

TC
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞİRKETLERİN BİRLEŞME VE BÖLÜNME
İŞLEMLERİNİN TÜRK TİCARET KANUNU VE
VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

GÖZDE DENİZ EROL
09713017

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. SALİH DURER

İSTANBUL
2014

TC
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ŞİRKETLERİN BİRLEŞME VE BÖLÜNME
İŞLEMLERİNİN TÜRK TİCARET KANUNU VE
VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

GÖZDE DENİZ EROL
09713017

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 16.12.2013
Tezin Savunulduğu Tarih: 14.02.2014

Tez Oy birliği/Oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

	Unvan Ad Soyad	İmza
Tez Danışmanı :	Prof. Dr. Salih Durer	
Jüri Üyeleri :	Prof. Dr. Murat Donduran	
	Yrd. Doç. Dr. Halil Emre Akbaş	

İSTANBUL
2014

ÖZ

ŞİRKETLERİN BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİNİN TÜRK TİCARET KANUNU VE VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gözde Deniz Erol
02, 2014

Şirketler küreselleşme sürecinde artan rekabet ortamına uyum sağlayabilmek için yeniden yapılanma eğilimindedirler. Yeniden yapılanmaların işletmelere faydası olduğu kadar makro düzeyde ülke ekonomisine olan katkısı tartışmasıdır. Özellikle ülkemiz açısından yabancı sermaye girişinin hızlandığı son birkaç yıl içinde sermaye şirketlerinin yeniden yapılanması ayrı bir önem kazanmıştır. Dolayısıyla konu, son dönemlerde şirketlerin rekabet stratejilerinden biri haline dönüşen şirket yapılanmalarına olan eğilimin artması nedeniyle Türkiye için önemlidir.

Birleşme ve bölünme yeniden yapılanma modellerinden uygulamada en yaygın kullanım alanı bulan yöntemlerden ikisidir. Bu yüzden çalışmamızda yeniden yapılanma yöntemlerinden sadece birleşme ve bölünmelere yer verilmiştir. Çalışmamızın asıl amacı Türkiye’de önemi gittikçe artan sermaye şirketlerinin birleşme ve bölünme işlemleri hakkında teorik çerçevede detaylı bilgi vermek ve söz konusu işlemlerin Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Hukuku içindeki yerlerinin kavranmasına yardımcı olmaktır. Ayrıca çalışmamızda amaçlanan bir diğer unsur birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin uygulama örneklerine yer vererek söz konusu işlemlerin uygulamada nasıl bir işlem akışı izlediğini sunmak ve söz konusu işlemlerin şirketlerin finansal tablolarına nasıl yansıdığını ilgili muhasebe kayıtlarıyla örnekler üzerinden göstermektir.

Buradan hareketle, çalışmamızda birleşme ve bölünmeyi ortaya çıkaran dinamiklere değinildikten sonra söz konusu işlemler konunun maddi hukuk boyutunu düzenleyen 6102 Sayılı TTK ve çeşitli Vergi Kanunları ışığı altında incelenerek, birleşme ve bölünme işlemlerinin esas ve usulleri üzerinde durulmuş, hukuki ve vergisel sonuçlarına yer verilmiştir. Bölüm içerisinde konulara ilişkin analiz ve yorumlar yine bölüm içerisinde Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen özeldeler ile desteklenerek sunulmuştur.

Muhasebe, finans ve denetim alanlarında faaliyet gösteren meslek mensupları ile şirket yöneticileri ve yatırımcıların çalışmamızın konusunu oluşturan birleşme ve

bölünme işlemlerine detayları ile vakıf olmaları halinde daha efektif ve vergisel açıdan avantajlı bir kurumsal yapıya kavuşulması mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler : Birleşme, bölünme, Türk Ticaret Kanunu, Vergi Kanunları, yeniden yapılanma

ABSTRACT

EVALUATION ON MERGERS AND DEMERGERS OF COMPANIES FROM PERSPECTIVE OF TURKISH COMMERCIAL LAW AND TAX LAWS

Gözde Deniz Erol

02, 2014

Companies have a tendency towards restructuring transactions to be able to adapt themselves to the increasing competitive environment within globalization process. It is an indisputable fact that the restructuring transactions are beneficial not only for the companies but also for the macro economy. Especially, within last a few years in which capital inflows accelerated in our country, restructuring of the companies has constituted a special importance. Therefore, the subject is very important for Turkey because the tendency towards restructuring transactions which is one of the competition strategies for the companies, have increased.

Mergers and demergers are the most common types of restructuring transactions in practice. Therefore, we will cover only merger and demerger transactions in our study. The main purpose of our study is to provide detailed information on mergers and demergers of the companies, within an academical framework and to assist the readers to comprehend the subject from Turkish Commercial Law and tax legislation perspectives.

Another purpose of our study is illustrating with examples on mergers and demergers, how these transactions are carried out in practice and what procedures are followed and how the financial statements are affected.

After explaining the dynamics of mergers and demergers, we will also touch on procedures and principles of the transactions and their legal and tax consequences under light of Turkish Commercial Law numbered 6102 and various tax laws, stipulating the transactions from legal perspective. The analysis and explanations in each section have been supported with rulings released by Tax Administration.

A more effective corporate and tax structure may be achieved for the companies if merger and demerger transactions are better known by the financial advisors, company managements and the investors.

Key Words: Merger, demerger, Turkish Commercial Law, Tax Laws, restructuring

ÖNSÖZ

“Şirketlerin Birleşme ve Bölünme İşlemlerinin Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları Açısından Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi çalışmasında sermaye şirketlerinin birleşme ve bölünme işlemleri kavramsal olarak incelendikten sonra işletmeleri birleşme ve bölünmeye sevk eden nedenler ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Takibinde, ülkemizde birleşme ve bölünme yöntemini seçen işletmelerin uymaları gereken yasal mevzuat incelendikten sonra birleşme ve bölünme işlemine ilişkin örnek uygulamalara yer verilmiştir.

Danışmanlığımı kabul ederek çalışmam süresince bana yol gösteren tez danışmanım Prof. Dr. Salih DURER’e ve tezin hazırlanması sürecinde değerli fikir ve katkılarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Halil Emre AKBAŞ’a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca yaşamım boyunca manevi destekleri ve sevgileri ile bana daima güç veren babam ve annem Zeki-Günay Erol’a, biricik kardeşim Merve Gönülden Erol’a teşekkür ederim.

İstanbul, Şubat 2014

Gözde Deniz Erol

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI

ÖZ.....	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	xvi

1. GİRİŞ	1
----------------	---

2. BİRLEŞME VE BÖLÜNME KAVRAMI	5
--------------------------------------	---

2.1. Birleşme Kavramı	5
2.1.1. İşletmelerin Birleşme Sebepleri.....	6
2.1.1.1. Ölçek Ekonomilerinden Yararlanma.....	7
2.1.1.2. Teknolojik Gelişmelerden Yararlanma	9
2.1.1.3. Birleşmenin İçsel Büyümeye Oranla Daha Üstün Yönlerinin Olması...	9
2.1.1.4. Vergi Avantajlarından Faydalanma	10
2.1.1.5. Finansal ve Mali Sebepler.....	11
2.1.1.6. Çeşitlendirme ve Riski Azaltma	11
2.1.1.7. Rekabetin Azaltılması	12
2.1.1.8. Psikolojik Etmenler.....	13
2.1.1.9. Yetenekli Yönetime Sahip Olma	13
2.1.2. İşletme Birleşmelerinin Sınıflandırılması.....	13
2.1.2.1. Ekonomik ve Finansal Birleşme Şekilleri.....	14
2.1.2.1.1. Yatay İşletme Birleşmeleri	14
2.1.2.1.2. Dikey İşletme Birleşmeleri	15
2.1.2.1.3. Karma Birleşmeler.....	16
2.1.2.1.3.1. Ürün Genişlemesi	16
2.1.2.1.3.2. Coğrafi Pazar Genişlemesi	17
2.1.2.1.3.3. Diğer Karma Birleşmeler.....	17
2.1.2.2. Hukuki Yapısına Göre İşletme Birleşmeleri	17
2.1.2.2.1. Şirketlerin Hukuki Bağımsızlıklarını Koruyarak Birleşmeleri	17

2.1.2.2.1.1. Kartel	17
2.1.2.2.1.2. Holding	18
2.1.2.2.1.3. Konsern.....	18
2.1.2.2.1.4. Konsorsiyum.....	19
2.1.2.2.2. Şirketlerin Hukuki Bağımsızlıklarını Kaybederek Birleşmeleri.....	19
2.1.2.2.2.1. Tröst.....	19
2.1.2.2.2.2. Devralma Yoluyla Birleşme	19
2.1.2.2.2.3. Yeni Kuruluş Yoluyla Birleşme	20
2.1.3. Başarısız Şirket Birleşmelerinin Nedenleri.....	20
2.2. Bölünme Kavramı	23
2.2.1. Bölünme Sebepleri.....	24
2.2.1.1. İşletmesel Sebepler.....	26
2.2.1.2. İktisadi Sebepler	28
2.2.1.3. Mali Sebepler	28
2.2.1.4. Teknik Sebepler	29
2.2.1.5. Vergisel Sebepler	29
2.2.1.6. Diğer Sebepler.....	30
2.2.2. Bölünme Modelleri.....	30
2.2.2.1. Bölünme Usulüne Göre Bölünme Modelleri	30
2.2.2.1.1. Mevcut Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme	30
2.2.2.1.2. Yeni Kurulan Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme.....	30
2.2.2.1.3. Biri Mevcut Diğeri Yeni Kurulan Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme	31
2.2.2.2. Mal Varlığı Devir Kriterine Göre Bölünme Modelleri	31
2.2.2.2.1. Kısmi Bölünme	31
2.2.2.2.2. Tam Bölünme	32
2.2.2.3. Bölünen Şirket Ortaklarına Dağıtılan Hisse Oranına Göre Bölünme Türleri.....	33
2.2.2.3.1. Eşdeğer Bölünme (Simetrik Bölünme veya Oranların Korunduğu Bölünme).....	33
2.2.2.3.2. Eşdeğer Olmayan Bölünme (Asimetrik Bölünme veya Oranların Korunmadığı Bölünme).....	33
3. 6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİ	35
3.1. Birleşme İşlemleri	35
3.1.1. Birleşmenin Tanımı	36
3.1.2. Birleşme Türleri.....	36

3.1.3.	Geçerli Birleşmeler	37
3.1.4.	Tasfiye Halindeki Bir Şirketin Birleşmeye Katılması	38
3.1.5.	Sermayenin Kaybı veya Borca Batıklık Halinde Birleşmeye Katılma	39
3.1.6.	Ortaklık Payının ve Haklarının Korunması	40
3.1.7.	Ayrılma Akçesi	41
3.1.8.	Sermaye Artırımı	42
3.1.9.	Yeni Kuruluş	43
3.1.10.	Ara Bilanço	43
3.1.11.	Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporu	44
3.1.12.	İnceleme Hakkı	47
3.1.13.	Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) Raporunun Alınması	48
3.1.14.	Malvarlığındaki Değişiklikler	49
3.1.15.	Birleşme Kararı	49
3.1.16.	Birleşme Kararının Ticaret Siciline Tescili ve Tescilin Hukuki Sonuçları	51
3.1.17.	Şirketlerinin Kolaylaştırılmış Şekilde Birleşmesi	52
3.1.18.	Alacakların Teminat Altına Alınması	55
3.1.19.	Ortakların Kişisel Sorumlulukları	55
3.1.20.	İş İlişkilerinin Geçmesi	56
3.1.21.	Birleşmenin İptali ve Eksikliklerinin Sonuçları	57
3.2.	Bölünme İşlemleri	57
3.2.1.	Bölünmenin Tanımı ve Türleri	58
3.2.1.1.	Bölünen Şirketin Hukuki Varlığının Sona Erip Ermemesine Bağlı Bölünme Türleri	59
3.2.1.2.	Bölünen Şirket Ortaklarına Dağıtılan Hisse Oranına Göre Bölünme Türleri	60
3.2.2.	Geçerli Bölünmeler	61
3.2.3.	Ortaklık Paylarının ve Haklarının Korunması	62
3.2.4.	Sermayenin Azaltılması	63
3.2.5.	Sermaye Artırımı	65
3.2.6.	Yeni Kuruluş	66
3.2.7.	Ara Bilanço	67
3.2.8.	Bölünme Sözleşmesi ve Bölünme Planı	67
3.2.9.	Bölünmenin Dışında Kalan Malvarlığı	69
3.2.10.	Bölünme Raporu	70
3.2.11.	İnceleme Hakkı	71
3.2.12.	Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) Raporunun Alınması	71

3.2.13. Malvarlıındaki Değişiklikler.....	72
3.2.14. Bölünme Kararı.....	73
3.2.15. Alacaklıların Korunması.....	75
3.2.16. Sorumluluk.....	76
3.2.17. İş İlişkilerinin Geçmesi.....	77
3.2.18. Bölünme Kararının Ticaret Siciline Tescili ve Tescilin Hukuki Sonuçları.....	78
3.2.19. Bölünmenin İptali ve Eksikliklerinin Sonuçları	79

4. VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİ..... 80

4.1. Vergi Kanunları Açısından Birleşme İşlemleri.....	80
4.1.1. Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri.....	80
4.1.1.1. Vergili Birleşmeler.....	81
4.1.1.1.1. Birleşme Dönemi	82
4.1.1.1.2. Birleşme Karı.....	83
4.1.1.1.3. Birleşme Karının Beyan Edilmesi ve Ödenmesi	84
4.1.1.1.4. Değiştirme Birimi ve Birleşme Primi	85
4.1.1.1.5. Birleşme Halinde Sorumluluk	86
4.1.1.1.6. Birleşmeden Vazgeçilmesi	87
4.1.1.1.7. İşletme Birleşmelerinde Özellik Arz Eden Konular	87
4.1.1.1.7.1. Birleşme Giderleri	87
4.1.1.1.7.2. Birleşen Kuruma İlişkin Zararlar.....	88
4.1.1.1.7.3. Birleşme Halinde Amortisman Uygulaması.....	89
4.1.1.1.7.4. Birleşme Halinde Yenileme Fonu	89
4.1.1.1.7.5. Birleşen Şirkete Ait Taşınmaz ve İştirak Hissesi Satışında İstisna Uygulaması	90
4.1.1.1.7.6. Birleşmede İştirak Hali.....	91
4.1.1.2. Vergisiz Birleşmeler (Devir).....	91
4.1.1.2.1. Birleşmenin Devir Sayılması İçin Aranan Şartlar	92
4.1.1.2.1.1. Devir Sayılan Birleşmenin Vergilendirilmemesi İçin Aranan Şartlar.....	94
4.1.1.2.1.2. Devrolunan Kuruma Ait Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Verilmesi	95
4.1.1.2.1.3. Devralan Kurumların Sorumluluğu ve Taahhütname Verilmesi	96
4.1.1.2.1.4. Devir Hükmündeki Birleşme Halinde Tahakkuk Eden Vergilerin Ödenmesi	97

4.1.1.2.1.5. Devir Nedeniyle Alınan Hisse Senetlerinin Durumu ve Bu Hisse Senetlerinin İktisap Tarihi	98
4.1.1.2.2. Devir Hükmündeki Birleşme Halinde Özellik Arz Eden Konular ..	99
4.1.1.2.2.1. Devir Giderleri.....	99
4.1.1.2.2.2. Devir Hükmündeki Birleşmede Zarar Mahsubu	99
4.1.1.2.2.3. Devrolan Kurum Mali Zararlarının Vergi Affı Kanunu Karşısındaki Durumu	103
4.1.1.2.2.4. Devir Halinde Amortisman Uygulaması	103
4.1.1.2.2.5. Devir Halinde Yenileme Fonu.....	104
4.1.1.2.2.6. Devir Halinde Girişim Sermayesi.....	105
4.1.1.2.2.7. Devir Halinde Taşınmaz ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası	106
4.1.1.2.2.8. Hisseleri Kredi İle Satın Alınan Firmaların Ana Firmaya Devri Halinde Finansman Giderlerinin Durumu.....	108
4.1.1.2.2.9. İştirak İlişkisi Bulunan Kurumlarda Devir	109
4.1.2. Gelir Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri	111
4.1.3. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri.....	114
4.1.4. Damga Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri.....	116
4.1.5. Harçlar Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri.....	117
4.1.6. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Açısından Birleşme İşlemleri	118
4.1.7. Özel Tüketim Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri	118
4.1.8. Gider Vergileri Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri	118
4.1.9. Emlak Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri.....	119
4.2. Vergi Kanunları Açısından Bölünme İşlemleri	120
4.2.1. Kurumlar Vergisi Kanunu'na Göre Bölünme.....	120
4.2.1.1. Tam Bölünme.....	122
4.2.1.1.1. Tam Bölünmenin Şartları.....	123
4.2.1.1.1.1. Tam Bölünmenin Esasa İlişkin Şartları.....	123
4.2.1.1.1.1.1. Bölünen ve Devralan Kurumların Sermaye Şirketi Olması.....	123
4.2.1.1.1.1.2. Bölünen ve Devralan Kurumların Tam Mükellef Olması.....	124
4.2.1.1.1.1.3. Tam Bölünen Şirketin Tasfiyesiz Olarak İnfisah Etmesi	125
4.2.1.1.1.1.4. Devralan Kurumların Mevcut Veya Yeni Kurulacak İki Veya Daha Fazla Tam Mükellef Sermaye Şirketi Olması.....	126

4.2.1.1.1.1.5. Bölünen Kurumun Tüm Malvarlığı, Alacak ve Borçlarını Kayıtlı Değerleri Üzerinden Devretmesi	127
4.2.1.1.1.1.6. Bölünen Şirket Ortaklarına Devralan Şirket Sermayesinden Pay Verilmesi	127
4.2.1.1.1.2. Tam Bölünmenin Şekle İlişkin Şartları	129
4.2.1.1.1.2.1. Bölünme Beyannamesinin Verilmesi	129
4.2.1.1.1.2.2. Taahhütname	130
4.2.1.1.1.2.3. Tam Bölünme Halinde Tahakkuk Eden Vergilerin Ödenmesi	131
4.2.1.1.2. Tam Bölünmede Özellik Arz Eden Haller.....	132
4.2.1.1.2.1. İşletme Bütünlüğü Kavramı.....	132
4.2.1.1.2.2. Öz Sermayenin Negatif Olması Durumunda Bölünme	132
4.2.1.1.2.3. Tam Bölünmede Zarar Mahsubu	133
4.2.1.1.2.4. Tam Bölünme Neticesinde Devredilen Mali Zararların Vergi Affı Kanunu Karşısındaki Durumu	136
4.2.1.1.2.5. Tam Bölünmede Amortisman	137
4.2.1.1.2.6. Tam Bölünmede Yenileme Fonu.....	138
4.2.1.1.2.7. Tam Bölünme Sonucu İnfisah Eden Kurumlarda Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası Uygulaması.....	139
4.2.1.1.2.8. Tam Bölünme Halinde Girişim Sermayesi.....	141
4.2.1.1.2.9. Tam Bölünme Nedeniyle İnfisah Eden Kurumların Vergi Borçları	142
4.2.1.1.2.10. Malvarlığında Meydana Gelen Değişiklikler.....	142
4.2.1.2. Kısmi Bölünme	143
4.2.1.2.1. Kısmi Bölünmenin Şartları	146
4.2.1.2.1.1. Bölünen ve Devralan Şirketlerin Sermaye Şirketi Olması	147
4.2.1.2.1.2. Kısmi Bölünme İşleminde En Az İki Şirketin Varlığı	147
4.2.1.2.1.3. Bölünen ve Devralan Şirketin Tam veya Dar Mükellef Olması	148
4.2.1.2.1.4. Devralan Sermaye Şirketlerinin Mevcut Veya Yeni Kurulmuş Olması	149
4.2.1.2.1.5. Kısmi Bölünmeye Konu Olabilecek İktisadi Kıymetler.....	150
4.2.1.2.1.6. Kısmi Bölünme İle Aynı Sermaye Olarak Konulacak Değerlerin Kayıtlı Değerleri İle Aktarılması.....	152
4.2.1.2.1.7. Devralan Şirketin Sermayesini Temsil Eden İştirak Hisselerinin, Bölünen Şirkete veya Ortaklara Verilmesi	153
4.2.1.2.1.8. Kısmi Bölünme Halinde İşletme Bütünlüğünün Korunması..	155

4.2.1.2.1.9. Üretim ve Hizmet İşletmelerinin Ayni Sermaye Olarak Konulması	155
4.2.1.2.1.10. Üretim ve Hizmet İşletmelerine Bağlı Taşınmazların Durumu.....	157
4.2.1.2.1.11. Üretim ve Hizmet İşletmelerinin Belli Bir Kısımının Kısmi Bölünmeye Konu Edilmesi.....	157
4.2.1.2.2. Kısmi Bölünme Halinde Vergilendirme	159
4.2.1.2.3. Kısmi Bölünmede Özellik Arz Eden Haller	159
4.2.1.2.3.1. Devredilen İktisadi Kıymetlerle Birlikte Bunlara Ait Borçların Da Devredilmesi Halinde Devre Konu Net Değerin Sıfır veya Negatif Olması Durumu.....	159
4.2.1.2.3.2. Kısmi Bölünmenin Gerçekleştiği Tarihe Kadar Bölünen Varlıkların Değerinde Meydana Gelen Değişiklikler.....	160
4.2.1.2.3.3. Kısmi Bölünmede Zarar Mahsubu	161
4.2.1.2.3.4. Kısmi Bölünme Halinde Devralan Kurumların Sorumluluğu	161
4.2.1.2.3.5. Kısmi Bölünmede Amortisman Uygulaması.....	162
4.2.1.2.3.6. Kısmi Bölünme Halinde Yenileme Fonu	164
4.2.1.2.3.7. İstisna Edilen İştirak Hissesi ve Gayrimenkul Satış Kazancının Devralan Kuruma Aktarılması	165
4.2.1.2.3.8. Kısmi Bölünme Halinde İktisap Tarihi	166
4.2.1.2.3.9. Kısmi Bölünme Kapsamında Yapılacak Sermaye Azaltımının Doğurabileceği Vergisel Sonuçlar.....	167
4.2.2. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri	171
4.2.2.1. Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Devreden KDV'nin Durumu.....	172
4.2.2.2. KDV İadesi Uygulaması	174
4.2.3. Damga Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri	175
4.2.4. Harçlar Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri.....	175
4.2.5. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri	177
4.2.6. Özel Tüketim Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri.....	177
4.2.7. Gider Vergileri Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri	177
4.2.8. Emlak Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri	177

5. BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN UYGULAMA ÖRNEKLERİ 179

5.1. Uygulamanın Amacı	179
5.2. Uygulamanın Önemi	179
5.3. Uygulamanın Sınırlılıkları ve Varsayımlar	180

5.4. Uygulama Örnekleri.....	181
5.4.1. Devir Hükümünde Birleşme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama	182
5.4.1.1. Birleşme Süreci	182
5.4.1.2. Devir Hükümünde Birleşmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri	185
5.4.1.3. Devir Hükümünde Birleşme İşleminin Sonuçları	200
5.4.2. Tam Bölünme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama.....	202
5.4.2.1. Tam Bölünme Süreci.....	203
5.4.2.2. Tam Bölünmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri	206
5.4.2.3. Tam Bölünme İşleminin Sonuçları	218
5.4.3. Kısmi Bölünme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama	220
5.4.3.1. Kısmi Bölünme Süreci	220
5.4.3.2. Kısmi Bölünmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri	224
5.4.3.3. Kısmi Bölünme İşleminin Sonuçları	231
6. SONUÇ	234
KAYNAKÇA	240
EKLER.....	249
Ek 1. Devir Hükümünde Birleşmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı	249
Ek 2. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu	251
Ek 3. Birleşme Sözleşmesi	261
Ek 4. Birleşme Raporu	264
Ek 5. Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporunun İmzalanması Konusunda Yönetim Kurulu Kararı	269
Ek 6. Birleşme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu	270
Ek 7. Olağanüstü Genel Kurul Çağrısına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı	271
Ek 8. Bakanlık Temsilcisi Atanmasına İlişkin Dilekçe	274
Ek 9. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı.....	275
Ek 10. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın Tescil ve İlanı İçin Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne Verilen Dilekçe	278
Ek 11. Devralan Şirkette Gerçekleştirilecek Sermaye Artırımına İlişkin Yönetim Kurulu Beyanı	279
Ek 12. Birleşmeden Dolayı Alacaklılara Yapılan Çağrı	281
Ek 13. Taahhütname	283
Ek 14. Tam Bölünmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı	284

Ek 15. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu	286
Ek 16. Tam Bölünme Planı	303
Ek 17. Tam Bölünme Planının İmzalanması Hakkında Yönetim Kurulu Kararı	311
Ek 18. Tam Bölünme Raporu	312
Ek 19. Tam Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu	317
Ek 20. Tam Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Yapılan Çağrı	318
Ek 21. Olağanüstü Genel Kurul Çağrısına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı	319
Ek 22. Bakanlık Temsilcisi Atanmasına İlişkin Dilekçe	321
Ek 23. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı	322
Ek 24. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağının Tescil ve İlanı İçin Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne Dilekçe Verilmesi	325
Ek 25. Taahhütname	326
Ek 26. Kısmi Bölünmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı	327
Ek 27. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu	329
Ek 28. Kısmi Bölünme Planı	342
Ek 29. Kısmi Bölünme Planının İmzalanması Hakkında Yönetim Kurulu Kararı	348
Ek 30. Kısmi Bölünme Raporu	349
Ek 31. Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı İlan Metni	353
Ek 32. Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı yapılması	354
Ek 33. Genel Kurul Çağrısının Yapılmasına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı	355
Ek 34. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına Bakanlık Temsilcisi Atanması İçin Yapılan Başvuru	356
Ek 35. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı	357
Ek 36. Genel Kurul Toplantı Tutanağının Tescil ve İlanı İçin Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne Dilekçe Verilmesi	359
ÖZGEÇMİŞ	360

KISALTMALAR

GVK	: Gelir Vergisi Kanunu
KDV	: Katma Değer Vergisi
KVK	: Kurumlar Vergisi Kanunu
ÖTV	: Özel Tüketim Vergisi
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
YMM	: Yeminli Mali Müşavir

1. GİRİŞ

1980’li yıllardan itibaren dünya ekonomisinin giderek hızlanan bir küreselleşme sürecine girmesiyle birlikte, ülkelerin ekonomilerinde önemli dönüşümler meydana gelmiştir. Bu yeni uluslararası ekonomik düzen, uluslararası ekonomide entegrasyona ve sermayenin uluslararası platformda serbestçe hareket etmesine imkan tanımıştır. Bu noktada hem ulusal hem de uluslararası ölçekte şirketlerin yeniden yapılanmaları önemli bir boyut kazanmıştır.

Bu bağlamda işletmeler, değişen ekonomik koşullarda varlıklarını sürdürebilmek ve artan rekabet ortamına uyum sağlayabilmek için şirketlerin sermaye ve hukuksal yapılarında değişiklik yaratacak yeniden yapılanma modellerine başvurumaktadırlar. Böylece işletmeler geleneksel kimliklerinden kurtularak ekonomik şartların gerektirdiği çağdaş bir kurum yapısına ulaşmış olurlar.

Ekonomik hayatta yaşanan gelişmeler yasa yapıcılarını da bu sürece uyum sağlama noktasında zorlamıştır. Nitekim yeniden yapılanma eğilimlerinin bir sonucu olarak ülkeler ulusal mevzuatlarında yeniden yapılanma konularına ilişkin düzenlemelere yer vermişlerdir. Ulusal mevzuatın, küreselleşmenin etkisiyle değişen ekonomi ve ticaret hayatının doğuracağı ihtiyaçları dikkate alarak düzenlenmesi, hem o ülkede yerleşik şirketlerin rekabet gücünün artmasına hem de o ülkenin dünya ekonomisinden aldığı payının artmasına sebep olabilmektedir. Bu nedenle, ülkeler mevcut mevzuatlarını yabancı sermayeyi teşvik edecek veya ulusal sermayenin daha da güçlenmesine imkan verecek şekilde düzenlemeye başlamışlardır.

Ayrıca yeniden yapılanmalar kurumların yanı sıra, kurum ortaklarını, çalışanlarını ve üçüncü kişiler olarak sınıflandırdığımız alacaklıları, kredi kuruluşlarını, devleti ve kurumun içinde bulunduğu sektörü ilgilendiren çok yönlü işlemlerdir. Bu yönüyle

yeniden yapılanma modelleri bankacılık, sermaye piyasası, ticaret, iş, rekabet, vergi, sosyal güvenlik gibi alanlardaki düzenlemeler ile de sıkı sıkıya bağlıdır.

Tüm bu gelişmelerin sonucunda günümüzde şirket yapılanmaları ülkemiz açısından da önemli bir konu haline gelmiştir. Özellikle yabancı sermaye girişinin hızlandığı son birkaç yıl içinde şirket yapılanmalarına olan eğilim daha da bir artmıştır¹.

Ulusal mevzuatımızda da değişen ve gelişen ilişkilere cevap verecek bir takım değişikliklere gidilmiştir. Avrupa Birliği müktesebatıyla uyum çalışmaları nedeniyle, 1956 yılında kabul edilen 6762 Sayılı TTK², bir takım değişiklikleri içerecek şekilde tekrardan düzenlenmiş ve 01.07.2012 tarihinden itibaren 6102 Sayılı TTK³ yürürlüğe girmiştir.

Ayrıca ülkemizde, şirketlerin yeniden yapılanmalarını teşvik etmek amacıyla belirli şartlara riayet edildiği takdirde bir takım vergisel avantajlar getirilmiştir.

Ulusal sermayenin güçlenmesine imkan tanıyan yeniden yapılanma modelleri, mevzuattaki güncel düzenlemeleri içerecek şekilde ülkemizde az sayıda esere konu olmuştur. Tüm bu nedenlerden dolayı çalışmamızda yeniden yapılanma modelleri güncel mevzuat ışığı altında incelenmiştir. Yeniden yapılanmalar geniş bir alanı ilgilendirdiği için çalışmamızda belli sınırlar çizilmiştir. Nitekim yeniden yapılanma modellerinden birleşme ve bölünme müesseseleri Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Hukuku açısından yalnızca sermaye şirketleri için değerlendirilmiştir.

Çalışmanın ana teması, günümüzde önemi gittikçe artan şirket birleşme ve bölünmeleri hakkında teorik çerçevede detaylı bilgi vermek ve bu işlemlerin Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Hukuku içindeki yerinin kavranmasına yardımcı olmaktır. Ayrıca çalışmamızda yer verilen uygulama örnekleriyle birleşme ve bölünme işlemlerinin uygulamada nasıl bir işlem akışı izlediğini sunmak ve ilgili muhasebe kayıtlarını örnekler üzerinden göstermek amaçlanmıştır.

Bu bağlamda, çalışma konumuz altı ana bölüm etrafında şekillenmektedir. Çalışmanın birinci bölümü girişten oluşmaktadır. Giriş bölümünün ardından,

¹Ernst&Young'ın yayınladığı Birleşme ve Satın Alma İşlemleri Raporu'na göre, Türkiye'de açıklanan toplam birleşme ve satın alma işlem sayısı 2011 yılında 264 olarak; 2012 yılında ise 315 olarak belirlenmiştir. 2011 senesinde gerçekleşen 264 birleşme ve satın alma işleminden 115 işlemin değeri açıklanmıştır. Bu 115 işlemin değeri toplam 11,5 milyar ABD doları tutarında bir hacim yakalamıştır. 2012 yılında değeri açıklanan 131 adet işlemin toplam hacmi ise 23,2 milyar ABD doları tutarındadır.

² "Türk Ticaret Kanunu (6762 S.K.)", **Resmî Gazete**, 9353 (Haziran 1956).

³ "Türk Ticaret Kanunu (6102 S.K.)", **Resmî Gazete**, 27846 (Şubat 2011).

çalışmanın ikinci bölümü birleşme ve bölünme kavramlarına ayrılmıştır. Bu bölümde birleşme ve bölünme kavramının tanımı, şirketleri birleşme ve bölünmeye sevk eden nedenler ile birleşme ve bölünme türleri incelenerek konuya giriş yapılmıştır.

Üçüncü bölümde birleşme ve bölünme işlemleri 01.07.2012 yılında yürürlüğe giren 6102 Sayılı TTK açısından irdelenerek birleşme ve bölünme işlemlerinin esas ve usulleri ile söz konusu işlemlerin hukuki sonuçları incelenmiştir. Ayrıca birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin 6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile getirilen yeniliklere değinilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Türk Vergi Hukuku açısından şirketlerin birleşme ve bölünme işlemleri incelenmiş, ağırlıklı olarak Kurumlar Vergisi Kanunu olmak üzere, Katma Değer Vergisi, Damga Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Giderler Vergisi, Vergi Usul, Harçlar ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu açısından birleşme ve bölünme işlemlerinin vergisel sonuçlarına yer verilmiştir. Ayrıca bu bölümde, 12.06.2013 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nın⁴ birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin hükümlerinden bahsedilmiştir. Tez çalışması süresince Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı yasalaşmadığından, çalışmamızda 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nda⁵ hüküm altına alınan düzenlemelere atıf yapılmıştır.

Çalışmanın beşinci bölümünde birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin uygulama örneklerine yer verilmiştir. Bu kapsamda öncelikle uygulamanın amacı ve önemi, uygulamanın sınırlılıkları ve varsayımları hakkında bilgi verilmiş; sonrasında uygulama örneklerine yer verilerek birleşme ve bölünme işlemlerinin uygulamada Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları açısından nasıl bir işlem akışı izlediği gösterilmiştir. Ayrıca söz konusu işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve bu işlemlerin şirketlerin finansal tablolarına nasıl yansıdığı örnekler üzerinden gösterilmiştir. Uygulamanın eklerini oluşturan belgeler asıllarına uygun olarak sunulmakla beraber söz konusu belgelerdeki şirket isimleri ile uygulamaya esas oluşturan bilançolar tarafımızca kurgulanmıştır.

Çalışmanın sonuç kısmında ise konunun genel bir değerlendirilmesi yapılarak, 6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile birleşme ve bölünme işlemlerine

⁴ Başbakanlık, "Gelir Vergisi Kanunu Taslağı"(Sayı: 31853594-101-779-3138; Tarih 12 Haziran 2013).

⁵ "Kurumlar Vergisi Kanunu (5520 S.K.)", **Resmi Gazete**, 26205 (Haziran 2006).

ilişkin getirilen yeniliklerden bahsedilmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen birleşme ve bölünme hükümlerine ilişkin farklılıklardan bahsedilmiştir.

2. BİRLEŞME VE BÖLÜNME KAVRAMI

2.1. Birleşme Kavramı

Küreselleşmeyle birlikte meydana gelen değişimler sonucunda işletmelerin yaşayabilmesi ve çevresel değişimlere uyum sağlayabilmesi açısından işletme yönetimleri, dünyada yaşanan gelişmeleri daha yakından takip etmekte ve planlamalarını buna göre yapmaktadırlar. Bu bağlamda, organizasyonların rekabette üstünlük sağlamaları için yeniden şirket yapılanmalarına duyulan ihtiyaç günümüzde artmıştır.

Şirketlerin yeniden yapılandırılmasında başvuru müesseselerden biri olan birleşme, şirketlerde yapısal değişikliğin önemli bir formu haline gelmiştir.

Sözlük anlamı ile birleşme, iki firma ya da şirketin, hukuki varlıklarını sona erdirerek, yeni yasal unvan altında bir araya gelmeleri sonucu, her türlü varlık ve yükümlülüklerin yeni oluşturulan firmaya devredilmesi ya da bu iki firmadan birinin diğerine katılmasıdır⁶.

Teknik ve hukuki anlamda birleşme; bir veya daha fazla ticaret şirketinin malvarlığının tasfiye olunmaksızın, içlerinden birine veya yeni kurulan bir ortaklığa, kendiliğinden külli halefiyet yolu ile geçmesi; bu suretle mal varlıklarının birleşmesi ve intikal eden mal varlığının karşılığı olarak, infisah eden ortaklığın ortaklarının, hesaplanan bir değiş tokuş ölçüsüne göre, bünyesinde birleşilen ortaklıkta, kendiliğinden ortaklık payı kazanmasıdır⁷.

Birleşmeyle beraber birleşmeye katılan şirketlerin tamamı dağılabileceği gibi, bazı hallerde de “çatı şirket” varlığını devam ettirirken, ona katılanlar sona ermektedir.

⁶http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat&kategoriget=terim&kelimeget=birle%C5%9Fme&hngget=md [03.12.2012].

⁷ Zekai Özcan, “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Kolaylaştırılmış Şirket Birleşmesi”, **Diyalog Dergisi**, s. 292 (2012): 123.

Ancak hangi yöntem kullanılırsa kullanılsın sona eren şirketler tasfiye olmazlar. Katılan şirketlerin malvarlıkları bir bütün halinde bünyesinde birleşilen şirkete geçer. Böylece birleşmeye katılan şirketler varlıklarını ve yükümlülüklerini devralan şirket bünyesinde birleştirebilmekte, faaliyetlerini hukuksal ve ekonomik açıdan tek bir tüzel kişilik şemsiyesi altında toplayabilmektedirler⁸.

Şirket birleşmelerine ilişkin olarak çeşitli kanunlarda düzenlemeler bulunmaktadır. Birleşme işlemlerinin gerçekleştirilmesi sırasında söz konusu düzenlemelerin dikkate alınması gerekir. Şirketlerin birleşmesine ilişkin usul ve esaslar Türk Ticaret Kanunu'nda yer alırken vergilemeye yönelik esaslar Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer almaktadır. 14.02.2011 tarih 27846 sayılı resmi gazetede yayımlanan ve 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı şirket birleşmeleri hakkında önemli yenilikler ve düzenlemeler getirilmiştir.

2.1.1. İşletmelerin Birleşme Sebepleri

Şirketleri birleşmeye yönelten pek çok neden bulunmaktadır. Bu nedenler birleşmeden birleşmeye farklılık gösterse de birleşmede amaçlanan temel neden çoğu zaman şirket değerinin artırılmasıdır⁹.

Şirketleri birleşmeye sevk eden güdülerden birisi şirketlerin büyüme isteğidir. Birleşme de şirketler açısından bir büyüme aracıdır. Bu nedenle şirketleri büyümeye iten dinamikler aynı zamanda şirket birleşmelerinin de nedenleri arasında yer alır. Bir diğer önemli güdü ise birleşme sonrasında ortaya çıkacak sinerjidir. Birleşmeye katılan işletmeler sinerji yaratarak verimlilik düzeyini yükseltmeyi amaçlarlar. Böylece kısa sürede ve düşük maliyetle hedeflenen pazar payına ulaşırlar. Bunların dışında; ekonomik, vergisel, işletmesel ve yönetsel nedenler gibi bir takım gerekçeler de şirketleri birleşmeye yöneltmektedir¹⁰.

İşletmeleri birleşmeye sevk eden sebep ne olursa olsun, birleşmeden arzu edilen sonuca ulaşmak için öncelikli olarak birleşilecek şirket ve birleşme şartlarının tespiti konusunda doğru karar vermek gerekir. Doğru verilmiş bir birleşme kararı, birleşme sonucunda işletmenin sektördeki rekabet gücünü artıracaktır çünkü birleşme

⁸ Burak Cem Şahözkan, **Banka Birleşmeleri**, (Ankara: Türkiye Bankalar Birliği, 2003), 42'den aktaran Nevzat Akbilek, **Anonim Şirket Birleşmelerinde Pay Sahibinin Korunması**, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009), 26.

⁹ Özcan, **age**, 123.

¹⁰ "Şirket Birleşmelerinin Nedenleri", <http://www.sevgiagacim.net/profil/scorpion/1;area=showposts;start=24780> [13.02.2013].

sonucunda iki işletmenin makine ve teçhizat varlıkları ile personeli daha ekonomik ve verimli kullanılmış olacaktır. Ayrıca doğru bir birleşme kararı, iki işletme arasındaki bilgi ve tecrübe akışını maksimum seviyeye çıkaracaktır¹¹.

2.1.1.1. Ölçek Ekonomilerinden Yararlanma

Şirket birleşmelerini teşvik eden unsurlardan biri de işletmelerin birleşme sonrasında büyük ölçekte faaliyet göstermelerinin sağlayacağı faydalardır. Ölçek ekonomisi, firmaların büyümek yani daha çok üretmek yoluyla emek ve teçhizatı daha verimli kullanmalarını, pazarlama ve yönetim masraflarını azaltmalarını ifade eder¹². Diğer bir ifade ile ölçek ekonomisi, artan üretim hacmi karşısında birim parça başına düşen maliyetin azalmasıdır.

İşletmeler şirket birleşmeleriyle minimum etkin ölçek miktarına yakın seviyelerde üretim yapabilmek için aynı konudaki faaliyetlerini arttırma yolunu tercih edebilirler. Marjinal maliyetlerinin en düşük olduğu üretim miktarı minimum etkin ölçektir. Bu ölçekten daha düşük seviyelerdeki üretimlerde marjinal maliyet minimum seviyesinden büyük olacağından tahsis etkinliği söz konusu değildir¹³. Bu bağlamda şirketler tahsis etkinliğine ulaşmak için etkin ölçek miktarına birleşme yoluyla ulaşmayı hedefleyebilirler.

Birleşen firmalar ölçek ekonomisinden yararlanarak hem kaynaklarını daha optimum düzeyde kullanabilecek hem de üretim arttıkça sabit giderler daha geniş bir üretim hacmine yayılacağından birim maliyetler azalacaktır. Örneğin iki bankanın birleşmesinde gereksiz şubeler kapatılabilir, operasyonlar ve teknolojik altyapılar birleştirilebilir, çalışan sayısında optimizasyona gidilebilir. Böylece banka giderlerinde önemli oranda bir azalma sağlanmış olur¹⁴.

¹¹ Age, 123-124.

¹² http://www.ekodialog.com/Konular/olcek_ekonomileri_getiri.html [15.12.2012].

¹³ Aydın Çelen, *Yatay Yoğunlaşmalarda Talep Tahmini ve Simülasyon Teknikleri*, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2010), 14,

<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Akademik+%C3%87a1%C4%B1%C5%9Fm%20133.pdf> [16.12.2012].

¹⁴ Merve Kılıç, Ahmet Akın, “Banka Satın Almalarının Hedef Bankalarının Performansına Olan Etkileri: Türk Bankacılık Sektörü Üzerinde Ampirik Bir Çalışma”, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, s. 10/3 (2008): 233.

Birleşme sonucu büyük ölçekte faaliyette bulunma, mevcut makine ve donanımın daha verimli bir şekilde kullanılmasına ve atıl üretim araçlarının üretim sürecine dahil edilmesine imkan vermektedir¹⁵.

Tek bir işletme açısından ekonomik bulunmayan bir AR-GE projesi, birleşme sonrasında büyük ölçekte faaliyet gösteren işletmeler açısından ekonomik hale gelebilir. Böylece birleşme sonrasında şirketler araştırma ve geliştirme faaliyetlerini daha etkin bir şekilde yürütebilirler¹⁶.

İşletmelerin yeni bir pazara girmesi işletmenin o pazara ilişkin bilgilerin toplanmasının yanında faaliyette bulunulacak alanlara uygun olarak sabit yatırımlar yapmasını, yeni personel istihdam edilmesini, pazarda tanınıncaya kadar reklam ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesini gerektirir. Oysaki daha önce o pazarda faaliyet gösteren bir başka işletme ile birleşme yoluna gidilmesi söz konusu maliyetleri ortadan kaldıracaktır¹⁷. Örneğin birleşen iki firmanın müşteri veri tabanlarını ortak kullanıma açmaları, hedefledikleri pazar genişlemesine ulaşmalarına yardımcı olacaktır. Yine birleşme sonrasında dağıtım kanallarını birleştiren şirketler pazarlama faaliyetlerini daha etkin bir şekilde yerine getirebilirler. Böyle bir durumda şirketler pazar paylarını, pazarlık güçlerini ve piyasadaki güçlerini arttırmış olacaklardır¹⁸.

İşletmeler birleşmeler neticesinde büyümenin bir sonucu olarak bazı girdilerini daha ucuza temin edebilirler. İşletmeler birleşme öncesine göre daha büyük miktarlarda alım gerçekleştireceklerinden bu durum kendilerine pazarlık etme gücü verecek ve böylece daha yüksek oranda iskontolar ile daha ucuz girdi teminini sağlayabileceklerdir¹⁹.

Finansman kaynakları açısından da birleşen firmalar ölçek ekonomisinden yararlanarak birleşme öncesinden daha iyi şartlarda kaynak temin edeceklerdir²⁰.

¹⁵ Ersin Nazalı, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, (İstanbul: Yapım Tanıtım Yayıncılık, 2008), 34.

¹⁶ Çelen, age, 14.

¹⁷ Haşmet Sarıgül, Fahri Kurşunel, "Bankacılık Sektöründe Birleşme ve Satın Alma Nedenleri: 2001-2011 Türkiye Örnekleri", http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2055833 [20.11.2012].

¹⁸ Nazalı, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, 34.

¹⁹ Çelen, age, 14.

²⁰ Ali Haydar Yıldırım, Olcay Kolotoğlu, **Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluşu, Tasfiyesi, Birleşmesi, Devri Nevi Değişikliği, Bölünme ve Hisse Değişimi**, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2003): 204.

Böylece birleşme sonrasında yüksek yatırım harcamaları gerektiren alanlara yönelmek daha kolay olacaktır.

Birleşmeyle, şirketlerin yönetim ve örgüt yapısında da önemli tasarruflar sağlanmaktadır. Pazarlama, dağıtım, finans ve yönetim faaliyetleri birleştirilerek kaynakların daha etkin kullanımıyla verimlilik artışı sağlanabilir. Ayrıca yetenekli yönetici ve personel çalıştırma olanakları da birleşmeyle beraber artmış olur²¹.

2.1.1.2. Teknolojik Gelişmelerden Yararlanma

Her geçen gün artan rekabet işletmeleri ileri teknoloji kullanmaya yönlendirmektedir. Bu noktada, işletmeleri birleşmeye sevk eden unsurlardan bir diğeri de işletmelerin yeniliğe ulaşabilmek ve bunu sürekli kılabilmek adına teknoloji için gerekli olan yatırımları gerçekleştirmek zorunda olmalarıdır. Ancak çoğu işletme söz konusu yatırımları büyük finansal kaynak gerektirmesi nedeniyle tek başına sağlayamamaktadır²².

Özellikle ölçeğin küçük olması sebebiyle tek firma açısından ekonomik bulunmayan araştırma geliştirme faaliyetleri birleşme halinde gerçekleştirilme şansı bulmaktadır. Ayrıca ölçeğin küçük olması nedeniyle finanse edilemeyen teknolojik altyapı bu teknolojiye sahip başka bir firma ile birleşilerek ciddi yatırımlar gerçekleştirilmeden sağlanabilmektedir.

Netice olarak birleşmeye katılan şirketlerin mevcut teknolojik alt yapılarını birleştirmesi şirketlerin birçok konuda tasarruf sağlamasına neden olacaktır²³. Ayrıca şirketler birleşmeyle patent, lisans, know-how gibi sınai haklara da sahip olabilecektir²⁴. Böylece işletmeler teknolojiyi üretim süreçlerinde daha yoğun kullanarak daha etkin ve verimli bir üretim gerçekleştirme olanağı bulacaklardır.

2.1.1.3. Birleşmenin İçsel Büyümeye Oranla Daha Üstün Yönlerinin Olması

Şirketlerin mevcut kaynaklarıyla büyümesi içsel büyümedir. İçsel büyüme dış büyümeyle karşılaştırıldığında daha zor ve uzun bir süreçtir. Oysa birleşme yoluyla dış büyümenin iç büyümeye oranla bazı üstün yönleri bulunmaktadır.

²¹ Age, 203.

²² Nazalı, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 34.

²³ Kılıç, Akın, age, 233.

²⁴ Yıldırım, Kolotoğlu, age, 207.

Birleşme yoluyla büyüme içsel büyümeye kıyasla daha hızlı gerçekleşmektedir. Birleşme yoluyla büyümede şirketler maliyet tasarrufu açısından daha avantajlıdır; çünkü üretim arttıkça birim maliyetler azalacaktır. Ayrıca birleşmeyle şirketlerin pazarlık güçleri arttığından üretim sürecine dahil edilen kaynaklar daha ucuza temin edilir. Birleşmenin diğer bir avantajı personel tedarikinde ortaya çıkmaktadır. İçsel büyümede personel tedariki güç ve pahalı olabilmektedir²⁵.

Yeni bir ürün geliştirmenin zor olduğu veya ürün ve pazarın çok hızlı değiştiği sektörlerde ise şirketlerin istenilen pazarda faaliyet gösteren başka bir firma ile birleşmesi maliyet, verimlilik ve süre bakımından daha çok tercih edilmektedir²⁶.

2.1.1.4. Vergi Avantajlarından Faydalanma

Birleşme işlemleri her ülkede farklı düzenlemelere tabidir. Türkiye’de Kurumlar Vergisi Kanunu’nda belirlenen şartlara uyulması karşılığında, birleşme işlemlerine ilişkin bir takım vergisel avantajlar sunulmuştur. Vergi, şirketler açısından önemli bir maliyet unsurudur. Bu nedenle şirketler bir takım vergisel avantajlar elde etmek için birleşme yoluna başvurabilirler.

Bir şirketin mal varlığının başka bir şirkete transferi satış yoluyla gerçekleştirildiğinde dolaylı ve dolaysız bir takım vergiler doğmaktadır. Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu’ndaki şartların sağlanması halinde birleşmeden doğan kazançlar söz konusu vergilere tabi olmayacaktır. Ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu’na uygun gerçekleştirilen birleşme işlemlerine KDV, damga vergisi ve harçlar konusunda da bir takım istisnalar getirilmiştir.

Vergisiz birleşme olanağının yanı sıra özellikle karlı olan işletmeler vergiden kaçınmak için zarar eden işletmelerle birleşebilmektedirler²⁷. Ancak vergi otoriteleri birleşme işlemlerinin sadece vergisel avantajlar elde etmek amacıyla gerçekleştirildiği kanaatine varırlarsa söz konusu birleşme işlemleri için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi cezası ve gecikme faizi ile birlikte geri alınabilecektir.

²⁵ Nazalı, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, 35.

²⁶ Çelen, **age**, 13.

²⁷ Yıldırım, Kolotoğlu, **age**, 206.

2.1.1.5. Finansal ve Mali Sebepler

İşletmeler büyümek için gerekli olan finansal kaynakları bulabilmek adına likiditesi yüksek işletmelerle birleşme yoluna giderek büyümeyi sağlayacak finansman ihtiyacını karşılayabilirler²⁸.

Bunun yanı sıra, borç verenler açısından risk derecesi düşmüş olacağından, şirketler birleşerek piyasadan ayrı ayrı borçlanabilecekleri faiz oranından daha düşük oranlarla borç bulabilme imkanına sahip olabilirler²⁹. Şirketin borçlanma maliyetlerinin düşmesi ise, şirketi pazarda daha avantajlı ve rekabetçi bir konuma getirecektir.

Birleşme öncesinde borsa olanaklarından faydalanamayan şirketler birleşme neticesinde bu olanaklardan yararlanabilirler. Borsada işlem gören şirketler açısından ise birleşme işlemi piyasada olumlu bir izlenim yaratabilir. Böylece birleşme sonrasında oluşan yeni şirketin hisse senetlerinin değeri artabilir. Böyle bir durumda firmanın sermaye yapısını güçlendirme olanağı ortaya çıkmaktadır³⁰.

Birçok ülkede şirket birleşmeleri, yaşanan krizlerden sonra görülmektedir. Şirketler kriz neticesinde oluşan mali yapıdaki bozukluk nedeniyle birleşme işlemine başvurabilmektedir. Türkiye'de de özellikle 2000 ve 2001 krizi sonrasında bankaların birleşme faaliyetleri sık yaşanmış, bu birleşmelerin bir kısmı TMSF'ye devir şeklinde olurken, bir kısmı da özel bankaların kendi aralarında istekli olarak verimlilik ve karlılık artışı sağlamak amacıyla birleşmeleri şeklinde gerçekleşmiştir³¹.

2.1.1.6. Çeşitlendirme ve Riski Azaltma

İşletmeler için mevcut örgütsel, mali ve teknolojik imkanlar ile ürün çeşitlendirmesine gitmek her zaman kolay olmayabilir. Oysaki birleşme suretiyle şirketler ürün ve hizmet yelpazesini çeşitlendirerek riski azaltabilirler³². Böylece

²⁸ Yıldırım, Kolotoğlu, age, 205.

²⁹ Çelen, age, 14-15.

³⁰ Tansel Kara, "Büyüme Stratejisi Olarak Şirket Birleşmeleri" (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Uluslararası İşletmecilik Enstitüsü), 24'ten aktaran Ali Haydar Yıldırım, Olcay Kolotoğlu, Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluşu, Tasfiyesi, Birleşmesi, Devri Nevi Değişikliği, Bölünme ve Hisse Değişimi, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2003): 205.

³¹ Müjgan Hacıoğlu Deniz, Nur Işık, "Banka Birleşmelerinde Verimlilik ve Karlılık Arayışları: Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Bir İnceleme", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (2011): 60.

³² Nazalı, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 37.

işletmeler, birleşme sonrasında hem muişterilerin artan ve çeşitlenen taleplerini karşılayabilecek hem de farklı uşun çeşitleriyle riski dağıtmış olacaklardır.

Gunumuzde de uşun yelpazesini çeşitlendirmeye yonelik birleşmeler yapılmaktadır. Orneğin; 2006 yılında gerçekleşen Yapı Kredi Bankası (YKB) ile KOÇ birleşmesinde YKB'nin bireysel bankacılık odaklı yapısı elde edilmeye çalışılmıştır. Birleşmeden sonra YKB şubeleri bireysel muişterilere hizmet verirken, ticari muişteriler Koçbank şubelerine devredilmiştir. Boylece biri 'Worldcard' gibi piyasada hakim, markalaşmış bir uşune sahip olan, bireysel bankacılıkta one çıkmış bir banka ile diğeri ticari bankacılıkta iyi olan iki kurum bileştirilerek oluşturulan yeni yapıda uşun çeşitliliği saėlanmıřtır³³.

Işletmelerin tek başlarına yeni bir uşun geliştirmesi veya yeni uşretim teknolojileri denemeleri riskli olduğundan bu alanda yapılacak olan yatırımlarda zarar etme ihtimali yuėsektir³⁴. Oysaki söz konusu uşunun uşretimini gerçekleştirecek hem teknolojik hem de bilgi donanımına sahip bir şirket ile birleşme yoluna gitmek bu riski bertaraf edecektir.

2.1.1.7. Rekabetin Azaltılması

Firmalar monopolcu gucun getireceği avantajlardan faydalanmak icin birleşmeye başvurabilirler. Bu tur birleşmeler ozellikle faaliyet zincirinin aynı seviyesinde yer alan şirketler arasında gerçekleştirilir. Birleşme sonucunda firmalar tek taraflı fiyat artışı ve arz kısıtlamalarını sağlayıcı onemli miktarda pazar gucu yaratabilirler. Bu tur birleşmeler rekabeti azaltacak bazen de tamamen ortadan kaldıracabilecek niteliktedir. Ayrıca birleşen firmalar arasında rekabet ortadan kalkacağından birleşen tarafların buyukluklerine bağlı olarak pazar koşullarında onemli etkiler meydana gelebilecektir³⁵. Boylece birleşen işletmeler toplam arzın buyuk kismina sahip olarak pazarda bu gucun faydalanabileceklerdir.

³³ Deniz, Işık, age, 60.

³⁴ Nazalı, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bolunme Işlemleri**, 38.

³⁵ Hakan Sabuncu, **Birlikte Hakimiyet Kavramının Birleşme ve Devralmalar Açısından Değerlendirilmesi**, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2003), 19, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez40.pdf> [25.12.2012].

2.1.1.8. Psikolojik Etmenler

Ekonomik nedenler gibi psikolojik nedenler de şirketleri birleşmeye sevk edebilmektedir.

Yöneticilerin birleşme kararlarında bu kişilerin yönetsel veya finans alanındaki yeteneklerini gösterme istekleri, daha büyük bir işletmeyi yönetme arzusu, işletmenin devamlılığını emniyet altına alma duygusu ve demode olma kaygısı etkili olabilmektedir³⁶.

Yöneticiler hızla büyümeyen, prestiji azalan ve değeri düşen şirketlerini prestiji daha yüksek olan bir şirketle birleştirmekle kendi itibarlarının da yükseleceği inancını taşıyabilirler. Ayrıca kamuoyunun gözünde büyüyen şirketler daha değerli olduğundan birleşme yoluyla sağlanan prestij ile müşteri portföyü de geliştirilmiş olur.

2.1.1.9. Yetenekli Yönetime Sahip Olma

Birleşmeyle, firmalar için yetenekli yönetici ve personel çalıştırma olanakları artmaktadır. Dolayısıyla yetenekli bir yönetimden yoksun olan işletmeler, iyi bir yönetime sahip bir işletme ile birleştiklerinde bu sorunu çözebilirler³⁷.

Ayrıca aile şirketlerinde yaşlılık, hastalık, emekli olma isteği ve işletmeyi devam ettirecek aile bireylerinin olmaması ya da ortaklar arasında geçimsizlik olması durumunda yönetimin devamlılığı açısından da şirket birleşmeleri düşünülebilir.

Bunun yanı sıra aile şirketlerinin büyük çoğunluğunda yönetimin aile bireylerince yürütülmesi kurumsallaşma ile ilgili problemler yaratabilmektedir. Dolayısıyla aile şirketleri birleşme sonucunda yönetimi profesyonel yöneticilere bırakarak kurumsallaşabilmektedirler.

2.1.2. İşletme Birleşmelerinin Sınıflandırılması

İşletme birleşmelerini ekonomik ve finansal birleşme şekilleri ile hukuki yapılarına göre birleşme şekilleri olmak üzere iki grupta sınıflandırmak mümkündür.

³⁶ Yıldırım, Kolotoğlu, age, 207.

³⁷ Nazalı, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 36.

2.1.2.1. Ekonomik ve Finansal Birleşme Şekilleri

Ekonomik ve finansal birleşmeler kendi içerisinde yatay işletme birleşmeleri, dikey işletme birleşmeleri ve karma birleşmeler olarak gruplandırılabilir.

2.1.2.1.1. Yatay İşletme Birleşmeleri

Bir mal veya hizmet pazarının aynı seviyesinde yer alan şirketler arasında gerçekleştirilen birleşmeler yatay işletme birleşmeleridir. Genellikle bu birleşme türünde daha önceden birbirine rakip konumda olan şirketler birleşir³⁸. Alman kökenli otomobil üreticisi Daimler Benz ile Amerikan kökenli otomobil üreticisi Chrysler'ın birleşmesi yatay birleşmelere örnek olarak gösterilebilir.

Yatay birleşmeler ile kaynakların etkin kullanımı, üretimde uzmanlaşma, üretim maliyetlerinde tasarruf, mal ve hizmet pazarlaması ve dağıtım kanallarında avantajlı duruma yükselme, üretim teknolojisinde işbirliği sağlamak, pazar payı ve rekabet gücünü artırmak hedeflenir³⁹.

Birbirine rakip konumda olan firmaların yatay birleşmesi sonucunda pazar yapısında önemli değişiklikler olabilmektedir. Bu tür birleşmeler birleşen şirketlerin büyüklüğüne bağlı olarak kimi zaman piyasada rekabeti azaltmakta kimi zaman da rekabeti arttırabilmektedir.

Birleşme sonucunda işletmenin pazar payı artacağından bu durum işletmenin pazar gücünü elde etmesine ve piyasada hakim durum yaratılmasına olanak sağlayabilir⁴⁰. Bu yönüyle yatay birleşmeler, rekabeti zayıflattığı ve monopolleşmeye yol açabildiği için kamu otoritelerinin düzenlemelerine tabidir. Ancak yatay birleşmeler her zaman rekabeti azaltmaz. Birleşme küçük teşebbüslerin arasında meydana geldiğinde, birleşme sonucunda ortaya çıkan yeni şirket yapısı piyasadaki güçlü şirketlerin karşısına rakip olarak çıkabilmektedir⁴¹.

³⁸ Harun Ulu, **Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin**, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2004), 11, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez54.pdf> [26.12.2012].

³⁹ Metin Ulusoy, **Şirketlerin Yeniden Yapılandırılması**, (Ankara: Yaklaşım Yayınları, 2004), 23.

⁴⁰ Ulu, **age**, 11.

⁴¹ Yılmaz Aslan, **Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku**, (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku araştırma Enstitüsü, 1992), 266'dan aktaran Harun Ulu, **Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin**, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2004), 12, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez54.pdf> [26.12.2012]

2.1.2.1.2. Dikey İşletme Birleşmeleri

Dikey işletme birleşmeleri, aynı ekonomik zincirin farklı yerlerinde duran işletmelerin birleşmesini ifade eder. Böylece ekonomik zincirin hammaddeden ürüne kadar tamamının kontrolü tek elde toplanmış olur⁴².

Dikey birleşmeler tüketiciye ya da hammaddenin kaynağına doğru genişlemeyi sağlayacak biçimde gerçekleştirilebilir. Bir ürünün nihai tüketiciye ulaşmaya kadar geçirdiği üretim süreci yukarıdan aşağıya doğru bir sıra takip ettiğinde nihai tüketiciye daha yakın olan aşamalar alt pazar, girdiye daha yakın aşamalar ise üst pazar olarak tanımlanmaktadır⁴³. Bu durumda ekonomik zincirde bir işletmenin alt pazardaki yani işletmenin ürünlerinin tüketici pazarına yönelik dağıtım ve pazarlamasını yapan diğer işletmeler ile birleşmesi ileriye dönük birleşmeler; üst pazarda faaliyet gösteren tedarikçi işletmeler ile birleşmesi ise geriye dönük birleşmelerdir⁴⁴. Bu bağlamda, bir ilaç imalatçısının etken madde üreticisiyle yaptığı bir birleşme geriye dönük, ilaçların satışını gerçekleştiren bir dağıtım firması ile yaptığı bir birleşme ise ileriye dönük birleşmelere örnek olarak gösterilebilir.

İleriye yönelik birleşmelerde, üretici ve müşteri arasındaki satıcı firmalar zincirden çıkarılmaktadır. Böylece müşteri direkt üretici ile muhatap olmaktadır. Bu durum üreticinin müşteri isteklerine optimum düzeyde cevap verebilmesine imkan sağlamaktadır. Ancak ürünün sadece kendi firmaları kanalıyla nihai tüketiciye satılması çok iyi servis ve organizasyonu gerektirmektedir. Bunun yapılamaması halinde ürünün nihai tüketiciye yeteri kadar ulaştırılamaması ve satış hasılatının azalması olasılığı ortaya çıkabilmektedir⁴⁵.

Geriye yönelik birleşmelerde ise üretim sürecinin birbirini takip eden aşamalarındaki girdi-çıkıtı alışverişinin piyasa yerine firma içinde gerçekleşmesi diğer rakip üreticilerin, pazardaki mevcut tedarikçilerini ve avantajlı konumlarını

⁴² Nevzat Akbilek, *Anonim Şirket Birleşmelerinde Pay Sahibinin Korunması*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009), 52.

⁴³ Serpil Çınaroğlu, *Rekabet Hukukunda Dikey Birleşmeler: Etkinlik ve Rekabet*, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2003), 9, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez25.pdf> [26.12.2012].

⁴⁴ Nazalı, *Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri*, 40.

⁴⁵ Ulusoy, *age*, 24.

kaybedebilmelerine sebep olabilmektedir⁴⁶. Ekonominin durgun olduğu dönemlerde veya girdi talebinin azaldığı hallerde geriye yönelik bir birleşme şirket üstündeki sabit maliyetlerin artmasına neden olabilmektedir⁴⁷.

Dikey birleşmeler neticesinde hem alt hem de üst pazardaki rakip sayısında bir değişiklik olmaz çünkü dikey birleşmede üretim zincirinin alt ve üst bölümünde faaliyet gösteren ve birbiriyle rakip konumda olmayan teşebbüslerin birleşmesi söz konusudur. Ancak dikey birleşmelerin rekabet açısından olumlu ve olumsuz nitelikte etkileri olabilmektedir. Dikey birleşmeler, markalar arası rekabetin güçlenmesine, dağıtım sistemlerinin daha etkin hale gelmesine ve yeni coğrafi pazarlara girişin kolaylaşmasına neden olabilirken pazarın rakiplere kapatılması sonucunu da doğurabilmektedir⁴⁸.

2.1.2.1.3. Karma Birleşmeler

Faaliyetleri bakımından birbiriyle yatay ya da dikey boyutta bir yakınlık taşımayan, aralarında girdi-çıkı ilişkisi bulunmayan diğeri bir ifade ile farklı pazarlarda faaliyet gösteren işletmelerin birleşmesi karma birleşmeler olarak tanımlanmaktadır⁴⁹. Bu tür yoğunlaşmanın tarafları birbirlerinin fiili veya potansiyel rakibi değildir⁵⁰.

Bu tür birleşmeler ürün genişlemesi şeklinde olabileceği gibi, salt coğrafi pazar genişlemesi ya da tamamen karma birleşmeler şeklinde de olabilmektedir⁵¹.

2.1.2.1.3.1. Ürün Genişlemesi

Ürün genişleme yoluyla birleşmelerde birbirinin ikamesi olmayan ürünleri üreten fakat birbiriyle ilişkili pazarlama kanalları ya da üretim süreçlerini kullanan işletmeler birleşmektedir⁵². Diğeri bir ifadeyle, birleşen firmaların üretim ve dağıtım ağları fonksiyonel olarak birbirine benzerken, ürünler arasında doğrudan rekabet

⁴⁶ Ahmet Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, (Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2005), 49.

⁴⁷ Ulusoy, *age*, 24.

⁴⁸ Çelen, *age*, 12.

⁴⁹ Aydın Öztunalı, *Yatay Yoğunlaşmalarda Tek Teşebbüs Hakimiyeti, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve AB Mevzuatı Uygulamaları*, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2003), 11, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez9.pdf> [26.12.2012].

⁵⁰ Çelen, *age*, 12.

⁵¹ Öztunalı, *age*, 11.

⁵² Çelen, *age*, 12.

bulunmamaktadır⁵³. Ürün genişleme yoluyla birleşmelere alkollü içecek üreticisi ile alkolsüz içecek üreticisinin birleşmesi örnek olarak verilebilir⁵⁴.

2.1.2.1.3.2. Coğrafi Pazar Genişlemesi

Coğrafi pazar genişlemesi aynı coğrafi pazarda faaliyet gösteren ve benzer ürünler üreten işletmelerin birleşmesini tanımlamaktadır⁵⁵. HSBC'nin Demirbank'ı satın alması buna örnek olabilir⁵⁶.

2.1.2.1.3.3. Diğer Karma Birleşmeler

Bu tür birleşmeler, birbirleriyle herhangi bir şekilde rakip olmayan ve tamamen farklı mal veya hizmet piyasalarında faaliyet gösteren işletmeler arasında olur. Böylece yatırımlar birbiriyle ilgili olmayan konulara yöneltildiği için riski azaltma olanağına kavuşulur. Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren bir işletme ile çimento üreten bir işletmenin birleşmesi bu türe örnek gösterilebilir⁵⁷.

2.1.2.2. Hukuki Yapısına Göre İşletme Birleşmeleri

İşletme birleşmeleri birleşmeye katılan şirketlerin hukuki bağımsızlıklarını koruyup koruyamamasına göre sınıflandırılabilir.

2.1.2.2.1. Şirketlerin Hukuki Bağımsızlıklarını Koruyarak Birleşmeleri

Şirketler hukuki bağımsızlıklarını koruyacak şekilde aşağıdaki şekillerde birleşebilirler:

2.1.2.2.1.1. Kartel

Kartel, aynı üretim dalındaki şirketlerin aralarında rekabete son vermek veya rekabeti sınırlı tutmak amacıyla yaptıkları bir anlaşmadır⁵⁸.

Karteğe giren işletmelerin hukuki bağımsızlıkları devam eder ancak ekonomik bağımsızlıkları kısıtlanır çünkü karteğe dahil olan işletmeler anlaşma gereğince

⁵³ Ulusoy, age, 25.

⁵⁴ Çelen, age, 12.

⁵⁵ Öztunalı, age, 11.

⁵⁶ Nazal, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 41.

⁵⁷ Sabuncu, age, 19.

⁵⁸ Ahmet Polatlı, "Kartel Nedir?", <http://www.webhatti.com/makaleler/619660-kartel-nedir.html> [30.11.2012].

anlaştıkları konuda birlikte hareket ederler⁵⁹. Dolayısıyla piyasayı etkilemek üzere anlaşma yaptıkları konularda artık bağımsız hareket edemezler. Fiyat politikaları, satış şartları, üretim miktarları, yatırım programları, kar marjları, araştırma bütçeleri, komisyoncu ve pazarlamacılara ödedikleri yüzdeler kartel anlaşmalarına konu olabilir⁶⁰.

Kartellerin etkinliği, karteli oluşturan firmaların piyasayı etkileme gücüne bağlıdır. Kartelin piyasaya yön verebilecek güçte firmalardan oluşması halinde piyasadaki fiyatlarda yükselme, üretimde daralma ve tekelleşme gibi sonuçlar doğabilmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı bazı ülkelerde kamu otoritesi kartelleşme hareketlerine müdahale etmektedir.⁶¹.

2.1.2.2.1.2. Holding

Holding, bir şirketin başka şirketlerin hisse senetlerinin büyük bir bölümünü satın alarak onların yönetim ve denetimini ele geçirmesiyle oluşan şirketler grubudur. Holdingi oluşturan tüm şirket ve işletmeler hukuki açıdan varlıklarını korurlar. Ancak grubun içindeki şirketlerin ekonomik bağımsızlıkları zayıflamıştır; çünkü ana şirket bağlı şirketlerin yönetimini ele geçirdiğinden bu şirketlerin her türlü politika ve stratejilerini saptar ve yönlendirir⁶².

2.1.2.2.1.3. Konsern

Şirketler hukuki bağımsızlıklarını kaybetmeden finansal ya da teknik yönden daha güçlü olabilmek için konsern oluşturabilirler. Konsernler genellikle üretim, pazarlama, satın alma, araştırma geliştirme gibi konularda işbirliği yapmak amacıyla kurulmaktadır. Bu tür birleşmeler yapı itibarıyla kartele benzemektedir. Ancak konsernü oluşturan işletmelerin sayısı, kartele girenlerden daha az olur. Konsernlerde temel amaç, maliyeti düşürerek karlılığı artırmaktır⁶³.

⁵⁹ Nazal, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 42.

⁶⁰ Polatlı, age.

⁶¹ Age.

⁶² “İşletme Birleşmeleri”, http://www.ekodialog.com/isletme_ekonomisi/isletmeler_konsorsiyum_karteller_trostler.html [30.11.2012].

⁶³ Haluk Soluyer, “Çağdaş İşletme Yönetimi”, (Yayınlanmamış Ders Notları, E-MBA Maltepe Üniversitesi) <http://www.zorer.com/emba/> [10.12.2012].

2.1.2.2.1.4. Konsorsiyum

Belli bir amacı gerçekleştirmek için birden fazla şirketin bir araya gelmesidir. Özellikle baraj, elektrik santrali, otoban, demir-çelik tesisleri, köprü gibi büyük yatırım projelerinin yapımını gerçekleştirmek için aynı veya farklı ülkelerden bu konularda uzmanlaşmış şirketler birleşerek işbirliğine giderler. Konsorsiyum da şirketler hukuki ve ekonomik bağımsızlıklarını korurlar⁶⁴.

2.1.2.2.2. Şirketlerin Hukuki Bağımsızlıklarını Kaybederek Birleşmeleri

Şirketler hukuki bağımsızlıklarını kaybederek aşağıdaki şekillerde birleşebilirler:

2.1.2.2.2.1. Tröst

Tröst, şirketlerin hukuki ve ekonomik bağımsızlıklarını kaybettikleri bir birleşme türüdür. Tröst ile kartel arasındaki en belirgin farklılık budur. Teşebbüslerin birleşmesiyle meydana gelen tröstlerin bir takım avantajları vardır. Tröstlerde sermaye yapısı kuvvetlidir. Yönetim tek elden yapılır. Rekabet hemen hemen ortadan kaldırılır ve büyük karlar elde edilir. Ancak tröst büyük bir teşebbüs olduğu için bürokrasi artar, yönetim masrafları çoğalır. Ayrıca tröstün başında bulunanlar, onun büyük ekonomik gücünü politik baskı aracı olarak kullanabilirler. Tröstler genellikle imalat sanayi, petrol ve madencilik sektörlerindeki işletmelerde görülmektedir⁶⁵.

2.1.2.2.2.2. Devralma Yoluyla Birleşme

Devralma yoluyla birleşme, işlemin sonucunda birleşmeye katılan şirketlerden sadece bir tanesinin varlığını sürdürdüğü (devralan şirket), diğerlerinin (devrolunan şirket ya da şirketler) mal varlıklarının bir kül halinde devralan şirkete devredildiği, bunun karşılığında devrolunan şirket pay sahiplerinin belirlenen bir değişim oranına göre devralan şirkete pay sahibi olmaya devam ettikleri bir operasyondur⁶⁶.

Tanımdan da anlaşıldığı üzere, devir işleminden sonra bir veya birden fazla şirket mevcut olan bir şirkete bütün aktif ve pasifi ile katılır. Böylece devir alan şirketin hukuki varlığı devam ederken devralınan şirket ya da şirketlerin tüzel kişilikleri ortadan kalkmaktadır. Devir işleminden sonra devralan şirket birleşen şirket ya da şirketlerin alacaklarının sahibi ve borçlarının sorumlusu olur.

⁶⁴ “İşletme Birleşmeleri”, http://www.ekodialog.com/isletme_ekonomisi/isletmeler_konsorsiyum_karteller_trostler.html [30.11.2012].

⁶⁵ Age.

⁶⁶ Akbilek, age, 48.

2.1.2.2.2.3. Yeni Kuruluş Yoluyla Birleşme

Yeni kuruluş yolu ile birleşme iki veya daha çok ortaklığın, tasfiyesiz infisah yoluyla, tüzel kişiliklerini sona erdirerek aktif ve pasiflerini bir bütün olarak birleştirmek suretiyle kendi aralarında kurdukları yeni bir ortaklığa devretmeleri ve yeni kurulan ortaklığın hisselerinin sona eren ortaklıkların ortaklarına hisseleri oranında verilmesini ifade eder⁶⁷.

Tanımdan da anlaşıldığı üzere, bu modelde iki veya daha fazla şirketin hukuki varlıklarının sona ererek yeni bir şirket oluşturulması söz konusudur. Mevcut şirketler kendilerine ait olan aktif ve pasif değerlerinin tümünü yeni kurulacak şirkete aktarırlar. Böylece şirketlerin her türlü varlıkları, hakları ve yükümlülükleri yeni kurulan şirkete geçer.

2.1.3. Başarısız Şirket Birleşmelerinin Nedenleri

Şirketler birleşmeyle etkinlik, verimlilik ve karlılık oranlarında artışı sağlayarak büyümeyi ve rekabet gücünü artırmayı hedeflerler. Ancak bazen birleşmeden beklenen hedefler arzu edildiği gibi sonuçlanmayabilir.

Başarılı şirket birleşmelerinde birleşme öncesinde ve sonrasında gerçekleştirilen çalışmaların büyük önemi bulunmaktadır. İşletmeleri birleşmeye sevk eden sebep ne olursa olsun, birleşmeden arzu edilen sonuca ulaşmak için öncelikli olarak birleşilecek şirket ve birleşme şartlarının tespiti konusunda doğru karar vermek gerekir⁶⁸. Birleşilecek firmanın iyi tayin edilmesi, zayıf ve üstün yönlerinin iyi değerlendirilmesi gerekir. Birleşilecek şirket ve birleşme şartlarının tespiti konusunda doğru karar vermemek şirket birleşmelerini başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olabilecektir.

Başarısız şirket birleşmelerinin en önemli sebeplerinden birisi farklı kültür, anlayış, değer ve yaklaşımlara sahip şirketlerin bir araya gelmesinden kaynaklanır. Bunun yanında şirketlerin finansal, üretim, pazarlama ve insan kaynaklarına yönelik altyapı ve sistemleri, yönetim tarzları, olayları ele alış biçimleri de farklılık gösterebilmektedir. Söz konusu farklılıklar birleşmeye katılan şirketler açısından sorunlar yaratabilmekte ve beraber çalışmayı engelleyebilmektedir.

⁶⁷ Age, 49.

⁶⁸ Özcan, age, 123.

Şirket birleşmesi neticesinde ortaya çıkan yeni teşebbüste aynı işi yapan iş görenler olabilmektedir. Birleşmeden önce şirketlerin benimsediği farklı iş yapış şekilleri nedeniyle bu iş görenler arasında uyumsuzluklar oluşabilmektedir. Ayrıca birleşme sonrasında firma çalışanları arasında iyi bir raporlama ve bilgi akış sisteminin kurulamadığı durumlar ile yöneticilerle çalışanların birbirlerine yabancılaştığı bir ortam oluşabilmektedir. Bu noktada insan kaynaklarına yönelik strateji ve uygulamaların büyük bir önemi bulunmaktadır. Çalışanlarla sürekli ve doğru bir iletişim sağlanarak her kademedeki yönetici ve çalışanların değişim sürecini benimsemesi, desteklemesi ve birleşme vizyonuna yönelik motive edilmesi gerekmektedir⁶⁹. Ayrıca farklı şirket kültürlerinden gelen kişilerin birlikte çalışmasıyla ortaya çıkabilecek çatışmalar ve uyumsuzluklar incelenmeli ve birleşmeden öncesinde ve sonrasında uyumu kolaylaştıracak önlemler alınmalıdır.

Birleşme sonrasında yönetici ve çalışanların yeni oluşumun gereksinimlerini karşılayacak nitelikte ve donanımda olması önemlidir. Aksi takdirde, bazı işlerin idaresinde deneyimsiz ve yetersiz kalınabilmekte, yönetim fonksiyonları başarılı bir şekilde yürütülememektedir. Ayrıca belirsizliklerin yoğun olduğu birleşme sürecinde, şirket içindeki değerli elemanları kaybetmemek önemlidir. Yönetimin geleceğe yönelik güven ortamını oluşturamadığı durumlarda çalışanlar farklı rakip şirketlere geçebilmektedir.

Entegrasyon döneminde doğabilecek en önemli risklerden biri de müşteri hizmetlerinin kalitesinde ortaya çıkabilecek sorunlardır. Dolayısıyla bu dönemde hem üst yönetimin önemli müşterilere zaman ayırması, hem de müşterilerle temasta olan çalışanların kendi gelecekleri ile ilgili belirsizliklerin bir an önce giderilmesi faydalı olacaktır⁷⁰.

Birleşme yapılmadan önce birleşme yapılacak şirketin varlıklarının değerlendirilmesi ve bunların şirket gelirlerine ne kadar etkisi olacağının ölçülmesi gerekir. Şirket varlıklarının iyi durumda olmadığı, ekonomik ömrünü tamamladığı ve gelecekte fayda getirmeyecek bir durumda olması birleşmeyi başarısız kılabilir⁷¹.

⁶⁹ “Birleşme Sonrası Yapılandırma”, <http://www.arge.com/BirlesmeSonrasiUyumluYapilanma.aspx> [28.11.2012].

⁷⁰ Yılmaz Argüden, “Birleşmenin İnsan Boyutu”, <http://www.arge.com/tr/makaleler/birlesmelerin-insan-boyutu/> [28.11.2012].

⁷¹ Nuran Akşit Aşık, “Şirket Birleşmeleri ve Sivil Havacılık Sektöründeki Uygulamaları”, **Mevzuat Dergisi**, s: 126 (2008), <http://www.mevzuatdergisi.com/2008/06a/02.htm> [28.11.2012].

Birleşen firmaların birleşme sonrası İMKB performansına bakıldığında, genel olarak birleşme sonrasında oluşan olumlu sinerjinin etkisiyle hisselerde belli bir performans gözlenmektedir. Ancak birleşmenin ardından düşen hisseler de rastlanabilmektedir. Bu noktada birleşmenin gerçekleştiği dönemdeki piyasanın yapısı büyük önem taşımaktadır. Hisse senetlerinden kaçıldığı bir dönemdeki birleşme ile borsaların çıkış trendinde olduğu tarihlerde yapılacak bir birleşmenin borsa performansı haliyle farklı olacaktır⁷².

Birleşmenin avantaj getirmediği aksine devralan şirketin yükünü arttırdığı durumlarda yatırımcı hisseden kaçabilmektedir. Bu da birleşmenin ardından hissenin fiyatında ciddi düşüslere neden olmaktadır. Pınar Et ve Pınar Un'un birleşmesi ile Bayraklı Boya ve DYÖ Boya'nın birleşmesinin ardından gelen düşüşler buna örnek olarak gösterilebilir⁷³.

Şirket birleşmelerinin dezavantajlarından biri de birleşme sonucunda oluşacak yeni yapı nedeniyle ticaret unvanının ve dolayısıyla müşterilerinin yitirilmesidir⁷⁴.

Netice olarak birleşme öncesinde içsel ve dışsal sorunların belirlenmesi başarılı şirket birleşmeleri için büyük önem taşımaktadır. Birleşme sürecine girmeden önce söz konusu sorunlar belirlenirse birleşme öncesinde gerekli düzenlemeler yapılarak önlemler alınabilir ve sorunlar çözüme kavuşturulabilir. Ancak belirlenmediği takdirde bu sorunlar birleşme sonrasında ortaya çıkabilir ve çözümü daha güç ve maliyetli olabilir.

Örneğin 1998 yılında gerçekleşen Alman kökenli Daimler Benz ve Amerikan kökenli Chrysler'ın birleşmesindeki en önemli problemlerden birisi iki farklı örgüt kültürünün uyum konusudur. Daimler Benz metodik, süreç odaklı bir çalışma tarzına sahipken Chrysler yenilikçi ve esnek bir çalışma tarzına sahiptir. Bunların yanında Chrysler etkinlik, verimlilik, yetkilendirme ve işgörenler arasında eşitlikçi ilişkiler kurma prensiplerine değer verirken; Daimler Benz otorite, bürokrasi ve merkezi karar verme kavramlarını yönetimde benimsemiştir⁷⁵.

⁷² “Şirket Birleşmelerinin Sinerjisi Borsa Getirisini Yükseltiyor”, http://www.fortuneturkey.com/haber-detay.asp?news_id=627 [26.11.2012].

⁷³ Age.

⁷⁴ Mutlu Kağıtçıoğlu, *Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012), 57.

⁷⁵ “Daimler-Chrysler Merger: A Cultural Dismatch”, http://www.apexinstitute.ac.in/index.php?option=com_content&view=article&id=35&Itemid=29 [02.12.2012].

Dolayısıyla Daimler Benz'in mühendislik odaklı, yeni fikirlerin yukarıdan aşağıya doğru geliştiği, bürokratik yapıdaki tipik bir Alman şirketi olması nedeniyle Chrysler ile uyumlu bir iş görme kültürü gerçekleştirilememiştir. Oysaki Chrysler yalın bir organizasyon yapısının hakim olduğu, ürün geliştirme odaklı, fonksiyonlar arası takım çalışmasını destekler yapıya sahip bir şirkettir. Bu iki şirketin iki farklı örgüt yapısı ve çalışma tarzına sahip olması yeni şirketin ortak bir şekilde çalışmasını güçleştirmiş ve örgüt yapısının entegrasyonu başarıyla sonuçlandıramamıştır⁷⁶.

Ayrıca bu iki şirketteki ödüllendirme ve insan kaynakları politikalarının farklı olması, birleşmenin gerekçe ve yararlarının çalışanlara iyi aktarılmaması da bir takım sorunlara yol açmıştır. Tarihsel olarak Alman şirketleri iş güvenliği ve ücretlendirme gibi çalışan haklarına Amerikan şirketlerinden daha fazla değer vermişlerdir. Dolayısıyla Almanya'daki işgörenlerin çoğu uzun süreler boyunca aynı işyerlerinde çalışabilmektedirler. Daimler-Benz de çalışanların çoğunun yaşamları boyunca kendi şirketlerinde çalışacağını öngördüğünden çalışanlarını geliştirmek, eğitmek ve yetiştirmek için hep yatırımlar yapmıştır⁷⁷. Oysaki Amerikan şirketlerinde çalışanların daha iyi ücret için iş değiştirme eğilimleri Almanya'lı işgörelere nazaran daha fazladır.

Önemli bir diğer konu ise birleşmeye katılan iki şirketin ücret yapılarındaki farklılıklardır. Amerika'da bir şirkete önemli paralar kazandıran başarılı yöneticiler, Alman şirketlerindeki yöneticilere kıyasla daha fazla kazanmaktadırlar. Chrysler'ın yöneticileri ile Daimler-Benz'in aynı seviyedeki yöneticilerine şirketlerde uygulanan farklı ücret politikaları dolayısıyla farklı ödemeler yapılmıştır. Bu durum da kilit noktada yer alan önemli yöneticilerin şirketlerinden ayrılmasına neden olmuştur⁷⁸.

2.2. Bölünme Kavramı

Şirketler küresel ve toplumsal alanda yaşanan gelişmelere uyum sağlayabilmek ve piyasa koşullarında taleplere cevap verebilmek amacıyla yeniden yapılandırma modellerinden bölünme müessesesine başvurabilmektedirler. Böylece şirket

⁷⁶ Murat Can Demir, "Daimler& Chrysler Birleşmesinin Stratejik Yönetim Açısından İncelenmesi", <http://www.slideshare.net/mcndemir/damlerchrysler-brlemesnn-stratejk-ynetm-aisindan-ncelenmes#btnNext> [10.12.2012].

⁷⁷ Muzaffer Aydemir, "Küreselleşme, Rekabet ve Sınır Ötesi Birleşmeler: Daimler-Benz ve Chrysler Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, s. 3 (1998): 52.

⁷⁸ Demir, age.

bölünmeleriyle küreselleşmenin ve çevresel şartların olumsuz etkileri en aza indirilebilmekte ve hatta bu etkilere olumlu bir yön verilebilmektedir.

Bölünme, sermaye şirketlerinin ve kooperatiflerin malvarlıklarını tamamen veya kısmen kendilerinden ayırarak tasfiyesiz olarak ve kısmi küllî halefiyet yoluyla başka sermaye şirketlerine veya kooperatiflere devretmeleri ve bunun karşılığında bölünen şirketin ortaklarının devralan şirketlerde ortak konumunu elde etmeleri şeklinde tanımlanabilir⁷⁹.

Bölünme, türüne göre bölünen şirketin küçülmesine ya da yok olmasına neden olmakla birlikte bu durum bölünme sonrasında parçalar itibariyle yeni şirket ya da şirketlerin ortaya çıkmasına da imkan tanımaktadır⁸⁰.

Şirket bölünmelerine ilişkin olarak çeşitli kanunlarda düzenlemeler bulunmaktadır. Usulüne uygun bir bölünme işleminin gerçekleştirilmesi için söz konusu düzenlemelerin dikkate alınması gerekir. 6762 sayılı TTK bölünmeye ilişkin herhangi bir hükme yer vermemiştir. Bölünmeye ilişkin ilk düzenlemeler vergi hukuku açısından belirlenmiştir. Kısmi bölünmeye ilişkin usul ve esaslar ise Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın ortaklaşa yayımladıkları "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" hükümleri çerçevesinde düzenlenmiştir. Ancak söz konusu Tebliğ'de yer alan mevcut düzenlemeler yetersiz kalınca, şirketlerin bölünme işlemleri konusunda eksikliği hissedilen maddi hukuk kuralları 6102 sayılı TTK kapsamında ele alınarak hukuk sistemine dahil edilmiştir⁸¹.

2.2.1. Bölünme Sebepleri

Küreselleşme sürecinde şirketler varlıklarını sürdürmek, piyasa değerlerini arttırmak ve kar oranlarını arttırmak için yeniden yapılandırma araçlarından biri olan bölünme yoluyla küçülerek ve sadeleşerek yeniden yapılanma amaçlarına ulaşabilmektedirler. Yeniden örgütlenme modeli olarak bölünmenin bir işletme bakımından birçok nedene dayalı olması mümkündür.

⁷⁹ Erdal Nacar, "Yeni TTK'da Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Durumunda Ortakların Açabileceği Davalar", **Lebib Yalkın Dergisi**, s. 102 (2012): 180.

⁸⁰ Tahir Erdem, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun Şirket Bölünmelerine İlişkin Hükümleri", **Vergi Sorunları Dergisi**, s. 286 (2012): 61.

⁸¹ Hayrullah Doğan, "Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Bölünme", www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/hayrullah/008/ [16.11.2012].

Nitekim bölünme şeklinde yeniden yapılandırılmaya ihtiyaç duyulmasının nedenleri 4684 sayılı Kanun'un⁸² genel gerekçesinde şu şekilde belirtilmiştir:

“ Ülkemizin uzun süredir içinde bulunduğu ekonomik ortamın şirketleri kısa vadeli kararlar almaya zorlaması, bunun sorunlara stratejik bir yaklaşımla uzun vadeli bakılması ve çözümler üretilmesine imkân vermemesi, zamanında doğru ve yerinde verilmiş kararlarla kurulan şirketlerin enflasyon süresince verimliliklerini kaybetmeleri ve optimum ölçeklerden uzaklaşarak verimsiz bir yapıya dönüşmesi, yine zaman içinde ortaklık kuran kişiler ve grupların müşterek olarak yürüttükleri faaliyetlerin gereklilikleri ve yeterlilikleri konusunda ortaklar ve gruplar arasında görüş ve anlayış farklılıklarının ortaya çıkması, mevzuattaki yetersizliklerin şirketlerin yeniden yapılanmasını zorlaştırması gibi hususlar dikkate alınarak ekonominin bir bütün olarak etkinlik ve verimlilik artışı ve rekabet avantajı sağlayabilmesi için şirketlerin bölünerek yeniden yapılanmasına imkân sağlayacak düzenlemelere gidilmesi bir gereklilik arz etmektedir.

Aynı şirket bünyesinde yürütülen birden çok hizmet veya üretim faaliyetinin ayrıştırılarak, işletmelerin mevcut hantal yapılarından kurtarılması, anlayış veya görüş farklılığı olan ortakların ortaklıklarını ayrıştırması, yeni oluşturulacak üretim ve hizmet işletmelerinin belli alanlarda yoğunlaşarak uzmanlaşması ve ölçek ekonomisinden yararlanarak verimli ve kârlı kuruluşlar haline getirilebilmesi için birçok gelişmiş ülke mevzuatında da yer alan bölünme müessesesinin vergi mevzuatımıza da kazandırılması amaçlanmaktadır.”

6102 Sayılı TTK'nın bölünme hükümleri ile ilgili gerekçesinde ise bölünmenin amaçları olarak şu ifadeler yer verilmiştir:

“Bölünme, çok büyüyen ve çekirdek işletme konusundan uzaklaşan şirketlerin ana konularına dönebilmelerine olanak sağlayan bir yoldur. Meselâ, buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makinası gibi beyaz ev aletleri üreten bir anonim şirketin, zamanla televizyon, radyo, müzik dolabı gibi kahverengi ürünler, büro mobilyası, daha sonra da plastik üretimine girdiği varsayılırsa, bu şirket beyaz eşya, kahverengi eşya, büro mobilyası ve plastik üretimi için ayrı ayrı şirketleri bölünme yolu ile kurabilir. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde fabrikaları olan bir

⁸² “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (4684 S.K.), **Resmî Gazete**, 24451 (Temmuz 1973).

şirket her fabrikayı bağımsız bir şirkete dönüştürmeyi düşünebilir. Bölünme; aile ortaklıklarında, mirasın paylaşımında, iki veya üç gruplu ortaklıklarda sorunları (ihtilâfları) çözmek amacıyla da kullanılabilir. Nihayet bölünme, holding sistemine geçişte de bir araç olarak kullanılabilir.”

Şirketleri bölünmeye sevk eden nedenler çeşitli olup aşağıda ana hatlarıyla açıklanmaktadır.

2.2.1.1. İşletmesel Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden işletmesel sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Birleşmeler her zaman başarıyla sonuçlanmayabilir. Daha önceden gerçekleşen bir birleşmeden beklenen amacın ve faydanın sağlanamaması halinde birleşen şirketlerin tekrardan bölünmesi tercih edilebilir. Birleşmenin başarısızlığına örnek olarak birleşen iki şirketin örgüt yapılarının birbiriyle uyumlu olmaması veya şirket yönetimlerinin geleceğe ilişkin planlarında farklılıkların bulunması gösterilebilir⁸³. Böyle durumlarda şirket içindeki çekişmeyi ve anlaşmazlıkları önlemek amacıyla işletmeler bölünme yoluna başvurabilirler.
- Şirketler birden fazla alanda faaliyet gösterebilirler. Ancak bir şirketin birden fazla alanda faaliyet göstermesi bazı alanlar için verimsizlikle sonuçlanabilir. Şirketler her faaliyet alanını daha verimli ve maliyet değerleri daha düşük bir şekilde yönetmek maksadıyla bölünebilirler⁸⁴. Verimlilik, üretim miktarı (çıktı) ile üretim faktörleri miktarı (girdi) arasındaki fiziksel ilişkiyi belirtmektedir⁸⁵. Verimliliği arttırmak için daha az kaynak harcayarak üretimde bulunmak gerekir. Birden fazla alanda faaliyet gösteren şirketlerin kullandıkları kaynakların artması üretim maliyetlerini de çoğaltmaktadır. Örneğin bir şirketteki üretim, dağıtım ve pazarlama aşamalarını ayrı birimler olarak örgütlemek suretiyle ekonomik faaliyetlerde verimlilik sağlanabilir.
- Birden fazla alanda faaliyet gösteren şirketlerin karlılığı bazı alanlar için yüksek bazı alanlar içinse düşük olabilir. Şirketin belirli bir faaliyet alanından sağladığı karın diğer faaliyet alanlarına nazaran tatmin edici olmaması şirketleri

⁸³ Mehmet Helvacı, **Anonim Ortaklıkların Bölünmesi–Yeniden Yapılandırma Modeli Olarak Bölünme**, 1. bs. (İstanbul: Beta Basım, 2004), 10.

⁸⁴ Nazal, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, 46.

⁸⁵ “Verimlilik Nedir, Verimlilik Çeşitleri, Verimlilik Ölçümü”, http://www.ekodialog.com/Konular/Verimlilik_nedir.html [20.11.2012].

bölünmeye sevk edebilir. Örneğin beyaz eşya ve mobilya üretimi yapan bir şirket, beyaz eşyadan kar elde ederken mobilya üretimi zararda olabilir. Bu durum şirketin toplam karını düşüreceğinden, şirket mobilya üretim faaliyetine ilişkin mal varlığını bir başka şirkete devrederek bölünmeyi tercih edebilir⁸⁶.

- Bir şirket birden fazla alanda faaliyet gösterdiğinde her birimin aynı titizlikle yönetilmesi güçleşmektedir. Bu durum şirketin faaliyetlerini karmaşık hale getirdiği gibi, şirketi hantallaştırmakta ve faaliyetlerin denetimi zorlaştırmaktadır. Böyle bir durumda her bir faaliyet alanını farklı birer şirkete dönüştürmek bu birimlerin her biri için ayrı politikalar uygulanmasını mümkün kılacak ve her bir şirket kendi performansı ile değerlendirilebilecektir⁸⁷.
- Şirketler belirli bir ölçeğin üstünde azalan verim kanununun etkisini göstermesiyle hantal ve işlemesi güç bir yapıya dönüşürler. Birden çok hizmet ve üretim faaliyetinin bölünme yoluyla birbirinden ayrılması sağlanarak sağlıklı büyüme nedeniyle oluşan hantal yapı ortadan kaldırılmış olur. Ayrıca söz konusu şirket içinde daha küçük birimlerin oluşturulması uzmanlaşmayı da beraberinde getirecektir⁸⁸. Bölünme ile tek bir faaliyet konusunda odaklanan işletmeler daha dinamik bir yapıya kavuşacaktır. Ayrıca uzmanlaşma verimliliğin de artmasına neden olacaktır⁸⁹.
- Bir şirketin farklı alanlarda faaliyet gösteriyor olması ortaklık kaynaklarının işletme içindeki farklı alanlara tahsis edilmesine neden olmaktadır. Oysaki bölünmeyle beraber, ortaklık kaynakları tek bir alana yönlendirilerek söz konusu alanda araştırma ve geliştirmeye daha çok kaynak ayrılabilmesi mümkün hale gelebilir⁹⁰. Ayrıca bölünme ile işletmeler üretim kaynaklarını daha karlı alanlara aktarabilir, ana faaliyet konusundaki kaynaklar daha etkin kullanılarak kapasite kullanım oranı artırılabilir.
- Şirketler faaliyet gösterdiği alandaki risk ve sorumluluğu paylaşmak için bölünmeyi tercih edilebilirler⁹¹. Bilhassa yeni bir ürünün üretimine başlayan veya

⁸⁶ Hülya Çoştan, **Anonim Ortaklıklarda Bölünme**, (Ankara: Turhan Kitapevi, 2004), 24.

⁸⁷ Kağıtçıoğlu, **age**, 55.

⁸⁸ Mehmet Akuğur, **Türk Hukukunda Anonim Ortaklıkların Bölünmesi**, (İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2005), 13.

⁸⁹ Kağıtçıoğlu, **age**, 56.

⁹⁰ Çoştan, **Anonim Ortaklıklarda Bölünme**, 23-24.

⁹¹ Nazal, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, 46.

piyasaya süren ortaklıklar, bu faaliyetten doğabilecek risk ve sorumluluğu azaltabilmek için bu faaliyeti ayrı bir ortaklık çatısı altında örgütlenme yoluna gidebilirler⁹². Böylece bölünme yolu ile şirket açısından risk oluşturabilecek faaliyet kolu şirketten uzaklaştırılabilecek ve şirketin bir bölümünün taşıdığı bir risk diğer bölümlere yansıtılmayacaktır.

- Bölünen şirket eski unvan ve müşteri portföyünü koruyabileceği gibi bölünme sonucu kurulan yeni şirketler, yeni kurulmuş olmalarına rağmen büyük bir grubun içinden çıkan şirketler olması sebebiyle geçmiş olan köklü bir şirket olarak kabul edilirler⁹³.

2.2.1.2. İktisadi Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden iktisadi sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Şirketlerin faaliyetlerinin yer aldığı pazarlar coğrafi olarak yer değiştirdiğinde; şirketler pazara daha yakın olabilmek hem de söz konusu pazarda daha verimli bir üretim ve hizmet sunmak amacıyla bölünerek ayrı ayrı şirketler şeklinde farklı pazarlarda faaliyetlerini yeniden organize edebilirler⁹⁴.
- Şirketlerin faaliyet gösterdiği pazarlarda ürün talepleri değişebilir veya teknolojik gelişmeler meydana gelebilir. Bu durum ürünlerin ayrı şirketler tarafından daha az maliyet ile üretilmesi ihtiyacını doğurabilir⁹⁵.

2.2.1.3. Mali Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden mali sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Mali durumu bozuk olan bir şirketin zararlarını ayrı şirketlere bölüştürmek amacıyla işletmeler bölünebilir⁹⁶.
- Şirketler sürekli zarar edilmesi karşısında, varlıklarını başka kurumlara devrederek bunların daha iyi değerlendirilmesi ve daha verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla bölünebilirler⁹⁷.

⁹² Coştan, *Anonim Ortaklıklarda Bölünme*, 24.

⁹³ Kağıtçıoğlu, *age*, 57.

⁹⁴ Mustafa Tan, *Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Bölünme*, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2010), 22.

⁹⁵ Nazalı, *Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri*, 46

⁹⁶ Ağuur, *age*, 15.

⁹⁷ Tan, *age*, 22.

2.2.1.4. Teknik Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden teknik sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Şirketler, çevreye ilişkin düzenlemeler dolayısıyla veya bölgesel ham maddeyi değerlendirmek gibi nedenlerle farklı yerlerde faaliyet göstermek için bölünme müessesesini uygulayabilirler⁹⁸.
- Varlıkların teknik bütünlüğünün ortadan kalkması, üretim araçlarının üretim ya da hizmet yapma yeterliliğini yerine getiremeyecek derecede vasıflarını yitirmesi durumlarında, bu varlıkların, başka şirketlerle birleşmesini sağlamak üzere şirketin bölünmesi yöntemi tercih edilebilir⁹⁹.

2.2.1.5. Vergisel Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden vergisel sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Bir şirketin mal varlığının başka bir şirkete transferi satış yoluyla gerçekleştirildiğinde dolaylı ve dolaysız bir takım vergiler doğmaktadır. Ancak malvarlığı intikali Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki şartlara uygun bir bölünme işlemi işe gerçekleştirildiğinde, bu işlem vergisiz gerçekleşebilecektir. Ayrıca Kurumlar Vergisi Kanunu'na uygun gerçekleştirilen bölünme işlemlerine KDV, damga vergisi ve harçlar konusunda da bir takım istisnalar getirilmiştir. Bu durum da bölünmeyi cazip bir yeniden yapılanma modeli haline getirmektedir¹⁰⁰.
- İşletmeler bir takım vergi avantajlarından faydalanmak için bölünme müessesesine başvurabilmektedirler. Örneğin anonim ortaklıkları bölerek bölünen kısımlardan birini halka açmak ya da ortaklığa ait gayrimenkulleri bölünme suretiyle başka ortaklık çatısı altında toplayarak gayrimenkullerin transferi sırasında doğacak kazancın vergilendirilmesinden kaçınmak cazip bir durum yaratmaktadır¹⁰¹.
- Ayrıca şirketler arası kar ve zarar takasının yapılarak mevzuatın şirketlere tanıdığı vergisel avantajlardan faydalanmak için de şirketler bölünme müessesesini tercih edebilirler¹⁰².

⁹⁸ Nazalı, **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**, 46.

⁹⁹ Age, 46.

¹⁰⁰ Coştan, **Anonim Ortaklıklarda Bölünme**, 25.

¹⁰¹ Helvacı, **age**, 11-12.

¹⁰² Akugur, **age**, 15.

2.2.1.6. Diğer Sebepler

Şirketleri bölünmeye sevk eden diğer sebepler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Bölünme ile mirasçılarının her birinin ayrı şirketlerde hisse sahibi olması sağlanarak miras anlaşmazlıkları engellenebilir. Böylece miras çekişmeleri sonucu şirketlerin yok olması ya da zarar görmesinin önüne bölünme yolu ile geçilebilir¹⁰³.

2.2.2. Bölünme Modelleri

Bölünme modelleri, bölünme usulü, mal varlığı devir kriterleri ve bölünen şirket ortaklarına dağıtılan hisse oranı dikkate alınarak üç sınıfta kategorize edilebilir.

2.2.2.1. Bölünme Usulüne Göre Bölünme Modelleri

Bölünme usulüne göre bölünme modelleri, bölünmeye katılacak olan şirketlerin bölünme işlemi öncesinde var olması ya da bölünme işlemi için yeni kurulacak olmasına bağlı olarak farklılık göstermektedir.

2.2.2.1.1. Mevcut Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme

Bu bölünme modelinde bölünen şirket bütün aktif ve pasiflerini bir bütün halinde mevcut şirket veya şirketlere devreder. Burada bölünen şirket tasfiyesiz olarak infisah edilebileceği gibi, bir kısım aktiflerini devredip kalanı ile faaliyetine devam da edebilir¹⁰⁴. Devralma suretiyle bölünmede malvarlığını devralacak şirket mevcut olduğundan devralan şirketin sermayesinin devralınan şirketin malvarlığının ölçüsünde arttırılması gerekmektedir¹⁰⁵.

2.2.2.1.2. Yeni Kurulan Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme

Bu bölünme türünde bölünen şirket aktif ve pasif mal varlığının tümünü ya da bir bölümünü yeni kurulacak şirkete devretmektedir. Bölünen şirketin malvarlığını yeni kurulacak bir şirkete devretmesi ile mevcut bir şirkete devretmesi bölünmede uygulanacak usul bakımından önem arz etmektedir. Şöyle ki, yeni şirket kurulması yolu ile bölünmede kuruluşa ilişkin hükümlerin uygulanması gerekmektedir.¹⁰⁶

¹⁰³ Kağıtçıoğlu, age, 62.

¹⁰⁴ Nazalı, Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri, 47.

¹⁰⁵ Helvacı, age, 39.

¹⁰⁶ Çoştan, Anonim Ortaklıklarda Bölünme, 27.

Burada yeni kurulan şirketin sermayesi, bölünen şirketin malvarlığından oluşmaktadır. Bir diğer farklılık ise bu bölünme türünde bölünme sözleşmesi yerine bölünme planının hazırlanmasıdır¹⁰⁷.

2.2.2.1.3. Biri Mevcut Diğeri Yeni Kurulan Şirketlere Devir Suretiyle Bölünme

Karma bölünme modelinde, bölünen şirket ya bütün mal varlığı kıymetlerini ya da bir bölümünü hem mevcut şirketlere hem de bölünme neticesinde kurulacak olan yeni şirketlere aynı işlem çerçevesinde devretmektedir.

2.2.2.2. Mal Varlığı Devir Kriterine Göre Bölünme Modelleri

Bu tür bölünme modellerinde bölünen şirketin infisah edip etmemesine göre ayırım yapılmaktadır.

2.2.2.2.1. Kısmi Bölünme

6102 Sayılı TTK'nın 159 uncu maddesine göre kısmi bölünmede, bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümü diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederler veya bölünen şirket, devredilen malvarlığı bölümlerinin karşılığında devralan şirketlerdeki payları ve hakları elde ederek yavru şirketini oluşturur.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcisinin bilançosunda yer alan taşınmazlar ile en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesi kısmi bölünmedir.

Bölünen şirket, kısmi bölünme suretiyle bilançosundaki bazı varlıkları kayıtlı değerleri üzerinden başka bir şirkete devredebilir. Kısmi bölünme neticesinde bölünen şirketin hukuki varlığı devam etmektedir. Dolayısıyla malvarlığının bir kısmının devri ve hukuki varlığın devamı halinde kısmi bölünme gerçekleşmiş olur.

Kısmi bölünme ile aynı sermaye koyulan şirketin hisseleri, bölünen şirketin hem kendisine hem de şirket ortaklarına verilebilmektedir. Aynı sermaye koyulan şirketin

¹⁰⁷ Akuğur, age, 17.

hisselerinin bölünen şirkete verilmesi halinde bölünen şirket hisse bedelini aktifinde takip edecektir. Şirketin aktifinden çıkan malvarlığının yerini devralan şirketten alınan iştirak hisseleri oluşturacaktır. Dolayısıyla böyle bir durumda sermaye azaltımına ihtiyaç duyulmayacaktır. Söz konusu hisselerin ortaklara verilmesi halinde ise kısmi bölünen şirket sermaye azaltımına gidecektir; çünkü şirketin aktifinden çıkan malvarlığının karşılığında bölünen şirketin kendisi değil ortakları devralan şirketin hisselerine sahip olacaktır. Bölünen şirkette sermaye azaltımına gidilmesi durumunda, kısmi bölünen şirketin ortaklarının bölünen şirketteki ortaklık miktarı azalırken devralan şirketin ortağı olacaklardır¹⁰⁸.

Kısmi bölünme işlemi sonucunda bir üretim tesisi veya işletmenin parça parça elden çıkarılarak şirketin üretim ve hizmet ifası faaliyeti engellenmemelidir. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda üretim tesisleri ve hizmet işletmelerinin aynı sermaye olarak konulmasında bu faaliyetlerin ifası için gerekli olan unsurların bir bütünlük içinde dikkate alınması öngörülmek suretiyle işletme bütünlüğünün korunması esas alınmıştır. Dolayısıyla kısmi bölünme işleminde hem bölünen şirkette hem de devir alan şirkette söz konusu ünitenin kendi başına bir mal ya da hizmet üretmeye yeterli olup olmadığına ve diğer şirkette kalan kısımlarında ekonomik olarak bir değer ifade edip etmediğine bakmak gerekir¹⁰⁹.

2.2.2.2.2. Tam Bölünme

6102 Sayılı TTK'nın 159 uncu maddesine göre tam bölünmede, şirketin tüm malvarlığı bölümlere ayrılır ve diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederler. Tam bölünüp devrolunan şirket sona erer ve unvanı ticaret sicilinden silinir.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca Tam mükellef bir sermaye şirketinin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün mal varlığı, alacak ve borçlarını mukayyet değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak tam mükellefiyete tabi iki veya daha fazla sermaye şirketine devretmesi ve karşılığında devredilen sermaye şirketinin ortaklarına devralan sermaye şirketinin sermayesini temsil eden iştirak hisseleri verilmesi tam bölünmedir.

¹⁰⁸ Önder Sezgi, "Bölünme Birleşme ve Hisse Devri İşlemlerinde Yapılan Son Düzenlemeler", *Vergi Dünyası*, s.243 (2001): 91.

¹⁰⁹ Ayten Ersoy, "Anonim ve Limited Şirketlerde Kısmi Bölünme ve Bölünme İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, c. 3, No: 1 (2003), 87.

Kısmi bölünmenin aksine malvarlığının tamamının devredilmesi ve neticesinde ortaklığın hukuki varlığının sona ermesi halinde tam bölünme söz konusu olmaktadır. Tam bölünmeyi infisah ile sonuçlanan bölünme olarak adlandırmak mümkündür¹¹⁰.

2.2.2.3. Bölünen Şirket Ortaklarına Dağıtılan Hisse Oranına Göre Bölünme Türleri

Bölünmeyle beraber bölünen şirketin ortakları, malvarlığını devralan şirket ya da şirketlerin pay sahibi olurlar. Bu noktada, bölünen şirketin pay sahiplerine devralan şirketteki pay sahipliği haklarının ne şekilde tahsis edileceği eşdeğer ve eşdeğer olmayan bölünmeyi ortaya çıkarmaktadır.

2.2.2.3.1. Eşdeğer Bölünme (Simetrik Bölünme veya Oranların Korunduğu Bölünme)

Pay sahiplerinin korunması ve bölünme sonucunda pay sahiplerinin haklarının devamı ilkesi çerçevesinde eşdeğer bölünmede, bölünen şirketin ortaklarına tam ve eşit surette ve devredilen mal varlığı değeri oranında bütün haklarını karşılayan pay sahipliği hakları tahsis edilmektedir¹¹¹. Böylece devralan şirkete katılım oranları bölünen ortaklıktaki sermayeye katılım oranları ölçüsünde olacaktır. Örneğin, bölünen anonim ortaklıkta %10 pay sahibi olan A, devralan X şirketinde de %10 oranında pay sahibi olur¹¹².

2.2.2.3.2. Eşdeğer Olmayan Bölünme (Asimetrik Bölünme veya Oranların Korunmadığı Bölünme)

Oranların korunmadığı bir bölünmede bölünen şirketin ortaklarına, ortakların bölünen şirketteki mevcut paylarına bakılmaksızın, devralan şirkette farklı bir pay sahipliği hakkı verilebilir. Bu durum, bölünen şirketin bütün ortaklarına mevcut payları oranı dışında pay tahsis edilmesiyle gerçekleştirilebileceği gibi, bazı ortaklarına mevcut paylarının oranından daha fazla bir oranda pay verilmek suretiyle ortaklar arasında farklılık yaratacak şekilde de gerçekleştirilebilir¹¹³. Somut olarak ifade etmek gerekirse, bölünen (A) Anonim Şirketinde %20 hisse sahibi olan ortak B, %15

¹¹⁰ Hamdi Deniz Ege Göktuna, *Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri*, (İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012), 9.

¹¹¹ Çoştan, *age*, 27.

¹¹² Tan, *age*, 25.

¹¹³ Akuğur, *age*, 50.

hisse sahibi olan Ortak C ile %30 hisse sahibi olan Ortak D, devralan (X) Anonim Şirketinde sırasıyla %15, %20 ve %25 oranında pay sahibi olmaları konusunda anlaşmaları halinde asimetrik bölünme söz konusudur¹¹⁴.

¹¹⁴ Tan, **age**, 25.

3. 6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU AÇISINDAN BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİ

6102 Sayılı TTK, 6335 Sayılı “Türk Ticaret Kanunu İle Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun¹¹⁵” ile gerekli görülen değişiklikler yapıldıktan sonra, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 29.06.1956 tarihinde kabul edilen 6762 Sayılı TTK günümüzün ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığından hem de Avrupa Birliği müktesebatına uyum sürecinde yeni bir ticaret kanununa ihtiyaç bulunduğundan 6102 Sayılı TTK hazırlanmıştır.

6762 Sayılı TTK’ya kıyasla 6102 Sayılı TTK, şirket birleşme ve bölünmeleri konusunda çok daha açıklık sağlayacak detaylı düzenlemeleri içermektedir. 6102 Sayılı TTK, birleşme ve bölünme işlemlerinin maddi hukuk boyutunu oluşturmaktadır. Bu bölümde, birleşme ve bölünme işlemleri 6102 Sayılı TTK ışığında değerlendirilecektir.

3.1. Birleşme İşlemleri

6762 Sayılı TTK, bölünmenin aksine birleşme işlemlerinin usul ve esaslarına ilişkin düzenlemeleri içermekteydi. Ancak; Avrupa Birliği müktesebatı uyum süreci nedeniyle oluşturulan 6102 Sayılı TTK ile değişen ticari hayatın ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte düzenlemelere gidildi. 6102 Sayılı TTK hükümleri 6762 Sayılı TTK hükümleri ile karşılaştırıldığında birleşme müessesesinin maddi hukuk boyutunun çok daha açık ve detaylı bir şekilde ele alındığı anlaşılmaktadır. Ayrıca 6102 Sayılı TTK birleşme konusunda çeşitli yenilikleri de beraberinde getirmiştir.

¹¹⁵ “Türk Ticaret Kanunu İle Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6335 S.K.)”, **Resmi Gazete**, 28339 (Haziran 2012).

6102 Sayılı TTK’da birleşmeye ilişkin hükümler 136 ile 158 inci maddelerde düzenlenmiştir. Kanunun 136 ile 158 inci maddelerin uygulamasında, kabul eden şirket “devralan”, katılan şirket ise “devrolunan” olarak adlandırılmaktadır.

3.1.1. Birleşmenin Tanımı

6102 Sayılı TTK’nın 136’ncı maddesine göre birleşme aşağıdaki gibi hüküm altına alınmıştır:

“Şirketler, bir şirketin diğerini devralması veya yeni bir şirket içinde bir araya gelmeleri yoluyla birleşebilirler. Birleşme, devrolunan şirketin malvarlığı karşılığında, bir değişim oranına göre devralan şirketin paylarının, devrolunan şirketin ortaklarınca kendiliğinden iktisap edilmesiyle gerçekleşmektedir. Birleşmeyle, devralan şirket devrolunan şirketin malvarlığını bir bütün halinde devralır. Birleşmeyle, devrolunan şirket sona erer ve ticaret sicilinden silinir.”

Yukarıdaki tanımdan da anlaşılacağı üzere birleşme, bir veya daha fazla ticaret şirketinin malvarlığının tasfiye olunmaksızın, içlerinden birine veya yeni kurulan bir şirkete, kendiliğinden külli halefiyet¹¹⁶ yolu ile geçmesi; bu suretle mal varlıklarının birleşmesi ve intikal eden mal varlığının karşılığı olarak, infisah eden şirketin ortaklarının, hesaplanan bir değiş tokuş ölçüsüne göre, bünyesinde birleşilen şirkette, kendiliğinden ortaklık payı kazanmasıdır¹¹⁷.

6762 Sayılı TTK’dan farklı olarak 6102 sayılı TTK ile birleşmeye karşı olan ortak veya ortaklara, devredilen şirketten ayrılma hakkı tanınmıştır. Böylelikle, ortaklar isterlerse ortak olma durumlarını ilke gereği devralan veya yeni kurulan şirkette devam ettirebilecekler, isterlerse de birleşme sözleşmesinde öngörülen ayrılma akçesini alarak şirket ortaklığından ayrılacaklardır¹¹⁸.

3.1.2. Birleşme Türleri

6762 Sayılı TTK’da birleşme türlerine ilişkin bir ayırım yapılmazken 6102 Sayılı TTK ile birleşmeler yöntem açısından ikiye ayrılmıştır. Kanunun 136’ncı maddesinin birinci fıkrasına göre birleşme iki şekilde gerçekleşmektedir. Bir şirketin diğer bir şirketi devralması şeklindeki birleşmeler “devralma şeklinde birleşme”; bir veya

¹¹⁶ Külli halefiyet, devrolan şirketlerin malvarlıklarının bir bütün halinde tüm hak ve borçlar ile devralan şirkete intikal etmesidir.

¹¹⁷ Özcan, *age*, 123.

¹¹⁸ Erdal Nacar, “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Şirket Birleşmelerinde Ortakların Hak ve Yükümlülükleri”, *Yaklaşım Dergisi*, s.230 (2012): 280.

daha fazla şirketin yeni bir şirket içinde bir araya gelmeleri şeklindeki birleşmeler ise “*yeni kuruluş şeklinde birleşme*” olarak tanımlanmıştır. Söz konusu ayırım, devralan şirketin birleşme işlemi öncesinde hukuki mevcudiyetinin var olup olmamasından kaynaklanmaktadır.

Devralma şeklindeki birleşmelerde, devralan şirket daha önce hukuken var olan bir şirkettir. Bu tür birleşmelerde devrolunan şirketlerin bütün aktif ve pasifleri, başka herhangi bir işleme gerek kalmaksızın devralan şirkete intikal eder ve devralan şirket devrolunan şirket ya da şirketlere ait hak ve borçların halefi olur. Bu birleşme türünde devrolunan şirketlerin hukuki varlıkları sona ererken devralan şirketin mevcudiyeti ve tüzel kişiliği devam eder¹¹⁹.

Yeni kuruluş şeklinde birleşmelerde ise devralan şirket birleşme suretiyle yeni kurulan şirkettir. Birleşmeye katılan şirketler kurmuş oldukları yeni şirkete tüm hak ve borçları ile tüm malvarlıklarını bir bütün halinde başka bir işleme gerek kalmaksızın devrederler. Böylece yeni kurulan şirket birleşmeye katılan şirketlerin halefi olur. Bu birleşme türünde, birleşmeye katılan şirketlerin tamamı hukuki varlıklarını kaybederler. Devrolan şirketlerin malları yeni kurulan şirketin sermayesini, ortakları da yeni şirketin ortalarını oluşturur. Birleşme sürecinde, yeni kurulan yani devralan şirket henüz hukuken varlık kazanmamış olduğundan, birleşmeye katılmak için karar alması da söz konusu olamaz. Dolayısıyla yeni kuruluş suretiyle birleşmede, yeni kurulan şirketin türü ne ise o türün kurulmasına ilişkin hükümler uygulanır¹²⁰.

Yukarıdaki tanımlardan da anlaşılacağı üzere birleşme, bazı hallerde birleşmeye katılan şirketlerin tamamının dağılması ile sonuçlanabilmekteyken (yeni kuruluş şeklinde birleşme), bazı hallerde ise çatı şirket varlığını devam ettirmekte ve ona katılan şirketler hukuki varlığını kaybedebilmektedirler. Ancak birleşme hangi şekilde gerçekleşirse gerçekleşsin devrolan şirketler tasfiye edilmeksizin hukuki varlıklarını kaybederler.

3.1.3. Geçerli Birleşmeler

6762 Sayılı TTK birleşmeye katılan şirketlerin aynı türden olması şartını ararken, 6102 Sayılı TTK nevilerin aynı olması koşulunu kaldırarak türler arası birleşme

¹¹⁹ Şengül Al Kılıç, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi*, 1. bs. (İstanbul: Beta Basım, 2009), 70.

¹²⁰ Age, 70.

serbestisi getirmiştir. 6102 Sayılı TTK'nın 137'nci maddesi sermaye şirketlerinin, şahıs şirketlerinin ve kooperatiflerin hangi şartlar altında birleşebileceklerini hüküm altına almıştır.

Buna göre; sermaye şirketleri sermaye şirketleriyle, kooperatiflerle ve sermaye şirketlerinin devralan şirket olmaları şartıyla kolektif ve komandit şirketlerle; şahıs şirketleri şahıs şirketleriyle ve şahıs şirketlerinin devrolunan şirket olmaları koşuluyla sermaye şirketleri ve kooperatiflerle; kooperatifler kooperatiflerle, sermaye şirketleriyle ve kooperatiflerin devralan şirket olmaları şartıyla şahıs şirketleriyle birleşebilmektedirler.

Kanun metninde geçen şirket türlerine ilişkin tanımlamalara 6102 Sayılı TTK'nın 124 üncü maddesinde yer verilmiştir. Buna göre, kolektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketler ticaret şirketleri olup; bu şirketlerden kolektif ile komandit şirket şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ise sermaye şirketi olarak sınıflandırılmıştır.

6102 Sayılı TTK'nın 137'nci maddesindeki düzenlemeyle, anonim, sermayesi paylara bölünmüş komandit, kolektif, komandit ve kooperatif şirketlerinin birbirleriyle birleşmesine izin verilerek şirketlere birleşme yolu ile hukuki şekli seçebilme olanağı getirilmiştir. Ancak düzenlemede ticaret şirketleriyle dernek, vakıf ve tek kişi işletmesinin birleşmesi düzenleme dışı bırakılmıştır¹²¹.

Ayrıca yeni düzenleme birleşme işlemlerinde türlerin aynı olması koşulunu kaldırsa da birleşecek şirketleri tamamen serbest bırakmamıştır sadece daha geniş yelpazeli birleşme olanakları sunmuştur.

3.1.4. Tasfiye Halindeki Bir Şirketin Birleşmeye Katılması

6102 Sayılı TTK'nın 138 inci maddesindeki düzenlemeyle tasfiye halindeki bir şirketin birleşmeye katılmasına kanunda belirtilen şartların gerçekleştirilmesi halinde imkan tanınmıştır. Bu imkan 6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile getirilen yeniliklerden biridir.

Buna göre, tasfiye halindeki bir şirket, malvarlığının dağıtılmasına başlanmamışsa ve devrolunan şirket olması şartıyla, birleşmeye katılabilir. Tasfiyeye giren bir şirketin birleşmeye taraf olabilmesi için sayılan iki koşulun birlikte bulunması ve bu

¹²¹ Erol Ulusoy, **Gerekçeli Karşılaştırmalı Yeni 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat**, 1. bs. (Ankara: Bilge Yayınevi, 2012), 162.

koşulların varlığının devralan şirket merkezinin bulunduğu yerin ticaret sicil müdürlüğüne sunulan belgelerle ispatlanması gerekmektedir.

Bu düzenlemeyle amaçlanan şirketi fiilen sona erdirmek yerine başka bir kurumun bünyesine katarak kısmi de olsa varlığını devam ettirmektir¹²².

3.1.5. Sermayenin Kaybı veya Borca Batıklık Halinde Birleşmeye Katılma

6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile getirilen yeniliklerden bir diğeri teknik iflas¹²³ halindeki bir şirketin birleşmeye taraf olabilmesidir.

Bir şirketin sermayesi ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısı bilanço zararları ile yitirilmişse sermaye kaybı, teknik terimle eksi bilanço; zararlar bunun üzerindeyse borca batıklık durumu söz konusu olur.

6102 Sayılı TTK'nın 139 uncu maddesinde sermayesini belirli bir oranda yitirmiş veya borca batık olan bir şirketin kanun metninde yer alan şartların sağlanması halinde başka bir şirket ile birleşmesine imkan tanınmıştır. Kanunun gerekçesinde belirtildiği üzere borca batık şirketin devralan şirket olabileceği gibi devrolunan şirket olarak da birleşmeye katılabilmesi mümkündür.

Sermayesini belirli bir oranda yitirmiş veya borca batık olan şirketlerin birleşmesine ilişkin şartlar Kanunun 139 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca hüküm altına alınmıştır. Buna göre, sermayesiyle kanuni yedek akçeleri toplamının yarısı zararlarla kaybolan veya borca batık durumda bulunan bir şirket, kaybolan sermayeyi veya gerekiyorsa borca batıklık durumunu karşılayabilecek tutarda serbestçe tasarruf edilebilen özvarlığa sahip bulunan bir başka şirket ile birleşebilmektedir.

Böylelikle, sermaye kaybı olan ya da borca batık bir şirketin söz konusu şirketlerdeki açığı kapatabilecek tutarda serbestçe tasarruf edebileceği özvarlığa sahip bir şirketle birleşmesi halinde, sermaye kaybı ya da borca batıklık durumlarının varlığı şirketin birleşme işlemlerine katılmasını engellemeyecektir. Bu şartın aranmasının nedeni

¹²² Ersin Nazalı, **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**, 2. bs. (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2012), 64.

¹²³ Teknik iflas TTK'nın 376'ncı maddesiyle düzenlenmiştir. 6762 Sayılı TTK'da karşılığı 324 üncü maddedir. 6102 Sayılı TTK'nın 376'ncı maddesine göre teknik iflas, son yıllık bilançoya göre sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalmasıdır.

borca batık ya da sermayesini belirli bir oranda yitirmiş olan şirket alacaklılarının korunmasıdır¹²⁴.

Bir şirketin serbestçe kullanılabilecek özvarlığını borca batık durumdaki başka bir şirketi kurtarmak için tahsis ettiği bir durumda, şirketin azınlıkta kalan ortaklarının menfaatlerini dikkate alması gerekir. Ortakların menfaatlerinin dikkate alınmadığı bir durumda, söz konusu pay sahipleri birleşme kararının iptalini isteyebilirler. Burada serbestçe tasarruf edilebilir özvarlıktan kasıt, sermaye ile belli bir harcanma amacına bağlanmamış yedek akçelerdir¹²⁵.

Sermayesinin belirli bir kısmını kaybetmiş veya borca batık şirket konumundaki şirketlerin birleşmeye katılabilmeleri için gerekli olan şartların varlığının, devralan şirketin merkezinin bulunduğu yerin ticaret sicili müdürlüğüne sunulan belgelerle ispatlanması gerektiği Kanun maddesinde ayrıca hüküm altına alınmıştır.

3.1.6. Ortaklık Payının ve Haklarının Korunması

Birleşme işlemi nedeniyle birleşmeye katılan şirketlerin değişen sermaye yapıları ve ortaklık yapıları, birleşmeye katılan şirketlerin pay sahibi haklarını etkileyebilmektedir. Birleşmeye katılan şirket ortaklarının menfaat kaybına uğramaması için 6102 Sayılı TTK'nın 140 ıncı maddesiyle ortaklık payının ve haklarının korunmasına ilişkin düzenlemeler hüküm altına alınmıştır.

Birleşme neticesinde ortak olma durumunun devamlılığının sağlanması birleşmeyi tanımlayan ilkelerden biridir¹²⁶. Bu ilke gereğince, devrolunan şirketin her bir ortağının, mevcut ortaklık paylarını ve haklarını karşılayacak değerde, devralan şirketin payları ve hakları üzerinde istemde bulunma hakkı vardır. Bu hakkın birleşmeye katılan şirketlerin malvarlıklarının değeri, oy haklarının dağılımı ve önem taşıyan diğer hususlar dikkate alınarak hesaplanması gerekir.

Devrolunan şirket ortakları, devralan şirkette payın gerçek değerine denk gelen bir ortaklık payı ve hakkı elde edemediği durumlarda mahkemeye başvurarak denkleştirme akçesi talep edebilirler¹²⁷. 6102 Sayılı TTK'nın 140 ıncı maddesinde

¹²⁴ Al Kılıç, *age*, 97-98.

¹²⁵ Lütfü Başöz, Ramazan Çakmakçı, *Gerekçeli Karşılaştırma Tablolu Eski ve Yeni Kanun Maddeleri İle Birlikte Türk Ticaret Kanunu*, 1. bs. (İstanbul: Legal Kitapevi, 2011), 170.

¹²⁶ *Age*, 169-170.

¹²⁷ Al Kılıç, *age*, 157.

devrolunan şirketin ortaklarına tahsis olunan ortaklık paylarının gerçek değerlerinin onda birini aşmayacak şekilde denkleştirme ödemesi yapılabileceği belirtilmiştir.

Ortaklık paylarının ve haklarının korunmasına ilişkin TTK'nın 140 ıncı maddesiyle hüküm altına alınan diğer düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

- Devrolunan şirketin oydan yoksun paylarına sahip ortaklarına aynı değerde, oydan yoksun veya oy hakkını haiz paylar verilmesi zorunludur.
- Devrolunan şirkette mevcut bulunan paylara bağlı imtiyaz hakları karşılığında, devralan şirkette eş değerde haklar veya uygun bir karşılık verilmesi zorunludur.
- Devralan şirket, devrolunan şirketin intifa senedi sahiplerine, eş değerli haklar tanımak veya intifa senetlerini, birleşme sözleşmesinin yapıldığı tarihteki gerçek değeriyle satın almak zorundadır.

6102 Sayılı TTK'nın 191 inci maddesi, birleşme neticesinde ortaklık paylarının ve haklarının gereğince korunmadığını, ayrılma karşılığının uygun belirlenmediğini düşünen her ortak için mahkemeye başvuru yaparak uygun bir denkleştirme akçesi talep etme hakkını vermiştir. Böyle bir durumda, mahkemeye başvurunun birleşme kararının Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilanından itibaren iki ay içinde söz konusu işlemlere katılan şirketlerden birinin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine yapılması gerekmektedir. Davanın giderleri devralan şirkete ait olmakla birlikte, özel durumların haklı göstermesi halinde mahkeme giderleri kısmen veya tamamen davacıya yükletilebilmektedir.

Birleşmeye katılan şirket ortakları tarafından, ortaklık paylarının veya haklarının korunmasına ilişkin olarak başlatılan inceleme davasının birleşme kararının geçerliliğine bir etkisi bulunmamaktadır.

3.1.7. Ayrılma Akçesi

Ortak olma durumunun devamlılığı ilkesi uyarınca birleşme neticesinde devrolunan şirketin ortakları devralan şirketin ortağı haline dönüşmektedir. Bu ilke 6762 Sayılı TTK'da emredici bir şekilde öngörülmeyle birlikte 6102 Sayılı TTK'ya göre devredilen şirketin ortaklarını zorla devralan şirkette tutmak doğru değildir¹²⁸.

¹²⁸ Mustafa Çeker, **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Hukuku**, 5. bs. (Adana: Karahan Kitapevi, 2012), 260.

6102 Sayılı TTK eski kanuna göre farklı bir yaklaşım sergilemiş ve ayrılma akçesini güdeme getirmiştir. Ayrılma akçesi Kanunun 141 inci maddesiyle düzenlenmiştir. Bu hüküm uyarınca birleşmeye katılan şirketler birleşme sözleşmesinde, ortaklara, devralan şirkette, pay ve ortaklık haklarının iktisabı ile iktisap olunacak şirket paylarının gerçek değerine denk gelen bir ayrılma akçesi arasında seçim yapma hakkı tanımaktadır. Birleşmeye katılan şirketler birleşme sözleşmesinde, sadece ayrılma akçesinin verilmesini öngörebilirler.

Ayrılma akçesinin nakit olarak ödenmesi şart değildir. Ayrılma akçesi olarak başka bir şirketin payı/pay senedi veya bir diğer menkul değeri de verilebilmektedir¹²⁹.

6102 Sayılı TTK kapsamında yapılan bu düzenlemeyle beraber birleşmeye karşı olan ortak veya ortaklara, devredilen şirketten ayrılma hakkı imkanı verilmiştir. Böylece ortaklar birleşme işlemi neticesinde isterlerse ortak olma durumlarını devam ettirebilecekler isterlerse de birleşme sözleşmesinde öngörülen ayrılma akçesini alarak şirket ortaklığından ayrılacaklardır¹³⁰.

3.1.8. Sermaye Artırımı

Devralma yoluyla birleşme işlemi neticesinde devrolan şirketin malvarlığı devralan şirkete intikal eder ve devralan şirket devraldığı bu malvarlığı karşısında ortak olma durumunun devamlılığı ilkesi uyarınca devrolan şirkete kendi hisselerinden pay verir. Böylece devrolunan şirketin ortakları devralan şirketin ortaklarına dönüşür.

6102 Sayılı TTK'nın 142'nci maddesine göre ortaklığın devamı ilkesi uyarınca devralan şirkette sermaye artırımının yapılması zorunludur. Devralan şirkette sermaye artırımının devrolunan şirketin ortaklarının haklarını koruyacak düzeyde yapılması gerekir.

Sermayedeki artış birebir nominal sermaye artışı ile aynı düzeyde olmak zorunda değildir. Burada miktarı belirleyecek olan husus, devrolan şirket ile devralan şirketin karşılıklı piyasa değerleri arasındaki orandır¹³¹. Genellikle, devralan şirkette

¹²⁹ Age, 260.

¹³⁰ Nacar, Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Şirket Birleşmelerinde Ortakların Hak ve Yükümlülükleri, 280.

¹³¹ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 65.

yapılacak sermaye artırım tutarı devrolunan şirketin sermayesinin değişim oranı ile çarpılması sonucunda bulunur¹³².

Sermaye artırımının miktarını etkileyen bir takım durumlar vardır. Örneğin devralan şirketin kendi hisse senetlerini iktisap ettiği bir durumda gereksinim duyulan paylar söz konusu paylardan karşılanabileceği için mezkur payların miktarı yapılacak sermaye artırımından düşülür. Aynı şekilde devrolunan anonim şirketin iktisap ettiği kendi paylarının devralan şirkette karşılığı bulunmayacağı, yani devralınan anonim şirket devralanda ortak olmayacağı için bunlar da hesaplama katılmayacaktır¹³³.

Kanun maddesinde belirtilen bir diğer husus ise devralma suretiyle birleşmeye özgü olarak aynı sermaye konulmasına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı ile ilgilidir.

3.1.9. Yeni Kuruluş

Birleşme işlemi devralma yoluyla gerçekleştirilebileceği gibi yeni kuruluş yöntemiyle de gerçekleştirilebilir. Yeni kuruluş yöntemi ile bir birleşme gerçekleştiğinde birleşmeye katılan şirketler bütün malvarlıklarını yeni kurulan şirkete sermaye olarak koyarlar.

Kanuna göre yeni kuruluş yoluyla birleşmede, birleşme suretiyle yeni kurulan şirketin türü ne ise o türün kurulmasına ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiştir¹³⁴. Ayrıca TTK'nın 143 üncü maddesinde, devralan şirketin yeni kurulacak bir şirket olması halinde 24.04.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun, aynı sermaye konulmasına dair düzenlemeleri ve asgari ortak sayısına ilişkin hükümleri dışındaki maddelerinin yeni şirketin kuruluşuna uygulanacağı belirtilmiştir. Buna göre yeni türde asgari ortak sayısı gösterilmişse buna ilişkin hüküm ile aynı sermayeye ilişkin hüküm uygulanmaz.

3.1.10. Ara Bilanço

Birleşme işlemlerine yönelik planlama yapılabilmesi için birleşmeye katılan şirketler nezdinde birleşmeye esas bilançoların çıkarılması gerekmektedir. Bu nedenle birleşme işlemine katılan şirketlerin birleşmeye esas teşkil edecek malvarlıklarını tam ve eksiksiz gösteren ticari bilançolarını muhasebe ilkelerine uygun olarak

¹³² Şenol Kocaer, *Şirket Yeniden Yapılandırılmaları*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013), 72.

¹³³ Bumin Doğrusöz, Funda Tunçel Töralp, Öznur Onat, *Gerekçe, Karşılaştırmalı Maddeler, Komisyon Raporları, Önergeler ve Karşılaştırmalı Tablolar İle Türk Ticaret Kanunu*, (Ankara: TOBB Yayın, 2011), 266-267.

¹³⁴ Erol Ulusoy, *age*, 168.

kararlaştırılan tarih itibarıyla hazırlamaları gerekir. Birleşmeye katılan şirketler, çıkarılan birleşme bilançoları ile hem ortaklarını hem de alacaklılarını birleşmenin sonuçları hakkında bilgilendirmiş olurlar¹³⁵.

6102 sayılı TTK'nın 144 üncü maddesine göre birleşmeye esas alınan bilanço tarihi ile birleşme sözleşmesinin imzalandığı tarih arasında altı aydan fazla zaman geçmişse veya son bilançonun çıkarılmasından sonra, birleşmeye katılan şirketlerin malvarlıklarında önemli değişiklikler meydana gelmişse, birleşmeye katılan şirketler bir ara bilanço çıkarmak zorundadır.

Kanun metninden de anlaşılacağı üzere, birleşmede ara bilançonun ancak kanunda öngörölen sebeplerin varlığı halinde çıkarılması gerekmektedir. Ara bilançonun çıkarılmasını zorunlu kılan sebeplerden biri bilanço günü ile birleşme sözleşmesinin imzalandığı tarih arasında altı aydan fazla sürenin geçmiş olmasıdır. Bu süre zarfında şirketin eski bilançosunun değer ve sonuçlarını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek değişiklikler olabilmektedir. Ara bilançonun çıkarılmasını zorunlu kılan sebeplerden bir diğeri ise birleşmeye katılan şirketlerin malvarlıklarında önemli değişikliklerin meydana gelmiş olmasıdır. Örneğin şirket ekonomik kriz nedeniyle zarar etmiş ve piyasa değeri düşmüş olabilir, şirkete ait büyük bir tesis satılmış ya da şirket deposunda çıkan bir yangın sonucunda stoklarını büyük ölçüde kaybetmiş olabilir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ara bilançonun yıllık bilançonun tabi olduğu hüküm ve ilkelere göre düzenleneceği belirtilmiş ve ara bilançonun düzenlenmesine ilişkin kolaylıklar öngörölmüşür. Buna göre ara bilanço için fiziki envanter çıkarılması gerek yoktur. Ayrıca birleşmeye esas alınan son bilançoda kabul edilen değerlemeler, sadece ticari defterdeki hareketler ölçüsünde değiştirilir; amortismanlar, değer düzeltilmeleri ve karşılıklar ile ticari defterlerden anlaşılmayan işletme için önemli değer değişiklikleri de dikkate alınır.

3.1.11. Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporu

6102 sayılı Kanun'un 145, 146 ve 147'nci maddeleri birleşme sözleşmesi ve birleşme raporunun hazırlanmasına ilişkin hükümleri düzenlemektedir.

¹³⁵ çeker, age, 262.

Şirket birleşmelerinde, birleşmeye katılan tarafların bir araya gelerek birleşme sözleşmesi düzenlemeleri gerekmektedir. Birleşme sözleşmesinin Kanunun 145 inci maddesi uyarınca yazılı şekilde yapılması zorunludur. Sözleşme, birleşmeye katılan şirketlerin, yönetim organlarınınca imzalanır ve genel kurulları tarafından onaylanır. Birleşme sözleşmesi genel Kurul tarafından onaylandıktan sonra bağlayıcı bir nitelik kazanır.

Birleşme sözleşmesinin içeriğinde bulunması gereken unsurlar aşağıdaki gibidir:

- a) Birleşmeye katılan şirketlerin ticaret unvanları, hukuki türleri, merkezleri; yeni kuruluş yolu ile birleşme halinde, yeni şirketin türü, ticaret unvanı ve merkezi
- b) Şirket paylarının değişim oranı, öngörülmüşse denkleştirme tutarı; devrolunan şirketin ortaklarının, devralan şirketteki paylarına ve haklarına ilişkin açıklamalar
- c) Devralan şirketin, imtiyazlı ve oydan yoksun payların sahipleriyle intifa senedi sahiplerine tanıdığı haklar
- d) Şirket paylarının değiştirilmesinin şeklini
- e) Birleşmeyle iktisap edilen payların, devralan veya yeni kurulan şirketin bilanço kârına hak kazandığı tarihi ve bu isteme ilişkin bütün özellikleri
- f) Gereğinde 141 inci madde uyarınca ayrılma akçesini
- g) Devrolunan şirketin işlem ve eylemlerinin devralan şirketin hesabına yapılmış sayılacağı tarihi
- h) Yönetim organlarına ve yönetici ortaklara tanınan özel yararları
- i) Gereğinde sınırsız sorumlu ortakların isimleri

Yukarıda sayılan unsurlar birleşme sözleşmesinde bulunması gereken zorunlu asgari içeriği tanımlamaktadır. Bu unsurların dışında önem arz eden diğer konuların bulunması halinde bu konuların da birleşme sözleşmesine dahil edilmesi gerekir. Örneğin devralan şirketin bazı paylara özel haklar tanınması halinde, bu konuyla ilgili maddenin birleşme sözleşmesine eklenmesi gerekir¹³⁶.

6102 Sayılı TTK'nın 147'nci maddesi birleşme raporunun düzenlenmesine ilişkin hükümlere yer vermektedir. Buna göre, birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organlarının, ayrı ayrı veya birlikte, birleşme hakkında bir rapor hazırlamaları

¹³⁶ Doğrusöz, Töralp, Onat, *age*, 270.

gerekir. Birleşme raporunun hazırlanmasının amacı, birleşmeden etkilenebilecek menfaat gruplarını ve özellikle şirketlerin ortaklarını birleşme hususunda bilgilendirmek ve onlara birleşme konusu ile ilgili ayrıntılı, gerekçeli ve tatmin edici açıklamalar sağlamaktır¹³⁷.

Raporun içeriğinde bulunması gerekli hususlara Kanunun 147'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer verilmiştir. Buna göre, birleşme raporunun içeriğinde bulunması gereken unsurlar aşağıdaki gibidir:

- a) Birleşmenin amacı ve sonuçları
- b) Birleşme sözleşmesi
- c) Şirket paylarının değişim oranı ve öngörölmüşse denkleştirme akçesi; devrolunan şirketlerin ortaklarına devralan şirket nezdinde tanınan ortaklık hakları
- d) Gereğinde ayrılma akçesinin tutarı ve şirket pay ve ortaklık hakları yerine ayrılma akçesi verilmesinin sebepleri
- e) Değişim oranının belirlenmesi yönünden payların değerlemesine ilişkin özellikler
- f) Gereğinde devralan şirket tarafından yapılacak artırımın miktarı
- g) Öngörölmüşse, devrolunan şirketin ortaklarına, birleşme dolayısıyla yüklenecek olan, ek ödeme ve diğer kişisel edim yükümlölükleri ile kişisel sorumluluklar hakkında bilgi
- h) Değişik türdeki şirketlerin birleşmelerinde, yeni tür dolayısıyla ortaklara düşen yükümlölükler
- i) Birleşmenin, birleşmeye katılan şirketlerin işçileri üzerindeki etkileri ile mümkünse bir sosyal planın içeriğı
- j) Birleşmenin, birleşmeye katılan şirketlerin alacaklıları üzerindeki etkileri
- k) Gerekiyorsa, ilgili makamlardan alınan onaylar

Kanuna göre birleşme raporunda yer alacak söz konusu unsurların her birinin hukuki ve ekonomik yönden açıklamalarının yapılması ve gerekçelerinin belirtilmesi gerekmektedir.

6102 Sayılı TTK'nın 147'nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında ise yeni kuruluş yoluyla birleşmelerde birleşme raporuna ilaveten yeni şirketin sözleşmesinin

¹³⁷ Al Kılıç, age, 122.

de ilave edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca tüm ortakların onaylaması halinde küçük ve orta ölçekli şirketlerin birleşme raporunun düzenlenmesinden vazgeçebileceği belirtilmiştir. Bu da küçük ve orta ölçekli şirketler için birleşmeyle ilgili getirilen bir kolaylıktır.

3.1.12. İnceleme Hakkı

İnceleme hakkı 6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile eklenen yeni bir maddedir. İnceleme hakkı Kanunun 149 uncu maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeyle beraber birleşmeye katılan şirketlerin ortaklarına ve birleşme neticesinde etkilenebilecek diğer menfaat çevresine inceleme hakkı tanınmıştır. Bu durum, ortaklar ve diğer menfaat çevresine sunulan bir hak iken birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organları için getirilen bir yükümlülüktür¹³⁸.

İlgili madde uyarınca birleşmeye katılan şirketlerden her biri merkezlerinde ve varsa şubelerinde, birleşmeye katılan şirketler arasında halka açık bir anonim şirket var ise Sermaye Piyasası Kurulu'nun göstereceği yerlerde genel kurul kararından önceki otuz gün içinde; ortakların, intifa senedi sahipleriyle şirket tarafından ihraç edilmiş bulunan menkul kıymet hamillerinin ve diğer menfaati bulunan ilgililerin incelemesine sunmak üzere birleşme sözleşmesini, birleşme raporunu, son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporlarını, gereğinde ara bilançolarını hazır bulundurmakla yükümlüdür.

İnceleme hakkının getirilmesinin amacı, kanun maddesinde sayılmış olan kişilere bilgi vermek; bu suretle haksız menfaat sağlanmasını ve menfaat kaybını önlemek; şeffaflığı sağlamak ve oy hakkına haiz olanlara bu haklarını bilinçli olarak kullanmalarında yardımcı olmaktır¹³⁹.

Söz konusu kişiler aynı maddede anılan belgelerin suretlerinin ve varsa basılı şekillerinin kendilerine verilmesini isteyebilirler. Bunlar için, herhangi bir bedel veya gider karşılığı istenilemez. Ayrıca bu belgeler ilgili sermaye şirketinin internet sitesinde de yayımlanır.

İnceleme hakkının kullanımına ilişkin olarak birleşmeye katılan şirketlere ait yukarıda bahsedilen belgelerin hazır bulundurulacağı yerler TTK'nın 149 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, birleşmeye katılan her şirket tarafından,

¹³⁸ Al Kılıç, *age*, 127.

¹³⁹ Başöz, Çakmakçı, *age*, 179.

bunların hazır bulundurulacağı tarihten en az 3 üç iş günü önce, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile şirket sözleşmesinde öngörülen gazetelerde ilan edilmelidir. Sermaye şirketleri bu ilanı ayrıca internet sitelerinde yayınlamalıdır. Birleşmeye katılan şirketlerin bu ilanlarda ortaklar ile diğer menfaat sahiplerinin inceleme yapma hakkına işaret etmeleri gerekir.

Maddenin beşinci fıkrasına göre küçük ve orta ölçekli şirketler bütün ortakların onaylaması koşuluyla inceleme hakkının kullanılmasından vazgeçebilirler.

3.1.13. Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) Raporunun Alınması

Birleşme ve bölünme gibi yapı değişiklikleri ile aynı sermaye konulması veya ticari işletmelerin devralınması sonucunda, tapu ve gemi sicili ile fikrî mülkiyete ilişkin sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların sahipliklerinde meydana gelen değişikliklerin ilgili sicillere bildirilmesini ve sicil kayıtları ile belgelerindeki gerekli değişikliklerin yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek, başvuruda bulunacak kişiler ve gerekli belgeleri belirlemek amacıyla Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Aynı Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ 31.10.2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bu Tebliğ uyarınca devralan şirketlerin kayıtlı olduğu müdürlüklerce, devrolunan şirketin malvarlığına dahil olan tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların devralan şirketlerin adına tescilinin gecikmeksizin yapılması amacıyla, ilgili sicillere birleşme kararının tescili ile eş zamanlı olarak bildirim yapılması gerekmektedir.

Devralan şirket müdürlüklerince ilgili sicillere yapılacak bildirimlerde, birleşme işlemlerinde bilirkişi raporu yerine YMM, SMMM veya denetime tabi şirketlerde denetçi tarafından hazırlanan raporlar aranmaktadır. Bu raporlarda yer alması gereken hususlar vardır. Bu hususlar, birleşme işlemi neticesinde devralan ve devrolunan şirketlerin özvarlıklarının tespiti, şirketlerin sermayesinin işlem neticesinde karşılıksız kalıp kalmadığının tespiti, şirket alacaklılarının haklarının korunup korunmadığının tespiti ile tapu ve gemi sicili ile fikri mülkiyete ilişkin

sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların listesi ile bunların gerçeğe uygun değerlerinin tespitine ilişkindir¹⁴⁰.

3.1.14. Malvarlığındaki Değişiklikler

Birleşmeye katılan şirketlerin malvarlığında meydana gelen değişikliklere ilişkin olarak yönetim organı tarafından yapılması gereken unsurlar 6102 Sayılı TTK'nın 150'nci maddesi ile düzenlenmiştir.

Buna göre, birleşmeye katılan şirketlerden herhangi birisinin bilançosunda birleşme sözleşmesinin imza tarihi ile bu sözleşmenin genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında önemli bir değişiklik meydana gelmiş ise yönetim organının bu durumu hem kendi genel kuruluna hem de birleşmeye katılan diğer şirketlerin yönetim organlarına yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir. Böyle bir bildirimin yapılması tarafların gerekli önlemleri zamanında almasına olanak sağlayacaktır.

Malvarlığında meydana gelen değişikliğin ardından birleşmeye katılan tüm şirketlerin yönetim organları birleşmeye devam edip etmeme yönünden karar alırlar. Birleşmeye devam etme kararı alındığı durumda birleşme sözleşmesinin değiştirilip değiştirilmemesine karar verilir. Malvarlığındaki değişime rağmen birleşme sözleşmesinin değiştirilmediği durumlarda yönetim organından gerekçe istenir. Birleşmeden vazgeçildiği durumda ise birleşme sözleşmesinin genel kurul onayına sunma önerisi geri çekilir.

3.1.15. Birleşme Kararı

Birleşmenin uygulanabilmesi için birleşme sözleşmesinin birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organları tarafından imzalanması ve sözleşmenin bu şirketlerin genel kurullarında yasada öngörülen yetersayılara göre onaylanıp karara bağlanması gerekmektedir. Birleşme sözleşmesinin genel kurul tarafından onaylanması sonucunda elde edilen karar birleşme kararıdır¹⁴¹.

Birleşme işleminin şirketleri bağlaması açısından birleşmeye katılan şirketlerin yönetim organlarının birleşme sözleşmesini hazırlayıp imzalanması yeterli değildir¹⁴². Genel kurulun onayına kadar birleşme sözleşmesi askıda geçerli olup;

¹⁴⁰ Gamze Durgun, "Türk Vergi Hukukunda Kısmi Bölünme" (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013), 55-56.

¹⁴¹ Al Kılıç, *age*, 141.

¹⁴² *Age*, 131.

bağlayıcılığı yoktur. Bunun tek istisnası Kanunun 156'ncı maddesinde öngörülmüştür¹⁴³. Bu madde sermaye şirketlerinin kolaylaştırılmış birleşmesine ilişkin düzenlemeleri hüküm altına almaktadır. Bu düzenlemelere göre belirli şartları taşıyan sermaye şirketleri birleşme sözleşmesini genel kurulun onayına sunmayabilir.

6102 Sayılı TTK'nın 151 inci maddesi birleşmeye katılan şirketlerde birleşme sözleşmesini onaylamaya yetkili organı ve onay için gerekli olan yetersayıları düzenlemektedir. Bu yetersayılar, asgari nitelikte ağırlaştırılmış yetersayılar olup esas sözleşme ile daha da ağırlaştırılabilmesi mümkün olmakla birlikte hafifletilmesi mümkün değildir¹⁴⁴.

TTK'nın 151 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca birleşme sözleşmesi genel kurulda aşağıda belirtilen nisaplarda onaylanmalıdır:

- a) Anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde, esas veya çıkarılmış sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şartıyla, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçü
- b) Bir kooperatif tarafından devralınacak sermaye şirketlerinde, sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şartıyla, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçü
- c) Limited şirketlerde, sermayenin en az dörtte üçünü temsil eden paylara sahip bulunmaları şartıyla, tüm ortakların dörtte üçünün oyları
- d) Kooperatiflerde, verilen oyların üçte ikisinin çoğunluğuyla; ana sözleşmede ek ödeme ve başka edim yükümlülükleri ya da sınırsız sorumluluk kabul edilmiş veya bunlar mevcut olup da genişletilmişse kooperatife kayıtlı tüm ortakların dörtte üçünün kararı

Yukarıda belirtildiği üzere birleşme sözleşmesinin onaylanması için gerekli olan nisaplar, Kanunun 421 inci maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen pay senetleri borsada işlem gören anonim şirketler için uygulanmamaktadır. Çünkü Kanunda pay senetleri borsada işlem gören anonim şirketler ile ilgili olarak birleşme için özel bir nisap öngörülmüştür. Buna göre bu şirketlerin birleşme kararı alabilmesi

¹⁴³ Erol Ulusoy, *age*, 168.

¹⁴⁴ Oğuz İmregün, *Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunların Telif Çareleri*, (İstanbul: 1962), 23 ve Mehmet Helvacı, *Anonim Ortakların Bölünmesi*, (İstanbul: 2004), 78-79'dan aktaran Hasan Pulaşlı, *6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2011), 154.

için esas sözleşmelerinde aksine hüküm olmadıkça genel kurul toplantılarında TTK'nın 418 inci maddesinde belirtilen toplantı nisabı uygulanacaktır.

Bu maddeye göre genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunan haller hariç olmak üzere sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanabilmektedir. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. Kararlar toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile verilmektedir.

TTK'nın 151 inci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarındaki düzenlemeler ise aşağıda sırasıyla verilmektedir.

- a) Kollektif ve komandit şirketlerde birleşme sözleşmesinin oybirliğiyle onaylanması gerekir. Ancak, şirket sözleşmesinde birleşme sözleşmesinin bütün ortakların dörtte üçünün kararıyla onaylanması öngörülebilir.
- b) Bir sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketin, başka bir şirketi devralması halinde, birinci fıkranın (a) bendindeki nisaba ek olarak, komanditelerin tamamının birleşmeyi yazılı olarak onaylamaları gereklidir.
- c) Bir limited şirket tarafından devralınan anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkette, devralma ile ek yükümlülük ve kişisel edim yükümlülükleri de öngörülyorsa veya bunlar mevcut olup da genişletiliyorsa, bütün ortakların oybirliğine gerek vardır.
- d) Birleşme sözleşmesi bir ayrılma akçesini öngörülyorsa bunun, devreden şirket şahıs şirketiye oy hakkını haiz ortaklarının, sermaye şirketiye şirkette mevcut oy haklarının yüzde doksanının olumlu oylarıyla onaylanması şarttır.
- e) Birleşme sözleşmesinde devrolunan şirketin işletme konusunda değişiklik öngörülmüşse, birleşme sözleşmesinin ayrıca, şirket sözleşmesinin değiştirilmesi için gerekli nisapla onaylanmış olması zorunludur.

3.1.16. Birleşme Kararının Ticaret Siciline Tescili ve Tescilin Hukuki Sonuçları

Birleşmeye katılan tüm şirketlerin genel kurullarında birleşmeye karar verilmesi ile birleşme sözleşmesi taraflar açısından bağlayıcı bir nitelik kazanmaktadır. Ancak birleşmenin hukuki anlamda var olması ve hukuki sonuçlarını doğurması açısından, 6102 Sayılı TTK'nın 152'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca birleşmeye katılan şirketler tarafından birleşme kararı alınır alınmaz, yönetim organlarının birleşmenin tescili için ticaret siciline başvurması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

TTK'nın 153 üncü maddesi uyarınca birleşme işleminin ticaret siciline tescili ile doğacak hukuki sonuçlar aşağıdaki gibidir:

- a) Birleşme geçerlilik kazanır.
- b) Devrolunan şirket ya da şirketler tasfiye edilmeksizin infisah eder.
- c) Devrolunan şirketin bütün aktif ve pasifi kendiliğinden devralana geçer.
- d) Devrolunan şirketin ortakları devralan şirketin ortağı olur.

TTK'nın 152'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre devralan şirket, birleşmenin gereği olarak sermayesini artırmışsa, ek olarak esas sözleşme değişikliklerini de ticaret siciline sunmalıdır. Burada Kanun sermaye artırımının da aynı anda tescilini öngörmüştür.

Şeffaflık ilkesinin bir gereği olarak, birleşme kararı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmektedir. Birleşme kararının ilanı birleşmenin tarafı olmayan ancak birleşme nedeniyle etkilenebilecek üçüncü kişiler açısından da önem arz etmektedir.

Birleşme kararının Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'ne ilanı ile birlikte ortakların şahsi sorumluluklarına ilişkin zamanaşımı süresi, denkleştirme akçesi istenebilmesi için öngörülen süre ve birleşmenin iptalinin istenebilmesi için öngörülen süre işlemeye başlar¹⁴⁵.

3.1.17. Şirketlerinin Kolaylaştırılmış Şekilde Birleşmesi

Türk hukukunda şirket birleşmelerinin daha kısa bir süre içerisinde gerçekleşmesine imkan tanıyan kolaylaştırılmış şirket birleşmesi 6762 sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 sayılı TTK ile getirilen yeni bir müessesedir. Bu düzenlemeyle birleşme işlemlerinin hazırlık ve karar aşamalarına ilişkin bir takım kolaylıklar getirilmiştir. Konu, 6102 sayılı TTK'nın 155 ve 156'ncı maddelerinde düzenlenmiştir. Kolaylaştırılmış birleşme sadece sermaye şirketlerinin kendi aralarındaki birleşmelerine tanınmıştır¹⁴⁶.

Kanunun 155 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan hallerden birinin varlığı halinde sermaye şirketleri kolaylaştırılmış yoldan birleşebilmektedirler. Buna göre devralan ve devrolunan şirketlerin sermaye şirketi olması şartıyla, devralan şirketin

¹⁴⁵ Al Kılıç, *age*, 152, 157-158.

¹⁴⁶ Olcay Kolotoğlu, "Yeni TTK ve Şirket Birleşmeleri", *Vergi Sorunları Dergisi*, s. 281 (2012): 281.

devrolunan şirketin oy hakkı veren paylarının yüzde yüzüne sahip olması gerekmektedir. Bir diğer hal ise aynı hakimiyet altında bulunan kardeş sermaye şirketleri için düzenlenmiştir¹⁴⁷. Bir şirket ya da bir gerçek kişi veya kanun yahut sözleşme dolayısıyla bağlı bulunan kişi gruplarının, birleşmeye katılan kardeş sermaye şirketlerinin oy hakkı veren tüm paylarına sahip olması halinde kolaylaştırılmış birleşmeye başvurulabilmektedir.

Yukarıda sayılan hallerin her ikisinde de oy hakkı veren payların tamamına sahip olma olgusu vardır. Kanun birleşen şirketlere, devralan sermaye şirketinin, devrolunan sermaye şirketinin oy hakkı veren paylarının en az yüzde doksanına sahip olduğu durumlarda da kolaylaştırılmış usulde birleşme imkanı tanımıştır. Ancak Kanunda kolaylaştırılmış birleşmenin gerçekleşmesi için azınlıkta kalan pay sahiplerinin haklarını koruyacak şartlar öngörülmüştür. Bu şartlar 6102 Sayılı TTK'nın 155 inci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenmiştir.

Buna göre, azınlıkta kalan pay sahiplerine devralan şirkette bu payların denk karşılığı olan paylar verilmesinin yanında Kanunun 141 inci maddesine göre, şirket paylarının gerçek değerinin tam dengi olan nakdi bir karşılık verilmesinin de önerilmiş olması gerekmektedir. Bir diğer şart ise, birleşme dolayısıyla ek ödeme borcunun veya herhangi bir kişisel edim yükümlülüğünün yahut kişisel sorumluluğun doğmaması gerektiği ile ilgilidir.

Kanunun 156'ncı maddesi kolaylaştırılmış şekilde yapılabilecek birleşmeler için tanınan avantaj ve kolaylıkları açıklamaktadır. Buna göre;

“Birleşmeye katılan ve 155 inci maddenin birinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketleri, birleşme sözleşmesinde, Kanunun 146'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (f) ile (i) bentlerinde gösterilmiş bulunan kayıtlara yer verirler. Bu sermaye şirketleri, 147'nci maddede öngörülen birleşme raporunu düzenlemeye ve 149 uncu maddede düzenlenen inceleme hakkını sağlamakla yükümlü olmadıkları gibi, birleşme sözleşmesini 151 inci madde uyarınca genel kurulun onayına da sunmayabilirler.

Birleşmeye katılan ve 155 inci maddenin ikinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketleri ise birleşme sözleşmesinde, Kanunun 147'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (f) ile (i) bentlerinde gösterilmiş bulunan kayıtlara yer verirler.

¹⁴⁷ Doğrusöz, Töralp, Onat, age, 281.

Bu şirketler 147'nci maddede öngörülen birleşme raporunu düzenlemeye ve birleşme sözleşmesini 151 inci madde gereğince genel kurula sunmaya da zorunlu değildirler. 149 uncu maddede öngörülen inceleme hakkının, birleşmenin tescili için ticaret siciline yapılan başvurudan otuz gün önce sağlanmış olması gerekir.”

Yukarıda verilen Kanun hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, TTK'nın 155 inci maddesinde öngörülen şartlara uyan sermaye şirketlerinin kolaylaştırılmış şekilde birleşmesinde, birleşme sözleşmesinde bulunması gereken bilgiler normal yolla birleşmeye oranla çok daha sadeleştirilmiştir. TTK'nın 155 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketlerinin düzenleyecekleri birleşme sözleşmesinde yer alacak unsurlar aşağıdaki gibidir:

- Birleşmeye katılan şirketlerin ticaret unvanları, hukuki türleri, merkezleri; yeni kuruluş yolu ile birleşme halinde, yeni şirketin türü, ticaret unvanı ve merkezi (a)
- Gerektiğinde ayrılma akçesi (f)
- Gerektiğinde sınırsız sorumlu ortakların listesi (i)

TTK'nın 155 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketlerinin birleşme sözleşmesinde ise yukarıda sayılan içeriğe ek olarak, “*şirket paylarının değişim oranı, öngörülmüşse denkleştirme tutarı; devrolunan şirketin ortaklarının, devralan şirketteki paylarına ve haklarına ilişkin açıklamalar (b)*” konusuna yer verilmesi yeterli görülmüştür.

Kolaylaştırılmış birleşme ile normal birleşmeyi birbirinden ayıran diğer özellikler ise kolaylaştırılmış birleşmede birleşmeye katılan şirketlerin birleşme raporu düzenleme ve birleşme sözleşmesini genel kurul onayına sunma gibi yükümlülüklerinin olmamasıdır¹⁴⁸. Getirilen bir diğer kolaylık ise birleşmeye katılan şirketler için ortaklara ve diğer menfaat gruplarına inceleme hakkı sağlama yükümlülüğünün kaldırılmış olmasıdır. Ancak bu kolaylık Kanunun 155 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketleri için geçerlidir. Bu yükümlülük Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen şartlara uyan sermaye şirketleri için devam etmektedir. Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki şartları sağlayan şirketlerin kolaylaştırılmış birleşmesinde inceleme hakkının

¹⁴⁸ Özcan, age, 130.

birleşmenin tescili için ticaret siciline yapılan başvurudan otuz gün önce sağlanmış olması gerekmektedir.

3.1.18. Alacakların Teminat Altına Alınması

6762 sayılı TTK'da alacaklıların haklarını koruyabilmek için alacaklılara birleşme kararının ilan gününden itibaren üç ay içinde birleşmeye itiraz etme hakkı tanınmıştır. Böylece eski düzenlemeye göre birleşmenin geçerlilik kazanması için bu sürenin tamamlanmış olması gerekiyordu. Ancak 6762 sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 sayılı TTK'da alacaklılara daha önceden tanınan itiraz hakkı kaldırılmış ve yerine teminat isteme hakkı tanınmıştır¹⁴⁹.

6102 sayılı TTK'nın 157'nci maddesindeki düzenlemeler uyarınca birleşmeye katılan şirketlerin alacaklıları, birleşmenin hukuken geçerlilik kazanmasından itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları halinde devralan şirket bu alacakları teminat altına almak zorundadır. Birleşmenin hukuki geçerlilik kazanması ise birleşmenin ticaret siciline tescili ile gerçekleşmektedir. Diğer alacaklıların zarara uğramayacaklarının anlaşılması halinde şirket teminat göstermek yerine borcu ödeyebilmektedir.

Kanun maddesinde değişikliğe gidilmesinin nedeni Kanunun ilgili maddesine ilişkin Hükümet gerekçesinde açıklanmıştır. Çoğu birleşmenin alacaklıların haklarını ihlal etmeyebileceğine hatta iki ya da daha fazla malvarlığının birleşmesiyle alacaklılar için daha güvenli bir durum oluşturabileceği şeklindeki anlayış dolayısıyla yeni düzenlemeler yapılmıştır¹⁵⁰.

Kanun maddesine göre birleşmeye katılan şirketlerin alacaklılarına haklarını bildirme yükümlülüğü getirilmiştir. Bu amaçla birleşmeye katılan şirketlerin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde, birleşmenin hukuken geçerlilik kazandığı tarihten itibaren yedişer gün aralıklarla üç defa ilan vermesi ve ayrıca ilanın şirketlerin internet sitelerinde paylaşılması zorunluluğu getirilmiştir.

3.1.19. Ortakların Kişisel Sorumlulukları

6102 sayılı TTK'nın 158 inci maddesinin birinci fıkrasına göre, devrolunan şirketin borçlarından birleşmeden önce sorumlu olan ortakların sorumlulukları birleşmeden

¹⁴⁹ Çeker, age, 262.

¹⁵⁰ Başöz, Çakmakçı, age, 185.

sonra da devam eder. Kanun sorumluluğun devam etmesini söz konusu borçların birleşme kararının ilanından önce doğmuş olması veya borçları doğuran sebeplerin bu tarihten önce oluşmuş olması şartına bağlamaktadır.

Birleşmenin ilanından sonra doğan borçlarda şahsi sorumlu ortağın sorumlu tutulması hukuken mümkün değildir. Burada şart borcun sebebinin birleşme kararının oluşmasından önce doğmuş olmasıdır. Borcun sebebi sözleşmeden, sebepsiz zenginleşmeden, vekaletsiz iş görmeden ve haksız fiilden doğabilmektedir. Sözleşme ihlallerinde ve haksız fiillerde zararın birleşme kararının ilanı tarihinden önce ortaya çıkmış olması şart olmayıp sadece zarara neden olan fiilin birleşme tarihinden önce gerçekleşmiş olması yeterlidir¹⁵¹.

Söz konusu kanun maddesinin ikinci fıkrası söz konusu maddenin birinci fıkrasında hükme bağlanan sorumluluk için bir zamanaşımı öngörmektedir. Buna göre; devrolunan şirketin borçlarından doğan, ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin istemler, birleşme kararının ilanı tarihinden itibaren üç yıl geçince zamanaşımına uğrar. Alacak ilan tarihinden sonra muaccel olursa, zamanaşımı süresi muacceliyet tarihinden başlar. Bu sınırlama, devralan şirketin borçları dolayısıyla şahsen sorumlu olan ortakların sorumluluklarına uygulanmaz.

Diğer yandan kamuya arz edilmiş olan tahvil ve diğer borç senetlerinde sorumluluk itfa tarihine kadar devam eder; meğerki, izahname başka bir düzenleme içersin.

3.1.20. İş İlişkilerinin Geçmesi

Birleşme durumunda devrolunan şirket çalışanlarının korunmasına ilişkin olarak Kanunda 6102 Sayılı TTK'nın 178 inci maddesine atıf yapılmıştır.

Kanunda, işçinin itiraz etmemesi durumunda işçilerle yapılan hizmet sözleşmelerinin, devir gününe kadar sözleşmeden doğan bütün hak ve borçlarla devralana geçeceği düzenlenmiştir. İşçinin itiraz etmesi halinde ise, hizmet sözleşmesi kanuni işten çıkarma süresinin sonunda sona erecek ve devralan şirket ve işçi bu tarihe kadar sözleşmeyi yerine getirmekle yükümlü olacaklardır.

Eski işveren ile birleşme neticesinde yeni işveren olan devralan şirketin, işçinin birleşmeden önce muaccel olmuş alacakları ile hizmet sözleşmesinin normal olarak

¹⁵¹ Hasan Pulaşlı, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2011), 165.

sona ereceği veya işçinin itirazı sebebiyle sona erdiği tarihe kadar geçen sürede muaccel olacak alacaklarından müteselsilen sorumlu olacakları kabul edilmiştir.

Aksi kararlaştırılmadıkça veya halin gereğinden anlaşılmadıkça, işveren hizmet sözleşmesinden doğan hakları üçüncü bir kişiye devredemeyecektir. İşçilere, muaccel olan ve olacak alacaklarının güvence altına alınmasını talep etme hakkı verilmiştir.

Ayrıca, devreden şirketin birleşmeden önce şirket borçlarından dolayı sorumlu olan ortaklarının, hizmet sözleşmesinden doğan ve intikal gününe kadar muaccel olan borçlarla, hizmet sözleşmesi normal olarak sona erseydi muaccel hale gelecek olan ve işçinin itirazı sebebiyle hizmet sözleşmesinin sona erdiği ana kadar doğacak olan borçlardan müteselsilen sorumlu olmaya devam edecekleri kabul edilmiştir.

3.1.21. Birleşmenin İptali ve Eksikliklerinin Sonuçları

6102 Sayılı TTK'nın 192'nci maddesindeki düzenlemeye göre, Kanunun birleşmeye ilişkin 136 ile 158'inci maddelerinde hüküm altına alınan konuların ihlali halinde, birleşmeye katılan şirketlerin ortaklarından birleşme kararına olumlu oy vermemiş ve bunu tutanağa geçirmiş olanlar; bu kararın Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilanından itibaren iki ay içinde dava açabilirler. İlanın gerekmediği hallerde süre tescil tarihinden başlar. Kararın bir yönetim organı tarafından verilmesi halinde de bu dava açılabilir.

TTK'nın 192'nci maddesinde ayrıca birleşmeye ilişkin işlemlerde herhangi bir eksikliğin varlığı halinde, mahkemenin taraflara bunun giderilmesi için bir süre vereceği ve söz konusu eksikliklerin verilen süre içinde giderilemediği durumda mahkemenin birleşme kararını iptal edeceği belirtilmiştir.

3.2. Bölünme İşlemleri

Bölünme müessesesi ile ilgili olarak 6762 sayılı TTK herhangi bir hüküm içermezken bu konudaki ilk kanuni düzenleme 5422 Sayılı KVK'da değişiklik öngören 4684 Sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile düzenlenmiştir. Böylece 4684 Sayılı Kanunla bölünme müessesesinin vergi hukuku yönünden prensipleri belirlenmiştir. Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca ortaklaşa hazırlanan ve 16.09.2003 tarihinde

yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” ile de kısmi bölünme konularında önemli açıklamalar getirilerek konuyla ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir.

Ancak bölünme müessesinden mevcut düzenlemeler altında istenen faydaların sağlanamaması ve uygulamada ortaya çıkan tereddütler sebebiyle yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu bağlamda, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı TTK ile bölünme müessesesi mevzuata dahil edilerek konunun maddi hukuk boyutu da düzenlenmiştir.

6102 Sayılı TTK ile 4684 Sayılı Kanun bölünmeye ilişkin olarak farklı yaklaşımları benimsemişlerdir. 4684 Sayılı Kanun bölünmeyi, aynı sermaye konulmasına dayanan bir rejim olarak kabul etmiştir. TTK’da ise bölünme, kısmî küllî halefiyete dayalı, aynı sermaye konulmasını ve sermaye azaltılmasını zorunlu kılmayan bir malvarlığı geçiş modelidir¹⁵².

6102 Sayılı TTK’da bölünmeye ilişkin hükümler Kanunun 159 ile 179 uncu maddelerinde düzenlenmiştir.

3.2.1. Bölünmenin Tanımı ve Türleri

Bölünme, bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla kısmının mevcut veya yeni kurulacak şirket veya şirketlere devredilmesini ve devredilen şirketin ortaklarına, devralan şirketin paylarının verilmesini ifade etmektedir¹⁵³.

6102 Sayılı TTK’nın 159 uncu maddesinde bölünme, tam ve kısmi olmak üzere iki şekilde yer almaktadır. Söz konusu madde tam ve kısmi bölünmeye ilişkin ilkeleri içermekle birlikte bölünmenin türlerini tanımlamamaktadır¹⁵⁴. Kanundaki tam ve kısmi bölünme ayrımı, bölünen şirketin hukuki varlığının sona erip ermemesi durumu dikkate alınarak belirlenmiştir.

6102 Sayılı TTK’nın 161 inci maddesinde ise bölünme işlemleri, bölünen şirket ortaklarına dağıtılan hisse oranları dikkate alınarak tanımlanmıştır.

¹⁵² Başöz, Çakmakçı, *age*, 187.

¹⁵³ Mustafa Sakal, Mustafa Alpaslan, Ozan Uslu, “Ticaret Şirketlerinde Birleşme Devir Bölünme Nev’i Değiştirme Esasları ve Vergisel Boyutu”, *Mali Çözüm Dergisi*, s. 82 (2007): 111.

¹⁵⁴ Başöz, Çakmakçı, *age*, 188.

3.2.1.1. Bölünen Şirketin Hukuki Varlığının Sona Erip Ermemesine Bağlı Bölünme Türleri

6102 Sayılı TTK'nın 159 uncu maddesinde düzenlenen tam ve kısmi bölünme, bölünen şirketin bölünme işlemi neticesinde hukuki varlığının sona erip ermemesine bağlı olarak belirlenmiştir.

Söz konusu Kanun maddesinde belirtildiği üzere tam bölünmede, şirketin tüm malvarlığı bölümlere ayrılır ve bu malvarlığı bölümleri mevcut veya yeni kurulacak olan en az iki şirkete devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlere intikal eden malvarlığı bölümleri karşılığında devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederek devralan şirketlerin ortakları olurlar. Tam bölünme neticesinde bölünen şirket sona erer ve unvanı ticaret sicilinden silinir.

6102 sayılı TTK'nın 159 uncu maddesinin gerekçesinde, kısmi bölünme işleminin “kısmi bölünme” ve “yavru şirket kurma” olmak üzere iki şekilde gerçekleşebileceği belirtilmiştir. Tam bölünmenin aksine kısmi bölünmede malvarlığının tamamı yerine bir veya birkaç kısmı bölünmeye tabi tutulur. Tam bölünmede olduğu gibi bölünmeye konu edilen malvarlığı bölümleri şirketten ayrılarak mevcut veya yeni kurulacak başka bir şirkete devredilir. Bölünen şirketin ortakları devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederek devralan şirkete ortak olurlar veya bölünen şirket, devredilen malvarlığı bölümleri karşılığında devralan şirketteki payları ve hakları elde ederek yavru şirketini oluşturur. Bölünen şirket elinde kalan malvarlığı ile faaliyetine devam edeceğinden bölünen şirketin ortadan kalkma durumu söz konusu değildir. Dolayısıyla bölünen şirketin ortakları, hukuki varlığını devam ettiren bölünen şirketteki ortak olma durumlarına devam ederler¹⁵⁵.

Malvarlığın geçiş yöntemi bakımından yavru şirket kurma yolu ile gerçekleştirilen kısmi bölünme işlemin diğer kısmi bölünme işleminden bir farkı bulunmamaktadır. Her iki türde de bölünmeye tabi olacak malvarlığı parçası bir başka şirkete bir bütün olarak tüm aktif ve pasifler ile geçmekte ve bu geçiş her iki halde de kısmi külli halefiyet ilkesi çerçevesinde olmaktadır. Bu iki tür arasında, malvarlığının intikali açısından herhangi bir farklılık bulunmamakla birlikte söz konusu ayırım, kısmi bölünme ile devredilen malvarlığı karşılığında iktisap edilecek olan devralan şirket

¹⁵⁵ Erol Ulusoy, *age*, 182.

hisselerinin, bölünen şirketin ortalarına veya bölünen şirketin kendisine verilmesinden kaynaklanmaktadır¹⁵⁶.

Tam ve kısmi bölünmeye ilişkin 159 uncu maddede belirtilen ilkelerden de anlaşılacağı üzere; tam bölünme sonucunda bir şirketin tamamı bölünmüş olduğundan söz konusu şirketin hukuki varlığı sona ermektedir. Kısmi bölünmede ise bir şirketin malvarlığının bir bölümü devredildiğinden ortaklığın infisahı söz konusu değildir. Söz konusu şirket kendisinde kalan malvarlığı parçası ile varlığını devam ettirmektedir¹⁵⁷.

3.2.1.2. Bölünen Şirket Ortaklarına Dağıtılan Hisse Oranına Göre Bölünme Türleri

6102 Sayılı TTK'nın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası, bölünme işlemi neticesinde devralan şirkette ya da şirketlerde ortaklara tahsis edilecek pay yönünden bölünmenin iki çeşidini düzenlenmektedir. Buna göre devreden şirketin ortaklarına, bölünmeye katılan tüm şirketlerde mevcut payları oranında pay verilirse “oranların korunduğu”, bölünmeye katılan bazı veya tüm şirketlerde mevcut payları oranına göre değişik oranda şirket payı tahsis edilirse “oranların korunmadığı” bölünme gerçekleşmektedir.

Oranların korunduğu bir bölünmede pay sahiplerinin haklarının devamı ilkesi çerçevesinde ortaklar bölünen şirkette sahip oldukları pay ve ortaklık haklarını aynen korurlar. Bu tür bölünme hem devralma hem de yeni kuruluş için geçerlidir¹⁵⁸. Örneğin, bölünen şirkette %10 pay sahibi olan A, devralan X şirketinde de %10 oranında pay sahibi olmaktadır.

Oranların korunmadığı bir bölünmede ise bölünen şirketin ortaklarına, ortakların bölünen şirketteki mevcut paylarına bakılmaksızın, devralan şirkette farklı bir pay sahipliği hakkı verilebilir. Bu durum, bölünen şirketin bütün ortaklarına mevcut payları oranı dışında pay tahsis edilmesiyle gerçekleşebileceği gibi, bazı ortaklarına mevcut paylarının oranından daha fazla bir oranda pay verilmek suretiyle ortaklar arasında farklılık yaratacak şekilde de gerçekleştirilebilir¹⁵⁹. Somut olarak ifade etmek gerekirse, bölünen (A) Anonim Şirketinde %20 hisse sahibi olan ortak B, %15

¹⁵⁶ Durgun, age, 43.

¹⁵⁷ Helvacı, age, 19-21.

¹⁵⁸ Pulaşlı, age, 208.

¹⁵⁹ Akuğur, age, 50.

hisse sahibi olan Ortak C ile %30 hisse sahibi olan Ortak D, devralan (X) Anonim Şirketinde sırasıyla %15, %20 ve %25 oranında pay sahibi olmaları konusunda anlaşmaları halinde asimetrik bölünme söz konusudur¹⁶⁰.

3.2.2. Geçerli Bölünmeler

6102 Sayılı TTK, geçerli bölünmeler ile ilgili olarak sınırlayıcı bir yaklaşım benimsemiştir. Kanuna göre ancak Kanunun 160 ıncı maddesinde izin verilen bölünme işlemleri geçerli olmaktadır. Bu bağlamda, yasada belirtilenlerin dışında kalan bölünme işlemleri caiz değildir.

6102 Sayılı TTK'nın 160 ıncı maddesine göre sermaye şirketleri ve kooperatifler, sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebilmektedirler. Buna göre bir anonim şirket bir limited şirkete ve kooperatife bölünebildiği gibi bir kooperatif şirket de bir anonim şirkete veya limited şirkete bölünebilmektedir.

Buna karşılık bir sermaye şirketi şahıs şirketine bölünemediği gibi bir şahıs şirketi de sermaye şirketine bölünememektedir¹⁶¹. Çünkü söz konusu bölünme türlerinde alacaklıların korunması ancak tasfiye hükümlerinin uygulanmasıyla mümkün olabilmektedir. Bu bölünme türleri 6102 Sayılı TTK'ya göre caiz olmamakla birlikte caiz olmayan bölünmeler tür değiştirme yoluyla aşılabilmektedir¹⁶². Örneğin bir kollektif şirket, 6102 Sayılı TTK'nın 181 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca önce sermaye şirketine dönüşüp daha sonra 160 ıncı madde çerçevesinde bölünebilmektedir¹⁶³.

Bölünmeye konu olabilecek şirketler bakımından 5520 Sayılı KVK'da yer alan hükümler 6102 Sayılı TTK'ya oranla daha kısıtlayıcıdır. 5520 Sayılı KVK'ya göre bölünme hükümlerinden sadece sermaye şirketleri yararlanabilmektedir. Bu durumda 6102 sayılı TTK'ya göre kooperatiflerin sermaye şirketi veya kooperatiflere bölünebilmesi caiz iken söz konusu bölünmeler 5520 sayılı KVK açısından geçerli olmadığından KVK'daki vergisel avantajlardan yararlanamayacaklardır¹⁶⁴.

¹⁶⁰ Tan, *age*, 25.

¹⁶¹ Çeker, *age*, 264.

¹⁶² Başöz, Çakmakçı, *age*, 189.

¹⁶³ Pulaşlı, *age*, 212.

¹⁶⁴ Tan, *age*, 50.

3.2.3. Ortaklık Paylarının ve Haklarının Korunması

Bölünmenin yapısı ve niteliği gereği bölünen şirketin ortaklarına pay tahsis edilmesi zorunludur. Bölünmede bölünen şirket ortaklarının zarar görme ihtimali mevcut olduğundan, 6102 Sayılı TTK ile bölünmeye katılan şirket ortaklarının pay ve haklarını koruma altına alacak yeni düzenlemeler getirilmiştir.

6102 Sayılı TTK'nın 161 inci maddesi uyarınca tam ve kısmi bölünmede şirket payları ve hakları birleşmeye ilişkin hükümler uyarınca korunmaktadır. Birleşmeye ilişkin bu hükümler Kanunun 140 ıncı maddesi ile düzenlenmiş olup bu düzenlemeler ile ortak olma durumunun devamlılığı ilkesi açıkça hükme bağlanmıştır¹⁶⁵.

Kanun maddesine göre bölünme neticesinde bölünen şirketin ortaklarının, mevcut ortaklık paylarını ve haklarını karşılayacak değerde devralan şirketin payları ve hakları üzerinde istemde bulunma hakkı vardır. Burada ortaklık payları ve hakları ifadesi ile bölünen şirketteki şirkete katılma payı ve paya bağlı malvarlığı, yönetim, denetim ve inceleme hakları kastedilmektedir¹⁶⁶.

Ortaklık paylarının ve haklarının korunmasına ilişkin TTK'nın 140 ıncı maddesiyle hüküm altına alınan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

- Devrolunan şirketin ortaklarına tahsis olunan ortaklık paylarının gerçek değerlerinin onda birini aşmaması şartıyla bir denkleştirme ödemesi öngörülmüştür.
- Devrolunan şirketin oydan yoksun paylarına sahip ortaklarına aynı değerde, oydan yoksun veya oy hakkını haiz paylar verilmesi zorunludur.
- Devrolunan şirkette mevcut bulunan paylara bağlı imtiyaz hakları karşılığında, devralan şirkette eş değerde haklar veya uygun bir karşılık verilmesi zorunludur.
- Devralan şirket, devrolunan şirketin intifa senedi sahiplerine, eş değerli haklar tanımak veya intifa senetlerini, bölünme sözleşmesinin yapıldığı tarihteki gerçek değeriyle satın almak zorundadır.

Kanuna göre bölünen şirketin ortakları bölünmeye katılan devralan şirketlerin tümünde ya da bazılarında ortak olabilir veya bölünen şirketteki paylarını bölünme

¹⁶⁵ Erdem, *Yeni Türk Ticaret Kanununun Şirket Bölünmelerine İlişkin Hükümleri*, 66.

¹⁶⁶ Nacar, *Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre Şirket Birleşmelerinde Ortakların Hak ve Yükümlülükleri*, 79.

işlemi neticesinde arttırabilirler. 6102 Sayılı TTK ile bölünen şirketin ortaklarının bölünen şirketten ayrılabilmesine de olanak sağlanmıştır. Ancak bölünen şirket ortaklarının bölünen şirketten ihraç edilmesi ortaklık paylarının ve haklarının korunması açısından mümkün değildir¹⁶⁷.

6102 Sayılı TTK'nın 191 inci maddesi, bölünme neticesinde ortaklık paylarının ve haklarının gereğince korunmadığını, ayrılma karşılığının uygun belirlenmediğini düşünen her ortak için mahkemeye başvuru yaparak uygun bir denkleştirme akçesi talep etme hakkını vermiştir. Böyle bir durumda, mahkemeye başvurunun bölünme kararının Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilanından itibaren iki ay içinde söz konusu işlemlere katılan şirketlerden birinin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine yapılması gerekmektedir. Davanın giderleri devralan şirkete ait olmakla birlikte, özel durumların haklı göstermesi halinde mahkeme giderleri kısmen veya tamamen davacıya yükletilebilmektedir.

Bölünmeye katılan şirket ortakları tarafından, ortaklık paylarının veya haklarının korunmasına ilişkin olarak başlatılan inceleme davasının bölünme kararının geçerliliğine bir etkisi bulunmamaktadır.

3.2.4. Sermayenin Azaltılması

Tam bölünme suretiyle bölünen şirket, bölünme kararının tescil edildiği tarih itibarıyla hukuki varlığını kaybettiğinden, bölünme işlemi neticesinde söz konusu şirket için sermaye azaltımına gidilmesi söz konusu değildir. Bölünme neticesinde sermaye azaltımı ihtiyacı ancak kısmi bölünme işlemleri için geçerlidir.

Kısmi bölünmede şirket, malvarlığının bir kısmını şirketten ayırmakta ve malvarlığının geri kalan kısmı ile faaliyetine devam etmektedir. 5520 Sayılı KVK'nun 19 uncu maddesinin (b) bendi uyarınca kısmi bölünme neticesinde devredilen malvarlığı karşılığında devralan şirkette elde edilen pay sahipliği hakları bölünen şirkete verilebileceği gibi bölünen şirketin ortaklarına da verilebilmektedir.

Yavru şirket kurma yoluyla gerçekleşen kısmi bölünme işlemlerinde, devralan şirkete intikal eden malvarlığı bölümleri karşılığında alınan hisseler bölünen şirkette kaldığı için bölünen şirket nezdinde sermaye azaltımına ihtiyaç bulunmamaktadır. Ancak devralan şirket hisselerinin bölünen şirkete değil de bölünen şirketin

¹⁶⁷ Erol Ulusoy, *age*, 183.

ortaklarına verildiği bir durumda, bölünen şirkette sermaye azaltımı ihtiyacı doğabilecektir. Çünkü kısmi bölünme işlemi neticesinde bölünen şirket hiçbir karşılık almadan bölünme nedeniyle malvarlığının bir bölümünü devretmiş olacak ve aktif değerinde malvarlığının değeri kadar bir azalma meydana gelecektir¹⁶⁸.

Anonim ve limited şirketlerin kısmi bölünme işlemlerinin usul ve esaslarını düzenleyen Tebliğ'e göre sermaye azaltımı ile eş zamanlı olarak ve isteğe bağlı şekilde nakit olarak veya şirket bilançosunda yer alan hesapların müsait olması ve üçüncü şahısların haklarını zedelememesi şartıyla, öncelikle şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden karşılanması suretiyle sermaye arttırımı yapılması mümkündür.

Bu hüküm kapsamında gerçekleştirilen uygulamalarda, bölünen şirketin özkaynaklarının müsait olduğu ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmediği hallerde, eş zamanlı artırım ve azaltım işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilmeksizin, bölünen şirketin serbestçe tasarruf ettiği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan azaltım yapılabilenmekte olduğu görülmektedir¹⁶⁹.

Anonim ve limited şirketlerin kısmi bölünme işlemlerinin usul ve esaslarını düzenleyen Tebliğ sermaye azaltımına konu edilecek sermaye ve kar yedeklerine ilişkin sınırlamalar getirmiştir. Düzenlemeye göre sadece serbestçe tasarruf edilen sermaye ve kar yedekleri sermaye azaltımına konu edilebilecektir. Örneğin 5 yıllık aktifte bulunma süresini doldurmuş iştirak hissesi ve taşınmaz satış kazancı fonu serbestçe tasarruf edilen kar yedeklerine örnek olarak verilebilir. Ancak pasif kalemlere ait enflasyon düzeltmesi olumlu farkları serbestçe tasarruf edilen sermaye ve kar yedeklerinin arasında sayılmaz¹⁷⁰.

6102 Sayılı TTK'nın 162'nci maddesi uyarınca bölünme sebebiyle devreden şirketin sermayesinin azaltılması halinde, sermayenin azaltılmasına ilişkin genel hükümlerin düzenlendiği 473, 474, 592 maddeleri ile kooperatiflerde Kooperatifler Kanunu'nun 98 inci maddesine dayanılarak Kanunun 473 ve 474 üncü maddelerinin uygulanmayacağı açıkça hükme bağlanmıştır.

¹⁶⁸ Kağıtçıoğlu, *age*, 116.

¹⁶⁹ Durgun, *age*, 60-61.

¹⁷⁰ Ersin Nazal, "Kısmi Bölünme Sırasında Yapılan Eş Zamanlı Sermaye Artırımı/Azaltımı-II", *Yaklaşım Dergisi*, s. 219 (2011):121-122.

3.2.5. Sermaye Artırımı

Bölünme, bir şirketin malvarlığının tamamının ya da bir kısmının devredilmesi ve karşılığında devralan şirketin pay sahipliği hakkının elde edilmesidir. Bölünen şirketin devralan şirketin paylarını kendiliğinden iktisap edebilmesini sağlamak için devralan şirketin çoğu kez sermayesini arttırması gereklidir.

6102 Sayılı TTK'nın 163 üncü maddesine göre, bölünen şirketin malvarlığını devralan şirketin sermayesini, devreden şirketin ortaklarının haklarını koruyacak miktarda arttırması gerekmektedir.

Devralan şirketlerin sermayelerini artırma gereksinimi daha çok devreden şirketin ortaklarının haklarının korunması ölçüsünde ortaya çıkan bir yükümlülüktür. Söz konusu yüküm dolaylı olarak alacaklıları da korumaktadır¹⁷¹.

Sermaye artırımı yapılmadan da bölünme mümkündür. Devralan şirketin bölünen şirketin pay sahipliği haklarını elinde bulundurması, bölünen şirketin devralan şirketin pay sahipliği hakkına sahip olması, devralan şirketin kendi hisse senetlerini elinde bulundurması durumlarında sermaye hiç arttırılmamakta ya da nispeten düşük miktarda arttırılabilmektedir¹⁷². Dolayısıyla sermaye artırımının miktarı belirlenirken "devreden şirketin ortaklarının haklarını koruyacak miktarda" ölçüsü yanında, şirketler arasında iştirak ilişkisinin var olup olmadığı ile devralan şirketin elinde kendi paylarının bulunup bulunmaması da dikkate alınmalıdır¹⁷³.

Kanunun 163 üncü maddesinin ikinci fıkrasında bölünme sebebiyle yapılacak olan sermaye artırımında, aynı sermaye artırımını düzenleyen hükümlerin uygulanmayacağı belirtilmiştir. Çünkü bölünme işlemleri aynı sermaye getirilmesi ile ilgili tüm işlemleri kapsamaktadır. Böylece bu hüküm uyarınca bölünme işlemlerinin gereksiz tekrarlar nedeniyle hem masraflar hem de süre yönünden ağırlaşması engellenmiştir¹⁷⁴.

¹⁷¹ Başöz, Çakmakçı, *age*, 192.

¹⁷² Coştan, *Anonim Ortaklıklarda Bölünme*, 120.

¹⁷³ Başöz, Çakmakçı, *age*, 192.

¹⁷⁴ Helvacı, *age*, 73.

İkinci fıkrada düzenlenen bir diğer konu ise kayıtlı sermayeye¹⁷⁵ ilişkindir. Bu düzenlemeye göre bölünme nedeniyle sermaye artırımında kayıtlı sermaye sisteminde müsait olmasa bile tavan değiştirilmeden sermaye arttırılabilmektedir.

3.2.6. Yeni Kuruluş

6102 Sayılı TTK'nın 164 üncü maddesine göre devralan şirketin yeni kurulması durumunda genel kuruluş kuralları uygulanmaktadır.

Yeni kuruluş yoluyla bölünmede, bölünen şirketin bölünmeye konu ettiği malvarlığının tahsisi yoluyla yeni bir şirket kurulmakta ve yeni kurulan bu şirketin pay sahipliği hakları bölünen şirketin ortaklarına verilmektedir. Bölünen şirketin malvarlığı, bölünmenin tescili ile birlikte henüz tüzel kişilik kazanmamış bir şirkete devredilemeyeceği için yeni kurulan şirketin bölünmenin tescili anında kurulması zorunludur. Dolayısıyla bölünen şirketin devralan şirkette pay sahipliği hakkını kazanabilmesi için yeni kurulan şirketin ve bölünmenin tescilinin aynı anda gerçekleşmesi gerekmektedir¹⁷⁶.

Bölünen şirketin bölünmeye konu ettiği malvarlığı yeni kurulacak olan şirketin sermayesini oluşturduğundan kuruluş aynı niteliklidir. Ancak 6102 Sayılı TTK'nın 164 üncü maddesi bölünme çerçevesinde yeni bir sermaye şirketlerinin kurulmasında aynı sermayeye dair hükümlerin uygulanmayacağını açıkça belirtmiştir. Bu düzenlemeyle, sermaye artırımında olduğu gibi belirli işlemlerin tekrarından kaçınarak bölünme usulünün kolaylaştırılması amaçlanmıştır. Kurulusta metodik olarak külli halefiyet ve devamlılık ilkelerine uyulsa da, geleneksel anlamda pay taahhüdü söz konusu olmaz¹⁷⁷.

6102 Sayılı TTK'nın 164 üncü maddesinde düzenlenen bir diğer konu ise bölünme sebebiyle yeni kurulan sermaye şirketlerinin kurulmasında kurucuların asgari sayısına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı konusudur. 6102 Sayılı TTK ile getirilen yeni düzenlemede tek kişilik anonim şirketin kurulması kabul edildiğinden

¹⁷⁵ Kayıtlı sermaye sistemi, anonim şirketlerde ana sözleşme ile belirlenmiş ve ticaret siciline tescil edilmiş azami bir miktara kadar bazı formalitelere gerek kalmaksızın, yönetim kurulu tarafından sermayenin arttırılabilesine olanak sağlayan bir sistemdir.

¹⁷⁶ Coştan, **Anonim Ortaklıklarda Bölünme**, 121.

¹⁷⁷ Pulaşlı, **age**, 215.

devreden şirketin tek başına devralan ortaklığı kurabilmesi de söz konusu Kanun hükmünce mümkündür¹⁷⁸.

3.2.7. Ara Bilanço

6102 sayılı Kanunun 165 inci maddesine göre bilanço günüyle, bölünme sözleşmesinin veya bölünme planının imzalanması tarihi arasında altı aydan fazla zaman geçmişse veya son bilançonun çıkarılmasından sonra, bölünmeye katılan şirketlerin malvarlıklarında önemli değişiklikler meydana gelmişse, bölünmeye katılan şirketler bir ara bilanço çıkarmak zorundadır.

Kanun metninden de anlaşılacağı üzere, bölünmede ara bilançonun ancak kanunda öngörülen sebeplerin varlığı halinde çıkarılması gerekmektedir. Ara bilançonun çıkarılmasını zorunlu kılan sebeplerden biri bilanço günü ile bölünme sözleşmesinin imzalandığı tarih arasında altı aydan fazla sürenin geçmiş olmasıdır. Bu süre zarfında şirketin eski bilançosunun değer ve sonuçlarını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek değişiklikler olabilmektedir. Ara bilançonsun çıkarılmasını zorunlu kılan sebeplerden bir diğeri ise bölünmeye katılan şirketlerin malvarlıklarında önemli değişikliklerin meydana gelmiş olmasıdır. Örneğin şirket ekonomik kriz nedeniyle zarar etmiş ve piyasa değeri düşmüş olabilir, şirkete ait büyük bir tesis satılmış ya da şirket deposunda çıkan bir yangın sonucunda stoklarını büyük ölçüde kaybetmiş olabilir.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ara bilançooya yıllık bilançonun tabi olduğu hüküm ve ilkelerin uygulanacağı belirtilmiş ve ara bilançonun düzenlenmesine ilişkin kolaylıklar öngörülmüştür. Buna göre ara bilanço için fiziki envanter çıkarılması gerekli değildir. Ayrıca bölünmeye esas alınan son bilançoda kabul edilen değerlemeler, sadece ticari defterdeki hareketler ölçüsünde değiştirilir; amortismanlar, değer düzeltmeleri ve karşılıklar ile ticari defterlerden anlaşılmayan işletme için önemli değer değişiklikleri de dikkate alınır.

3.2.8. Bölünme Sözleşmesi ve Bölünme Planı

Şirket bölünmelerinde, bölünmeye katılan tarafların bir araya gelerek bölünme sözleşmesi veya bölünme planı düzenlemeleri gerekmektedir. Bölünme sözleşmesi ve bölünme planı bölünmenin temelini oluşturmaktadır. Bölünme sözleşmesi ve

¹⁷⁸ Age, 215.

planı ortaklar ile diğer hak sahiplerinin haklarını tanımlayan belgelerdir; çünkü bölünme sözleşmesiyle bölünmeye taraf olanlar kendi menfaatlerinin gözetilmesini müzakere ile sağlamaya çalışırlar¹⁷⁹.

6102 sayılı TTK'nın 166 ve 167'nci maddeleri bölünme sözleşmesi ve bölünme planının hazırlanmasına ilişkin hükümleri düzenlemektedir.

Kanundaki bölünme sözleşmesi ile planı arasındaki ayrım bölünmeye katılacak olan şirketlerin hukuken mevcut olup olmamasına dayanmaktadır. Bölünen şirket malvarlığını varolan şirket veya şirketlere devredecekse, bölünmeye katılacak olan şirketler bölünme sözleşmesi düzenleyeceklerdir. Buna karşın bölünen şirket malvarlığını bölünme sürecinde kurulacak olan şirket veya şirketlere devredecekse, bölünme sözleşmesi yerine bölünme planı düzenlenecektir¹⁸⁰. Nitekim bölünme sürecinde yeni kurulacak şirket var olmadığından sözleşme yapmak teknik olarak mümkün değildir. Tek taraflı hukuki işlem ancak bölünme planı ile gerçekleştirilebilmektedir¹⁸¹.

Bölünme görüşmeleri neticesinde hazırlanan taslak halindeki bölünme sözleşmesi veya planı taraflarca müzakere edilerek nihai haline getirilmektedir. Bölünme sözleşmesi nihai hale getirilmeden ve imzalanmadan önce taraflar bu süreçte yönetim kuruluna sözleşmenin bazı hükümlerinin değiştirilmesi ve/veya sözleşmeye bazı hususların eklenmesi maksadıyla bazı talimat ve önerilerde bulunabilirler¹⁸².

Bölünme sözleşmesi ve planının 6102 sayılı TTK'nın 166'ncı maddesi uyarınca yazılı şekilde yapılması zorunludur. Nihai hale gelen bölünme sözleşmesi, bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organlarının; bölünme planı ise devreden şirketin yönetim organınca imzalanır ve genel kurulları tarafından onaylanır.

6102 sayılı TTK'nın 167'nci maddesi bölünme sözleşmesi ve planının içeriğinde bulunması gereken zorunlu unsurları belirlemektedir. Buna göre bölünme sözleşmesi ve planı özellikle aşağıdaki unsurları içermelidir:

- a) Bölünmeye katılan şirketlerin ticaret unvanlarını, merkezlerini ve türlerini

¹⁷⁹ Başöz, Çakmakçı, *age*, 193.

¹⁸⁰ Helvacı, *age*, 40.

¹⁸¹ Başöz, Çakmakçı, *age*, 193.

¹⁸² Durgun, *age*, 53.

- b) Aktif ve pasif malvarlığı konularının devir amacıyla bölümlere ayrılmasını ve tahsisini; açık tanımlamayla, bu bölümlere ilişkin envanteri; taşınmazları, kıymetli evrakı ve maddi olmayan malvarlığını teker teker gösteren listeyi
- c) Payların değişim oranını ve gereğinde ödenecek denkleştirme tutarını ve devreden şirketin ortaklarının, devralan şirketteki ortaklık haklarına ilişkin açıklamaları
- d) Devralan şirketin; intifa senedi, oydan yoksun pay ve özel hak sahiplerine tahsis ettiği hakları
- e) Şirket paylarının değişim tarzlarını
- f) Şirket paylarının bilanço kârına hangi tarihten itibaren hak kazanacaklarını ve bu istem hakkının özelliklerini
- g) Devreden şirketin işlemlerinin hangi tarihten itibaren devralan şirketin hesabına yapılmış kabul edildiğini
- h) Yönetim organlarının üyelerine, müdürlere, yönetim hakkına sahip kişilere ve denetçilere tanınan özel menfaatleri
- i) Bölünme sonucu devralan şirketlere geçen iş ilişkilerinin listesini

3.2.9. Bölünmenin Dışında Kalan Malvarlığı

6102 Sayılı TTK'nın 168 inci maddesinde, bölünme sözleşmesi veya bölünme planında tahsisi yapılmamış malvarlığının bulunması durumunda, tam bölünme ve kısmi bölünme için bölünmenin dışında kalan malvarlığının nasıl dağıtılacağı düzenlenmiştir.

Buna göre tam bölünmede, bölünme sözleşmesi veya planına göre devralan şirketlere geçen net aktif mal varlığının oranına göre bir dağıtım yapılacaktır. Kısmi bölünmede ise söz konusu mal varlığı devreden şirkette kalmaktadır. Bu hüküm kıyas yoluyla alacaklara ve maddi olmayan malvarlığı hakları için de uygulanmaktadır.

Kanunda ayrıca tam bölünmeye katılan şirketlerin bölünme sözleşmesi veya planına göre herhangi bir şirkete tahsis edilmeyen borçlardan müteselsilen sorumlu olacağı belirtilmiştir.

3.2.10. Bölünme Raporu

Bölünme sözleşmesi veya planında yer alan hususlar bölünmeye ilişkin kısaca bilgi sunmaktadır. Ancak bölünme raporu, bölünmenin amacı ve sonuçlarını hukuki ve ekonomik yönleriyle açıklayan kapsamlı bir rapordur.

Bölünme raporu, bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarının korunması bakımından önemli bir husustur. Nitekim, bölünme raporunun varlığı sayesinde ortakların bilgi alma hakları da kullandırılmış olmaktadır¹⁸³. Bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organları, bölünme hakkında ayrı rapor hazırlayabilecekleri gibi ortak bir rapor da hazırlayabilirler.

6102 Sayılı TTK'nın 169 uncu maddesi uyarınca, bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organları bölünme raporunda aşağıda belirtilen hususlara yer vermelidir:

- a) Raporun amacı ve sonuçları
- b) Bölünme sözleşmesi veya bölünme planı
- c) Payların değişim oranları ve gereğinde ödenecek denkleştirme tutarları, devreden şirket ortaklarının devralan şirketteki haklarına ilişkin açıklamalar
- d) Değişim oranının saptanmasında payların değerlemesine ilişkin özellikler
- e) Gereğinde, bölünme dolayısı ile ortaklar için doğacak ek ödeme yükümlülükleri, diğer kişisel edimler ve sınırsız sorumlulukları
- f) Bölünmeye katılan şirket türlerinin farklı olması halinde, ortakların yeni tür sebebiyle söz konusu olan yükümlülükleri
- g) Bölünmenin işçiler üzerindeki etkileri ile içeriği, varsa sosyal planın içeriği
- h) Bölünmenin, bölünmeye katılan şirketlerin alacaklıları üzerindeki etkileri

6102 Sayılı TTK'nın 169 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında ise bölünme işlemi dolayısıyla yeni bir şirketin kurulması durumunda bölünme planına ilaveten yeni şirketin sözleşmesinin de ilave edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca tüm ortakların onaylaması halinde küçük ve orta ölçekli şirketlerin bölünme raporu düzenlenmesinden vazgeçebileceği belirtilmiştir. Bu da küçük ve orta ölçekli şirketler için bölünmeyle ilgili getirilen bir kolaylıktır.

¹⁸³ Helvacı, age, 49.

3.2.11. İnceleme Hakkı

6102 Sayılı TTK ile bölünme işlemi sürecinde ortaklara inceleme hakkı tanınmıştır. Bu hak, 6102 Sayılı TTK'nın 171 inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu madde TTK'nın birleşme kapsamındaki inceleme hakkını düzenleyen 149 uncu madde ile paralel niteliktedir. Söz konusu maddelerdeki düzenlemeyle ortaklara inceleme hakkı tanınarak ortaklık içi şeffaflığın sağlanması amaçlanmaktadır. Bölünmede inceleme hakkı sadece bölünmeye katılan ortaklara ait olduğundan, üçüncü kişilerin özellikle alacaklıların bölünmede inceleme hakkı yoktur¹⁸⁴.

6102 Sayılı TTK'nın 171 inci maddesi uyarınca, bölünmeye katılan şirketlerden her biri tarafından bölünme sözleşmesi, bölünme raporu, son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporları ve varsa ara bilançoların genel kurul kararından iki ay önce bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarının incelemesine sunulması şarttır. Halka açık anonim şirketler ayrıca Sermaye Piyasasının uygun gördüğü yerlerde de bu bilgileri ortaklara sunmak zorundadır. Bu nedenle, bölünmeye katılacak şirketler tarafından Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, sermaye şirketlerince ayrıca internet sitelerinde, inceleme yapma hakkına işaret eden bir ilan yayımlanarak, belgelerin nereye ve ne zaman pay sahiplerinin incelemesine tevdi edileceği belirtilmelidir¹⁸⁵.

Böylece ortaklar kendi menfaatlerini koruyacak ve bilinçli oy kullanacak bilgiye ulaşmış olacaklardır. Ortaklar bölünmeye katılan şirketlerden yukarıda sayılan belgelerin kopyalarını kendilerine verilmesini isteyebilirler. Bunlar için, herhangi bir bedel veya gider karşılığı istenilemez.

İlgili maddenin dördüncü fıkrası uyarınca küçük ve orta ölçekli şirketlere, tüm ortakların onaylaması halinde inceleme hakkından vazgeçme hakkı tanınmıştır.

3.2.12. Yeminli Mali Müşavir (YMM) veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) Raporunun Alınması

Birleşme ve bölünme gibi yapı değişiklikleri ile aynı sermaye konulması veya ticari işletmelerin devralınması sonucunda, tapu ve gemi sicili ile fikrî mülkiyete ilişkin sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların sahipliklerinde meydana gelen değişikliklerin ilgili sicillere bildirilmesini ve sicil kayıtları ile belgelerindeki gerekli değişikliklerin yapılmasına ilişkin usul ve esasları

¹⁸⁴ Pulaşlı, age, 229.

¹⁸⁵ Durgun, age, 55.

düzenlemek, başvuruda bulunacak kişiler ve gerekli belgeleri belirlemek amacıyla Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ 31 Ekim 2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Bu Tebliğ uyarınca devralan şirketlerin kayıtlı olduğu müdürlüklerce, bölünen şirketin malvarlığına dahil olan tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların devralan şirketlerin adına tescilinin gecikmeksizin yapılması amacıyla, ilgili sicillere bölünme kararının tescili ile eş zamanlı olarak bildirim yapılması gerekmektedir.

Devralan şirket müdürlüklerince ilgili sicillere yapılacak bildirimlerde, bölünme işlemlerinde bilirkişi raporu yerine YMM, SMMM veya denetime tabi şirketlerde denetçi tarafından hazırlanan raporlar aranmaktadır. Bu raporlarda yer alması gereken hususlar vardır. Bu hususlar, bölünme işlemi neticesinde devralan veya devrolunan şirketlerin özvarlıklarının tespiti, şirketlerin sermayesinin işlem neticesinde karşılıksız kalıp kalmadığının tespiti, şirket alacaklılarının haklarının korunup korunmadığının tespiti ile tapu ve gemi sicili ile fikri mülkiyete ilişkin sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların listesi ile bunların gerçeğe uygun değerlerinin tespitine ilişkindir¹⁸⁶.

3.2.13. Malvarlığındaki Değişiklikler

6102 Sayılı TTK'nın 172'nci maddesi uyarınca, bölünmeye katılan şirketlerin malvarlığında meydana gelen değişiklikler için TTK'nın 150'nci maddesinde yer verilen birleşmeye ilişkin hükümler uygulanacaktır.

Buna göre, bölünmeye katılan şirketlerden herhangi birisinin bilançosunda bölünme sözleşmesinin imza tarihi ile bu sözleşmenin genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında önemli bir değişiklik meydana gelmiş ise yönetim organının bu durumu hem kendi genel kuruluna hem de bölünmeye katılan diğer şirketlerin yönetim organlarına yazılı olarak bildirmesi gerekmektedir. Böyle bir bildirimin yapılması tarafların gerekli önlemleri zamanında almasına olanak sağlayacaktır.

Böyle bir durumda bölünmeye katılan tüm şirketlerin yönetim organları, bölünme sözleşmesi veya planının değiştirilmesini veya bölünmeden vazgeçmeye gerek olup olmadığını incelerler.

¹⁸⁶ Age, 55-56.

Yeni şirket kuruluşu yoluyla bölünme işlemlerinde ise yeni şirketin kendisi ve dolayısıyla malvarlığı henüz mevcut olmadığından, sadece bölünen ortaklığın aktif ve pasif malvarlığındaki değişikliklerin genel kurula bildirilmesi söz konusu olacaktır¹⁸⁷.

3.2.14. Bölünme Kararı

Şirketlerin bölünmesine ilişkin karar verme yetkisi bölünmeye katılan şirketlerin genel kurullarına aittir¹⁸⁸. Bölünmeye katılan şirketlerin yönetim kurulları, bölünme sözleşmesinin veya planının onaylanması ve bölünme kararının alınması amacıyla genel kurullarını toplantıya davet ederler. Bölünme kararının bölünmeye katılan her şirketin genel kurulunca onaylanması gerekmektedir¹⁸⁹.

Genel kurul toplantısından önce bir takım prosedürlerin yerine getirilmiş olması gerekmektedir. Öncelikle bölünmeye katılan şirketlerden her biri tarafından bölünme sözleşmesi, bölünme raporu, son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporları ve varsa ara bilançoları genel kurul kararından iki ay önce bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarının incelemesine sunulmuş olmalıdır.

Yönetim kurulunca bölünme sözleşmesinin imzalandığı tarih ile bu sözleşmenin genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında her hangi bir şirketin malvarlığında önemli bir değişiklik meydana gelirse söz konusu şirketin yönetim organınca bu durumun hem kendi genel kuruluna hem de bölünmeye katılan diğer şirketlerin yönetim organlarına yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Genel kurul kararından önce yapılması gereken bir diğer husus ise şirket alacaklılarının alacaklarını güvence altına alınması ile ilgilidir.

Tüm bu işlemler yerine getirildikten sonra bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organları, bölünme sözleşmesini veya planını genel kurula sunmalıdır. 6102 Sayılı TTK'nın 173 üncü maddesi uyarınca onama kararı TTK'nın 151 inci maddesinin birinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarında öngörülen nisaplara uyularak alınmaktadır.

Buna göre TTK'nın 151 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bölünme sözleşmesi genel kurulda aşağıda belirtilen nisaplarda onaylanmalıdır:

¹⁸⁷ Pulaşlı, *age*, 230.

¹⁸⁸ *Age*, 231.

¹⁸⁹ Kağıtçıoğlu, *age*, 115.

- a) Anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde, esas veya çıkarılmış sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şartıyla, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçüyle
- b) Bir kooperatif tarafından devralınacak sermaye şirketlerinde, sermayenin çoğunluğunu temsil etmesi şartıyla, genel kurulda mevcut bulunan oyların dörtte üçüyle
- c) Limited şirketlerde, sermayenin en az dörtte üçünü temsil eden paylara sahip bulunmaları şartıyla, tüm ortakların dörtte üçünün oylarıyla
- d) Kooperatiflerde, verilen oyların üçte ikisinin çoğunluğuyla; ana sözleşmede ek ödeme ve başka edim yükümlülükleri ya da sınırsız sorumluluk kabul edilmiş veya bunlar mevcut olup da genişletilmişse kooperatife kayıtlı tüm ortakların dörtte üçünün kararıyla

TTK'nın 151 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, Kanunun 421 inci maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen pay senetleri borsada işlem gören anonim şirketler için uygulanmayacaktır. Çünkü Kanunda pay senetleri borsada işlem gören anonim şirketler ile ilgili olarak bölünme için özel bir nisap öngörülmüştür. Buna göre bu şirketlerin bölünme kararı alabilmesi için esas sözleşmelerinde aksine hüküm olmadıkça genel kurul toplantılarında 418 inci maddedeki toplantı nisabı uygulanacaktır.

Kanunun 418 inci maddesine göre genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunan haller hariç olmak üzere sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanabilmektedir. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. Kararlar toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile verilmektedir.

TTK'nın 151 inci maddesinin üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarında öngörülen nisaplar ise aşağıdaki gibidir:

- a) Bir sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketin, başka bir şirketi devralması halinde, birinci fıkranın (a) bendindeki nisaba ek olarak, komanditelerin tamamının bölünmeyi yazılı olarak onaylamaları gereklidir.
- b) Bir limited şirket tarafından devralınan anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirkette, devralma ile ek yükümlülük ve kişisel edim

yükümlülükleri de öngörülüyorsa veya bunlar mevcut olup da genişletiliyorsa, bütün ortakların oybirliğine gerek vardır.

- c) Bölünme sözleşmesinde devrolunan şirketin işletme konusunda değişiklik öngörülmüşse, bölünme sözleşmesinin ayrıca, şirket sözleşmesinin değiştirilmesi için gerekli nisapla onaylanmış olması zorunludur.

6102 Sayılı TTK'nın 173. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, oranın korunmadığı bölünmede onama kararı, devreden şirkette oy hakkına haiz ortakların en az yüzde doksanınin oyuyla alınabilmektedir.

3.2.15. Alacaklıların Korunması

Bölünmenin hukuken geçerlilik kazanmasıyla beraber bölünen şirketin malvarlığı külli halefiyet yolu ile devralan şirkete veya şirketlere geçmektedir. Külli intikal yolu ile hem malvarlığı bölümleri hem de bu malvarlığına ilişkin yükümlülükler bir bütün halinde devralan şirkete geçmektedir. Dolayısıyla bölünme ile devralan şirket bölünen şirketin sahip olduğu borçlu sıfatını almaktadır¹⁹⁰.

Tam bölünmede, bölünen şirketin tüm malvarlığı devralan şirket ya da şirketlere intikal ettiğinden tam bölünme neticesinde bölünen şirket ortadan kalkar. Bu borçlunun ortadan kalkması ve yerine devralan şirketlerin gelmesi demektir. Kısmi bölünmede ise bölünen şirketin malvarlığının bir bölümü devredilir. Devredilen malvarlığı bölümü sebebiyle oransal da olsa fiilen azalan sermaye ile alacaklıların ortak teminatları da azalmış olur¹⁹¹. Ortaya çıkan bu durum nedeniyle hem bölünen şirketin hem de devralan şirketin alacaklılarının haklarının korunması gerekmektedir.

Ayrıca bölünmede, birleşmenin aksine katılan tüm şirketlerin malvarlığının tek bir şirket çatısı altında toplanması söz konusu değildir; bu nedenle bölünme alacaklılar açısından daha ciddi korunma gerektiren bir alandır. Bu nedenle, bölünmede, alacaklıların teminat vasıtasıyla korunması bölünmenin hukuki geçerlilik kazanmasından önceki bir safha olarak düzenlenmiştir¹⁹².

Alacaklıların korunmasına ilişkin düzenlemelere 6102 Sayılı TTK'nın 174 üncü maddesinde yer verilmiştir. Buna göre bölünmeye katılan şirketlerin yedişer gün

¹⁹⁰ Kağıtçıoğlu, *age*, 170.

¹⁹¹ Erol Ulusoy, *age*, 192.

¹⁹² Hülya Çoştan, *Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Hükümlerine Göre Anonim Şirketin Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Yoluyla Yeniden Yapılanmasında Alacaklıların Korunması*, (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2009), 127.

aralıklarla üç defa Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan vererek, alacaklılarına alacaklarını bildirme ve teminat isteminde bulunma konusunda çağrıda bulunmaları gerekmektedir. Sermaye şirketlerinde ayrıca bu ilan şirketlerin internet sitesinden de yapılmalıdır. Kanunun bu madde ile ilgili gerekçesine göre alacaklılar bu talebe karşılık verip vermemekte serbesttirler. Talepte bulunmayanlar güvence sağlanmasını isteme hakkını yitirirler, ancak bu alacaklının hakkına herhangi bir etki yapmaz¹⁹³.

Bölünmeye katılan şirketler Kanunun 174 üncü maddesinde öngörülen ilanların yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde istemde bulunan alacaklıların alacaklarını teminat altına almak zorundadırlar. Ancak bölünme nedeniyle alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin ispatı halinde, bölünmeye katılan şirketlerin teminat altına alma yükümlülüğü ortadan kalkmaktadır. Diğer alacaklıların zarara uğramayacaklarının anlaşılması halinde ise şirket teminat göstermek yerine borcu ödeyebilme hakkına sahiptir.

3.2.16. Sorumluluk

6102 Sayılı TTK'nın 176 ve 177'nci maddeleri bölünmeye katılan şirketlerin sorumluluğu ile ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin düzenlemelere yer vermektedir.

Kanunun 176'ncı maddesi alacaklıların korunması ile ilgili olarak bölünmeye katılan şirketlerin ikinci derecede müteselsil sorumluluğunu kabul etmiştir. Kanun maddesine göre, bölünme sözleşmesi veya bölünme planıyla kendisine borç tahsis edilen şirket birinci derecede sorumlu bulunan şirket; bölünmeye katılan diğer şirketler ise ikinci derecede sorumlu şirketler olarak kabul edilmektedir.

Bölünme sözleşmesi veya planına göre bölünen şirketin bazı borçları bölünmeye katılan şirketlerden birine devredilmişse yani borç o devralan şirket tarafından ödenecekse fakat ödenmemişse bölünmeye katılan diğer şirketler bu ödenmeyen borçlardan müteselsilen sorumlu olurlar. Borcu ödemekle yükümlü olan şirket bu borçtan birinci derecede sorumludur. Çünkü bölünmede aktif/pasif gruplaşmasında borç ona intikal etmiştir. Birinci derecede sorumlu şirkete başvurmadan diğer (ikinci derecede) sorumlu şirketlere başvurulamaz¹⁹⁴. İkinci derece şirketin sorumluluğunun

¹⁹³ Erol Ulusoy, *age*, 192.

¹⁹⁴ Başöz, Çakmakçı, *age*, 200.

başlaması için birinci derece sorumlu sıfatına haiz olan şirketin alacaklılara olan borcunu ifa etmemiş olması gerekmektedir.

6102 Sayılı TTK'nın 176'ncı maddesinin ikinci fıkrası ikinci derecede sorumlu şirketlere hangi hallerde başvurulacağını göstermektedir. İkinci derecede sorumlu olan şirketlerin takip edilebilmeleri için alacağın teminat altına alınmamış ve birinci derecede sorumlu şirketin iflas etmiş, konkordato süresi almış, aleyhinde yapılan bir icra takibinde kesin aciz vesikası alınmasının şartları doğmuş, merkezi yurt dışına taşınmış ve artık Türkiye'de takip edilemez duruma gelmiş veya yurt dışındaki merkezinin yeri değiştirilmiş ve bu sebeple hukuken takibi önemli derecede güçleşmiş olması gerekmektedir.

Ortakların kişisel sorumluluğunun düzenlendiği TTK'nın 177'nci maddesi uyarınca, ortakların kişisel sorumlulukları hakkında birleşmeye ait hükümler uygulanmaktadır. Birleşmeye ait hükümler ise Kanunun 158 inci maddesiyle düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre; devrolunan şirketin borçlarından bölünme öncesi sorumlu olan ortaklar bölünme sonrası da sorumlu olmaya devam ederler.

Ancak söz konusu borçların bölünme kararının ilanından önce doğmuş olması veya borçları doğuran sebeplerin bu tarihten önce oluşması şarttır. Diğer taraftan, devrolunan şirketin borçlarından doğan ortakların kişisel sorumluluğuna ilişkin istemler bölünme kararının ilanı tarihinden itibaren üç yıl geçince zamanaşımına uğrar. Alacak ilan tarihinden sonra muaccel olursa, zamanaşımı süresi muacceliyet tarihinden başlar. Ancak, bu sınırlama devralan şirketin borçları dolayısıyla şahsen sorumlu olan ortakların sorumluluklarına uygulanmamaktadır.

3.2.17. İş İlişkilerinin Geçmesi

Bölünmede işçilerin korunmasına ilişkin olarak 6102 Sayılı TTK'nın 178 inci maddesinde "iş ilişkilerinin geçmesi" başlığı altında düzenlemeler yapılmıştır.

Tam veya kısmi bölünme ayrımı yapılmaksızın işçilerle yapılan hizmet sözleşmelerinin, işçinin itiraz etmemesi durumunda devir gününe kadar sözleşmeden doğan bütün hak ve borçlarla devralana geçeceği düzenlenmiştir. İşçinin bu duruma itiraz etmesi sonucunda hizmet sözleşmesi kanuni işten çıkarma süresinin sonunda sona ermektedir ve devralan şirket ve işçi bu tarihe kadar sözleşmeyi yerine getirmekle yükümlüdür. Eski işveren ile devralanın, işçinin bölünmeden önce muaccel olmuş alacakları ile hizmet sözleşmesinin normal olarak sona ereceği veya

işçinin itirazı sebebiyle sona erdiği tarihe kadar geçen sürede muaccel olacak alacaklarından müteselsilen sorumlu olacakları kabul edilmiştir.

Aksi kararlaştırılmadıkça veya halin gereğinden anlaşılmadıkça, işveren hizmet sözleşmesinden doğan hakları üçüncü bir kişiye devredememektedir. Buna ek olarak düzenlemeyle işçilere, muaccel olan ve olacak alacaklarının güvence altına alınmasını talep etme hakkı verilmiştir.

Ayrıca, devreden şirketin bölünmeden önce şirket borçlarından dolayı sorumlu olan ortaklarının, hizmet sözleşmesinden doğan ve intikal gününe kadar muaccel olan borçlarla, hizmet sözleşmesi normal olarak sona erseydi muaccel hale gelecek olan ve işçinin itirazı sebebiyle hizmet sözleşmesinin sona erdiği ana kadar doğacak olan borçlardan müteselsilen sorumlu olmaya devam edecekleri kabul edilmiştir.

3.2.18. Bölünme Kararının Ticaret Siciline Tescili ve Tescilin Hukuki Sonuçları

Bölünmeye katılan tüm şirketlerin genel kurulları tarafından bölünmenin onaylanması ile bölünme sözleşmesi taraflar açısından bağlayıcı bir nitelik kazanmaktadır. Ancak bölünmenin hukuki anlamda var olması ve hukuki sonuçlarını doğurması açısından bölünme işleminin ticaret siciline tescil edilmesi gerekmektedir. Bölünme ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanmaktadır.

6102 Sayılı TTK'nın 179 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca bölünmenin genel kurul tarafından onaylandıktan sonra, bölünmeye katılan şirketlerin yönetim organlarının bölünmenin tescili için ticaret siciline başvurması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

İlgili madde uyarınca kısmi bölünme sebebiyle devreden şirketin, bölünmenin gereği olarak sermayesinin azalması gerekiyorsa buna ilişkin esas sözleşme değişikliklerinin de ticaret siciline sunulması ve tescil ettirilmesi gerekmektedir. Tam bölünme halinde devreden şirket, ticaret siciline tescil ile birlikte infisah etmektedir. Tescil ile tescil anında envanterde yer alan bütün aktifler ve pasifler devralan şirkete geçmektedir.

Şeffaflık ilkesinin bir gereği olarak, bölünme kararı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmektedir. Böylece bölünme kararlarının ilanı bölünmenin tarafı olmayan ancak bölünme nedeniyle etkilenebilecek üçüncü kişiler açısından da önem arz etmektedir.

3.2.19. Bölünmenin İptali ve Eksikliklerinin Sonuçları

6102 Sayılı TTK'nın 192'nci maddesindeki düzenlemeye göre, Kanunun bölünmeye ilişkin 159 ile 179'uncu maddelerinde hüküm altına alınan konuların ihlali halinde, bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarından bölünme kararına olumlu oy vermemiş ve bunu tutanağa geçirmiş olanlar; bu kararın Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilanından itibaren iki ay içinde dava açabilirler. İlanın gerekmediği hallerde süre tescil tarihinden başlar. Kararın bir yönetim organı tarafından verilmesi halinde de bu dava açılabilmektedir.

TTK'nın 192'nci maddesinde ayrıca bölünmeye ilişkin işlemlerde herhangi bir eksikliğin varlığı halinde, mahkemenin taraflara bunun giderilmesi için bir süre vereceği ve söz konusu eksikliklerin verilen süre içinde giderilemediği durumda mahkemenin bölünme kararını iptal edeceği belirtilmiştir.

4. VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİ

4.1. Vergi Kanunları Açısından Birleşme İşlemleri

Birleşme sözleşmesinin birleşmeye katılan şirketlerin genel kurulları tarafından onaylanması ve kararın ticaret siciline tescil edilmesi ile birlikte, birleşme işlemi hukuki anlamda geçerlilik kazanmaktadır. Birleşme işleminin geçerlilik kazanmasıyla beraber bir takım vergisel sonuçlar meydana gelmektedir. Bu bölümde, çeşitli vergi kanunları açısından birleşme işlemlerine ilişkin vergisel sonuçlara yer verilmektedir.

4.1.1. Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

Birleşme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar 6102 Sayılı TTK'nın 136 ile 158'nci maddelerinde, birleşme işleminin vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar ise 5520 Sayılı KVK'nın 18, 19 ve 20'inci maddelerinde hüküm altına alınmıştır.

5520 Sayılı KVK'nın 18 ve 19 uncu maddeleri uyarınca birleşme, vergili ve vergisiz olmak üzere ikiye ayrılır. Vergili birleşme "birleşme", vergisiz birleşme ise "devir" olarak adlandırılmıştır. Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında sıralanan şartlar dahilinde gerçekleşen birleşmelerin devir hükmünde olduğu belirtilmişken, bu şartları sağlamayan her birleşme KVK'nın 18 inci maddesinde düzenlenen vergili birleşmeye tabi olur.

5520 Sayılı KVK'da birleşme, birleşme ve devir adı altında iki müessese olarak düzenlenmesine rağmen 6102 Sayılı TTK'da böyle bir ayrıma gidilmemiş sadece devralma yoluyla birleşme ve yeni şirket kurulması yoluyla birleşme olmak üzere iki farklı birleşme yöntemine değinilmiştir. 6102 sayılı TTK yönünden devir de bir birleşme türüdür ve birleşmeye ilişkin hükümlere tabidir. 6102 sayılı TTK'ya göre

birleşme ister devralma yoluyla isterse yeni şirket kurulması yoluyla gerçekleştirilsin söz konusu durum KVK açısından bir birleşmenin vergili ya da vergisiz olmasını etkilememektedir.

Bir bileşmenin vergisiz olarak yani devir hükmünde gerçekleşmesi için birleşmenin Kanunun 19 uncu maddesindeki şartları sağlıyor olması gerekir. Bu durumda 6102 Sayılı TTK'ya göre devralma ya da yeni şirket kurulması yoluyla gerçekleştirilen bir birleşme KVK'nın 19 uncu maddesindeki şartlara uygun olarak gerçekleştirildiği takdirde vergisiz olarak; söz konusu şartlara riayet edilmediği durumda ise vergili olarak gerçekleşmiş olacaktır.

12 Haziran 2013 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan GVK Tasarısının 52, 53 ve 54 üncü maddeleri birleşme işlemlerine ilişkin hükümlere yer vermektedir. Söz konusu Kanun maddelerinde, 5520 Sayılı KVK'nın 18, 19 ve 20'nci maddelerinde yer verilen metin içeriğinin aynen korunduğu görülmüştür. Vergili birleşmeler, GVK Tasarısının 52'nci maddesinde düzenlenirken; vergisiz birleşme olarak adlandırılan devir hükmünde birleşmeye ilişkin hükümler Tasarının 53 ve 54 üncü maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Tez çalışması süresince GVK Tasarısı yasalaşmadığından, çalışmamızda 5520 Sayılı KVK'da hüküm altına alınan düzenlemelere atıf yapılmıştır.

4.1.1.1. Vergili Birleşmeler

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesine göre gerçekleştirilen birleşmeler vergiye tabi olarak gerçekleşen birleşmelerdir. İlgili kanun maddesine göre, bir veya birkaç kurumun diğer bir kurumla birleşmesi, birleşme nedeniyle infisah eden kurumlar bakımından tasfiye hükmündedir. Ancak birleşmede tasfiye karı yerine birleşme karı vergiye matrah olur. Tasfiye karının tespiti hakkındaki hükümler, birleşme karının tespitinde de geçerlidir.

6102 Sayılı TTK ile 5520 Sayılı KVK arasındaki bir diğer farklılık 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci madde kapsamında gerçekleştirilen birleşme işlemlerinin tasfiye hükmünde kabul edilmesiyle ilgilidir. Oysaki 6102 Sayılı TTK'ya göre birleşme, tasfiyesiz infisah hali olarak kabul edilmiştir¹⁹⁵.

¹⁹⁵ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 123.

KVK yönünden birleşmenin tasfiye hükmünde sayılması, tüzel kişiliği sona eren şirketin vergilendirilmesi amacına yöneliktir. Birleşme sonucunda tüzel kişiliği sona eren şirketlerin mal varlıklarının başka bir tüzel kişiye katılması, katılan ya da birleşen kurumların aktif kıymetlerinin değerlemesini gerektirdiğinden, bu değer farklarının ve gizli yedeklerin vergilendirilmesi öngörülmüştür¹⁹⁶.

Böylece tasfiye hükmünde sayılan bir birleşmede, birleşme nedeniyle tüzel kişiliği sona eren şirketin hem birleşme işleminin gerçekleştiği tarihe kadar elde ettiği kazançlar hem de birleşmeden doğan karlar vergilendirilmiş olacaktır. Bu yönüyle birleşme tasfiyeden farklı bir özellik veya avantaj sağlamamaktadır; çünkü tüzel kişiliği sona eren şirket vergi yükümlülüklerini tam anlamıyla yerine getirmektedir. Diğer bir ifadeyle, tasfiyeden farklı olarak birleşme işlemlerinde kurumun amacının diğer bir kurumla birleşmek olduğu vergilendirme açısından dikkate alınmamakta ve önem arz etmemektedir. Birleşmeyle sonuçlanan bu süreçte vergi ilişkisi açısından tasfiye hükümleri uygulanarak gerekli tüm vergilendirme aşamaları gerçekleştirilmek suretiyle birleşen kurumun varlığının sona ermesi kabul edilmektedir¹⁹⁷.

4.1.1.1.1. Birleşme Dönemi

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde birleşme nedeniyle infisah eden kurumlar bakımından tasfiye hükümlerinin geçerli olduğu hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla birleşme dönemine ilişkin olarak tasfiye dönemi hükümleri esas alınacak olup; tasfiye kararının tasfiye dönemleri itibariyle hesaplanması esas, birleşme halinde birleşme kararının da birleşme dönemi itibariyle hesaplanmasını gerektirmektedir¹⁹⁸.

5520 Sayılı KVK'nın 17'nci maddesinin birinci fıkrası tasfiye dönemine ilişkin hükümleri düzenlemekte olup; ilgili maddeye göre her ne sebeple olursa olsun, tasfiye haline giren kurumların vergilendirilmesinde hesap dönemi yerine tasfiye döneminin geçerli olacağı belirtilmiştir. Tasfiye, kurumun tasfiyeye girmesine ilişkin genel kurul kararının tescil edildiği tarihte başlar ve tasfiye kararının tescil edildiği tarihte sona erer. Başlangıç tarihinden aynı takvim yılı sonuna kadar olan dönem ile bu dönemden sonraki her takvim yılı ve tasfiyenin bitiş tarihine kadar olan dönem bağımsız bir tasfiye dönemi sayılır. Tasfiyenin başladığı takvim yılı içinde sona

¹⁹⁶ İsmail Barınır, "İşletme Birleşmelerinin Kurumlar Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu ve Özellik Arz Eden Konular", *Yaklaşım Dergisi*, s. 233 (2012): 128.

¹⁹⁷ Tahir Erdem, "Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu", *Vergi Sorunları Dergisi*, s. 285 (2012):140.

¹⁹⁸ *Age*, 141.

ermesi halinde tasfiye dönemi, kurumun tasfiyeye girdiği tarihten başlar ve tasfiyenin bittiği tarihe kadar devam eder.

Birleşmelerde, birleşme döneminin başlangıcı ile tamamlanması konusunda KVK'da ayrıca bir düzenleme yapılmamıştır. Ancak birleşme halinde, tasfiyede olduğu gibi belli tarihler arasındaki dönemleri kapsayan dönemler yoktur. Birleşme, genel kurulların birleşme kararını Türkiye Ticaret Sicil Gazetesine tescil ettirdiği tarihte gerçekleşmiş olur¹⁹⁹.

4.1.1.1.2. Birleşme Karı

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde birleşmede tasfiye karı yerine birleşme karının vergiye matrah olacağı ve bu karın Kanunun 17 inci maddesinde düzenlenen tasfiye hükümleri esas alınarak tespit edileceği belirtilmiştir.

Tasfiye karının belirlenmesine ilişkin hükümlerin yer aldığı 5520 Sayılı KVK'nın 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre tasfiye karı, tasfiye döneminin sonundaki servet değeri ile tasfiye döneminin başındaki servet değeri arasındaki olumlu farktır. Burada tasfiye dönemi başındaki ve sonundaki servet değeri, kurumun tasfiye dönemi başındaki ve tasfiye dönemi sonundaki bilançosunda görülen öz sermaye olarak açıklanmıştır.

Bu kapsamda olmak üzere, birleşme nedeniyle infisah eden kurumların vergilendirilmesinde esas alınacak birleşme karı, birleşmenin tescil edildiği tarihteki servet değeri ile birleşme öncesi servet değeri arasındaki olumlu farktır. Birleşme öncesi servet değeri, birleşme dolayısı ile infisah eden kurumun birleşmeden önceki mali bilançosuna göre tespit edilen öz sermayesi olup; birleşmenin tescil edildiği tarihteki servet değeri ise birleşen şirkete ait varlıkların tarafların karşılıklı iradeleri ile birleşme tarihi itibarıyla yeniden yapılan değerlendirme sonucunda belirlenen değeridir²⁰⁰.

Birleşme halinde, birleşen kuruma ait varlıklar cari değerlemeye tabi tutulur ve bu varlıklar değerlendirilmiş değerler üzerinden birleşilen firmaya devredilir. Söz konusu varlıkların değerlendirilmiş tutarı ile kayıtlı değerleri arasındaki fark birleşme karını

¹⁹⁹ Gürol Ürel, **Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması**, (Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2009), 825.

²⁰⁰ Mehmet Tahir Ufuk, "Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Birleşmeye İlişin Hükümleri", **Diyalog Dergisi**, s.291 (2012):3.

oluşturur. Bu aynı zamanda birleşilen kurumdan alınan pay senetlerinin değerine karşılık gelmektedir²⁰¹.

4.1.1.1.3. Birleşme Karının Beyan Edilmesi ve Ödenmesi

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nin "17.3 - Tasfiye Beyannameleri" bölümünde tasfiye beyannamesinin verilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelere göre; eğer tasfiye aynı takvim yılı içinde başlayıp sonuçlanıyorsa, tasfiye beyannamesinin tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. Ancak tasfiyeye giriş tarihi ile tasfiyenin sonuçlanma tarihinin farklı takvim yıllarında gerçekleşmesi durumunda, her bir tasfiye dönemine ilişkin tasfiye beyannamesinin, tasfiye memuru tarafından tasfiye döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. Tasfiyenin sona erdiği döneme ilişkin tasfiye beyannamesi ise tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilir.

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde birleşmenin, birleşme nedeniyle infisah eden kurumlar bakımından tasfiye hükmünde olduğu kabul edilmiştir. Ayrıca aynı maddenin üçüncü fıkrasında Kanunun 17'nci maddesine göre tasfiye memurlarına düşen sorumluluk ve ödevlerin, birleşme halinde birleşilen kuruma ait olacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, birleşme karının, birleşilen şirket tarafından birleşme kararının genel kurul tarafından onaylandığı tarihi takip eden otuz gün içinde birleşen kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan edilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde birleşen kurumların birleşme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olup henüz beyan dönemi gelmemiş beyannamelerinin de birleşilen kurum tarafından aynı süre içinde verilmesi gerekmektedir²⁰².

5520 Sayılı KVK'nın 21 inci maddesine göre, birleşme halinde, birleşen kurumlar adına birleşme karı üzerinden tarh olunan vergilerin, birleşme nedeniyle infisah eden kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. Birleşen kurumların bu Kanuna göre tahakkuk

²⁰¹ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, (Ankara, 2010), 517.

²⁰² Cem Tekin, Emre Kartaloğlu, **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, (Ankara, Maliye ve Hukuk Yayınları, 2007), 848.

etmiş ancak henüz vadeleri gelmemiş vergi borçlarını da aynı süre içinde ödemeleri gerektiği belirtilmiştir.

4.1.1.1.4. Değişirme Birimi ve Birleşme Primi

Birleşme neticesinde birleşilen şirket, birleşen şirketten devraldığı malvarlığı karşılığında birleşen şirketin ortaklarına kendi şirket hisselerinden pay vermektedir. Bu noktada ortakların menfaatlerinin korunması açısından değişirme biriminin nasıl tespit edildiği önem arz etmektedir.

Değişirme birimi, devralan şirket tarafından birleşen şirket ortaklarına hangi oranda pay verileceğini belirleyen bir katsayıdır. Bu katsayı, birleşen kurumun hisse senetlerinin cari değeri ile birleşilen kurum hisse senetlerinin cari değerlerinin birbirine oranıdır²⁰³.

Birleşme sonucunda, birleşilen kurumun özsermayesi, birleşen şirketin sözleşmeye göre tespit edilen cari değeri kadar artmaktadır²⁰⁴. Birleşilen kurumun pay senetlerinin nominal değerleri ile rayiç değerleri aynı ise bir sorun bulunmayacaktır. Ancak çoğu zaman birleşilen şirketin hisse senetlerinin rayiç değeri, hisse senetlerinin nominal değerinden fazla olmaktadır. Bu durumda birleşilen kurumun yapacağı sermaye artırımını devralacağı servetten daha az olacak ve birleşme primi doğacaktır²⁰⁵.

KVK'nın kurumlar vergisinden müstesna kazançlarının düzenlediği beşinci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendine göre anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini arttırdıkları sırada çıkardıkları payların itibari değerinde bir bedelle elden çıkarılması halinde oluşan kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.

Bu istisna emisyon primi istisnası olarak adlandırılmaktadır. Birleşme primi de emisyon primi niteliğinde olup kurum kazancının bir unsurunu oluşturmakla beraber 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca kurumlar vergiden istisnadır²⁰⁶.

²⁰³ Metin Ulusoy, **Birleşme, Devir, Bölünme, Hisse Değişimi Ve İştirak Yoluyla Şirketlerin Yeniden Yapılandırılması**, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2004), 10.

²⁰⁴ Yıldırım, Kolotoğlu, age, 139.

²⁰⁵ Nazalı, **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**, 126.

²⁰⁶ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 525.

Yeni kuruluş şeklindeki birleşmelerde, yeni kurulan şirketin esas sermayesi devrolan şirketin veya şirketlerin özvarlıkları toplamı kadar olacağından, bu nevi birleşmelerde birleşme primi doğmayacaktır²⁰⁷.

4.1.1.1.5. Birleşme Halinde Sorumluluk

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasında tasfiye memurlarına düşen sorumluluk ve ödevlerin birleşme halinde birleşilen kuruma ait olduğu belirtilmiştir. KVK'nın 17'nci maddesinde ise tasfiye memurlarının sorumluluğuna ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Buna göre, tasfiye memurları, tasfiye beyannamelerini tasfiye dönemlerinin sonundan itibaren Kanunun 14 üncü maddesinde yazılı sürelerde; tasfiyenin sona erdiği döneme ilişkin tasfiye beyannamesini ise tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren otuz gün içinde kurumun bağlı olduğu vergi dairesine vermekle sorumludur. Ayrıca tasfiye memurları, tasfiye beyannamesi ile birlikte tasfiye işlemlerinin vergi kanunları yönünden incelenmesini istemekle yükümlü kılınmıştır.

Kanunda tasfiye memurlarının, kurumun tahakkuk etmiş vergileri ile tasfiye beyannamelerine göre hesaplanan vergiler ve diğer itirazlı tarhiyatlar için uygun bir karşılık ayırmadan alacaklılara ödeme ve ortaklara paylaşırma yapamayacağı hüküm altına alınmıştır. Aksi takdirde, tasfiye memurlarının bu vergilerin asıl ve zamları ile vergi cezalarından şahsen ve müteselsilen sorumlu olacakları belirtilmiştir.

Tasfiye memurları ayrıca, tasfiye sonucunda hukuki varlığı sona eren mükelleflerin tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin olarak tarh edilecek her türlü vergi ve cezalar konusunda müteselsilen sorumlu tutulmuşlardır. Söz konusu tarhiyatların tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için ise tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Tasfiye memurları için 5520 Sayılı KVK'nın 17'nci maddesinde belirtilen sorumluluk, aynı Kanun'un 18 inci maddesi gereğince birleşilen kuruma atfedildiğinden; tasfiye memurunun sorumluluğuna ilişkin olarak yukarıda

²⁰⁷ Hüseyin Akay, *İşletme Birleşmeleri ve Muhasebesi*, (İstanbul: 1997), 104'den aktaran PWC, *Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutları*, 8, http://muratkoseoglu.com.tr/doc/forum/sirket_birlesmelerinin_vergisel_boyutlari.pdf [07.04.2013].

bahsedilen düzenlemeler doğrultusunda birleşilen şirketin ödev ve sorumlulukları aşağıdaki gibi sıralanabilir²⁰⁸:

- Birleşme kararının, birleşmenin gerçekleşmesinden itibaren otuz gün içinde birleşme beyannamesi ile beyan edilmesi
- Birleşme öncesi kıst dönem kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi
- Birleşen kurumun birleşme öncesi dönemlerine ilişkin olarak birleşmenin gerçekleştiği tarih itibarıyla henüz verilmemiş KDV, damga vergisi, kurumlar vergisi ve diğer vergilere ilişkin beyannamelerin verilmesi
- Birleşen kurum adına tahakkuk etmiş vergilerin ödenmesi
- Birleşen kurum adına yapılan tarhiyatların itirazlı olanları varsa, bunlar için karşılık ayrılması
- Birleşme işlemlerinin incelenmesinin talep edilmesi

4.1.1.1.6. Birleşmeden Vazgeçilmesi

5520 Sayılı KVK'nın tasfiye hükümlerinin düzenlendiği 17'nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendine göre birleşmeden vazgeçilmesi halinde, birleşmeden vazgeçen kurum hakkında tasfiye hükümleri uygulanmaz. Böyle bir durumda, birleşmeden vazgeçme kararı, bu kararın alındığı dönemin başından itibaren geçerli olacaktır. Birleşmeden vazgeçme kararının alındığı tarihe kadar birleşme dönemi beyannamesi verilmiş ise bu beyannameler normal faaliyet beyannamelerinin yerine geçecektir. Birleşmeden vazgeçen kurumun geçici vergiyle ilgili yükümlülükleri de birleşmeden vazgeçilmesine ilişkin kararın alındığı tarihi kapsayan geçici vergilendirme dönemi başından itibaren başlayacaktır.

4.1.1.1.7. İşletme Birleşmelerinde Özellik Arz Eden Konular

5520 Sayılı KVK'da düzenlenen hükümler uyarınca birleşmede özellik arz eden konulara aşağıda yer verilmektedir.

4.1.1.1.7.1. Birleşme Giderleri

5520 Sayılı KVK'nın sekizinci maddesinde, mükellefler tarafından kurum kazancının tespitinde hasılatтан indirimi kabul edilen giderler sayılmıştır. Buna göre,

²⁰⁸ Ahmet Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, 2. bs. (Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2009), 158.

Kanunun sekizinci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri hasılatтан indirilebilecek giderler arasında sayılmıştır.

Dolayısıyla, birleşme halinde hem birleşen hem de birleşilen kurum bünyesinde birleşme işlemine bağılı olarak gerçekleştirilen giderler kurum kazancının tespitinde hasılatтан indirilebilecek gider olarak dikkate alınabilecektir. Bunlardan birleşilen kurum bünyesinde yapılanlar ilk tesis ve örgütlenme gideri niteliğinde olduğundan, söz konusu giderlerin birleşilen kurum tarafından aktifleştirilerek 5 yılda amortisman yoluyla itfa edilebilmesi de mümkündür²⁰⁹.

4.1.1.1.7.2. Birleşen Kuruma İlişkin Zararlar

Birleşen kurumun, birleşmeden önceki dönemlerden gelen mahsup edilebilir zararı bulunabileceğı gibi birleşme dönemi de zararlar sonuçlanmış olabilir. Tasfiye hükmünde gerçekleşen birleşme işlemlerinde, birleşen kuruma ilişkin söz konusu zararların birleşen ve birleşilen kurumda nasıl dikkate alınacağına ilişkin hükümler 5520 Sayılı KVK'nın dokuzuncu ve 17'nci maddelerinde düzenlenmiştir.

5520 Sayılı KVK'nın 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tasfiyenin zararlar kapanması halinde tasfiye sonucunun, önceki tasfiye dönemlerine doğru düzeltileceğı ve anılan dönemlerde fazla ödenen verginin mükellefe iade edileceğı belirtilmiştir. Aynı Kanun maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde ise, tasfiye kararının hesaplanmasında Kanunun dokuzuncu maddesinde düzenlenen zarar mahsubuna ilişkin genel kuralların dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5520 Sayılı KVK'nın dokuzuncu maddesinde ise mükelleflerin geçmiş yıllardaki kurumlar vergisi beyannamesinde yer alan zararlarının beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla kurumlar vergisinin matrahının tespitinde indirim konusu yapılabileceğı belirtilmiştir. Ayrıca, Kanunun 20'nci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilen devirlerde, devrolan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararlarının devralan kurum tarafından kurumlar vergisi matrahından indirilmesine belirli şartlar altında imkan tanınmıştır. Ancak ilgili madde, tasfiye hükmünde gerçekleşen birleşmeler dolayısıyla devralan kurumda bir zarar indirimi öngörmemiştir.

²⁰⁹ Barınır, İşletme Birleşmelerinin Kurumlar Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu ve Özellik Arz Eden Konular, 131.

Bu bağlamda, birleşen kurum önceki dönemlerden gelen zararları ile birleşme döneminde oluşan zararını 5520 Sayılı Kanunun dokuzuncu ve 17'nci maddelerindeki düzenlemeler kapsamında en son birleşme dönemi karından mahsup edilebilir. Ancak, birleşme karının yetersiz olması veya birleşme döneminin zararlar neticelenmesi durumunda kalan ya da oluşan zararların birleşilen kurum bünyesine taşınması ve devralan kurumda oluşacak kardan mahsup edilmesi mümkün değildir²¹⁰. Çünkü KVK'nın dokuzuncu maddesi sadece devir hükmünde gerçekleşen birleşmeler için birleşen firmadaki mali zararların birleşilen firmada indirim konusu yapılmasını mümkün kılmıştır.

Vergili birleşmelerde zarar mahsubuna ilişkin olarak GVK Tasarısında farklı bir düzenleme getirilmemiştir.

4.1.1.1.7.3. Birleşme Halinde Amortisman Uygulaması

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesi kapsamında meydana gelen birleşmeler tasfiye hükmünde sayılmaktadır. Dolayısıyla, birleşme halinde birleşen kurumun bilanço değerleri kayıtlı değerlerinden değil değerlenmiş tutarlar üzerinden birleşilen kuruma aktarılacaktır. Tasfiye hükümlerinin geçerli olduğu bu süreçte bilançodaki amortisman tabi iktisadi kıymetlerin birleşilen kuruma aktarım işlemi satış ve el değiştirme olarak sayılacağından birleşilen kurumun birleşen şirketten devraldığı amortisman tabi iktisadi kıymetleri için satın alma uygulamasında olduğu gibi amortisman ayırması gerekmektedir²¹¹.

Birleşen kurum ise, aktifinde yer alan iktisadi kıymetler için birleşme tarihine kadar amortisman ayırabilecektir. Ayrıca söz konusu amortisman tutarı, birleşme tarihine kadar olan kıst döneme ilişkin kurum kazancının tespitinde hasılatlardan indirilebilecek gider olarak dikkate alınabilecektir²¹².

4.1.1.1.7.4. Birleşme Halinde Yenileme Fonu

213 Sayılı VUK'un 328 inci maddesi yenileme fonuna ilişkin düzenlemeler içermektedir. Bu maddeye göre; amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi amacıyla satışından doğan kazançlar, Kanun maddesinde yer verilen şartlar altında yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile

²¹⁰ Erdem, *Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu*, 143.

²¹¹ Age, 143.

²¹² Tekin, Kartaloğlu, age, 849.

tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan karlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu karlar o yılın matrahına eklenir.

Kanun maddesinde üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu karların o yılın matrahına eklenmesi gerektiği ifade edildiğinden ve 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde düzenlenmiş olan birleşme işlemleri nedeniyle infisah eden kurumlara tasfiye hükümleri uygulanacağından, birleşme halinde birleşen kurumların yenileme fonu hesaplarındaki karların birleşme tarihi itibarıyla matraha eklenmesi ve vergilendirilmesi gerekmektedir.

4.1.1.1.7.5. Birleşen Şirkete Ait Taşınmaz ve İştirak Hissesi Satışında İstisna Uygulaması

5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmaz ve iştirak hisselerinin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır. Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması zorunludur.

GVK Tasarısında ise söz konusu istisna kazanç Tasarının 21 inci maddesinde düzenlenmiştir. Ancak 5520 Sayılı KVK'daki düzenlemeden farklı olarak Tasarıda, gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazançta uygulanacak istisna oranları söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin elde tutma süresine bağlı olarak değişmektedir. Buna göre kurumların iki tam yıldan sonra gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazancının %40'ı, üç tam yıldan sonra %50'si, dört tam yıldan sonra %60'ı ve beş tam yıldan sonra %75'i kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu kazançların beş yıl içinde sermayeye ilavesi dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya bu süre içinde işletmelerin tasfiyesi halinde istisna uygulanan kazanç için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyai uğramış sayılmaktadır. Dolayısıyla 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesi kapsamında gerçekleştirilen bir birleşme tasfiye niteliğinde olduğundan, birleşen kurumun pasifte özel bir fon hesabında takip ettiği istisna kazançlarını birleşmenin gerçekleştiği dönemde gelir tablosu ile ilişkilendirmesi ve kurumlar vergisine tabi tutması gerekmektedir.

Öte yandan, 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen devir, tam ve kısmi bölünme hallerinde, devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmaz ve iştirak hisselerinin iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Oysaki KVK'nın 18 inci maddesi kapsamındaki birleşme, devir niteliğinde olmayıp tasfiye hükmünde olduğundan birleşme nedeniyle infisah eden kurumdan birleşilen kuruma geçen taşınmaz ve iştirak hisselerinin iktisap tarihinin belirlenmesinde söz konusu varlıkların infisah eden kurumun aktifinde yer aldığı süre dikkate alınmaz.

4.1.1.1.7.6. Birleşmede İştirak Hali

Birleşen şirketin birleşeceği şirkette sermaye payı olabileceği gibi birleşilen şirketin de birleşen şirkette sermaye payı olabilmektedir.

Birleşen şirketin birleşilen şirkette sermaye payı olması durumunda, birleşme sonucunda birleşilen şirket kendi paylarını iktisap etmiş olacağından birleşilen kurum daha az ölçüde sermaye artırımını gerçekleştirecektir²¹³.

Birleşilen şirketin devralacağı şirkette sermaye payı olması halinde ise birleşilen şirketin hisse senetlerinin birleşen şirket hisse senetlerine oranla daha fazla değer kazanması halinde birleşilen şirket lehine bir kar doğar. Bu kar emisyon primi niteliğinde olduğundan kurumlar vergisinden istisna tutulur²¹⁴.

4.1.1.2. Vergisiz Birleşmeler (Devir)

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesi kurumların birleşmesi açısından vergili birleşme olarak anılan tasfiye hükmündeki birleşmeleri düzenlerken, Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası ise vergisiz birleşme olarak tanımlanan devir niteliğindeki birleşme hükümlerini düzenlemektedir. Devir birleşmenin özel bir türü olarak düzenlenmiştir. 5520 Sayılı KVK'da birleşme ve devir diye bir ayırım yapılmasına rağmen 6102 Sayılı TTK'da böyle bir ayrıma gidilmemiştir.

Devir ile birleşme arasındaki temel farklılık, 5520 Sayılı KVK'nın devir durumunu birleşme durumuna göre daha farklı bir vergilendirme rejimine tabi tutmasından

²¹³ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 525.

²¹⁴ Şükrü Kızılot, **Vergi Uyuşmazlıklarıyla İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeleri**, Cilt: 6, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2002)'den aktaran Ersin Nazal, **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**, 2. Bs. (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2012), 129.

kaynaklanır. Devir halinde, devredilen kurumun sadece devir tarihine kadar elde ettiği kazançlar vergilendirilirken, birleşmede olduğu gibi devirden doğan kazançlar vergiye tabi tutulmaz. Bu nedenle birleşmenin özel bir türü olan devir için vergisiz birleşme kavramı da kullanılabilmektedir²¹⁵.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrası birleşmenin devir hükmünde kabul edilebilmesi için gerekli olan şartları sıralarken, KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrası ise devir hükmündeki birleşmenin vergisiz gerçekleşmesi için uyulması gereken şartları düzenlemiştir.

4.1.1.2.1. Birleşmenin Devir Sayılması İçin Aranılan Şartlar

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrası birleşmenin devir hükmünde kabul edilebilmesi için gerekli olan şartları düzenlemektedir. Söz konusu şartlar GVK Tasarısının 53 üncü maddesinde de aynen korunmuştur.

KVK'nın birinci fıkrasının (a) bendine göre, birleşme sonucunda infisah eden kurum ile devralan kurumun kanuni ve iş merkezlerinin Türkiye'de bulunması gerekmektedir. Kurumların kanuni ve iş merkezlerinin²¹⁶ Türkiye'de bulunması ise 5520 Sayılı KVK'nın üçüncü maddesinin birinci fıkrasına göre tam mükellefiyetin tanımıdır. Bu durumda birleşmenin devir hükmünde sayılması için gerekli olan şartlardan biri birleşme sonucunda infisah eden kurum ile devralan kurumun tam mükellef²¹⁷ olmasıdır.

Burada her iki kurumun da tam mükellef olması ile ilgili şartın nedeni devir olayının mahiyetinden kaynaklanmaktadır. Birleşme karı, devrolan kurumun bilançosundaki aktif kıymetlerin cari değerleriyle dikkate alınmasından doğmaktadır. Oysaki devir hükmündeki bir birleşmede devrolan kurumun bilançosundaki aktif kıymetler kayıtlı değerleri üzerinden devralan kuruma intikal eder. Dolayısıyla devir halinde birleşen kurum nezdinde bir kar oluşmaz.

Devir halinde birleşmeye bağlı olarak karın hesaplanmaması yani aktif kıymetlerin değer artışına bağlı olarak oluşan gizli yedeklerin vergilendirilmemesi, vergilemenin

²¹⁵ Doğan Şenyüz, **Açıklama ve Yorumlu 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu**, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2007), 132.

²¹⁶ 5520 Sayılı KVK'nın üçüncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkrası kanuni merkez ile iş merkezinin tanımını yapmaktadır. Buna göre; vergiye tabi kurumların kuruluş kanunlarında, tüzüklerinde, ana statülerinde veya sözleşmelerinde gösterilen merkez kanuni merkezken; iş bakımından işlemlerin fiilen toplandığı ve yönetildiği merkez iş merkezi olarak tanımlanmıştır.

²¹⁷ Kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tümü üzerinden vergilendirilirler.

birleşilen kurum bünyesinde bu karların realize edileceği tarihte yapılmak üzere ertelenmesi anlamına gelmektedir²¹⁸. Burada birleşme kararının vergilendirilmesi kurum açısından birleşilen kurumun tasfiyesine kadar ertelenmektedir²¹⁹. Dolayısıyla ertelenen bu verginin birleşilen kurum bünyesinde vergilendirilebilmesi için devralan kurumun tam mükellef olması gerekmektedir. Devralınan kurumun kanuni ve iş merkezlerinin her ikisinin de Türkiye’de bulunmaması yani devralınan kurumun dar mükellef olması halinde ise değer artış kazançları Türkiye’nin vergilendirilmesi yetkisi içinde olamayabilecektir.

5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ise birleşmenin devir hükmünde sayılması için gerekli olan diğer şartı hüküm altına almaktadır. Buna göre münfesihi kurumun devir tarihindeki bilanço değerlerinin, birleşilen kurum tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilançosuna geçirilmesi gerekmektedir.

Bu şart uyarınca tam mükellef olan birleşen kurum ile birleşilen kurumun bilanço kalemlerinin hiçbir değişiklik yapılmadan kayıtlı değerlerinin toplanması suretiyle konsolide edilmesi gerekmektedir. Böylece, infisah eden şirketten birleşilen şirkete devir, iktisadi kıymetlerin cari değerleri ile kayıtlı değer arasındaki farka ilişkin gizli yedekler dikkate alınmayarak gerçekleşecek, gizli yedek içeren iktisadi kıymetler birleşilen şirket tarafından elden çıkarıldığında vergilendirilme yapılacaktır²²⁰.

6102 Sayılı TTK’da ise devrin hangi değer üzerinden hesaplanması gerektiğine ilişkin herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır. Ancak kanunun gerekçesinde, şirketlerin yaşayan şirket değeri ile yani gerçek değeri ile hesaba katılması gerektiği ifade edilmektedir. Vergi mevzuatına göre devirden kaynaklanan kar devir anında vergilendirilmeyeceği için devredilen varlıkların, devralan şirket tarafından kayıtlı değerleriyle kendi kayıtlarına intikal ettirilmesi oldukça makuldür. Zira devralan şirket söz konusu varlıkları ileride elden çıkardığında satış bedeli ile kayıtlı bedel arasındaki fark vergilendirilecektir. Halbuki varlıklar gerçek değerleriyle kayıtlara

²¹⁸ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 131.

²¹⁹ Erdem, Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu, 145.

²²⁰ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 133.

geçirildiği takdirde gerçek değerleriyle kayıtlı değerleri arasındaki pozitif fark devir anında vergilendirilmiş olacaktır²²¹.

Bir kurumun kendisinde iştiraki bulunan veya iştirak ettiği başka bir kurumu bir kül halinde devralması halinde devralan kurumun bünyesinde gerçekleştireceği sermaye artışı söz konusu iştirak paylarına isabet eden tutar kadar daha az yapılacaktır. 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde bu durumun 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartların ihlali anlamına gelmediği belirtilmiştir. Ayrıca iştirakler hesabında yer alan değer, iştirak hisselerinin itibari değerine eşit olmaması halinde aradaki müspet veya menfi farkın kurumun vergiye tabi kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin geçici hesaplarda izlenebileceğinin ve bu geçici hesapların vergiye tabi kurum kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin kurum kayıtlarında sona erdirilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

4.1.1.2.1.1. Devir Sayılan Birleşmenin Vergilendirilmemesi İçin Aranılan Şartlar

5520 Sayılı KVK vergisiz birleşme bakımından, birleşmenin devir hükmünde sayılması için gereken şartlara ilaveten bir takım şekil şartlarını da öngörmüştür. Söz konusu şartlar GVK Tasarısında aynen korunmuştur.

KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrası devir hükmündeki birleşmenin vergisiz gerçekleşmesi için uyulması gereken şekil şartlarını düzenlemiştir. Kanunda belirtilen şartlara uyulduğu takdirde münfesi kurumun sadece devir tarihine kadar elde ettiği kazançlar vergilendirilecektir. Birleşmeden doğan karlar hesaplanmayacak ve vergilendirilmeyecektir. Burada devir tarihi şirket yetkili kurulunun devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarihtir. Devir işleminin gerçekleştiği tarih, vergileme yapılmaması için yerine getirilmesi gereken ödevlerin başlangıcının belirlenmesi bakımından önem taşır²²².

Devir hükmündeki birleşmelerin vergilendirilmemesi için aranılan şartların herhangi birine uyulmadığı takdirde, birleşme işlemi devir olarak nitelendirilmeyecek ve birleşme vergisiz bir şekilde gerçekleşmeyecektir. Böyle bir durumda birleşme 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde düzenlenen tasfiye hükmündeki birleşme işlemi gibi değerlendirilecek ve vergileme buna göre yapılacaktır. Ayrıca bir birleşme

²²¹ Ahmet Arslan, "Şirket Bölünmeleri Açısından Yeni Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Mevzuatının Karşılaştırılması", *Vergi Sorunları Dergisi*, s. 272 (2011): 144.

²²² Oluş Yayıncılık A.Ş., *Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları*, 565.

işlemi devir hükmünde sayılmadığı zaman zamanında beyan edilmemiş olan birleşme karı dolayısıyla tarhiyat yapılacaktır.

5520 Sayılı KVK birleşmenin devir hükmünde sayılması ve vergilendirilmemesi için bir takım şartlar öngörmüştür. Ancak 6102 Sayılı TTK'da devir ve birleşme şeklinde bir ayrıma gidilmemiştir. TTK yönünden devir de bir birleşme türüdür ve birleşmeye ilişkin hükümlere tabidir. Dolayısıyla 6102 sayılı TTK'ya uygun olarak gerçekleştirilen bir birleşme işlemi, 5520 Sayılı KVK'da devir hükmünde birleşme için belirlenen şartlara riayet etmediği takdirde söz konusu işlem vergisel sonuçlara tabi olabilecektir.

4.1.1.2.1.2. Devrolunan Kuruma Ait Kurumlar Vergisi Beyannamesinin Verilmesi

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi devir hükmünde bir birleşmenin vergisiz olarak gerçekleşmesi için kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesiyle ilgili olarak bir takım şartlar aramaktadır.

Buna göre, devrolunan kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesinin (devre ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi) devir tarihi itibarıyla hazırlanıp, devrolunan kurum ile devralan kurum tarafından müştereken imzalandıktan sonra birleşme kararının Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde münfesihi kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

Devir işleminin hesap döneminin kapandığı aydan kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar geçen süre içerisinde yapılması halinde, münfesihi kurumun önceki hesap dönemine ilişkin olarak hazırlanacak kurumlar vergisi beyannamesinin de müştereken imzalandıktan sonra birleşme kararının Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde münfesihi kurumun bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

(A) A.Ş.'nin 05.05.2013 tarihinde devir hükmünde birleşme suretiyle (B) A.Ş.'ye devrolduğunu varsaydığımız bir durumda, (A) A.Ş.'nin 01.01.2013 – 05.05.2013 tarihleri arası kıst dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin (A) A.Ş. ve (B) A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 04.06.2013 tarihine kadar (A) A.Ş.'nin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekir.

(A) A.Ş.'nin 11.01.2013 tarihinde devir hükmünde birleşme suretiyle (B) A.Ş.'ye devrolduğunu varsaydığımız bir durumda ise, (A) A.Ş.'nin 01.01.2013 – 11.01.2013 tarihleri arası kıst dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ile 2012 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin (A) A.Ş. ve (B) A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 10.02.2013 tarihine kadar (A) A.Ş.'nin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmesi gerekir.

4.1.1.2.1.3. Devralan Kurumların Sorumluluğu ve Taahhütname Verilmesi

Devir niteliğindeki birleşme işlemlerinin vergisiz olarak gerçekleştirilebilmesi için aranan bir diğer şekil şartı ise 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendiyle düzenlenmiştir.

Bu bent uyarınca devralan kurum, münfesi kurumun tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini ve diğer ödevlerini yerine getireceğine dair münfesi kurum için birleşme sebebiyle verilecek olan kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde bir taahhütname verir. Devlet, söz konusu taahhütnameyle birleşme yoluyla infisah eden kuruma ilişkin alacağını garanti altına almaktadır. Mahallin en büyük mal memurluğu tarafından istenilmesi halinde ise devrolan kurum bu borçlar için teminat göstermek durumundadır²²³.

GVK Tasarısının "Devir, bölünme ve hisse değişimi hallerinde vergilendirme" başlıklı 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi, 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "*Mahallin en büyük mal memuru, bu hususta bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumlardan teminat isteyebilir.*" ifadesini "*Vergi dairesi başkanı, vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerde defterdar, bu hususta bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumlardan teminat isteyebilir.*" şeklinde değiştirmiştir.

Ayrıca 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun birleşme, devir, bölünme ve şekil değiştirme hallerindeki Kanun tatbikini düzenleyen 36'ncı maddesinde; devir halinde devralan hükmi şahsın devir alınan hükmi şahıs veya şahısların yerine geçeceği ifade edilmiştir. Böylece birleşilen kurum, birleşme nedeniyle tüzel kişiliği sona eren birleşen kurumun yükümlülüklerinden sorumlu olmaktadır.

²²³ Şenyüz, age, 134.

4.1.1.2.1.4. Devir Hükümündeki Birleşme Halinde Tahakkuk Eden Vergilerin Ödenmesi

5520 Sayılı KVK'nın 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında Kanunun 20'nci maddesinin birinci fıkrasına göre gerçekleştirilen devir işlemlerinde münfesi kurum adına tahakkuk eden vergilerin, devralan kurumca devrin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Dolayısıyla hesap dönemi başından devrin gerçekleştiği tarihe kadarki kıst dönem için münfesi kurum adına tahakkuk eden vergiler, birleşilen kurumun devrin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar birleşilen kurumlarca ödenmesi gerekmektedir.

1 Seri No'lu Genel Tebliğ'de de bu kurumların böylece münfesi kurumlara ait vergileri de kendi vergileri ile birlikte aynı sürede ödemeleri gerektiği açıklanmıştır. Özel hesap dönemi tayin edilen kurumların ise kurumlar vergisi beyannamelerini verdikleri ayın sonuna kadar münfesi kuruma ait tahakkuk eden vergileri ödemeleri gerekmektedir.

Öte yandan, devir işlemlerinin hesap döneminin kapandığı aydan kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar geçen süre içerisinde yapılması halinde, münfesi kurumun önceki hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ile devir işlemine ilişkin beyannamesinin, devrin gerçekleştiği tarihi takip eden otuz gün içinde verilmesi ve önceki hesap dönemine ilişkin tahakkuk eden vergilerin de bu süre içinde ödenmesi, kıst döneme ilişkin tahakkuk eden vergilerin ise devralan kurum tarafından devrin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Örneğin; A şirketinin tüm malvarlığını birleşme yoluyla B şirketine 10.03.2012 tarihinde devretmesi halinde; münfesi A şirketine ait 2011 yılı kazancına ilişkin beyannamenin 09.04.2012 tarihine kadar verilmesi ve bu süre içinde tahakkuk eden verginin devralan kurum tarafından ödenmesi gerekmektedir. 01.01.2012-10.03.2012 kıst dönemine ilişkin beyannamenin ise 09.04.2012 tarihine kadar verilmesi ve bu beyanname üzerinden tahakkuk eden vergilerin ise 2013 yılı Nisan ayının sonuna kadar devralan kurum tarafından ödenmesi gerekmektedir.

4.1.1.2.1.5. Devir Nedeniyle Alınan Hisse Senetlerinin Durumu ve Bu Hisse Senetlerinin İktisap Tarihi

1 Seri No’lu KVK Genel Tebliği’nin “19.3.1- Alınan hisse senetlerinin durumu” başlıklı bölümünde devir hükmündeki birleşme nedeniyle birleşen şirket ortaklarına verilecek olan devralan şirkete ait hisse senetlerinin durumu hakkında düzenlemelere yer verilmiştir.

5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir birleşmenin devir hükmünde sayılması ve söz konusu işlemin vergiye tabi olmaması için birleşme işlemine konu olan varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden birleşilen şirkete intikal ettirilmesi gerekmektedir. Ancak 1 Seri No’lu KVK Genel Tebliği’ne göre bu durum birleşen kurumun ortaklarına birleşme işlemine konu olan varlıkların kayıtlı değeri kadar hisse verilmesini gerektirmemektedir.

Tebliğ’e göre, devralan şirketlerin karşılıklı olarak devre konu varlıkların değerlerini belirlemek suretiyle devrolan şirketin ortaklarının haklarını koruyacak bir değişim oranı tespit etmeleri gerekmektedir. Değişim oranının devralan şirketlerin hisselerinin gerçek değeri üzerinden belirlenebilmesi mümkündür. Ancak, yapılan işlemin Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılan devir işlemi sayılabilmesi için devre konu edilen varlıklara karşılık iktisap edilen hisselerin, varlıklarını devreden şirketin ortaklarına, devreden şirketteki hisselerine isabet eden servet değeri ile orantılı olarak dağıtılması gerekecektir.

Öte yandan, devir işlemi sonucunda devre konu şirketlerin gerçek değerleri üzerinden belirlenecek bir değişim oranına göre devralan şirketin sermaye paylarının ortaklara verilmesinde, ortakların servet değerlerinde meydana gelecek ve izah edilemeyecek farkların transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı veya değer artış kazancı açısından tenkit edilebileceği Tebliğ’de belirtilmiştir.

Bu durumda birleşen şirket ile birleşilen şirketin karşılıklı anlaşarak şirket değerlerini objektif ve ekonomik gerçekliklere uygun bir biçimde mümkün olduğunca gerçek değerini yansıtacak bir şekilde belirlemeleri gerekmektedir. Ayrıca birleşen kurum ortakları arasında yapılacak olan hisse dağılımının kurumun devir tarihi öncesindeki ortaklık yapısına uygun bir şekilde yapılması gereklidir²²⁴.

²²⁴ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 145.

Devir hükmünde gerçekleşen birleşme nedeniyle devrolan kurumdan alınan hisse senetlerinin iktisap edildiği tarih ile ilgili düzenlemeler ise 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nin "19.3.3- Devir ve bölünmelerde elde edilen hisselerin iktisap tarihi" başlıklı bölümünde düzenlenmiştir. Buna göre, 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen devir hallerinde, devrolunan şirketin ortaklarına verilen hisselerin iktisap tarihi olarak, bu yeni hisselerin verilmesine neden olan devrolan şirketin hisselerinin iktisap edildiği tarihin esas alınması gerekmektedir.

4.1.1.2.2. Devir Hükmündeki Birleşme Halinde Özellik Arz Eden Konular

5520 Sayılı KVK'daki düzenlemeler uyarınca devir hükmündeki birleşmelerde özellik arz eden konulara aşağıda yer verilmektedir.

4.1.1.2.2.1. Devir Giderleri

5520 Sayılı KVK'nın sekizinci maddesinde, mükellefler tarafından kurum kazancının tespitinde hasılatтан indirimi kabul edilen giderler sayılmıştır. Buna göre, Kanunun sekizinci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri hasılatтан indirilebilecek giderler arasında sayılmıştır.

Devir hükmünde birleşme halinde hem birleşen hem de devralan kurum bünyesinde devre bağlı olarak bir takım giderler yapılmaktadır. Kanunun 18 inci madde kapsamında gerçekleşen birleşmeler bölümünde bahsedildiği gibi devir hükmünde birleşmelerde de devralan kurum bünyesinde yapılanlar ilk tesis ve örgütlenme gideri niteliğinde olup söz konusu giderlerin kurum tarafından doğrudan gider yazılması ya da aktifleştirip 5 yılda amortisman yoluyla itfa etmesi mümkündür.

4.1.1.2.2.2. Devir Hükmündeki Birleşmede Zarar Mahsubu

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilen devirlerde, devrolan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararlarının devralan kurum tarafından kurumlar vergisi matrahından indirilmesine belirli şartlar altında imkan tanınmıştır. Bu şartlar 5520 Sayılı KVK'nın 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde iki ayrı alt bent olarak düzenlenmiş olup şartlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması
- Devralınan kurumun faaliyetine devrin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi

Söz konusu şartlar GVK Tasarısının 67'nci maddesinde de aynen korunmuştur. Zarar mahsubuna ilişkin getirilen bu şartların amacı, her hangi bir faaliyeti olmayan ancak büyük tutarda zararı bulunan şirketlerin sırf zarar mahsubu suretiyle vergisel bir avantaj elde etmek amacıyla yeniden yapılanmalarına engel olmaktadır²²⁵.

Yukarıda bahsedilen şartların sağlandığı durumda devralınan zararlar Kanunun dokuzuncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtildiği üzere devrolan kurumda doğduğu tarihten itibaren beş yıllık süre içinde mahsup edilebilecektir. Ancak yukarıda sayılan şartların ihlali halinde ise, zarar mahsupları nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyai²²⁶ doğmuş olacaktır.

Kanun maddesinde açıkça belirtilmemiş olmasına karşın 5520 Sayılı KVK'nın dokuzuncu maddesinin gerekçesinde sözü edilen kurumlar vergisi beyannamelerinin devralınan kuruma ilişkin olduğu açıkça ifade edilmiştir. Buna göre, devir durumlarında, devralınan kurumların zararlarının kurum kazancından indirilebilmesi için birleşen kurumun son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde²²⁷ verilmiş olması gerekmektedir.

Öte yandan, kurumlar vergisi beyannamelerinin VUK hükümlerine göre pişmanlıkla verilmiş olması zarar mahsubuna engel teşkil etmeyecektir. Zira mükelleflere pişmanlıkla beyanname verilmesi hakkı Kanunda tanınmış olup; bu hakkı kullanarak beyanname verenlerin zarar mahsubuna ilişkin şartı yerine getirdiklerinin kabulü gerekmektedir²²⁸.

Söz konusu zarar mahsubunun yapılabilmesi için bir diğer şart ise devir neticesinde zarar mahsubu yapacak kurumun, devraldığı kurumun faaliyetine devrin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam etmesi gerektiğidir.

²²⁵ Kavak, **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**, 217.

²²⁶ Vergi ziyai, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder.

²²⁷ 5520 Sayılı KVK'nın 14 üncü maddesine göre kurumlar vergisi beyannamesi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmi beşinci günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilmektedir.

²²⁸ Ürel, **age**, 847.

Kanunun gerekçesinde "devralınan kurumun faaliyetine devam" şartının, "aynı sektörde faaliyet gösterme" şartından daha dar kapsamlı bir şart olduğu belirtilmiştir. Bu şart ile beraber devralan kurumun birleşen kurum faaliyetinin zarar mahsubu olanağını elde ettikten sonra herhangi bir şekilde birleşen kuruma ilişkin faaliyetin yeni bünyede sınırlandırılmaması amaçlanmaktadır. Dolayısıyla devir halinde birleşen işletmenin teknik ve iktisadi bütünlüğü devralan kurum içinde korunarak birleşen kuruma ilişkin faaliyet devam ettirilmiş olacaktır.

Faaliyetin, zarar mahsubu yapıldıktan sonra arızı hale getirilmesi veya sona erdirilmesi halinde ise zarar mahsubu uygulamasından yararlanılması mümkün değildir. Şartların ihlali halinde zarar mahsubu olanağı ortadan kalkacağından gerekli düzeltme işlemi yapılacaktır; yersiz zarar mahsubu nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılacaktır.

Vergiden kaçınma amacına yönelik olarak ekonomiye kazandırılması mümkün olmayan kurumların devir suretiyle devralınması veya devralınan kurumların faaliyetinin 5 yıllık süre içinde arızı hale getirilerek kısmen durdurulması veya sona erdirilmesi gibi ekonomik olmayan sebeplerle devir işleminin yapılması halinde zarar mahsubu mümkün değildir. Çoğu zaman gayrifaal kurumların devredilmesi söz konusu olabilmektedir. Bu durumda devralınan kurumun devir tarihi itibarıyla herhangi bir faaliyeti olmaması, devralan kurumun zarar mahsubu yapabilmesi için faaliyete devam şartı olmayacağı anlamına gelmemektedir. Böyle bir durumda devredilen kurumun fiili olarak faaliyeti olmasa da, bunları devralan kurumların zarar mahsubu imkanından yararlanabilmeleri için münfesih kurumun faaliyetini devam ettirerek veya tekrar başlatarak en az beş yıl boyunca sürdürmeleri gerekir²²⁹.

Kanun lafzından açıkça anlaşılabilecek üzere devir halinde mahsup edilebilecek zarar tutarı devralınan kurumun özsermayesi ile sınırlıdır. Devralınan kurum zararlarının özsermaye tutarı ile kıyaslanmasında sadece devir tarihi itibarıyla oluşan cari dönem zararının değil, geçmiş yıl zararlarının da topluca dikkate alınması gerekmektedir²³⁰. 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nin "9.2.1-Özsermaye tutarı" başlığında, 5520 Sayılı KVK'nın dokuzuncu maddesinde belirtilen öz sermaye tutarından, kurumun devir tarihi itibarıyla VUK uyarınca tespit edilmiş olan öz sermayesinin anlaşılabileceği açıklanmıştır. VUK'un 192'nci maddesi uyarınca, aktif toplamı ile borçlar arasındaki

²²⁹ İrfan Vural, **Kurumlar Vergisi Rehberi**, Vergi Sorunları Dergisi Özel Eki, s.295 (2013): 124

²³⁰ Age, 125.

fark öz sermayeyi teşkil etmektedir. Tebliğde ayrıca devralınan kurumun öz sermaye tutarının sıfır veya negatif olması halinde bu kurum zararlarının mahsubunun mümkün olmadığı belirtilmiştir. 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde devir tarihi, şirket yetkili kurulunun devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih olarak belirtilmiştir.

Ayrıca devir halinde devralınan zararlar devreden kurumda doğduğu dönemden itibaren beş yıllık süre içinde mahsup edilebilecektir. Devir halinde mahsup edilebilecek zararlar, hangi hesap dönemine ait olduğu devralan kurumların beyannameleri ekinde ayrıca bildirilmek şartıyla, mükelleflerce serbestçe belirlenebilecektir²³¹.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 16.09.2010 tarih 4.35.16.01-176300-86 muktezasında bir kurumun başka bir kurumu aktif ve pasifiyle kül halinde devralarak birleştiği ve devraldığı şirketin 01.01.2009-09.04.2009 dönemi faaliyetlerinin zararlar sonuclandırıldığı belirtilerek, söz konusu zararın devralan şirket tarafından hangi dönemde mahsup edilebileceği ve bu zararın 2009 yılı karından mahsubunun mümkün olması durumunda bu tutarın kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde nasıl gösterileceği hususunda görüş talep edilmiştir.

Verilen görüşte, aktif ve pasifiyle birlikte kül halinde devralınan kurum tarafından son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması ve söz konusu kurumun faaliyetine devrin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam etmesi kaydıyla, devralınan kurumun devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararlarının indirim konusu yapılmasının mümkün olduğu, ancak devralınan kurumun faaliyetinin zarar mahsubu yapıldıktan sonra, 5 yıllık süre içinde arızı hale getirilerek kısmen durdurulması veya sona erdirilmesi halinde, zarar mahsubu uygulamasından yararlanılmasının mümkün olmayacağı ve şartların ihlali halinde, zarar mahsubu olanağının ortadan kalkacağından gerekli düzeltme işleminin yapılarak, yersiz zarar mahsubu nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyanının doğacağı belirtilmiştir. Ayrıca devralınan şirketin devir tarihine kadar olan 01.01.2009-09.04.2009 kıst dönem faaliyet zararının da yukarıda belirtilen şartlarla geçmiş yıl zararı olarak beyannamede gösterilmek kaydıyla 2009 yılı kurum kazancınızdan indirilmesinin mümkün olduğu açıklanmıştır.

²³¹ Age.

4.1.1.2.2.3. Devrolan Kurum Mali Zararlarının Vergi Affı Kanunu Karşısındaki Durumu

Torba yasa olarak adlandırılan 6111 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hakkında Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun²³²” 13.02.2011 tarihinde TBMM’de kabul edilmiştir.

6111 Sayılı Kanun’un altıncı maddesi kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin hükümleri düzenlemektedir. Buna göre; kurumlar vergisi mükelleflerinin 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ilişkin olmak üzere belli oran veya tutarlarda kurumlar vergisi açısından matrah artırımını bildiriminde bulunmaları halinde matrah artırımının yapıldığı yılların kurumlar vergisi açısından incelenmeyeceği kanunda açıkça belirtilmiştir. Ayrıca kanunda kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararlarının % 50’sinin, 2010 ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilemeyeceği de hüküm altına alınmıştır²³³.

Bu durumda bir kurumun 2008 ve 2009 yıllarının mali zarar ile sonuçlandığını, kurumun zarar ile sonuçlanmış bu yıllar için 6111 Sayılı Kanun’un altıncı maddesinden yararlandığını ve 2012 yılında bu kurumun devir hükmünde birleşme nedeniyle infisah olduğunu varsaydığımızda devralan kurum 2012 ve izleyen yıllarda devrolan kurumun 2008 ve 2009 yılı mali zararlarının ancak %50’sini kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapabilecektir.

4.1.1.2.2.4. Devir Halinde Amortisman Uygulaması

Kurumlar Vergisi Kanunun uygulanmasına dair olarak yayımlanan 1 Seri No’lu Genel Tebliği’nin “19.3.2- Amortisman uygulaması” başlığında, devir halinde amortisman konusunun nasıl uygulanacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Buna göre; devir neticesinde devre konu iktisadi kıymetler, mukayyet değerleri üzerinden; aktif ve pasifi düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplarla birlikte devrolunacağından, söz konusu iktisadi kıymetlerin devir işleminin amortisman

²³² “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (6111 S.K.)”, **Resmî Gazete**, 27857 (Şubat 2011).

²³³ Geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar beş yıldan fazla süreyle nakledilemeyeceği için 2006 yılına ilişkin zararlar 2011 yılı, 2007 yılına ilişkin zararlar ise 2012 yılı itibarıyla zaman aşımına uğramaktadır. Dolayısıyla 2013 döneminde birleşen bir şirket devrolan kurumun 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin mali zararlarının yarısından yararlanamayacaktır.

uygulamaları bakımından ilk iktisap olarak değerlendirilmemesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle devralan kurumda, devir işlemi nedeniyle devrolan iktisadi kıymetlerin bakiye değerleri üzerinden kalan amortisman süreleri dikkate alınarak amortisman ayrılmaya devam edilmelidir.

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, şirket yetkili kurulunun devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih itibarıyla devir işlemi gerçekleşmiş olacak ve amortisman uygulaması hem devir hükmünde birleşme yoluyla infisah eden şirket hem de devralan şirket açısından bu tarih dikkate alınarak gerçekleştirilecektir. Bu durumda devre konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak tescil tarihine kadar birleşen şirket, bu tarihten sonra ise devralan şirket VUK hükümlerine göre kıst amortisman hesaplayacaktır²³⁴. Dolayısıyla amortismanın yıllık ayrılma özelliği kaybedilmemiş olacak ve devir tarihini içeren hesap dönemi sonu itibarıyla toplamda ayrılacak amortisman tutarı devrolunan ve devralan kurumdaki toplam amortisman tutarına yani toplamda ayrılması gereken yıllık amortisman tutarına eşit olacaktır.

Devralan şirket ilk yılda devir tarihinden hesap döneminin sonuna kadar olan süre için kıst amortisman, sonraki yıllar için ise devralınan iktisadi kıymetin bileşme nedeniyle infisah olan şirkette geçen amortisman ayırma süreleri dikkate alınmak suretiyle kalan süreler için amortisman ayıracaktır.

4.1.1.2.2.5. Devir Halinde Yenileme Fonu

213 Sayılı VUK'un 328 inci maddesi yenileme fonuna ilişkin düzenlemeler içermektedir. Bu maddeye göre; amortisman tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi amacıyla satışından doğan kazançlar, Kanun maddesinde yer verilen şartlar altında yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan karlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu karlar o yılın matrahına eklenir.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesi kapsamında gerçekleşen devir hükmünde birleşmelerde devralan kurum birleşen kurumun devir tarihindeki bilanço değerlerini kül halinde devraldığından, yenileme fonunun da devralan ve devrolunan kurum

²³⁴ Ürel, age, 849.

bütünlüğü içerisinde değerlendirilmesi gerekir²³⁵. Bu kapsamda, devrolan kurumun, devir tarihinden önce amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin satışından doğan ve 213 Sayılı VUK'un 328 inci maddesi uyarınca yenileme fonuna ayrılan tutarlarının devir tarihi itibarıyla kullanılmayan kısmı anılan düzenleme çerçevesinde devralan kuruma geçer²³⁶. Böylece birleşen kurumda teşkil edilen fon devralan kurum tarafından kullanılabilir beklemeye süresi de birleşen kurumdaki fonun teşkil tarihinden başlatılacaktır²³⁷.

4.1.1.2.2.6. Devir Halinde Girişim Sermayesi

6322 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun²³⁸ ile 213 Sayılı VUK'a girişim sermayesini düzenleyen 325/A maddesi eklenmiştir. Bu düzenlemeyle beraber kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırabilme imkanı getirilmiştir.

6322 Sayılı Kanun ile ayrıca 5520 Sayılı KVK'nun onuncu maddesine (g) bendi eklenmiştir. Bu bentteki düzenleme uyarınca, 213 Sayılı VUK'un 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.

Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için aşağıda belirtilen şartların hepsinin yerine getirilmesi gereklidir;

- İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.),
- Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması,

²³⁵ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 568.

²³⁶ Tekin, Kartaloğlu, **age**, 860-861.

²³⁷ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 568.

²³⁸ "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6322 S.K.)", **Resmi Gazete**, 28324 (Haziran 2012).

- Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi

Kanunda belirtilen koşullara uygun olarak ayrılan ve kurum kazancının vergilendirilmesi sırasında kurum kazancından indirilen girişim sermayesi fonu işletmenin devredilmesi halinde diğer kazançlarla ilişkilendirilmeksizin işlemin gerçekleştiği dönemde vergiye tabi tutulacaktır²³⁹.

4.1.1.2.2.7. Devir Halinde Taşınmaz ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, taşınmazlar ile iştirak hisselerinin satışından doğan kazançlara ilişkin istisna düzenlenmektedir. KVK'nın gerekçesinde bu istisnanın amacı, kurumların bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerde daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması ve kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesi olarak ifade edilmiştir.

Bu bent uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ile iştirak hisselerinin satışından doğan kazançların %75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır. Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması zorunludur.

GVK Tasarısında ise söz konusu istisna kazanç Tasarımın 21 inci maddesinde düzenlenmiştir. Ancak 5520 Sayılı KVK'daki düzenlemeden farklı olarak Tasarıda, gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazançta uygulanacak istisna oranları söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin elde tutma süresine bağlı olarak değişmektedir. Buna göre kurumların iki tam yıldan sonra gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazancının %40'ı, üç tam yıldan sonra %50'si, dört tam yıldan sonra %60'ı ve beş tam yıldan sonra %75'i kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu kazançların beş yıl içinde sermayeye ilavesi dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmelerin tasfiyesi halinde istisna uygulanan kazanç için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyayı uğramış sayılmaktadır. Ancak aynı bentte KVK'ya göre gerçekleştirilen devir işlemlerinde söz konusu hükmün uygulanmayacağı açıkça belirtilmiştir.

²³⁹ Ahmet Kavak, "Girişim Sermayesi Fonlarının Kurum Kazancından İndirimi", *Vergi Sorunları Dergisi*, Sayı: 295(2013): 11.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde de 5520 Sayılı KVK uyarınca gerçekleşecek devir işlemlerinde, söz konusu fon hesabının, devralan kurumların bilançolarına aynen aktarılması gerekeceğinden, söz konusu işlemin işletmeden çekiş olarak değerlendirilmeyeceği açıkça ifade edilmiştir²⁴⁰.

Ayrıca kanunda, 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesi kapsamında gerçekleştirilen devir işlemlerinde, devir suretiyle devralınan taşınmazlar ile iştirak hisselerinin iktisap tarihi olarak, devir alınan kurumdaki iktisap tarihinin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinde belirtilen şartlar altında gerçekleştirilen bir birleşme işlemi devir hükmünde sayıldığından, devir suretiyle infisah eden kurumların (birleşen kurum) devir tarihinden önceki dönemlerde satmış oldukları gayrimenkul veya iştirak hisseleri nedeniyle 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde hüküm altına alınan şartlara uyularak istisnadan yararlanmış olmaları, birleşen kurumlar için vergisel açıdan bir vergi ziyayı doğurmayacaktır. Birleşen şirkette özel bir fon hesabına alınan kazanç, devir işlemiyle beraber devralan (birleşilen) firmanın bilançosuna aynen aktarılacaktır. Ancak söz konusu kazancın pasifte özel bir fon hesabında 5 yıl süre tutulması gerektiğinden, devralan kurum 5 yıllık süre kısıtı sona erene kadar kazancın sermayeye ilavesi dışında kazancı herhangi bir hesaba nakletmez, işletmeden çekmez ya da bu süre zarfında tasfiye olmaz ise söz konusu istisnadan yararlanabilecektir.

Bunun yanında birleşen kurumdan devralınan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin devralan firma tarafından satışında söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin iktisap tarihi olarak, devir alınan kurumdaki iktisap tarihi esas alınacaktır. Böylece birleşilen kurum devir suretiyle devraldığı taşınmaz ve iştirak hisselerinin satışındaki iki yıllık sürenin hesabında birleşen kurumda geçen süreleri de dikkate alacak olup söz konusu taşınmaz ve iştirak hisseleri satışından doğan kazanç için 5520 Sayılı KVK'nın 5/1-e maddesinde hüküm altına alınan istisnadan yararlanabilecektir.

²⁴⁰ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.3 Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi" başlığı.

4.1.1.2.2.8. Hisseleri Kredi İle Satın Alınan Firmaların Ana Firmaya Devri Halinde Finansman Giderlerinin Durumu

Genellikle yatırım yapacak olan kurumlar hisselerini alacağı kurum ile arasına yeni bir şirket (SPV=Special Purpose of Vehicle) kurarak, hedefi olan şirketi bu yeni kurduğu özel amaçlı şirket vasıtasıyla satın alırlar²⁴¹. Bu şirketler sadece hedef şirketin satın alınması maksadıyla kurulmuş olup, başka faaliyetleri yoktur. Beklenen tek gelirleri satın aldıkları şirketten gelecek temettülerdir²⁴². Özel amaçlı şirket hedef şirketi genellikle kredi ile satın alır ve hedef şirket yeni şirketin iştiraki haline dönüşür.

Bu tarz bir firmanın (SPV) aktifinin büyük bir çoğunluğunu iştirakler, pasifin büyük bir kısmını ise kredi oluşturmaktadır. 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca iştirak hisselerinin alımıyla ilgili finansman giderleri satın alan kurum bünyesinde kurum kazancından indirilebilmektedir.

SPV'nin hisselerini satın aldığı hedef firmadan gelecek temettü gelirinin dışında başka bir gelir kalemi olmayıp; söz konusu bu gelir kalemi 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca kurumlar vergisinden istisna tutulmaktadır. Öte yandan, SPV hedef şirketi satın almak amacıyla kullandığı kredilere ilişkin yüklendiği finansman giderlerinden (faiz gideri ve kur farkları) dolayı zararda olup vergi ödememektedir. SPV'nin hisselerini satın aldığı hedef firma ise genellikle karda olup vergi ödeyen pozisyonudadır.

Mevcut yapıdaki bir sonraki aşama ise SPV ile hedef şirketin birleştirilmesidir. Burada amaç SPV'nin devreden zararlarını hedef firmada oluşan kardan indirmek suretiyle eskiden ödenen vergiden daha az vergi ödenmesini sağlamaktır. Böylece az vergi ödemek suretiyle yaratılan fon ödenecek finansman yüklerinin karşılanmasında kullanılır²⁴³. Bu işleme borcun aşağı doğru itilmesi (debt puh down) denilmektedir.

Borcun aşağı doğru itilmesi şeklindeki bir yapılanma, bir şirketin başka bir şirketin hisselerini satın almak için kullandığı borçlarına ilişkin finansman giderlerinin, vergi ödeme kapasitesi açısından yüksek olan satın alınan şirket bünyesinde

²⁴¹ Zeki Kurtçu, "Büyük Yatırımların Vergi ile Finansmanı (Leveraged Buy Outs LBOs)", http://www.verginet.net/dtt/4/BuyukYatirimlarinVergiileFinansmaniLeveragedBuyOutsLBOs_13017.aspx [18.05.2013].

²⁴² Feridun Güngör, "Borcun Aşağıya İtilmesi", <http://www.vergidegundem.com/files/28Mart10-Eko13.pdf> [18.05.2013]

²⁴³ Kurtçu, *age*.

indirebilmesini mümkün kılmaktadır²⁴⁴. Ancak ilgili finansman giderlerinin birleşme yolu ile hisseleri iktisap edilen firmaya ötelenmesi (debt push down) vergi incelemeleri kapsamında eleştirilen bir konudur.

Özelleştirme kapsamındaki bir şirketin çoğunluk hisselerini satın alan bir SPV tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan konuya ilişkin bir mukteza talep edilmiştir²⁴⁵. Mukteza talebinde, SPV'nin söz konusu şirketin alımını kısmen sermaye kısmen de kredi kullanmak suretiyle karşıladığı, bu satın alma sonrasında şirketin, iştiraki olan, şirkete devir olunarak birleştirileceği belirtilerek, satın alma için kullanılan kredi dolayısıyla katlanılan finansman giderlerinin birleşme sonrasında gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı sorulmuştur. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mükellef kuruma verilen muktezada, iştirak alımı için katlanılan finansman giderlerinin, bu kurumun iştirakine devrolunarak birleştirilmesi durumunda, iştirakinin bünyesinde indirim konusu yapılamayacağını belirtmektedir²⁴⁶.

Söz konusu modele ilişkin olumsuz görüşün teknik dayanağı ise SPV'nin aktif ve pasiflerinin birleşme suretiyle iştiraki olan şirket tarafından kül halinde devir alınarak kendi bilançosuna geçirilmesi ile ilgilidir. Bu yolla, SPV'nin satın almaya ilişkin borçları ve bunlara ilişkin finansman giderleri iştirakine inmektedir. Ancak, bu borçların ilişkili olduğu iştirak hissesi birleşmeyle birlikte yok olmaktadır. Mukteza bu noktadan hareketle birleşme sonrasında artık iştirak hissesi alımıyla ilgili olarak yapılmış bir finansman giderinin indiriminin mümkün olamayacağını ifade etmektedir²⁴⁷.

4.1.1.2.2.9. İştirak İlişkisi Bulunan Kurumlarda Devir

Bir birleşmenin devir hükmünde sayılabilmesi için 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinde belirtilen şartların gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Bu şartlar Kanun'un (a) bendinde "birleşilen kurum ile birleşme sonucunda infisah eden kurumun kanuni ve iş merkezinin Türkiye'de bulunması" şeklinde; Kanun'un (b) bendinde ise "birleşen şirketin devir tarihindeki bilanço değerlerinin birleşilen kurum

²⁴⁴ Güngör, age.

²⁴⁵ 12.01.2009 tarih B.07.1.GİB.0.03.50/5014-399 sayılı mukteza

²⁴⁶ Güngör, age.

²⁴⁷ Age.

tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilançosuna geçirilmesi” şeklinde düzenlenmiştir.

Devreden kurum ile devralan kurum arasında bir iştiraklik ilişkisi söz konusu olduğunda uygulamada Kanun’un (b) bendinde belirtilen şartın yerine getirilmesi ile ilgili olarak bazı tereddütler yaşanabilmektedir. Ancak bir kurumun kendisinde iştiraki bulunan veya iştirak ettiği başka bir kurumu bir bütün halinde devralması nedeniyle kurum bünyesinde yapacağı sermaye artışının söz konusu iştirak paylarına isabet eden tutarda daha az gerçekleşmesi KVK’nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartların ihlali anlamına gelmemektedir²⁴⁸.

İştirakler hesabında yer alan değer, iştirak hisselerinin itibari değerine eşit olmaması halinde aradaki müspet veya menfi farkın kurumun vergiye tabi kazancının tespiti ile ilgilendirilmeksizin geçici hesaplarda izlenmesi ve bu geçici hesapların vergiye tabi kurum kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin kurum kayıtlarında sona erdirilmesi mümkün bulunmaktadır²⁴⁹.

Gelir İdaresi Başkanlığı’nın 24.02.2012 tarih B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 8-729 sayılı muktezasında bir şirketin aktifinde 28.449.700,00 TL maliyet değeriyle kayıtlı bir iştirakinin olduğu ve bu iştirakin devir yoluyla söz konusu şirket ile birleşeceği; iştirakler hesabında kayıtlı şirketin bilirkşi raporunda nominal değerinin 24.998.600,00 TL olarak tespit edildiği belirtilerek iştirakler hesabında kayıtlı değer ile bilirkşi raporunda yer alan nominal değer arasındaki 3.451.120,00 TL’lik farkın kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususunda görüş talep edilmiştir.

Muktezada verilen görüşe göre, bu farkın şirketin vergiye tabi kazancı ile ilişkilendirilmeksizin geçici hesaplarda izlenmesi ve kurum kayıtlarında sona erdirilerek söz konusu farkın kurum kazancından gider olarak indirilmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı’nın 23.02.2012 tarihli B.07.1.GİB.4.07.16.01-KVK.ÖZ.2011.48-133 sayılı bir başka muktezasında, bir kurumun başka bir kurumun hisselerini 43.179.989,17 TL’ye satın aldığı, daha sonra bu kurumun hisselerini satın aldığı yani iştiraki konumundaki şirket ile birleşme kararı aldığı ve

²⁴⁸ Maliye Hesap Uzmanları Derneği, 2013 Beyanneme Düzenleme Klavuzu, c:2 (İstanbul, 2013), 285.

²⁴⁹ Age, 285.

birleşme için mahkemece tayin edilen bilirkişi tarafından iştirak değerinin 10.800.000,00 TL olarak belirlendiği belirtilerek, iştirakin satın alınması nedeniyle aradaki değer farkının şerefiye ya da peştamallık olarak aktifleştirilip gider yazılıp yazılmayacağı konusunda görüş talep edilmiştir.

Muktezada verilen görüşe göre; kurumun iştirakini hisselerini satın aldığı alış bedeli olan 43.179.989,17 TL olarak kayıtlarına alması gerektiği, devirin KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri çerçevesinde yapılması halinde birleşmeden doğan karların hesaplanmayacağı ve vergilendirilmeyeceği, iştirak edilen firmanın kül halinde devralınması nedeniyle yapılacak olan sermaye artışının söz konusu iştirak paylarına isabet eden tutarda daha az gerçekleşmesi durumunun KVK'nın 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartları ihlal etmeyeceği, iştirakler hesabında yer alan değer ile iştirak hisselerinin itibari değerinin eşit olmaması nedeniyle oluşan farkın kurumun vergiye tabi kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin geçici hesaplarda izlenmesi ve vergiye tabi kurum kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin kurum kayıtlarında sonlandırılmasının mümkün olduğu belirtilerek şirketin iştirakler hesabında kayıtlı değer ile iştirak hisselerinin itibari değeri arasındaki farkın şerefiye olarak nitelendirilmesi ve kurum kazancı ile ilişkilendirilerek kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılmasının mümkün olmadığı açıklanmıştır.

4.1.2. Gelir Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

5520 Sayılı KVK'ya göre sermaye şirketleri ve kooperatifler verginin mükellefi olarak tanımlanmış ve vergilendirme kapsamında doğrudan muhatap alınmışlardır. GVK²⁵⁰'ya göre ise muhatap gerçek kişiler olduğundan, şahıs şirketi olarak nitelendirilen diğer şirketlerin kazançları doğrudan vergilendirilmek yerine ortakları ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçek kişilerin elde ettiği gelire dönüştürülerek vergilendirilmektedir. Bu bağlamda, şahıs şirketlerinin gelir ya da kurumlar vergisi uygulaması açısından vergi mükellefiyetleri bulunmamaktadır. Söz konusu şirketlerin kazançları bunların ortakları üzerinden elde edilen gelir unsuruna göre gelir vergisine tabi tutulmaktadır²⁵¹.

²⁵⁰ "Gelir Vergisi Kanunu (193 S.K.)", **Resmi Gazete**, 10700, Ocak 1961.

²⁵¹ Erdem, **Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu**, 133-134.

6102 sayılı TTK'nın 137'nci maddesi TTK açısından geçerli birleşmeleri düzenlemektedir. Bu hüküm uyarınca şahıs şirketleri şahıs şirketleriyle, devrolunan şirket olmaları şartıyla ise sermaye şirketleri ve kooperatiflerle birleşebilmektedirler.

Aynı Kanunun 136'ncı maddesinde birleşmeyle devrolunan şirketlerin sona ereceği ve ticaret sicilinden silineceği; 152'nci maddesinde ise devrolunan şirketlerin birleşmenin ticaret siciline tescili ile infisah edeceği hüküm altına alınmıştır.

Gelir vergisi uygulaması açısından şahıs şirketlerinin birleşme işlemleri değerlendirildiğinde, hem birleşen yani devrolan mükellefin infisah etme anına kadar olan ilgili dönemde elde edilen gelir ya da kazancın vergilendirilmesi konusu hem de birleşme nedeniyle ortaya çıkan değer artışının vergilendirilmesi konusu gündeme gelmektedir.

Bir şahıs şirketinin diğer bir şahıs şirketi, sermaye şirketi veya kooperatif ile birleşmek suretiyle infisah ettiği durumlarda, söz konusu şahıs şirketinin birleşmenin gerçekleştiği takvim yılı başından birleşmenin ticaret siciline tescil edildiği tarihe kadar olan birleşmeden önceki döneme ilişkin kazancından, ortaklık payları oranında ortaklara düşen tutarlar kadar ortaklarca gelir vergisi beyanına konu edilmesi gerekmektedir²⁵².

GVK'nın mükerrer 80 inci maddesinin dördüncü bendinde, ortaklık haklarının veya hisselerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artış kazancı olarak tanımlanmıştır. İlgili maddede ayrıca “elden çıkarma” deyimi, mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını şeklinde belirtilmiştir. Ancak GVK'nın 81 inci maddesinde belirtilen haller için değer artış kazancı hesaplanmamaktadır. Buna göre, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devir alan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip ve sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması ve bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması halinde değer artış kazancı hesaplanmaz ve vergilendirilmez.

²⁵² Cahit Yerci, “Yeni Türk Ticaret Kanunu Üzerine-III (Şirket Birleşmeleri)”, **Vergi Sorunları Dergisi**, s.5 (2011):23.

Kanun lafzından da açıkça anlaşılacağı üzere söz konusu değer artış kazancının vergilendirilmemesi için GVK 81 inci maddede sayılan şartların hepsinin yerine getirilmiş olması gerekmektedir. Aksi halde değer artış kazancı üzerinden vergi hesaplanacaktır.

6102 sayılı TTK ile güdeme gelen yeni bir konu ise ayrılma akçesidir. Ayrılma akçesi Kanunun 141 inci maddesiyle düzenlenmiştir. Bu hüküm uyarınca birleşmeye katılan şirketler birleşme sözleşmesinde, ortaklara, devralan şirkette, pay ve ortaklık haklarının iktisabı ile iktisap olunacak şirket paylarının gerçek değerine denk gelen bir ayrılma akçesi arasında seçim yapma hakkı tanımaktadır. Yeni Türk Ticaret Kanunu Hükümet gerekçesine göre bu düzenlemeyle beraber birleşmeye karşı olan ortak veya ortaklara, devredilen şirketten ayrılma hakkı imkanı verilmiştir.

GVK'nın mükerrer 80 inci maddesi uyarınca ortağa ayrılma akçesi ödenmesi durumunda gerçek kişi ortaklar açısından bir değer artış kazancı oluşmaktadır²⁵³. GVK'nın 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında değer artış kazancının vergilendirilmemesindeki şartlardan biri devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması olduğu için ortağa ayrılma akçesi ödenmesi durumunda söz konusu değer artış kazancının vergilendirilmesi gerekmektedir.

Gelir vergisi ile ilgili bir diğer konu ise birleşen şirketin GVK'nın 94 üncü maddesinde yer alan ödemeleri nedeniyle tevkif ettikleri vergilerin beyanına ilişkindir. GVK 94 üncü maddeye göre kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler söz konusu Kanun maddesinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

²⁵³ Erdem, *Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu*, 138.

Buna göre birleşen şirket, GVK'nın 94 üncü maddesinde sayılan ödemeler nedeniyle tevkif ettiği vergilere ait muhtasar beyannameyi en geç birleşme beyannamesi ile birlikte vermek ve vergiyi de aynı sürede ödemek zorundadır²⁵⁴.

4.1.3. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun²⁵⁵ birinci maddesi verginin konusunu teşkil eden işlemleri düzenlemektedir. Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası ile ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslim ve hizmetler KDV'ye tabi tutulmuş, Kanunun üçüncü maddesinin (a) bendinde ise vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesinin teslim kabul edilen durum olduğu belirtilmiştir. Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasında ise teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olarak tanımlanmıştır.

Kanun maddeleri değerlendirildiğinde, birleşme işleminin KDV'nin konusuna girdiği açıkça anlaşılmaktadır. Çünkü birleşme müessesesinde, birleşen şirketin iktisadi değerleri devralan şirkete teslim edilmektedir. Ancak söz konusu teslim her ne kadar 3065 Sayılı KDV Kanunu'nun konusuna girse de 5520 Sayılı KVK'ya göre gerçekleştirilen devir hükmündeki birleşmeler Kanunun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi ile KDV'den istisna edilmiştir.

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinde, 193 Sayılı GVK'nın 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile KVK'ya göre yapılan devir işlemlerinin KDV'den istisna olduğu, bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından KDV Kanunu'nun 30 uncu maddesinin (a) bendi²⁵⁶ hükmünün uygulanmayacağı, işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, faaliyete başlayan veya devir sonrasında devredilen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

²⁵⁴ Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, 166,183.

²⁵⁵ "Katma Değer Vergisi Kanunu (3065 S.K)", *Resmi Gazete*, 18563 (Kasım 1984).

²⁵⁶ 3065 Sayılı KDV'nin "İndirilemeyecek Katma Değer Vergisi" başlıklı 30 uncu maddesinin (a) bendinde, vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisinin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre kurumların birleşme işlemleri dolayısıyla KDV istisnasından yararlanabilmeleri için birleşme işlemlerinin 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleşen bir birleşme devir hükmünde kabul edilmektedir. Dolayısıyla Kanunda belirtilen şartlara riayet edildiği takdirde devir hükmünde gerçekleşen birleşmelere ilişkin işlemler nedeniyle bir KDV yükü söz konusu olmayacaktır. Ayrıca devir sonrasında devrolan şirket tarafından yüklenilen ancak indirilemeyen katma değer vergileri, devralan şirket tarafından indirim konusu yapılabilecektir. Devralan kurumlar, birleşme işlemi sonrasında devrolunan kuruma ilişkin KDV iade, mahsup ve tecil-terkin işlemleri açısından muhatap olabileceklerdir. Dolayısıyla devrolunan kurum adına doğan KDV iadesi, devralan şirket tarafından talep edilebilecek, aynı şekilde tecil terkin işlemleri yapılabilecektir²⁵⁷.

Yukarıda bahsedilen haller dışında KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin 4 fıkrasının (c) bendinde yer alan istisna hükmü çerçevesinde işlem yapma olanağı bulunmamaktadır. Bu bağlamda, GVK 81 ve KVK 19 ve 20'nci maddeler kapsamında gerçekleştirilen birleşme hükümlerine tabi olmayan birleşme işlemleri KDV'ye tabi olacaktır.

5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesi kapsamında gerçekleştirilen birleşme işlemlerinde ise devralan şirkete intikal eden aktif değerlerin, emsal bedelleri üzerinden faturalanarak KDV hesaplanması gerekmektedir²⁵⁸. Burada vergiyi doğuran olay birleşme işlemlerinin tamamlandığı (birleşme bilançosunun tasdik edildiği) dönemde ortaya çıkmaktadır. Hesaplanan bu vergi devrolan kurum tarafından verilen en son KDV beyannamesinde beyan edilerek ödenir. Ödenen söz konusu KDV, devralan kurum tarafından indirim konusu yapılabilmektedir²⁵⁹.

²⁵⁷ Nuri Değer, **Açıklamalı ve Uygulamalı Katma Değer Vergisi Kanunu**, 3. bs (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2009), 688.

²⁵⁸ Hasan Zeki Süzen, Ekrem Kayı, "Kurumlarda Tasfiye, Birleşme ve Devir Hallerinin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu", **Denge YMM Özel Bülten**, s. 2010/2, (21Aralık 2010): 13, [http://www.dengeymm.com.tr/userfiles/File/OZEL%20BULTEN-KURUMLARDA%20TASFIYE,%20BIRLESME%20VE%20DEVIR%20HALLERININ%20VERGI%20KANUNLARI%20KARSISINDAKI%20DURUMU-RAMIZ%20HOSGOR\(1\).pdf](http://www.dengeymm.com.tr/userfiles/File/OZEL%20BULTEN-KURUMLARDA%20TASFIYE,%20BIRLESME%20VE%20DEVIR%20HALLERININ%20VERGI%20KANUNLARI%20KARSISINDAKI%20DURUMU-RAMIZ%20HOSGOR(1).pdf) [15.07.2013].

²⁵⁹ Şibli Güneş, "Şirket Birleşmelerinin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu", **Mali Çözüm**, s. 93 (2009): 162.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 05.01.2012 tarih B.07.1.GİB.4.48.15.01-KDV/4-3 sayılı muktezasında²⁶⁰, birleşme neticesinde münfesi olan kurumun 1/1/2010 tarihinden birleşmenin gerçekleştiği 28/5/2010 tarihine kadar indirimli orana tabi teslimlerden doğan KDV iade hakkının bulunması durumunda KDV iade talebi için verilecek olan indirilecek KDV listesinin devralan firmaya mı yoksa birleşme nedeniyle infisah eden kuruma mı ait olacağı konusunda görüş talep edilmiştir.

Muktezada verilen görüşe göre KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen devir hükmündeki birleşmeler, KDV Kanunu'nun 17/4-c maddesine göre KDV'den istisnadır. Tasfiyesiz infisah eden kurum tarafından yüklenilen ve devir tarihine kadar indirilemeyen KDV devrolan firma tarafından indirim konusu yapılabilecektir. Ayrıca münfesi kurumun 2010 yılında gerçekleştirdiği indirimli orana tabi işlemlerle ilgili olarak yüklendiği ve indirim konusu yapmadığı KDV'nin devralan firma tarafından iadesinin talep edilmesinin mümkün olduğu ve bu iade talebine ilişkin indirilecek KDV listesinin devrolan firmaya ait olacağı muktezada belirtilmiştir.

4.1.4. Damga Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

488 sayılı DV Kanunu'nun²⁶¹ birinci maddesinde, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda damga vergisine tabi olan kağıtlara; Kanun'a ekli (2) sayılı tabloda ise damga vergisinden istisna edilen kağıtlara yer verilmiştir. Damga vergisinden istisna edilen kağıtların yer aldığı Kanuna ekli (2) sayılı Tablonun "IV-Ticari ve medeni işlemlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 17 numaralı fıkrasında ise, Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre yapılan birleşme, devir ve bölünmeler nedeniyle düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre KVK hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen birleşme ve devir nedeniyle düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden istisna tutulmuştur. İstisna, birleşme dolayısıyla yapılacak değişiklikleri içeren sözleşmeleri olduğu gibi, ilgili diğer her türlü işlem ve kağıtları da kapsamaktadır²⁶². Dolayısıyla birleşme ve devir işlemlerinde düzenlenecek devir sözleşmesi, ana sözleşme, bilanço, gelir tablosu, beyanname gibi kağıtlar üzerinden damga vergisi ödeme yükümlülüğü doğmayacaktır.

²⁶⁰ <http://www.ozelgearsivi.com/2013/02/birlesme-halinde-indirilecek-kdv.html> [10.06.2013].

²⁶¹ "Damga Vergisi Kanunu (488 S.K.)", **Resmî Gazete**, 11751 (Temmuz 1964).

²⁶² Oluş Yayıncılık A.Ş., **Damga Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, (Ankara, 2008), 210.

Ayrıca KVK'ya uygun olarak gerçekleştirilen birleşme işlemlerinde infisah eden şirket veya şirketler adına birleşme tarihinden önce düzenlenen kağıtların içeriğinde (süresi, tutarı vb. diğer şartlarda) bir değişiklik olmaksızın sadece birleşme nedeniyle birleşilen şirket adına yeniden düzenlenmesi halinde, söz konusu kağıtlar damga vergisinden istisna tutulacaktır. Burada önemli olan birleşme nedeniyle yenilenen belgelerin süre, tutar vb. konularda eski belgelerle aynı içeriğe sahip olmasıdır. Söz konusu belgelerin daha önceki belgelerin aksine daha farklı bir içeriğe sahip olması durumunda birleşilen şirket adına yeniden düzenlenen belgeler damga vergisinden istisna olmayacaktır²⁶³.

4.1.5. Harçlar Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

492 Sayılı Harçlar Kanunu'nun²⁶⁴ 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemlerin harca tabi tutulmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin birleşme ve devirleri nedeniyle yapılacak işlemler harca (örneğin yargı harçları, tapu ve kadastro harçları, noter harçları vb.)²⁶⁵ tabi tutulmayacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 26.07.2010 tarih B.07.1.GİB.4.48.15.01-48.15.01/HK-19 sayılı muktezasında bir kurumun 19/11/2009 tarihli yönetim kurulu kararı ile başka bir kurumu bütün aktif, pasif, hak alacak ve borçları ile birlikte devralınması suretiyle birleşme kararı aldığını ve devraldığı kurumunTapu Sicil Müdürlüğünde ... ada, ... parsellerde kayıtlı gayrimenkullerinin tevhide işleminin tapu harcından istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edilmiştir.

Muktezada verilen görüşte kurumun diğer bir kurumun bütün aktif, pasif, hak, alacak ve borçları ile birlikte devralarak birleşmesinin Kurumlar Vergisi Kanununun 18 ve 19 uncu maddesinde belirtilen şartlar dahilinde gerçekleşmesi halinde, söz konusu gayrimenkullerin tevhide işleminin Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin son fıkrasına göre harçtan müstesna tutulması gerektiği yönünde görüş verilmiştir.

²⁶³ Levent Gençyürek, "Devir Yolu İle Birleşmelerde Harç ve Damga Vergisi", *Yaklaşım*, s. 195 (2009): 116.

²⁶⁴ "Harçlar Kanunu (492 S.K.)", *Resmi Gazete*, 11756 (Temmuz 1964).

²⁶⁵ Kocaer, *age*, 241.

4.1.6. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Açısından Birleşme İşlemleri

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun²⁶⁶ 36'ncı maddesinde, iki veya daha ziyade hükmi şahsın birleşmesi halinde yeni kurulan hükmi şahsın, devir halinde ise devir alan hükmi şahısların bu Kanun'un uygulaması bakımından birleşen ve devir alınan hükmi şahsın veya şahısların yerine geçeceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hüküm 4684 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesiyle gelmiştir. Böylece münfesiş şirketin amme borçları nedeniyle yapılacak takipler, devir sonrasında birleşilen şirket muhatap alınarak yapılabilecek hale gelmiş ve kamu alacağı ödenmesi bakımından güvence altına alınmıştır²⁶⁷.

5520 Sayılı KVK'da yer alan sorumluluk hükümleri vergi borçlarına yönelik iken 6183 Sayılı Kanun düzenlemesi tüm amme borçlarını kapsamaktadır. Dolayısıyla 5520 Sayılı KVK'da devralan şirketin sorumluluğuna ilişkin hükümler olmasaydı bile 6183 Sayılı Kanun gereği devralan şirket devralınan şirketin vergi borçlarının ödenmesinden sorumlu tutulmuş olacaktı²⁶⁸.

4.1.7. Özel Tüketim Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda²⁶⁹, 5520 Sayılı KVK'nın 18, 19 ve 20'nci maddesi hükmü çerçevesinde gerçekleştirilen birleşme ve devir işlemleri neticesinde özel tüketim vergisine tabi malların devrine ilişkin herhangi bir istisna getirilmediğinden, birleşen şirketçe devredilen ve özel tüketim vergisine tabi malların emsal bedelleri üzerinden fatura düzenlenmek suretiyle özel tüketim vergisinin hesaplanması ve birleşen şirket tarafından verilecek en son özel tüketim vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir²⁷⁰.

4.1.8. Gider Vergileri Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun²⁷¹ istisnalar bölümünün yer aldığı 29 uncu maddesinin (s) bendi 5520 Sayılı KVK'ya göre yapılan birleşme, devir, bölünme ve hisse değişimi işlemlerinden doğan kazançların banka ve sigorta muameleleri

²⁶⁶ "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (6183 S.K.)", **Resmi Gazete**, 8469 (Temmuz 1993).

²⁶⁷ Kavak, **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**, 186.

²⁶⁸ Kocaer, **age**, 243.

²⁶⁹ "Özel Tüketim Vergisi Kanunu (4760 S.K.)", 24783 (Haziran 2002).

²⁷⁰ Kavak, **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**, 167,185.

²⁷¹ "Gider Vergileri Kanunu (6802 S.K.)", **Resmi Gazete**, 9362 (Temmuz 1956).

vergisinden (BSMV) müstesna olduğunu hükme bağlamıştır. Bu madde 4684 sayılı Kanunun 20'nci maddesiyle Gider Vergileri Kanununa eklenmiştir.

4.1.9. Emlak Vergisi Kanunu Açısından Birleşme İşlemleri

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesi uyarınca kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve arazinin vergisi, kısıtlamanın devam ettiği sürece 1/10 oranında tahsil olunur. Kısıtlamanın kaldırılması halinde, kaldırılma tarihini takiben bütçe yılından itibaren emlak vergisi tüm vergi değeri üzerinden ödenir. Kısıtlamanın devam ettiği sürede ise tecil edilen verginin 9/10'u bina, arsa veya arazinin satılması, istimlakı veya hibe yoluyla ahara devir ve temlik halinde, tahsilat zaman aşımına uğramamış olanları muaccel hale gelecektir.

Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik'in ikinci maddesi uyarınca imar planlarında umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılmaktadır²⁷².

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında vergisiz olarak gerçekleştirilen devir hükmünde birleşme işlemlerinde, tasarrufu kısıtlanmış bir gayrimenkulün devri satış işlemi olarak değerlendirilmeyeceğinden tecil edilen verginin 9/10'unun muaccel hale gelmesinden bahsedilemez. Çünkü devir işleminde malvarlığının devri rayiç bedel üzerinden değil bilançodaki kayıtlı değerler üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ayrıca birleşme işleminde malvarlığı devri külli halefiyet suretiyle gerçekleşmektedir. Dolayısıyla tasarrufu kısıtlanan gayrimenkul malvarlığı külli halefiyet yoluyla birleşilen kuruma devredildiği için kısıtlılık hali devralan kurum bünyesinde devam etmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında vergisiz olarak gerçekleştirilen birleşme işlemleri, 1319 Sayılı EVK'nın aradığı anlamda bir satış işlemi değildir²⁷³.

Ancak 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesi kapsamında gerçekleştirilen birleşme, kayıtlı değerler yerine rayiç değerler üzerinden gerçekleşmektedir. Bu durum kayıtlı değer ile değerlendirme değeri arasında değer artış kazancının doğmasına neden

²⁷² Hamdi Deniz Ege Göktuna, "Tasarrufu Kısıtlanan Gayrimenkullerin Kurumlar Vergisi Kanununda Yer Alan Devir, Bölünme ve Kısmi Bölünme İşlemleri Yoluyla Devrinde Emlak Vergisi", **Mali Hukuk Dergisi**, c.9, s.101 (2013): 13-14.

²⁷³ **Age**, 20.

olmaktadır. Dolayısıyla KVK'nın 18 inci maddesi kapsamında devredilen tasarrufu kısıtlanmış bina, arsa ve araziler satış hükmünde kabul edilmektedir. Bu durum da kısıtlamanın kalkmasına ve tecil edilen emlak vergisinin muaccel hale gelmesine neden olmaktadır.

Kanunda ayrıca devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan kurumların müteselsilen sorumlu oldukları belirtilmektedir. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.

4.2. Vergi Kanunları Açısından Bölünme İşlemleri

Bölünmeye katılan tüm şirketlerin genel kurulları tarafından bölünmenin onaylanması ile bölünme sözleşmesi taraflar açısından bağlayıcı bir nitelik kazanmaktadır. Ancak bölünmenin hukuki anlamda var olması, yani geçerlilik kazanması bölünme işleminin ticaret siciline tescil ve ilan edilmesi ile gerçekleşmektedir. Bölünme işlemin geçerlilik kazanmasıyla beraber bir takım vergisel sonuçlar meydana gelmektedir. Bu bölümde çeşitli vergi kanunları açısından bölünme işlemlerine ilişkin vergisel sonuçlara yer verilecektir.

4.2.1. Kurumlar Vergisi Kanunu'na Göre Bölünme

Şirketlerin yeniden yapılanma modellerinden biri olan bölünme işlemi, şirketlere kendi bünyelerinde yürüttükleri birden çok hizmet veya üretim faaliyetlerini ayırıştırma imkanı getirmektedir. Böylece şirketler uzmanlaşarak daha karlı kuruluşlar haline dönüşebilmektedirler.

Bölünme müessesesi ile ilgili olarak 6762 sayılı TTK herhangi bir hüküm içermezken bu konudaki ilk ve tek kanuni düzenleme 20 Haziran 2001 tarihinde kabul edilen ve 3 Temmuz 2001 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 4684 sayılı “ Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile düzenlenmiştir. Böylece 4684 Sayılı Kanunla bölünme müessesesinin vergi hukuku yönünden prensipleri belirlenmiştir. Kanun'un gerekçesinde bölünme müessesesi ile şirketlerin yeniden yapılanmalarına olanak tanındığı ve Avrupa Birliği mevzuatı ile uyum sağlanması amaçlandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Kanun'un 18 inci maddesi ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 38 inci ve 39 uncu maddeleri yeniden düzenlenmiş ve böylece bölünme işlemi Türk Vergi Sistemine kazandırılmıştır. Daha sonra 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK) 19 uncu ve 20'nci maddeleri bu ilk kuralların yerini almıştır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının "Gelir Vergisi Kanunu" başlığı altında birleştirilmesine ilişkin olarak hazırlanan "Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı" ise 12 Haziran 2013 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Tasarı aynen yasalaşırsa, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmak ve 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nda (GVK Tasarısı) bölünme işlemleri Kanunun 53 ve 54 üncü maddelerinde düzenlenmiştir. Söz konusu maddeleri incelediğimizde, bölünme işlemlerine ilişkin hükümlerde büyük bir değişikliğe gidilmediği söz konusu hükümlerin neredeyse 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddelerinde yer verilen hükümler ile aynı olduğu görülmüştür. Tez çalışması süresince GVK Tasarısı yasalaşmadığından, çalışmamızda 5520 Sayılı KVK'da hüküm altına alınan düzenlemelere atıf yapılmıştır.

Bölünme, 6102 Sayılı TTK'da olduğu gibi 5520 Sayılı KVK'da da tam ve kısmi bölünme olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Tam bölünme ve kısmi bölünme arasındaki en önemli farklardan birisi tam bölünme neticesinde bölünen şirketin infisah ederek ortadan kalkmasıdır. Kısmi bölünmede ise şirket varlıklarının bir kısmını devrettiğinden bölünme sonucunda faaliyetine devam etmektedir. Dolayısıyla kısmi bölünme neticesinde bölünen şirket hukuki varlığını sürdürmektedir.

Bölünme müessesesine ilişkin olarak 6102 Sayılı TTK ile 5520 Sayılı KVK farklı bir yaklaşım benimsemiştir. KVK, bölünme işlemlerini aynı sermaye konulması sistemine oturtmuştur. Oysaki 6102 sayılı TTK'ya göre hem tam hem de kısmi bölünme sonucunda devredilen malvarlığı kısmi külli halefiyet yolu ile devralan şirkete geçmektedir. Dolayısıyla TTK'ya göre tam ve kısmi bölünme işleminde aynı sermaye konulması söz konusu değildir²⁷⁴.

²⁷⁴ Erol Ulusoy, *age*, 182.

Külli halefiyet bir mal varlığını meydana getiren bütün hak, alacak ve borçların bir küll halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın bir başkasına intikal etmesidir. Külli halefiyette bir kişiye ait hak ve borçlardan oluşan malvarlığının veya işletmenin ekonomik ve hukuki bir bütün halinde tek bir işlemle devri söz konusudur²⁷⁵.

4.2.1.1. Tam Bölünme

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre tam bölünmenin tanımı aşağıdaki şekilde yapılmıştır;

“Tam mükellef bir sermaye şirketinin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün mal varlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine devretmesi ve karşılığında devredilen sermaye şirketinin ortaklarına devralan sermaye şirketinin sermayesini temsil eden iştirak hisseleri verilmesi, bu Kanunun uygulanmasında tam bölünme hükmündedir”

Bu durumda tam bölünme ile bölünen şirketin tüm mal varlığı iki veya daha fazla şirkete geçmekte, bölünen şirket infisah ederek ortadan kalkmakta ve devralan şirketlerde oluşan sermaye artışına karşılık, bölünen şirketin ortakları devralan şirketlerin ortaklık paylarını iktisap etmektedir.

Ayrıca aynı maddede bölünme işlemi sonucu devreden şirketin ortaklarına verilecek iştirak hisselerinin itibari değerinin %10'una kadarlık kısmının nakit olarak ödenmesine imkan verilmiştir. Böylelikle hesapların kapatılması amacıyla yapılacak küçük miktarlardaki nakit ödemelerin, işlemin bölünme sayılmasını engellememesi sağlanmaktadır²⁷⁶.

Maddede yer alan bir diğer düzenlemeye göre, bölünen şirketin varlıkları kayıtlı değer üzerinden devralan şirketlere aktarılacaktır. 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun²⁷⁷ 265 inci maddesine göre bu değer, bir iktisadî kıymetin muhasebe kayıtlarında yer alan hesap değeridir. Bu varlıklar, devir olan şirket tarafından da kayıtlı değerleriyle kayıtlara intikal ettirilecektir. Kanunun gerekçesinde, bölünme işlemiyle gerçekte bir vergi erteleme yapıldığı, devralan şirketin bu varlıkları ilerde

²⁷⁵ Hikmet Sami Türk, **Ticaret Ortaklarının Birleşmesi**, (Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını, 1986), 150,156'den aktaran Gamze Durgun, “Türk Vergi Hukukunda Kısmi Bölünme” (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013), 97.

²⁷⁶ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin “19.2.1 Tam bölünme” başlığı.

²⁷⁷ “Vergi Usul Kanunu (213 S.K.)”, **Resmi Gazete**, 10703, (Ocak 1961).

elden çıkardığında satış bedeliyle kayıtlı bedel arasındaki farkın kurum kazancına dahil edileceği belirtilmiştir.

Tam bölünme işleminde, aktifi ve pasifi düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif veya pasif hesapla birlikte devrolunacaktır.

4.2.1.1.1. Tam Bölünmenin Şartları

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri ile söz konusu kanuna istinaden yayımlanan 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği²⁷⁸ tam bölünmeye ilişkin hükümlerin düzenlendiği temel vergi mevzuatını oluşturmaktadır.

Tam bölünme bakımından KVK, esasa ve şekle ilişkin şartlar düzenlemiştir. GVK Tasarısında da söz konusu şartların aynen korunduğu görülmüştür. İlgili vergi mevzuatının hükümlerinde belirtilen şartlara uyulduğu takdirde bölünme suretiyle münfesi kurumun sadece bölünme tarihine kadar elde ettiği kazançlar vergilendirilir; bölünmeden doğan karlar ise hesaplanmaz ve vergilendirilmez.

Ancak söz konusu şartlara riayet edilmediği takdirde bölünme işlemi 5520 Sayılı KVK uyarınca geçersiz sayılabilir ve ortaya çıkacak kazanç zamanında beyan edilmediğinden bölünen ortaklık adına tarhiyat yapılabilir. Tam bölünme neticesinde bölünen şirket tasfiyesiz infisah edeceğinden bu vergilendirmenin muhatabı müteselsil sorumlu olan devralan şirket olacaktır²⁷⁹.

4.2.1.1.1.1. Tam Bölünmenin Esasa İlişkin Şartları

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer verilen esasa ilişkin şartlara uygun bir bölünme işlemi Kanun uyarınca tam bölünme olarak değerlendirilecektir.

4.2.1.1.1.1.1. Bölünen ve Devralan Kurumların Sermaye Şirketi Olması

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde tam mükellef bir sermaye şirketinin, tasfiyesiz infisah etmek suretiyle tüm malvarlığını, hak ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak olan en az iki tam mükellef sermaye şirketine devretmesi ve karşılığında infisah eden kurumun ortaklarına bu şirketlerden pay verilmesi tam bölünme olarak tanımlanmıştır.

²⁷⁸ "1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği", **Resmi Gazete**, 26482 (Nisan 2007).

²⁷⁹ Akugur, **age**, 143.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere bölünme işlemine katılan tüm şirketlerin sermaye şirketi olması gerekmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın ikinci maddesinde sermaye şirketlerinin tanımı yapılmıştır. Buna göre; 29.06.1956 tarihli ve 6762 sayılı TTK hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirkettir. Bu kanunun uygulamasında, Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayılmaktadır.

Dolayısıyla 5520 Sayılı KVK'nın birinci maddesinde kurumlar vergisi mükellefi olarak belirtilen kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ile iş ortakları TTK hükümlerine göre sermaye şirketi mahiyeti taşımadığından söz konusu şirketlerin tam bölünme uygulamasından yararlanması mümkün değildir²⁸⁰.

Bölünmeye konu olabilecek şirketler bakımından 5520 Sayılı KVK'da yer alan hükümler 6102 Sayılı TTK'ya oranla daha kısıtlayıcıdır. 5520 Sayılı KVK'ya göre bölünme hükümlerinden sadece sermaye şirketleri yararlanabilmektedir. 6102 Sayılı TTK'nın "geçerli bölünmeler" başlığı altında hüküm altına alınan düzenlemelere göre ise sermaye şirketleri ve kooperatifler sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebilmektedir. Bu durumda 6102 sayılı TTK'ya göre kooperatiflerin sermaye şirketi veya kooperatiflere bölünebilmesi caiz iken söz konusu bölünmeler 5520 sayılı KVK açısından geçerli olmadığından KVK'daki vergisel avantajlardan yararlanamayacaklardır²⁸¹.

4.2.1.1.1.2. Bölünen ve Devralan Kurumların Tam Mükellef Olması

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde hüküm altına alınan tam bölünmeye ilişkin tanımda, bölünme işlemine katılan bölünen ve devralan kurumların tam mükellef olması gerektiği ifade edilmiştir. Bu düzenleme vergileme yetkisinin ülke itibariyle değişmeyecek olması bakımından önem taşımaktadır²⁸².

5520 Sayılı KVK'nın üçüncü maddesi tam mükellefiyet kavramını tanımlamaktadır. Buna göre; kanunun birinci maddesinde sayılı kurumlardan (sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler

²⁸⁰ Göktuna, **Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri**, 215.

²⁸¹ Tan, **age**, 50.

²⁸² Oluş Yayıncılık A.Ş., **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 577.

ile iş ortakları) kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunanlar gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler.

Vergiye tabi kurumların kuruluş kanunlarında, tüzüklerinde, ana statülerinde veya sözleşmelerinde gösterilen merkez kanuni merkez; iş bakımından işlemlerin fiilen toplandığı ve yönetildiği merkez ise iş merkezi olarak kanunun aynı maddesinde ayrıca tanımlanmıştır.

1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nin “19.2.1 Tam bölünme” bölümünde bölünme işleminin bir vergi erteleme olduğu ve ileride bölünme yoluyla varlıkları devralan şirketin bunları elden çıkardığında satış bedeliyle kayıtlı bedel arasındaki farkı kurum kazancına dahil edeceği belirtilmiştir. Bu noktada söz konusu kazancın vergilendirilebilmesi için devralan kurumun tam mükellef bir şirket olması gerekmektedir.

Devralan kurumun dar mükellef olması durumunda ise, ileride devralınan varlıkların Türkiye dışında satış işlemi gerçekleştiğinde satış bedeliyle kayıtlı bedel arasındaki fark vergilendirilmemiş olabilecektir; çünkü dar mükellefler Türkiye mukimi bir şirket değildir ve sadece Türkiye’de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler. Kazancın vergilendirilmesi konusunda çifte vergilendirme anlaşmalarını da dikkate almak gerekir. Ayrıca Türkiye’de ve Türkiye dışında elde edilen kazançlar üzerinden vergilendirilen tam mükellef bir şirketin tam bölünme yoluyla sadece Türkiye’de elde ettiği kazançlardan vergilenen dar mükellef bir şirkete devrolunması bir çelişki yaratmaktadır. Bölünen kurumun tam mükellef olma gerekliliği ise bölünme tarihine kadar oluşacak kazancın vergilendirilmesi açısından gereklidir.

4.2.1.1.1.3. Tam Bölünen Şirketin Tasfiyesiz Olarak İnfisah Etmesi

5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer verilen düzenlemeye göre tam bölünen kurumun tasfiyesiz olarak infisah etmesi gerekmektedir. Tasfiyesiz infisah şirketin tasfiye sürecine girmeksizin başka bir şirkete devri yoluyla sona ermesi durumudur²⁸³. Tam bölünmeyle devrolunan şirket

²⁸³ “Tasfiyesiz İnfisah”, <http://www.turkavukatlar.com/37656/tasfiyesiz-infisah#ixzz2bwDgrZhD> [20.02.2013].

tüm malvarlığını devreder ve bölünme neticesinde tasfiyesiz olarak infisah eder. Dolayısıyla kurumun hukuki varlığı sona erer ve unvanı ticaret sicilinden silinir.

4.2.1.1.1.4. Devralan Kurumların Mevcut Veya Yeni Kurulacak İki Veya Daha Fazla Tam Mükellef Sermaye Şirketi Olması

5520 sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde hüküm altına alınan tam bölünmeye ilişkin tanımda, devralan kurumların mevcut veya yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketi olması gerektiği ifade edilmiştir.

Kanun devralan sermaye şirketinin sayısını en az iki olarak belirleyerek asgari bir sınırlama getirmiştir. Ancak devralan şirket sayısı ile ilgili azami bir had belirlenmemiştir²⁸⁴. Buna göre tam bölünme işleminde bölünen kurumun malvarlığını iki veya daha fazla kuruma devretmesi gerektiğinden bölünme işlemine en az üç şirketin katılması gerekmektedir.

Tam bölünmeyle devrolunan kurumun tek bir şirkete devrolması mümkün değildir; çünkü tek bir şirkete tam bölünme yoluyla devrolan bir şirket hem 5520 Sayılı KVK'nın gerekçesinde ifade edilen gerekçeye uygun bir işlem gerçekleştirmemiş olacak hem de tek bir şirkete devir halinde söz konusu şirket diğer bölünen şirketin devamı niteliğinde olacaktır. Kanunun gerekçesine göre bölünme işlemi ile aynı şirket bünyesinde yürütülen birden çok hizmet veya üretim faaliyetinin ayrıştırılarak, yeni üretim ve hizmet işletmelerinin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca tek bir kuruma devir tam bölünmeden ziyade devralma yoluyla birleşme hükmünde değerlendirilecektir. Tam bölünmeyi devralma yoluyla birleşmeden ayıran farklılıklardan biri de tam bölünme neticesinde bölünen kurumun varlıklarını devralan şirketlerin birden fazla olmasıdır²⁸⁵.

Bunun yanında, kanunda tam bölünmede devir alacak kurumların yeni kurulacak kurumlar olabileceği gibi faaliyetine devam eden kurumlar da olabileceği hüküm altına alınmıştır.

Tam bölünme neticesinde bölünen şirketin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle tüzel kişiliği sona ermektedir. Ancak tam bölünmede bölünmeye konu olan işletme

²⁸⁴ Tan, age, 70.

²⁸⁵ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 163.

asında devralan işletmeler bünyesinde faaliyetine devam etmekte, örtülü olarak varlığını devralan şirket bünyesinde devam ettirmektedir.

4.2.1.1.1.1.5. Bölünen Kurumun Tüm Malvarlığı, Alacak ve Borçlarını Kayıtlı Değerleri Üzerinden Devretmesi

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde hüküm altına alınan tam bölünmeye ilişkin tanıda, bölünen kurumun tüm malvarlığının, alacak ve borçlarının kayıtlı değerleri üzerinden devredilmesi gerektiği belirtilmiştir. 213 Sayılı VUK'un 265 inci maddesine göre kayıtlı değer (mukayyet değer), bir iktisadî kıymetin muhasebe kayıtlarında yer alan hesap değeridir.

Buna göre bölünen kurumun bilanço değerlerinin kayıtlı değerleri üzerinden, değerlemeye tabi tutulmadan devralan şirkete intikal ettirilmesi gerekmektedir. Bu düzenlemedeki amaç, devredilen iktisadi kıymetlerin satışından elde edilen kazancın vergilenmesini devralan kurumun elden çıkardığı tarihe kadar ertelemektir²⁸⁶.

6102 Sayılı TTK'da ise devrin hangi değer üzerinden hesaplanması gerektiğine ilişkin herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır. Ancak kanunun gerekçesinde, şirketlerin yaşayan şirket değeri ile yani gerçek değeri ile hesaba katılması gerektiği ifade edilmektedir. Vergi mevzuatına göre bölünmeden kaynaklanan kar bölünme anında vergilendirilmeyeceği için devredilen varlıkların, devralan şirket tarafından kayıtlı değerleriyle kendi kayıtlarına intikal ettirilmesi oldukça makuldür. Zira devralan şirket söz konusu varlıkları ileride elden çıkardığında satış bedeli ile kayıtlı bedel arasındaki fark vergilendirilecektir. Halbuki varlıklar gerçek değerleriyle kayıtlara geçirildiği takdirde gerçek değerleriyle kayıtlı değerleri arasındaki pozitif fark bölünme anında vergilendirilmiş olacaktır²⁸⁷.

4.2.1.1.1.1.6. Bölünen Şirket Ortaklarına Devralan Şirket Sermayesinden Pay Verilmesi

Tam bölünmeyle infisah eden sermaye şirketlerinin ortaklarına kanun uyarınca devralan şirketler nezdinde pay verilmektedir. Böylece bölünme neticesinde infisah eden şirket ortakları, devralan kurumlara iştirak ederler.

²⁸⁶ Ürel, age, 857.

²⁸⁷ Arslan, age, 144.

Tam bölünme ile tüm mal varlığı devrolan kuruma, devralan kurum tarafından devralan kuruma ait hisse payları yerine başka bir şirketin hisselerinin verilmesi, borçlanma yoluna gidilmesi ve nakdi ödeme yapılması halinde mevcut durum bir satış işlemi olarak değerlendirileceğinden bölünme işlemi vergisiz olarak gerçekleştirilemeyecektir²⁸⁸. Ancak Kanun, bölünme işlemi sonucu devreden şirketin ortaklarına verilecek iştirak hisselerinin itibari değerinin %10'una kadarlık kısmının nakit olarak ödenmesine imkan vermiştir.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'ne göre bölünme işlemine konu olan varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden diğer şirketlere intikal ettirilmesi, bölünen şirketin ortaklarına varlıkların mukayyet değeri kadar bir hisse verilmesini gerektirmemektedir. Bölünen ve devralan şirketlerin karşılıklı olarak devre konu varlıkların değerlerini belirlemek suretiyle bölünen şirketin ortaklarının haklarını koruyacak bir değişim oranını tespit etmeleri gerekmektedir. Değişim oranı ise bölünen ve devralan şirketlerin hisselerinin gerçek değeri üzerinden belirlenebilecektir.

Ancak yapılan bölünme işleminin 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için bölünmeye konu edilen varlıklara karşılık iktisap edilen hisselerin, varlıklarını devreden şirketin ortaklarına, devreden şirketteki hisselerine isabet eden servet değeri ile orantılı olarak dağıtılması gerekmektedir.

Öte yandan, bölünme işlemi sonucunda devre konu şirketin gerçek değeri üzerinden belirlenecek bir değişim oranına göre devralan şirketin sermaye paylarının ortaklara verilmesinde, ortakların servet değerlerinde meydana gelecek ve izah edilemeyecek farkların transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı veya değer artış kazancı açısından tenkit edilebileceği tabiidir.

6102 Sayılı TTK açısından bakıldığında "ortak olma durumunun devamlılığı ilkesi" uyarınca, tam bölünmede devredilen mal varlığı karşılığında bölünen şirketin ortaklarına devralan şirkette pay verilmesi zorunludur. Ancak 6102 Sayılı TTK ile bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarına bölünmeyi şekillendirme konusunda daha geniş bir hareket alanı sağlanmıştır. 6102 Sayılı TTK'ya göre devreden şirketin

²⁸⁸ Ali Uysal ve Nurettin Eroğlu, **Açıklamalı ve Örnekli Kurumlar Vergisi Kanunu**, 2.bs. (Ankara: Sözkesen Matbaacılık, 2008), 814'den aktaran Mustafa Tan, **Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Bölünme** (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2010), 64.

ortaklarına mevcut payları oranında şirket payı verilebileceği gibi mevcut paylarının oranına göre değişik oranda şirket payları da tahsis edilebilmektedir²⁸⁹.

4.2.1.1.1.2. Tam Bölünmenin Şekle İlişkin Şartları

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasında, Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca yapılacak tam bölünme işlemlerinin hangi şartlar altında vergisiz gerçekleştirileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak tam bölünme işleminin vergisiz olarak gerçekleştirilebilmesi için hem esasa ilişkin şartların hem de şekle ilişkin şartların hepsinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

4.2.1.1.1.2.1. Bölünme Beyannamesinin Verilmesi

Tam bölünme işleminde, bölünen kurum sadece bölünme tarihine kadar olan kurum kazancından vergilendirilecek olup; bölünmeden doğan kazançlar, 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şekle ilişkin şartların yerine getirilmesi halinde hesaplanmayacak ve vergilendirilmeyecektir²⁹⁰. 5520 Sayılı KVK'da tam bölünme tarihi, şirket yetkili kurulunun bölünmeye ilişkin kararının Ticaret Sicili'nde tescil edildiği tarih olarak belirlenmiştir.

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre bölünen kuruma ait kıst dönem kurumlar vergisi beyannamesinin bölünme tarihi itibarıyla hazırlanması ve bölünmeye katılan şirketlerce ortaklaşa imzalandıktan sonra bölünmenin Ticaret sicil Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren 30 gün içinde bölünen kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. Böylece bölünen kurumun, ilgili hesap döneminin başlangıcından bölünme tarihine kadar geçen süreye ilişkin faaliyetleri sonucu elde ettiği kazançları vergilendirilmiş olacaktır. Bu tarihten sonraki işlemlerden doğan kazanç devralan kurumlara ait olacaktır²⁹¹.

Ancak 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre bölünme işleminin hesap döneminin kapandığı aydan kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar geçen süre içerisinde yapılması halinde, bölünen kurumun önceki hesap dönemine ilişkin olarak hazırlayacakları ve müştereken imzalayacakları bölünen kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesinin, bölünmenin Ticaret sicil

²⁸⁹ Arslan, **age**, 146.

²⁹⁰ Şenyüz, **age**, 137.

²⁹¹ Maliye Hesap Uzmanları Derneği, **age**, 289.

Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren 30 gün içinde bölünen kurumun bağlı olduğu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nde bölünme beyannamesine, ayrıca bölünme bilanço ve gelir tablosu, bölünme sözleşmesi ve bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumların yeni sermaye yapısını gösteren Ticaret Sicil Müdürlüğü yazısının birer örneğinin ekleneceği belirtilmiştir.

Geçici vergi beyannamesinin verilme süresinden önce aynı döneme ilişkin olarak tam bölünme işlemleri nedeniyle kurumlar vergisi beyannamesi verilmesi halinde ise, bu dönem için ayrıca geçici vergi beyannamesi verilmeyeceği ifade edilmiştir.

4.2.1.1.2.2. Taahhütname

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde, bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumlar, bölünen kurumun bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından müteselsilen sorumlu olacaklarını ve diğer ödevlerini yerine getireceklerini, bölünen kurumun bölünme nedeniyle verilecek olan kurumlar vergisi beyannamelerine ekleyecekleri bir taahhütnameyle taahhüt ederler. Mahallin en büyük mal memuru, bu hususta bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumlardan ayrıca teminat isteyebilecektir. Mahallin en büyük mal memuru illerde defterdar, ilçelerde vergi idaresi müdürüdür²⁹².

GVK Tasarısının "Devir, bölünme ve hisse değişimi hallerinde vergilendirme" başlıklı 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi, 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "*Mahallin en büyük mal memuru, bu hususta bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumlardan teminat isteyebilir.*" ifadesini "*Vergi dairesi başkanı, vergi dairesi başkanlığı kurulmayan yerlerde defterdar, bu hususta bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumlardan teminat isteyebilir.*" şeklinde değiştirmiştir.

Söz konusu taahhütnameyle devlet tam bölünmeyle infisah eden kuruma ilişkin alacağını garanti altına almaktadır²⁹³.

²⁹² Akugur, age, 143.

²⁹³ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 168.

4.2.1.1.2.3. Tam Bölünme Halinde Tahakkuk Eden Vergilerin Ödenmesi

5520 Sayılı KVK'nın 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası bölünme işlemine istinaden düzenlenen kurumlar vergisi beyannamesiyle tahakkuk eden kurumlar vergisinin ne zaman ödenmesi gerektiğini düzenlemektedir.

1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "21.3. Devir ve tam bölünme işlemlerinde verginin ödenmesi" adlı başlığında, 5520 Sayılı KVK'nun 19 uncu ve 20'nci maddelerine göre gerçekleşen devir ve tam bölünmelerde, münfesih kurum adına kıst döneme (hesap dönemi başından devir veya bölünmenin gerçekleştiği tarihe kadar geçen süreye) ilişkin tahakkuk eden vergilerin, devralan veya birleşilen kurumun devir veya bölünmenin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar devralan veya birleşilen kurumlarca ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Dolayısıyla bu kurumların, münfesih kurumlara ait vergileri de kendi vergileri ile birlikte aynı sürede ödemeleri gerekecektir. Özel hesap dönemi tayin edilen kurumların ise kurumlar vergisi beyannamelerini verdikleri ayın sonuna kadar münfesih kuruma ait tahakkuk eden vergileri ödemeleri gerekmektedir.

Öte yandan, devir veya bölünme işlemlerinin hesap döneminin kapandığı aydan kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar gerçekleşmesi halinde, tam bölünme nedeniyle münfesih olacak kurumun önceki hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ile devir veya bölünme işlemine ilişkin beyannamesini devir veya bölünmenin gerçekleştiği tarihi takip eden otuz gün içinde vermesi gereklidir. Önceki hesap dönemine ilişkin tahakkuk eden vergilerin devir veya bölünmenin gerçekleştiği tarihi takip eden otuz gün içinde ödenmesi gerekirken kıst döneme ilişkin tahakkuk eden vergilerin devralan veya birleşilen kurumun devir veya bölünmenin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir²⁹⁴.

Örneğin; A şirketinin tüm malvarlığını tam bölünme yoluyla B ve C şirketine 10.03.2012 tarihinde devretmesi halinde; münfesih A şirketine ait 2011 yılı kazancına ilişkin beyannamenin 09.04.2012 tarihine kadar verilmesi ve bu süre içinde tahakkuk eden verginin devralan kurumlar tarafından ödenmesi gerekmektedir. 01.01.2012-10.03.2012 kıst dönemine ilişkin beyannamenin ise

²⁹⁴ Vural, age, 190.

09.04.2012 tarihine kadar verilmesi ve bu beyanname üzerinden tahakkuk eden vergilerin ise 2013 yılı Nisan ayının sonuna kadar devralan kurumlar tarafından ödenmesi gerekmektedir.

4.2.1.1.2. Tam Bölünmede Özellik Arz Eden Haller

5520 Sayılı KVK’da düzenlenen hükümler uyarınca tam bölünmede özellik arz eden konulara aşağıda yer verilmektedir.

4.2.1.1.2.1. İşletme Bütünlüğü Kavramı

Kısmi bölünme halinde işletme bütünlüğünün aranacağı Kanunda açıkça belirtilmesine rağmen tam bölünme için böyle bir açıklama getirilmemiştir. Ancak tam bölünmede de devralan şirketlerin malvarlığı oluşturulurken mümkün olduğu ölçüde iktisadi teknik bütünlüğe önem verilmelidir. Bu bağlamda, devralan şirketlere intikal edilen kıymetlerin bağımsız nitelik göstermesine ve kendi başına bir mal veya hizmet üretmeye yeterli olmasına dikkat edilmelidir²⁹⁵.

Ayrıca 5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtildiği gibi tam bölünme işlemlerinde aktif ve pasif düzenleyici hesapların, ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplarla birlikte devrolması gerekir.

4.2.1.1.2.2. Öz Sermayenin Negatif Olması Durumunda Bölünme

Birleşmeden söz edebilmek için, birleşen şirkete devralan şirket hisselerinin verilmesi gerekir. Birleşen şirket tarafından devredilen servet özsermaye olarak kabul edilmektedir. Buna göre devrolan kurum ortaklarına yapılan sermaye kıyaslaması sonucunda belirlenen tutar üzerinden hisse verilir. Ancak taraflardan birisinin öz sermayesinin pozitif olmaması durumu kıyaslama imkanını ortadan kaldıracığından devir söz konusu olamayacaktır²⁹⁶.

5520 Sayılı KVK uyarınca tam bölünme işlemlerinde şirketlerin birleşmesine dair geçerli olan hükümleri uygulanmaktadır. Buna göre tam bölünme işlemlerinde de devredilen servet karşılığında devrolan kurum ortaklarına öz sermaye kıyaslaması yapılmak suretiyle devralan kurumun sermayesini temsil eden iştirak hisselerinin verilmesi gerekir. Ancak tam bölünme yoluyla infisah eden kurumun öz

²⁹⁵ Ersin Nazal, “Tam bölünmede İktisadi ve Teknik Bütünlük Kavramı”, *Yaklaşım Dergisi*, s. 187 (2008): 94-95.

²⁹⁶ Mehmet Akif Özmen, *5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Rehberi ve Revizyon*, (Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2007), 609.

sermayesinin negatif olması kıyaslama imkanını ortadan kaldıracığından tam bölünme yoluyla devir söz konusu olmaz²⁹⁷.

4.2.1.1.2.3. Tam Bölünmede Zarar Mahsubu

Ekonomik faaliyetin ana amacı kâr elde etmektir ancak kurumların faaliyeti zaman zaman zarar ile sonuçlanabilmektedir. Bünyesinde zarar oluşan firmaların ekonomiye tekrar kazandırılması için, 5520 Sayılı KVK aşağıda belirtilen sınırlamalar çerçevesinde kurumların zararlarının tam bölünme halinde varlıkları devralan kurumun bünyesinde mahsubuna imkan vermektedir.

5520 Sayılı KVK'nın 9 uncu maddesinde tam bölünme halinde devralan kurumun bölünen kurum geçmiş yıl zararlarını indirebilmesi için gerekli olan koşullar sıralanmıştır. Söz konusu koşullar GVK Tasarısının 67'nci maddesinde de aynen korunmuştur.

Buna göre; Kanunun 20'nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumdaki öz sermayesinin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararların indirilmesinde aşağıdaki şartlar ayrıca aranmaktadır:

- Son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması
- Devralınan kurumun faaliyetine bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi

Zarar mahsubuna ilişkin getirilen bu şartların amacı, her hangi bir faaliyeti olmayan ancak büyük tutarda zararı bulunan şirketlerin sırf zarar mahsubu suretiyle vergisel bir avantaj elde etmek amacıyla tam bölünmelerine engel olmaktır²⁹⁸.

Kanun'da söz konusu şartların ihlali halinde, zarar mahsupları nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanun lafzından da anlaşılacağı üzere, devralan kurumlar, kendi bünyelerinde oluşan zararların yanı sıra; Kanunun 20'nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumun öz sermaye tutarını

²⁹⁷ Tan, age, 85-86.

²⁹⁸ Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, 217.

geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararları da kazançlarından indirebileceklerdir. Devralınan zararlar bölünen kurumda doğduğu dönemden itibaren beş yıllık süre içinde mahsup edilebilecektir.

Tam bölünmede bölünen kurumun varlıkları birden çok kuruma intikal edeceği için mahsup edecek zarar tutarı her bir kurumun devralacağı öz sermaye tutarına göre ve devraldığı kıymetlerle orantılı olarak yapılacaktır. Bu maddede belirtilen öz sermaye tutarından kasıt, kurumun 213 Sayılı VUK uyarınca bölünme tarihi itibarıyla tespit edilmiş olan öz sermayesidir. 213 Sayılı VUK'un 192'nci maddesi uyarınca, aktif toplamı ile borçlar arasındaki fark öz sermayeyi teşkil etmektedir. Bölünen kurumun öz sermaye tutarının sıfır veya negatif olması halinde bu kurumların zararlarının mahsubu mümkün değildir²⁹⁹.

Kanun maddesinde açıkça belirtilmemiş olmasına karşın 5520 Sayılı KVK'nun 9 uncu maddesinin gerekçesinde sözü edilen kurumlar vergisi beyannamelerinin bölünen kuruma ilişkin olduğu açıkça ifade edilmiştir. Söz konusu zarar mahsubunun yapılabilmesi için bölünen kurumun son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması gerekmektedir.

5520 Sayılı KVK'nın 14 üncü maddesinde kurumlar vergisi beyannamesinin, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ayın birinci gününden yirmi beşinci günü akşamına kadar mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu durumda son beş yıla ilişkin beyannamelerden herhangi biri bölünen kurum tarafından kanuni süresi içerisinde verilmediğinde zarar mahsubu yapılamayacaktır.

Öte yandan, kurumlar vergisi beyannamelerinin VUK hükümlerine göre pişmanlıkla verilmiş olması zarar mahsubuna engel teşkil etmeyecektir. Zira mükelleflere pişmanlıkla beyanname verilmesi hakkı Kanunda tanınmış olup; bu hakkı kullanarak beyanname verenlerin zarar mahsubuna ilişkin şartı yerine getirdiklerinin kabulü gerekmektedir³⁰⁰.

Söz konusu zarar mahsubunun yapılabilmesi için bir diğer şart ise bölünme neticesinde zarar mahsubu yapacak kurumun, devralınan kurumun faaliyetine

²⁹⁹ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "9.2.1 Özsermaye tutarı" başlığı.

³⁰⁰ Ürel, age, 865.

bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam etmesi gerektirir.

Kanunun gerekçesinde "devralınan kurumun faaliyetine devam" şartının, "aynı sektörde faaliyet gösterme" şartından daha dar kapsamlı bir şart olduğu belirtilmiştir. Bu şart ile beraber devralan kurumun bölünen kurum faaliyetinin zarar mahsubu olanağını elde ettikten sonra herhangi bir şekilde bölünen kuruma ilişkin faaliyetin yeni bünyede sınırlandırılmaması amaçlanmaktadır. Dolayısıyla tam bölünme halinde bölünen işletmenin teknik ve iktisadi bütünlüğü devralan kurum içinde korunarak bölünen kuruma ilişkin faaliyet devam ettirilmiş olacaktır.

Faaliyetin, zarar mahsubu yapıldıktan sonra arızı hale getirilmesi veya sona erdirilmesi halinde ise zarar mahsubu uygulamasından yararlanılması mümkün değildir. Şartların ihlali halinde zarar mahsubu olanağı ortadan kalkacağından gerekli düzeltme işlemi yapılacak; yersiz zarar mahsubu nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılacaktır.

Kanun gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, bölünmenin amacına aykırı şekilde vergiden kaçınma amacına yönelik olarak ekonomiye kazandırılması mümkün olmayan kurumların bölünme suretiyle devralınması ya da bölünen kurumların faaliyetinin 5 yıllık süre içinde arızı hale getirilerek kısmen durdurulması veya sona erdirilmesi gibi ekonomik olmayan sebeplerle bölünme işleminin yapılması halinde zarar mahsubu mümkün değildir³⁰¹.

Tam bölünmede zarar mahsubu konusunda bir takım belirsizlikler bulunmaktadır. Bu durum özellikle tam bölünmede sadece gayrimenkul veya iştirak hissesi alınması durumunda daha belirgin hale gelmektedir. Tam bölünen kurum ile devralan kurumun farklı faaliyet alanlarında faaliyet gösterdiği bir durumda tam bölünen bir kurumdaki gayrimenkul ve iştirak hissesi devralan kurumun varlık devralmış olduğu tam bölünen kurumun faaliyetine devam etmesi şartı mümkün değildir. Böyle bir durumda zarar mahsubu için 5520 Sayılı KVK'da sayılan "bölünen kurumun faaliyetine beş yıl süreyle devam etme" şartı yerine getirilmemiş olduğundan zarar mahsup hakkı da kullanılamayacaktır. Böylece gayrimenkul ve iştirak hissesi devralan kurum tarafından kullanılamayan zarar mahsup hakkının tam bölünmeye

³⁰¹ Necat Kolgu, "Anonim ve Limited Şirketlerde Zarar Mahsubu", http://www.dengeymm.com.tr/anonim_ve_limited_irketlerde_zarar_mahsubu-necat_kolgu/yayin/23/ [15.03.2013].

konu olan kurumdan üretim veya hizmet işletmesi devralan diğer kurum tarafından indirim konusu yapılması mümkün olabilecektir³⁰².

Ayrıca gayrimenkulün devralınması halinde gayrimenkule isabet eden zarar olamayacağından, gayrimenkulü tam bölünme neticesinde devir alan kurumun tam bölünen kurumdan zarar devralması da söz konusu değildir. Bu durumda devredilen öz sermaye tutarının müsait olması şartıyla, zararın tamamı tam bölünen kurumdan işletme faaliyetini devir alan kurum tarafından indirim konusu yapılabilir³⁰³.

4.2.1.1.2.4. Tam Bölünme Neticesinde Devredilen Mali Zararların Vergi Affi Kanunu Karşısındaki Durumu

6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hakkında Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un altıncı maddesi kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin hükümleri düzenlemektedir. Buna göre; kurumlar vergisi mükelleflerinin 2006, 2007, 2008 ve 2009 yıllarına ilişkin olmak üzere belli oran veya tutarlarda kurumlar vergisi açısından matrah artırımını bildiriminde bulunmaları halinde matrah artırımının yapıldığı yılların kurumlar vergisi açısından incelenmeyeceği kanunda açıkça belirtilmiştir. Ayrıca kanunda kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararlarının % 50'sinin, 2010 ve izleyen yıllar karlarından mahsup edilemeyeceği de hüküm altına alınmıştır³⁰⁴.

Bir kurumun 2008 ve 2009 yıllarının mali zarar ile sonuçlandığını, kurumun 2011 yılında zarar ile sonuçlanmış bu yıllar için 6111 Sayılı Kanun'un altıncı maddesinden yararlandığını ve 2012 yılında bu kurumun tam bölünme suretiyle infisah olduğunu varsaydığımızda devralan kurum 2012 ve izleyen yıllarda bölünen kurumun 2008 ve 2009 yılı mali zararlarının ancak %50'sini kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapabilecektir.

³⁰² Ersin Nazal, "Tam Bölünme Halinde Zarar Mahsubu", *Yaklaşım*, S: 200 (Ağustos 2009); 95.

³⁰³ *Age*, 95.

³⁰⁴ Geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar beş yıldan fazla süreyle nakledilemeyeceği için 2006 yılına ilişkin zararlar 2011 yılı, 2007 yılına ilişkin zararlar ise 2012 yılı itibarıyla zaman aşımına uğramıştır. Dolayısıyla devralan firma, 2013 döneminde gerçekleşen bir tam bölünme işlemi neticesinde devrolunan firmanın vergi affıyla yararlandığı dönemlerden yalnızca 2008 ve 2009 yıllarına ilişkin mali zararların yüzde ellisinden yararlanabilecektir.

4.2.1.1.2.5. Tam Bölünmede Amortisman

Amortisman konusu 213 Sayılı VUK'un 313 üncü maddesiyle düzenlenmiştir. İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle, Kanunun 269 uncu maddesi gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil etmektedir.

213 Sayılı VUK'un 320'nci maddesine göre amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür. Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Dolayısıyla amortismanlar yıllık olarak dikkate alınmaktadır.

5520 Sayılı KVK'nın uygulanmasına dair olarak yayımlanan 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliğ'de bölünme halinde amortisman konusunun nasıl uygulanacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Buna göre; bölünme neticesinde devre konu iktisadi kıymetler, mukayyet değerleri üzerinden; aktif ve pasifi düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplarla birlikte devrolunacağından, söz konusu iktisadi kıymetlerin bölünme işleminin amortisman uygulamaları bakımından ilk iktisap olarak değerlendirilmemesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle devralan kurumda bölünme işlemi nedeniyle devrolan amortisman tabi iktisadi kıymetlerin bakiye değerleri üzerinden kalan amortisman süreleri dikkate alınarak amortisman ayrılması gereklidir³⁰⁵.

Tebliğ'de belirtildiği gibi amortisman tabi iktisadi kıymetler ve bunlara ilişkin birikmiş amortismanların netleştirme yapılmaksızın devralan şirkete aktarılması ve devralan şirket bünyesinde amortisman ayırma uygulamasına kalındığı yerden devam edilmesi gerekmektedir³⁰⁶.

Tam bölünme neticesinde tasfiyesiz infisah eden şirket ile devralan şirketlerin, amortisman uygulamasında şirket yetkili kurulunun bölünmeye ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarihin dikkate alınması gereklidir. Bu durumda bölünmeye konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak tescil tarihine kadar bölünen şirket, bu tarihten sonra ise devir alan şirketler kıst amortisman hesaplayacaktır.

³⁰⁵ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.3.2 Amortisman uygulaması" başlığı.

³⁰⁶ Ürel, age, 876.

Böylece devralan şirketler ilk yıl bölünme tarihinden hesap döneminin sonuna kadar olan süre için kıst amortisman ayıracak, sonraki yıllar için ise devir alınan iktisadi kıymetin bölünen şirkette geçen amortisman ayırma süresi dikkate alınarak kalan süreler için amortisman ayrılacaktır. Tam bölünen şirket ise, hesap dönemi başı ile bölünme tarihi arasındaki kıst döneme ilişkin olarak 213 Sayılı VUK hükümlerine göre kıst amortisman ayırabilecektir. Örneğin, tam bölünme işlemi 30 Eylül tarihinde ticaret siciline tescil edilmiş ise amortismana tabi iktisadi kıymetler üzerinden ayrılan yıllık amortismanın 01 Ocak- 30 Eylül dönemine isabet eden kısmının tam bölünme yoluyla tasfiyesiz infisah eden şirket kayıtlarına, 1 Ekim – 31 Aralık dönemine ait amortismanın ise amortismana tabi iktisadi kıymetleri devralan şirketlerin kayıtlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir³⁰⁷.

4.2.1.1.2.6. Tam Bölünmede Yenileme Fonu

İşletmeler çeşitli nedenler ile sahip oldukları iktisadi kıymetleri satarak yenilemek isterler. Amortismana tabi iktisadi kıymetlerin satışından elde edilen kar ise yenileme fonunun konusunu oluşturur. Yenileme fonu uygulaması bir vergi erteleme müessesesidir. Bu uygulamanın amacı ödenecek vergiden sağlanacak tasarrufun yatırıma aktarılması suretiyle mükelleflerin teşvik edilmesi, desteklenmesidir. Böylece mükellefe satıştan elde ettiği karı vergi matrahına dahil etmeyerek, işi gereği alması gereken yeni amortismana tabi iktisadi kıymetlerin finansmanında kullanabilmesi sağlanmaktadır³⁰⁸.

213 Sayılı VUK'un 328 inci maddesi yenileme fonuna ilişkin düzenlemeler içermektedir. Bu maddeye göre; satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi, işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan tahassül eden kar, yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan karlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu karlar o yılın matrahına eklenir.

³⁰⁷ Mustafa Tan, "Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Amortisman Uygulaması ve Özellik Arz Eden Hususlar", **Vergi Sorunları Dergisi**, Sayı: 267 (2010): 84.

³⁰⁸ Güray Öğredik, "5520 Sayılı K.V.K'nun 5/1-e Bendi Kapsamında Satış Yapılacak Gayrimenkuller Hakkında Özellik Arz Eden Durumlar, Düşünce ve Önerilerimiz", <http://www.mazarsdenge.com.tr/printerFriendly.php?contentId=90> [17.03.2013].

Pasifte yer alan yenileme fonunun kurum kazancı ile ilişkilendirilebilmesi için Kanun maddesinde belirtildiği gibi üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiye edilmesi gerekmektedir. Tam bölünme işlemi Kanunda sayılan bu unsurlardan hiç birine girmediğinden tam bölünme nedeniyle infisah eden kurumların bilançolarının pasifinde yer alan yenileme fonunun kurum kazancına dahil edilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca bölünme bir vergi erteleme müessesesi olduğu için tam bölünme işleminde 5520 Sayılı KVK'da belirlenen şartlara riayet edildiği durumda, bölünme tarihinden önce ayrılmış olan yenileme fonu için mükellef hiçbir değişiklik olmamış gibi işlem yapmaya devam edebilmelidir. Çünkü bölünme sonrasında ticari faaliyet devam etmektedir³⁰⁹.

Böylece tam bölünmelerde bölünen şirketin yenileme fonu devralan kuruma aynen devredilecektir. Eğer söz konusu fon yeni bir iktisadi kıymetin alımında kullanılmamışsa yenileme fonu üç yıllık bekleme süresi sonunda devralan kurumca vergilendirilmelidir. Fonun üç yıllık bekleme süresinin hesabında devralınan kurumda geçen süre dikkate alınacaktır.

Ancak tam bölünmeye konu olacak kurum bölünme işleminden önce yeni bir sabit kıymet almış ve fonun bir kısmı söz konusu sabit kıymetin amortismanlarına mahsuben kullanılmış ise bölünme işleminden sonra kalan fon devralan kuruma aktarılacak ve fon amortisman mahsuplarında kullanılmaya devam edilecektir.

4.2.1.1.2.7. Tam Bölünme Sonucu İnfisah Eden Kurumlarda Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası Uygulaması

5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançlara ilişkin istisna düzenlenmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın gerekçesinde bu istisnanın amacı, kurumların bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerde daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması ve kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesi olarak ifade edilmiştir.

Bu bent uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa

³⁰⁹ Tan, Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Amortisman Uygulaması ve Özellik Arz Eden Hususlar, 83.

senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır. Kanunda satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması zorunlu kılınmıştır.

GVK Tasarısında ise söz konusu istisna kazanç Tasarının 21 inci maddesinde düzenlenmiştir. Ancak 5520 Sayılı KVK'daki düzenlemeden farklı olarak Tasarıda, gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazançta uygulanacak istisna oranları söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin elde tutma süresine bağlı olarak değişmektedir. Buna göre kurumların iki tam yıldan sonra gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazancının %40'ı, üç tam yıldan sonra %50'si, dört tam yıldan sonra %60'ı ve beş tam yıldan sonra %75'i kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu kazançların beş yıl içinde sermayeye ilavesi dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmelerin tasfiyesi halinde istisna uygulanan kazanç için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyayı uğramış sayılmaktadır. Ancak aynı bentte 5520 Sayılı KVK'na göre gerçekleştirilen bölünme işlemlerinde söz konusu hükmün uygulanmayacağı açıkça ifade edilmiştir.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde de 5520 Sayılı KVK uyarınca gerçekleşecek tam bölünme halinde, söz konusu fon hesabının, devralan kurumların bilançolarına aynen aktarılması gerekeceğinden, söz konusu işlemin işletmeden çekiş olarak değerlendirilmeyeceği açıkça ifade edilmiştir³¹⁰.

Ayrıca 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme hallerinde, devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının iktisap tarihi olarak, bölünen kurumdaki iktisap tarihinin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu durumda tam bölünme suretiyle infisah eden kurumların bölünme tarihinden önceki dönemlerde satmış oldukları gayrimenkul veya iştirak hisseleri nedeniyle 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde hüküm altına alınan istisnadan yararlanmış olmaları vergisel açıdan vergi ziyayı

³¹⁰ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.3 Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi" başlığı.

doğurmayacaktır. Bölünen şirkette özel bir fon hesabına alınan kazanç devralan firmanın bilançosuna aynen aktarılacaktır.

Bunun yanında bölünen kurumdaki devralınan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin devralan firma tarafından satışında söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi esas alınacaktır. Böylece devralan firma da bölünen firmadan devraldığı gayrimenkul ve iştirak hisseleri satışından doğan kazanç için 5520 Sayılı KVK'nın 5/1-e maddesinde hüküm altına alınan istisnadan yararlanabilecektir.

4.2.1.1.2.8. Tam Bölünme Halinde Girişim Sermayesi

6322 sayılı Kanunla 213 Sayılı VUK'a eklenen 325/A maddesiyle kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırabilme imkanı getirilmiştir.

6322 sayılı Kanunla 5520 Sayılı KVK'nın 10 uncu maddesine eklenen (g) bendi ile de 213 Sayılı VUK'un 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilir.

Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için;

- İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.),
- Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması,
- Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi

gerekmektedir.

Ancak 6322 Sayılı Kanunda belirtilen koşullara uygun olarak ayrılan ve kurum kazancının vergilendirilmesi sırasında kurum kazancından indirilen girişim

sermayesi fonu, işletmenin bölünmeye konu olması halinde diğer kazançlarla ilişkilendirilmeksizin işlemin gerçekleştiği dönemde vergiye tabi tutulacaktır³¹¹.

4.2.1.1.2.9. Tam Bölünme Nedeniyle İnfisah Eden Kurumların Vergi Borçları

Bölünmeden doğan sorumluluk, 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde düzenlenmiştir. Buna göre; tam bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumlar, bölünen kurumun bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından müteselsilen sorumlu olacaklarını ve diğer ödevlerini yerine getireceklerini, bölünen kurumun bölünme nedeniyle verilecek olan kurumlar vergisi beyannamesine ekleyecekleri bir taahhütname ile taahhüt etmelidirler.

Ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun birleşme, devir, bölünme ve şekil değiştirme hallerindeki Kanun tatbikini düzenleyen 36'ncı maddesinde; bölünme halinde bölünen hükmî şahsın varlıklarını devralan hükmî şahısların bölünen şahıs ve şahısların yerine geçeceği ifade edilmiştir.

6102 Sayılı TTK'nın 176'ncı maddesi ise alacaklıların korunması ile ilgili olarak bölünmeye katılan şirketlerin ikinci derecede müteselsil sorumluluğunu kabul etmiştir. Bölünme sözleşmesi veya planına göre bölünen şirketin bazı borçları bölünmeye katılan şirketlerden birine devredilmişse yani borç o devralan şirket tarafından ödenecekse fakat ödenmemişse, bölünmeye katılan diğer şirketler bu ödenmeyen borçlardan müteselsilen sorumlu olacaklardır. Kanun maddesine göre, bölünme sözleşmesi veya bölünme planıyla kendisine borç tahsis edilen şirket birinci derecede sorumlu bulunan şirket; bölünmeye katılan diğer şirketler ise ikinci derecede sorumlu şirketler olarak kabul edilmektedir. İkinci derece şirketin sorumluluğunun başlaması için birinci derece sorumlu sıfatına haiz olan şirketin alacaklılara olan borcunu ifa etmemiş olması gerekmektedir.

4.2.1.1.2.10. Malvarlığında Meydana Gelen Değişiklikler

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 19.2.2.2. başlığında kısmi bölünmenin gerçekleştiği tarihe kadar bölünen varlıkların değerinde meydana gelecek değişikliklerin durumuyla ilgili açıklamalara yer verilirken, tam bölünme halinde bölünmenin gerçekleştiği tarihe kadar bölünen varlıkların değerinde

³¹¹ Kavak, Girişim Sermayesi Fonlarının Kurum Kazancından İndirimi, 11.

meydana gelecek değişiklikler ile ilgili ne 5520 Sayılı KVK’da ne de 1 Seri No’lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ’de bir açıklamaya yer verilmemiştir.

19.6.2008 tarih ve 61566 sayılı muktezada tam bölünmenin itibar tarihi ile tam bölünmenin tescil edildiği tarih arasında geçecek sürede, tam bölünecek şirketin faaliyetine devam etmesi nedeniyle, devralacak şirketlere aktarılacak net kayıtlı değerlerde artmalar veya eksilmeler meydana gelirse, bu farkların nasıl işleme tabi tutulacağı konusunda görüş verilmiştir. Buna göre, varlıkların değerinde azalmalar olursa devralan şirketin kabulü şartı ile nakden tamamlanabilmelidir. Şayet net varlıkta fazlalık olur ise bu fazlalıklar devralan şirketlere tam bölünme kapsamında intikal ettirilebilecektir³¹².

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 31.01.2012 tarih B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK10-402 sayılı bir başka muktezada, mükellefin gayrimenkul kiralaması işi ile iştigal ettiği, aktifinde proje geliştirilebilecek muhtelif arsalar olduğu, şirketin 31.05.2011 tarihli bilançosu esas alınmak üzere tam bölünmeyle infisah edeceği, tam bölünme sonucunda üç adet yeni şirket kurulacağı belirtilerek, tam bölünmeye esas alınan bilanço ile bölünmeye ilişkin nihai genel kurul kararının tescili arasında şirket faaliyetleri nedeniyle aktif veya pasifteki artış veya azalışın nasıl bir işleme tabi tutulacağı hakkında bilgi talep edilmiştir.

Muktezada verilen görüşte ise tam bölünme sonucunda kurulacak şirketlerin, devraldıkları varlıkları bölünme tarihindeki kayıtlı değerleri üzerinden devralmaları ve aynen bilançolarına geçirmeleri gerektiğinden, tam bölünmeye esas alınan bilanço ile bölünme tarihi arasındaki faaliyetler nedeniyle aktif ve pasifteki artış veya azalışların da devirde dikkat alınmış olacağı belirtilmiştir.

4.2.1.2. Kısmi Bölünme

5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu ve 20’nci maddeleri kısmi bölünmeye ilişkin düzenlemeleri içermektedir. Kanunun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre kısmi bölünmenin tanımı aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

“Tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye’deki iş yeri veya daimî temsilcisinin bilançosunda yer alan

³¹² Mehmet Maç, “Şirketlerin Tam Bölünme Yoluyla Ortadan Kaldırılmasına İlişkin İki Mukteza ve Uygulama Örnekleri”, **Vergi Dünyası Dergisi**, s. 328 (2008), 7.

taşınmazlar ile en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesi, bu Kanunun uygulanmasında kısmî bölünme hükmündedir.”

Tanımdan da anlaşılacağı üzere kısmi bölünme, karşılığında sermaye payı alınmak suretiyle şirket varlıklarından bir kısmının başka bir şirkete aynı sermaye olarak konulmasıdır³¹³. 5520 Sayılı KVK’da bölünme müessesesi 6102 Sayılı TTK’dan farklı olarak aynı sermaye konulması sistemine oturmuştur³¹⁴.

Kısmi bölünme işleminden sonra bölünen kurum hukuki varlığını sürdürmektedir; çünkü bölünme sonrasında kurum elinde kalan malvarlığı ile faaliyetine devam etmektedir. Ancak tam bölünmede, bölünen ortaklık, bütün malvarlığı kıymetlerini aktif ve pasifleriyle birlikte bir küll halinde birden fazla ortaklığa devretmek suretiyle tasfiyesiz infisah ederek tüzel kişiliğini sona erdirmektedir. Bu fark sebebi ile doktrinde tam bölünme için “infisah ile sonuçlanan bölünme” ve kısmi bölünme için ise “infisah ile sonuçlanmayan bölünme” terimleri kullanılmaktadır³¹⁵.

Kanun hükmünde yer verilen tanımdan da anlaşılacağı üzere 5520 Sayılı KVK’ya uygun bir kısmi bölünme işleminin gerçekleştirilebilmesi için yasa hükmü konuya ilişkin bir takım sınırlamaları da beraberinde getirmiştir.

5520 Sayılı KVK’nın genel gerekçesinde, iştirak hisselerinin kısmi bölünme kapsamında değerlendirilebilmesi için, Kanunun beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki iştirak hisselerinin satışından doğan kazanç istisnası ile paralel düzenlemeler yapıldığı belirtilmiştir. Böylece beşinci maddenin üçüncü fıkrasında yer alan hükmün bu iştirak hisseleri açısından da uygulanması sağlanmıştır. Düzenleme ile aktifte yer alan bu kıymetlerin en az iki tam yıl süreyle elde tutulması şart koşulmuştur. Dolayısıyla, kısmi bölünme nedeniyle vergilendirilmeyecek olan ve istisna kapsamında bulunan bu kıymetlerin alımı ile ilgili finansman giderlerinin kurum kazancından indirim konusu yapılmaması gerekmektedir. İki yıldan az süreyle elde tutulan iştirak hisselerinin elden çıkarılması ya da bir başka kuruma devredilmesi durumunda, söz konusu iştirak hisseleri

³¹³ Ürel, *age*, 866.

³¹⁴ Erol Ulusoy, *age*, 182.

³¹⁵ Akuğur, *age*, 109.

vergilendirme kapsamında olduğundan bunlara ilişkin giderlerin de ilgili kurum kazancından indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Kanunda söz konusu taşınmazlar ile iştirak hisselerinin devredilmesi durumunda, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen taşınmazlara ya da iştirak hisselerine ilişkin borçların da devrinin zorunlu olduğu belirtilmektedir.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu madde kapsamındaki düzenlemeyle üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynî sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devredilmesi mümkün kılınmıştır. Ancak yine aynı maddede söz konusu devir işleminin, işletme bütünlüğünü koruyacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli olan aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi ile olacağı belirtilmiştir. İşletmenin bütünlüğünün korunmasına yönelik getirilen bu düzenlemeyle, şirketlerin üretim tesisi veya işletmelerini kısmi bölünme suretiyle parça parça elden çıkarmaları engellemektedir. Kısmi bölünmeyle amaçlanan, üretim tesisleri veya şirketlerin mevcut faaliyetlerini kesintiye uğratmadan, şirketin üretim ve hizmet ifası faaliyetini ortadan kaldırmadan şirketlerin yeniden yapılanmalarına olanak sağlamaktır³¹⁶.

Kısmi bölünmede devir kayıtlı değerler üzerinden yapılacak, rayiç değer dikkate alınmayacaktır. Ancak 5520 sayılı KVK'nın genel gerekçesinde belirtildiği üzere varlıkların kayıtlı değer üzerinden diğer şirketlere intikal ettirilmesi bölünen şirketin ortaklarına varlıkların mukayyet değeri kadar bir hisse verilmesini gerektirmemektedir. Bölünen şirketin ortaklık haklarını koruyacak bir değişim oranının bölünen ve devralan şirketlerin hisselerinin gerçek değeri üzerinden belirlenmesi gerekmektedir.

Kısmi bölünme ile ilgili 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinde ele alınan bir diğer konu ise kısmi bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisselerinin, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebileceğidir.

5520 sayılı KVK'nın genel gerekçesinde, devralan şirket hisselerinin, bölünen şirketin ortaklarına verilmesi halinde, bölünen şirketin bilançosunun aktif tarafından

³¹⁶ Necat Özen, "Anonim ve Limited Şirketlerde Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esasları, **Vergi Sorunları**, s. 182 (2003), 36-37.

ayni sermaye olarak bir varlık çıktığından, bilançonun dengelenmesi açısından bölünen şirketin sermaye azaltımına başvurabileceği belirtilmiştir.

4.2.1.2.1. Kısmi Bölünmenin Şartları

5520 Sayılı KVK'nın 19 maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası ile söz konusu kanuna istinaden yayımlanan 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, kısmi bölünmeye ilişkin hükümlerin düzenlendiği temel vergi mevzuatını oluşturmaktadır.

İlgili vergi mevzuatının hükümlerinde belirtilen şartlara uyulduğu takdirde kısmi bölünme işlemlerinden doğan karlar hesaplanmaz ve vergilendirilmez. Ancak söz konusu şartlara riayet edilmediği takdirde vergisiz olarak gerçekleştirilen kısmi bölünme işlemi vergiye tabi bir işleme dönüşebilmektedir. GVK Tasarısında da söz konusu şartların aynen korunduğu görülmüştür.

Diğer taraftan, 5520 Sayılı KVK'da öngörülen şartlar 6102 Sayılı TTK'da düzenlenmemiştir. Dolayısıyla 6102 sayılı TTK'ya uygun olarak gerçekleştirilen bir kısmi bölünme işlemi, 5520 Sayılı KVK'da belirlenen şartlara riayet etmediği takdirde söz konusu işlem vergisel sonuçlara tabi olabilecektir³¹⁷.

5520 Sayılı KVK'nın kısmi bölünmeye ilişkin 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi, esasa ilişkin şartları düzenlemekle birlikte tam bölünmede olduğu gibi vergisel şekil şartlarını koşul koymamıştır. Tam bölünme müessesinde bölünen kurum tüzel kişiliğini kaybettiğinden bölünme suretiyle münfesi kurumun bölünme tarihine kadar olan kazançlarının vergilendirilmesi gerekmektedir. Ancak kısmi bölünmede bölünen kurum faaliyetlerini devam ettirdiğinden bölünme tarihine kadar olan kazançların vergilendirilmesi gerekmemektedir. Dolayısıyla kısmi bölünme işleminde tam bölünmede olduğu gibi bölünme tarihine kadar olan kıst dönem için bölünme beyannamesi ve taahhütname verilmesi gibi vergisel şekil şartları aranmamaktadır³¹⁸.

Kısmi bölünmenin esasa ilişkin şartları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

³¹⁷ Arslan, age, 144.

³¹⁸ Akugur, age, 161.

4.2.1.2.1.1. Bölünen ve Devralan Şirketlerin Sermaye Şirketi Olması

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye'deki iş yeri veya daimî temsilcisinin bilançosunda yer alan taşınmazlar ile en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devretmesi “kısmi bölünme” olarak tanımlanmıştır.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere bölünme işlemine katılan tüm şirketlerin sermaye şirketi olması gerekmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın ikinci maddesine göre sermaye şirketleri, TTK hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlardır.

Dolayısıyla KVK'nın birinci maddesinde kurumlar vergisi mükellefi olarak belirtilen ancak TTK hükümlerine göre sermaye şirketi niteliğine haiz olmayan kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ile iş ortaklarının bölünmesi 5520 Sayılı KVK kapsamı dışında kalmaktadır³¹⁹.

Bölünmeye konu olabilecek şirketler bakımından 5520 Sayılı KVK'da yer alan hükümler 6102 Sayılı TTK'ya oranla daha kısıtlayıcıdır. 5520 Sayılı KVK'ya göre bölünme hükümlerinden sadece sermaye şirketleri yararlanabilmektedir. 6102 Sayılı TTK'nın “geçerli bölünmeler” başlığı altında hüküm altına alınan düzenlemelere göre ise sermaye şirketleri ve kooperatifler sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebilmektedir. Bu durumda 6102 sayılı TTK'ya göre kooperatiflerin sermaye şirketi veya kooperatiflere bölünebilmesi caiz iken söz konusu bölünmeler 5520 sayılı KVK açısından geçerli olmadığından KVK'daki vergisel avantajlardan yararlanamayacaklardır³²⁰.

4.2.1.2.1.2. Kısmi Bölünme İşleminde En Az İki Şirketin Varlığı

Tam bölünme işleminde bölünen kurumun malvarlığını iki veya daha fazla kuruma devretmesi gerektiğinden bölünme işlemine en az üç şirketin katılması gerekmektedir. Oysaki 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının

³¹⁹ Göktuna, *Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri*, 215.

³²⁰ Tan, *age*, 50.

(b) bendinde hüküm altına alınan kısmi bölünme tanımına göre, kısmi bölünme işlemine en az iki sermaye şirketinin katılması yeterlidir.

Kısmi bölünme işlemi neticesinde bölünen şirket ve devralan şirket ya da şirketlerin hukuki varlıklarını devam ettirmesi şarttır. Söz konusu şirketlerin faaliyetleri sona ermemiş ve tasfiye edilmemiş olmaları gereklidir.

Kısmi bölünme işleminde en az iki şirketin olması gerektiği ile ilgili çıkarsama 5520 Sayılı KVK'daki tanımdan anlaşılmakla beraber kısmi bölünme işleminin en çok kaç şirketle yapılacağı konusunda mevcut düzenlemelerde herhangi bir üst sınıra rastlanmamaktadır³²¹.

4.2.1.2.1.3. Bölünen ve Devralan Şirketin Tam veya Dar Mükellef Olması

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde yapılan tanımdan anlaşılabacağı üzere, tam mükellefiyete tabi sermaye şirketleri yanında dar mükellefiyete tabi kurumların da kısmi bölünme hükmünden yararlanmalarına olanak sağlanmıştır. Böylece tam bölünmeden farklı olarak, dar mükellef kurumların Türkiye'deki daimi temsilcisinin veya işyerinin bilançosunda yer alan ve kanun metninde sayılan iktisadi kıymetler de kısmi bölünmeye konu olabilecektir³²².

5520 Sayılı KVK'dan farklı olarak, GVK Tasarının 53 üncü maddesinin beşinci fıkrasıyla kısmi bölünme hükümlerinin aynı şartlarla dar mükellef kurumlar hakkında da uygulanacağı ayrıca hüküm altına alınmıştır. Ancak ilgili maddeye göre devralan kurum tarafından devralınan değerlere karşılık olarak verilen iştirak hisselerinin, Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcinin aktifine kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kısmi bölünme işleminde, bölünen şirketin hem tam mükellef hem de dar mükellef olmasına imkan tanıyan yasa, tam mükellefiyete tabi olan sermaye şirketleri ile dar mükellefiyete tabi olan kurumların kısmi bölünme nedeniyle varlıklarını devralan mevcut veya yeni kurulacak şirketlerin sadece tam mükellef sermaye şirketi olmasını zorunlu kılmıştır³²³. Bu durumda bölünen şirket hem tam mükellef hem de dar mükellef sermaye şirketi olabilirken, devralan şirket için sadece tam mükellef olma şartı getirilmiştir.

³²¹ Göktuna, *Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri*, 231.

³²² Nazalı, *Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri*, 194.

³²³ Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, 200.

5520 Sayılı KVK'nın üçüncü maddesi tam mükellefiyet ve dar mükellefiyet kavramını tanımlamaktadır. Buna göre; kanunun birinci maddesinde sayılı kurumlardan (sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler ile iş ortakları) kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunanlar gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirilirler. Kanunun birinci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler.

Aynı maddenin beşinci ve altıncı fıkraları kanuni merkez ile iş merkezinin tanımını vermektedir. Buna göre, vergiye tabi kurumların kuruluş kanunlarında, tüzüklerinde, ana statülerinde veya sözleşmelerinde gösterilen merkez kanuni merkez; iş bakımından işlemlerin fiilen toplandığı ve yönetildiği merkez ise iş merkezi olarak tanımlanmıştır.

Bölünme özü itibariyle bir vergi istisnası olmaktan ziyade bir vergi erteleme müessesidir. Bu yüzden hem tam bölünme hem de kısmi bölünme işlemi gerçekleştiğinde vergi doğmamaktadır. İşlemin vergilendirilmesi bölünme suretiyle devralınan aktif kıymetlerin devralan kurumun elde çıkardığı tarihe kadar ertelenmektedir. Böylece devralınan aktif kıymetlerin ortaklıktan çıkarıldığı anda gizli yedekler ortaya çıkmakta ve bölünmeden doğan kazanç vergilendirilmektedir.

Türkiye'de elde edilen gelirler açısından dar mükellef olan sermaye ortaklıklarının mahiyetleri itibariyle devralınan aktif kıymetlerin satışından doğan gizli yedeklerinin açığa çıkmama ihtimali bulunmaktadır. Bu yüzden kanun koyucu tarafından bölünme işlemine katılan devralan şirketlere tam mükellef olmaları şartı getirilmiştir³²⁴.

4.2.1.2.1.4. Devralan Sermaye Şirketlerinin Mevcut Veya Yeni Kurulmuş Olması

5520 Sayılı KVK'da, kısmi bölünmede devir alacak kurumların yeni kurulacak kurumlar olabileceği gibi faaliyetine devam eden kurumlar da olabileceği hüküm altına alınmıştır.

Tam bölünme işleminde bölünen kurumun malvarlığını iki veya daha fazla kuruma devretmesi gerektiğinden bölünme işlemine en az üç şirketin katılması

³²⁴ Aykut Bakırcı, "Kısmi Bölünme", *Vergi Dünyası*, s. 259, (2003):146.

gerekmektedir. Oysaki kısmi bölünmede, kısmi bölünme işleminin gerçekleşmesi için en az iki şirketin katılması yeterlidir. Ancak devralan kurumlar birden fazla olabileceği gibi bu kurumların bir kısmı mevcut bir kısmı da yeni kurulacak şirket statüsünde olabilir. Burada önemli olan kısmi bölünme neticesinde bölünen ortaklığın kendi bünyesinde kalan malvarlığı unsurlarının, ortaklığın üretim veya hizmet faaliyetlerine devamını sağlayabilecek yeterliliğe sahip olmasıdır³²⁵.

4.2.1.2.1.5. Kısmi Bölünmeye Konu Olabilecek İktisadi Kıymetler

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde kısmi bölünme müessesine ilişkin yapılan tanımda kısmi bölünmeye konu olabilecek iktisadi kıymetler taşınmazlar, en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri, üretim ve hizmet işletmeleri olarak belirtilmiştir. Kanun maddesinde sayılan söz konusu unsurların dışında başka bir varlık kısmi bölünmeye konu edilirse, söz konusu işleme 5520 Sayılı KVK'da ve diğer vergi mevzuatında tanınan vergisel istisnalar tanınmayacaktır.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ'in "5.6.2.2.1. Taşınmazlar" bölümünde yapılan açıklamaların 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinde yer alan "taşınmaz" kavramı için de uygulanabileceği düşünülmektedir³²⁶. Bu bölümde istisnaya konu olan taşınmazlar, Türk Medeni Kanununda "Taşınmaz" olarak tanımlanan ve esas niteliği bakımından bir yerden başka bir yere taşınması mümkün olmayan, yerinde sabit olan mallar olarak tanımlanmıştır.

Kısmi bölünmeye konu edilebilecek varlıklar arasında sayılan taşınmazlara ilişkin tanım, Türk Medeni Kanunu'nun³²⁷ 704 üncü maddesinde yapılmaktadır. Buna göre, taşınmaz mülkiyetinin konusunu arazi, tapu kütüğünde ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar ile kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız bölümler oluşturmaktadır.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ'in "5.6.2.2.2. İştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri" bölümünde ise iştirak hisselerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Tebliğ'de iştirak hissesi deyiminin menkul değerler portföyüne dahil hisse senetleri ile ortaklık paylarını ifade ettiği belirtilmiştir.

³²⁵ Akuğur, age, 121.

³²⁶ Durgun, age, 84.

³²⁷ "Türk Medeni Kanunu (4721 S.K.)", Resmi Gazete, 24607 (Aralık 2001).

Bunlar,

- Anonim şirketlerin ortaklık payları veya hisse senetleri (Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım ortaklıkları hisse senetleri dahil),
- Limited şirketlere ait iştirak payları,
- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komanditer ortaklarına ait ortaklık payları,
- İş ortaklıkları ile adi ortaklıklara ait ortaklık payları,
- Kooperatiflere ait ortaklık payları

olarak sıralanabilir.

Tebliğde ayrıca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi fonların katılma belgelerinin iştirak hissesi olarak değerlendirilmeyeceği de ayrıca belirtilmiştir.

Kanunda iştirak hisselerinin kısmi bölünme kapsamında işleme tabi tutulabilmesi için, iştirak hisselerinin şirket aktifinde en az iki tam yıl süreyle tutulması gerektiği açıkça ifade edilmiştir. Bu şart, 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki iştirak hissesi satış kazancı istisnasına ilişkin hükümlerle aynı paralellikte düzenlenmiştir³²⁸.

Kanunda ayrıca üretim ve hizmet işletmelerinin bir veya birkaçının kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devredilebileceği belirtilmiştir. 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanunu'nun 1 inci maddesine göre; bir maddenin vasfı, şekil, hassa veya terkiibini makine, cihaz, tezgah, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirmek veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve seri halinde imal veya istihsal eden yerlerle madenlerin çıkarılıp işlendiği yerler sanayi işletmesi olarak tanımlanmıştır. Bu şekilde mal üreten sanayi işletmeleri, üretim işletmeleridir. Hizmet işletmeleri ise, hizmet üretmek ve pazarlamak için üretim faktörlerini bir araya getiren ekonomik birimlerdir³²⁹.

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, üretim ve hizmet işletmelerinin devrinde işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin

³²⁸ Durgun, age, 86.

³²⁹ Kağıtcıoğlu, age, 188.

devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunlu tutulmuştur.

4.2.1.2.1.6. Kısmi Bölünme İle Ayni Sermaye Olarak Konulacak Değerlerin Kayıtlı Değerleri İle Aktarılması

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde kısmi bölünmeye konu olabilecek iktisadi kıymetlerin kayıtlı değerleri üzerinden ayni sermaye olarak mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devredilmesi gerektiği şart koyulmuştur. Bu varlıklar, devir olan şirket tarafından da kayıtlı değerleriyle kayıtlara intikal ettirilecektir. 213 Sayılı VUK'un 265 inci maddesine göre bu değer, bir iktisadî kıymetin muhasebe kayıtlarında yer alan hesap değeridir.

Bu şart kısmi bölünmenin bir vergi erteleme müessesesi olması ile açıklanmaktadır. Kısmi bölünmeye konu kıymetlerin içerdiği gizli yedeklerin mali kara intikali bu kıymetleri devralan kurum tarafından elden çıkarıldıkları tarihe kadar ertelenmektedir³³⁰. Yani devredilen varlıklar üzerinde yer alan gizli yedekler, bölünme esnasında realize edilmeyecek ve devralan kurum tarafından elden çıkarıldığında realize edilip vergilendirilecektir.³³¹ Böylece, bölünen kurumun ödemesi gereken vergi devralan kurum tarafından gecikmeli olarak ödenmektedir. Sistemin bu şekilde işlemlerini sağlayan ise söz konusu kıymetlerin devrolan kuruma kayıtlı değerleriyle intikal etmesidir³³².

Varlıkların kayıtlı değer üzerinden diğer şirketlere intikal ettirilmesi bölünen şirketin ortaklarına varlıkların mukayyet değeri kadar bir hisse verilmesini gerektirmemektedir³³³.

Hisselerin tamamının bölünen şirketin ortaklarına verileceği yeni kuruluş yoluyla kısmi bölünmelerde hisse dağılımının rayiç değere göre yapılmasının önemi yoktur;

³³⁰ Hızır Tarakçı, **Vergi ve Sermaye Piyasası Mevzuatı İle Türk Ticaret Kanunları Açıklarından Kurumlarda Sona Erme**, (İstanbul: Polaris Yayınları, 2003), 503'den aktaran Mutlu Kağıtçıoğlu, **Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme**, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012), 192).

³³¹ Ürel, age, 868.

³³² Hızır Tarakçı, **Vergi ve Sermaye Piyasası Mevzuatı İle Türk ticaret Kanunları Açıklarından Kurumlarda Sona Erme**, (İstanbul: Polaris Yayınları, 2003), 503'den aktaran Mutlu Kağıtçıoğlu, **Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme**, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012), 192.

³³³ Şenyüz, age, 140.

Çünkü bölünen şirketin ortakları yeni şirketin de aynı oranda ortakları olacaktır³³⁴. Ancak devrin mevcut bir şirkete gerçekleştiği bölünmelerde, bölünen ve devralan şirketlerin karşılıklı olarak devre konu varlıkların değerlerini belirlemek suretiyle bölünen şirketin ortaklarının haklarını koruyacak bir değişim oranı tespit etmeleri ve hisse dağılımını söz konusu değişim oranını dikkate alarak yapmaları gerekmektedir³³⁵. Kanunun genel gerekçesinde değişim oranının bölünen ve devralan şirketlerin hisselerinin gerçek değeri üzerinden belirleneceği ifade edilmiştir.

6102 Sayılı TTK’da ise devrin hangi değer üzerinden hesaplanması gerektiğine ilişkin herhangi bir sınırlama bulunmamaktadır. Ancak kanunun gerekçesinde, şirketlerin yaşayan  irket değeri ile yani gerçek değeri ile hesaba katılması gerektiği ifade edilmektedir. Vergi mevzuatına göre bölünmeden kaynaklanan kar bölünme anında vergilendirilmeyeceği için devredilen varlıkların, devralan  irket tarafından kayıtlı değerleriyle kendi kayıtlarına intikal ettirilmesi oldukça makuldür. Zira devralan  irket söz konusu varlıkları ileride elden çıkardığında satış bedeli ile kayıtlı bedel arasındaki fark vergilendirilecektir. Halbuki varlıklar gerçek değerleriyle kayıtlara geçirildiği takdirde gerçek değerleriyle kayıtlı değerleri arasındaki pozitif fark bölünme anında vergilendirilmi  olacaktır³³⁶.

4.2.1.2.1.7. Devralan  irketin Sermayesini Temsil Eden  ştirak Hisselerinin, Bölünen  irkete veya Ortaklara Verilmesi

Kısmi bölünmede devralınan varlıkların karşılığında devralan kurumun hisselerinin verilmesi gerekmektedir. 5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde; kısmi bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan  irket hisselerinin, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilmesi mümkün kılınmıştır.

Kısmi bölünme işlemi neticesinde devralan kurumun devraldık  iktisadi kıymetlerin karşılığında kendi  irket hisseleri dışında nakit ya da başka bir değer vermesi halinde işlem kısmi bölünme olarak değerlendirilemeyecektir. Söz konusu işlem iktisadi

³³⁴ Sakıp  eker, “Kısmi Bölünmede Doğrular ve Yanlı lar I”, *Yaklaşım*, s. 169’dan aktaran Hamdi Deniz Ege Göktuna, *Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi I lemleri*, 1.bs. (İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012), 228.

³³⁵ Göktuna, *Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi I lemleri*, 228.

³³⁶ Arslan, *age*, 144.

kıymetlerin satışı olarak değerlendirilecek ve işlemi vergisiz gerçekleştirme imkanı ortadan kalkacaktır³³⁷.

Kısmi bölünme işlemiyle devralan şirket, aynı sermaye olarak konulan iktisadi kıymetler neticesinde sermaye artırımına gider çünkü devralınan iktisadi kıymetler bilançonun aktif tarafına kayıtlı değerleri ile kaydedildiğinde bilançoda denkliğin sağlanması için pasif tarafta devralan şirketin sermayesini arttırması gerekmektedir³³⁸. Sermaye artırımını neticesinde devralan şirketin hisse senetleri kanun metninde belirtildiği gibi bölünen kuruma veya bölünen kurumun ortaklarına tahsis edilmektedir.

5520 Sayılı KVK gerekçesinde devralan şirketin hisse senetlerinin bölünen kurumun ortaklarına tahsis edilmesi durumunda, aynı sermaye olarak aktifinden bir varlık çıkan şirketin bilançosunun, sermaye azaltılmasıyla dengelenmesinin mümkün olabileceği belirtilmiştir. Ayrıca taşınmaz ile iştirak hisselerinin devredildiği bir kısmi bölünmede devralan şirketin hisse senetlerinin bölünen kurumun ortaklarına tahsis edilmesi halinde, söz konusu taşınmaz veya iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunlu kılınmıştır.

Öte yandan, devralan şirketin hisselerinin devreden şirkette kalması halinde, bölünen şirket devrettiği malvarlığı karşılığında iştirak hissesi edineceğinden sermaye azaltımına gitmeyecektir. 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nde devralan şirket hisselerinin bölünen şirkette kalması halinde devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin pasif kıymetlerin devrinin ihtiyari olduğu belirtilmiştir.

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'ne göre yapılan işlemin 5520 Sayılı KVK uyarınca yapılan bölünme işlemi sayılabilmesi için bölünmeye konu edilen varlıklara karşılık iktisap edilen hisselerin, varlıklarını devreden şirketin ortaklarına, devreden veya bölünen şirketteki hisselerine isabet eden servet değeri ile orantılı olarak dağıtılması gerekmektedir.

GVK Tasarısının 53 üncü maddesinin beşinci fıkrasında ise dar mükellef kurumun Türkiye'deki işyeri veya daimi temsilcinin kısmi bölünme işlemi gerçekleştirmesi durumunda, devralınan değerlere karşılık olarak devralan kurum tarafından verilen

³³⁷ Göktuna, **Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri**, 227.

³³⁸ Durgun, **age**, 61.

iştirak hisselerinin Türkiye’deki işyeri veya daimi temsilcinin aktifine kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir.

6102 Sayılı TTK açısından bakıldığında “ortak olma durumunun devamlılığı ilkesi” uyarınca, tam bölünmede devredilen mal varlığı karşılığında bölünen şirketin ortaklarına devralan şirkette pay verilmesi zorunludur. Ancak 6102 Sayılı TTK ile bölünmeye katılan şirketlerin ortaklarına bölünmeyi şekillendirme konusunda daha geniş bir hareket alanı sağlanmıştır. 6102 Sayılı TTK’ya göre devreden şirketin ortaklarına mevcut payları oranında şirket payı verilebileceği gibi mevcut paylarının oranına göre değişik oranda şirket payları da tahsis edilebilmektedir³³⁹.

4.2.1.2.1.8. Kısmi Bölünme Halinde İşletme Bütünlüğünün Korunması

5520 Sayılı KVK’nun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre işletmelerin kısmi bölünmeye konu edilmesinde işletme bütünlüğünün korunması esası alınmıştır. İşletme bütünlüğünün korunması ile bölünme sonrasında bölünmeye konu işletmenin yeni şirket bünyesinde faaliyetine devam edebilmesi amaçlanmaktadır³⁴⁰.

4.2.1.2.1.9. Üretim ve Hizmet İşletmelerinin Ayni Sermaye Olarak Konulması

Kısmi bölünme işlemlerinde üretim ve hizmet işletmeleri kısmi bölünmeye konu olabilmektedir. Üretim ve hizmet işletmelerinin ayni sermaye olarak konulmasına ilişkin 1 Seri No’lu KVK Genel Tebliği’nin “19.2.2.1. Üretim ve hizmet işletmelerinin ayni sermaye olarak konulması” bölümünde açıklamalar yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerdeki temel hususlar aşağıda açıklanmaktadır.

Öncelikli olarak kısmi bölünme sonucu hem bölünen işletmenin hem de bölünme sonucunda varlıkları devralan işletmenin faaliyetine devam etmesi esastır. Bu kapsamda, kanun koyucu üretim veya hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesini zorunlu tutmuştur. Böylece, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli taşınmaz, her türlü tesis, makine ve teçhizat, alet, edevat, taşıtlar, gayri maddi haklar ile hammadde, mamul, yarı mamul mallar

³³⁹ Arslan, *age*, 144.

³⁴⁰ Mehmet Maç, “Kısmi Bölünmede Aranılan Şartlar ve Uygulama”, *Vergi Dünyası Dergisi*, s. 314 (2007): 24.

gibi aktif kıymetler ile ilgili pasif kıymetlerin tümü mevcut veya yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devrolmuş olacaktır.

Bölünen kurumun bilançosunda yer alan nakit, alacak, menkul kıymet ve borçlardan kısmi bölünme işlemine konu edilen üretim ve hizmet işletmeleri ile doğrudan ilgili olanların devri zorunlu tutulurken; devredilen işletme ile doğrudan ilgili olmayan bu kıymetlerin devri ihtiyari bırakılmıştır.

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'nde devredilecek söz konusu kıymetlerin tutarının mükellefçe belirlenmesinin esası benimsenmiştir. Mevcut kayıtlardan bu kıymetlerin devredilen işletme ile ilgili olanların tespit edilebilmesi halinde, bu tutar; kayıtlardan devredilen işletme ile ilgili olanların tespit edilememesi halinde ise mükellefin belirleyeceği uygun dağıtım anahtarlarına göre hesaplanan tutarların dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Kanunda mükellefe uygun bir dağıtım anahtarı belirleme hakkı verildiğinden kısmi bölünmeye konu işletme ile doğrudan ilişkilendirilemeyen alacaklar için örneğin “net satış payı” dikkate alınabilir. Net satış payı, devredilen işletme net satışlarının, işletme net satışlarına oranını ifade etmektedir³⁴¹.

1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği'ne göre devredilen üretim ve hizmet işletmeleriyle doğrudan ilgili olan borçların mükellef tarafından tespit edilememesi halinde, devredilecek işletmenin aktif içerisindeki payı üzerinden bir dağıtım anahtarı tespit edilmesi ve buna göre devredilecek borçların tutarının hesaplanması mümkündür.

Görüldüğü üzere, işletme ile doğrudan ilişkilendirilemeyen alacakların devrinde mükellefe uygun bir dağıtım anahtarı belirleme hakkı tanınmışken, doğrudan ilişkilendirilemeyen borçların devrinde aktif payı üzerinden dağıtım anahtarı belirlenmesi öngörülmüştür³⁴².

Bununla birlikte, kısmi bölünmede borçların da devredilmesi halinde aynı sermaye tutarının devredilen borç tutarı kadar eksik gerçekleşeceği tabiidir.

6102 Sayılı TTK'ya göre bölünen şirketin yönetim organı kendi nesnel takdirine göre çeşitli aktif ve pasifi bir araya getirerek devre konu edilecek bölümleri oluşturabilmektedir. Söz konusu bölümlere giren aktif ve pasiflerin birbirleriyle ilgili

³⁴¹ Suat Çiçek, “Kısmi Bölünme Müessesesi Kapsamında Sermaye Şirketlerine Aynı Sermaye Konulması İşlemi, Aşamaları ve Özellik Arz Eden Hususlar”, Lebib Yalkın, s. 80 (2010): 297.

³⁴² Age, 297.

olmaları katı bir şart değildir. 6102 Sayılı TTK'ya göre bölünmede önemli olan, aktif ve pasifi oluşturan değerlerin nasıl bölündüğü ve bir bütün oluşturacak şekilde tertiplenip bölünmeye tahsis edildiğidir. TTK'ya göre bölünen şirketin yönetim organının devre konu edilecek malvarlığı bölümünün devrinden sonra kalan net malvarlığının şirketin alacaklılarının alacaklarını karşılayacak düzeyde olup olmadığını araştırması ve bunu bölünme raporunda belirtmeleri zorunludur. Bununla birlikte, sermaye azalmasına gerek olup olmadığını ve gerekli ise, bunun miktarını ve azaltma sonucunda sermayenin asgari tutarın altına inip inmeyeceğini de vurgulamaları şarttır. Aksi halde sorumlu olurlar³⁴³.

4.2.1.2.1.10. Üretim ve Hizmet İşletmelerine Bağlı Taşınmazların Durumu

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca, kısmi bölünme işlemi sonucunda hem bölünen işletmenin hem de bölünme sonucunda varlıkları devralan işletmenin faaliyetine devam etmesi esas olduğundan; kısmi bölünmeye konu edilen üretim ve hizmet işletmelerinin devrinde işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli olan tüm aktif ve pasif kalemlerin devredilmesi şarttır.

Dolayısıyla üretim ve hizmet işletmeleri ile fiziki veya teknik bütünlük arz eden ve bu işletmelerden ayrılması mümkün olmayan binalar, arsa ve araziler de bu işletmelere dahil taşınmazlar olarak kabul edilmektedir. Ancak bir fabrika binasının içinde iki ayrı üretim işletmesi bulunması halinde üretim işletmelerinden birinin devri fabrika binasının da bölünüp devredilmesini gerektirmemektedir³⁴⁴.

4.2.1.2.1.11. Üretim ve Hizmet İşletmelerinin Belli Bir Kısımının Kısmi Bölünmeye Konu Edilmesi

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.2.2.1. Üretim ve hizmet işletmelerinin aynı sermaye olarak konulması" bölümünde, üretim ve hizmet işletmelerinin kısmi bölünme yoluyla devrinde işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiş ve bu kapsamda söz konusu işletmelerin devrinde işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli taşınmaz, her türlü tesis,

³⁴³ Arslan, *age*, 145.

³⁴⁴ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.2.2.1.2 Üretim ve hizmet işletmelerine bağlı taşınmazların durumu" başlığı.

makine ve teçhizat, alet, edevat, taşıtlar, gayri maddi haklar ile hammadde, mamul, yarı mamul mallar gibi aktif kıymetler ile ilgili pasif kıymetlerin tümünün devredilmesinin zorunlu olduğu kabul edilmiştir.

Yine aynı Tebliğ’de bir işletmenin bütünlüğünün korunması gerektiğinden üretim ve hizmet işletmelerinin belli bir kısmının sermaye şirketlerine aynı sermaye olarak konulmasının mümkün olmadığı ayrıca ifade edilmiştir ve aşağıdaki gibi bir örnek verilmiştir³⁴⁵:

“Kısmi bölünme kapsamında bir şirketin cam işletmesini devrederken bu işletmeye ait makine, taşınmaz ve hammadde kalemlerinin tamamını devretmesi gerekmektedir. Cam işletmesine ait üç üretim bandının bulunması halinde ise bunların birbirinden bağımsız olarak ticari faaliyeti devam ettirebilecek niteliği haiz olması halinde, bu üretim bantlarının sadece ikisinin kısmi bölünme kapsamında diğer işletmeye devredilmesi, bir adet üretim bandının cam işletmesinde bırakılması mümkün olup bu üretim bantlarında kullanılan makinelerin bir kısmının devredilmesi bir kısmının ise işletmede bırakılması söz konusu olamayacaktır.”

Ayrıca Tebliğ’de tek bir üretim veya hizmet işletmesi bulunan kurumun, taşınmazlar ve iştirak hisselerini kısmi bölünmeye konu etmesi mümkün olup anılan işletmeyi ise kısmi bölünme kapsamında devretmesinin mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Birbirinden ayrı varlık ifade eden ve birbirinden ayrı olarak bir ticari faaliyeti devam ettirebilecek nitelikte olan varlıklardan oluşan işletmelerin, bu varlıkları kısmi bölünmeye konu edilebilecekleri kabul edilmiştir. Tebliğ’de konuya ilişkin aşağıdaki gibi bir örnek sunulmuştur³⁴⁶:

“İplik ve kumaş üretiminden konfeksiyon imalatına kadar tüm aşamaları ihtiva eden üretim işletmesinin, iplik veya kumaş üretimi ya da konfeksiyon imalatına ait bölümlerinin ayrı ayrı bölünebilmesi mümkünken, kumaş üretimine ilişkin kasarlama veya apre bölümlerinin kısmi bölünmeye konu edilmesi mümkün olmayacaktır.”

Bununla birlikte, 6102 Sayılı TTK’da üretim ve hizmet işletmelerinin belli bir kısmının kısmi bölünmeye konu edilmesini engelleyici herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

³⁴⁵ 1 Seri No’lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nin “19.2.2.1.3 Üretim ve hizmet işletmelerinin belli bir kısmının kısmi bölünmeye konu edilmesi” başlığı.

³⁴⁶ Age.

4.2.1.2.2. Kısmi Bölünme Halinde Vergilendirme

5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Kanun'un 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında kısmi bölünme işleminden doğan karlar hesaplanmaz ve vergilendirilmez.

5520 Sayılı KVK'nın kısmi bölünmeye ilişkin 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi, esasa ilişkin şartları düzenlemektedir. Söz konusu şartlara riayet edilmediği takdirde vergisiz olarak gerçekleştirilen kısmi bölünme işlemi vergiye tabi bir işleme dönüşebilmektedir.

Kısmi bölünmede tam bölünmede olduğu gibi vergisel şekil şartları aranmamaktadır. Kısmi bölünme sonucunda bölünen şirketin tüzel kişiliği devam ettiğinden bölünme tarihine kadar olan kıst dönem için beyanname verilmesi söz konusu değildir. Oysa tam bölünme işleminde bölünen kurum tüzel kişiliğini kaybettiğinden, bölünen kurumun bölünme tarihine kadar olan kazançlarının vergilendirilmesi gerekmektedir³⁴⁷.

4.2.1.2.3. Kısmi Bölünmede Özellik Arz Eden Haller

5520 Sayılı KVK'da düzenlenen hükümler uyarınca kısmi bölünmede özellik arz eden konulara aşağıda yer verilmektedir.

4.2.1.2.3.1. Devredilen İktisadi Kıymetlerle Birlikte Bunlara Ait Borçların Da Devredilmesi Halinde Devre Konu Net Değerin Sıfır veya Negatif Olması Durumu

1 Seri Nolu KVK Genel Tebliği'nin 19.2.2.1.1. bölümünde bahsedildiği üzere; kısmi bölünmeye konu olan iktisadi kıymetlerle birlikte bunlara bağlı borçların da devredilmesi halinde, devre konu iktisadi kıymetlerin kayıtlı değerleri sıfır veya negatif olabilmektedir. Böyle bir durumda devredilen iktisadi kıymetler karşılığında alınan iştirak hisseleri bilançoda iz bedeli ile takip edilmelidir.

Devre konu net değer negatif olması durumunda, negatif fark hem bölünen kurumun hem de devralan kurumun bilançosunda geçici bir hesapta izlenmelidir.

İktisadi kıymetlerin devri karşılığında alınan ve kayıtlarda iz bedeliyle takip edilen iştirak hisselerinin elden çıkartılması halinde ise geçici hesapların dönem kazancı ile

³⁴⁷ Akuğur, age, 161.

ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu iştirak hisselerinin kurumun ortaklarına verilmesi halinde de geçici hesapların yine dönem kazancı ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

4.2.1.2.3.2. Kısmi Bölünmenin Gerçekleştiği Tarihe Kadar Bölünen Varlıkların Değerinde Meydana Gelen Değişiklikler

Kısmi bölünme işlemi sonuçlanana kadar geçen süreçte bölünmeye konu olan şirket faaliyetlerini devam ettirdiğinden işlem sonuçlandığında bölünen şirketin malvarlığında olumlu ya da olumsuz yönde farklılıklar meydana geleceği kesindir.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde şirket organlarınca bölünme kararının alındığı tarih ile bölünmenin Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih arasında, işletmelerin faaliyetlerini devam ettirmeleri neticesinde, stoklarda meydana gelecek eksilmelerin, devralan şirketin kabul etmesi halinde nakit ile tamamlanabileceği; stoklarda fazlalık meydana gelmesi halinde ise bunların devredilebilmesinin mümkün olduğu gibi işletmede bırakılmasının da kısmi bölünmeye engel teşkil etmeyeceği hüküm altına alınmıştır³⁴⁸.

Bölünen şirketin kısmi bölünme sürecinde devam eden faaliyetleri dolayısıyla stoklarında meydana gelen azalmalar devralan şirketin kabul etmesi halinde nakit ile tamamlanabilirken; stoklarda oluşan fazlalıklar için Tebliğ herhangi bir düzeltme öngörmemiştir. Neticede kısmi bölünme işlemi özü itibarıyla bir aynı sermaye koyma işlemi olduğundan, şirket organlarınca bölünme kararının alındığı tarih ile bölünmenin Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarihteki toplam aynı sermaye değerinin aynı olması gerekmektedir³⁴⁹.

Tebliğ sadece stoklarda meydana gelecek değişikliklere ilişkin düzenlemeler getirmiştir. Oysa stokların dışında bilançonun aktif ve pasif tarafında yer alan diğer kalemlerde de bölünme kararının alındığı tarih ile bölünmenin Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih arasında farklılıklar oluşabilmektedir. Tebliğ diğer kalemlerde ortaya çıkabilecek farklılıkların nasıl kapatılacağına ilişkin bir çözüm üretmemektedir³⁵⁰.

³⁴⁸ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.2.2.2 Bölünmenin gerçekleştiği tarihe kadar bölünen varlıkların değerinde meydana gelecek değişikliklerin durumu" başlığı.

³⁴⁹ Nazalı, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 206.

³⁵⁰ Age, 206.

6102 Sayılı TTK'nın 165 inci maddesine göre bilanço günüyle bölünme sözleşmesinin imzası veya bölünme planının düzenlenmesi tarihi arasında altı aydan fazla zaman geçmişse veya son bilançonun çıkarılmasından sonra, bölünmeye katılan şirketlerin malvarlıklarında önemli değişiklikler meydana gelmişse, bölünmeye katılan şirketler bir ara bilanço çıkarmak zorundadır. Aynı şekilde, bölünmeye katılan şirketlerden birinin aktif ve pasif varlıklarında, bölünme sözleşmesinin imzası tarihiyle bu sözleşmenin genel kurulda onaya sunulacağı tarih arasında, önemli değişiklik meydana gelmiş ise yönetim organı bu durumu kendi genel kuruluna ve bölünmeye katılan diğer şirketlerin yönetim organlarına yazılı olarak bildirmek zorundadır.

4.2.1.2.3.3. Kısmi Bölünmede Zarar Mahsubu

5520 Sayılı KVK'nın dokuzuncu maddesinde, tam bölünme halinde kanunda sayılan şartların sağlanması koşuluyla devralan kurumun belirlenen sınır dahilinde bölünen kuruma ait geçmiş yıl zararlarını indirim konusu yapabileceği düzenlenmiş ancak kısmi bölünme halinde bölünen kurumdan devralan kuruma bir zarar intikali öngörülmemiştir.

Kısmi bölünmede, bölünen kurumdan devralan kuruma geçmiş yıl zararlarının hiçbir şekilde devredilmesinin mümkün olmadığı 1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 19.2.2.1 bölümünde açıkça ifade edilmiştir.

Kısmi bölünmede zarar mahsubuna ilişkin olarak GVK Tasarısında da farklı bir düzenleme getirilmemiştir.

4.2.1.2.3.4. Kısmi Bölünme Halinde Devralan Kurumların Sorumluluğu

Bölünmeden doğan sorumluluk, 5520 Sayılı KVK'nın 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası ile düzenlenmiştir. Buna göre; Kanun'un 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre gerçekleştirilen kısmi bölünme işlemlerinde, bölünen kurumun bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından bölünen kurumun varlıklarını devralan kurumların, devraldıkları varlıkların emsal bedeli ile sınırlı olarak müteselsilen sorumlu olacakları hüküm altına alınmıştır.

Kısmi bölünmede, bölünen kurumun hukuki varlığı devam ettiği için tahakkuk etmiş ve edecek vergilerden de yine bu kurum sorumlu olacaktır. Ancak kısmi bölünme

nedeniyle mali yapısının zayıflama ihtimali bulunan kurumlar bakımından bu müteselsil sorumluluk esası düzenlenmiştir³⁵¹.

Ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun birleşme, devir, bölünme ve şekil değiştirme hallerindeki Kanun tatbikini düzenleyen 36'ncı maddesinde; bölünme halinde bölünen hükmî şahsın varlıklarını devralan hükmî şahısların bölünen şahıs ve şahısların yerine geçeceği ifade edilmiştir.

6102 Sayılı TTK'nın 176'ncı maddesi ise alacaklıların korunması ile ilgili olarak bölünmeye katılan şirketlerin ikinci derecede müteselsil sorumluluğunu kabul etmiştir. Bölünme sözleşmesi veya planına göre bölünen şirketin bazı borçları bölünmeye katılan şirketlerden birine devredilmişse yani borç o devralan şirket tarafından ödenecekse fakat ödenmemişse, bölünmeye katılan diğer şirketler bu ödenmeyen borçlardan müteselsilen sorumlu olacaklardır. Kanun maddesine göre, bölünme sözleşmesi veya bölünme planıyla kendisine borç tahsis edilen şirket birinci derecede sorumlu bulunan şirket; bölünmeye katılan diğer şirketler ise ikinci derecede sorumlu şirketler olarak kabul edilmektedir. İkinci derece şirketin sorumluluğunun başlaması için birinci derece sorumlu sıfatına haiz olan şirketin alacaklılara olan borcunu ifa etmemiş olması gerekmektedir.

4.2.1.2.3.5. Kısmi Bölünmede Amortisman Uygulaması

Amortisman konusu 213 Sayılı VUK'un 313 üncü maddesiyle düzenlenmiştir. İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil etmektedir.

213 Sayılı VUK'un 320'nci maddesine göre amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için (1) rakamı mükellefçe uygulanan nispete bölünür. Her yılın amortismanı ancak o yıla ait değerlemede nazara alınabilir. Dolayısıyla amortismanlar yıllık olarak dikkate alınmaktadır.

5520 Sayılı KVK'nın uygulanmasına dair olarak yayımlanan 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ'de bölünme halinde amortisman konusunun nasıl

³⁵¹ Bakırcı, age, 150.

uygulanacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Buna göre; bölünme neticesinde devre konu iktisadi kıymetler, mukayyet değerleri üzerinden; aktif ve pasifi düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplarla birlikte devrolunacağından, söz konusu iktisadi kıymetlerin devir işleminin amortisman uygulamaları bakımından ilk iktisap olarak değerlendirilmemesi gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle devralan kurumda devir ve bölünme işlemi nedeniyle devrolan amortisman tabi iktisadi kıymetlerin bakiye değerleri üzerinden kalan amortisman süreleri dikkate alınarak amortisman ayrılmaya devam edilecektir³⁵².

Şirket yetkili kurulunun bölünmeye ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarih itibarıyla bölünme işlemi gerçekleşmiş olduğundan, amortisman uygulaması hem bölünen şirket hem de devralan şirket açısından bu tarih dikkate alınarak gerçekleştirilmelidir. Bu durumda bölünmeye konu olan iktisadi kıymetlerle ilgili olarak tescil tarihine kadar bölünen şirket, bu tarihten sonra ise devir alan şirket kıst amortisman hesaplayacaktır.

Böylece devralan şirket ilk yılda bölünme tarihinden hesap döneminin sonuna kadar olan süre için kıst amortisman, sonraki yıllar için ise devir alınan iktisadi kıymetin bölünen şirkette geçen amortisman ayırma süreleri dikkate alınmak suretiyle kalan süreler için amortisman ayıracaktır. Kısmi bölünme geçiren şirket ise, hesap dönemi başı ile bölünme tarihi arasındaki kıst döneme ilişkin olarak 213 Sayılı VUK hükümlerine göre kıst amortisman ayırabilecektir.

Böyle bir düzenlemeye gidilmesinin sebebi, bölünme işleminde aktif ve pasifi düzenleyici hesapların ilgili olduğu aktif ve pasif hesaplar ile birlikte devrolmasından kaynaklanmaktadır. Devir alan kurumlar bölünen kurumun hem amortisman tabi iktisadi kıymetlerini hem de bu kıymetlere ilişkin amortisman hesaplarını devralmaktadırlar. Dolayısıyla devir yılına mahsus olmak üzere amortismanın yıllık ayrılma vasfının kaybedilmemesi gerektiğinden bölünen şirket ve devralan şirket ilk yıl kıst amortisman ayırabilmektedir. Devralan şirket, amortisman yolu ile henüz tamamen itfa olmayan iktisadi kıymetler içinse kalan süre ile sınırlı olmak üzere amortisman ayırmaya devam edebilecektir³⁵³.

³⁵² 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.3.2 Amortisman uygulaması" başlığı.

³⁵³ Tan, **Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Amortisman Uygulaması ve Özellik Arz Eden Hususlar**, 84-85.

4.2.1.2.3.6. Kısmi Bölünme Halinde Yenileme Fonu

İşletmeler çeşitli nedenler ile sahip oldukları iktisadi kıymetleri satarak yenilemek isterler. Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin satışından elde edilen kar ise yenileme fonunun konusunu oluşturur. Yenileme fonu uygulaması bir vergi erteleme müessesesidir. Bu uygulamanın amacı ödenecek vergiden sağlanacak tasarrufun yatırıma aktarılması suretiyle mükelleflerin teşvik edilmesi, desteklenmesidir. Böylece mükellefe satıştan elde ettiği karı vergi matrahına dahil etmeyerek, işi gereği alması gereken yeni amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin finansmanında kullanabilmesi sağlanmaktadır³⁵⁴.

213 Sayılı VUK'un 328 inci maddesi yenileme fonuna ilişkin düzenlemeler içermektedir. Bu maddeye göre; satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi, işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan tahassül eden kar, yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Her ne sebeple olursa olsun bu süre içinde kullanılmamış olan karlar üçüncü yılın vergi matrahına eklenir. Üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi halinde bu karlar o yılın matrahına eklenir.

Pasifte yer alan yenileme fonunun kurum kazancı ile ilişkilendirilebilmesi için Kanun maddesinde belirtildiği gibi üç yıldan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiye edilmesi gerekmektedir. Kısmi bölünme işlemi Kanunda sayılan bu unsurlardan hiç birine girmediğinden kısmi bölünme nedeniyle infisah eden kurumların bilançolarının pasifinde yer alan yenileme fonunun kurum kazancına dahil edilmemesi gerekmektedir.

Ayrıca bölünme bir vergi erteleme müessesesi olduğu için kısmi bölünme işleminde aynı tam bölünme işleminde olduğu gibi 5520 Sayılı KVK'da belirlenen şartlara riayet edildiği durumda, bölünme tarihinden önce ayrılmış olan yenileme fonu için mükellef hiçbir değişiklik olmamış gibi işlem yapmaya devam edebilmelidir.

Böylece kısmi bölünmelerde bölünen şirketin yenileme fonu devralan kuruma aynen devredilecektir. Eğer söz konusu yenileme fonu yeni bir iktisadi kıymetin alımında kullanılmamışsa fonun üç yıllık bekleme süresi sonunda devralan kurumun kazancı

³⁵⁴ Öğredik, age.

ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Üç yıllık bekleme süresinin hesabında fonun bölünen kurumda geçirdiği sürenin de dikkate alınması gerekmektedir.

Bölünen kurum bölünme işleminden önce yeni bir sabit kıymet almış ve fonun bir kısmı söz konusu sabit kıymetin amortismanlarına mahsuben kullanılmış ise bölünme işleminden sonra kalan fon devralan kuruma aktarılacak ve fon amortisman mahsuplarında kullanılmaya devam edilecektir.

4.2.1.2.3.7. İstisna Edilen İştirak Hissesi ve Gayrimenkul Satış Kazancının Devralan Kuruma Aktarılması

5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançlara ilişkin istisna düzenlenmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın gerekçesinde bu istisnanın getiriliş amacı, kurumların bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerde daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması ve kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesi olarak ifade edilmiştir.

Bu bent uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır. Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması zorunludur.

GVK Tasarısında ise söz konusu istisna kazanç Tasarının 21 inci maddesinde düzenlenmiştir. Ancak 5520 Sayılı KVK'daki düzenlemeden farklı olarak Tasarıda, gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazançta uygulanacak istisna oranları söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin elde tutma süresine bağlı olarak değişmektedir. Buna göre kurumların iki tam yıldan sonra gayrimenkul ve iştirak hissesi satışından doğan kazancının %40'ı, üç tam yıldan sonra %50'si, dört tam yıldan sonra %60'ı ve beş tam yıldan sonra %75'i kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bu kazançların beş yıl içinde sermayeye ilavesi dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmelerin tasfiyesi halinde istisna uygulanan kazanç için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyayı uğramış

sayılmaktadır. Ancak aynı bentte 5520 Sayılı KVK'ya göre gerçekleştirilen bölünme işlemlerinde söz konusu hükmün uygulanmayacağı belirtilmiştir.

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde ise 5520 Sayılı KVK uyarınca gerçekleşecek devir ve tam bölünme hallerinde, söz konusu fon hesabının, devralan kurumların bilançolarına aynen aktarılması gerekeceğinden, söz konusu işlemin işletmeden çekiş olarak değerlendirilmeyeceği açıkça ifade edilmiştir³⁵⁵.

Kanun düzenlemesinde, beş yıl içinde işletmenin tasfiyesi halinde istisna edilen kazancın işletmeden çekilmiş sayılacağı açıkça ifade edilmiş, parantez içi hüküm ile devir ve bölünme hallerinde bu kaynakların işletmeden çekilmiş sayılmayacağı düzenlenmiştir³⁵⁶. 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde ise sadece devir ve tam bölünme hallerinde söz konusu işlemin işletmeden çekiş olarak değerlendirilmeyeceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla kısmi bölünme işlemini kanunda yer alan parantez içi hüküm kapsamında düşünmeye mahal yoktur³⁵⁷.

Kısmi bölünme halinde bölünen şirketin hukuki varlığı tasfiye, devir ve tam bölünme hallerinde olduğu gibi sona ermemektedir. Dolayısıyla temel amacı kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesi olan iştirak hissesi ve gayrimenkul satış kazancı istisnasının, kısmi bölünmeyle devralan şirkete aktarılması istisnasının temel amacıyla uyuşmayacaktır. Sonuç olarak, kısmi bölünen kurumda istisna edilen iştirak hissesi ve gayrimenkul satış kazancının devralan şirkete aktarılması halinde, söz konusu fon işletmeden çekilmiş kabul edilerek kurumlar vergisi ile kar dağıtımına bağlı stopaja tabi tutulacaktır.

4.2.1.2.3.8. Kısmi Bölünme Halinde İktisap Tarihi

1 Seri Nolu KVK Genel Tebliğ'de, KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen devir, tam ve kısmi bölünme hallerinde, devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa

³⁵⁵ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.3 Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi" başlığı.

³⁵⁶ 5520 sayılı KVK Madde 5/1-(e):

".....

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziya uğramış sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

....."

³⁵⁷ Nazal, Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri, 213.

senetleri ile rüçhan haklarının iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi esas alınacağı hüküm altına alınmıştır³⁵⁸.

Dolayısıyla bölünen kurumdan devralınan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin devralan firma tarafından satışında söz konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi esas alınacaktır. Böylece devralan firma da bölünen firmadan devraldığı gayrimenkul ve iştirak hisseleri satışından doğan kazanç için 5520 Sayılı KVK'nın 5/1-e maddesinde hüküm altına alınan istisnadan yararlanabilecektir.

4.2.1.2.3.9. Kısmi Bölünme Kapsamında Yapılacak Sermaye Azaltımının Doğurabileceği Vergisel Sonuçlar

Kısmi bölünme işleminde bölünen şirket malvarlığının bir bölümünü mevcut ya da yeni kurulacak bir şirkete devretmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre, kısmi bölünme yoluyla bölünen şirket, devrettiği bu iktisadi kıymetlerin karşılığında devralan şirketin hisselerini kendisi alabileceği gibi söz konusu hisseler şirket ortaklarına da tahsis edilebilmektedir.

Devralan şirketin iştirak hisselerinin bölünen şirkete değil de bölünen şirketin ortaklarına tahsis edilmesi durumunda bölünen şirketin sermaye azaltımına gitmesi gerekmektedir³⁵⁹. Ancak sermaye azaltımının hangi sermaye unsurlarından yapılacağı, sermaye azaltımının doğuracağı vergisel sonuçlar açısından önem arz etmektedir.

Sermaye azaltımının ortaklar tarafından yatırılan nakdi veya aynı sermayeden karşılanması durumunda, ortaklara yapılan sermaye geri ödemeleri kar dağıtımı olarak değerlendirilmeyeceğinden kar dağıtımına bağlı gelir ve kurumlar vergisi kesintisine de tabi olmayacaktır³⁶⁰. Ancak sermaye azaltımının sermaye hesaplarına ait enflasyon düzeltme farkları, geçmiş yıl kar ve kar yedekleri, emisyon primi ve gayrimenkul ve iştirak hissesi satış kazancından karşılanması durumu bir takım

³⁵⁸ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.1.2 Devir ve bölünme hallerinde iktisap tarihi" başlığı.

³⁵⁹ 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.2.2.3 İştirak hisselerinin ortaklara verilmesi" başlığı.

³⁶⁰ Gökçen Gülsüm Koçulu, Fisun Türkmen, "Anonim Şirketlerde Sermaye Azaltımı Uygulamasının Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları Açısından Değerlendirilmesi", *Vergi Dünyası Dergisi*, s. 355 (2011): 166.

vergisel sonuçlar doğuracaktır. Aşağıda bu işlemlerin vergisel boyutu sırasıyla incelenmektedir:

Sermaye hesaplarına ait enflasyon düzeltme farkları

213 Sayılı VUK'nun Mükerrer 298 inci maddesinde "Pasif kalemlere ait enflasyon fark hesapları, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulur. Ancak öz sermaye kalemlerine ait enflasyon farkları, düzeltme sonucu oluşan geçmiş yıl zararlarına mahsup edilebilir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilebilir. Kanunda bu işlemler kar dağıtımı sayılmaz hükmü yer almaktadır.

Kanun koyucu, enflasyon farklarının kar dağıtımı olarak sayılmaması için 213 Sayılı VUK'nun Mükerrer 298 inci maddesiyle bir takım sınırlamalar getirmiştir. Buna göre, enflasyon farkların geçmiş yıl zararlarında mahsup edilmesi ya da sermayeye ilavesi dışında sermaye azaltımına konu edilmesi söz konusu işlemi vergiye tabi bir işleme dönüştürmektedir³⁶¹.

Geçmiş yıl karları ve kar yedekleri

Geçmiş yıl karları ve kar yedeklerinin sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz. Ancak ortaklar tarafından fiilen konulan sermayenin iadesi niteliğinde olmayan ve 193 Sayılı GVK'nın 75 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işletmeye konan sermaye dolayısıyla elde edilen ve menkul sermaye iradı olarak tanımlanan gelir üzerinden, GVK'nın 94 veya geçici 62'nci veya 5520 Sayılı KVK'nun 15 ve 30 uncu maddeleri dikkate alınarak stopaj hesaplanması gerekmektedir³⁶².

Buna göre, geçmiş yıl karlarının şirketin sermaye azaltımı yapması nedeniyle ortaklara dağıtılması durumunda söz konusu işlem kar dağıtımı sayılacağından kar dağıtımına bağlı stopajın hesaplanması gerekmektedir.

Emisyon primi

Emisyon primi istisnası 5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile düzenlenmektedir. Buna göre, anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında

³⁶¹ Selim Tuna, "Sermaye Hesaplarına Ait Enflasyon Düzeltme Farklarının Kısmi Bölünme Neticesinde Yapılacak Olan Sermaye Azaltımı Karşısındaki Durumu", **Vergi Sorunları Dergisi**, s. 281 (2012):168.

³⁶² Koçulu, Türkmen, **age**, 165.

gerekse sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların, itibari değerin üzerinde bir bedelle elden çıkarılması halinde oluşan kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmektedir.

Emisyon primi kanun maddesinden de anlaşılacağı üzere kazanç niteliğindedir. Emisyon priminin sermayeye ilave edilebilmesi mümkün olmakla birlikte kazanç niteliğindeki emisyon priminin sermaye azaltımı yoluyla ortaklara dağıtılması veya işletmeden çekilmesi durumunda söz konusu işlem kar dağıtımı sayılacağından kar dağıtımına bağlı stopajın hesaplanması gerekmektedir³⁶³.

Gayrimenkul ve iştirak hissesi satış kazancı

5520 Sayılı KVK'nın beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Ancak kanun koyucu söz konusu kazanç istisnasından faydalanabilmek için satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulmasını şart koymuştur.

Kanun maddesinde bu kazançların beş yıl içinde sermayeye ilavesi dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde işletmelerin tasfiyesi halinde vergilendirileceği açıkça ifade edilmiştir.

Kısmi bölünme neticesinde bölünen şirketler sermaye azaltımına gitmeden önce kanunda istisna edilen kazançla ilişkin beş yıllık bekleme süresi dolmadan iştirak hissesi ve gayrimenkul satış kazancı istisna tutarını sermayeye ekleyip daha sonra eş zamanlı olarak sermaye azaltımına gitme yolunu tercih edebilmektedirler. Bu eş zamanlı sermayeye ekleme ve çıkarma işlemi ile her ne kadar iştirak ve gayrimenkul satış kazancı istisnası için sermayeye ekleme şartı şekli olarak yerine getirilmiş olsa dahi, aynı anda yapılan sermaye azaltımı ile söz konusu tutar işletmeden çekilmiş olmaktadır³⁶⁴. Böyle bir durumda ortaklara dağıtılan veya işletmeden çekilen fonun

³⁶³Altındağ YMM Ltd. Şti, "Sermaye Azaltımının Vergisel Sonuçları", **Sirküler**, s: 2010/3 (28 Eylül 2010), <http://www.altindagymm.com.tr/tr/html/334/Sirkuler+201031+Sermaye+Azaltiminin+Vergisel+Sonuclari> [05.05.2013].

³⁶⁴ Nazalı, **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**, 215-216.

hem kurumlar vergisine hem de kar dağıtımına bağlı stopaja tabi tutulması gerekmektedir³⁶⁵.

Sermaye azaltımı işleminin yasal süre olan beş yıllık sürenin dolmasından sonra yapılması halinde ise sermaye azaltımı yoluyla işletmeden çekilerek ortaklara dağıtılan tutarlar için sadece kar dağıtımına bağlı stopaj hesaplanacaktır³⁶⁶.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 17.08.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-791 sayılı muktezasında, şirketin aktifinde yer alan iştirak hisselerinin bir bölümünün kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak bir şirkete devrolunmasının planlandığı, yeni şirketin hisse senetlerinin ortaklara verileceği, bu işlem neticesinde de şirkette sermaye azaltımına gidileceği, şirketin genel kurulunca alınacak karara göre sermaye azaltımının nakit sermaye, sermayeye ilave edilen geçmiş yıl karları, gayrimenkul satış kazancından kaynaklanan fon ve enflasyon düzeltmesi farkları gibi kaynaklardan karşılanacağı belirtilerek kısmi bölünme kapsamında yapılacak sermaye azaltımı sonucunda vergilemenin nasıl yapılacağı konusunda görüş talep edilmiştir. Muktezada verilen görüşlere göre;

Daha önce sermayeye eklenmiş olan enflasyon düzeltme farkları, şirketin sermaye azaltımına gitmesi nedeniyle işletmeden çekilmiş sayılmaktadır ve işletmeden çekilen bu tutarların öncelikle kurumlar vergisine tabi tutulması, vergi sonrası dağıtılan kazancın da kar dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.

Sermaye azaltımının Kurumlar Vergisi Kanununun beşinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında istisna edilen kazançtan (beş yıllık süre içinde) karşılanması halinde, istisna kazanç işletmeden çekilmiş sayılacağından, istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin ziyaa uğramış sayılarak Vergi Usul Kanunu uyarınca vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte şirketten tahsil edilmesi ve kar dağıtımı hükümleri çerçevesinde ortakların statüsüne göre vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Daha önceki yıllarda şirket sermayesine eklenen geçmiş yıl karlarının sermaye azaltımı dolayısıyla ortaklara dağıtılması durumunda kar dağıtımına bağlı vergi kesintisinin yapılması gerekmektedir.

³⁶⁵ Koçulu, Türkmen, age, 167.

³⁶⁶ Age, 167.

Şirket ortakları tarafından nakden veya aynen konulan sermaye ticari kazancın bir unsuru olmadığından, sermaye azaltımına konu edilen tutar üzerinden vergi kesintisi yapılmayacaktır.

Yapılacak sermaye azaltımında öncelikle enflasyon düzeltme farklarının, söz konusu istisna kazançlardan kaynaklanan fonların ve geçmiş yıl kârlarının işletmeden çekildiği kabul edilecek, azaltılan sermaye tutarının bunlara ilişkin toplam tutardan fazla olması halinde fazlalılığın şirket ortakları tarafından konulan sermayeden karşılandığı kabul edilecektir.

4.2.2. Katma Değer Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun birinci maddesi verginin konusunu teşkil eden işlemleri düzenlemektedir. Kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası ile ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslim ve hizmetler KDV'ye tabi tutulmuş, Kanunun üçüncü maddesinin (a) bendinde ise vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesinin teslim kabul edilen durum olduğu belirtilmiştir. Kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasında ise teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olarak tanımlanmıştır.

Bölünme müessesesinde, bölünen şirketin iktisadi değerlerini, devralan şirketin iştirak hisseleri karşılığında devralan şirkete teslim etmesi nedeniyle vergiyi doğuran olay KDV bakımından gerçekleşmektedir³⁶⁷. Ancak söz konusu teslim her ne kadar 3065 Sayılı KDV Kanunu'nun konusuna girse de Kanunun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi ile 5520 Sayılı KVK'ya göre yapılan bölünme işlemleri KDV'den istisna edilmiştir. Dolayısıyla 5520 Sayılı KVK'na uygun olarak gerçekleştirilen tam ve kısmi bölünmede devredilen değerler için KDV hesaplanmayacaktır.

İstisna, Türk Vergi Sistemine bölünme müessesini ilk defa dahil eden 4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile getirilmiştir³⁶⁸.

³⁶⁷ Kağıtçıoğlu, age, 198.

³⁶⁸ 03.07.2001 tarihli 24451 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 19 uncu maddesi ile 25.10.1984

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi; 193 Sayılı GVK'nın 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile 5520 Sayılı KVK'ya göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin KDV'den istisna olduğunu hükme bağlamıştır. Aynı maddenin parantez içi hükmünde ise 3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında vergiden istisna edilen işlemler bakımından 3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmünün uygulanmayacağı belirtilmiştir. Ayrıca işlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılabileceği belirtilmiştir.

Buna göre kurumların bölünme işlemleri dolayısıyla KDV istisnasından yararlanabilmeleri için bölünme işlemlerinin 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. 5520 Sayılı KVK'da belirtilen şartlardan herhangi birisinin yerine getirilmemesi durumunda söz konusu KDV istisnasından yararlanılması mümkün değildir³⁶⁹. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'ya uygun gerçekleştirilen bölünme işlemlerinde, bölünen şirkete ait devreden KDV'nin devralan kurum bünyesinde indirimine imkan tanınarak KDV'nin kurumlar bünyesinde bir yük olarak kalması önlenmektedir.

4.2.2.1. Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Devreden KDV'nin Durumu

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendine göre; bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergilerin, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından mükerrer indirim yol açmayacak şekilde indirim konusu yapılabileceği ifade edilmiştir. Ancak bölünen kurum bünyesinde devreden KDV'nin olması halinde devir KDV'nin devralan kurumlar arasında nasıl paylaştırılacağına ilişkin vergi mevzuatında bir hüküm bulunmamaktadır.

tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi değiştirilmiştir.

³⁶⁹ Ersin Nazal, "Bölünme Halinde Bölünen Kuruma Ait İndirim KDV'lerin Durumu", **Yaklaşım**, s. 213 (2010):116.

İşletme bütünlüğü esası uyarınca en az iki şirkete aktif ve pasifi ile birlikte tüm malvarlığı kıymetlerinin devrolması suretiyle gerçekleştirilen tam bölünme müessesinde, devreden KDV'nin ait olduğu malvarlığı kıymetleri hangi şirkete devrediliyor ise devreden KDV'nin de o şirkete devredilmesi gereklidir³⁷⁰. Örneğin, devreden KDV'nin nedeni bölünen kurum bünyesinde bulunan stoklar ise stoklar hangi şirkete devredilmiş ise devreden KDV'de sadece o şirkete gitmelidir. Devreden KDV ile ilişki kurulması mümkün olmayan varlıklar için bölünme sırasında ilgili kıymete devreden KDV yüklenmemelidir. Örneğin bir şirketten sadece iştirak hissesini devralan kurum, bölünen kurumdaki devreden KDV almamalıdır³⁷¹.

Devreden KDV'nin kaynağının bulunamadığı durumlarda ise eğer bir KDV paylaşımı yapıldıysa, yapılan dağılımın gerekçelerini açıklayabilecek detaylı bir çalışmanın belgelendirilmesi uygun olacaktır³⁷².

Kısmi bölünme halinde ise bölünen şirket varlıklarının bir kısmını devretmekte ve kalan varlıklarıyla faaliyetini sürdürmektedir. Dolayısıyla tam bölünmede olduğu gibi bölünen kurum tüzel kişiliğini bölünme işlemi sonrasında kaybetmemektedir.

Kısmi bölünme yoluyla bölünen şirketin iktisadi kıymetlerini devralan şirket, bu kıymetlerle doğrudan bağlantısı kurulabilen ve bölünen şirkette yer alan devreden KDV'yi de devir almak zorundadır. Çünkü bölünen kurumun bilançosunda yer alan ve kısmi bölünme işlemine konu edilen iktisadi kıymetler ile doğrudan ilgili olanların devri kanunda zorunlu tutulmuşken devredilen iktisadi kıymetler ile arasında açıkça illiyet bağı kurulamayanların devri ihtiyari tutulmuştur³⁷³.

Sonuç olarak, tam bölünme ve kısmi bölünme halinde, devralan şirketlere mümkün olduğunca fiili duruma uygun bir devreden KDV paylaşımının yapılabilmesi için bölünen kurum bünyesinde bulunan devreden KDV'nin kaynağının araştırılması gereklidir. Gerekli araştırma yapıldıktan sonra olayın gerçek mahiyeti göz önünde bulundurularak, devir KDV'nin devralan kurumlar arasında uygun bir şekilde paylaştırılması gerekmektedir. Ayrıca bu gibi durumlarda İdareye başvurulması ve

³⁷⁰ Akugur, age, 166.

³⁷¹ Nazalı, **Bölünme Halinde Bölünen Kuruma Ait İndirim KDV'lerin Durumu**, 118.

³⁷² Age, 118.

³⁷³ 1 Seri Nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "19.2.2.1. Üretim ve hizmet işletmelerinin aynı sermaye olarak konulması" başlığı.

gerekli görüşlerin alınması İdare ile çıkması kuvvetle muhtemel uyuşmazlıkların da önüne geçecektir³⁷⁴.

4.2.2.2. KDV İadesi Uygulaması

3065 Sayılı KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendindeki düzenlemelerin doğal bir uzantısı olarak, bölünen şirketin devreden KDV'si ile KDV iade alacağı devralan şirkete intikal edebilecektir.

Böylece, bölünen şirketin bölünme tarihine kadar alamadığı KDV iadesini, bölünen şirketin varlıklarını devralan şirketler talep edecek ve iade kendilerine yapılacağı gibi, aynı şekilde tecil-terkin işlemleri de bunlar tarafından yapılabilecektir. Burada bölünen şirketin varlıklarını devralan şirketler tarafından iadesi talep edilecek KDV tutarı, kendilerine KDV alacağı olarak devredilen tutarla sınırlı olacaktır³⁷⁵.

Aynı Kanunun “Vergi indirimi” başlıklı 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, 28 inci madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup teslim veya hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde indirilemeyen ve tutarı Bakanlar Kurulunca tespit edilecek sınırı aşan vergilerin, mükellefin vergi ve sosyal güvenlik borçlarına mahsuben ödenebileceği ifade edilmiştir. Kanunda ayrıca yılı içinde mahsuben iade edilemeyen verginin nakden iade edileceği belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 08.02.2013 tarih ve B.07.1.GİB.4.38.15.01-KDV-20-898-24 sayılı “Devralınan adi ortaklığa ait iade edilecek KDV'nin devralan şirket tarafından alınıp alınamayacağı hakkında” konulu muktezasında, “.....buna göre, şirketinizin 2009 yılı indirimli orana tabi teslimleri nedeniyle 2010 yılında düzenlenecek olan YMM KDV İadesi Tasdik Raporunda, 30/9/2009 tarihinde devralınan adi ortaklığın devir tarihine kadar gerçekleştirdiği indirimli orana tabi teslimleri ile bu teslimler nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin, herhangi bir mükerrerliğe yol açmayacak şekilde iade edilecek KDV hesabına dâhil edilerek yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde iadesinin talep edilmesi mümkün bulunmaktadır” şeklinde görüş bildirilmiştir³⁷⁶.

³⁷⁴ Nazalı, **Bölünme Halinde Bölünen Kuruma Ait İndirim KDV'lerin Durumu**, 119.

³⁷⁵ Kavak, **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**, 220.

³⁷⁶ Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 08.02.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.38.15.01-KDV-20-898-24 sayılı “Devralınan adi ortaklığa ait iade edilecek KDV'nin devralan şirket tarafından alınıp alınamayacağı” hakkında mukteza, <http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1028> [16.03.2012].

4.2.3. Damga Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

488 sayılı DV Kanunu'nun birinci maddesinde, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda damga vergisine tabi olan kağıtlara; Kanun'a ekli (2) sayılı tabloda ise damga vergisinden istisna edilen kağıtlara yer verilmiştir. Damga vergisinden istisna edilen kağıtların yer aldığı Kanuna ekli (2) sayılı Tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 17 numaralı fıkrasında ise, 5520 Sayılı KVK'ya göre yapılan birleşme, devir ve bölünmeler nedeniyle düzenlenen kağıtların damga vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre KVK hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen bölünme işlemleri nedeniyle düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden istisna tutulmuştur. İstisna, bölünme dolayısıyla yapılacak değişiklikleri içeren sözleşmeleri olduğu gibi, ilgili diğer her türlü işlem ve kağıtları da kapsamaktadır³⁷⁷. Dolayısıyla bölünme işlemlerinde düzenlenecek bölünme sözleşmesi, ana sözleşme, bilanço, gelir tablosu, beyanname gibi kağıtlar üzerinden damga vergisi ödeme yükümlülüğü doğmayacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 26.07.2010 tarih B.07.1.GİB.4.34.18.01-003.01-275 sayılı " Kısmi bölünme sonucunda ayni sermaye olarak konulacak gayrimenkullerin tapuya tesciline ilişkin harç ve damga vergisi uygulaması hakkında" konulu muktezasında, *"... nin kısmi bölünmesi sonucu ... tarihli Olağanüsü Genel Kurul Kararı ve Bölünme Planında yer aldığı belirtilen gayrimenkullerin, söz konusu kısmi bölünme işlemlerinin Kurumlar Vergisi Kanununda öngörüldüğü şekilde gerçekleşmesi halinde, şirketinize devredilmesinde ve adına kayıtlı olduğu belirtilen söz konusu taşınmazların şirketinize ayni sermaye olarak konulması sırasında tapuda yapılacak tescil işleminden tapu harcı ve damga vergisi aranılmaması gerekmektedir."* şeklinde görüş bildirilmiştir.

4.2.4. Harçlar Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 123 üncü maddesi anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemlerin harca tabi tutulamayacağını ifade etmektedir³⁷⁸.

³⁷⁷ Oluş Yayıncılık A.Ş., **Damga Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**, 210.

³⁷⁸ 5035 Sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle değişen fıkra, yürürlük tarihi 31.12.2004'tür.

Buna göre anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin bölünmeleri nedeniyle yapılacak işlemler harca (örneğin tapu harcı, noter harcı, vb.) tabi tutulmayacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 20.12.2011 tarih B.07.1.GİB.4.16.16.02-320.11.4-272 sayılı "Tam bölünme işlemine ilişkin yönetim kurulu kararının tasdiki işleminde harç istisnası hakkında" konulu muktezasında, şirketin tam bölünme yolu ile varlık ve kıymetlerini bölünme sözleşmesindeki şartlarla devredeceğinden bahisle; buna ilişkin şirketin almış olduğu yönetim kurulu kararının noterde tasdik işleminin harçtan istisna olup olmadığına ilişkin görüş talep edilmiş ve *"sözü edilen yönetim kurulu kararının noterde tasdiki işleminin 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine göre harçtan istisna tutulması gerektiği"* yönünde görüş verilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 13.11.2010 tarih B.07.1.GİB.4.06.17.02-HÇ-:123.M-2010-133-716 sayılı "Tam bölünme işleminde bölünen şirkete ait taşınmazın devrinde tapu harcı muafiyeti hakkında" konulu muktezasında, Anonim Şirketin tam bölünme yolu ile varlık ve kıymetlerini Limited Şirketine devrettiğinden bahisle, şirkete ait gayrimenkullerin devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerin tapu harcından istisna olup olmadığı hususunda görüş talep edilmiş ve *"tapuda yapılacak işlemlerin 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine istinaden harçtan istisna tutulması gerektiği"* yönünde görüş verilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 26.10.2010 tarih ve B.07.1.GİB.4.07.16.02-DH-2010-31-99 sayılı "Kısmi bölünme işlemi devam eden şirket aktifinde kayıtlı Otel Binası'nın devir alan şirkete aynı sermaye olarak konulması işleminde tapu harcı istisnası hakkında" bir başka muktezasında, kısmi bölünme işleminin devam ettiği belirtilerek bu kapsamda devredilecek otel binasının tapu işlemleri sırasında harç ödenip ödenmeyeceği hususunda görüş talep edilmiş ve *"..... tarihli ve Sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde, ... İli ... İlçesi Beldesi Parseldeki şirket aktifine kayıtlı bulunan otel binasının, ... A.Ş. ne 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 19 uncu maddesi uyarınca yapılacak kısmi bölünme işlemi çerçevesinde devredileceği anlaşıldığından devirle ilgili tapu işlemlerinden harç aranılmaması gerektiği"* yönünde görüş verilmiştir.

4.2.5. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun 36'ncı maddesiyle bölünme halinde bölünen hükmi şahsın varlıklarını devralan hükmi şahısların bu Kanun'un uygulaması bakımından bölünen hükmi şahsın yerine geçeceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hüküm 4684 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesiyle gelmiştir. Kanun gerekçesinde KVK'da yapılan değişikliklerle paralel olarak bölünme sonucu yok olan hükmi şahsın varlıklarını devralan hükmi şahısların, bölünen kurumun yerine geçeceği hususuna açıklık getirmek amacıyla 6183 sayılı Kanunun 36'ncı maddesinde gerekli değişikliğe gidildiği belirtilmiştir.

4.2.6. Özel Tüketim Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

4760 sayılı ÖTV Kanunu'nda, 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddesi hükmü çerçevesinde gerçekleştirilen bölünmeler neticesinde özel tüketim vergisine tabi malların devrine ilişkin herhangi bir istisna getirilmediğinden, bölünen şirketçe devredilen ve özel tüketim vergisine tabi malların emsal bedelleri üzerinden fatura düzenlenmek suretiyle özel tüketim vergisinin hesaplanması ve bölünen şirket tarafından verilecek en son özel tüketim vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir. Bölünen şirketin ÖTV Kanunu'nun birinci maddesi kapsamındaki teslimleri nedeniyle hesaplayacağı ÖTV'ye ilişkin ÖTV beyannamesini en geç kıst dönem kurumlar vergisi beyannamesi ile birlikte vermesi ve vergiyi de bu süre içinde ödemesi gerekmektedir³⁷⁹.

4.2.7. Gider Vergileri Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun istisnalar bölümünün yer aldığı 29 uncu maddesinin (s) bendi, 5520 Sayılı KVK'ya göre yapılan birleşme, devir, bölünme ve hisse değişimi işlemlerinden doğan kazançların banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV) müstesna olduğunu hükme bağlamıştır. Bu madde 4684 sayılı Kanunun 20'nci maddesiyle Gider Vergileri Kanunu'na eklenmiştir.

4.2.8. Emlak Vergisi Kanunu Açısından Bölünme İşlemleri

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesi uyarınca kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve arazinin

³⁷⁹ Kavak, *Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri*, 221.

vergisi, kısıtlamanın devam ettiği sürece 1/10 oranında tahsil olunur. Kısıtlamanın kaldırılması halinde, kaldırılma tarihini takiben bütçe yılından itibaren emlak vergisi tüm vergi değeri üzerinden ödenir. Kısıtlamanın devam ettiği sürede ise tecil edilen verginin 9/10'u bina, arsa veya arazinin satılması, istimlakı veya hibe yoluyla ahara devir ve temlik halinde, tahsilat zaman aşımına uğramamış olanları muaccel hale gelecektir.

Tasarrufu Kısıtlanan Bina, Arsa ve Arazi Hakkında Yönetmelik'in ikinci maddesi uyarınca imar planlarında umumi hizmetlere ayrılmış olması sebebiyle üzerinde inşaat yapılmasına izin verilmeyen arsalar ile esaslı değişiklik ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyen binaların tasarrufu kısıtlanmış sayılmaktadır.³⁸⁰

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında vergisiz olarak gerçekleştirilen bölünme işlemlerinde, tasarrufu kısıtlanmış bir gayrimenkulün devri satış işlemi olarak değerlendirilmeyeceğinden tecil edilen verginin 9/10'unun muaccel hale gelmesinden bahsedilemez. Çünkü bölünme işleminde malvarlığının devri rayiç bedel üzerinden değil bilançodaki kayıtlı değerler üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ayrıca bölünme işleminde malvarlığı devri külli halefiyet suretiyle gerçekleşmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında vergisiz olarak gerçekleştirilen bölünme işlemleri, 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun aradığı anlamda bir satış işlemi değildir³⁸¹.

Kanunda ayrıca devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan kurumların müteselsilen sorumlu oldukları belirtilmektedir. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.

³⁸⁰ Göktuna, *Tasarrufu Kısıtlanan Gayrimenkullerin Kurumlar Vergisi Kanununda Yer Alan Devir, Bölünme ve Kısmi Bölünme İşlemleri Yoluyla Devrinde Emlak Vergisi*, 13-14.

³⁸¹ Age, 20.

5. BİRLEŞME VE BÖLÜNME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN UYGULAMA ÖRNEKLERİ

5.1. Uygulamanın Amacı

Türkiye’de son yıllarda şirket yapılanmalarının önemi gittikçe artmaktadır. Birleşme ve bölünme, şirketlerin yeniden yapılanmalarında başvurdukları en yaygın yapılanma yöntemlerinden ikisidir. İşletmeleri birleşme ve bölünmeye sevk eden birçok faktör bulunmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, şirket yöneticilerinin yeniden yapılanma ile ilgili kararlarına doğrudan ve dolaylı olarak etki eden belli başlı faktörler alt başlıklar halinde ayrıntılı olarak incelenmiştir.

İşletmelerin birleşme ve bölünme işlemlerini gerçekleştirirken uymaları gereken yasal bir mevzuat vardır. Bu uygulamanın amacı da çalışmanın üçüncü ve dördüncü bölümünde TTK ve Vergi Kanunları açısından detaylı olarak incelenen birleşme ve bölünme işlemlerinin uygulamada nasıl bir işlem akışı izlediğini ve söz konusu işlemlerin kurumların finansal tablolarına nasıl yansıdığını örnekler ile sunmaktır.

5.2. Uygulamanın Önemi

Uygulama, çalışmanın üçüncü ve dördüncü bölümünde yer alan güncel mevzuat baz alınarak birleşme ve bölünme işlemlerinin pratikte nasıl bir uygulama alanı bulduğunu göstermek açısından önem taşımaktadır. Birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin yasal prosedürün aşamalarının yer aldığı uygulamalar, örnek yönetim kurulu kararları, sözleşmeler ve raporlar ile desteklenmiştir. Ayrıca çalışmada birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarına yer verilmiştir.

Birleşme ve bölünme işlemlerinin hem mevzuattaki güncel düzenlemeleri hem de söz konusu işlemlere ilişkin uygulamaları içerecek şekilde ülkemizde az sayıda esere konu olması sebebiyle bu çalışma, akademik alanda benzer çalışmalar yapacak

kişilere yardımcı olabileceği gibi muhasebe ve denetim alanındaki meslek mensuplarının çalışmalarına da katkı sağlayabilecektir.

5.3. Uygulamanın Sınırlılıkları ve Varsayımlar

Şirketler birleşme, bölünme, hisse değişimi, hisse devri, nev'i değişikliği gibi farklı yeniden yapılandırma araçları kullanarak hukuki ve sermaye yapılarında değişikliğe gidebilmektedirler. Şirketlerin yeniden yapılanmaları kurumların yanı sıra, kurum ortaklarını, çalışanlarını, alacaklıları, kredi kuruluşlarını, devleti ve kurumun içinde bulunduğu sektörü ilgilendirmektedir. Bu yönüyle yeniden yapılanma modelleri bankacılık, sermaye piyasası, ticaret, iş, rekabet, vergi, sosyal güvenlik gibi alanlardaki düzenlemelerin konusuna girmektedir.

Yeniden yapılanmalar geniş bir alanı ilgilendirdiği için çalışmamızda belli sınırlar çizilmiştir. Nitekim yeniden yapılanma modellerinden birleşme ve bölünmeler TTK ve Vergi Hukuku açısından yalnızca sermaye şirketleri için değerlendirilmiştir.

Bu bağlamda çalışmanın uygulama bölümünde, sermaye şirketleri tarafından gerçekleştirilen birleşme ve bölünme işlemlerinin yasal aşamalarına ilişkin sunulan örnek belge ve bilgiler, TTK ve Vergi Hukuku ışığı altında sunulmaktadır.

Ayrıca uygulamada yer verilen sermaye şirketlerinin, 17.11.2012 tarih 28470 sayılı resmi gazetede yayımlanan Münferit ve Konsolide Finansal Tabloların Hazırlanmasında Türkiye Muhasebe Standartlarının Uygulanmasına İlişkin Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Kararında belirtilen şirketler³⁸² ile Bakanlar Kurulunun 23.01.2013 tarih 28537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/4213 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar'da belirtilen şirketler³⁸³ arasında bulunmadığı varsayılmıştır. Dolayısıyla uygulama örneklerinde birleşme ve bölünme işlemlerine katılan şirketlerin muhasebe

³⁸² Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Kararı uyarınca 660 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede (KHK) belirtilen kamu yararını ilgilendiren kuruluşların, 6102 Sayılı Kanunun 397'nci maddesi çerçevesinde Bakanlar Kurulu kararıyla bağımsız denetime tabi olacakların ve aynı Kanunun 1534 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan şirketlerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulamasına karar verilmiştir. Kanun maddesinde sayılmayan kurumlar ise Kurumca bir belirleme yapılmıncaya kadar yürürlükteki mevzuatı uygulamaya devam edeceklerdir.

³⁸³ Bakanlar Kurulu Kararında şirketlerin denetime tabi olup olmadığının belirlenmesine ilişkin olarak bir takım ölçütler belirlenmiştir. Bu ölçütler şirketlerin aktif toplamı, yıllık net satış hasılatı ve çalışan sayısına ilişkindir. Ayrıca bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin olarak karara (I) ve (II) sayılı listeler eklenmiştir.

kayıtları Tek Düzen Hesap Planı ve Vergi Usul Kanuna uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Uygulamada, bölünmeyle ilgili olarak hem kısmi hem de tam bölünmeye ilişkin örneklerle yer verilmiştir. Vergili birleşme işlemine ise uygulamada sık rastlanılmadığından sadece vergisiz birleşme olarak adlandırdığımız devir hükmünde birleşme işlemine ilişkin örnek uygulamaya yer verilmiştir.

Birleşme ve bölünme uygulama örneklerine ilişkin olarak çalışmanın “Ekler” bölümümde paylaşılan yönetim kurulu kararları, birleşme/bölünme sözleşmeleri, birleşme/bölünme raporları ile YMM raporları, fiili olarak gerçekleşmiş birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin hazırlanmış belgelerdir. Söz konusu belgeler İstanbul ilinde faaliyet gösteren bir Yeminli Mali Müşavirlik şirketinden temin edilmiştir. Ancak bu belgeler, birleşme ve bölünmeye katılan şirketlerin ismini ve finansal bilgilerini içermeyecek bir şekilde Yeminli Mali Müşavirlik tarafından sağlanmıştır.

Dolayısıyla çalışmanın birleşme ve bölünme uygulama örneklerinde yer verilen şirket isimleri ile uygulamaya esas oluşturan bilançolar gerçeği yansıtmamaktadır. Bilançolar, Yeminli Mali Müşavirlik tarafından sağlanan belgelerin metin içeriği dikkate alınarak tarafımızca kurgulanmıştır.

Birleşme ve bölünme uygulamalarına ilişkin olarak söz konusu işlemlere katılan şirketlerin bilançolarının kurgulanmasında, firmaların faaliyet gösterdikleri alana ilişkin bilanço kalemlerinin kullanılmasına özen gösterilmiştir. Ayrıca şirketlerin özvarlıkları 6102 Sayılı TTK’nın 376’ncı maddesinde düzenlenen teknik iflas durumunu yansıtmayacak şekilde düzenlenmiştir.

Ancak tam bölünme uygulama örneğinde esas alınan bilançodaki rakamlara, gerçekleşmiş tam bölünme işleminde esas alınan bilançonun üçte ikisi alınarak ulaşılmıştır. Uygulamanın eklerinde yer alan belgeler ile işlemlerin tarihleri, 6102 Sayılı TTK ve 5520 Sayılı KVK hükümleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

5.4. Uygulama Örnekleri

Bu bölümde, çalışmanın üçüncü ve dördüncü bölümünde TTK ve Vergi Kanunları açısından detaylı olarak incelenen birleşme ve bölünme işlemlerinin, uygulamada nasıl bir işlem akışı izlediği ve söz konusu işlemlerin kurumların finansal tablolarına nasıl yansdığı örnekler ile sunulmaktadır.

5.4.1. Devir Hükümünde Birleşme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama

(A) A.Ş. ve (P) A.Ş. ilaç sektöründe faaliyet gösteren tam mükellef sermaye şirketleridir. (A) A.Ş. 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri kapsamında (P) A.Ş.'yi devralmıştır.

Aynı sektörde faaliyet gösteren (A) A.Ş. ile (P) A.Ş.'nin yatay birleşmeleri neticesinde kaynakların etkin kullanımı, üretim maliyetlerinde tasarruf, üretim teknolojisinde işbirliği, pazar payı ve rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, devralma yoluyla birleşme işlemi neticesinde tek elden ve daha efektif bir yönetim yapısı oluşmuş olacak; maliyetler azalacak ve finansal açıdan daha güçlü ve daha büyük bir işletme ortaya çıkacaktır.

(P) A.Ş.'nin (A) A.Ş.'ye devir yoluyla birleşmesinde 6102 Sayılı TTK'nın birleşmeye ilişkin hükümlerinin yer aldığı 136 ile 158 inci maddelerdeki düzenlemelere uygun hareket edilmiştir. Ayrıca söz konusu birleşme işlemi 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğinden, birleşme devir hükmünde ve vergisiz olarak gerçekleşmiştir.

5.4.1.1. Birleşme Süreci

Şirketlerin birleşme suretiyle yeniden yapılanmalarının hukuki açıdan birleşme olarak nitelendirilebilmesi için söz konusu işlemlerin belirli ilke ve kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Birleşme usulünün ne şekilde olması gerektiğine ilişkin düzenlemelere 6102 Sayılı TTK'da yer verilmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'da birleşmenin hangi şartlar altında devir hükmünde sayılacağı belirtilmiş olup devirden doğan karların hesaplanmaması ve vergilendirilmemesi için uyulması gereken şartlar düzenlenmiştir. Söz konusu şartlara riayet edilmediği takdirde vergisiz olarak gerçekleştirilen bir devir işlemi vergiye tabi bir birleşme işlemine dönüşebilmektedir. Vergili bir birleşme ise 5520 Sayılı KVK'nın 18 inci maddesinde belirtildiği gibi infisah eden kurumlar için tasfiye hükmündedir.

Bu bağlamda, tam mükellef sermaye şirketleri olan (P) A.Ş.'nin (A) A.Ş.'ye devir yoluyla birleşme sürecinde izlediği işlem akışı, 6102 Sayılı TTK ve 5520 Sayılı KVK hükümleri çerçevesinde aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

- 1- (A) A.Ş.'nin yönetim kurulu ile (P) A.Ş.'nin yönetim kurulu arasında yapılan görüşmeler neticesinde (P) A.Ş.'nin (A) A.Ş. tarafından devir alınması konusunda mutabakata varılmıştır.
- 2- (A) A.Ş. ve (P) A.Ş., (P) A.Ş.'nin (A) A.Ş. ile devir hükmünde birleşmesi için gerekli işlemlerin başlatılmasına dair 10.09.2012 tarihli yönetim kurulu kararı almıştır (Ek1).
- 3- Birleşme işlemleri sırasında şirketlerin durumunu görebilmek ve birleşme işlemlerine yönelik planlama yapılabilmesi için hem devralan hem de devrolunan nezdinde birleşmeye esas bilançoların tespit edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle birleşme işlemine katılan şirketler birleşmeye esas teşkil edecek malvarlıklarını tam ve eksiksiz gösteren ticari bilançolarını muhasebe ilkelerine uygun olarak kararlaştırılan tarih itibarıyla hazırlarlar. Bu bağlamda, (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. birleşmeye esas alınacak bilançolarını 30.09.2012 tarihli bilançolar olarak tespit etmişlerdir.
- 4- Her iki şirketin talebi üzerine 30.09.2012 tarihli bilançolar esas alınmak suretiyle söz konusu şirketlerin mal varlığı değerleri ile özvarlıklarının, devralan firma tarafından gerçekleştirilmesi gereken sermaye artırımı tutarının ve değişme birimi katsayılarının tespiti bakımından Yeminli Mali Müşavir tarafından 20.11.2012 tarihli "Özvalık Tespit Raporu" hazırlanmıştır (Ek 2).
- 5- (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. müşterek yazılı bir şekilde 23.11.2012 tarihli birleşme sözleşmesi (Ek 3) ile 26.11.2012 tarihli birleşme raporu hazırlamışlardır (Ek 4).
- 6- (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. birleşme sözleşmesi ve birleşme raporunun imzalanması hakkında 27.11.2012 tarihli yönetim kurulu kararı almıştır (Ek 5).
- 7- 6102 Sayılı TTK ile birleşmeye katılan şirketlerin ortaklarına ve birleşme neticesinde etkilenebilecek diğer menfaat çevresine inceleme hakkı tanınmıştır. Bu kapsamda, (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. birleşme sözleşmesi, birleşme raporu ve son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporlarının birleşmeye katılan şirketlerin ortakları ve diğer menfaat çevresi tarafından incelenmesi için bahsedilen belgelerin hazır bulundurulacağı yeri 27.11.2012 tarihinde ilan etmişlerdir (Ek 6). Bu belgeler (A) A.Ş. ve (P) A.Ş.'nin şirket merkezinde 11.12.2012 tarihinden itibaren incelemeye sunulmuştur.
- 8- (A) A.Ş. ve (P) A.Ş.'nin yönetim kurulları tarafından imzalanan birleşme sözleşmesi ile birleşme raporunun onaylanması için Olağanüstü Genel Kurul

- Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündeminin belirlenmesine ilişkin (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. tarafından 03.12.2012 tarihli yönetim kurulu kararı alınmıştır (Ek 7).
- 9- İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'nden yapılacak olan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı için bakanlığı temsilen bir temsilcinin görevlendirilmesi isteğinde bulunulmuştur (Ek 8).
- 10- Birleşme sözleşmesi 14.01.2013 tarihinde genel kurula sunulmuştur. Birleşme sözleşmesinin incelenmesi neticesinde genel kurul birleşme sözleşmesini onaylamıştır. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı tutanağı hazırlanıp taraflarca 14.01.2013 tarihinde imzalanmıştır (Ek 9).
- 11- Birleşme işlemi ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanır. Birleşmenin onaylanmasının ardından yönetim organı birleşmenin tescilini ister. Bu kapsamda (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın tescil ve ilanı için 15.01.2013 tarihinde Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne dilekçe vermişlerdir (Ek 10). Söz konusu bölünme işleminin tesciliyle (P) A.Ş. tasfiyesiz infisah etmiştir. Tescil ile tescil anında envanterde yer alan bütün aktif ve pasifler (A) A.Ş.'ye geçmiştir. Bu şekilde (P) A.Ş.'nin pay sahipleri devralan (A) A.Ş.'nin pay sahipleri olmuşlardır. Birleşme kararı Ticaret Sicil Gazetesinde aynı gün ilan edilmiştir.
- 12- (A) A.Ş. birleşme suretiyle (P) A.Ş.'den devraldığı malvarlığı neticesinde sermaye artırımını yapacaktır. 6102 Sayılı TTK, sermaye artırımının da aynı anda tescilini öngördüğünden, birleşme neticesinde devralan şirket olan (A) A.Ş.'de gerçekleştirilecek sermaye artırımına ilişkin Yönetim Kurulu Beyanı ticaret siciline sunulmuştur (Ek 11).
- 13- Birleşmeye katılan şirketlerin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, yedişer gün aralıklarla üç defa yapacakları ilanla alacaklılarına haklarını bildirmesi gerekir. Bu kapsamda (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. birleşmeden dolayı alacaklılarına çağrıda bulunmuşlardır. Alacaklılara ilk çağrı 15.01.2013 tarihinde yapılmıştır (Ek 12). Bundan sonraki çağrılar ise 22.01.2013 ve 29.01.2013 tarihinde yapılmıştır.
- 14- (P) A.Ş.'nin 01.01.2013 – 15.01.2013 tarihleri arası kıst dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ile 2012 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 14.02.2013 tarihinde (P) A.Ş.'nin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmiştir.

15- (A) A.Ş., (P) A.Ş.'nin tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini taahhüt eden bir taahhütnameyi, kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde vergi dairesine vermiştir (Ek 13).

16- (P) A.Ş. adına kıst döneme ilişkin tahakkuk eden kurumlar vergisinin, devrin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar (A) A.Ş. tarafından ödenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda (P) A.Ş. adına 01.01.2013 – 15.01.2013 dönemi için tahakkuk eden kurumlar vergisinin 30.04.2014 tarihine kadar ödenmesi gerekmektedir. (A) A.Ş. bu süreyi beklemeden ödemeyi 14.02.2013 tarihinde yapmıştır. (P) A.Ş.'nin 2012 dönemine ilişkin tahakkuk eden kurumlar vergisinin ise devrin gerçekleştiği tarihi takip eden otuz gün içinde ödenmesi gerekir. Dolayısıyla (A) A.Ş. 2012 dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden kurumlar vergisini 14.02.2013 tarihinde ödemiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (P) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir şekilde (A) A.Ş.'ye devrolmuştur. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'nun 19 uncu ve 20'nci maddelerinde hüküm altına alınan şartlar yerine getirildiğinden (P) A.Ş.'nin yalnızca devir tarihi olan 15.01.2013 tarihine kadarki kazancı vergilendirilmiştir.

5.4.1.2. Devir Hükümünde Birleşmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri uyarınca devir hükmünde gerçekleştirilen birleşme işlemiyle (P) A.Ş. şirket malvarlığını bir bütün halinde (A) A.Ş.'ye devretmiştir. Devir yoluyla birleşme neticesinde (P) A.Ş. tasfiye olmaksızın infisah etmiş ve unvanı ticaret sicilinden silinmiştir.

Genel Kurul Kararının tescil tarihi olan 15.01.2013 tarihi itibarıyla birleşme işlemi gerçekleşmiş ve (P) A.Ş.'nin bu tarih itibarıyla yeniden düzenleyeceği bilanço, aktif ve pasifi ile bir bütün halinde bilançodaki kayıtlı değerleri üzerinden (A) A.Ş.'nin bilançosuna aktarılmıştır.

a) (P) A.Ş. ve (A) A.Ş.'nin birleşme öncesi 30.09.2012 tarihli bilançoları

Birleşme işlemleri sırasında şirketlerin durumunu görebilmek ve birleşme işlemlerine yönelik planlama yapılabilmesi için hem devralan hem de devrolunan nezdinde

birleşmeye esas bilançoların tespit edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. birleşmeye esas alınacak bilançolarını 30.09.2012 tarihli bilançolar olarak tespit etmişlerdir. YMM tarafından Özvarlık Tespit Raporu 30.09.2012 tarihli bilançolar dikkate alınarak hazırlanmıştır.

i) (P) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihli bilançosu

(P) A.Ş.'NİN 30.09.2012 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	740.000,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	0	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	340.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	400.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	800.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	800.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	0	C. Mali Duran Varlıklar	0
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk.Kıym.Değ.Düş.Karşl	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-46.000,00	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	71.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl.Değ.Düş.Karş	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser.Payl. Değ.Düş.Karş	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	1.325.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	71.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	0
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	500.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.000.000,00
E. Stoklar	1.600.000,00	5. Taşıtlar	50.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	500.000,00	6. Demirbaşlar	75.000,00
2. Yarı Mamuller	800.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamuller	300.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-300.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	0	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	131.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	196.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	80.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	80.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	319.400,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	250.000,00	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-65.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	69.400,00	F. Özel Tükenemeye Tabi Varlıklar	0
5. İş avansları	0	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	100.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	100.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	3.610.400,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	1.556.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	5.166.400,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	0	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	0	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	550.000,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	550.000,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	580.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	360.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	220.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm. Ertele. Veya Taks. Ver. Dig. Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Karı.Verg.veDig.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön. Karı.Peşin.Öden.Verg.ve Diğer Yüküm. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	4.036.400,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	2.500.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	2.500.000,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	5. Sermaye Yedekleri	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	C. Kar Yedekleri	739.400,00
		1. Yasal Yedekleri	36.970,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	702.430,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		5. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	450.000,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	347.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	1.130.000,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	5.166.400,00

ii) (A) A.Ş. 'nin 30.09.2012 tarihli bilançosu

(A) A.Ş. 30.09.2012 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	3.560.000,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	60.000,00	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	1.000.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	2.500.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	1.450.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	1.200.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	250.000,00	C. Mali Duran Varlıklar	0
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk. Kıym. Değ. Düş. Karş.	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	0	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	300.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl. Değ. Düş. Karş.	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser. Payl. Değ. Düş. Karş.	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	4.920.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	300.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	500.000,00
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	2.500.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.800.000,00
E. Stoklar	2.650.000,00	5. Taşıtlar	570.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	900.000,00	6. Demirbaşlar	550.000,00
2. Yarı Mamuller	1.200.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamuller	400.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.000.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	150.000,00	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	200.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	300.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	260.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	230.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	30.000,00	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	650.000,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	500.000,00	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-100.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	150.000,00	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. İş avansları	0	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	280.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	280.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	8.870.000,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	5.400.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	14.270.000,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	3.000.000,00	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	3.000.000,00	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0

5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	500.000,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	500.000,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	550.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	400.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	150.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm.Ertele.veyaTaks.Ver.Diğ.Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Kar.Verg.veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Kar.Pesin.Öden.Verg.ve Diğer Yüküm. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	10.220.000,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	3.000.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	3.000.000,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Karlar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	5.470.000,00
		1. Yasal Yedekleri	273.500,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	5.196.500,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	1.000.000,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	750.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	4.050.000,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	14.270.000,00

b) (P) A.Ş. ve (A) A.Ş. 'nin aktif ve pasif hesapları ile özvarlıklarının durumu

30.09.2012 tarihli bilançolar dikkate alınarak YMM tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu uyarınca devrolan ve devralan firmanın aktif ve pasif hesapları ile özvarlıkları aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

i) (P) A.Ş.(Devrolan)

AKTİF TOPLAMI	5.166.400,00
DÖNEN VARLIKLAR	3.610.400,00
DURAN VARLIKLAR	1.556.000,00
PASİF TOPLAMI	5.166.400,00
KISA VADELİ YAB. KAY.	1.130.000,00
UZUN VADELİ YAB.KAY.	0,00
ÖZKAYNAKLAR	4.036.400,00

ÖZKAYNAKLAR	4.036.400,00
SERMAYE	2.500.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	-
YASAL YEDEKLER	36.970,00
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	702.430,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	450.000,00
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	-
DÖNEM NET KARI (ZARARI)	347.000,00

ii) (A) A.Ş.(Devralan)

AKTİF TOPLAMI	14.270.000,00
DÖNEN VARLIKLAR	8.870.000,00
DURAN VARLIKLAR	5.400.000,00
PASİF TOPLAMI	14.270.000,00
KISA VADELİ YAB. KAY.	4.050.000,00
UZUN VADELİ YAB.KAY.	0,00
ÖZKAYNAKLAR	10.220.000,00

ÖZKAYNAKLAR	10.220.000,00
SERMAYE	3.000.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	0,00
YASAL YEDEKLER	273.500,00
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	5.196.500,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	1.000.000,00
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	0,00
DÖNEM NET KARI (ZARARI)	750.000,00

c) (A) A.Ş. 'nin birleşme sonrası sermayesi ve değiştirme oranı

YMM tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu dahilinde devralan şirket nezdinde birleşme işlemi sonucunda gerçekleştirilecek sermaye artırım tutarı ile değiştirme birimi katsayıları tespit edilmiştir. İşbu rapor uyarınca birleşme oranı 30.09.2012 tarihli bilançolar esas alınarak özkaynak yöntemine göre hesaplanmıştır.

Devralan Ortaklığın Özkaynağı	A		10.220.000,00
Devrolan Ortaklığın Özkaynağı	B		4.036.400,00
Devralan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	C		3.000.000,00
Devrolan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	D		2.500.000,00
Birleşme Oranı	E	= A/A+B	% 71,687102
Birleşme Sonrası Ulaşılabilecek Sermaye	F	= C/E	4.184.853,23
Sermaye Artırım Tutarı	G	= F-C	1.184.853,23
Değiştirme Oranı	H	= G/D	% 47,3941

Buna göre, birleşme nedeniyle (A) A.Ş. nezdinde devre konu net mukayyet değerde **1.184.853,23 TL** sermaye artırımını yapılacağı, birleşme işlemi neticesinde (A) A.Ş.'nin sermayesinin **4.184.853,23 TL** olacağı tespit edilmiştir.

30.09.2012 tarihi itibarıyla (P) A.Ş.'nin sermayesi 2.500.000,00 TL olduğu için değiştirme birimi nominal sermaye bazında $1.184.853,23 / 2.500.000 = 0,473941$ olarak tespit edilmiştir. (A) A.Ş. ile (P) A.Ş.'nin 1 adet hisse değeri 1 TL olduğu için; 1 adet (P) A.Ş. hissesine karşılık 0,473941 adet (A) A.Ş. hissesi verilmiştir.

Yapılan hesaplamalar doğrultusunda, birleşme işlemi neticesinde (P) A.Ş.'nin ortağının (A) A.Ş.'de % 28,312898 oranında paya sahip olacağı tespit edilmiştir.

d) (P) A.Ş. ve (A) A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli bilançoları

Birleşme işlemi devre ilişkin kararın ticaret sicil gazetesine tescil edildiği tarih olan 15.01.2013 tarihinde fiilen gerçekleşmiş kabul edilmektedir. (P) A.Ş. ile (A) A.Ş.'nin fiili devir tarihi olan 15.01.2013 tarihli bilançosu aşağıdaki gibidir.

i) (P) A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli bilançosu

(P) A.Ş.'NİN 15.01.2013 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	846.600,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	16.600,00	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	280.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	550.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	900.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	900.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	0	C. Mali Duran Varlıklar	0

3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk. Kıym. Değ. Düş. Karşıl	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-46.000,00	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	20.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl. Değ. Düş. Karş	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser. Payl. Değ. Düş. Karş	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	1.325.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	20.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	0
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	500.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.000.000,00
E. Stoklar	1.300.000,00	5. Taşıtlar	50.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	450.000,00	6. Demirbaşlar	75.000,00
2. Yarı Mamüller	750.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamüller	100.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-300.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	0	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	131.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	196.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	0	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	339.400,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	270.000,00	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-65.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	69.400,00	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. İş Avansları	0	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	100.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	100.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	3.406.000,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	1.556.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	4.962.000,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	0	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	0	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	397.600,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	397.600,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	475.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0

1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	295.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	180.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm.Ertele.veyaTaks.Ver.Diğ.Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Kar. Verg. ve Diğ. Yasal Yüküml. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Kar. Peşin. Öden. Verg. ve Diğer Yüküml. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	4.089.400,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	2.500.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	2.500.000,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Karar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	3. MDV Yeniden Değerleme Artışları	0
		4. İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	0
		5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	739.400,00
		1. Yasal Yedekleri	36.970,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	702.430,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	835.000,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	15.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	872.600,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	4.962.000,00

ii) (A) A.Ş. 'nin 15.01.2013 tarihli bilançosu

(A) A.Ş. 15.01.2013 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	3.675.000,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	75.000,00	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	800.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	2.800.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	1.705.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	1.475.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	230.000,00	C. Mali Duran Varlıklar	0
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk. Kıym. Değ. Düş. Karş.	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	0	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	150.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl. Değ. Düş. Karş.	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser. Payl. Değ. Düş. Karş.	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	4.920.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	150.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0

6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	500.000,00
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	2.500.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.800.000,00
E. Stoklar	2.675.000,00	5. Taşıtlar	570.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	1.000.000,00	6. Demirbaşlar	550.000,00
2. Yarı Mamüller	1.300.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamüller	300.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.000.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	75.000,00	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	200.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	300.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	180.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	180.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	800.000,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	650.000,00	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-100.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. İş Avansları	0	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	150.000,00	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	280.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	280.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	9.185.000,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	5.400.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	14.585.000,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	3.000.000,00	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	3.000.000,00	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	700.000,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	700.000,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personale Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	570.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	420.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	150.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm. Ertele. Veya Taks. Ver. Diğ. Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Karı.Verg.veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Karı.Peşin.Öden.Verg.ve Diğer	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0

Yüküm. (-)			
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	10.315.000,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	3.000.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	3.000.000,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Kararlar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	3. MDV Yeniden Değerleme Artışları	0
		4. İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	0
		5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	5.470.000,00
		1. Yasal Yedekleri	273.500,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	5.196.500,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	1.820.000,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	25.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	4.270.000,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	14.585.000,00

e) (P) A.Ş. ve (A) A.Ş.'de yapılması gereken muhasebe kayıtları

(P) A.Ş. birleşmenin gerçekleştiği 15.01.2013 tarihi itibarıyla, aynı hesap dönem sonlarındaki gibi hesaplarını kapatacaktır. Devir yoluyla birleşmede külli halefiyet ilkesi benimsendiğinden (P) A.Ş.'ye ilişkin bütün hak, alacak ve borçlar devralan şirket olan (A) A.Ş.'ye devrolacaktır. Buna göre (A) A.Ş. (P) A.Ş.'nin tüm hak ve alacaklarına sahip olacak, borçlarından da sorumlu olacaktır. Bu itibarla, (P) A.Ş.'de kapatılan hesaplar, devralan (A) A.Ş.'de açılacaktır³⁸⁴.

15.01.2013 tarihli devir hükmünde birleşme neticesinde (P) A.Ş. ve (A) A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek muhasebe kayıtları aşağıdaki gibidir:

³⁸⁴ Cemil Başoğlu, “Şirketler Muhasebesi”, (Yayınlanmamış Ders Notu, Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, 2013), 97.

i) (P) A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli devir bilanço kaydı ve hesapların kapanışı

-----15.01.2013-----		
129-Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı	46.000,00	
257-Birikmiş Amortismanlar	300.000,00	
268-Birikmiş Amortismanlar	65.000,00	
320-Satıcılar	397.600,00	
360- Ödenecek Vergi ve Fonlar	295.000,00	
361- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	180.000,00	
500- Sermaye	2.500.000,00	
540-Yasal Yedekler	36.970,00	
542-Olağanüstü Yedekler	702.430,00	
570- Geçmiş Yıl Karları	835.000,00	
590- Dönem Net Karı	15.000,00	
100-Kasa		16.600,00
101-Alınan Çekler		280.000,00
102- Bankalar		550.000,00
120-Alıcılar		900.000,00
128-Şüpheli Ticari Alacaklar		46.000,00
136-Diğer Çeşitli Alacaklar		20.000,00
150-İlk Madde ve Malzeme		450.000,00
151-Yarı Mamul		750.000,00
152-Mamul		100.000,00
190-Devreden KDV		270.000,00
193-Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar		69.400,00
252-Binalar		500.000,00
253-Makine, Tesis ve Cihazlar		1.000.000,00
254-Taşıtlar		50.000,00
255- Demirbaşlar		75.000,00
260- Haklar		196.000,00
280- Gelecek Yıllara Ait Giderler		100.000,00
----- / -----		

Devir tarihi itibarıyla (P) A.Ş.'de kapatılan hesaplar, devralan (A) A.Ş.'de hesaplarda değişiklik yapılmadan açılmıştır. Devir hükmünde vergisiz bir birleşmenin gerçekleşebilmesi için devralan şirketin aktif ve pasifinin bilançoadaki kayıtlı değerleri üzerinden devralan şirkete aktarılması gerekmektedir.

*ii) (P) A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli devir bilançosu değerlerinin bir bütün halinde
(A) A.Ş.'deki ilgili hesaplara devri*

-----15.01.2013-----		
100-Kasa	16.600,00	
101-Alınan Çekler	280.000,00	
102- Bankalar	550.000,00	
120-Alıcılar	900.000,00	
128-Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	
136-Diğer Çeşitli Alacaklar	20.000,00	
150-İlk Madde ve Malzeme	450.000,00	
151-Yarı Mamul	750.000,00	
152-Mamul	100.000,00	
190-Devreden KDV	270.000,00	
193-Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	69.400,00	
252-Binalar	500.000,00	
253-Makine, Tesis ve Cihazlar	1.000.000,00	
254-Taşıtlar	50.000,00	
255- Demirbaşlar	75.000,00	
260- Haklar	196.000,00	
280- Gelecek Yıllara Ait Giderler	100.000,00	
129-Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı	46.000,00	
257-Birikmiş Amortismanlar	300.000,00	
268-Birikmiş Amortismanlar	65.000,00	
320-Satıcılar	397.600,00	
360- Ödenecek Vergi ve Fonlar	295.000,00	
361- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	180.000,00	
500.01- Devrolan Sermaye	2.500.000,00	
540.01- Devrolan Yasal Yedekler	36.970,00	
542.01- Devrolan Olağanüstü Yedekler	702.430,00	
570.01- Devrolan Geçmiş Yıl Karları	835.000,00	
590.01- Devrolan Dönem Net Karı	15.000,00	
----- / -----		

Yukarıdaki kaydın yapılması ile beraber (P) A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli bilançosunda yer alan değerler (A) A.Ş.'nin kayıtlarına aktarılmış olacaktır.

(A) A.Ş.'de yapılacak bir diğer kayıt ise (A) A.Ş. nezdinde gerçekleştirilecek sermaye artışına ilişkin sermaye taahhüt kayıdır.

20.11.2012 tarihli YMM Raporu'nda yapılan tespitler uyarınca devralan şirket (A) A.Ş.'de yapılması gereken sermaye artışı en az 1.184.853,23 TL olarak belirlenmiştir. Bu sermaye artırımında çıkarılan hisse senetlerinin tamamı (P) A.Ş.'nin ortaklarına verilmiştir. Artırılan 1.184.853,23 TL tutarındaki sermaye, devrolan (P) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanmıştır.

1.184.853,23 TL, (A) A.Ş.'nin sermayesinde yapılması gereken en az artış tutarıdır. (A) A.Ş.'de bu tutarın üzerinde sermaye artışı yapılabilir. Ancak bu durumda, sermaye artışının 1.184.853,23 TL'nin üstünde kalan kısmına ilişkin çıkarılan hisse senetlerinin ((P) A.Ş.'den gelen ortaklar dahil) şirketin tüm ortaklarına verilmesi gerekir.

Diğer taraftan devrolan (P) A.Ş. infisah ettiğinden, (P) A.Ş.'nin 2.500.000,00 TL tutarındaki nominal sermayesi ticaret sicilinden terkin edilmiştir. Ticaret sicilinden (P) A.Ş.'ye ilişkin 2.500.000,00 TL sermaye terkin edilince, devir yoluyla 15.01.2013 tarihinde (A) A.Ş.'ye aktarılan 2.500.000,00 TL sermayenin de (A) A.Ş.'den çıkarılması gerekmektedir³⁸⁵.

iii) (A) A.Ş.'de arttırılan sermaye taahhüdü

-----15.01.2013-----		
501-Ödenmemiş Sermaye	1.184.853,23	
500- Sermaye		1.184.853,23
----- / -----		

iv) (A) A.Ş.'deki sermaye taahhüdünün birleşmeden gelen (P) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanması ve devrolunan (P) A.Ş.'nin ticaret sicilinden terkin edilen kayıtlı sermayesinin kapatılması

-----15.01.2013-----		
500.01- Devrolan Sermaye	2.500.000,00	
501- Ödenmemiş Sermaye	1.184.853,23	
525- Birleşme Primi	1.315.146,77	
----- / -----		

Birleşme neticesinde (A) A.Ş.'de yapılacak sermaye artışı nedeni ile taahhüt edilen sermaye, devir yoluyla gelen (P) A.Ş.'nin sermayesinden eksik olduğu için aradaki fark birleşme primi olarak özkaynaklar içinde izlenir. Birleşme primi vergiye tabi değildir. Birleşme priminin sermayeye ilave edilmesi mümkündür.

³⁸⁵ Cemil Başoğlu, “Şirketler Muhasebesi”, (Yayınlanmamış Ders Notu, Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü), 99.

f) Birleşme sonrası (A) A.Ş.'nin bilançosu

Birleşme sonucunda (P) A.Ş.'nin malvarlığı (A) A.Ş.'ye intikal etmiştir. Buna göre A A.Ş.'nin 15.01.2013 tarihli bilançosu aşağıdaki gibi olmaktadır:

(A) A.Ş.'NİN DEVİR SONRASI 15.01.2013 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	4.521.600,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	91.600,00	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	1.080.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	3.350.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	2.605.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	2.375.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	230.000,00	C. Mali Duran Varlıklar	0
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk.Kıym.Değ.Düş.Karşl	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-46.000,00	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	170.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl.Değ.Düş.Karş	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser.Payl. Değ.Düş.Karş	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	6.245.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	170.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	500.000,00
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	3.000.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	2.800.000,00
E. Stoklar	4.025.000,00	5. Taşıtlar	620.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	1.450.000,00	6. Demirbaşlar	625.000,00
2. Yarı Mamüller	2.050.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamüller	400.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.300.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	75.000,00	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	331.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	496.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	180.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	180.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	1.139.400,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	920.000,00	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-165.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	219.400,00	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. İş Avansları	0	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	380.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	380.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	12.591.000,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	6.956.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	19.547.000,00
I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	

A. Mali Borçlar	3.000.000,00	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	3.000.000,00	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	1.097.600,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	1.097.600,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	1.045.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	715.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	330.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm.Ertele.veyaTaks.Ver.Diğ.Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Kar. Verg. veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Kar. Peşin.Öden. Verg. ve Diğer Yüküm. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	14.404.400,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	4.184.853,23
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	4.184.853,23
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	1.315.146,77
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	4. Birleşme Primi	1.315.146,77
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	6.209.400,00
		1. Yasal Yedekleri	310.470,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	5.898.930,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	2.655.000,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	40.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	5.142.600,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	19.547.000,00

5.4.1.3. Devir Hükmünde Birleşme İşleminin Sonuçları

Yeminli Mali Müşavirlik Şirketince hazırlanan raporda, (P) A.Ş. ile (A) A.Ş.'nin özvarlığının tespiti, (P) A.Ş.'nin tapu ve gemi sicili ile fikri mülkiyete ilişkin sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların listesi ile bunların

gerçek değerinin tespiti, şirketlerin birleşme sonrası sermayesi ve değiştirme biriminin tespiti ve şirket alacaklılarının haklarının korunup korunmadığının tespiti yapılmıştır. Yeminli Mali Můřavir tarafından yapılan incelemeler neticesinde birleşme işlemi kapsamında kullanılan tům yůntemlerin yeterli ve adil olduğu ve birleşmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bunun ůzerine 14.01.2013 tarihinde saat 09:00’da gerçekleřen genel kurulda, yůnetim kurulunca imzalanan birleřme sůzleřmesi genel kurul tarafından onaylanmıřtır. Bůlůnme kararı 15.01.2013 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Memurluęuna tescil edilmiřtir.

Bůylece, (P) A.ř. devir hůkmůnde birleřme suretiyle bůtůn malvarlıęını, alacaklarını ve borçlarını 15.01.2013 tarihli bilanço ve mali tablolardaki kayıtlı deęerleri ůzerinden, 6102 Sayılı TTK’nın birleřme můessesesini důzenleyen 136 ile 158 inci maddeleri, 5520 Sayılı KVK’nın “Devir, Bůlůnme ve Hisse Deęiřimi” bařlıklı 19 uncu maddesi, “Devir, Bůlůnme ve Hisse Deęiřimi Hallerinde Vergilendirme” bařlıklı 20’nci maddesi ve 1 Seri No’lu KVK Genel Teblięi hůkۆmleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “řirketlerde Yapı Deęiřiklięi ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İřbirlięine İliřkin Teblię” hůkۆmleri dairesinde tam můkellef sermaye řirketi olan (A) A.ř.’ye devretmiřtir. Bu iřlem sonucunda (P) A.ř. bůtůn aktifleri, pasifleri, hakları ve vecibeleriyle bir bůtůn (kůl) halinde (A) A.ř.’ye katılma suretiyle birleřmiř olup birleřme kararının tescili ile beraber tasfiyesiz olarak infisah etmiřtir.

YMM tarafından birleşme işlemine taraf şirketlerin 30.09.2012 tarihli bilançoları esas alınmak suretiyle hazırlanan Ȗzvarlık Tespit Raporu uyarınca (P) A.ř.’nin ortağına verilecek (A) A.ř. hisselerinin tespitinde değiştirme birimi olarak 0,473941 kat sayısının kullanılmasında sakınca olmadığı, bu halde birleşme nedeniyle (A) A.ř. nezdinde 1.184.853,23 TL sermaye artırımını yapılacağı, birleşme işlemi neticesinde (A) A.ř. sermayesinin 4.184.853,23 TL olacağı ve (P) A.ř.’nin ortağının (A) A.ř.’de % 28,312898 oranında paya sahip olacağı tespit edilmiştir.

Birleşme işlemi neticesinde (P) A.ř.’nin ortaklarına 6102 Sayılı TTK’nın 141 inci maddesi uyarınca herhangi bir ayrılma akçesi Ȗdenmemiřtir.

(P) A.Ş.'nin 01.01.2013 – 15.01.2013 tarihleri arası kıst dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ile 2012 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi (P) A.Ş. ve (A) A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 14.02.2013 tarihinde (P) A.Ş.'nin bağlı bulunduğu vergi dairesine verilmiştir. Ayrıca (A) A.Ş., (P) A.Ş.'nin tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini taahhüt eden bir taahhütnameyi, kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde vergi dairesine vermiştir. (P) A.Ş. adına tahakkuk eden kurumlar vergisi, (A) A.Ş. tarafından 14.02.2013 tarihinde ödenmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (P) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir bölünme işlemi gerçekleştirmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddelerinde hüküm altına alınan şartlar yerine getirildiğinden (P) A.Ş.'nin yalnızca devir tarihi olan 15.01.2013 tarihine kadarki kazancı vergilendirilmiştir.

Söz konusu işlem 5520 Sayılı KVK'ya uygun olarak gerçekleştirildiği için birleşme suretiyle devredilen değerler için 3065 Sayılı KDVK'nın 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca KDV hesaplanmamıştır.

Ayrıca KVK hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen birleşme işlemi nedeniyle düzenlenen birleşme sözleşmesi, ana sözleşme, bilanço, gelir tablosu, beyanname gibi kağıtlar üzerinden 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı Tablonun "TV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 17 numaralı fıkrası uyarınca damga vergisi hesaplanmamıştır.

5.4.2. Tam Bölünme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama

(E) A.Ş. enerji sektöründe faaliyet gösteren bir sermaye şirkettir. Firma enerji tesisleri, doğalgaz santralleri, iletim dağıtım hatları vb. faaliyetlerle iştigal etmektedir. Kurum ayrıca çeşitli kuruluşlarla ortaklıklar kurmakta veya mevcut ortaklıklara iştirak etmektedir.

(E) A.Ş. şirket içinde birbirinden farklı çalışan birimleri (İştirakler ve Üretim Birimleri) tam bölünme işlemi suretiyle birbirinden ayırarak yeni kurulan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devretmiştir. Böylece hem iştirak yatırımları hem de üretim fonksiyonları ayrı şirketler altında birleştirilerek daha karlı ve güçlü bir yapıya ulaşmak hedeflenmiştir. Ayrıca mevcut karmaşık şirket yapısı tam bölünme

neticesinde basitleştirilerek sağlıklı büyüme ve neticesinde ortaya çıkabilecek hantal yapı ortadan kaldırılabilecektir.

(E) A.Ş.'nin tam bölünme suretiyle yeniden yapılandırılması ve bu yapılanma neticesinde ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin artırılmasının yanında amaçladığı diğer konular uzmanlaşma ve iş bölümünü sağlamak, maliyeti düşürmek, verimliliği ve üretimi artırmak, tasarruf sağlamak ve yeni pazarlar yaratmaktır.

Bu bağlamda, (E) A.Ş. tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki sermaye şirketine (Üretim A.Ş. ve İştirakler A.Ş.) devretmiştir.

Tam bölünme işlemi, 6102 sayılı TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179 uncu maddeleri ile 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddelerinde düzenlenen hükümler dairesinde gerçekleştirilmiştir.

5.4.2.1. Tam Bölünme Süreci

Şirketlerin tam bölünme suretiyle yeniden yapılanmalarının hukuki açıdan tam bölünme olarak nitelendirilebilmesi için söz konusu işlemlerin belirli ilke ve kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bölünme usulünün ne şekilde olması gerektiğine ilişkin düzenlemelere 6102 Sayılı TTK'da yer verilmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'da münfesi kurumun bölünmeden doğan karlarının hesaplanmaması ve vergilendirilmemesi için uyulması gereken şartlar düzenlenmiştir.

Bu bağlamda, tam mükellef sermaye şirketi olan (E) A.Ş.'nin tam bölünme sürecinde izlediği işlem akışı, 6102 Sayılı TTK ve 5520 Sayılı KVK hükümleri çerçevesinde aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

- 1- (E) A.Ş. tam bölünme işlemine başlanması hakkında 12.02.2013 tarihli yönetim kurulu kararı almıştır (Ek 14). Bu karar, (E) A.Ş.'nin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün mal varlığını, alacaklarını ve borçlarını tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki tam mükellef sermaye şirketine devri konusunu ve bu devre ilişkin bölünme planı ve bölünme raporu taslağının hazırlanması, ilgili YMM raporunun temini ve sair her türlü işleme yönelik çalışmaların başlaması konularını içermektedir.

- 2- Bölünme planında şirketlerin aktif ve pasif malvarlığı konularının açık bir şekilde belirlenmesi için bölünmeye esas bilançonun tespitinin yapılması gerekmektedir. Bu nedenle bölünme işlemine katılan şirketler bölünmeye esas teşkil edecek malvarlıklarını tam ve eksiksiz gösteren ticari bilançolarını muhasebe ilkelerine uygun olarak kararlaştırılan tarih itibarıyla hazırlarlar. Bu bağlamda, (E) A.Ş. tam bölünme işlemine ilişkin çalışmalarını şirketin 31.12.2012 tarihli mali tablolarını esas alarak gerçekleştirme kararı almıştır (Ek 14).
- 3- Tam bölünme işlemi için (E) A.Ş.'nin talebi üzerine şirketin 31.12.2012 tarihli bilançoları esas alınmak suretiyle özvarlık tespiti, değişme birimi katsayı tespiti, bölünmeye konu mal ve hakların tespiti ile devralan şirketlere transfer edilecek malvarlığı bölümlerinin tespiti bakımından YMM tarafından 05.03.2013 tarihli "Özvalık Tespit Raporu" hazırlanmıştır (Ek 15).
- 4- (E) A.Ş. tam bölünme suretiyle malvarlığını yeni kurulacak iki tam mükellef sermaye şirketine devredeceğinden bölünme sözleşmesi yerine yazılı olarak 07.03.2013 tarihli bölünme planı hazırlamıştır (Ek 16).
- 5- (E) A.Ş. bölünme planının imzalanmasına ilişkin 07.03.2013 tarihli Yönetim Kurulu kararı almıştır (Ek 17).
- 6- (E) A.Ş. gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemini hukuki ve ekonomik yönleriyle açıkladığı yazılı bir bölünme raporu hazırlamıştır (Ek 18). Bölünme raporunun hazırlanma tarihi 08.03.2013'tür.
- 7- Ortaklara kendi menfaatlerini korumaları ve bilinçli oy kullanmaları amacıyla bilgi edinme ve inceleme hakkı tanınmıştır. Bu kapsamda (E) A.Ş. bölünme planı, bölünme raporu ve son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporlarının şirketin ortakları tarafından incelenmesi için bahsedilen belgelerin hazır bulundurulacağı yeri 08.03.2013 tarihinde ilan etmiştir (Ek 19). Bu belgeler (E) A.Ş.'nin şirket merkezinde, 25.04.2013 tarihinden itibaren şirket ortaklarının incelemesine sunulmuştur.
- 8- Bölünmeye katılan şirketlerin alacaklıları, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, yedişer gün aralıklarla üç defa yapılacak ilanla, alacaklılarını bildirmeye ve teminat verilmesi için istemde bulunmaya çağırılmalıdır. Bu kapsamda (E) A.Ş. anılan alacaklıları teminat altına alma yükümlülüğünün bulunmadığını ilan etmiştir. Alacaklılara ilk çağrı 12.03.2013 tarihinde yapılmıştır (Ek 20). Bundan sonraki çağrılar ise 19.03.2013 ve 26.03.2013 tarihinde yapılmıştır.

- 9- Tam bölünme planının görüşülmesi ve onaylanması için Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündeminin belirlenmesine ilişkin (E) A.Ş. tarafından 05.06.2013 tarihli Yönetim Kurulu Kararı alınmıştır (Ek 21).
- 10- İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'nden, yapılacak olan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı için bakanlığı temsilen bir temsilcinin görevlendirilmesi isteğinde bulunulmuştur (Ek 22).
- 11- Bölünme planı 27.06.2013 tarihinde genel kurula sunulmuştur. Bölünme planının incelenmesi neticesinde genel kurul tam bölünme planını onamıştır. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı tutanağı hazırlanıp Divan Başkanı ve Bakanlık Temsilcisi tarafından imzalanmıştır (Ek 23).
- 12- Bölünme işlemi ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanır. Bölünmenin onaylanmasının ardından yönetim organı bölünmenin tescilini ister. Bu kapsamda (E) A.Ş. Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın tescil ve ilanı için 28.06.2013 tarihinde Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne dilekçe vermiştir (Ek 24). Söz konusu bölünme işlemi tam bölünme olduğu için (E) A.Ş. ticaret siciline tescil ile birlikte infisah etmiştir. Tescil ile tescil anında envantere yer alan bütün aktif ve pasifler devralan şirketlere geçmiştir. Bu şekilde (E) A.Ş.'nin pay sahipleri devralan İştirakler A.Ş. ile Üretim A.Ş.'nin pay sahipleri olmuşlardır. Bölünme kararı Ticaret Sicil Gazetesinde aynı gün ilan edilmiştir.
- 13- Yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ile Üretim A.Ş.'nin kuruluş işlemleri, bölünme planının (E) A.Ş.'nin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.
- 14- Bölünen kurumun sadece bölünme tarihine kadar olan kazancının vergilendirilmesi, bölünmeden doğan karların ise hesaplanmaması ve vergilendirilmemesi için bölünen kurum ile bu kurumun varlıklarını devralan kurumların bölünme tarihi itibarıyla hazırlayacakları ve müştereken imzalayacakları bölünen kuruma ait kurumlar vergisi beyannamesinin, bölünmenin Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edildiği tarihten itibaren 30 gün içinde bölünen kurumun bağlı oldu vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda (E) A.Ş.'nin devir tarihi olan 28.06.2013 tarihine kadar olan kazancına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi, (E) A.Ş., İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 26.07.2013 tarihinde (E) A.Ş.'nin vergi dairesine verilmiştir.

15- İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş., (E) A.Ş.'nin tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini taahhüt eden bir taahhütnameyi, kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde vergi dairesine vermiştir (Ek 25).

16- (E) A.Ş. adına kıst döneme ilişkin tahakkuk eden kurumlar vergisi, İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından bölünmenin gerçekleştiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayın sonuna kadar ödenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'nin (E) A.Ş. adına tahakkuk eden kurumlar vergisini 30.04.2014 tarihine kadar ödemesi gerekmektedir. İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. bu süreyi beklemeden ödemeyi 26.07.2013 tarihinde yapmıştır. (E) A.Ş.'nin 2012 dönemine ilişkin tahakkuk eden kurumlar vergisinin ise bölünmenin gerçekleştiği tarihi takip eden otuz gün içinde ödenmesi gerekir. Dolayısıyla (E) A.Ş. 2012 dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden kurumlar vergisini 26.07.2013 tarihinde ödemiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (E) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir bölünme işlemi gerçekleştirmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'nun 19 uncu ve 20'nci maddelerinde hüküm altına alınan şartlar yerine getirildiğinden (E) A.Ş.'nin yalnızca bölünme tarihi olan 28.06.2013 tarihine kadarki kazancı vergilendirilmiştir.

5.4.2.2. Tam Bölünmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri uyarınca (E) A.Ş. tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki sermaye şirketine (İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.) devretmiştir. Tam bölünme neticesinde (E) A.Ş.'nin bünyesinde herhangi bir malvarlığı, alacak yahut borç kalmamıştır. Dolayısıyla (E) A.Ş. tasfiye olmaksızın infisah etmiş ve unvanı ticaret sicilinden silinmiştir. (E) A.Ş.'den İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilen malvarlığı karşılığında (E) A.Ş.'nin ortaklarına, ortakların (E) A.Ş.'deki hisseleri oranında İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılan hisseler verilmiştir. Bu anlamda, oranların korunduğu bir bölünme işlemi gerçekleşmiştir.

Genel Kurul Kararının tescil tarihi olan 28.06.2013 tarihi itibarıyla tam bölünme işlemi gerçekleşmiş olup (E) A.Ş.'nin bu tarih itibarıyla yeniden düzenlediği

bilançosundaki malvarlığı bölümleri kayıtlı değerleriyle yeni kurulan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'nin bilançosuna aynen aktarılmıştır.

a) (E) A.Ş.'nin tam bölünme öncesi 31.12.2012 tarihli bilançosu

Bölünme planında şirketlerin aktif ve pasif malvarlığı konularının açık bir şekilde belirlenmesi için bölünmeye esas bilançonun tespitinin yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda, (E) A.Ş. tam bölünme işlemine ilişkin çalışmalarını şirketin 31.12.2012 tarihli mali tablolarını esas alarak gerçekleştirme kararı almıştır. YMM tarafından "Özvarlık Tespit Raporu" (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihli bilançoları dikkate alınarak hazırlanmıştır. İşbu rapor dahilinde (E) A.Ş.'nin özvarlığı, değişme birimi katsayısı ve bölünmeye konu mal ve hakların tespiti yapılmıştır.

(E) A.Ş.'nin tam bölünme öncesi 31.12.2012 tarihli bilançosu aşağıdaki gibidir:

(E) A.Ş.'NİN 31.12.2012 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	22.081,33	A. Ticari Alacaklar	2.847,33
1. Kasa	163,33	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	106.387,33	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	115.530,67	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	(200.000,00)	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	2.847,33
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	7.573.420,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	4.834.271,33	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	10.666,67	C. Mali Duran Varlıklar	10.723.011,34
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	133,34
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	64.080,00	2. Bağlı Menk. Kıym. Değ. Düş. Karş.	0
5. Diğer Ticari Alacaklar	2.664.402,00	3. İştirakler	6.954.215,33
6. Şüpheli Ticari Alacaklar	378.037,33	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	0
7. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	(378.037,33)	5. İştirakler Sermaye Payı. Değ. Düş. Karş.	0
D. Diğer Alacaklar	27.627.112,00	6. Bağlı Ortaklıklar	4.393.662,67
1. Ortaklardan Alacaklar	3.419.606,00	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri (-)	(625.000,00)
2. İştiraklerden Alacaklar	23.553.605,33	8. Bağlı Ortak. Ser. Payı. Değ. Düş. Karş.	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	112.449,33	D. Maddi Duran Varlıklar	1.543.259,33
4. Personelden Alacaklar	0	1. Arazi ve Arsalar	0
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	541.451,34	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	3. Binalar	591.944,00
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.026.040,67
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	5. Taşıtlar	467.609,33
E. Stoklar	2.601.015,33	6. Demirbaşlar	1.034.862,00
1. İlk Madde ve Malzeme	1.919.120,67	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
2. Yarı Mamuller	158.167,33	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	(1.577.196,67)
3. Mamuller	227.128,67	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
4. Ticari Mallar	4.683,33	10. Verilen Sipariş Avansları	0
5. Diğer Stoklar	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	772.396,00
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	1. Haklar	1.220.012,67
7. Verilen Sipariş Avansları	291.915,33	2. Şerefiye	0
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	13.906,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	955,33

1. Gelecek Aylara Ait Giderler	13.906,00	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	5. Özel Maliyetler	881.446,00
G. Diğer Dönen Varlıklar	459.544,67	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
1. Devreden KDV	143.214,67	7. Birikmiş Amortismanlar	(1.330.018,00)
2. İndirilecek KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
3. Diğer KDV	0	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
4. İş Avansları	161.099,33	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0
5. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	152.263,33	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	0
6. Personel Avansları	2.967,34	2. Gelir Tahakkukları	0
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0		
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	38.297.079,33	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	13.041.514,00
		A K T İ F T O P L A M I	51.338.593,33

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	14.802.049,33	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	14.802.049,33	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	9.848.078,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	9.848.078,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	528.188,67	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	392.182,00	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	136.006,67	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	1.565.331,33	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
1. Alınan Sipariş Avansları	1.565.331,33	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	179.686,67	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	101.020,67	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	50.672,00	2. Gider Tahakkukları	0
3. Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	27.994,00	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	2. Tesise Katılma Payları	0
1. Dön.Kar.Verg.veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
2. Dön.Kar.Peşin.Öden.Verg.ve Diğer Yüküm. (-)	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	III. ÖZKAYNAKLAR	24.230.804,66
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	A. Ödenmiş Sermaye	3.291.950,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	184.454,67	1. Sermaye	3.000.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
2. Gider Tahakkukları	184.454,67	3. Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	291.950,00
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Kararlar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	3. MDV Yeniden Değerleme Artışları	0
		4. İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	0
		5. Sermaye Yedekleri	0

		C. Kar Yedekleri	15.885.126,00
		1. Yasal Yedekleri	256.633,33
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	1.374,67
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		5. Özel Fonlar	15.627.118,00
		D. Geçmiş Yıl Karları	4.750.828,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	302.900,66
		1. Dönem Net Karı	651.720,66
		2. Dönem Net zararı (-)	(348.820,00)
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	27.107.788,67	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	51.338.593,33

b) (E) A.Ş.'nin özvarlığının durumu

31.12.2012 tarihli bilançolar dikkate alınarak YMM tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu uyarınca (E) A.Ş.'nin aktif ve pasif hesapları ile özvarlıkları aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

AKTİF TOPLAMI	51.338.593,33
DÖNEN VARLIKLAR	38.297.079,33
DURAN VARLIKLAR	13.041.514,00
PASİF TOPLAMI	51.338.593,33
KISA VADELİ YAB. KAY.	27.107.788,67
UZUN VADELİ YAB.KAY.	-
ÖZKAYNAKLAR	24.230.804,66

ÖZKAYNAKLAR	24.230.804,66
SERMAYE	3.000.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	0,00
SER.DÜZ.OLUMLU FARKLARI	291.950,00
YASAL YEDEKLER	256.633,33
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	1.374,67
ÖZEL FONLAR	15.627.118,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI (-)	4.750.828,00
DÖNEM NET KARI	302.900,66

Yukarıdaki tabloda detaylarına yer verildiği üzere (E) A.Ş.'nin aktiflerinin ve pasiflerinin 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değeri 51.338.593,33 TL'dir.

Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 24.230.804,66 TL'dir. Kurumun ödenmiş sermayesi ise 3.000.000,00 TL'dir. (E) A.Ş.'nin 3.000.000,00 TL'lik ödenmiş sermayesinin tamamı 24.230.804,66 TL'lik şirket özvarlığı içinde korunmaktadır.

c) (E) A.Ş. 'nin tam bölünmeye konu malvarlığı

Bölünen şirket (E) A.Ş. nezdinde gerçekleştirilen tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek aktif ve pasif varlıklar ile bunların kayıtlı değerleri YMM tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporunda aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

	İŞTİRAKLER A.Ş.	ÜRETİM A.Ş.	(E) A.Ş. (BÖLÜNEN ŞİRKET)
İ.DÖNEN VARLIKLAR			
A-Hazır Değerler	0	22.081,33	22.081,33
1-Kasa	0	163,33	163,33
2-Alınan çekler	0	106.387,33	106.387,33
3-Bankalar	0	115.530,67	115.530,67
4-Verilen çekler ve Ödeme Emirleri (-)	0	(200.000,00)	(200.000,00)
C-Ticari Alacaklar	42.346,00	7.531.074,00	7.573.420,00
1-Alıcılar	42.346,00	4.791.925,33	4.834.271,33
2-Alacak Senetleri	0	10.666,67	10.666,67
4-Verilen Depozito ve Teminatlar/K.V.	0	64.080,00	64.080,00
5-Diğer Ticari Alacaklar	0	2.664.402,00	2.664.402,00
6-Şüpheli Ticari Alacaklar	0	378.037,33	378.037,33
7-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0	(378.037,33)	(378.037,33)
D-Diğer Alacaklar	27.086.403,33	540.708,67	27.627.112,00
1-Ortaklardan Alacaklar	3.419.606,00	0	3.419.606,00
2-İştiraklerden Alacaklar	23.553.605,33	0	23.553.605,33
3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	112.449,33	0	112.449,33
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	742,67	540.708,67	541.451,34
E-Stoklar	0	2.601.015,33	2.601.015,33
1-İlk Madde ve Malzeme	0	1.919.120,67	1.919.120,67
2-Yarı Mamuller	0	158.167,33	158.167,33
3-Mamuller	0	227.128,67	227.128,67
4-Ticari Mallar	0	4.683,33	4.683,33
7-Verilen Sipariş Avansları	0	291.915,33	291.915,33
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	6.656,00	7.250,00	13.906,00
1- Gelecek Aylara Ait Giderler	6.656,00	7.250,00	13.906,00
H-Diğer Dönen Varlıklar	0	459.544,67	459.544,67
1-Devreden KDV	0	143.214,67	143.214,67
5-Peşin Ödenen Vergiler Ve fonlar	0	152.263,33	152.263,33
4-İş Avansları	0	161.099,33	161.099,33
6-Personel Avansları	0	2.967,34	2.967,34
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	27.135.405,33	11.161.674,00	38.297.079,33
A.Ticari Alacaklar	0	2.847,33	2.847,33
4-Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2.847,33	2.847,33
C-Mali Duran Varlıklar	10.723.011,34	0	10.723.011,34
1-Bağlı Menkul Kıymetler	133,34	0	133,34
3-İştirakler	6.954.215,33	0	6.954.215,33
6-Bağlı Ortaklıklar	4.393.662,67	0	4.393.662,67
7-Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri (-)	(625.000,00)	0	(625.000,00)

D-Maddi Duran Varlıklar	863.832,66	679.426,67	1.543.259,33
3-Binalar	591.944,00	0	591.944,00
4-Tesis,Makine ve Cihazlar Taşıtlar	0	1.026.040,67	1.026.040,67
5-Taşıtlar	397.084,00	70.525,33	467.609,33
6-Demirbaşlar	218.752,66	816.109,34	1.034.862,00
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	(343.948,00)	(1.233.248,67)	(1.577.196,67)
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	40.622,67	731.773,33	772.396,00
1-Haklar	96.114,67	1.123.898,00	1.220.012,67
3-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0	955,33	955,33
5-Özel Maliyetler	45.001,33	836.444,67	881.446,00
7-Birikmiş Amortismanlar(-)	(100.493,33)	(1.229.524,67)	(1.330.018,00)
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	11.627.466,67	1.414.047,33	13.041.514,00
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33
A-Mali Borçlar	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
1-Banka Kredileri	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
B-Ticari Borçlar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
1-Satıcılar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
C-Diğer Borçlar	413.596,00	114.592,67	528.188,67
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar	392.182,00	0	392.182,00
4-Personele Borçlar	21.414,00	114.592,67	136.006,67
D-Alınan Avanslar	0	1.565.331,33	1.565.331,33
1-Alınan Sipariş Avansları	0	1.565.331,33	1.565.331,33
F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	15.839,33	163.847,34	179.686,67
1-Ödenecek Vergi ve fonlar	6.678,00	94.342,67	101.020,67
2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	9.161,33	41.510,67	50.672,00
3-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	0	27.994,00	27.994,00
H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
2-Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	16.643.078,66	10.464.710,01	27.107.788,67
A-Ödenmiş Sermaye	2.745.303,34	546.646,66	3.291.950,00
1-Sermaye	2.524.220,00	475.780,00	3.000.000,00
3-Sermaye Dzl.Olumlu Farkları	221.083,34	70.866,66	291.950,00
C-Kar Yedekleri	15.491.650,00	393.476,00	15.885.126,00
1-Yasal Yedekler	0	256.633,33	256.633,33
3-Olağanüstü Yedekler	0	1.374,67	1.374,67
5-Özel Fonlar	15.491.650,00	135.468,00	15.627.118,00
D-GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
1-Geçmiş Yıllar Karları	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
F-DÖNEM NET KARI(ZARARI)	651.720,66	(348.820,00)	302.900,66
1-Dönem Net Karı	651.720,66	0	651.720,66
2-Dönem Net Zararı(-)	0	(348.820,00)	(348.820,00)
ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI	22.119.793,34	2.111.011,32	24.230.804,66
PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33

Yukarıdaki tabloda detaylarına yer verildiği üzere bölünen şirket nezdinde gerçekleştirilen tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak olan İştirakler A.Ş.'ye devredilecek aktif ve pasiflerin 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değeri

38.762.872,00 TL'dir. Üretim A.Ş.'ye devredilecek aktif ve pasiflerin 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değeri ise 12.575.721,33 TL'dir.

d) Tam bölünme işlemine ilişkin (E) A.Ş. ve devralan şirketlerde yapılması gereken muhasebe kayıtları

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında tam bölünmenin vergisiz gerçekleştirilebilmesi için (E) A.Ş.'ye ait aktif ve pasif kalemlerin tümünün kayıtlı değerleriyle yeni kurulacak sermaye şirketlerine intikal ettirilmesi gerekmektedir.

Tam bölünme işlemi devre ilişkin kararın ticaret sicil gazetesine tescil edildiği tarih olan 28.06.2013 tarihinde fiilen gerçekleşmiştir. Buna göre (E) A.Ş. bu tarih itibarıyla yeniden düzenlediği bilançosundaki aktif ve pasif hesapları kayıtlı değerleri ile yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ile Üretim A.Ş.'nin bilançosuna aynen aktarmıştır.

Bilanço tarihi ile bölünme tarihi arasında meydana gelecek değişikliklere ilişkin olarak nasıl bir yöntem izleneceği YMM tarafından hazırlanan raporda sunulmaktadır. YMM'nin hazırladığı Özvarlık Tespit Raporunda söz konusu değişikliklerin yeni kurulacak sermaye şirketlerine özvarlık payları oranında kaydedileceği ifade edilmiştir. Ancak örneğimizde 31.12.2012 tarihli bölünme bilançosu ile bölünme kararının tescil edildiği 28.06.2013 tarihleri arasında Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin malvarlığında meydana gelen değişiklikler göz ardı edilmiş, 31.12.2012 tarihli bilançosundaki veriler ile 28.06.2013 tarihli bilançosundaki veriler aynı kabul edilmiştir.

Bu varsayım altında, (E) A.Ş.'nin devredilen malvarlığı, alacak ve borçlarına ilişkin 28.06.2013 tarihli kapanış kaydı ile tam bölünme suretiyle yeni kurulan İştirakler A.Ş ile Üretim A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

I) (E) A.Ş. 'de yapılması gereken muhasebe kayıtları

i) (E) A.Ş. 'nin 28.06.2013 tarihli devir bilanço kaydı ve hesapların kapanışı

-----28.06.2013-----		
103-Verilen Çek ve Ödeme Emirleri	200.000,00	
129-Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı	378.037,33	
246-Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	625.000,00	
257-Birikmiş Amortismanlar	1.577.196,67	
268-Birikmiş Amortismanlar	1.330.018,00	
300-Krediler	14.802.049,33	
320-Satıcılar	9.848.078,00	
333-Bağlı Ortaklıklara Borçlar	392.182,00	
335-Personele Borçlar	136.006,67	
340-Alınan Sipariş Avansları	1.565.331,33	
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar	101.020,67	
361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintisi	50.672,00	
368- Vad.Geç.Ertl.TaksVergiveDig.Yük.	27.994,00	
381-Gider Tahakkukları	184.454,67	
500-Sermaye	3.000.000,00	
502-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	291.950,00	
540-Yasal Yedekler	256.633,33	
542-Olağanüstü Yedekler	1.374,67	
549-Özel Fonlar	15.627.118,00	
570-Geçmiş Yıl Karları	4.750.828,00	
590-Dönem Net Karı	302.900,66	
100-Kasa		163,33
101-Alınan Çekler		106.387,33
102-Bankalar		115.530,67
120-Alıcılar		4.834.271,33
121-Alacak Senetleri		10.666,67
126-Verilen Depozito ve Teminatlar		64.080,00
127-Diğer Ticari Alacaklar		2.664.402,00
128-Şüpheli Ticari Alacaklar		378.037,33
131-Ortaklardan Alacaklar		3.419.606,00
132-İştiraklerden Alacaklar		23.553.605,33
133-Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		112.449,33
136-Diğer Çeşitli Alacaklar		541.451,34
150-İlk Madde ve Malzeme		1.919.120,67
151-Yarı Mamuller		158.167,33
152-Mamuller		227.128,67
153-Ticari Mallar		4.683,33
159- Verilen Sipariş Avansları		291.915,33
180-Gelecek Aylara Ait Giderler		13.906,00
190-Devreden KDV		143.214,67
193-Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar		152.263,33
195- İş Avansları		161.099,33
196-Personel Avansları		2.967,34
226-Verilen Depozito ve Teminatlar		2.847,33
240- Bağlı Menkul Kıymetler		133,34

242-İştirakler	6.954.215,33
245-Bağlı Ortaklıklar	4.393.662,67
252-Binalar	591.944,00
253-Makine Tesis ve Cihazlar	1.026.040,67
254-Taşıtlar	467.609,33
255-Demirbaşlar	1.034.862,00
260-Haklar	1.220.012,67
262-Kuruluş ve Örgütlenme Gideri	955,33
264-Özel Maliyetler	881.446,00

Bölünme tarihi itibarıyla (E) A.Ş.'de kapatılan hesaplar, devralan İştirakler A.Ş. ile Üretim A.Ş.'de hesaplarda değişiklik yapılmadan açılmıştır. Bu kayıt ile beraber (E) A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli bilançosunda yer alan değerler İştirakler A.Ş. ile Üretim A.Ş.'nin kayıtlarına aktarılmıştır.

II) Yeni kurulan İştirakler A.Ş.'de (devralan şirket) yapılması gereken muhasebe kayıtları

Tam bölünme suretiyle yeni kurulan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş işlemleri, bölünme planının (E) A.Ş.'nin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.

05.03.2013 tarihli YMM Raporu'nda yapılan tespitler uyarınca tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 2.524.220,00 TL olduğu tespit edilmiştir. Bunun üzerine 28.06.2013 tarihinde İştirakler A.Ş. nezdinde yapılan ilk kayıt sermaye taahhüd kayıdır.

i) Kuruluş sermayesine ilişkin ortakların sermaye taahhüd kaydı

-----28.06.2013-----	
501-Sermaye Taahhüdü	2.524.220,00
500-Sermaye	2.524.220,00
-----/-----	

İştirakler A.Ş. nezdinde yapılacak bir diğer kayıt ise (E) A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli bilançosunda yer alan malvarlığı bölümünün İştirakler A.Ş.'deki ilgili hesaplara kayıtlı değerleri üzerinden aktarılmasıdır.

ii) (E) A.Ş.'den devralınan malvarlığı bölümünün İştirakler A.Ş.'deki ilgili hesaplara devri

-----28.06.2013-----		
120-Alıcılar		42.346,00
131-Ortaklardan Alacaklar		3.419.606,00
132-İştiraklerden Alacaklar		23.553.605,33
133-Bağlı Ortaklardan Alacaklar		112.449,33
136-Diğer Çeşitli Alacaklar		742,67
180-Gelecek Aylara Ait Giderler		6.656,00
240-Bağlı Menkul Kıymetler		133,34
242-İştirakler		6.954.215,33
245-Bağlı Ortaklıklar		4.393.662,67
252-Binalar		591.944,00
254-Taşıtlar		397.084,00
255-Demirbaşlar		218.752,66
260-Haklar		96.114,67
264-Özel Maliyetler		45.001,33
246-Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri		625.000,00
257-Birikmiş Amortismanlar		343.948,00
268-Birikmiş Amortismanlar		100.493,33
300-Banka Kredileri		7.811.326,00
320-Satıcılar		8.355.743,33
333-Bağlı Ortaklıklara Borçlar		392.182,00
335-Personele Borçlar		21.414,00
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		6.678,00
361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintisi		9.161,33
381-Gider Tahakkukları		46.574,00
500.01- Devralınan Sermaye		2.524.220,00
502-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		221.083,34
549-Özel Fonlar		15.491.650,00
570-Geçmiş Yıl Karları		3.231.119,34
590-Dönem Net Kar		651.720,66
----- / -----		

Yukarıdaki kaydın yapılması ile beraber (E) A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli bilançosunda yer alan değerler İştirakler A.Ş.'nin kayıtlarına kayıtlı değerler üzerinden aktarılmıştır.

İştirakler A.Ş.'de kuruluş sırasında taahhüt edilen 2.524.220,00 TL sermaye bölünmeden gelen hesaplarla yani (E) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanmıştır. Aynı sermaye niteliğindeki bu sermaye için çıkarılan hisseler bölünme neticesinde infisah olan (E) A.Ş.'nin ortaklarına verilmiştir.

Diğer taraftan devrolan (E) A.Ş. tam bölünme neticesinde infisah ettiğinden, (E) A.Ş.'nin nominal sermayesi ticaret sicilinden terkin edilmiştir. (E) A.Ş.'ye ilişkin

sermaye ticaret sicilinden terkin edilince, tam bölünme yoluyla 28.06.2013 tarihinde İştirakler A.Ş.'ye aktarılan 2.524.220,00 TL sermaye de İştirakler A.Ş.'nin bilançosundan çıkarılmıştır.

iii) İştirakler A.Ş.'deki sermaye taahhüdünün bölünmeden gelen (E) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanması ve bölünen (E) A.Ş.'nin ticaret sicilinden terkin edilen kayıtlı sermayesinin kapatılması

-----28.06.2013-----		
500.01-Devralınan Sermaye	2.524.220,00	
501-Sermaye Taahhüdü		2.524.220,00
-----/------		

III) Yeni kurulan Üretim A.Ş.'de (devralan şirket) yapılması gereken muhasebe kayıtları

Tam bölünme suretiyle yeni kurulan Üretim A.Ş.'nin kuruluş işlemleri, bölünme planının (E) A.Ş.'nin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.

05.03.2013 tarihli YMM Raporu'nda yapılan tespitler uyarınca tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 475.780,00 TL olduğu tespit edilmiştir. Bunun üzerine 28.06.2013 tarihinde Üretim A.Ş. nezdinde yapılan ilk kayıt sermaye taahhüd kayıdır.

i) Kuruluş sermayesine ilişkin ortakların sermaye taahhüd kaydı

-----28.06.2013-----		
501-Sermaye Taahhüdü	475.780,00	
500-Sermaye		475.780,00
-----/------		

Üretim A.Ş. nezdinde yapılacak bir diğer kayıt ise (E) A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli bilançosunda yer alan malvarlığı bölümünün Üretim A.Ş.'deki ilgili hesaplara kayıtlı değerleri üzerinden aktarılmasıdır.

ii) (E) A.Ş.'den devralınan malvarlığı bölümünün Üretim A.Ş.'deki ilgili hesaplara devri

-----28.06.2013-----		
100-Kasa	163,33	
101-Alınan Çekler	106.387,33	
102-Bankalar	115.530,67	
120-Alıcılar	4.791.925,33	
121-Alacak Senetleri	10.666,67	
126-Verilen Depozito ve Teminatlar	64.080,00	
127-Diğer Ticari Alacaklar	2.664.402,00	
128-Şüpheli Ticari Alacaklar	378.037,33	
136-Diğer Çeşitli Alacaklar	540.708,67	
150-İlk Madde ve Malzeme	1.919.120,67	
151-Yarı Mamuller	158.167,33	
152-Mamuller	227.128,67	
153-Ticari Mallar	4.683,33	
159-Verilen Sipariş Avansları	291.915,33	
180-Gelecek Aylara Ait Giderler	7.250,00	
190-Devreden KDV	143.214,67	
193-Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	152.263,33	
195-İş Avansları	161.099,33	
196-Personel Avansları	2.967,34	
226-Verilen Depozito ve Teminatlar	2.847,33	
253-Tesis Makine ve Cihazlar	1.026.040,67	
254-Taşınlar	70.525,33	
255-Demirbaşlar	816.109,34	
260-Haklar	1.123.898,00	
262-Kuruluş ve Örgütlenme Gideri	955,33	
264-Özel Maliyetler	836.444,67	
590-Dönem Net Zararı	348.820,00	
103-Verilen Çek ve Ödeme Emirleri		200.000,00
129-Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı		378.037,33
257-Birikmiş Amortismanlar		1.233.248,67
268-Birikmiş Amortismanlar		1.229.524,67
300-Banka Kredileri		6.990.723,33
320-Satıcılar		1.492.334,67
335-Personele Borçlar		114.592,67
340-Alınan Sipariş Avansları		1.565.331,33
360-Ödenecek Vergi ve Fonlar		94.342,67
361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintisi		41.510,67
368- Vad.Geç.Ertl.TaksVergiveDig.Yük.		27.994,00
381-Gider Tahakkukları		137.880,67
500.01-Devralıann Sermaye		475.780,00
502-Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		70.866,66
540-Yasal Yedekler		256.633,33
542-Olağanüstü Yedekler		1.374,67
549-Özel Fonlar		135.468,00
570-Geçmiş Yıl Karları		1.519.708,66
-----/------		

Yukarıdaki kaydın yapılması ile beraber (E) A.Ş.'nin 28.06.2013 tarihli bilançosunda yer alan değerler Üretim A.Ş.'nin kayıtlarına kayıtlı değerler üzerinden aktarılmıştır.

Üretim A.Ş.'de kuruluş sırasında taahhüt edilen 475.780,00 TL sermaye bölünmeden gelen hesaplarla yani (E) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanmıştır. Aynı sermaye niteliğindeki bu sermaye için çıkarılan hisseler bölünme neticesinde infisah olan (E) A.Ş.'nin ortaklarına verilmiştir.

Diğer taraftan devrolan (E) A.Ş. tam bölünme neticesinde infisah ettiğinden, (E) A.Ş.'nin nominal sermayesi ticaret sicilinden terkin edilmiştir. (E) A.Ş.'ye ilişkin sermaye ticaret sicilinden terkin edilince, tam bölünme yoluyla 28.06.2013 tarihinde Üretim A.Ş.'ye aktarılan 475.780,00 TL sermaye de Üretim A.Ş.'nin bilançosundan çıkarılmıştır.

iii) Üretim A.Ş.'deki sermaye taahhüdünün bölünmeden gelen (E) A.Ş.'nin özvarlığından karşılanması ve bölünen (E) A.Ş.'nin ticaret sicilinden terkin edilen kayıtlı sermayesinin kapatılması

-----28.06.2013-----		
500.01- Devralınan Sermaye	475.780,00	
501-Sermaye Taahhüdü		475.780,00
-----/------		

5.4.2.3. Tam Bölünme İşleminin Sonuçları

Bölünen Şirket'in talebine uygun olarak Yeminli Mali Müşavirlik Şirketince hazırlanan raporda, (E) A.Ş.'nin özvarlığının tespiti, bölünmeye konu edilen malvarlığı bölümlerinin değerlerinin tespiti, şirket alacaklılarının haklarının korunup korunmadığının tespiti, tapu ve gemi sicili ile fikri mülkiyete ilişkin sicillerde ve benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve hakların listesi, (E) A.Ş.'nin bölünme dışında kalan malvarlığının olmadığı ve bölünmede oranların korunup korunmadığı hususlarına ilişkin tespitler yapılmıştır. Yeminli Mali Müşavir tarafından yapılan incelemeler neticesinde tam bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve tam bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bunun üzerine 27.06.2013 tarihinde saat 11:00'de (E) A.Ş.'nin şirket merkezi adresinde gerçekleşen genel kurulda, yönetim kurulunca imzalanan tam bölünme

planı genel kurul tarafından onaylanmıştır. Bölünme kararı 28.06.2013 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Memurluğuna tescil edilmiştir.

Böylece, (E) A.Ş. tam bölünme suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını 28.06.2013 tarihli bilanço ve mali tablolarındaki kayıtlı değerleri üzerinden, 6102 Sayılı TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179 uncu maddeleri, 5520 Sayılı KVK'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20'nci maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde, tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devretmiştir.

Tam bölünme işlemi neticesinde, yeni kurulacak şirketlerin kuruluş işlemleri, Bölünme Planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanması kararının tescil tarihi olan 28.06.2013 tarihi ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.

Tam bölünme işlemi kapsamında devredilen malvarlığı doğrultusunda yeni kurulan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş sermayesi 2.524.220,00 TL; Üretim A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin ise 475.780,00 TL'dir.

Tam bölünme sonucunda kurulan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılan nama yazılı hisseler Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verildiğinden herhangi bir denkleştirme tutarı ödemesi yapılmamıştır.

Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin tam bölünme suretiyle tasfiyesiz olarak infisah etmesi neticesinde alacaklılarının haklarına halel gelmediğinden, alacaklıların hakları teminat altına alınmamıştır.

(E) A.Ş.'nin devir tarihi olan 28.06.2013 tarihine kadar olan kazancına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi, (E) A.Ş., İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından müştereken imzalandıktan sonra 26.07.2013 tarihinde (E) A.Ş.'nin vergi dairesine verilmiştir. Ayrıca İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş., (E) A.Ş.'nin tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğini taahhüt eden bir taahhütnameyi, kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde vergi dairesine vermiştir.

İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş., (E) A.Ş. adına tahakkuk eden kıst döneme ilişkin kurumlar vergisi ile 2012 yılına ilişkin kurumlar vergisi ödemesini 26.07.2013 tarihinde yapmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (E) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir bölünme işlemi gerçekleştirmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddelerinde hüküm altına alınan şartlar yerine getirildiğinden (E) A.Ş.'nin yalnızca bölünme tarihi olan 28.06.2013 tarihine kadarki kazancı vergilendirilmiştir.

Söz konusu işlem 5520 Sayılı KVK'ya uygun olarak gerçekleştirildiği için tam bölünme suretiyle devredilen değerler için 3065 Sayılı KDVK'nın 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca KDV hesaplanmamıştır.

Ayrıca KVK hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen tam bölünme işlemi nedeniyle düzenlenen bölünme sözleşmesi, ana sözleşme, bilanço, gelir tablosu, beyanname gibi kağıtlar üzerinden 488 Sayılı Damga Vergisi Kanuna ekli (2) sayılı Tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 17 numaralı fıkrası uyarınca damga vergisi hesaplanmamıştır.

5.4.3. Kısmi Bölünme İşlemine İlişkin Örnek Uygulama

(Y) A.Ş. mobilya sektöründe faaliyet gösteren bir sermaye şirkettir. (Y) A.Ş. faaliyet gösterdiği alanda uzmanlaşmak, iş bölümünü sağlamak, maliyeti düşürmek, verimliliği ve üretimi artırmak, tasarruf sağlamak ve yeni pazarlar yaratmak, kısaca ölçek ekonomilerinden yararlanmak amacıyla bölünerek yeni bir Anonim Şirket kurmayı amaçlamaktadır.

Bu bağlamda, (Y) A.Ş. aktifinde yer alan gayrimenkulleri ile iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerini yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine kısmi bölünme yoluyla devretmiştir.

Kısmi bölünme işlemi, 6102 sayılı TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri ile 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddelerinde düzenlenen hükümler dairesinde gerçekleştirilmiştir.

5.4.3.1. Kısmi Bölünme Süreci

Şirketlerin kısmi bölünme suretiyle yeniden yapılanmalarının hukuki açıdan kısmi bölünme olarak nitelendirilebilmesi için söz konusu işlemlerin belirli ilke ve kurallara uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bölünme usulünün ne şekilde olması gerektiğine ilişkin düzenlemelere 6102 Sayılı TTK'da yer verilmiştir. Ayrıca 5520 Sayılı KVK'ya uygun bir kısmi bölünme işleminin

gerçekleştirilebilmesi için yasa hükmü konuya ilişkin bir takım sınırlamaları da beraberinde getirmiştir. İlgili vergi mevzuatının hükümlerinde belirtilen şartlara uyulduğu takdirde kısmi bölünme işlemlerinden doğan karlar hesaplanmaz ve vergilendirilmez. Ancak söz konusu şartlara riayet edilmediği takdirde vergisiz olarak gerçekleştirilen bir kısmi bölünme işlemi vergiye tabi bir işlem haline dönüşebilmektedir.

Bu bağlamda, tam mükellef sermaye şirketi olan (Y) A.Ş.'nin kısmi bölünme sürecinde izlediği işlem akışı, 6102 Sayılı TTK ve 5520 Sayılı KVK hükümleri çerçevesinde aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

- 1- (Y) A.Ş. kısmi bölünme işlemine başlanması hakkında 05.12.2012 tarihli Yönetim Kurulu Kararı almıştır (Ek 26). Bu karar, (Y) A.Ş.'nin aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmı ile aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamının, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine aynı sermaye olarak devredilmesi konusunu ve bu devre ilişkin bölünme planı ile bölünme raporunun hazırlanması, Yeminli Mali Müşavir raporunun temini ve sair her türlü işleme yönelik çalışmaların başlaması konularını içermektedir.
- 2- Bölünme planında şirketlerin aktif ve pasif malvarlığı konularının açık bir şekilde belirlenmesi için bölünmeye esas bilançonun tespitinin yapılması gerekmektedir. Bu nedenle bölünme işlemine katılan şirketler bölünmeye esas teşkil edecek malvarlıklarını tam ve eksiksiz gösteren ticari bilançolarını muhasebe ilkelerine uygun olarak kararlaştırılan tarih itibarıyla hazırlarlar. Bu bağlamda (Y) A.Ş. kısmi bölünme işlemine ilişkin çalışmalarını şirketin 30.09.2012 tarihli mali tablolarını esas alarak gerçekleştirme kararı almıştır (Ek 26).
- 3- Kısmi bölünme işlemi için (Y) A.Ş.'nin talebi üzerine şirketin 30.09.2012 tarihli bilançoları esas alınmak suretiyle özvarlık tespiti, değişme birimi katsayı tespiti, alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin tespiti ve bölünmeye konu mal ve hakların tespiti bakımından Yeminli Mali Müşavir tarafından 21.12.2012 tarihli "Özvalık Tespit Raporu" hazırlanmıştır (Ek 27).
- 4- (Y) A.Ş. kısmi bölünme suretiyle aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmı ile aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin

- tamamını yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine devredeceğinden, bölünme sözleşmesi yerine yazılı olarak 25.12.2012 tarihli bölünme planı hazırlamıştır (Ek 28).
- 5- (Y) A.Ş. bölünme planının imzalanmasına ilişkin olarak 25.12.2012 tarihli Yönetim Kurulu kararı almıştır (Ek 29).
- 6- (Y) A.Ş. gerçekleştirilmesi planlanan kısmi bölünme işlemini hukuki ve ekonomik yönleriyle açıkladığı yazılı bir bölünme raporu hazırlamıştır (Ek 30). Bölünme raporunun hazırlanma tarihi 27.12.2012'dir.
- 7- Ortaklara kendi menfaatlerini korumaları ve bilinçli oy kullanmaları amacıyla bilgi edinme ve inceleme hakkı tanınmıştır. Bu kapsamda (Y) A.Ş. bölünme planı, bölünme raporu ve son üç yılın yılsonu finansal tablolarıyla yıllık faaliyet raporlarının şirketin ortakları tarafından incelenmesi için söz konusu belgelerin hazır bulundurulacağı yeri 27.12.2012 tarihinde ilan etmiştir (Ek 31). Bu belgeler (Y) A.Ş.'nin şirket merkezinde, 11.02.2013 tarihinden itibaren şirket ortaklarının incelemesine sunulmuştur.
- 8- Bölünmeye katılan şirketlerin alacaklıları, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde, yedişer gün aralıklarla 3 defa yapılacak ilanla, alacaklılarını bildirmeye ve teminat verilmesi için istemde bulunmaya çağırılmalıdır. Bu kapsamda (Y) A.Ş. anılan alacaklıları teminat altına alma yükümlülüğünün bulunmadığını ilan etmiştir. Alacaklılara ilk çağrı 31.12.2012 tarihinde yapılmıştır (Ek 32). Bundan sonraki çağrılar ise 07.01.2013 ve 14.01.2013 tarihinde yapılmıştır.
- 9- Kısmi bölünme planının görüşülmesi ve onaylanması, kısmi bölünme kapsamında yeni kurulacak şirketin sermayesinin görüşülmesi ve onaylanması, kısmi bölünme kapsamında yeni kurulacak şirket ortaklarına verilecek hisselerin görüşülmesi ve onaylanması, kısmi bölünme işlemi sonucunda ortaya çıkacak sermaye azatımı ihtiyacının görüşülmesi ve onaylanması için Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündeminin belirlenmesine ilişkin (Y) A.Ş. tarafından 12.03.2013 tarihli Yönetim Kurulu Kararı alınmıştır (Ek 33).
- 10- Ankara İl Ticaret Müdürlüğü'nden, yapılacak olan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı için bakanlığı temsilen bir temsilcinin görevlendirilmesi isteğinde bulunulmuştur (Ek 34).

- 11-Bölünme planı 15.04.2013 tarihinde genel kurula sunulmuştur. Bölünme planının incelenmesi neticesinde genel kurul kısmi bölünme planını onamıştır. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı tutanağı hazırlanıp Divan Başkanı ve Bakanlık Temsilcisi tarafından imzalanmıştır (Ek 35).
- 12-Bölünme işlemi ticaret siciline tescil ile geçerlilik kazanır. Bölünmenin onaylanmasının ardından yönetim organı bölünmenin tescilini ister. Bu bağlamda (Y) A.Ş. Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın tescil ve ilanı için 16.04.2013 tarihinde Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne dilekçe vermiştir (Ek 36). Tescil ile tescil anında envantere yer alan gayrimenkuller ile iştirak hisseleri devralan şirkete geçmiştir. Bu şekilde (Y) A.Ş.'nin tüzel kişi ortakları kısmi bölünme suretiyle yeni kurulan sermaye şirketinin pay sahipleri olmuşlardır. Bölünme kararı Ticaret Sicil Gazetesinde aynı gün ilan edilmiştir.
- 13-Yeni kurulacak şirketin kuruluş işlemi, bölünme planının Bölünen Şirketin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescil tarihi olan 16.04.2013 tarihi ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.
- 14-Tam mükellef sermaye şirketi olan (Y) A.Ş. bilançosunda yer alan gayrimenkullerinin bir kısmı ile aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamını kayıtlı değerleri üzerinden aynı sermaye olarak yeni kurulan tam mükellef bir sermaye şirketine devretmiştir. Gayrimenkullerin devrinde söz konusu gayrimenkullere ilişkin birikmiş amortismanın da devri yapılmıştır. Söz konusu taşınmaz ve iştirak hisselerinin devrinde, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulan tam mükellef sermaye şirketinin hisseleri (Y) A.Ş.'nin tüzel kişi ortaklarına verilmiştir. Devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin (Y) A.Ş.'nin bilançosunda bir yükümlülük bulunmadığından söz konusu kısmi bölünme işlemi kapsamında yeni kurulan sermaye şirketine bir borç devri olmamıştır. Bu bağlamda Bölünen Şirket (Y) A.Ş. 5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen esasa ilişkin şartları yerine getirdiğinden söz konusu kısmi bölünme işleminden doğan karlar hesaplanmamış ve vergilendirilmemiştir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (Y) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir bölünme işlemi gerçekleştirmiştir. Ayrıca söz konusu bölünme

işlemi 5520 Sayılı KVK'nın esasa ilişkin şartlarını yerine getirdiğinden, bölünmeden doğan karlar hesaplanmamış ve vergilendirilmemiştir.

5520 Sayılı KVK'nın kısmi bölünmeye ilişkin 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi, esasa ilişkin şartları düzenlemekle birlikte tam bölünmede olduğu gibi vergisel şekil şartlarını koşul koymamıştır. Tam bölünmenin aksine, kısmi bölünmede Bölünen Şirket (Y) A.Ş. faaliyetlerini devam ettirdiğinden bölünme tarihine kadar olan kazançların vergilendirilme zorunluluğu yoktur. Dolayısıyla (Y) A.Ş. için tam bölünmede olduğu gibi bölünme tarihine kadar olan kıst dönem için bölünme beyannamesi ve taahhütnamesi verilme şartları aranmamaktadır.

5.4.3.2. Kısmi Bölünmeye İlişkin Mali Tablolar ve Muhasebe İşlemleri

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri uyarınca (Y) A.Ş. aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmı ile aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamını yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine kısmi bölünme yoluyla devretmiştir.

Taşınmaz ile iştirak hisselerinin devredildiği bir kısmi bölünmede devralan şirketin hisse senetlerinin bölünen kurumun ortaklarına tahsis edilmesi halinde, söz konusu taşınmaz veya iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunlu kılınmıştır. Ancak (Y) A.Ş.'de bölünmeye konu edilecek gayrimenkul ile iştirak hisselerine ilişkin herhangi bir borç bulunmadığından yeni kurulacak sermaye şirketine bir borç devri söz konusu olmamıştır.

Kısmi bölünme neticesinde (Y) A.Ş. bölünme sonrasında elinde kalan malvarlığı ile faaliyetine devam etmektedir.

a) (Y) A.Ş.'nin kısmi bölünme öncesi 30.09.2012 tarihli bilançosu

Bölünme planında şirketlerin aktif ve pasif malvarlığı konularının açık bir şekilde belirlenmesi için bölünmeye esas bilançonun tespitinin yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda, (Y) A.Ş. kısmi bölünme işlemine ilişkin çalışmalarını şirketin 30.09.2012 tarihli mali tablolarını esas alarak gerçekleştirme kararı almıştır.

YMM tarafından "Özvarlık Tespit Raporu" (Y) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihli bilançoları dikkate alınarak hazırlanmıştır. İşbu rapor dahilinde (Y) A.Ş.'nin özvarlığı, değişme birimi katsayısı, bölünmeye konu mal ve hakların tespiti ile alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşüp düşmediğinin tespiti yapılmıştır.

(Y) A.Ş.'nin kısmi bölünme öncesi 30.09.2012 tarihli bilançosu aşağıdaki gibidir:

(Y) A.Ş.'NİN 30.09.2012 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	740.000,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	0	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	340.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	400.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	800.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	800.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	0	C. Mali Duran Varlıklar	800.000,00
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk. Kıym. Değ. Düş. Karş.	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	3. İştirakler	800.000,00
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-46.000,00	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	71.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl. Değ. Düş. Karş.	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser. Payl. Değ. Düş. Karş.	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	2.825.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	71.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yertüstü ve Yeraltı Düzenleri	0
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	2.000.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.000.000,00
E. Stoklar	1.600.000,00	5. Taşıtlar	50.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	500.000,00	6. Demirbaşlar	75.000,00
2. Yarı Mamüller	800.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamüller	300.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-300.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	0	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	131.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	196.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	80.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	80.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	319.400,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	0	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-65.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. İş Avansları	250.000,00	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	69.400,00	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	100.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	100.000,00
7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	3.610.400,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	3.856.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	7.466.400,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	0	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	0	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0

4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	550.000,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	550.000,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personale Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	580.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	360.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	220.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm.Ertele.veyaTaks.Ver.Diğ.Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Kar. Verg.veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Kar.Peşin.Öden.Verg.ve Diğer Yüküm. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	6.336.400,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	3.700.00,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	3.700.00,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Karar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	3. MDV Yeniden Değerleme Artışları	0
		4. İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	0
		5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	1.800.000,00
		1. Yasal Yedekleri	90.000,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	1.710.000,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	489.400,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	347.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	1.130.000,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	7.466.400,00

b) (Y) A.Ş.'nin özvarlığının durumu

30.09.2012 tarihli bilançolar dikkate alınarak YMM tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu uyarınca (Y) A.Ş.'nin aktif ve pasif hesapları ile özvarlıkları aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

AKTİF TOPLAMI	7.466.400,00
DÖNEN VARLIKLAR	3.610.400,00
DURAN VARLIKLAR	3.856.000,00
PASİF TOPLAMI	7.466.400,00
KISA VADELİ YAB. KAY.	1.130.000,00
UZUN VADELİ YAB.KAY.	-
ÖZKAYNAKLAR	6.336.400,00

ÖZKAYNAKLAR	6.336.400,00
SERMAYE	3.700.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	0,00
YASAL YEDEKLER	90.000,00
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	1.710.000,00
GEÇMİŞ YIL KARLARI	489.400,00
DÖNEM NET KARI	347.000,00

Yukarıdaki tabloda detaylarına yer verildiği üzere (Y) A.Ş.'nin aktiflerinin ve pasiflerinin 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değeri 7.466.400,00 TL'dir.

Bölünen Şirket (Y) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 6.336.400,00 TL'dir. Kurumun ödenmiş sermayesi ise 3.700.000,00 TL'dir. (Y) A.Ş.'nin 3.700.000,00 TL'lik ödenmiş sermayesinin tamamı 6.336.400,00 TL'lik şirket özvarlığı içinde korunmaktadır.

c) Kısmi bölünme işlemi neticesinde (Y) A.Ş. ve devralan şirket tarafından yapılması gereken muhasebe kayıtları

5520 Sayılı KVK'nın 19 uncu ve 20'nci maddeleri kapsamında kısmi bölünmenin vergisiz gerçekleştirilebilmesi için (Y) A.Ş.'ye ait gayrimenkul ve iştirak hisselerinin kayıtlı değerleriyle kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak sermaye şirketine intikal ettirilmesi gerekmektedir. Kısmi bölünme işlemi devre ilişkin kararın ticaret sicil gazetesine tescil edildiği tarih olan 16.04.2013 tarihinde fiilen gerçekleşmiştir. Buna göre (Y) A.Ş. bu tarih itibarıyla yeniden düzenlediği bilançosundaki gayrimenkul ve iştirak hisselerini kayıtlı değerleri ile yeni kurulacak olan sermaye şirketinin bilançosuna aynen aktarmıştır. Ancak örneğimizde 30.09.2012 tarihli bölünme bilançosu ile bölünme kararının tescil edildiği 16.04.2013 tarihleri arasında Bölünen Şirket (Y) A.Ş.'nin malvarlığında meydana gelen değişiklikler göz ardı edilmiş, 30.09.2012 tarihli bilançosundaki veriler ile 16.04.2013 tarihli bilançosundaki veriler aynı kabul edilmiştir.

Bu varsayım altında, (Y) A.Ş.'nin devredilen gayrimenkul ve iştirak hesaplarının kapanışına ilişkin 16.04.2013 tarihli kapanış kaydı ile yeni kurulan sermaye şirketinin 16.04.2013 tarihli muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

i) (Y) A.Ş. tarafından devredilen bina ve iştiraklere ilişkin hesapların kapanışı

-----16.04.2013-----			
542-Olağanüstü Yedekler		1.300.000,00	
257-Birikmiş Amortismanlar		100.000,00	
	242-İştirakler		800.000,00
	252-Binalar		600.000,00
-----/------			

ii) Yeni kurulan sermaye şirketinin (devralan şirket) kuruluş sermayesine ilişkin ortakların sermaye taahhüd kaydı

-----16.04.2013-----			
501-Sermaye Taahhüdü		1.300.000,00	
	500-Sermaye		1.300.000,00
-----/------			

iii) Devralınan bina ve iştiraklere ilişkin hesapların devir kaydı ve sermaye taahhüd hesabının kapatılması

-----16.04.2013-----			
250-Binalar		600.000,00	
242-İştirakler		800.000,00	
	501-Sermaye Taahhüdü		1.300.000,00
	257-Birikmiş Amortismanlar		100.000,00
-----/------			

Devir karşılığında yeni kurulan sermaye şirketinin hisseleri bölünen şirket olan (Y) A.Ş.'ye değil de (Y) A.Ş.'nin tüzel kişi ortaklarına verildiğinden (Y) A.Ş.'de sermaye azaltımı ihtiyacı doğmuştur. Ancak bu ihtiyaç, (Y) A.Ş.'nin öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi dolayısıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf ettiği olağanüstü yedeklerden doğrudan karşılanmış olup (Y) A.Ş. nezdinde ayrıca bir sermaye azaltımı yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.

d) (Y) A.Ş. ve yeni kurulan sermaye şirketinin (devralan şirket) 16.04.2013 tarihli bilançoları

Kısmi bölünme işlemi devre ilişkin kararın ticaret sicil gazetesine tescil edildiği tarih olan 16.04.2013 tarihinde fiilen gerçekleşmiş kabul edilmektedir. (Y) A.Ş. ile kısmi bölünme suretiyle yeni kurulan sermaye şirketinin fiili devir tarihi olan 16.04.2013 tarihli bilançoları aşağıdaki gibidir.

i) (Y) A.Ş. 'nin 16.04.2013 tarihli bilançosu

(Y) A.Ş.'NİN 16.04.2013 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	740.000,00	A. Ticari Alacaklar	0
1. Kasa	0	1. Alıcılar	0
2. Alınan Çekler	340.000,00	2. Alacak Senetleri	0
3. Bankalar	400.000,00	3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Verilen Çek ve Ödeme Emirleri (-)	0	4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0
5. Diğer Hazır Değerler	0	5. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
1. Hisse Senetleri	0	1. Ortaklardan Alacaklar	0
2. Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	0	2. İştiraklerden Alacaklar	0
3. Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	3. Bağlı Ortaklardan Alacaklar	0
4. Diğer Menkul Kıymetler	0	4. Personelden Alacaklar	0
5. Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	5. Diğer Çeşitli Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	800.000,00	6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0
1. Alıcılar	800.000,00	7. Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0
2. Alacak Senetleri	0	C. Mali Duran Varlıklar	0
3. Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	1. Bağlı Menkul Kıymetler	0
4. Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2. Bağlı Menk.Kıym.Değ.Düş.Karşl	0
5. Şüpheli Ticari Alacaklar	46.000,00	3. İştirakler	0
6. Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	-46.000,00	4. İştiraklere Sermaye Taahhütleri	0
D. Diğer Alacaklar	71.000,00	5. İştirakler Sermaye Payl.Değ.Düş.Karş	0
1. Ortaklardan Alacaklar	0	6. Bağlı Ortaklıklar	0
2. İştiraklerden Alacaklar	0	7. Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri	0
3. Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0	8. Bağlı Ortak. Ser.Payl. Değ.Düş.Karş	0
4. Personelden Alacaklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	2.325.000,00
5. Diğer Çeşitli Alacaklar	71.000,00	1. Arazi ve Arsalar	0
6. Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0	2. Yerüstü ve Yeraltı Düzenleri	0
7. Şüpheli Diğer Alacaklar	0	3. Binalar	1.400.000,00
8. Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0	4. Makine, Tesis ve Cihazlar	1.000.000,00
E. Stoklar	1.600.000,00	5. Taşıtlar	50.000,00
1. İlk Madde ve Malzeme	500.000,00	6. Demirbaşlar	75.000,00
2. Yarı Mamüller	800.000,00	7. Diğer Maddi Duran Varlıklar	0
3. Mamüller	300.000,00	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-200.000,00
4. Ticari Mallar	0	9. Yapılmakta Olan Yatırımlar	0
5. Diğer Stoklar	0	10. Verilen Sipariş Avansları	0
6. Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0	E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	131.000,00
7. Verilen Sipariş Avansları	0	1. Haklar	196.000,00
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	80.000,00	2. Şerefiye	0
1. Gelecek Aylara Ait Giderler	80.000,00	3. Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0
2. Gelir Tahakkukları	0	4. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0
G. Diğer Dönen Varlıklar	319.400,00	5. Özel Maliyetler	0
1. Devreden KDV	0	6. Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık	0
2. İndirilecek KDV	0	7. Birikmiş Amortismanlar	-65.000,00
3. Diğer KDV	0	8. Verilen Avanslar	0
4. İş Avansları	250.000,00	F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
5. Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	69.400,00	G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	100.000,00
6. Personel Avansları	0	1. Gelecek Yıllara Ait Giderler	100.000,00

7. Sayım ve Tesellüm Noksanları	0	2. Gelir Tahakkukları	0
8. Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0	F. Diğer Duran Varlıklar	0
9. Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	3.610.400,00	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	2.556.000,00
		A K T İ F T O P L A M I	6.166.400,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	0	A. Mali Borçlar	0
1. Banka Kredileri	0	1. Banka Kredileri	0
2. Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0	2. Çıkarılmış Tahviller	0
3. Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri	0	3. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0
4. Çıkarılmış Bono ve Senetler	0	4. Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0
5. Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0	5. Diğer Mali Borçlar	0
6. Menkul Kıymet İhraç Farkı (-)	0	B. Ticari Borçlar	0
7. Diğer Mali Borçlar	0	1. Satıcılar	0
B. Ticari Borçlar	550.000,00	2. Borç Senetleri	0
1. Satıcılar	550.000,00	3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
2. Borç Senetleri	0	4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0
3. Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	5. Diğer Ticari Borçlar	0
4. Alınan Depozito ve Teminatlar	0	C. Diğer Borçlar	0
5. Diğer Ticari Borçlar	0	1. Ortaklara Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	2. İştiraklere Borçlar	0
1. Ortaklara Borçlar	0	3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0
2. İştiraklere Borçlar	0	4. Diğer Çeşitli Borçlar	0
3. Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0	5. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0
4. Personele Borçlar	0	6. Kamuya Olan Ertelenmiş ve Taksitlendirilmiş Borçlar	0
5. Diğer Çeşitli Borçlar	0	D. Alınan Avanslar	0
6. Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
D. Alınan Avanslar	0	1. Kıdem Tazminat Karşılıkları	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	580.000,00	2. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0
1. Ödenecek Vergi ve Fonlar	360.000,00	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
2. Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	220.000,00	1. Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0
3. Vadesi Geçm.Ertele.veyaTaks.Ver.Diğ.Yükü.	0	2. Gider Tahakkukları	0
4. Ödenecek Diğer Yükümlülükler	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	1. Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0
1. Dön.Kar.Verg.veDiğ.YasalYüküm. Karşılığı	0	2. Tesise Katılma Payları	0
2. Dön.Karı.Peşin.Öden.Verg.ve Diğer Yüküm. (-)	0	3. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
3. Kıdem Tazminatı Karşılığı	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
4. Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	0	III. ÖZKAYNAKLAR	5.036.400,00
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	A. Ödenmiş Sermaye	3.700.000,00
1. Gelecek Aylara Ait Gelirler	0	1. Sermaye	3.700.000,00
2. Gider Tahakkukları	0	2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	B. Sermaye Yedekleri	0
1. Diğer KDV	0	1. Hisse Senetleri İhraç Primleri	0
2. Sayım ve Tesellüm Fazlaları	0	2. Hisse Senedi İptal Karlar	0
3. Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0	5. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	1.800.000,00
		1. Yasal Yedekleri	90.000,00
		2. Statü Yedekleri	0
		3. Olağanüstü Yedekler	410.000,00
		4. Diğer Kar Yedekleri	0
		4. Özel Fonlar	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	489.400,00
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	347.000,00
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	1.130.000,00	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	6.166.400,00

ii) Yeni kurulan sermaye şirketinin (devralan şirket) 16.04.2013 tarihli bilançosu

DEVRALAN ŞİRKETİN 16.04.2013 TARİHLİ BİLANÇOSU			
I. DÖNEN VARLIKLAR		II. DURAN VARLIKLAR	
A. Hazır Değerler	0	A. Ticari Alacaklar	0
B. Menkul Kıymetler	0	B. Diğer Alacaklar	0
C. Ticari Alacaklar	0	C. Mali Duran Varlıklar	0
D. Diğer Alacaklar	0	3. İştirakler	800.000,00
E. Stoklar	0	D. Maddi Duran Varlıklar	0
F. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0	3. Binalar	600.000,00
G. Diğer Dönen Varlıklar	0	8. Birikmiş Amortismanlar (-)	-100.000,00
		E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0
		F. Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0
		G. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0
		DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	1.300.000,00
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	0	A K T İ F T O P L A M I	1.300.000,00

I. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		II. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
A. Mali Borçlar	0	A. Mali Borçlar	0
B. Ticari Borçlar	0	B. Ticari Borçlar	0
C. Diğer Borçlar	0	C. Diğer Borçlar	0
D. Alınan Avanslar	0	D. Alınan Avanslar	0
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	0	E. Borç ve Gider Karşılıkları	0
F. Borç ve Gider Karşılıkları	0	F. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0
G. Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0	G. Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0
H. Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	0
		III. ÖZKAYNAKLAR	1.300.000,00
		A. Ödenmiş Sermaye	1.300.000,00
		1. Sermaye	1.300.000,00
		2. Ödenmemiş Sermaye (-)	0
		B. Sermaye Yedekleri	0
		C. Kar Yedekleri	0
		D. Geçmiş Yıl Karları	0
		E. Geçmiş Yıl Zararları	0
		F. Dönem Net Kar (Zarar)	0
KISA VADELİ YABANCI KAYNAK TOPLAMI	0	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	1.300.000,00

5.4.3.3. Kısmi Bölünme İşleminin Sonuçları

Bölünen Şirket'in talebine uygun olarak YMM Şirketince hazırlanan raporda, (Y) A.Ş.'nin özvarlığının tespiti, bölünmeye konu edilen malvarlığı bölümlerinin değerlerinin tespiti, bölünme işlemi kapsamında sermaye azaltımına gerek olup olmadığının tespiti, yeni kurulacak olan şirkete bölünme işlemi sonucunda devredilecek olan aynı sermaye tutarının tespiti, şirket alacaklılarının haklarının korunup korunmadığının tespiti yapılmıştır.

YMM tarafından yapılan incelemeler neticesinde kısmi bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve kısmi bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bunun üzerine 15.04.2013 tarihinde saat 10:30'da (Y) A.Ş.'nin şirket merkezi adresinde gerçekleşen genel kurulda, yönetim kurulunca imzalanan kısmi bölünme planı genel kurul tarafından onaylanmıştır. Bölünme kararı 16.04.2013 tarihinde Ankara Ticaret Sicil Memurluğu'na tescil edilmiştir.

Böylece, (Y) A.Ş. aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmı ile şirket aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamını, 6102 Sayılı TTK'nın 159 ile 179 uncu maddeleri ile 5520 Sayılı KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" hükümleri ve 31.10.2012 tarihli 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" düzenlemeleri ile ilgili yasal mevzuatlara göre kısmi bölünme suretiyle yeni kurulan sermaye şirketine ayni sermaye olarak devretmiştir.

Kısmi bölünme işlemi neticesinde, yeni kurulacak şirketin kuruluş işlemleri, Bölünme Planının (Y) A.Ş.'nin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescil tarihi olan 16.04.2013 tarihi ile eş zamanlı olarak yapılmıştır.

Kısmi bölünme sonucu kurulan ve sermayesi 1.300.000,00 TL olarak belirlenen yeni şirketin sermayesi, (Y) A.Ş.'nin bölünmeye konu malvarlıklarının mukayyet değerinden ayni olarak karşılanmıştır. Bu bağlamda, kısmi bölünme işlemi suretiyle yeni kurulan şirkete ayni sermaye olarak konulan Bölünen Şirket'in aktifine kayıtlı gayrimenkullerin net mukayyet değeri 500.000,00 TL, Bölünen Şirket'in aktifine iki yıldan fazla süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin mukayyet değeri ise 800.0000,00 TL'dir.

Kısmi bölünme sonucunda kurulan sermaye şirketi tarafından çıkarılan nama yazılı hisseler (Y) A.Ş.'nin tüzel kişi ortaklarına şirketteki hisseleri oranında verildiğinden herhangi bir denkleştirme tutarı ödemesi yapılmamıştır.

Yeni kurulan şirketin çıkardığı hisseler (Y) A.Ş.'nin kendisine değil de ortaklarına verildiğinden (Y) A.Ş.'de sermaye azaltımı ihtiyacı doğmuştur. Ancak (Y) A.Ş.'nin özkaynaklarının müsait olduğu ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmediği YMM tarafından tespit edildiğinden (Y) A.Ş.'de doğan sermaye azaltımı ihtiyacı şirketin olağanüstü yedeklerinden karşılanmıştır.

Kısmi bölünme işlemi neticesinde Bölünen Şirket (Y) A.Ş. nezdinde alacaklıların haklarına hanel gelmediğinden, alacaklıların hakları teminat altına alınmamıştır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında (E) A.Ş. 6102 Sayılı TTK'nın belirlediği esas ve usullere uygun bir bölünme işlemi gerçekleştirmiştir. Ayrıca söz konusu bölünme işlemi 5520 Sayılı KVK'nın esasa ilişkin şartlarını yerine getirdiğinden, bölünmeden doğan karlar hesaplanmamış ve vergilendirilmemiştir. Kısmi bölünmede, tam bölünmede olduğu gibi vergisel şekil şartları aranmamaktadır.

Kısmi bölünme suretiyle yeni kurulan sermaye şirketi, (Y) A.Ş.'nin bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından devraldığı gayrimenkul ve iştirak hisselerinin emsal bedeli ile sınırlı olmak üzere müteselsilen sorumludur.

Söz konusu işlem 5520 Sayılı KVK'ya uygun olarak gerçekleştirildiği için kısmi bölünme suretiyle devredilen değerler için 3065 Sayılı KDVK'nın 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca KDV hesaplanmamıştır.

Ayrıca KVK hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilen kısmi bölünme işlemi nedeniyle düzenlenen bölünme sözleşmesi, ana sözleşme, bilanço, gelir tablosu, beyanname gibi kağıtlar üzerinden 488 Sayılı Damga Vergisi Kanuna ekli (2) sayılı Tablonun "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün 17 numaralı fıkrası uyarınca damga vergisi hesaplanmamıştır.

6. SONUÇ

Günümüz toplumunda rekabetin artmasıyla birlikte şirketler, hayatlarını sürdürebilmek ve rekabet avantajı sağlayabilmek için sermaye ve hukuki yapılarını mevzuatta öngörülen çeşitli yeniden yapılandırma modelleri ile değiştirebilmektedirler. Günümüzde, şirketlerin yeniden yapılandırılmasında başvurulan birleşme ve bölünme müesseseleri, şirketlerde yapısal değişikliğin önemli formları haline gelmiştir.

Yeniden yapılanma modeli olarak birleşme ve bölünmenin bir işletme bakımından birçok nedene dayalı olması mümkündür. Ancak her ne kadar birleşme ve bölünme birbirine zıt iki kavram olarak görünse de ikiside işletmelerin optimum ölçeği bulma yöntemlerinden biridir.

Şirketler, belirli bir ölçeğin üstünde azalan verim kanununun etkisini göstermesiyle hantal ve işleme güç bir yapıya dönüşebilirler. Optimum ölçeklerden uzaklaşarak verimsiz bir yapıya dönüşen işletmeler bölünme yoluyla küçülerek ve sadeleşerek yeniden yapılanma amaçlarına ulaşabilmektedirler. Böylelikle birden çok hizmet ve üretim faaliyetinin birbirinden ayrılması sağlanarak, sağlıksız büyüme nedeniyle oluşan hantal yapı ortadan kaldırılmış olacak daha dinamik bir şirket yapısı oluşturulacaktır. Bu bağlamda bölünme, çekirdek işletme konusundan uzaklaşan şirketlerin ana konularına dönebilmelerine olanak sağlayan bir yoldur. Ayrıca bölünme yoluyla şirket içinde daha küçük birimlerin oluşturulması, uzmanlaşmayı da beraberinde getirecektir.

Birleşme ise şirketlerin büyüme stratejilerinden biridir. Günümüzde ölçek ekonomisinden yararlanmak ve özellikle sinerji yaratmak amacıyla şirketler birleşme yoluna gidebilmektedirler. Daha fazla güç ve rekabet avantajı anlamına gelen birleşmeler neticesinde şirketler, kaynakların optimum düzeyde kullanıldığı, birim

maliyetlerin düştüğü, verimliliğin arttığı, atıl üretim araçlarının üretim sürecine girdiği, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde yürütüldüğü, daha iyi finansman kaynaklarının temin edildiği işletmelere dönüşmüş olacaklardır.

Birleşme ve bölünme şeklinde gerçekleşen ve günümüzde gittikçe önem kazanan söz konusu yeniden yapılanma modellerini seçen şirketler ülkemizde bir takım yasal prosedürlere uymak zorundadırlar. Bu durum söz konusu işlemleri gerek TTK gerekse vergilendirme açısından gözden geçirilmesini zorunlu hale getirmektedir. Bu bağlamda çalışmamızın amacını, ülkemizde sermaye şirketleri açısından çizilmiş yasal çerçevenin hem TTK hem de Vergi Kanunları açısından derinlemesine incelenmesi ve söz konusu işlemlerin hukuki ve vergisel sonuçlarının ortaya konması olarak tanımlayabiliriz.

Ülkemizde işletmelerin birleşme ve bölünme işlemlerinin süreç anlamında işleyişinin genel usul ve esasları özel hukuk dalı olarak TTK tarafından belirlenmiştir. Bu işlemlerin vergisel anlamdaki hukuki boyutu ise Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu gibi çeşitli vergi kanunlarının ilgili bölümlerinde yer almaktadır.

Bölünme müessesesi ile ilgili olarak 6762 sayılı TTK herhangi bir hüküm içermezken bu konudaki ilk ve tek kanuni düzenleme 20 Haziran 2001 tarihinde kabul edilen ve 3 Temmuz 2001 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 4684 sayılı “ Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun’un 18 inci maddesi ile 5422 sayılı KVK’nın 38 inci ve 39 uncu maddeleri yeniden düzenlenmiş ve böylece bölünme işlemi Türk Vergi Sistemine kazandırılmıştır. Daha sonra 2006 tarihinde yürürlüğe giren 5520 sayılı KVK’nın 19 uncu ve 20’nci maddeleri bu ilk kuralların yerini almıştır.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının "Gelir Vergisi Kanunu" başlığı altında birleştirilmesine ilişkin olarak hazırlanan "Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı" ise 12 Haziran 2013 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nı incelediğimizde Tasarı’da yer alan bölünme işlemlerine ilişkin hükümlerde büyük bir değişikliğe gidilmediği söz konusu hükümlerin neredeyse 5520 Sayılı KVK’daki hükümler ile aynı olduğu görülmüştür. Tasarı sadece kısmi bölünme hükümlerinin dar mükellef kurumlar hakkında da uygulanabilir olduğunu ayrı bir madde olarak Kanuna eklemiştir. Bu madde de

ayrıca dar mükellef kurumun Türkiye’deki işyeri veya daimi temsilcisinin kısmi bölünme işlemi gerçekleştirmesi durumunda, devralınan değerlere karşılık olarak devralan kurum tarafından verilen iştirak hisselerinin Türkiye’deki işyeri veya daimi temsilcisinin aktifine kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dar mükellef kurumların kısmi bölünmeden yararlanabileceği 5520 Sayılı KVK’nın kısmi bölünmeye ilişkin hükümlerinden de anlaşılmaktadır. Ancak devralınan değerlere karşılık olarak devralan kurum tarafından verilen iştirak hisselerinin Türkiye’deki işyeri veya daimi temsilcisinin aktifine kaydedilmesi gerektiği konusu kısmi bölünmeye ilişkin getirilen yeni bir düzenlemedir.

6762 Sayılı TTK’da bölünme uygulamasına ilişkin esaslar düzenlenmediğinden Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nca ortaklaşa hazırlanan ve 16.09.2003 tarihinde yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” ile kısmi bölünme konularında önemli açıklamalar getirilmiştir. Ancak bölünme müessesesinin ticaret hukukunda düzenlenmemesi uygulamada önemli sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bunun üzerine, bölünme müessesinden istenen yararların sağlanması ve uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların çözümü için 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı TTK ile bölünmenin maddi hukuk cephesine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

6102 Sayılı TTK’nın bölünmeye ilişkin hükümleri bölünme müessesine ilişkin usul ve esasları belirlerken, 5520 Sayılı KVK’da bölünmeye ilişkin yer alan düzenlemeler, hangi şartlar altında bölünmeden doğan karların hesaplanmayacağını ve vergilendirilmeyeceğini belirlemektedir. Dolayısıyla her iki Kanunun bölünme müessesesini ele aldığı tarafları birbirinden farklıdır. Ancak hem 6102 Sayılı TTK hem de 5520 Sayılı KVK’daki bir takım düzenlemeler uygulamada tereddütlerin yaşanmasına neden olabilmektedir.

Örneğin 5520 Sayılı KVK’da bölünme müessesesi 6102 Sayılı TTK’dan farklı olarak aynı sermaye konulması sistemine oturtulmuştur. Bunun yanı sıra 6102 Sayılı TTK’da bir ticaret şirketi malvarlığının herhangi bir kısmını kısmi bölünmeye konu edebilirken; 5520 Sayılı KVK uyarınca, kısmi bölünme işlemi şirketler açısından sadece taşınmazlar, en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da üretim

veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçının devriyle sınırlandırılmıştır. Buna göre 5520 Sayılı Kanun'da sayılan iktisadi kıymetlerin dışında bir malvarlığı bölünmeye konu edildiğinde söz konusu işlem usulüne uygun yapıldığı takdirde 6102 Sayılı TTK açısından bölünme olarak kabul edilecektir; ancak söz konusu bölünme işleminde vergi mevzuatımızda belirtilen vergisel avantajlardan yararlanılamayacaktır.

Bölünmeye konu olabilecek şirketler bakımından 5520 Sayılı KVK'da yer alan hükümler 6102 Sayılı TTK'ya oranla daha kısıtlayıcıdır. 5520 Sayılı KVK'ya göre bölünme hükümlerinden sadece sermaye şirketleri yararlanabilmektedir. 6102 Sayılı TTK uyarınca ise sermaye şirketleri ve kooperatifler sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebilmektedir. Bu durumda 6102 sayılı TTK'ya göre kooperatiflerin sermaye şirketi veya kooperatiflere bölünebilmesi caiz iken söz konusu bölünmeler 5520 sayılı KVK açısından geçerli olmadığından KVK'daki vergisel avantajlardan yararlanılamayacaktır.

Netice olarak bölünme müessesesi için 5520 Sayılı KVK'da öngörülen şartlar 6102 Sayılı TTK'da düzenlenmemiştir. Dolayısıyla 6102 sayılı TTK'ya uygun olarak gerçekleştirilen bir kısmi bölünme işlemi, 5520 Sayılı KVK'da belirlenen şartlara riayet etmediği takdirde söz konusu işlem vergisel sonuçlara tabi olabilecektir.

6762 Sayılı TTK birleşmeye ilişkin hükümleri içeriyordu; ancak 6102 Sayılı TTK ile birleşme ile ilgili hükümlerin yer aldığı maddeler 6762 Sayılı Kanuna göre daha detaylı, açıklayıcı ve bir takım yeni düzenlemeleri içerecek şekilde düzenlenmiştir.

6102 Sayılı TTK ile birleşmeye katılacak olan şirketlerin aynı neviden olma şartı kaldırılarak, türler arası birleşme serbestisi ilkesi bağlamında geniş bir birleşme yelpazesi oluşturulmuştur. 6762 Sayılı TTK'dan farklı olarak 6102 Sayılı TTK ile tasfiye halindeki bir şirket ile teknik iflas halindeki bir şirketin kanunda belirtilen şartların gerçekleştirilmesi halinde birleşmesine imkan tanınmıştır. 6102 Sayılı Kanunla getirilen bir yenilikle birleşmeye karşı olan ortak veya ortaklara ayrılma akçesi verilerek devredilen şirketten ayrılma hakkı imkanı verilmiştir. Ayrıca ortaklara ve diğer menfaat çevrelerine birleşme ile ilgili belgelerin değerlendirilmesi açısından inceleme hakkı getirilmiştir.

Birleşme yalnızca TTK'nın değil; Kurumlar Vergisinin de konusuna girmektedir. 5520 Sayılı KVK'nın 18, 19 ve 20'nci maddeleri işletme birleşmeleri ile ilgili

düzenlemeleri içermektedir. Bu maddeler uyarınca birleşme, vergili ve vergisiz olmak üzere ikiye ayrılır. Vergili birleşme “birleşme”, vergisiz birleşme ise “devir” olarak adlandırılmıştır. 5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesi uyarınca gerçekleşen birleşmeler devir hükmündedir. 5520 Sayılı KVK birleşmenin ve devrin vergilendirilmesi açısından ilkelerini ayrı ayrı belirlemiştir.

Oysaki 6102 Sayılı TTK’da böyle bir ayrıma gidilmemiştir. Kanunda devir ayrıca açıklanmayıp birleşme başlığı altında incelenmiştir. Bu nedenle 6102 sayılı TTK yönünden devir de bir birleşme türüdür ve birleşmeye ilişkin hükümlere tabidir. Bu noktada, 6102 Sayılı TTK’ya göre gerçekleşen bir birleşme 5520 Sayılı KVK açısından bir birleşmenin vergili ya da vergisiz olmasını etkilememektedir. Buna göre; 6102 Sayılı TTK’ya göre gerçekleştirilen bir birleşme 5520 Sayılı KVK’nın 19 uncu maddesindeki şartlara uygun olarak gerçekleştirildiği takdirde vergisiz olarak; söz konusu şartlara riayet edilmediği durumda ise vergili olarak gerçekleşmiş olacaktır.

6102 Sayılı TTK ile KVK arasındaki bir diğer farklılık ise 5520 sayılı KVK’nın 18 inci madde kapsamında gerçekleştirilen birleşmelerin tasfiye hükmünde sayılmasıdır. TTK ise birleşmeyi tasfiyesiz infisah hali olarak kabul etmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nın birleşme işlemlerine ilişkin hükümlerini incelendiğimizde ise 5520 Sayılı KVK’nın 18, 19 ve 20’nci maddelerinde yer verilen metin içeriğinin korunduğu görülmüştür.

Netice olarak, 6102 Sayılı TTK hükümleri 6762 Sayılı TTK hükümleri ile mukayese edildiğinde oldukça önemli ve detaylı hükümler getirmektedir. Özellikle birleşme ve bölünme kurumlarının maddi hukuk cephesinin çok daha açık ve detaylı bir şekilde ele alındığı görülmektedir. Bu bağlamda, 6102 Sayılı TTK’nın şirketlerin birleşme ve bölünme müesseselerine yönelik hükümleri üzerinde durulması önemlidir. Özellikle söz konusu işlemlerin vergisel etkileri de dikkate alındığında konu daha da hassasiyet kazanmaktadır.

Bu itibarla kurumların yeniden yapılandırılma sürecinde yer alan şirket birleşme ve bölünmelerinin vergisel boyutu, üzerinde durulması gereken en önemli konulardan biridir. Çünkü şirketler için vergi bir maliyet unsurudur. Şirketler birleşme ve bölünme işlemlerini 5520 Sayılı KVK’da belirlenen şartlara uygun gerçekleştirdiği takdirde söz konusu işlemler vergisiz olarak gerçekleştirilebilecektir. Aksi takdirde

birleşme ve bölünme işlemleri kapsamında gerçekleştirilen malvarlığı transferleri satış hükmünde değerlendirilebilecek ve vergisel sonuçlar doğabilecektir.

Birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin getirilen vergisel avantajlar sadece kurumlar vergisi ile sınırlı değildir. 5520 Sayılı KVK'ya göre gerçekleştirilen birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin olarak KDV, damga vergisi, BSMV ve harçlar konusunda da istisnalar düzenlenmiştir.

Her ne kadar TTK ve Vergi Kanunları birleşme ve bölünme işlemlerinin farklı yönlerini düzenlese de birleşme ve bölünme konularına ilişkin hükümlerin TTK ve Vergi Kanunları açısından tekrar ele alınması ve söz konusu kanunlardaki yasal düzenlemelerin paralel hale getirilmesi, mükellefler açısından tereddütlerin ortadan kalkmasında faydalı olacak, hem de ülkemizde şirket yapılanmalarının daha yaygın kullanımına imkan tanıyacaktır.

Çalışmamızda, şirket birleşme ve bölünme işlemlerinin TTK ve Vergi Hukuku içindeki yerinin kavranmasına yardımcı olmak adına öncelikli olarak söz konusu işlemler hakkında teorik çerçevede detaylı bilgi verilmiştir. Çalışmamızın uygulama bölümünde ise birleşme ve bölünme işlemlerinin TTK ve Vergi Kanunları açısından uygulamada nasıl bir işlem akışı izlediğine ilişkin uygulama örneklerine yer verilmiş, söz konusu işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve bu işlemlerin şirketlerin finansal tablolarına nasıl yansıdığı örnekler üzerinden gösterilerek çalışmamız sonlandırılmıştır.

KAYNAKÇA

- Akay, Hüseyin. **İşletme Birleşmeleri ve Muhasebesi**. İstanbul: 1997, 104 (Aktaran: PWC, **Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutları**. http://muratkoseoglu.com.tr/doc/forum/sirket_birlesmelerinin_vergisel_boyutlari.pdf [07.04.2013]).
- Akbilek, Nevzat. **Anonim Şirket Birleşmelerinde Pay Sahibinin Korunması**. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009.
- Akuğur, Mehmet. **Türk Hukukunda Anonim Ortaklıkların Bölünmesi**. İstanbul: Vedat Kitapçılık, 2005.
- Altındağ YMM Ltd. Şti. “Sermaye Azaltımının Vergisel Sonuçları”. Sirküler. s: 2010/3. 28 Eylül 2010. <http://www.altindagymm.com.tr/tr/html/334/Sirkuler+201031+Sermaye+Azaltiminin+Vergisel+Sonuclari> [05.05.2013].
- “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (6183 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 8469, Temmuz 1993.
- “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6322 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 28324, Haziran 2012.
- Argüden, Yılmaz. “Birleşmenin İnsan Boyutu”. <http://www.arage.com.tr/makaleler/birlesmelerin-insan-boyutu/> [28.11.2012].
- Arslan, Ahmet. “Şirket Bölünmeleri Açısından Yeni Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Mevzuatının Karşılaştırılması”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 272 (2011): 141-148.
- Aslan, Yılmaz. **Avrupa Topluluğu Rekabet Hukuku**. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 1992, 266 (Aktaran: Ulu, Harun. **Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2004. <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%C4%B1k+Tezi/tez54.pdf> [26.12.2012]).
- Aşık, Nuran Akşit. “Şirket Birleşmeleri ve Sivil Havacılık Sektöründeki Uygulamaları”. **Mevzuat Dergisi**. s: 126 (2008). <http://www.mevzuatdergisi.com/2008/06a/02.htm> [28.11.2012].

Aydemir, Muzaffer. "Küreselleşme, Rekabet ve Sınır Ötesi Birleşmeler: Daimler-Benz ve Chrysler Örneği". **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**. s. 3 (1998): 45-54.

Bakırcı, Aykut. "Kısmi Bölünme". **Vergi Dünyası Dergisi**. s.259 (2003): 145-155.

Barınır, İsmail. "İşletme Birleşmelerinin Kurumlar Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu ve Özellik Arz Eden Konular". **Yaklaşım Dergisi**. s. 233 (2012): 127-132.

Başbakanlık. "Gelir Vergisi Kanunu Taslağı". Sayı: 31853594-101-779-3138, 12 Haziran 2013.

Başöz, Lütfü, Ramazan Çakmakçı. **Gerekçeli Karşılaştırma Tablolı Eski ve Yeni Kanun Maddeleri İle Birlikte Türk Ticaret Kanunu**. 1. bs. İstanbul: Legal Kitapevi, 2011. Başoğlu, Cemil. "Şirketler Muhasebesi". Yayınlanmamış Ders Notları. Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü.

"Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (6111 S.K.)". **Resmi Gazete**, 27857, Şubat 2011.

"Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (4684 S.K.)". **Resmi Gazete**, 24451, Temmuz 1973.

"Birleşme Sonrası Yapılandırma".
<http://www.arge.com/BirlesmeSonrasiUyumluYapilanma.aspx> [28.11.2012].

Çeker, Mustafa. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Ticaret Hukuku**. 5. bs. Adana: Karahan Kitapevi, 2012.

Çelen, Aydın. **Yatay Yoğunlaşmalarda Talep Tahmini ve Simülasyon Teknikleri**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2010.
<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Akademik+%C3%87al%C4%B1%C5%9Fmalar/tez133.pdf> [16.12.2012].

Çınaroğlu, Serpil. **Rekabet Hukukunda Dikey Birleşmeler: Etkinlik ve Rekabet**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2003.
<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%blk+Tezi/tez25.pdf> [26.12.2012].

Çiçek, Suat. "Kısmi Bölünme Müessesesi Kapsamında Sermaye Şirketlerine Aynı Sermaye Konulması İşlemi, Aşamaları ve Özellik Arz Eden Hususlar". **Lebib Yalkın**. s. 80 (2010): 290-311.

Çoştan, Hülya. **Anonim Ortaklıklarda Bölünme**. Ankara: Turhan Kitapevi, 2004.

_____. **Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Hükümlerine Göre Anonim Şirketin Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Yoluyla Yeniden Yapılanmasında**

- Alacaklının Korunması.** Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, 2009.
- “Daimler-Chrysler Merger: A Cultural Dismatch”.
http://www.apexinstitute.ac.in/index.php?option=com_content&view=article&id=35&Itemid=29 [02.12.2012].
- “Damga Vergisi Kanunu (488 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 11751, Temmuz 1964.
- Değer, Nuri. **Açıklamalı ve Uygulamalı Katma Değer Vergisi Kanunu**. 3. bs. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2009.
- Demir, Murat Can. “Daimler& Chrysler Birleşmesinin Stratejik Yönetim Açısından İncelenmesi”. <http://www.slideshare.net/mcndemir/damlerchrysler-brlemesnn-stratejk-ynetm-aisindan-ncelenmes#btnNext> [10.12.2012].
- Deniz, Müjgan Hacoğlu, Nur Işık. “Banka Birleşmelerinde Verimlilik ve Karlılık Arayışları: Türk Bankacılık Sektörü Üzerine Bir İnceleme”. **İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. s. 1 (2011): 57-68.
- Doğan, Hayrullah. “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nda Bölünme”. www.muhasibetr.com/yazarlarimiz/hayrullah/008/ [16.11.2012].
- Doğrusöz, Bumin, Funda Tunçel Töralp, Öznur Onat. **Gerekçe, Karşılaştırmalı Maddeler, Komisyon Raporları, Önergeler ve Karşılaştırmalı Tablolar İle Türk Ticaret Kanunu**. Ankara: TOBB Yayın, 2011.
- Durgun, Gamze. “Türk Vergi Hukukunda Kısmi Bölünme”. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
- Erdem, Tahir. “Şirket Birleşmelerinin Vergisel Boyutu”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 285 (2012): 132-150.
- _____. “Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun Şirket Bölünmelerine İlişkin Hükümleri”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 286 (2012): 61-76.
- Ernst&Young. **Birleşme ve Satın Alma İşlemleri 2012 Raporu**. İstanbul, 2013.
- _____. **Birleşme ve Satın Alma İşlemleri 2011 Raporu**. İstanbul, 2012.
- Ersoy, Ayten. “Anonim ve Limited Şirketlerde Kısmi Bölünme ve Bölünme İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi”. **Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. c. 3. s: 1 (2003), 85-92.
- “Gelir Vergisi Kanunu (193 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 10700, Ocak 1961.
- Gençyürek, Levent. “Devir Yolu İle Birleşmelerde Harç ve Damga Vergisi”. **Yaklaşım Dergisi**. s. 195 (2009): 114-116.
- “Gider Vergileri Kanunu (6802 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 9362, Temmuz 1956.

Göktuna, Hamdi Deniz Ege. “Tasarrufu Kısıtlanan Gayrimenkullerin Kurumlar Vergisi Kanununda Yer Alan Devir, Bölünme ve Kısmi Bölünme İşlemleri Yoluyla Devrinde Emlak Vergisi”. **Mali Hukuk Dergisi**. c.9, s.101 (2013): 11-21.

_____. **Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri**. İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012.

Güneş, Şibli. “Şirket Birleşmelerinin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu”. **Mali Çözüm Dergisi**. s. 93 (2009): 157- 168.

Güngör, Feridun. “Borcun Aşağıya İtilmesi”. http://www.vergidegundem.com/files/28Mart10-_Eko13.pdf [18.05.2013].

“Harçlar Kanunu (492 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 11756, Temmuz 1964.

Helvacı, Mehmet. **Anonim Ortaklıkların Bölünmesi (Yeniden Yapılandırma Modeli Olarak Bölünme)**. 1. bs. İstanbul: Beta Basım, 2004.

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat&kategoriget=terim&kelimeget=birle%C5%9Fme&hngget=md [03.12.2012].

“İşletme Birleşmeleri”.

http://www.ekodialog.com/isletme_ekonomisi/isletmeler_konsorsiyum_karteller_trostler.html [30.11.2012].

İmregün, Oğuz. **Anonim Şirketlerde Pay Sahipleri Arasında Umumi Heyet Kararlarından Doğan Menfaat İhtilafları ve Bunların Telif Çareleri**. İstanbul: 1962, 23 ve Helvacı, Mehmet. **Anonim Ortaklıkların Bölünmesi**. İstanbul: 2004, 78-79 (Aktaran: Pulaşlı, Hasan. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I**. Ankara: Adalet Yayınevi, 2011).

Kavak, Ahmet. “Girişim Sermayesi Fonlarının Kurum Kazancından İndirimi”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 295 (2013): 9-11.

_____. **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**. 1. bs. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2005.

_____. **Sermaye Şirketlerinin Tasfiye, Birleşme, Devir ve Bölünme İşlemleri**. 2. bs. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2009.

Kağıtcıoğlu, Mutlu. **Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme**. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012.

Kara, Tansel. “Büyüme Stratejisi Olarak Şirket Birleşmeleri”. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Uluslararası İşletmecilik Enstitüsü. 24 (Aktaran: Yıldırım, Ali Haydar, Olcay Kolotoğlu. **Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluşu, Tasfiyesi, Birleşmesi, Devri Nevi Değişikliği, Bölünme ve Hisse Değişimi**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2003.

“Katma Değer Vergisi Kanunu (3065 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 18563, Kasım 1984.

- Kılıç, Merve, Ahmet Akın. “Banka Satın Almalarının Hedef Bankalarının Performansına Olan Etkileri: Türk Bankacılık Sektörü Üzerinde Ampirik Bir Çalışma”. **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**. s. 10/3 (2008): 229-255.
- Kılıç, Şengül Al. **Türk Ticaret Kanunu Tasarısına Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşmesi**. 1. bs. İstanbul: Beta Basım, 2009.
- Kızılot, Şükrü. **Vergi Uyuşmazlıklarıyla İlgili Danıştay Kararları ve Özelgeler**. c: 6. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2002 (Aktaran: Nazalı, Ersin. **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**. 2. bs. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2012.
- Kocaer, Şenol. **Şirket Yeniden Yapılandırılmaları**. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.
- Koçulu, Gökçen Gülsüm, Fisun Türkmen. “Anonim Şirketlerde Sermaye Azaltımı Uygulamasının Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Kanunları Açısından Değerlendirilmesi”. **Vergi Dünyası Dergisi**. s. 355 (2011): 156-168.
- Kolgu, Necat. “Anonim ve Limited Şirketlerde Zarar Mahsubu”. http://www.dengeymm.com.tr/anonim_ve_limited_irketlerde_zarar_mahsubu-necat_kolgu/yayin/23/ [15.03.2013].
- Kolotoğlu, Olcay. “Yeni TTK ve Şirket Birleşmeleri”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 281 (2012): 53-62.
- “Kurumlar Vergisi Kanunu (5520 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 26205, Haziran 2006.
- Kurtçu, Zeki. “Büyük Yatırımların Vergi ile Finansmanı (Leveraged Buy Outs LBOs)”. http://www.verginet.net/dtt/4/BuyukYatirimlarinVergiileFinansmaniLeveragedBuyOutsLBOs_13017.aspx [18.05.2013].
- Maç, Mehmet. “Şirketlerin Tam Bölünme Yoluyla Ortadan Kaldırılmasına İlişkin İki Mukteza ve Uygulama Örnekleri”. **Vergi Dünyası Dergisi**. s. 328 (2008): 4-7.
- _____. “Kısmi Bölünmede Aranan Şartlar ve Uygulama”. **Vergi Dünyası Dergisi**. s. 314 (2007): 21-26.
- Maliye Hesap Uzmanları Derneği. **2013 Beyanname Düzenleme Klavuzu**. c.2. İstanbul: 2013.
- Nacar, Erdal. “Yeni TTK’da Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme Durumunda Ortakların Açabileceği Davalar”. **Lebib Yalkın Dergisi**. s. 102 (2012): 179-183.
- _____. “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Şirket Birleşmelerinde Ortakların Hak ve Yükümlülükleri”. **Yaklaşım Dergisi**. s.230 (2012): 278-283.
- Nazalı, Ersin. “Bölünme Halinde Bölünen Kuruma Ait İndirim KDV’lerin Durumu”. **Yaklaşım**. s. 213 (2010):116-119.

_____. “Kısmi Bölünme Sırasında Yapılan Eş Zamanlı Sermaye Arttırımı/Azaltımı-II”. **Yaklaşım Dergisi**. s. 219 (2011):121-122.

_____. **Kurumlar Vergisi Açısından Anonim Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme ve Bölünme İşlemleri**. İstanbul: Yapım Tanıtım Yayıncılık, 2008.

_____. “Tam Bölünme Halinde Zarar Mahsubu”. **Yaklaşım**. s: 200 (2009): 92-95.

_____. “Tam Bölünmede İktisadi ve Teknik Bütünlük Kavramı”. **Yaklaşım Dergisi**. s. 187 (2008): 92-95.

_____. **Vergisel ve Yeni Türk Ticaret Kanunu Yönüyle Anonim ve Limited Şirketlerde Tasfiye, Devir, Birleşme, Bölünme ve Tür Değişimi İşlemleri**. 2. bs. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2012.

Oluş Yayıncılık A.Ş. **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**. Ankara, 2010.

“Ölçeğe Göre Getiri”

http://www.ekodialog.com/Konular/olcek_ekonomileri_getiri.html
[15.12.2012].

Öğredik, Güray. “5520 Sayılı K.V.K’nun 5/1-e Bendi Kapsamında Satışı Yapılacak Gayrimenkuller Hakkında Özellik Arz Eden Durumlar, Düşünce ve Önerilerimiz”.<http://www.mazarsdenge.com.tr/printerFriendly.php?contentId=90> [17.03.2013].

Özcan, Zekai. “Yeni Türk Ticaret Kanunu’na Göre Kolaylaştırılmış Şirket Birleşmesi”. **Diyalog Dergisi**. s. 292 (2012): 123-130.

“Özel Tüketim Vergisi Kanunu (4760 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 24783, Haziran 2002.

Özen, Necat. “Anonim ve Limited Şirketlerde Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esasları”. **Vergi Sorunları**. s. 182 (2003): 36-40.

Özmen, Mehmet Akif. **5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Rehberi ve Revizyon**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2007.

Öztunalı, Aydın. **Yatay Yoğunlaşmalarda Tek Teşebbüs Hakimiyeti, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve AB Mevzuatı Uygulamaları**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2003.
<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez9.pdf> [26.12.2012].

Polatlı, Ahmet. “Kartel Nedir?”. <http://www.webhatti.com/makaleler/619660-kartel-nedir.html> [30.11.2012].

Pulaşlı, Hasan. **6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Şirketler Hukuku Şerhi Cilt I**. Ankara: Adalet Yayınevi, 2011.

Sabuncu, Hakan. **Birlikte Hakimiyet Kavramının Birleşme ve Devralmalar Açısından Değerlendirilmesi**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2003.

<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez40.pdf> [25.12.2012].

Sakal, Mustafa, Mustafa Alpaslan, Ozan Uslu. "Ticaret Şirketlerinde Birleşme Devir Bölünme Nev'i Değişirme Esasları ve Vergisel Boyutu". **Mali Çözüm Dergisi**. s. 82 (2007): 105-118.

Sarıgül, Haşmet, Fahri Kurşunel. "Bankacılık Sektöründe Birleşme ve Satın Alma Nedenleri: 2001-2011 Türkiye Örnekleri". http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2055833 [20.11.2012].

Sezgi, Önder. "Bölünme Birleşme ve Hisse Devri İşlemlerinde Yapılan Son Düzenlemeler". **Vergi Dünyası**. s.243 (2001): 85-95.

Soluyer, Haluk. "Çağdaş İşletme Yönetimi". Yayınlanmamış Ders Notları. E-MBA Maltepe Üniversitesi. <http://www.zorer.com/emba/> [10.12.2012].

Süzen, Hasan Zeki, Ekrem Kayı. "Kurumlarda Tasfiye, Birleşme ve Devir Hallerinin Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu". **Denge YMM Özel Bülten**. s. 2010/2, 21 Aralık 2010: 13. [http://www.dengeymm.com.tr/userfiles/File/OZEL%20BULTEN-KURUMLARDA%20TASFIYE,%20BIRLESME%20VE%20DEVIR%20HALLERININ%20VERGI%20KANUNLARI%20KARSISINDAKI%20DURUMU-RAMIZ%20HOSGOR\(1\).pdf](http://www.dengeymm.com.tr/userfiles/File/OZEL%20BULTEN-KURUMLARDA%20TASFIYE,%20BIRLESME%20VE%20DEVIR%20HALLERININ%20VERGI%20KANUNLARI%20KARSISINDAKI%20DURUMU-RAMIZ%20HOSGOR(1).pdf) [15.07.2013].

Şahözkan, Burak Cem. **Banka Birleşmeleri**. Ankara: Türkiye Bankalar Birliği, 2003, 42 (Aktaran: Akbilek, Nevzat. **Anonim Şirket Birleşmelerinde Pay Sahibinin Korunması**. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2009).

Şeker, Sakıp. "Kısmi Bölünmede Doğrular ve Yanlışlar I". **Yaklaşım**. s. 169 (Aktaran: Göktuna, Hamdi Deniz Ege. **Vergi Hukukunda Birleşme, Bölünme ve Hisse Değişimi İşlemleri**. 1.bs. İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012).

Şenyüz, Doğan. **Açıklama ve Yorumlu 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2007.

"Şirket Birleşmelerinin Nedenleri", <http://www.sevgiagacim.net/profil/scorpion/1;area=showposts;start=24780> [13.02.2013].

"Şirket Birleşmelerinin Sinerjisi Borsa Getirisini Yükseltiyor". http://www.fortuneturkey.com/haberdetay.asp?news_id=627 [26.11.2012].

Tan, Mustafa. **Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Bölünme**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2010.

_____. "Tam ve Kısmi Bölünme Halinde Amortisman Uygulaması ve Özellik Arz Eden Hususlar". **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 267 (2010): 81-86.

Tarakçı, Hızır. **Vergi ve Sermaye Piyasası Mevzuatı İle Türk Ticaret Kanunları Açıklarından Kurumlarda Sona Erme**. İstanbul: Polaris Yayınları, 2003, 503 (Aktaran: Kağıtçıoğlu, Mutlu. **Anonim Şirketlerde Kısmi Bölünme**. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2012).

“Tasfiyesiz İnfisah”. <http://www.turkavukatlar.com/37656/tasfiyesiz-infisah#ixzz2bwDgrZhD> [20.02.2013].

Tekin, Cem, Emre Kartaloğlu. **Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları**. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2007.

Tuna, Selim. “Sermaye Hesaplarına Ait Enflasyon Düzeltme Farklarının Kısmi Bölünme Neticesinde Yapılacak Olan Sermaye Azaltımı Karşısındaki Durumu”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s. 281 (2012):163-172.

Türk, Hikmet Sami. **Ticaret Ortaklarının Birleşmesi**. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayını, 1986, 150-156 (Aktaran: Durgun, Gamze. “Türk Vergi Hukukunda Kısmi Bölünme”. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013).

“Türk Medeni Kanunu (4721 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 24607, Aralık 2001.

“Türk Ticaret Kanunu (6102 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 27846, Şubat 2011.

“Türk Ticaret Kanunu (6762 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 9353, Haziran 1956.

“Türk Ticaret Kanunu İle Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (6335 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 28339, Haziran 2012.

Ufuk, Mehmet Tahir. “Kurumlar Vergisi Kanunu’nun Birleşmeye İlişin Hükümleri”. **Diyalog Dergisi**. s.291 (2012): 1-6.

Ulu, Harun. **Birleşme ve Devralmalarda Ortaya Çıkan Rekabet Sorunları ve Koşullu İzin**. Ankara: Rekabet Kurumu, 2004. <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/Documents/Uzmanl%c4%b1k+Tezi/tez54.pdf> [26.12.2012].

Ulusoy, Erol. **Gerekçeli Karşılaştırmalı Yeni 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat**. 1. bs. Ankara: Bilge Yayınevi, 2012.

Ulusoy, Metin. **Birleşme, Devir, Bölünme, Hisse Değişimi Ve İştirak Yoluyla Şirketlerin Yeniden Yapılandırılması**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2004.

_____. **Şirketlerin Yeniden Yapılandırılması**, Ankara: Yaklaşım Yayınları, 2004.

Uysal, Ali, Nurettin Eroğlu. **Açıklamalı ve Örnekli Kurumlar Vergisi Kanunu**. 2.bs. Ankara: Sözkese Matbaacılık, 2008, 814 (Aktaran: Tan, Mustafa. **Kurumlar Vergisi Kanunu Açısından Bölünme**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2010).

Ürel, Gürol. **Kurumlar Vergisi Kanunu Uygulaması**. Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları, 2009.

“Vergi Usul Kanunu (213 S.K.)”. **Resmi Gazete**, 10703, Ocak 1961.

“Verimlilik Nedir, Verimlilik Çeşitleri, Verimlilik Ölçümü”.
http://www.ekodialog.com/Konular/Verimlilik_nedir.html [20.11.2012].

Vural, İrfan. **Kurumlar Vergisi Rehberi**. Vergi Sorunları Dergisi Özel Eki. s.295 (2013).

Yerci, Cahit. “Yeni Türk Ticaret Kanunu Üzerine-III (Şirket Birleşmeleri)”. **Vergi Sorunları Dergisi**. s.5 (2011): 12-30.

Yıldırım, A. Haydar, Olcay Kolotoğlu. **Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluşu, Tasfiyesi, Birleşmesi, Devri Nevi Değişikliği, Bölünme ve Hisse Değişimi**. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık, 2003.

“1 Seri No’lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği”. **Resmi Gazete**, 26482, Nisan 2007.

05.01.2012 tarih B.07.1.GİB.4.48.15.01-KDV/4-3 sayılı mukteza.
<http://www.ozelgearsivi.com/2013/02/birlesme-halinde-indirilecek-kdv.html>
[10.06.2013].

08.02.2012 tarih B.07.1.GİB.4.38.15.01-KDV-20-898-24 sayılı mukteza.
<http://www.gib.gov.tr/index.php?id=1028> [16.03.2012].

12.01.2009 tarih B.07.1.GİB.0.03.50/5014-399 sayılı mukteza.

EKLER

Ek 1. Devir Hükmünde Birleşmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı

(A) ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO	: ..
TOPLANTI TARİHİ	: 10.09.2012
TOPLANTI YERİ	: Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ	: Birleşme işlemlerine başlama kararı

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı.

Şirketimizce, İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na sicil numarası ile kayıtlı (P) A.Ş.'nin 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu ve 20'nci maddelerine göre tasfiyesiz bütün aktifleri, pasifleri, hakları ve vecibeleriyle kül halinde devralınmasına, birleşme ile ilgili gerekli işlemlerin başlatılmasına ve birleşme prosedürlerinin yürütülmesi için yönetim kuruluna yetki verilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

(P) ANONİM ŞİRKETİ
YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO : ..
TOPLANTI TARİHİ : 10.09.2012
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ : Birleşme işlemlerine başlama kararı

Şirket Yönetim Kurulu üyeleri toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

(P) A.Ş. ünvanı altında faaliyet gösteren Şirketimizin, İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'nun Sicil numarasında kayıtlı (A) A.Ş. ünvanlı şirketine 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu ve 20'nci maddelerine göre devir olmak suretiyle birleştirilmesine ve gerekli işlemlerin yapılmasına oybirliği ile karar verildi.

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

Ek 2. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu

Raporun Sayısı :

İstanbul, 20.11.2012

Rapor Ekleri :

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK

ÖZVARLIK TESPİT RAPORU

İNCELEMİYİ YAPAN YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRİN

Adı Soyadı :
Bağlı Olduğu Şirket :
Bağlı Bulunduğu Oda :
İş Adresi :
Telefon Numarası :

TESPİTİ İSTENİLEN MÜKELLEFİN (DEVRALAN)

Adı veya Ünvanı : (A) Anonim Şirketi
Adresi :
Telefon :
Ticaret Sicil No : / İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu
Sermayesi : 3.000.000,00 Türk Lirası

TESPİTİ İSTENİLEN MÜKELLEFİN (DEVROLAN)

Adı veya Ünvanı : (P) Anonim Şirketi
Adresi :
Telefon :
Ticaret Sicil No : / İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu
Sermayesi : 2.500.000,00 Türk Lirası

KONU : Özvarlık- Değişme Birimi Katsayı Tespiti

SONUÇ : Raporun sonuç bölümünde açıklanmıştır.

I. GENEL BİLGİ

a) A Anonim Şirketi (Devralan Şirket)

i) Şirket Bilgileri

(A) Anonim Şirketi (Devralan Şirket), İstanbul Ticaret Sicil Memurluğuna sicil numarası ile kayıtlı olup, ticari merkezinin, en son tarihinde tescil edilen tarihli sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilen şekliyle/İstanbul olduğu ve şirketin Vergi Dairesi'nin vergi kimlik numarası ile kayıtlı kurumlar vergisi mükellefi olduğu, tespit edilmiştir.

ii) Sermaye Bilgileri

Devralan şirketin mevcut sermayesi 3.000.000,00 TL olup, sermayesinin tamamının ödendiği şirket kayıtlarından tespit edilmiştir. Bu hususta Yeminli Mali Müşavir'in tarih ve sayılı sermayenin ödendiğinin tespitine ait yeminli mali müşavirlik tasdik raporu bulunmaktadır.

Şirketin 3.000.000,00 TL tutarındaki sermayesi tek ortağa ait olup aşağıdaki gibidir:

Hissedarın Adı Soyadı	Sermaye Payı (TL)	Pay Oranı (%)
....	3.000.000,00	100
TOPLAM	3.000.000,00	100

b) (P) Anonim Şirketi (Devrolan Şirket)

i) Şirket Bilgileri

(P) Anonim Şirketi (Devrolan Şirket), İstanbul Ticaret Sicil Memurluğuna sicil numarası ile kayıtlı olup, ticari merkezinin, en son tarihli sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilen şekliyle/İstanbul olduğu ve şirketin Vergi Dairesi'nin vergi kimlik numarası ile kayıtlı kurumlar vergisi mükellefi olduğu, tespit edilmiştir.

ii) Sermaye Bilgileri

Devrolan şirketin mevcut sermayesi 2.500.00,00 TL olup, sermayesinin tamamının ödendiği şirket kayıtlarından tespit edilmiştir. Bu hususta Yeminli Mali Müşavir'in tarih ve sayılı sermayenin ödendiğinin tespitine ait yeminli mali müşavirlik tasdik raporu bulunmaktadır.

Şirketin 2.500.00,00 TL tutarındaki sermayesi tek ortağa ait olup aşağıdaki gibidir:

Hissedarın Adı Soyadı	Sermaye Payı (TL)	Pay Oranı (%)
.....	2.500.000,00	100
TOPLAM	2.500.000,00	100

II. İNCELENEN BELGELER

Tespiti istenilen firmaların tasdik durumları aşağıda belirtilen yasal defterleri ve dayanağı belgeler.

a) (A) Anonim Şirketi (Devralan Şirket)

Tasdik durumları aşağıda bulunan (A) A.Ş.'ne ait ticari defterler:

2012 Hesap Dönemine Ait Defter Tasdik Bilgileri

Defterin Cinsi	Tasdik Makamı	Tasdik Tarihi	Yevmiye No.
Yevmiye	 Noteri	08.12.2011	
Defter-i Kebir	 Noteri	08.12.2011	
Envanter	 Noteri	08.12.2011	

b) (P) Anonim Şirketi (Devrolan Şirket)

Tasdik durumları aşağıda bulunan (P) A.Ş.'ne ait ticari defterler:

2012 Hesap Dönemine Ait Defter Tasdik Bilgileri

Defterin Cinsi	Tasdik Makamı	Tasdik Tarihi	Yevmiye No.
Yevmiye	 Noteri	02.01.2012	
Defter-i Kebir	 Noteri	02.01.2012	
Envanter	 Noteri	02.01.2012	

III. YAPILAN İNCELEMELER

Mükellef kurumlar, Yeminli Mali Müşavirliğimize başvurmak suretiyle, tespiti konu (A) Anonim Şirketi'nin'inci Noterliği'nin tarih ve yevmiye numarası ile tasdikli 10.09.2012 tarih ve .. sayılı Yönetim Kurulu kararı ile (P) Anonim Şirketi'ni tasfiyesiz infisah yoluyla, bütün aktif ve pasifi ile birlikte külli halefiyet yoluyla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri kapsamında devralması suretiyle birleşmesine ve birleşme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına oybirliği ile karar verildiği;

Ayrıca (P) Anonim Şirketi'nin'inci Noterliği'nin tarih ve yevmiye numarası ile tasdikli 10.09.2012 tarih ve .. sayılı Yönetim Kurulu kararı ile şirketin (A) A.Ş.'ye TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile KVK'nın 19 ve 20 nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri kapsamında devri suretiyle birleşmesine ve birleşme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına oybirliği ile karar verildiği tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, birleşmeye taraf şirketler tarafından TTK'nın 145'inci maddesi kapsamında birleşme sözleşmesi ve TTK'nın 147'nci maddesi kapsamında birleşme raporu ile diğer sair evrakların hazırlanmasını müteakip Genel Kurulların onayına sunulacağı anlaşılmıştır.

Bu halde, KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ve TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri ile ilgili mevzuatın yürürlükte olan hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan birleşme işlemi için her iki şirketin talebi üzerine 30.09.2012 tarihli bilançoları ve mizanları esas alınmak suretiyle mal varlığı değerlerinin, özvarlığının, devralanın yapması gerekli olan sermaye artırım tutarının ve değişme birimi katsayılarının Yeminli Mali Müşavirliğimiz tarafından tespiti bakımından yapılan inceleme sonuçları aşağıdaki biçimde gösterilmiştir.

a) Talep Konusu İşlemin ve Temel Unsurlarının Hukuki Açidan Vasıflandırılması:

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136 ile 158 inci maddeleri arasında birleşme işlemine ilişkin hukuki düzenlemeler hükme bağlanmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136. maddesi aşağıdaki hükme amirdir:

“(1) Şirketler;

a) Bir şirketin diğerini devralması, teknik terimle “devralma şeklinde birleşme” veya

b) Yeni bir şirket içinde bir araya gelmeleri, teknik terimle “yeni kuruluş şeklinde birleşme”,

yoluyla birleşebilirler.

(2) 136 ile 158 inci maddelerin uygulanmasında, kabul eden şirket “devralan”, katılan şirket “devrolunan” diye adlandırılır.

(3) Birleşme, devrolunan şirketin malvarlığı karşılığında, bir değişim oranına göre devralan şirketin paylarının, devrolunan şirketin ortaklarınca kendiliğinden iktisap edilmesiyle gerçekleşir. Birleşme sözleşmesi 141 inci maddenin ikinci fıkrası anlamında ayrılma akçesini de öngörebilir.

(4) Birleşmeyle, devralan şirket devrolunan şirketin malvarlığını bir bütün halinde devralır. Birleşmeyle devrolunan şirket sona erer ve ticaret sicilinden silinir.”

Bunun yanı sıra, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun “Geçerli Birleşmeler” başlıklı 137. maddesi (1) no.lu bendinde;

“(1) Sermaye şirketleri;

- a) Sermaye şirketleriyle,
b) Kooperatiflerle ve
c) Devralan şirket olmaları artıyla, kollektif ve komandit şirketlerle,
birleşebilirler.”

denilmek suretiyle sermaye şirketlerinin diğer sermaye şirketleriyle birleşebileceği düzenleme altına alınmıştır.

Ayrıca 5520 sayılı KVK’nın “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin (1) no.lu bendi aşağıdaki hükme amirdir:

“(1) Bu Kanunun uygulanmasında aşağıdaki şartlar dahilinde gerçekleşen birleşmeler devir hükmündedir:

- a) Birleşme sonucunda infisah eden kurum ile birleşilen kurumun kanuni veya iş merkezlerinin Türkiye’de bulunması,
b) Münfesihi kurumun devir tarihindeki bilanço değerlerinin, birleşilen kurum tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilançosuna geçirilmesi.”

Bununla birlikte, 1 Seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nin 19.1 no.lu kısmında devir yoluyla birleşme müessesesine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Söz konusu açıklamalar aşağıdaki gibidir;

“Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 19 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrası, birleşmenin özel bir türünü devir olarak tanımlamakta, tam mükellef kurumlar arasında kayıtlı değerler üzerinden ve küll halinde devralma suretiyle gerçekleştirilen işlemler devir olarak nitelendirilmektedir.

Buna göre, aşağıdaki şartlar dahilinde gerçekleşen birleşmeler devir hükmündedir:

- Birleşme sonucunda infisah eden kurum ile birleşilen kurumun kanuni veya iş merkezlerinin Türkiye’de bulunması,
- Münfesihi kurumun devir tarihindeki bilanço değerlerinin, birleşilen kurum tarafından bir bütün halinde devralınması ve aynen bilançosuna geçirilmesi.

Devir tarihi, şirket yetkili kurulunun devre ilişkin kararının Ticaret Sicilinde tescil edildiği tarihtir.

Kurumların yukarıdaki şartlar dahilinde tür değiştirmeleri de devir hükmündedir.

Bir kurumun kendisinde iştiraki bulunan veya iştirak ettiği başka bir kurumu küll halinde devralması nedeniyle kurum bünyesinde yapacağı sermaye artışının söz konusu iştirak paylarına isabet eden tutarda daha az gerçekleşmesi Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şartların ihlali anlamına gelmemektedir.

İştirakler hesabında yer alan değer, iştirak hisselerinin itibari değerine eşit olmaması halinde aradaki müspet veya menfi farkın kurumun vergiye tabi kazancının tespiti ile ilgilendirilmeksizin geçici hesaplarda izlenmesi mümkün olup bu geçici hesapların vergiye tabi kurum kazancının tespiti ile ilişkilendirilmeksizin kurum kayıtlarında sona erdirilmesi de mümkün bulunmaktadır.”

Yukarıda belirtildiği üzere; gerek 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, gerek devir hallerini düzenleyen Kurumlar Vergisi Kanunu’nun ilgili maddesi ve de devir

suretiyle birleşmeye ilişkin detaylı açıklamaların yer aldığı 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer alan düzenlemeler uyarınca, sermaye şirketleri arasında kayıtlı değerler üzerinden ve kül halinde devralma suretiyle birleşme işlemlerinin gerçekleştirilmesi mümkündür.

b) (A) A.Ş.'nin Özvarlığının Tespiti:

Tespiti konu Devralan (A) A.Ş.'nin'inci Noterliği'nin tarih veyevmiye numarası ile tasdikli 10.09.2012 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu kararı ile, (P) A.Ş.'yi tasfiyesiz infisah yoluyla, bütün aktif ve pasifi ile birlikte külli halefiyet yoluyla devralması yoluyla birleşmesi ve bu kapsamda birleşme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde, (A) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihli bilanço ve mizanının ticari defterleri ile uyumlu olduğu tespit edilmiş olup bu bilanço ve mizanın incelenmesi neticesinde şirketin aktif ve pasif hesapları ile özvarlık hesabının aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

AKTİF TOPLAMI	14.270.000,00
<i>DÖNEN VARLIKLAR</i>	8.870.000,00
<i>DURAN VARLIKLAR</i>	5.400.000,00
PASİF TOPLAMI	14.270.000,00
<i>KISA VADELİ YAB. KAY.</i>	4.050.000,00
<i>UZUN VADELİ YAB.KAY.</i>	0,00
ÖZKAYNAKLAR	10.220.000,00

Bu bilançoya göre, özvarlık dökümünün de aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

ÖZKAYNAKLAR	10.220.000,00
SERMAYE	3.000.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	-
YASAL YEDEKLER	273.500,00
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	5.196.500,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	1.000.000,00
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	-
DÖNEM NET KARI (ZARARI)	750.000,00

Yeminli Mali Müşavirliğimiz tarafından şirket defter ve kayıtları üzerinden yapılan incelemeler neticesinde Devralan şirketin ödenmiş sermayesinin 3.000.000,00 TL olduğu ve tespit edilen 3.000.000,00 TL'lik ödenmiş sermayenin tamamının 10.220.000,00 TL'lik şirket özvarlığı içinde korunduğu, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında söz konusu ödenmiş sermayenin şirket sermayesi ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte birinden fazla olduğu, şirketin sermayesinin karşılıksız kalmadığı hususu tespit edilmiştir.

c) (P) A.Ş.'nin Özvarlığının Tespiti

Tespite konu (P) A.Ş.'nin,'inci Noterliği'nin tarih ve yevmiye numarası ile tasdikli 10.09.2012 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu kararı ile, (A) A.Ş.'ne devri suretiyle birleşmesi ve bu kapsamda birleşme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde, Devrolan (P) A.Ş.'nin, 30.09.2012 tarihli bilanço ve mizanının ticari defterleri ile uyumlu olduğu tespit edilmiş olup bu bilanço ve mizanın incelenmesi neticesinde şirketin aktif ve pasif hesapları ile özvarlık hesabının aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

AKTİF TOPLAMI	5.166.400,00
DÖNEN VARLIKLAR	3.610.400,00
DURAN VARLIKLAR	1.556.000,00
PASİF TOPLAMI	5.166.400,00
KISA VADELİ YAB. KAY.	1.130.000,00
UZUN VADELİ YAB.KAY.	0,00
ÖZKAYNAKLAR	4.036.400,00

Bu bilançoya göre, özvarlık dökümünün de aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

ÖZKAYNAKLAR	4.036.400,00
SERMAYE	2.500.000,00
ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)	0,00
YASAL YEDEKLER	36.970,00
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	702.430,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	450.000,00
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI	0,00
DÖNEM NET KARI (ZARARI)	347.000,00

Yeminli Mali Müşavirliğimiz tarafından şirket defter ve kayıtları üzerinden yapılan incelemeler neticesinde Devrolan şirketin ödenmiş sermayesinin **2.500.000,00 TL** olduğu ve tespit edilen **2.500.000,00 TL**'lik ödenmiş sermayenin tamamının **4.036.400,00 TL**'lik şirket özvarlığı içinde korunduğu, TTK'nın 376'ncı maddesi kapsamında söz konusu ödenmiş sermayenin şirket sermayesi ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte birinden fazla olduğu, şirketin sermayesinin karşılıksız kalmadığı hususu tespit edilmiştir.

d) (P) A.Ş.'nin Sicillere Kayıtlı Mal ve Hakları

Devrolan (P) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihli bilanço ve mizanı firma yetkililerin Yeminli Mali Müşavirliğimize yapmış oldukları beyanlar dikkate alınarak hazırlanmış sicillere kayıtlı mal ve haklara aşağıda yer verilmektedir.

i) Trafik Siciline Kayıtlı Araçlar

Gerçekleştirilen inceleme neticesinde, (P) A.Ş. 30.09.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde işbu Rapor ekinde yer verilen kayıtlı araçların bulunduğu görülmüştür.

Kurum kayıtlarında yer alan ve ... Trafik siciline kayıtlı olduğu anlaşılan Ford Kamyonetin gerçeğe uygun değerinin TL olduğu kurumun ... Sigorta ve Reasürans A.Ş.'ye yaptırmış olduğu sigorta poliçesinden tespit edilmiş olup, söz konusu poliçeye rapor ekinde yer verilmiştir.

ii) Tapu Siciline Kayıtlı Gayrimenkul ve Haklar

(P) A.Ş. 30.09.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde işbu Rapor ekinde yer alan tapu siciline kayıtlı gayrimenkul ve hakların olduğu hususu anlaşılmıştır.

Kurum kayıtlarında yer alan ve ... Tapu Sicil Müdürlüğüne kayıtlı binanın gerçeğe uygun değerinin TL olduğu Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.'ye yaptırılmış bulunan değerleme raporundan tespit edilmiş olup, söz konusu rapora, rapor ekinde yer verilmiştir.

Devrolan (P) A.Ş.'nin yukarıda sayılan mal ve haklardan başka özel sicile kaydı gereken mal ve haklarının bulunmadığı öğrenilmiştir.

e) Şirketlerin Birleşme Sonrası Sermayesi ve Değiştirme Oranı

Birleşmelerine herhangi bir engel bulunmadığı tespit edilen birleşmeye taraf (A) A.Ş. ile (P) A.Ş.'nin TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri ile 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği gereğince kayıtlı değerler üzerinden devir suretiyle birleşmesi gerçekleştirilecektir.

Yukarıda arz edilen tespitler neticesinde aşağıda belirtilen formülasyonla 30.09.2012 tarihli bilanço esas alınarak özkaynak yöntemine göre birleşme oranı hesaplanacaktır.

Devrolan Ortaklığın Özkaynağı	A		10.220.000,00
Devrolan Ortaklığın Özkaynağı	B		4.036.400,00
Devrolan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	C		3.000.000,00
Devrolan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	D		2.500.000,00
Birleşme Oranı	E	= A/A+B	% 71,687102
Birleşme Sonrası Ulaşılabilecek Sermaye	F	= C/E	4.184.853,23
Sermaye Artırım Tutarı	G	= F-C	1.184.853,23
Değiştirme Oranı (*)	H	= G/D	% 47,3941

(*) Değiştirme oranı, nominal sermaye değerleri üzerinden belirlenmiştir.

Buna göre, 30.09.2012 tarihi itibarıyla Devrolan Şirket'in sermayesi 2.500.000,00 TL olduğuna göre; değiştirme birimi nominal sermaye bazında $1.184.853,23 / 2.500.000 = 0,473941$ olarak tespit edilmiştir. DEVROLAN şirket ile DEVROLAN şirketin 1 adet hisse değeri 1 TL olduğu için; 1 adet DEVROLAN şirket hissesine karşılık 0,473941 adet DEVROLAN hissesi verilecektir.

Bu kapsamda Devralan (A) A.Ş. nezdinde 1.184.853,23 TL tutarında sermaye artırımını yapacağı anlaşılmıştır.

Devrolan şirketin ortağına verilecek Devralan şirket hisselerinin tespitinde değiştirme birimi olarak 0,473941 kat sayısının kullanılmasında sakınca olmadığı, bu sebeple birleşme işlemi neticesinde Devrolan şirket ortağının Devralan şirkette % 28,312898 oranında paya sahip olacağı tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, (A) Anonim Şirketi'nin birleşme sonrası oluşacak sermayesi ve ortaklar arasındaki dağılımı aşağıdaki şekilde olacaktır;

(A) A.Ş.			
HİSSEDARLARIN	SERMAYE	HİSSE ADEDİ	PAY ORANI
...	3.000.000,00	3.000.000	% 71,687102
...	1.184.853,23	1.184.853	% 28,312898
TOPLAM	4.184.853,23	4.184.853	%100

IV. SONUÇ

Talep konusu işlemde, (A) A.Ş.'nin TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri ile KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine göre (P) A.Ş.'yi devralması suretiyle birleşmesi öngörülmüştür.

Dolayısıyla, birleşmeye taraf şirketlerin taleplerine uygun olarak, birleşme kapsamında (Devralan) (A) A.Ş.'nin ve (Devrolan) (P) A.Ş.'nin. 30.09.2012 tarihli bilançoları ve mizanları esas alınmak suretiyle şirket özvarlıklarının, Devralan şirket nezdinde birleşme işlemi sonucunda gerçekleştirilecek sermaye artırım tutarının ve değişme birimi katsayılarının işbu rapor dahilinde tespit edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede;

1. Devralan şirket (A) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 10.220.000,00 TL'dir.
2. Devralan şirket (A) A.Ş.'nin esas sermayesi olan 3.000.000,00 TL'nin tamamının ödenmiş olduğu; TTK'nın 376'ncı maddesi yönünden, tespit edilen 3.000.000,00 TL'lik ödenmiş sermayenin 10.220.000,00 TL'lik şirket özvarlığı içinde korumakta olduğu ve bununla birlikte söz konusu şirket sermayesinin sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte birinden fazla olduğu, şirket sermayesinin karşılıksız kalmadığı, böylece birleşmeye engel bir durumun bulunmadığı hususu tespit edilmiştir.
3. Devrolan şirket (P) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 4.036.400,00 TL'dir.
4. Devrolan şirket (P) A.Ş.'nin esas sermayesi olan 2.500.000,00 TL'nin tamamının ödenmiş olduğu; TTK'nın 376'ncı maddesi yönünden, tespit edilen 2.500.000,00 TL'lik ödenmiş sermayenin şirket özvarlığı içinde bulunduğu ve bununla birlikte söz konusu şirket sermayesinin sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte birinden fazla olduğu, şirket sermayesinin karşılıksız kalmadığı, böylece birleşmeye engel bir durumun bulunmadığı hususu tespit edilmiştir.

5. Devrolan şirketin ortağına verilecek Devralan şirket hisselerinin tespitinde değiştirme birimi olarak (0,473941) kat sayısının kullanılmasında sakınca olmadığı, bu halde birleşme nedeniyle (A) Anonim Şirketi nezdinde devre konu net mukayyet değerde 1.184.853,23 TL sermaye artırımını yapılacağı, birleşme işlemi neticesinde Devralan şirket sermayesinin 4.184.853,23 TL olacağı, Devrolan şirket ortağının Devralan şirkette % 28,312898 oranında paya sahip olacağı hususları tespit edilmiştir.
6. İncelenen birleşme işlemi nedeniyle, şirketlerin alacaklıların haklarının korunduğu ve tehlikeye düşmeyeceği öngörülmektedir.
7. Birleşme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve 6102 TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile 5520 sayılı KVK'nın 19 ve 20 nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri kapsamında birleşme işleminin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Saygılarımızla,

.....

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK

A.Ş.

Yeminli Mali Müşavir

.....

Ek 3. Birleşme Sözleşmesi

(A) ANONİM ŞİRKETİ (P) ANONİM ŞİRKETİ BİRLEŞME SÖZLEŞMESİ

MADDE 1: SÖZLEŞMENİN TARAFLARI

Bir tarafta İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'nda sicil numarası ile kayıtlı, şirket merkezi/İstanbul adresinde bulunan ve 3.000.000,00 TL'lik (ÜçmilyonTürkLirası) esas sermayesi beheri 1 TL nominal değerinde 3.000.000 adet paydan oluşan (A) A.Ş. (Aşağıda kısaca "DEVRALAN" olarak anılacaktır) ile diğer tarafta İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'nda sicil numarası ile kayıtlı, şirket merkezi/İstanbul adresinde bulunan ve 2.500.000,00 TL'lik (İkimilyonbeşyüzbinTürkLirası) esas sermayesi beheri 1 TL nominal değerinde 2.5000.000 adet paydan oluşan (P) A.Ş. (Aşağıda kısaca "DEVROLAN" olarak anılacaktır) arasında işbu Birleşme Sözleşmesi akdedilmiştir.

"DEVRALAN" ve "DEVROLAN" bundan böyle birlikte "TARAF ŞİRKETLER" olarak anılacaktır.

MADDE 2: SÖZLEŞMEYE KONU BİRLEŞME İŞLEMİ

Gerek DEVRALAN ve gerekse DEVROLAN Yönetim Kurulları, şirketlerin faaliyetlerini dikkate alarak aşağıdaki şartlarla ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri dairesinde DEVROLAN'ın DEVRALAN'a bütün aktifleri, pasifleri, hakları ve vecibeleriyle bir bütün (kül) halinde katılması suretiyle birleşmesini ve bu surette tasfiyesiz infisahını Genel Kurullarına önermeyi uygun bulmuşlar ve işbu sözleşmeyi akdetmişlerdir. Birleşme sözleşmesinin konusunu, DEVROLAN'ın DEVRALAN ile devir suretiyle birleşmesi ve tasfiyesiz infisahı hükümleri oluşturmaktadır.

MADDE 3: BİRLEŞMEYE ESAS MALİ TABLOLAR

Birleşme işlemleri TARAF ŞİRKETLERİN 30.09.2012 tarihli bilançoları üzerinden gerçekleştirilecektir. TARAF ŞİRKETLER'in birleşmesi DEVROLAN'ın DEVRALAN'a katılması ve bu surette DEVROLAN'ın tasfiyesiz infisahı suretiyle olacağından DEVROLAN'ın 30.09.2012 tarihli bilançosunda bulunan tüm aktif ve pasiflerinin bir kül halinde DEVRALAN tarafından devralınması suretiyle gerçekleştirilecektir.

MADDE 4: ÖZVARLIK TESPİT RAPORU

Birleşme ile ilgili olarak TARAF ŞİRKETLER'in işbu "Birleşme Sözleşmesi" 30.09.2012 tarihi itibarıyla düzenlenmiş bilançosu ve sair kayıtları esas alınarak; Yeminli Mali Müşavir A.Ş.'nin 20.11.2012 tarihli sayılı Özvarlık Tespit Raporu kapsamında özvarlıkları saptanmış ve birleşmelerinde herhangi bir sakınca bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu şekilde, birleşmelerine herhangi bir engel bulunmadığı tespit edilen TARAF ŞİRKETLERİN TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile KVK'nun 19 ve 20'nci maddeleri gereğince kayıtlı değerler üzerinden devir suretiyle birleşmesi gerçekleştirilecek olup; DEVRALAN'da birleşmeye bağlı 1.184.853,23 TL sermaye artırımını yapılacaktır.

İşbu birleşme sözleşmesi bahsi geçen Özvarlık Tespit Raporuna istinaden düzenlenmiş bulunmaktadır.

MADDE 5: BİRLEŞMENİN GEÇERLİLİĞİ

Birleşme, TARAF ŞİRKETLER Genel Kurulları tarafından birleşmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili ile geçerlilik kazanacak olup tescil tarihi "Birleşme Tarihi" olarak kabul edilecektir.

MADDE 6: ŞİRKET PAYLARININ DEĞİŞİM ORANI

..... Yeminli Mali Müşavir A.Ş. tarafından hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu uyarınca DEVRALAN şirket hisselerinin tespitinde değiştirme birimi olarak (0,473941) kat sayısı kullanılacaktır. Bu halde birleşme nedeniyle DEVRALAN nezdinde devre konu net mukayyet değerde 1.184.853,23 TL sermaye artırımını yapılacak ve birleşme işlemi neticesinde DEVRALAN şirket sermayesi 4.184.853,23 TL olacaktır. DEVROLAN şirket ortağının DEVRALAN şirkette % 28,312898 oranında paya sahip olacağı hususları tespit edilmiştir. DEVROLAN şirkette imtiyazlı ve oydan yoksun pay sahibi veya intifa senedi sahibi bulunmamaktadır.

MADDE 7: KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMESİ

Taraflar, devir tarihi itibarıyla kurumlar vergisi beyannamesini, devir bilançolarıyla kar zarar cetvellerini de ekleyerek müştereken imzalayacak ve birleşme sonucu tasfiyesiz infisah edecek DEVROLAN'ın bağlı bulunduğu Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne vereceklerdir.

MADDE 8: VERGİ BORÇLARINDAN DOĞAN SORUMLULUK ve TAAHHÜTNAME

DEVRALAN, birleşme sonrasında infisah edecek DEVROLAN'ın tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödeyeceğine dair bir taahhütnameyi DEVROLAN'ın bağlı bulunduğu Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne verecek, talep halinde ayrıca yeterli teminat gösterecektir.

Ayrıca birleşme sonucunda tasfiyesiz infisah edecek olan DEVROLAN'ın üçüncü şahıslara olan borçları, yapılmış anlaşma şartları ve TTK ile ilgili sair mevzuat hükümleri uyarınca vadelerinde DEVRALAN tarafından tam ve eksiksiz olarak ödenecektir.

MADDE 9: DEVROLAN'IN SAHİBİ BULUNDUĞU TESCİLE TABİ VARLIKLARA AİT YASAL HAKLARIN DEVRİ

DEVROLAN'ın sahibi bulunduğu tescilli markalara, lisanslara, gayrimenkullere, taşıtlara ve sair tescile tabi varlıklara ait bütün yasal haklar küllü halefiyet prensibi gereği birleşmeye bağlı olarak DEVROLAN'a devir ve intikal edecektir. İşbu "Birleşme Sözleşmesi"ne istinaden gerekli tescil ve tadil işlemleri yaptırılacaktır.

MADDE 10: DEVROLAN ŞİRKETİN İŞLEM VE EYLEMLERİNİN DEVROLAN ŞİRKET HESABINA YAPILMIŞ SAYILACAĞI TARİH

TARAF ŞİRKETLER Genel Kurulları tarafından birleşmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili tarihi olan birleşme tarihinden itibaren DEVROLAN'ın işlem ve eylemleri DEVROLAN hesabına yapılmış sayılacaktır.

MADDE 11: YÖNETİM ORGANLARINA VE YÖNETİCİ ORTAKLARA TANINAN ÖZEL YARARLAR

TARAF ŞİRKETLER'in işbu birleşme nedeniyle yönetim organlarına ve yönetici ortaklara herhangi özel bir yarar sağlanmayacaktır.

MADDE 12: DEVROLAN ORTAKLIĞIN TERKİNİ

Türk Ticaret Kanunu'nun 152 inci maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca DEVROLAN birleşmenin ticaret siciline tescili ile infisah edecek olup kaydı İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'ndan terkin için gerekli işlemler yapılacaktır.

MADDE 13: İMZA

İşbu "Birleşme Sözleşmesi" 2 nüsha halinde düzenlenmiş olup; "TARAF ŞİRKETLER" in genel kurullarına ayrı nüsha sunularak, onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir. Bu birleşme sözleşmesi 4684 sayılı Kanun ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun (2) sayılı tablosuna eklenen hüküm (IV- 17 no.lu pozisyon) uyarınca damga vergisinden istisna olacaktır.

İSTANBUL 23/11/2012

(A) A.Ş.

(P) A.Ş.

Ek 4. Birleşme Raporu

(A) ANONİM ŞİRKETİ

(P) ANONİM ŞİRKETİ

ORTAK BİRLEŞME RAPORU

İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na sicil numarası ile kayıtlı (A) Anonim Şirketi'nin 10.09.2012 tarihli Genel Kurul Kararı ve İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na sicil numarası ile kayıtlı (P) Anonim Şirketi'nin 10.09.2012 tarihli Genel Kurul Kararı ile bu Şirketler, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddeleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümleri uyarınca (A) A.Ş.'nin (P) A.Ş.'yi devralması suretiyle (A) A.Ş bünyesinde birleşilmesi hususunda karar almışlardır.

Bu kapsamda, ilgili mevzuat gereği birleşme işleminin hukuka uygunluğu ve devir alma suretiyle birleşmelerine esas olmak üzere şirketlerin 30.09.2012 tarihli bilançolarının ve bu bilançolardaki ödenmiş sermayelerin ve öz kaynaklarının tespiti ile birleşme işleminde kullanılacak yöntem ve bu yöntemlere uygun birleşme oranları ile değiştirme oranlarının ve birleşmeye taraf şirketlerin öz kaynak tutarları 20.11.2012 tarihli sayılı YMM Raporu ile tespit edilmiştir. Hazırlanan YMM raporunda genel olarak:

- Birleşmeye taraf şirketlerin 30.09.2012 tarihli bilançoları ve öz kaynaklarının kayıtlı değerleri,
- Sermayelerin tamamının ödenmiş olduğu,
- Şirketlerin birleşmelerinde herhangi bir sakınca bulunmadığı,
- Devrolan şirketin ortağına verilecek Devralan şirket hisselerinin tespitinde değiştirme birimi olarak 0,473941 kat sayısının kullanılmasında sakınca olmadığı, bu halde birleşme nedeniyle (A) Anonim Şirketi nezdinde 1.184.853,23 TL sermaye artırımı yapılacağı, birleşme işlemi neticesinde Devralan şirket sermayesinin 4.184.853,23 TL olacağı, Devrolan şirket ortağının Devralan şirkette % 28,312898 oranında paya sahip olacağı,
- İncelenen birleşme işlemi nedeniyle, şirketlerin alacaklıların haklarının korunduğu ve tehlikeye düşmeyeceği,

hususları tespit edilmiştir.

İlgili YMM raporunun teminini takiben şirketler 27/11/2012 tarihinde birleşme sözleşmesini imzalamışlardır.

Bu kapsamda (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek olan söz konusu birleşme hakkında hazırlanan birleşme raporu şirketlerin yönetim kurullarınca müzakere edilmiş olup yapılan değerlendirmelerin sonucu aşağıdaki gibidir:

a) Birleşmenin Amacı ve Sonuçları:

(A) A.Ş. ve (P) A.Ş.'nin ana sözleşmeleri incelendiğinde işletme mevzuları aynı olan (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. nezdinde gerçekleştirilecek birleşme işleminin amaçları aşağıdaki şekilde sıralanabilecektir:

➤ Sinerji Yaratılması

(P) A.Ş. 2012 yılı içinde global şirket yönetimin aldığı kararla kalite standartlarını FDA (Amerikan Sağlık Bakanlığı) onayı alacak şekilde arttırmak amacı ile üretimde kısıntıya gitmiştir. Yönetim olarak bu kısıntının 2013 ortasına kadar devam edeceği öngörülmüş ve bunun iş sonuçlarına olan etkisinin bertaraf edilmesi için (P) A.Ş. 2012 yılında yeniden yapılandırılmıştır. 2013 yılında 31 üründen oluşan mevcut portföyü ve hem de 2013 ve sonrasında gelecek olan 38 ürünü ile (P) A.Ş.'nin (A) A.Ş. bünyesine katılmasının, gelecek yıllarda şirketin onkoloji alanında ciddi anlamda büyümesini sağlaması beklenmektedir. İki şirketin birleşerek tek elden yönetimi maliyetlerin azalmasına ve karlılığın artmasına yol açması da beklenmektedir.

➤ Tek Elden Yönetim

Devir suretiyle birleşme sonucunda pazarlama, finans, uluslararası işlemler alanında deneyimli ve bilgili yöneticilerin tek bir işletmede görev alacak olması dolayısıyla tek elden ve daha efektif bir yönetim yapısı oluşturulabilecektir.

➤ Maliyetlerin Azalması

Birleşme sonucu tek bir işletme olarak devralan şirket varlığını devam ettireceğinden genel giderlerde ve özellikle genel kurul toplantıları, defter tutulması, tescil ve ilan gibi kırtasiye de gerektiren prosedürel işlemlerde tasarruf edilebilecektir.

➤ Finansman Kolaylığı

Şirketlerin birleşmesi sonucunda varlığını sürdüren firmanın borçlanma kapasitesi birleşmeye giren şirketlerin ayrı ayrı borçlanabilme kapasitesinden daha yüksek olmaktadır. Dolayısıyla büyük ölçüde finansman kolaylığı elde edilmekte ve finansal açıdan daha güçlü ve daha büyük bir işletme ortaya çıkabilmektedir.

Bu kapsamda, birleşme işlemi neticesinde tek elden ve daha efektif bir yönetim yapısı oluşmuş olacak; maliyetler azalacak ve finansal açıdan daha güçlü ve daha büyük bir işletme ortaya çıkacaktır.

b) Birleşme Sözleşmesi

(A) A.Ş. ve (P) A.Ş. 10.09.2012 tarihinde aldıkları yönetim kurulu kararları ile birleşme işlemlerine başlanmıştır. Anılan sözleşme uyarınca aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- Birleşme sözleşmesinin konusunu, DEVROLAN'ın DEVRALAN ile devir suretiyle birleşmesi ve tasfiyesiz ifisahı hükümleri oluşturmaktadır.
- Birleşme ile ilgili olarak TARAF ŞİRKETLER'in işbu "Birleşme Sözleşmesi"ne ekli 30.09.2012 tarihi itibarıyla düzenlenmiş bilançosu ve sair

kayıtları esas alınarak; 20.11.2012 tarihli sayılı YMM Raporu kapsamında özvarlıkları saptanmış ve birleşmelerinde herhangi bir sakınca bulunmadığı belirtilmiştir.

- Bu şekilde, birleşmelerine herhangi bir engel bulunmadığı tespit edilen TARAF ŞİRKETLERİN TTK'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler, KVK'nun 19 ve 20'nci maddeleri ile 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği gereğince kayıtlı değerler üzerinden devir suretiyle birleşmesi gerçekleştirilecektir.
- Bu kapsamda, 20.11.2012 tarihli sayılı YMM Raporu birleşme işlemine taraf şirketlerin 30.09.2012 tarihli bilançoları esas alınmak suretiyle DEVROLAN'ın devir tarihindeki bilanço değerlerinin DEVRALAN tarafından bir bütün olarak devralınıp bilançoya geçirileceği; özkaynak yöntemine göre yapılan hesaplamalar sonucu Devralan (A) A.Ş. nezdinde 1.184.853,23 TL tutarında sermaye artırımı yapılacağı, hisse değiştirme biriminin 0,473941 olarak tespit edilmiş olduğu, buna göre 1 adet DEVROLAN şirket hissesine karşılık 0,473941 adet DEVRALAN hissesi verileceği anlaşılmıştır.
- Bu kapsamda mezkur YMM Raporu ile birleşme işleminin TARAF ŞİRKETLERİN alacaklılarının haklarına hanel getirmeyeceği de tespit edilmiştir.
- Birleşme, (A) A.Ş. ve (P) A.Ş. tarafından birleşmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili ile geçerlilik kazanacak olup tescil tarihi birleşme tarihi olarak kabul edilecektir.

c) Payların değişim oranları ve gereğinde ödenecek denkleştirme tutarı, devreden şirketin ortaklarının devralan şirketteki hakları

20.11.2012 tarihli sayılı YMM raporunda da belirtildiği üzere; Özkaynak Yöntemine göre yapılan hesaplamalar sonucu Devralan (A) A.Ş. nezdinde 1.184.853,23 TL tutarında sermaye artırımı yapılacağı, DEVROLAN şirket ile DEVRALAN şirketin 1 adet hissesinin değeri 1 TL olmasından dolayı; 1 adet DEVROLAN şirket hissesine karşılık 0,473941 adet DEVRALAN hissesi verileceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda kabul edilen esaslara göre, birleşmeden sonra (A) A.Ş.'nin sermaye dağılımı aşağıdaki gibi olacaktır:

(A) A.Ş.			
HİSSEDARLARIN	SERMAYE	HİSSE ADEDİ	PAY ORANI
.....	3.000.000,00	3.000.000	% 71,687102
....	1.184.853,23	1.184.853	% 28,312898
TOPLAM	4.184.853,23	4.184.853	%100

d) Ayrılma Akçesi

Birleşme işlemi neticesinde (P) A.Ş.'nin ortaklarına TTK'nın 141. maddesi uyarınca herhangi bir ayrılma akçesi ödenmeyecektir.

e) Değişim Oranının Belirlenmesi Yönünden Payların Değerlemesine İlişkin Özellikler

20.11.2012 tarihli sayılı YMM raporunda da belirtildiği üzere, birleşme işlemi sırasında aşağıda belirtilen formülasyonla özkaynak yöntemine göre birleşme oranı hesaplanmıştır.

Devralan Ortaklığın Özkaynağı	A		10.220.000,00
Devrolan Ortaklığın Özkaynağı	B		4.036.400,00
Devralan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	C		3.000.000,00
Devrolan Ortaklığın Ödenmiş Sermayesi	D		2.500.000,00
Birleşme Oranı	E	= A/A+B	% 71,687102
Birleşme Sonrası Ulaşılabilecek Sermaye	F	= C/E	4.184.853,23
Sermaye Artırımı Tutarı	G	= F-C	1.184.853,23
Değiştirme Oranı (*)	H	= G/D	% 47,3941

(*) Değiştirme oranı, nominal sermaye değerleri üzerinden belirlenmiştir.

Buna göre, 30.09.2012 tarihi itibarıyla Devrolan Şirket'in sermayesi 2.500.000 TL olduğuna göre; değiştirme birimi nominal sermaye bazında $1.184.853,23 / 2.500.000 = 0,473941$ olarak tespit edilmiştir. DEVRALAN şirket ile DEVROLAN şirketin 1 adet hisse değeri 1 TL olduğu için; 1 adet DEVROLAN şirket hissesine karşılık 0,473941 adet DEVRALAN hissesi verilecektir.

f) Sermaye Artırımı

(P) A.Ş.'nin devir tarihindeki bilanço değerleri (A) A.Ş. tarafından bir bütün olarak devralınıp bilanço'ya geçirilmiş; özkaynak yöntemine göre yapılan ve yukarıda detaylarına yer verilen hesaplama neticesinde (A) A.Ş. nezdinde 1.184.853,23 TL tutarında bir sermaye artırımı yapılacağı bu kapsamda (A) A.Ş.'nin birleşme sonrası sermayesinin 4.184.853,23 TL olacağı tespit edilmiştir.

g) Birleşme Dolayısıyla Ortaklar için Doğacak Olan Ek Ödeme Yükümlülükleri, Diğer Kişisel Edim Yükümlülükleri

Birleşme işlemi sebebiyle ortaklar için bir ek ödeme yükümlülüğü veya kişisel bir edim yükümlülüğü doğmayacaktır.

h) Birleşmeye Katılan Şirketlerin Türlerinin Farklı Olması Halinde, Ortakların Yeni Tür Sebebiyle Söz Konusu Olan Yükümlülükleri

Birleşmeye katılan şirketlerin türlerinin farklı olmaması sebebiyle ortakların bu kapsamda bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

i) Birleşmenin İşçiler Üzerindeki Etkileri ile İçeriği

Birleşme sebebiyle (A) A.Ş. ve (P) A.Ş.'de çalışan işçiler nezdinde (statü, hak, menfaat, edim, yükümlülük) herhangi bir değişiklik meydana gelmeyecek olup mevcut hakları aynen korunacaktır.

j) Birleşmenin, Birleşmeye Katılan Şirketlerin Alacaklıları Üzerindeki Etkileri

Birleşmeye taraf şirketlerin sermayeleri birleşmeyle birlikte özvarlıkları içinde korunacağından ve her iki şirketinde iş planlarının birleşmeyle birlikte pozitif etkileneceği düşünüldüğünden devir suretiyle birleşme işleminin alacaklıların ve menfaat sahiplerinin haklarına herhangi bir halel getirmeyecektir.

(A) ANONİM ŞİRKETİ

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

(P) ANONİM ŞİRKETİ

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

**Ek 5. Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporunun İmzalanması Konusunda
Yönetim Kurulu Kararı**

**(A) ANONİM ŞİRKETİ / (P) ANONİM ŞİRKETİ
YÖNETİM KURULU KARARI**

KARAR NO : ...
MEVZUUN MAHİYETİ VE HÜLASASI : Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme
Raporunun İmzalanması Hk.
TOPLANTI TARİHİ : 27.11.2012
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı.

GÜNDEM

20.11.2012 tarihli sayılı Yeminli Mali Müşavirlik Özvarlık Tespit Raporu dikkate alınarak son haline gelen Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporunun imzalanması.

KARARIN METNİ

Şirketimiz Yönetim Kurulu'nun 10.09.2012 tarihli ve ... sayılı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri kapsamında başlanılan birleşme işlemlerine ilişkin olarak hazırlanan BİRLEŞME SÖZLEŞMESİ ve BİRLEŞME RAPORU'nun

- a) Karara ekli şekilde Şirketimiz Yönetim Kurulunca imzalanmasına,
 - b) Olağanüstü Genel Kurulu'nun onayına arz edilmesine,
 - c) Devamında birleşme işlemlerinin tamamlanmasını teminen gerekli işlemlerin icrasına,
- oybirliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

Ek 6. Birleşme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu

27.11.2012

İstanbul Ticaret Sicili Müdürlüğü'ne

Ticaret Sicil No:

Ticaret Unvanı: (A) A.Ş. / (P) A.Ş.

Ticari Adresi:

Birleşme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimizin Yönetim Kurulunca Birleşme işlemine ilişkin hazırlanan Birleşme Sözleşmesi, Birleşme Raporu, Son Üç Yılın Finansal Tabloları ile Yıllık Faaliyet Raporlarının (gerekirse ara bilanço) Genel Kurulun onayına sunulmasından önce otuz gün süresince 11.12.2012 tarihinden itibaren adresinde ve şirket merkezimiz ile şubelerimizde ortaklarımızın incelemesine hazır bulundurulacağı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 149 uncu maddesi gereğince ilan olunur.

**Şirket Yetkilisi /
Yetkilileri
Adı Soyadı
Kaşe – İmza**

Ek 7. Olağanüstü Genel Kurul Çağrısına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı

(A) ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO :
KARAR TARİHİ : 03.12.2012
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ : Birleşme sözleşmesinin onaylanması için Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündeminin belirlenmesi

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı.

KARARIN METNİ :

Şirket Yönetim Kurulu toplandı. Şirket ana sözleşmesinde öngörülen Yönetim Kurulu toplantı nisabının gerçekleştiği görüldü.

Şirketimizce, İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na sicil numarası ile kayıtlı P A.Ş'nin tasfiyesiz bütün aktifleri, pasifleri, hakları ve vecibeleriyle kül halinde devralınması sebebiyle hazırlanan ve Yönetim Kurulu tarafından imzalanan Birleşme Sözleşmesinin ve Birleşme Raporunun onaylanacağı Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündemi müzakere edildi.

Sonuç olarak;

- i. Birleşme Sözleşmesinin görüşüleceği ve onaylanacağı Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın 14.01.2013 tarihinde saat 09:00'da adresinde aşağıda belirtilen gündem dahilinde gerçekleştirilmesine 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 416. maddesi doğrultusunda ilansız toplanmasına,
- ii. Olağanüstü Genel Kurul toplantısına bakanlık temsilcisinin tayin edilmesi için İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'ne müracaat edilmesine,
- iii. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağı ve ilgili diğer evrakın Ticaret Sicili'nde tescil ve Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilanına

oybirliği ile karar verilmiştir.

Olağanüstü Genel Kurul'un Gündemi:

1. Açılış ve Genel Kurul Başkanlık Divanı'nın seçimi,
2. Başkanlık Divanı'na Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nı imzalama yetkisinin verilmesi,
3. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddeleri ve 1 Seri No'lu KVK Genel Tebliği hükümleri kapsamında hazırlanan ve Yönetim Kurulumuzca imzalanan Birleşme Sözleşmesinin ve Birleşme Raporunun onaylanması,
4. İmzalanan Birleşme Sözleşmesi hükümlerine göre; İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na ... sicil numarası ile kayıtlı (P) A.Ş.'nin şirketimizce tasfiyesiz bütün aktifleri, pasifleri, hakları ve vecibeleriyle kül halinde devralınmasının onaylanması,
5. Birleşme işlemi uyarınca gerçekleştirilecek sermaye artırımına ilişkin kararın görüşülmesi, onaylanması,
6. Şirketimiz Ana Sözleşmesi'nin "Sermaye" başlıklı 6. maddesinin birleşme işlemi neticesinde tadilinin müzakeresi,
7. Dilekler ve Kapanış.

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

(P) ANONİM ŞİRKETİ
YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR TARİHİ : 03.12.2012
KARAR NO :
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi

TOPLANTIYA KATILANLAR

Yönetim Kurulu Başkanı:

Yönetim Kurulu Üyesi:

Yönetim Kurulu Üyesi:

GÜNDEM

Şirketimiz Genel Kurulu'nun 10.09.2012 tarihli kararı ile Türk Ticaret Kanunu'nun 136 ile 158 ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18, 19 ve 20. maddeleri hükümleri dairesinde devrolma kararı aldığı (A) A.Ş. ile imzalamış olduğu "Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporu"nun onaylanması için Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın gün, saat, yer ve gündeminin belirlenmesi.

KARAR

1. Şirketimiz Genel Kurulu'nun 14.01.2013 günü saat 09:00'da şirket merkezinde aşağıda belirtilen gündemde yer alan hususları müzakere ederek karara bağlamak üzere Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'na davet edilmesine,
2. Olağan Genel Kurul toplantısına bakanlık temsilcisi tayin edilmesi için İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'ne başvurulmasına,
3. Olağan Genel Kurul Toplantı Tutanağı ve ilgili diğer evrakın tescil ve ilanına
4. Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme raporunun; karara ekli şekilde Şirketimiz Yönetim Kurulunca imzalanmasına ve devamında birleşme işlemlerinin tamamlanmasını teminen gerekli işlemlerin icrasına ve ticaret siciline tescil başvurusunun yapılmasına,

oybirliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

Ek 8. Bakanlık Temsilcisi Atanmasına İlişkin Dilekçe

03.12.2012

İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'ne

(A) A.Ş. / (P) A.Ş. ticaret unvanlı Şirketimizin Olağanüstü Genel Kurul toplantısı 14.01.2013 tarihinde saat 09:00'da şirket merkezi olan/ İstanbul adresinde yapılacaktır.

Söz konusu toplantıda İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'nü temsilen bakanlık temsilcisi görevlendirilmesini arz ederiz.

Şirketin Tescilli Adresi :
Telefon Numarası :
Ticaret Sicil Numarası :
Vergi No :
Şirketin Ticaret Unvanı :
Şirket Adına İmza Atmaya Yetkili : Yönetim Kurulu Başkanı
Kişinin/Kişilerin Unvanı ile Ad ve Yönetim Kurulu Üyesi
Soyadları Yönetim Kurulu Üyesi

EKLER:

1. Genel kurulu toplantıya çağıran 03.12.2012 tarihli Yönetim Kurulu Kararı'nın noter tasdikli bir örneği,
2. Gündem,
3. Bakanlık temsilcisinin ücretinin yatırıldığına dair banka dekontu,
4. Dilekçeyi imzalayanın imza sirküleri,
5. Genel kurulu toplantıya çağıran Yönetim Kurulu'nun göreve seçildiklerini gösterir Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi

Ek 9. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı

(A) A.Ş

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI TOPLANTI TUTANAĞI

Şirketimizin Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 14.01.2013 tarihinde, saat 09:00'da şirket merkez adresi olan ... adresinde, İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'nün tarih ve sayılı yazısı ile görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi Sn. gözetiminde yapılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 416. maddesine istinaden yapılan bu toplantıda pay sahipleri ve vekillerinin herhangi bir itirazlarının bulunmadığının, şirketin hazirun cetvelinin tetkikinden şirketin toplam 3.000.000,00- TL'lik sermayesine tekabül eden beheri 1 TL nominal değere sahip 3.000.000 adet hissesinin 3.000.000 adeti vekaleten toplantıda temsil edildiğinin ve böylece gerek kanun ve gerekse ana sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının mevcut olduğunun anlaşılması üzerine gündemin görüşülmesine geçilmiştir.

- 1) Divan Başkanlığına Sayın Oy Toplayıcılığına Sayın ve Katipliğe Sayın Seçilmelerine 3.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 2) Genel Kurul Tutanaklarının imzalanması için Divan Heyetine Yetki verilmesine 3.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 3) Birleşme işlemine ilişkin olarak Yönetim Kurulumuzca imzalanan Birleşme Sözleşmesi ve ekleri ile Birleşme Raporu okundu. Buna göre; Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ve 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddelerine uygun olarak hazırlanan Yönetim Kurulu'nun 27.11.2012 tarihli kararı ile imzalanmış ve Genel Kurulumuz tasvibine sunulan Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporunun onaylanmasına 30.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 4) İmzalanan Birleşme Sözleşmesi hükümlerine göre; şirketimizin TTK'nın 136 ve 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri uyarınca tasfiyesiz infisah yolu ile (P) A.Ş.'yi bütün aktif ve pasifleri ile birlikte devralması suretiyle birleşmesinin onaylanmasına 3.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 5) Şirketimiz bünyesinde gerçekleştirilmesi planlanan birleşme işlemi sonucunda ortaya çıkacak sermaye artışına ilişkin aşağıdaki hususlar görüşüldü:
 - Birleşme kapsamında hazırlanan 20/11/2012 tarihli sayılı YMM Raporuna istinaden (A) A.Ş. bünyesinde 1.184.853,23 TL sermaye artırımı yapılmasına,
 - Birleşme işlemi neticesinde (A) A.Ş.'nin sermayesinin 4.184.853,23 TL olmasına,3.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.

- 6) Birleşme işlemi neticesinde, şirket ana sözleşmesinin “Sermaye” başlıklı maddesinin aşağıdaki şekilde tadil edilmesine 3.000.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.

Yeni Şekil

Sermaye

Madde 6 –

Şirketin sermayesi 4.184.853,23 TL (Dörtmilyonyüzseksendörtbinsekizyüzelliüç TürkLirası yirmiüçkuruş) kıymetindedir. Bu sermayenin her biri 1 TL itibari kıymette 4.184.853 adet hisseye ayrılmıştır.

Önceki sermayeyi teşkil eden 3.000.000,00 TL’nin tamamı ödenmiştir.

Bu defa artırılan 1.184.853,23 TL tutarındaki sermaye, İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu’na sicil numarası ile kayıtlı (P) A.Ş.’nin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 19 ve 20’nci maddeleri ile 1 Seri No’lu KVK Genel Tebliği hükümleri gereğince kül halinde devralınması suretiyle birleşme işlemleri kapsamında; 20.11.2012 tarihli sayılı YMM Raporu’nda yapılan tespitler uyarınca Devrolan (P) A.Ş.’nin özvarlığından karşılanmıştır.

Devralan şirket (P) A.Ş.’nin özvarlığı da, 20.11.2012 tarihli ... sayılı YMM Raporu ile tespit edilmiştir.

Şirket sermayesinin ve hisselerinin ortaklar arasındaki dağılımı aşağıdaki şekildedir;

(A) A.Ş.			
HİSSEDARLARIN	SERMAYE	HİSSE ADEDİ	PAY ORANI
...	3.000.000,00	3.000.000	% 71,687102
...	1.184.853,23	1.184.853	% 28,312898
TOPLAM	4.184.853,23	4.184.853	%100

Hisse senetleri nama yazılıdır. Tamamen ödenmeyen sermaye dilimleri için hamiline yazılı hisse senedi çıkarılamaz.

Yönetim Kurulu, hisse senetlerini değişik kupürler halinde bastırıp dağıtmaya yetkilidir.

- 7) Dilekler ve öneriler dinlendi, gündemde görüşülecek başka bir konu bulunmadığından, Divan Başkanı tarafından toplantıya son verildi.

Toplantı tutanağı zabıt mahallinde, Bakanlık Temsilcisi ve Divan Heyeti tarafından imza edildi.

BAKANLIK TEMSİLCİSİ

DİVAN BAŞKANI

KATİP

OY TOPLAYICI

(P) A.Ş

OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI TOPLANTI TUTANAĞI

Şirketimizin Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 14.01.2013 tarihinde, saat 09:00'da şirket merkez adresi olan ... adresinde, İstanbul Valiliği İl Ticaret Müdürlüğü'nün ... tarih ve sayılı yazısı ile görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi Sn. gözetiminde yapılmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 416. maddesine istinaden yapılan bu toplantıda pay sahipleri ve vekillerinin herhangi bir itirazlarının bulunmadığının, şirketin hazirun cetvelinin tetkikinden şirketin toplam 2.500.000,00- TL'lik sermayesine tekabül eden beheri 1 TL nominal değere sahip 2.500.000 adet hissesinin 2.500.000 adeti vekaleten toplantıda temsil edildiğinin ve böylece gerek kanun ve gerekse ana sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının mevcut olduğunun anlaşılması üzerine gündemin görüşülmesine geçilmiştir.

- 1) Divan Başkanlığına Sayın, Oy Toplayıcılığına Sayın ve Katipliğe Sayın Seçilmelerine 2.500.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 2) Genel Kurul Tutanaklarının imzalanması için Divan Heyetine Yetki verilmesine 2.500.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 3) Birleşme işlemine ilişkin olarak Yönetim Kurulumuzca imzalanan Birleşme Sözleşmesi ve ekleri ile Birleşme Raporu okundu. Buna göre; Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 136 ve 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19 ve 20'nci maddelerine uygun olarak hazırlanan Yönetim Kurulu'nun 27/11/2012 tarihli kararı ile imzalanmış ve Genel Kurulumuz tasvibine sunulan Birleşme Sözleşmesi ve Birleşme Raporunun onaylanmasına 2.500.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 4) İmzalanan Birleşme Sözleşmesi hükümlerine göre; şirketimizin TTK'nın 136 ve 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler ile, KVK'nın 19 ve 20'nci maddeleri uyarınca tasfiyesiz infisah yolu ile ve bütün aktif ve pasifleri ile birlikte (A) A.Ş.'ye devredilmesi suretiyle birleşmesinin onaylanmasına 2.500.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 5) Birleşme nedeniyle, şirketimizin tasfiyesiz infisahına ve keyfiyetin tescil ve ilanına 2.500.000 olumlu oy (oybirliği) ile karar verildi.
- 6) Dilekler ve öneriler dinlendi, gündemde görüşülecek başka bir konu bulunmadığından, Divan Başkanı tarafından toplantıya son verildi.

Toplantı tutanağı zabıt mahallinde, Bakanlık Temsilcisi ve Divan Heyeti tarafından imza edildi.

BAKANLIK TEMSİLCİSİ

DİVAN BAŞKANI

KATİP

OY TOPLAYICI

**Ek 10. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağı'nın Tescil ve İlanı İçin
Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne Verilen Dilekçe**

15/01/2013

İSTANBUL TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Müdürlüğünüzde sicil numarası ile kayıtlı bulunan Şirketimiz (A) A.Ş. / (P) A.Ş.'nin 14/01/2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın tescil ve ilanını makamlarınızdan arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla,

(A) A.Ş. / (P) A.Ş.

Ek 11. Devralan Şirkette Gerçekleştirilecek Sermaye Artırımına İlişkin Yönetim Kurulu Beyanı

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNU'NUN 457. MADDESİNE GÖRE YÖNETİM KURULU BEYANI	
ŞİRKETİN ÜNVANI – TİCARET SİCİL NO	(A) ANONİM ŞİRKETİ
ŞİRKETİN ESKİ SERMAYESİ	3.000.000,00 TL (ÜçmilyonTürkLirası)
ŞİRKETİN YENİ SERMAYESİ	4.184.853,23 TL (DörtmilyonyüzseksendörtbinsekizyüzelliüçTürkLirası ve YirmiüçKuruş)

1	Sermaye artırımında nakdî sermaye konuluyorsa; artırılan kısmın tamamen taahhüt edildiğine ilişkin açıklama
	Sermaye artırımında nakdi sermaye konulmamaktadır.
2	Sermaye artırımında nakdî sermaye konuluyorsa kanun veya esas sözleşme gereğince ödenmesi gerekli tutarın ödenip ödenmesine ilişkin açıklama
	Sermaye artırımında nakdi sermaye konulmamaktır. Kanun ve esas sözleşme gereğince ödenmesi gerekli tutar ödenmiştir.
3	Sermaye artırımında bir borcun takası söz konusu ise, bu borcun varlığı, geçerliliği ve takas edilebilirliğine ilişkin açıklama
	Sermaye artırımında bir borcun takası söz konusu değildir.
4	Sermayeye dönüştürülen fonun veya yedek akçenin serbestçe tasarruf olunabilirliğine ilişkin açıklama
	Sermayeye dönüştürülen fon veya yedek akçe bulunmamaktadır.
5	Sermaye artırımında gerekli organların ve kurumların onaylarının alındığına, kanuni ve idari gerekliliklerin yerine getirildiğine ilişkin açıklama
	Sermaye artırımında gerekli organların ve kurumların onayları alınmış olup; kanuni ve idari gereklilikler yerine getirilmiştir.
6	Sermaye artırımında rüçhan hakları sınırlandırılmış veya kaldırılmışsa bunun sebepleri, miktarı ve oranı ve sermaye artırımında kullanılmayan rüçhan haklarının kimlere, niçin, ne fiyatla verildiğine ilişkin açıklama
	Sermaye artırımında rüçhan hakları sınırlandırılmamış veya kaldırılmamıştır.
7	İç kaynaklardan yapılan sermaye artırımının hangi kaynaklardan karşılandığı, bu kaynakların gerçekliği ve şirket malvarlığı içinde var olduklarına ilişkin açıklama
	Sermaye artırımını iç kaynaklardan karşılanmamaktadır.
8	Şarhli sermaye artırımının ve uygulamasının kanuna uygunluğuna ilişkin açıklama

Şartlı sermaye artırımını söz konusu değildir.	
9	Sermaye artırımında Şirket’e aynı sermaye konuluyor ya da bir ayın veya işletme devralınıyorsa, bunlara verilecek karşılığın uygunluğuna ilişkin açıklama
	(P) A.Ş.’nin devralınması suretiyle Şirketimiz çatısı altında birleşmesi neticesinde 1.184.853,23 TL. (Birmilyonyüzseksendörtbinsekizyüzelliüç Türk Lirası Yirmiüç Kuruş) tutarında sermaye artırımını yapılacak olup; değiştirme birimi nominal sermaye bazında 0,473941 olarak tespit edilmiştir. Devrolan şirket ile devralan şirketin 1 adet hisse değeri 1 TL olmasından dolayı 1 adet Devrolan şirket hissesine her biri 0,473941 TL tutarında Devralan hissesi verilecektir. Birleşme işlemi neticesinde Devrolan şirket ortağının Devralan şirkette % 28,312898 oranında paya sahip olacağı tespit edilmiştir. Artırılan 1.184.853,23 TL tutarındaki sermaye, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 136 ile 158 inci maddeleri arasındaki düzenlemeler, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 19 ve 20’nci maddeleri ile 1 Seri No’lu KVK Genel Tebliği hükümleri gereğince kül halinde devralma suretiyle birleşme işlemi kapsamında; 20.11.2012 tarihli sayılı YMM Raporu’nda yapılan tespitler uyarınca Devrolan (P) A.Ş.’nin özvarlığından karşılanacaktır.
10	Sermaye artırımında hizmet verenlere ödenen ücretlere ilişkin açıklamalar
	Sermaye artırımında hizmet verenlere herhangi bir ücret ödenmemekte veya böyle bir ücret ödenmesine ilişkin taahhütte bulunulmamaktadır.
11	Türk Ticaret Kanunu’nun 349. maddesinde yer alan hususlar somut olayda mevcut ise buna ilişkin açıklamalar (Bkz. “Kurucular beyanı”)

Yukarıda yer alan bilgilerin doğru olduğunu ve nakden arttırılan kısmın Şirket hissedarları tarafından tamamen taahhüt edildiğini beyan ederiz.

(A) ANONİM ŞİRKETİ

Yönetim Kurulu Başkanı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Üyesi

Ek 12. Birleşmeden Dolayı Alacaklılara Yapılan Çağrı

15.01.2013

İSTANBUL TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE;

Ticaret Sicil No :

Ticaret Unvanı : (A) A.Ş.

Ticari Adresi :

Birleşmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimizin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerine istinaden bilgileri aşağıda belirtilen şirketi devralması suretiyle birleşmesine karar verilmiş olup, bu husus Ticaret Sicili Müdürlüğünce tescil edilmiştir.

Şirketimiz alacaklılarının ellerindeki belgelerle birlikte; birleşmenin geçerlilik kazandığı 15.01.2013 tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde adresine müracaatla alacaklarının teminata bağlanmasını isteyebilecekleri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 157 nci maddesi gereğince ilan olunur.

Devrolan Şirketin Bilgileri

Ticaret Sicili Müdürlüğü: İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü

Ticaret Sicili Numarası :

Ticaret Unvanı : (P) A.Ş.

Şirket Yetkilisi /

Yetkilileri

Adı – Soyadı

Kaşe – İmza

15.01.2013

İSTANBUL TİCARET SİCİL MÜDÜRLÜĞÜ

Ticaret Sicil No:

(P) A.Ş.

Adresi:

Birleşmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimizin, devrolan olarak bilgileri aşağıya çıkarılan şirket ile Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerine istinaden birleşmesine karar verilmiş olup, bu husus Ticaret Sicili Müdürlüğünce 15.01.2013 tarihinde tescil edilmiştir.

Şirketimiz alacaklılarının ellerindeki belgelerle birlikte; birleşmenin geçerlilik kazandığı 15.01.2013 tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde adresine müracaatla devralan şirketten alacaklarının teminata bağlanmasını isteyebilecekleri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 157'nci maddesi gereğince ilan olunur.

Devralan Şirket Bilgileri

Ticaret Sicili Müdürlüğü:

Ticaret Sicili Numarası:.....

Ticaret Unvanı: (A) A.Ş.

Adı – Soyadı

Şirket Yetkilisi/Yetkilileri

Kaşe – İmza

Ek 13. Taahhütname

(A) A.Ş.

ÖDEME TAAHHÜTNAMESİ

(P) A.Ş., Müdürlüğünüzün numaralı mükellefi olup, ... tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nden görüleceği üzere, İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'na sicil numaraları ile kayıtlı bulunan (A) A.Ş.'ye 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19 ve 20. maddeleri mucibinde gerçekleştirilen birleşme kapsamında devrolmuştur.

Buna göre, Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19 ve 20. maddeleri ve diğer ilgili maddeler uyarınca imzalanan "*Birleşme Sözleşmesi*" kapsamında, birleşme suretiyle tasfiyesiz olarak infisah eden ve İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'na numarası ile kayıtlı bulunan (P) A.Ş. adına tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödemeyi ve adı geçen kurumun vergileme ile ilgili diğer görevlerini yerine getirmeyi taahhüt ederiz.

DEVRALAN

(A) A.Ş.

Ek 14. Tam Bölünmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı

(E) A.Ş.

YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO :
TOPLANTI TARİHİ : 12.02.2013
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ : Tam bölünme işlemlerine başlanması
hakkında karar alınması
TOPLANTIYA KATILANLAR :

KARARIN METNİ :

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı. Şirket ana sözleşmesinde öngörülen Yönetim Kurulu toplantı nisabının gerçekleştiği görüldü.

Şirket'in tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün mal varlığını, alacaklarını ve borçlarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179 uncu maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde gerçekleştirilecek tam bölünme işlemi neticesinde kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef iki sermaye şirketine devri hususu müzakere edilmiştir.

Sonuç Olarak:

- i. Şirket'in, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan onay alınması şartıyla, tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün mal varlığını, alacaklarını ve borçlarını tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki sermaye şirketine devrine ve buna yönelik çalışmalara başlanmasına,
- ii. Tam bölünme işleminin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde yapılmasına,

- iii. Tam bölünme işlemine ilişkin çalışmaların Şirket'in 31.12.2012 tarihli mali tabloları esas alınarak gerçekleştirilmesine,
- iv. Tam bölünme neticesinde yeni kurulacak şirketlerden alınacak hisselerin Şirket ortaklarına Şirket'teki hisseleri oranında verilmesine

karar verilmiştir.

Bu kapsamda; Yönetim Kurulumuzca bölünme planı ve bölünme raporu taslağının hazırlanması, ilgili Yeminli Mali Müşavir raporunun temini ve sair her türlü işlem tesis edilecek, çalışmalar sonucunda olumlu bir sonuca ulaşılması halinde nihai hale getirilecek bölünme planının son hali Şirket Genel Kurulu'nun onayına sunulacaktır.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 15. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu

Raporun Sayısı : ...

İstanbul, 05.03.2013

Rapor Ekleri : ...

**YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
ÖZVARLIK TESPİT RAPORU**

İNCELEMİYİ YAPAN YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRİN

Adı Soyadı :

Bağlı Olduğu Şirket :

Bağlı Bulunduğu Oda :

İş Adresi :

Telefon Numarası :

TESPİTİ İSTENİLEN MÜKELLEFİN (BÖLÜNEN ŞİRKET)

Adı veya unvan : (E) Anonim Şirketi

Adresi :

Telefon :

Ticaret Sicil No :

Sermayesi : 3.000.000,00 TL

**KONU : Özvarlık-Değişme Birimi Katsayı Tespiti-
Bölünmeye Konu Mal ve Hakların Tespiti**

SONUÇ : Raporun sonuç bölümünde açıklanmıştır.

I. GENEL BİLGİ

(E) Anonim Şirketi

i) Şirket Bilgileri

(E) A.Ş.'nin ("**Bölünen Şirket**") İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'nun ... sicil numarası ile ilk olarak "... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi" unvanı altında limited şirket nev'inde kurulmuş olduğu ve kuruluşunun 6762 sayılı Türk Ticaret Hükümlerine uygun olarak 16.01.1995 tarihinde tescil ve tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edildiği anlaşılmıştır.

Kuruluşun ardından,

- Şirket unvanı ilk olarak, ... tarihinde tescil ve ... tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen ek sözleşme uyarınca "... İç ve Dış Ticaret Limited Şirketi" olarak değiştirilmiştir;
- Akabinde, ... yılında tescil ve tarih ve sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen esas sözleşme ile şirket nev'i değiştirilerek şirket unvanı "(E) Anonim Şirketi" olarak değiştirilmiştir.

Bölünen Şirket'in ticari merkezinin, tarih ve sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edildiği şekliyle ... İstanbul olduğu ve Bölünen Şirket'in Vergi Dairesi'nin ... vergi kimlik numarası ile kayıtlı kurumlar vergisi mükellefi olduğu tarafımızca görülmüştür.

ii) Sermaye Bilgileri

Bölünen Şirket tescil ve ilan edildiği tarihten başlamak üzere 99 yıllığına kurulmuş olup kuruluş sermayesi TL'dir.

Bölünen Şirket'in sermayesi, ... tarihinde tescil ve ... tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen 2006 yılı Olağan Genel Kurul Kararı ile TL'den 3.000.000,00 TL'ye (ÜçmilyonTürkLirası) çıkarılmıştır.

Bölünen Şirket'in mevcut 3.000.000,00 TL tutarındaki sermayesinin tamamı ödenmiş olup bu husus ... tarih ve 2011/1 sayılı "Sermayenin Ödendiğin Tespitine Ait Mali Müşavir Raporu" ile tespit edilmiştir.

Bölünen Şirket'in 3.000.000,00 TL tutarındaki sermayesinin ortaklar arasındaki dağılımı aşağıdaki gibidir:

Hissedarın Adı Soyadı	Sermaye Payı (TL)	Pay Oranı (%)
...	2.490.000,00	83
...	420.000,00	14
...	30.000,00	1
...	30.000,00	1
...	30.000,00	1

II. İNCELENEN BELGELER

Bölünen Şirket'in tasdik durumları aşağıda belirtilen yasal defterleri ve tam bölünme işlemi kapsamında hazırlanan ve detayları aşağıda yer alan dayanak belgeler incelemeye konu edilmiştir.

III. İNCELENEN DEFTERLER

(E) A.Ş.'ye ait noter tasdik durumları aşağıda belirtilen ticari defterler:

Yılı	Defterin Cinsi	Noter Bilgisi	Tasdik Tarihi	Yevmiye No.
2012	Yevmiye / Açılış			
2012	Defter-i Kebir / Açılış			
2012	Envanter / Açılış			
2012	Yevmiye / Kapanış			
2012	Defter-i Kebir / Kapanış			
2012	Envanter / Kapanış			

Yılı	Defterin Cinsi	Noter Bilgisi	Tasdik Tarihi	Yevmiye No.
2013	Yevmiye / Açılış			
2013	Defter-i Kebir / Açılış			
2013	Envanter / Açılış			

Yukarıda görüldüğü üzere; Bölünen Şirket'in faaliyetleri kapsamında tanzim ettikleri defterlerin tasdik bilgileri Yeminli Mali Müşavirliğimizce incelenmiştir. Örneklem yöntemi ile gerçekleştirilen incelemede, defter kayıtlarının, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ("VUK")'nun kayıt nizamına ilişkin hükümlerine ve Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde belirtilen muhasebe ilkelerine göre tutulduğu, defter kayıtlarına dayanak teşkil eden belgelerin, VUK ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun ve genel durumu yansıttığı kanaatine varılmıştır.

IV. YAPILAN İNCELEMELER

Tam Bölünen Şirket, Yeminli Mali Müşavirliğimize başvurmak suretiyle, resmi kayıtları üzerinde bölünmeye ayrılmış malvarlığının bölümler itibariyle değerlerinin, Bölünen Şirket'in tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı malvarlığının bulunması halinde bunların değerlerinin, Bölünen Şirket'in bölünme dışında kalan malvarlığının olmadığına ve bölünmede oranların korunup

korunmadığına ilişkin tespitlerin gerçekleştirilmesi amacıyla gerekli incelemelerin yapılmasını talep etmiştir.

Bu kapsamda Yeminli Mali Müşavirliğimizce yapılan incelemede,

- ✓ (E) A.Ş.'nin 12.02.2013 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile, Şirket'in yeniden yapılandırılması ve ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin sağlanması amaçları çerçevesinde, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan onay alınması şartıyla, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde, tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki sermaye şirketine (Üretim A.Ş. ve İştirakler A.Ş.) devredilmesine ve bu kapsamda bölünme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına oybirliği ile karar verildiği;

tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, Tam Bölünen Şirket tarafından TTK'nın 167. maddesi kapsamında tanzim edilen taslak Bölünme Planı ve TTK'nın 169. maddesi uyarınca tanzim edilen Bölünme Raporu ile sair evrakın hazırlanmasını müteakip Genel Kurul'un onayına sunulacağı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, KVK'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemi için Bölünen Şirket'in talebi üzerine 31.12.2012 tarihli bilançoları ve mizanları esas alınmak suretiyle tam bölünmeye konu olan malvarlığı bölümleri değerleri, şayet bölünen şirketin tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı malvarlığının bulunması halinde bunların değerleri, bölünen şirketin bölünme dışında kalan malvarlığının olmadığı ve bölünmede oranların korunup korunmadığına hususlarının tespiti bakımından Yeminli Mali Müşavirliğimizce yapılan inceleme sonuçları aşağıdaki biçimde gösterilmiştir.

A. Talep Konusu İşlemin ve Temel Unsurlarının Hukuki Açıdan Vasıflandırılması:

TTK'nın bölünme işlemlerini düzenleyen 159. madde ve devamı hükümleri ile ilgili bir kısım yasal düzenlemeler aşağıdaki şekildedir:

" (1) Bir şirket tam veya kısmi bölünebilir.

- a) *Tam bölünmede, şirketin tüm malvarlığı bölümlere ayrılır ve diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketin paylarını ve haklarını iktisap ederler. Tam bölünüp devrolunan şirket sona erer ve unvanı ticaret sicilinden silinir.*

.... ”

TTK'nın “Geçerli Bölünmeler” başlıklı 160. maddesinde sermaye şirketleri ve kooperatiflerin sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebileceği düzenleme altına alınmıştır.

TTK'nın “Yeni Kuruluş” başlıklı 164. maddesinde de bölünme çerçevesinde yeni bir şirketin kurulmasına TTK ile Kooperatifler Kanunu'nun kuruluşu ilişkin hükümlerinin uygulanacağı ve sermaye şirketlerinin kurulmasında, kurucuların asgari sayısına ve aynı sermaye konulmasına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı düzenleme altına alınmıştır.

TTK'nın “Alacakların Teminat Altına Alınması” başlıklı 175. maddesinde ise;

“(1) Bölünmeye katılan şirketler, 174 üncü maddede öngörülen ilanların yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde, istemde bulunan alacaklıların alacaklarını teminat altına almak zorundadırlar.

(2) Bölünme ile, alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin ispatı hâlinde, teminat altına almak yükümü ortadan kalkar.

(3) Diğer alacaklıların zarara uğramayacaklarının anlaşılması hâlinde, şirket, teminat göstermek yerine borcu ödeyebilir.”

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen TTK hükümlerinin yanı sıra, KVK'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde KVK yönünden “Tam Bölünme” ve 20. maddesinde “Bölünme” ile ilgili vergisel düzenlemeler hükme bağlanmıştır.

KVK'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki hükmü amirdir:

“Tam mükellef bir sermaye şirketinin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine devretmesi ve karşılığında devredilen sermaye şirketinin ortaklarına devralan sermaye şirketinin sermayesini temsil eden iştirak hisseleri verilmesi, bu Kanun'un uygulanmasında tam bölünme hükmündedir. Devredilen şirketin ortaklarına verilecek iştirak hisselerinin itibari değerinin %10'una kadarlık kısmının nakit olarak ödenmesi, işlemin bölünme sayılmasına engel değildir.”

Madde hükmünün tetkikinden de anlaşılacağı gibi KVK'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca, tam mükellef sermaye şirketleri tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle tüm aktif ve pasifini kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine devrederek tam bölünebilmektedirler.

Öte yandan, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 19.2.1 no.lu kısmında tam bölünme müessesesi ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup söz konusu açıklamalar aşağıdaki gibidir;

“Tam mükellef bir sermaye şirketinin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine devretmesi ve karşılığında devreden sermaye şirketinin ortaklarına devralan sermaye şirketinin sermayesini temsil eden iştirak hisseleri verilmesi Kurumlar Vergisi Kanunu’nun uygulamasında tam bölünme olarak tanımlanmıştır.

Bu durumda, bölünen şirketin tüm malvarlığı iki veya daha fazla şirkete geçmekte ve bölünen şirketin ortakları devralan şirketlerin ortaklık paylarını iktisap etmektedir.

Ayrıca, bölünme işlemi sonucu devreden şirketin ortaklarına verilecek iştirak hisselerinin itibari değerinin %10’una kadarlık kısmının nakit olarak ödenmesine imkan verilmiştir. Böylelikle hesapların kapatılması amacıyla yapılacak küçük miktarlardaki nakit ödemelerin, işlemin bölünme sayılmasını engellemesi sağlanmaktadır.

Bölünen şirketin varlıkları, kayıtlı değer üzerinden devralan şirketlere aktarılacaktır. Vergi Usul Kanunu’nun 265. maddesinde bu değer, bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında yer alan hesap değeri olarak tanımlanmıştır.

Bu varlıklar, devralan şirket tarafından da kayıtlı değerleriyle kendi kayıtlarına intikal ettirilecektir. Böylece, bölünme işlemiyle gerçekte bir vergi ertelemesi yapılmış olmaktadır. Zira, varlıkları devralan şirket ileride bunları elden çıkardığında satış bedeliyle kayıtlı bedel arasındaki fark kurum kazancına dahil edilecektir.

Tam bölünme işleminde, aktif ve pasif düzenleyici hesaplar, ilgili olduğu aktif veya pasif hesapla birlikte devrolunacaktır.”

Ayrıca, T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 31.10.2012 tarihli 28453 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ”in 5. maddesinde;

“Ayni sermaye konulması sonucu mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların mahkemece atanan bilirkişiler tarafından tespit edilmiş değeri; birleşme, bölünme ve tür değişikliğinde ise mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, denetime tabi şirketlerde ise denetçi tarafından tespit edilmiş değeri saptanır”

açıklamasına yer verilmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere; gerek tam bölünmeyi düzenleyen KVK’nın ilgili maddeleri gerekse tam bölünmeyle ilgili detaylı açıklamaların yer aldığı 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nde yer alan düzenlemeler ile TTK’nın yukarıda yer verilen hükümleri ve diğer sair yasal düzenlemeler uyarınca; tam mükellef bir sermaye şirketinin tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak iki veya daha fazla tam mükellef sermaye şirketine tam bölünme suretiyle devretmesi mümkün bulunmaktadır.

B. (E) Anonim Şirketi (Bölünen Şirket)'nin Özvarlığının Tespiti:

Yapılan inceleme neticesinde, Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilanço ve mizanının ticari defterleri ile uyumlu olduğu tespit edilmiş olup bu bilanço ve mizanın incelenmesi neticesinde şirketin aktif ve pasif hesapları ile özvarlık hesabının aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

AKTİF TOPLAMI	51.338.593,33
DÖNEN VARLIKLAR	38.297.079,33
DURAN VARLIKLAR	13.041.514,00
PASİF TOPLAMI	51.338.593,33
KISA VADELİ YAB. KAY.	27.107.788,67
ÖZKAYNAKLAR	24.230.804,66

Bu bilançoya göre, özvarlık dökümünün de aşağıda arz edildiği şekilde olduğu tarafımızca tespit edilmiştir:

ÖZKAYNAKLAR	24.230.804,66
SERMAYE	3.000.000,00
SER.DÜZ.OLUMLU FARK.	291.950,00
YASAL YEDEKLER	256.633,33
OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER	1.374,67
ÖZEL FONLAR	15.627.118,00
GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	4.750.828,00
DÖNEM NET KARI	302.900,66

Yeminli Mali Müşavirliğimiz tarafından, Bölünen Şirket defter ve kayıtları üzerinden yapılan incelemeler neticesinde, Bölünen Şirket'in ödenmiş sermayesinin 3.000.000,00 TL olduğu ve tespit edilen 3.000.000,00 TL'lik ödenmiş sermayenin tamamının 24.230.804,66 TL'lik şirket özvarlığı içinde korunduğu tespit edilmiştir.

C. (E) Anonim Şirketi (Bölünen Şirket)'nin Tam Bölünmeye Konu Malvarlığı Bölümlerine İlişkin Esaslar:

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilanço ve mizanında bulunan ve tam bölünmeye konu malvarlığı alacak ve borçlarına ilişkin esaslara aşağıda yer verilmiştir:

DÖNEN VARLIKLAR:

✓ **Hazır Değerler**

Bölünen Şirket'in hazır değerler hesabının bakiyesini oluşturan 22.081,33 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Ticari Alacaklar**

Bölünen Şirket'in ticari alacaklar hesabının bakiyesini oluşturan 7.573.420,00 TL'nin 42.346,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 7.531.074,00 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Diğer Alacaklar**

Bölünen Şirket'in diğer alacaklar hesabının bakiyesini oluşturan 27.627.112,00 TL'nin 27.086.403,33 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 540.708,67 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Stoklar**

Bölünen Şirket'in stoklar hesabının bakiyesini oluşturan 2.601.015,33 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Gelecek Aylara Ait Giderler**

Bölünen Şirket'in gelecek aylara ait giderler bakiyesini oluşturan 13.906,00 TL'nin 6.656,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 7.250,00 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Diğer Dönen Varlıklar**

Bölünen Şirket'in diğer dönen varlıklar hesabının bakiyesini oluşturan 459.544,67 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

DURAN VARLIKLAR:

✓ **Ticari Alacaklar (Verilen Depozito ve Teminatlar)**

Bölünen Şirket'in verilen depozito ve teminatlar hesabının bakiyesini oluşturan 2.847,33 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Mali Duran Varlıklar**

Bölünen Şirket'in mali duran varlıklar hesabının bakiyesini oluşturan 10.723.011,34 TL'nin tamamı İştirakler A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Maddi Duran Varlıklar:**

Bölünen Şirketin Maddi Duran Varlıklar hesabının bakiyesini oluşturan 1.543.259,33 TL'nin İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilen tutarlarına ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir:

➤ **Binalar**

Bölünen Şirket'in binalar hesabının bakiyesini oluşturan 591.944,00 TL'nin tamamı İştirakler A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

➤ **Tesis, Makine ve Cihazlar Taşıtlar**

Bölünen Şirket'in Tesis, Makine ve Cihazlar Taşıtlar hesabının bakiyesini oluşturan 1.026.040,67 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

➤ **Taşıtlar**

Bölünen Şirket'in taşıtlar hesap bakiyesini oluşturan 467.609,33 TL'nin 397.084,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 70.525,33 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

➤ **Demirbaşlar**

Bölünen Şirket'in demirbaşlar hesap bakiyesini oluşturan 1.034.862,00 TL'nin 218.752,66 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 816.109,34 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

➤ **Birikmiş Amortismanlar (-)**

Bölünen Şirket'in birikmiş amortismanlar hesap bakiyesini oluşturan 1.577.196,67 TL'nin 343.948,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 1.233.248,67 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir. Devredilen maddi duran varlıklara ilişkin birikmiş amortismanlar da maddi duran varlıkla birlikte devre konu edilmiştir.

✓ **Maddi Olmayan Duran Varlıklar**

Bölünen Şirket'in maddi olmayan duran varlıklar hesap bakiyesini oluşturan 772.396,00 TL'nin 40.622,67 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 731.773,33 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

1. Tapu Siciline Kayıtlı Gayrimenkul ve Haklar

Gerçekleştirilen inceleme neticesinde, Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde tam bölünme işlemine konu, detaylarına işbu bölümde yer verilmiş olduğu üzere 2 adet gayrimenkulün bulunduğu tespit edilmiştir. Kurum kayıtlarında (252 Binalar Hesabı) yer alan gayrimenkullerin bölünmeye esas değerinin ise 591.944,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Tür	İl	İlçe	Mahalle	Pafta	Ada	Parsel	M2	Niteliği	Arsa Payı	Blok	Kat	Bölünmeye Esas Değeri
Tapu												300.000,00
Tapu												291.944,00

2. Trafik Siciline Kayıtlı Araçlar

Gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemi neticesinde, Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde kayıtlı trafik siciline kayıtlı araçların bölünmeye esas değerlerini gösterir tablo aşağıdaki şekildedir:

Tescil Edildiği Yer	Tür	Plaka	Markası	Ticari Adı	Model Yılı	Bölünmeye Esas Değeri
	Taşıt				2011	112.489,00
	Taşıt				2010	144.474,00
	Taşıt				2010	70.525,33
	Taşıt				2010	30.000,00
	Taşıt				2011	35.000,00
	Taşıt				2011	35.000,00
	Taşıt				2010	26.270,00
	Motosiklet				2010	5.500,00
	Motosiklet				2012	8.351,00

3. Fikri Mülkiyete İlişkin Sicillere Kayıtlı Mal ve Haklar

Gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemi neticesinde Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde tam bölünme işlemine konu Fikri Mülkiyete İlişkin sicillere kayıtlı herhangi bir mal veya hakkı bulunmadığı hususu tespit edilmiştir.

4. İş İlişkileri

Gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemi neticesinde, Bölünen Şirket'te çalışmakta olan ve 31.12.2012 tarihi itibarıyla Bölünen Şirket tarafından bordrolanmakta olan personel tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecektir.

Devredilen personeller hakkında, Devralan Şirketler tarafından TTK'nın 178 inci maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri yerine getirilecektir.

5. Şirket Borçları

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin 19.2.1 no.lu kısmında yer verilen açıklamalar uyarınca, tam bölünme suretiyle tasfiyesiz infisah edecek olan şirketlerin bölünme bilançosunda mevcut pasif kıymetlerinin (borçlarının) de kayıtlı değerleri üzerinden devrinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ hükmü uyarınca, tam bölünme suretiyle tasfiyesiz infisah edecek olan (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihli bilançosunda mevcut pasif kıymetlerinin (borçlarının) de kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme neticesinde kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devrinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilanço ve mizanında kayıtlı pasif bilanço kalemlerine ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

✓ Mali Borçlar

Bölünen Şirket'in mali borçlar hesabının bakiyesini oluşturan 14.802.049,33 TL'nin 7.811.326,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye, 6.990.723,33 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Satıcılar**

Bölünen Şirket'in satıcılar hesabının bakiyesini oluşturan 9.848.078,00 TL'nin 8.355.743,33 TL'si İştirakler A.Ş.'ye, 1.492.334,67 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Diğer Borçlar**

Bölünen Şirket'in diğer borçlar hesabının bakiyesini oluşturan 528.188,67 TL'nin 413.596,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye, 114.592,67 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Alınan Avanslar**

Bölünen Şirket'in alınan avanslar hesabının bakiyesini oluşturan 1.565.331,33 TL'nin tamamı Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler**

Bölünen Şirket'in ödenecek vergi ve diğer yükümlülükler hesabının bakiyesini oluşturan 179.686,67 TL'nin 15.839,33 TL'si İştirakler A.Ş.'ye, 163.847,34 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

✓ **Gelecek Aylara ait Gelirler ve Gider Tahakkukları**

Bölünen Şirket'in gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları hesabının bakiyesini oluşturan 184.454,67 TL'nin 46.574,00 TL'si İştirakler A.Ş.'ye; 137.880,67 TL'si Üretim A.Ş.'ye devredilmek üzere bölünmeye konu edilmiştir.

D. Tam Bölünmeye Konu (E) A.Ş.'nin Malvarlığının (Kayıtlı) Değerinin Tespiti;

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilanço ve mizanı üzerinden tam bölünme neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye tam bölünme suretiyle devredilecek aktif ve pasif varlıklarının şirket kayıtları içerisindeki varlığı, Bölünen Şirket defterlerinden tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Bölünen Şirket kayıtlarına göre, tam bölünme suretiyle bölünme sonucu kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek aktif ve pasif varlıklar ile bunların kayıtlı değerleri aşağıdaki şekildedir:

	İŞTİRAKLER A.Ş.	ÜRETİM A.Ş.	(E) A.Ş. (BÖLÜNEN ŞİRKET)
I.DÖNEN VARLIKLAR			
A-Hazır Değerler	0	22.081,33	22.081,33
1-Kasa	0	163,33	163,33
2-Alınan çekler	0	106.387,33	106.387,33
3-Bankalar	0	115.530,67	115.530,67
4-Verilen çekler ve Ödeme Emirleri (-)	0	(200.000,00)	(200.000,00)
C-Ticari Alacaklar	42.346,00	7.531.074,00	7.573.420,00
1-Alıcılar	42.346,00	4.791.925,33	4.834.271,33
2-Alacak Senetleri	0	10.666,67	10.666,67
4-Verilen Depozito ve Teminatlar/K.V.	0	64.080,00	64.080,00
5-Diğer Ticari Alacaklar	0	2.664.402,00	2.664.402,00

6-Şüpheli Ticari Alacaklar	0	378.037,33	378.037,33
7-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0	(378.037,33)	(378.037,33)
D-Diğer Alacaklar	27.086.403,33	540.708,67	27.627.112,00
1-Ortaklardan Alacaklar	3.419.606,00	0	3.419.606,00
2-İştiraklerden Alacaklar	23.553.605,33	0	23.553.605,33
3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	112.449,33	0	112.449,33
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	742,67	540.708,67	541.451,34
E-Stoklar	0	2.601.015,33	2.601.015,33
1-İlk Madde ve Malzeme	0	1.919.120,67	1.919.120,67
2-Yarı Mamuller	0	158.167,33	158.167,33
3-Mamuller	0	227.128,67	227.128,67
4-Ticari Mallar	0	4.683,33	4.683,33
7-Verilen Sipariş Avansları	0	291.915,33	291.915,33
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	6.656,00	7.250,00	13.906,00
1- Gelecek Aylara Ait Giderler	6.656,00	7.250,00	13.906,00
H-Diğer Dönen Varlıklar	0	459.544,67	459.544,67
1-Devreden KDV	0	143.214,67	143.214,67
5-Peşin Ödenen Vergiler Ve fonlar	0	152.263,33	152.263,33
4-İş Avansları	0	161.099,33	161.099,33
6-Personel Avansları	0	2.967,34	2.967,34
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	27.135.405,33	11.161.674,00	38.297.079,33
A.Ticari Alacaklar	0	2.847,33	2.847,33
4-Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2.847,33	2.847,33
C-Mali Duran Varlıklar	10.723.011,34	0	10.723.011,34
1-Bağlı Menkul Kıymetler	133,34	0	133,34
3-İştirakler	6.954.215,33	0	6.954.215,33
6-Bağlı Ortaklıklar	4.393.662,67	0	4.393.662,67
7-Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri (-)	(625.000,00)	0	(625.000,00)
D-Maddi Duran Varlıklar	863.832,66	679.426,67	1.543.259,33
3-Binalar	591.944,00	0	591.944,00
4-Tesis,Makine ve Cihazlar Taşıtlar	0	1.026.040,67	1.026.040,67
5-Taşıtlar	397.084,00	70.525,33	467.609,33
6-Demirbaşlar	218.752,66	816.109,34	1.034.862,00
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	(343.948,00)	(1.233.248,67)	(1.577.196,67)
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	40.622,67	731.773,33	772.396,00
1-Haklar	96.114,67	1.123.898,00	1.220.012,67
3-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0	955,33	955,33
5-Özel Maliyetler	45.001,33	836.444,67	881.446,00
7-Birikmiş Amortismanlar(-)	(100.493,33)	(1.229.524,67)	(1.330.018,00)

DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	11.627.466,67	1.414.047,33	13.041.514,00
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33
A-Mali Borçlar	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
1-Banka Kredileri	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
B-Ticari Borçlar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
1-Satıcılar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
C-Diğer Borçlar	413.596,00	114.592,67	528.188,67
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar	392.182,00	0	392.182,00
4-Personele Borçlar	21.414,00	114.592,67	136.006,67
D-Alınan Avanslar	0	1.565.331,33	1.565.331,33
1-Alınan Sipariş Avansları	0	1.565.331,33	1.565.331,33
F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	15.839,33	163.847,34	179.686,67
1-Ödenecek Vergi ve fonlar	6.678,00	94.342,67	101.020,67
2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	9.161,33	41.510,67	50.672,00
3-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	0	27.994,00	27.994,00
H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
2-Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	16.643.078,66	10.464.710,01	27.107.788,67
A-Ödenmiş Sermaye	2.745.303,34	546.646,66	3.291.950,00
1-Sermaye	2.524.220,00	475.780,00	3.000.000,00
3-Sermaye Dzl.Olumlu Farkları	221.083,34	70.866,66	291.950,00
C-Kar Yedekleri	15.491.650,00	393.476,00	15.885.126,00
1-Yasal Yedekler	0	256.633,33	256.633,33
3-Olağanüstü Yedekler	0	1.374,67	1.374,67
5-Özel Fonlar	15.491.650,00	135.468,00	15.627.118,00
D-GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
1-Geçmiş Yıllar Karları	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
F-DÖNEM NET KARI(ZARARI)	651.720,66	(348.820,00)	302.900,66
1-Dönem Net Karı	651.720,66	0	651.720,66
2-Dönem Net Zararı(-)	0	(348.820,00)	(348.820,00)
ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI	22.119.793,34	2.111.011,32	24.230.804,66
PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33

Tam bölünmeye konu edilen Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihi itibariyle aktiflerinin (varlıklarının) toplamının 51.338.593,33 TL ve yine 31.12.2012 tarihi itibariyle pasiflerinin (kaynaklarının) toplamının 51.338.593,33 TL olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değeri 51.338.593,33 TL olan aktifleri (varlıkları) ile 31.12.2012 tarihi itibarıyla kayıtlı değerinin ise 51.338.593,33 TL olan pasiflerinden (kaynakları) oluşan malvarlığının, tam bölünme sonucunda kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye, TTK'nın 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasının a bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31 Ekim 2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" uyarınca kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle devredilmesi planlanmıştır.

Tam bölünme işlemi neticesinde Bölünen Şirket'in tasfiyesiz infisahının ardından bölünme suretiyle yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.'ye devredilecek malvarlığının 38.762.872,00 TL tutarındaki aktiften ve 38.762.872,00 TL tutarındaki pasiften oluştuğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Tam bölünme işlemi neticesinde Bölünen Şirket'in tasfiyesiz infisahının ardından bölünme suretiyle yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.'ye devredilecek malvarlığının ise 12.575.721,33 TL tutarındaki aktiften ve 12.575.721,33 TL tutarındaki pasiften oluştuğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. Hisselerin Değiş Tokuş Oranı ve Değişim Birimi Tespiti:

Bölünen Şirket'in tam bölünme suretiyle 31.12.2012 tarihli mali tablolarında kayıtlı malvarlığını kayıtlı değerlerden devredecek olması ve bu kapsamda tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle; tam bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacağı; değiştirme birimi (1) olarak uygulanacağı ve herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyeceği sonucuna varılmıştır.

Bu yöntemin başkaca yöntemler ile (örneğin özkaynak değerleri veya gerçek değerlere göre hesaplanacak yöntemler ile) karşılaştırılmasına gerek bulunmadığı; böylelikle uygulanan yöntemin ve bu yöntemle göre hesaplanan değiştirme biriminin 1 (bir) olarak belirlenmesinin adil ve yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.

F. Tam Bölünme İşlemi Neticesinde Bölünen Şirket'in Tasfiyesiz İnfisahı

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli mali tablosu uyarınca bütün malvarlığının, alacaklarının ve borçlarının kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek olması nedeniyle; Bölünen Şirket bünyesinde herhangi bir malvarlığı, alacak yahut borç kalmayacağı ve Bölünen Şirket'in tam bölünme işlemi neticesinde tasfiyesiz olarak infisah ederek sicilden terkin edileceği sonucuna varılmıştır.

G. Tam Bölünme İşlemi Uyarınca (E) A.Ş.'nin Alacaklılarının ve Alacak Haklarının Tespiti:

Tarafımıza sunulan mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilen inceleme neticesinde, Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunda yer alan tüm borçların tam bölünme suretiyle kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredileceği; tam bölünme sonucunda kurulacak

İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verileceği anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, Bölünen Şirket'in tam bölünme suretiyle tasfiyesiz olarak infisah etmesi neticesinde 31.12.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı borçlarına ilişkin alacaklılarının haklarına hanel gelmeyeceği, dolayısıyla TTK'nın 175/2. maddesi gereği, alacaklıların haklarının teminat altına alınma yükümü bulunmadığı tespit edilmiştir.

H. Tam Bölünme İşlemi Neticesinde Yeni Kurulacak Olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'nin Sermayesi ve Ortaklık Yapısı

Bölünün Şirket bünyesinde bulunan malvarlığı, borçlar ve alacakların şirketin 31.12.2012 tarihli bilançoları esas alınmak suretiyle; kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devrinin planlandığı anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, tam bölünme sebebiyle eşzamanlı olarak kurulacak İştirakler A.Ş.'nin sermayesi, 2.524.220,00 TL, Üretim A.Ş.'nin sermayesi ise 475.780,00 TL olacaktır.

Yeni kurulacak şirketlerin kuruluş işlemleri, Bölünme Planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır.

Yeni kurulacak şirketlerden İştirakler A.Ş. tarafından, bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 2.524.220 adet, Üretim A.Ş. tarafından ise her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 475.780 adet nama yazılı hisse çıkarılacak olup bu hisseler Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecektir.

Bu kapsamda, Bölünen Şirket nezdinde gerçekleştirilecek tam bölünme işlemlerinin TTK'nın 161. maddesi uyarınca "oranların korunduğu bölünme" olduğu sonucuna varılmıştır.

Buna göre, yeni kurulacak İştirakler A.Ş.'nin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı (%)
	2.095.102,60	83
	353.390,80	14
	25.242,20	1
	25.242,20	1
	25.242,20	1
TOPLAM	2.524.220,00	100

Yeni kurulacak Üretim A.Ş.'nin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı (%)
	394.897,40	83
	66.609,20	14
	4.757,80	1
	4.757,80	1
	4.757,80	1
TOPLAM	475.780,00	100

V. SONUÇ

Talep konusu işlemde, (E) A.Ş.'nin bütün malvarlığını, alacakları ve borçlarının 31.12.2012 tarihli bilanço ve mali tablolarındaki kayıtlı değerleri üzerinden, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan onay alınması şartıyla, TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, KVK'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde, tam bölünme suretiyle; tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilmesi öngörülmüştür.

Dolayısıyla, Bölünen Şirket'in talebine uygun olarak, tam bölünme kapsamında Bölünen Şirket'e ait 31.12.2012 tarihli bilanço ve mizan esas alınmak suretiyle malvarlığı bölümleri değerlerinin, şayet bölünen şirketin tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı malvarlığının bulunması halinde bunların değerlerinin, bölünen şirketin bölünme dışında kalan malvarlığının olmadığı ve bölünmede oranların korunup korunmadığına hususlarının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede;

- 1) Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 24.230.804,66 TL'dir.
- 2) Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin esas sermayesi olan 3.000.000,00 TL'nin tamamının ödenmiş olduğu; TTK'nın 376. maddesi yönünden, tespit edilen 3.000.000,00 TL'lik ödenmiş sermayenin 24.230.804,66 TL'lik şirket özvarlığı içinde korumakta olduğu, böylece tam bölünmeye engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 3) Tam bölünme işleminin (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 bilançosunda yer alan varlıkların ve borçların bu tarihteki kayıtlı değerleri üzerinden yapılacağı, tam bölünme kapsamında tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket (E) A.Ş.'ye ait aktif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket (E) A.Ş.'ye ait pasif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; bu kapsamda Bölünen (E) A.Ş. bünyesinde bulunan ve tam bölünme suretiyle devredilecek aktif toplamının 51.338.593,33 TL ve pasif toplamının 51.338.593,33 TL olduğu ve bu hususların şirket kayıtları ve ticari defterleri ile uyumlu olduğu tespit edilmiştir.
- 4) 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL aktif ile 51.338.593,33 TL pasiften oluşan Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin malvarlığının tüm aktif ve pasifleri ile tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilmesi işleminin TTK'nın 159 ile 179. maddeleri, KVK'nın 19/(a) ve 20. maddeleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine ve diğer ilgili yasal mevzuatlara uygun olduğu tespit edilmiştir.
- 5) Tam bölünme kapsamında bölünmeye konu olan aktif ve pasif değerlerinin işbu Raporumuzun (C) ve (D) Bölümlerinde belirtildiği şekilde olduğu ve raporun söz konusu bölümlerinde belirtilenler haricinde Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin tam bölünme dışında kalan malvarlığının bulunmadığı tespit edilmiştir.

- 6) Bölünme Bilançosunun tarihi ile bölünme kararının tescil edileceği tarih arasında Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin malvarlığında meydana gelebilecek değişiklikler, yeni kurulacak sermaye şirketlerine özvarlık payları oranında kaydedilecektir.
- 7) Tam bölünme işlemi neticesinde, yeni kurulacak şirketlerin kuruluş işlemleri, Bölünme Planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır.
- 8) Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş sermayesi, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 2.524.220,00 TL olacağı tespit edilmiştir.
- 9) Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.'nin kuruluş sermayesi, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 475.780,00 TL olacağı tespit edilmiştir.
- 10) Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin tam bölünme suretiyle 31.12.2012 tarihli mali tablolarında kayıtlı malvarlığını kayıtlı değerlerden devredecek olması ve bu kapsamda tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle; değiştirme birimi (1) olarak uygulanacak olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyeceği; bu yöntemin başkaca yöntemler ile (örneğin özkaynak değerleri veya gerçek değerlere göre hesaplanacak yöntemler ile) karşılaştırılmasına gerek bulunmadığı ve böylelikle uygulanan yöntemin ve bu yönteme göre hesaplanan değiştirme biriminin 1 (bir) olarak belirlenmesinin adil ve yeterli olduğu sonucuna varılmıştır.
- 11) İncelenen tam bölünme işlemi nedeniyle, Bölünen Şirket (E) A.Ş. nezdinde alacaklıların haklarının tehlikeye düşmeyeceği sonucuna varıldığından TTK'nın 175/2. maddesi gereği, alacaklıların haklarının teminat altına alınma yükümü bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 12) Bu kapsamda, Bölünen Şirket (E) A.Ş. nezdinde gerçekleştirilecek tam bölünme işleminin TTK'nın 161. maddesi uyarınca "oranların korunduğu bölünme" olduğu sonucuna varılmıştır.
- 13) Tam bölünme neticesinde, yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'nin sermaye tutarı ile sermaye pay ve oranlarının rapor içinde belirtildiği şekilde olduğu tespit edilmiştir.
- 14) Tam bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve tam bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Saygılarımızla,

..... YMM A.Ş.

.....

Yeminli Mali Müşavir

Ek 16. Tam Bölünme Planı

(E) A.Ş.

TAM BÖLÜNME PLANI

MADDE 1: TAM BÖLÜNME PLANININ KONUSU

İşbu Tam Bölünme Planı (“Plan”) konusunu, İstanbul Ticaret Sicili Memurluğunun ... sicil numarasında kayıtlı ve ... adresinde mukim (E) A.Ş.’nin (“Bölünen Şirket”), bilançosunda yer alan bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (“TTK”)’nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (“KVK”)’nın “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde gerçekleştirilecek tam bölünme işlemi neticesinde kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef iki sermaye şirketine (İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.) devri hususu teşkil etmektedir.

Plan, Bölünen Şirket nezdinde yukarıdaki mevzuat hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek tam bölünme işlemine ilişkin olarak tarafların hak ve yükümlülükleri ile söz konusu tam bölünme işleminin hüküm ve şartlarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE 2: PLANA KONU TAM BÖLÜNME İŞLEMİ

İşbu plan ile çerçevesi çizilen tam bölünme işlemi uyarınca; Bölünen Şirket’in bilançosunda yer alan bütün malvarlığı, alacakları ve borçları tam bölünme suretiyle net kaydi değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef iki sermaye şirketine devredilecek ve karşılığında Bölünen Şirket’in ortaklarına yeni şirketlerin sermayelerini temsil eden hisseler, hisseleri oranında intikal ettirilecektir.

İşbu plana konu tam bölünme işlemi, TTK’nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, KVK’nın “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda, (E) A.Ş. Yönetim Kurulu’nun 12.02.2013 tarih ve ... sayılı kararı ile Şirketin 31.12.2012 tarihli bilançosunda yer alan bütün malvarlığı, alacakları ve borçlarının, yeni kurulacak tam mükellef iki sermaye şirketine devrine yönelik sair işlemlerin başlamasına yönelik karar alınmıştır.

MADDE 3: TAM BÖLÜNME İŞLEMİNE ESAS MALİ TABLOLAR

Tam bölünme işlemine esas alınacak olan, (E) A.Ş.'nin bilançosu, 31.12.2012 tarihli yasal defterlerdeki kayıtlar esas alınmak suretiyle hazırlanmıştır.

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosuna kayıtlı bütün malvarlığı, alacak ve borçlarını, Madde 4'te atıf yapılan 05.03.2013 tarihli ve sayılı Yeminli Mali Müşavir Raporu ile de tevsik olunduğu üzere; yeni kurulacak tam mükellef iki sermaye şirketine devredilecektir.

MADDE 4: YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR RAPORU

İşbu plana dayanak 05.03.2013 tarih ve ... sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu mucibince;

- Şirketin sermayesinin tamamının ödenmiş olduğu ve sermayesinin özvarlığı içerisinde korunmakta olduğu,
- Yeni kurulacak şirketlerin kuruluş işlemlerinin, bölünme planının Bölünen Şirket'in Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacağı,
- 31.12.2012 tarihli mali tabloya göre İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye yapılacak malvarlığı, alacak ve borç devirlerinin işletme bütünlüğü korunacak şekilde yapılacağı,
- Bölünme işlemi nedeniyle yeni kurulacak şirketlerden İştirakler A.Ş.'nin sermayesinin 2.524.220,00 TL ve Üretim A.Ş.'nin sermayesinin 475.780,00 TL tutarında olacağı,
- İştirakler A.Ş. tarafından bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 2.524.220 adet, Üretim A.Ş. tarafından her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 475.780 adet nama yazılı hisse çıkarılacağı ve bu hisselerin (E) A.Ş.'nin ortaklarına (E) A.Ş.'deki hisseleri oranında verileceği,
- Bölünen Şirket (E) A.Ş.'nin bu suretle tasfiyesiz olarak infisah edeceği,
- Tam bölünme için öngörülen yöntemlerin uygun ve yeterli olduğu,
- Tam bölünme işlemine yasal bir engel bulunmadığı

hususları tespit edilmiştir.

MADDE 5: TAM BÖLÜNMEYE KONU MALVARLIĞI

İşbu tam bölünmeye konu Bölünen Şirket'in bütün malvarlığı, alacakları ve borçlarının değerinin belirlenmesinde, kayıtlı değerler dikkate alınacaktır.

Söz konusu kayıtlı değerler yukarıda belirtilen 05.03.2013 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporunda belirlenmiş bulunmaktadır.

Bu kapsamda Bölünen Şirket nezdinde gerçekleştirilecek tam bölünme sonrasında İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek bilanço kalemleri aşağıdaki şekilde olacaktır;

	İŞTİRAKLER A.Ş.	ÜRETİM A.Ş.	(E) A.Ş. (BÖLÜNEN ŞİRKET)
I.DÖNEN VARLIKLAR			
A-Hazır Değerler	0	22.081,33	22.081,33
1-Kasa	0	163,33	163,33
2-Alınan çekler	0	106.387,33	106.387,33
3-Bankalar	0	115.530,67	115.530,67
4-Verilen çekler ve Ödeme Emirleri	0	(200.000,00)	(200.000,00)
C-Ticari Alacaklar	42.346,00	7.531.074,00	7.573.420,00
1-Alıcılar	42.346,00	4.791.925,33	4.834.271,33
2-Alacak Senetleri	0	10.666,67	10.666,67
4-Verilen Depozito ve Teminatlar/K.V.	0	64.080,00	64.080,00
5-Diğer Ticari Alacaklar	0	2.664.402,00	2.664.402,00
6-Şüpheli Ticari Alacaklar	0	378.037,33	378.037,33
7-Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	0	(378.037,33)	(378.037,33)
D-Diğer Alacaklar	27.086.403,33	540.708,67	27.627.112,00
1-Ortaklardan Alacaklar	3.419.606,00	0	3.419.606,00
2-İştiraklerden Alacaklar	23.553.605,33	0	23.553.605,33
3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	112.449,33	0	112.449,33
5-Diğer Çeşitli Alacaklar	742,67	540.708,67	541.451,34
E-Stoklar	0	2.601.015,33	2.601.015,33
1-İlk Madde ve Malzeme	0	1.919.120,67	1.919.120,67
2-Yarı Mamuller	0	158.167,33	158.167,33
3-Mamuller	0	227.128,67	227.128,67
4-Ticari Mallar	0	4.683,33	4.683,33
7-Verilen Sipariş Avansları	0	291.915,33	291.915,33
G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	6.656,00	7.250,00	13.906,00
1- Gelecek Aylara Ait Giderler	6.656,00	7.250,00	13.906,00
H-Diğer Dönen Varlıklar	0	459.544,67	459.544,67
1-Devreden KDV	0	143.214,67	143.214,67
5-Peşin Ödenen Vergiler Ve fonlar	0	152.263,33	152.263,33
4-İş Avansları	0	161.099,33	161.099,33
6-Personel Avansları	0	2.967,34	2.967,34
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	27.135.405,33	11.161.674,00	38.297.079,33
A.Ticari Alacaklar	0	2.847,33	2.847,33
4-Verilen Depozito ve Teminatlar	0	2.847,33	2.847,33
C-Mali Duran Varlıklar	10.723.011,34	0	10.723.011,34
1-Bağlı Menkul Kıymetler	133,34	0	133,34
3-İştirakler	6.954.215,33	0	6.954.215,33
6-Bağlı Ortaklıklar	4.393.662,67	0	4.393.662,67
7-Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri	(625.000,00)	0	(625.000,00)
D-Maddi Duran Varlıklar	863.832,66	679.426,67	1.543.259,33
3-Binalar	591.944,00	0	591.944,00
4-Tesis,Makine ve Cihazlar Taşıtlar	0	1.026.040,67	1.026.040,67
5-Taşıtlar	397.084,00	70.525,33	467.609,33
6-Demirbaşlar	218.752,66	816.109,34	1.034.862,00
8-Birikmiş Amortismanlar (-)	(343.948,00)	(1.233.248,67)	(1.577.196,67)
E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	40.622,67	731.773,33	772.396,00
1-Haklar	96.114,67	1.123.898,00	1.220.012,67
3-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0	955,33	955,33

5-Özel Maliyetler	45.001,33	836.444,67	881.446,00
7-Birikmiş Amortismanlar(-)	(100.493,33)	(1.229.524,67)	(1.330.018,00)
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	11.627.466,67	1.414.047,33	13.041.514,00
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33
A-Mali Borçlar	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
1-Banka Kredileri	7.811.326,00	6.990.723,33	14.802.049,33
B-Ticari Borçlar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
1-Satıcılar	8.355.743,33	1.492.334,67	9.848.078,00
C-Diğer Borçlar	413.596,00	114.592,67	528.188,67
3-Bağlı Ortaklıklara Borçlar	392.182,00	0	392.182,00
4-Personele Borçlar	21.414,00	114.592,67	136.006,67
D-Alınan Avanslar	0	1.565.331,33	1.565.331,33
1-Alınan Sipariş Avansları	0	1.565.331,33	1.565.331,33
F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	15.839,33	163.847,34	179.686,67
1-Ödenecek Vergi ve fonlar	6.678,00	94.342,67	101.020,67
2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	9.161,33	41.510,67	50.672,00
3-Vadesi Geçmiş Ert. veya Taksit. Vergi ve Diğer Yükümlülükler	0	27.994,00	27.994,00
H-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
2-Gider Tahakkukları	46.574,00	137.880,67	184.454,67
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	16.643.078,66	10.464.710,01	27.107.788,67
A-Ödenmiş Sermaye	2.745.303,34	546.646,66	3.291.950,00
1-Sermaye	2.524.220,00	475.780,00	3.000.000,00
3-Sermaye Dzl.Olumlu Farkları	221.083,34	70.866,66	291.950,00
C-Kar Yedekleri	15.491.650,00	393.476,00	15.885.126,00
1-Yasal Yedekler	0	256.633,33	256.633,33
3-Olağanüstü Yedekler	0	1.374,67	1.374,67
5-Özel Fonlar	15.491.650,00	135.468,00	15.627.118,00
D-GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
1-Geçmiş Yıllar Karları	3.231.119,34	1.519.708,66	4.750.828,00
F-DÖNEM NET KARI(ZARARI)	651.720,66	(348.820,00)	302.900,66
1-Dönem Net Karı	651.720,66	0	651.720,66
2-Dönem Net Zararı(-)	0	(348.820,00)	(348.820,00)
ÖZ KAYNAKLAR TOPLAMI	22.119.793,34	2.111.011,32	24.230.804,66
PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	38.762.872,00	12.575.721,33	51.338.593,33

Bunların dışında, Şirket'in herhangi bir malvarlığı, borcu yahut alacağı bulunmamaktadır.

MADDE 6: BÖLÜNME SONRASI YAPI

05.03.2013 tarih ve ... sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu ile tam bölünme işlemlerinde Bölünen Şirket'in mevcut ortaklarının haklarının korunacağı anlaşılmıştır.

Bölünen Şirket bünyesinde bulunan malvarlığı, borçlar ve alacakların 31.12.2012 tarihli bilançoda kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş.'ye devri işbu Plan'ın Bölünen Şirket'in Genel Kurul toplantısında onaylanması ile karara bağlanacak ve Ticaret Sicili Memurluğu nezdinde tescille yürürlüğe girecektir.

Bu kapsamda, tam bölünme sebebiyle eşzamanlı olarak kurulacak İştirakler A.Ş.'nin sermayesi 2.524.220,00 TL ve Üretim A.Ş.'nin sermayesi 475.780,00 TL tutarında olacaktır.

Yeni kurulacak şirketlerin kuruluş işlemleri, Bölünme Planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır.

Yeni kurulacak şirketlerden İştirakler A.Ş tarafından, bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 2.524.220 adet, Üretim A.Ş. tarafından ise her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 475.780 adet nama yazılı hisse çıkarılacak olup bu hisseler Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecektir.

Buna göre, yeni kurulacak İştirakler A.Ş.'nin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı (%)
	2.095.102,60	83
	353.390,80	14
	25.242,20	1
	25.242,20	1
	25.242,20	1
TOPLAM	2.524.220,00	100

Yeni kurulacak Üretim A.Ş.'nin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı (%)
	394.897,40	83
	66.609,20	14
	4.757,80	1
	4.757,80	1
	4.757,80	1
TOPLAM	475.780,00	100

MADDE 7: TASFİYESİZ İNFİSAH

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli mali tablosu uyarınca bütün malvarlığı, alacakları ve borçları yeni kurulacak olan iki sermaye şirketine devredeceğinden, şirket bünyesinde herhangi bir malvarlığı, alacak yahut borç kalmayacak, Bölünen Şirket tasfiyesiz olarak infisah edecektir sicilden terkin edilecektir.

MADDE 8: PAYLARIN DEĞİŞİM ORANI ve DENKLEŞTİRME TUTARI

Bölünen Şirket paylarının değişim oranı 1 (bir) olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmesine gerek bulunmamaktadır. Bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

MADDE 9: DEVRALAN'IN İNTİFA SENEDİ, OYDAN YOKSUN PAY ve ÖZEL HAK SAHİPLERİNE TAHSİS ETTİĞİ HAKLAR

Yeni kurulacak şirketler nezdinde intifa senedi, oydan yoksun pay ve özel hak sahipleri bulunmamaktadır.

MADDE 10: PAYLARININ DEĞİŞİM TARZI

Tam bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

MADDE 11: KAR PAYI

Yeni kurulacak olan şirketler, tam bölünme suretiyle Bölünen Şirket'in malvarlığı, alacak ve borçlarına ilişkin olarak bölünmenin tescil tarihinden itibaren dağıtılacak kar paylarını almaya hak kazanacaktır. Bu durum işbu planın onaylanacağı Genel Kurul kararında yer alacaktır.

MADDE 12: BÖLÜNEN ŞİRKETİN İŞLEM VE EYLEMLERİNİN YENİ KURULACAK ŞİRKETLER HESABINA YAPILMIŞ SAYILACAĞI TARİH

Bölünen Şirket'in Genel Kurulu tarafından tam bölünme işleminin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescil tarihi olan bölünme tarihinden itibaren Bölünen Şirket'in işlem ve eylemleri yeni kurulacak olan şirketler hesabına yapılmış sayılacaktır.

MADDE 13: YÖNETİM ORGANLARI ÜYELERİNE, MÜDÜRLERE, YÖNETİM HAKKINA SAHİP DİĞER KİŞİLERE VE DENETÇİLERE TANINAN ÖZEL MENFAATLER

Bölünen Şirket'in esas sözleşmesinde belirtilen hususlar hariç işbu bölünme işlemi nedeniyle yönetim organları üyelerine, müdürlere, yönetim hakkına sahip diğer kişilere ve denetçilere herhangi özel bir yarar sağlanmayacaktır.

MADDE 14: BÖLÜNMENİN İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE İÇERİĞİ

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihi itibarıyla bordrolanmakta olan personelin isimleri ve bu personelden hangilerinin İştirakler A.Ş.'ye hangilerinin Üretim A.Ş.'ye geçeceği tam bölünme planının ekinde gösterilmiştir.

İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. Ek'de isimleri yazılı personel hakkında İş Kanunu'nun "*İşyerinin veya bir bölümünün devri*" başlıklı 6. maddesi ve ilgili mevzuat hükümlerini göz önünde bulundurarak yerine getirecektir.

Ek'de yer alan listede gösterilen personel, tam bölünme işlemi dahilinde devrolunacağından bu personelin Bölünen Şirket nezdinde doğmuş tüm ücret (aylık, izin, v.b.), tazminat (ihbar, kıdem, v.b.), ve sair özlük hakları aynen korunacak ve personelin bu bölünme nedeniyle zarar görmesine mahal verilmeyecektir.

31.12.2012 tarihi ile tam bölünmenin tescil tarihi arasında geçecek süre zarfında, bu personelden iş akdi herhangi bir sebeple sona eren olursa, Bölünen Şirket, varsa bu personel ile ilgili borçlardan sorumlu olacaktır.

Öte yandan, 31.12.2012 tarihi ile tam bölünmenin tescil tarihi arasında geçecek süre zarfında gerçekleştirilen işe alımlara ilişkin olarak; söz konusu personelin istihdam yeri göz önüne alınarak, personelin tam bölünme neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devri gerçekleştirilecektir.

MADDE 15: BÖLÜNEN ŞİRKET'İN TARAF OLDUĞU SÖZLEŞMELER, YAZILI İZİN VE HAKLAR

31.12.2012 tarihine kadar Bölünen Şirket tarafından akdedilen sözleşmeler, temin edilen yazılı izin, onay ve yetki belgeleri, iş bitirmeler, sigorta poliçeleri, banka teminat mektupları, garanti taahhütnameleri, çek, bono v.b kıymetli evraklara tam bölünme işlemi neticesinde işbu bölünme planı ekinde yer verilmiş olduğu şekilde bölünme sonrası kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecektir.

31.12.2012 tarihinden önce imzalanmakla birlikte ekli listede belirtilmeyen ve 31.12.2012 tarihi ile tam bölünmenin tescil tarihi arasında geçecek süre zarfında Bölünen Şirket tarafından akdedilen sözleşmeler, temin edilen yazılı izin, onay ve yetki belgeleri, iş bitirmeler, sigorta poliçeleri, banka teminat mektupları, garanti taahhütnameleri, çek, bono v.b kıymetli evraklar; söz konusu sözleşme, yazılı izin, onay ve yetki belgeleri, iş bitirmeler, sigorta poliçeleri, banka teminat mektupları, garanti taahhütnameleri, çek, bono v.b kıymetli evrakın faaliyete ilişkin olması durumunda Üretim A.Ş.'ye; iştirak yatırımlarına ilişkin olması durumunda İştirakler A.Ş.'ye tüm hak ve vecibeleri ile devri gerçekleştirilecektir.

MADDE 16: BÖLÜNEN ŞİRKET'İN TARAF OLDUĞU DAVALAR VE İCRA TAKİPLERİ

Bölünen Şirket'in taraf olduğu ve işbu bölünme planı ekinde yer verilmekte olan davalara ve icra takiplerine ilişkin olarak; tam bölünme işlemi neticesinde tabloda belirtilmiş olduğu şekilde taraf değişikliği gerçekleştirilecektir.

Öte yandan, herhangi bir sebeple listede bulunmayan ve/veya 31.12.2012 tarihi ile tam bölünmenin tescil tarihi arasında geçecek süre zarfında Bölünen Şirket'in davacı/davalı/müdahil/borçlu/alacaklı olarak taraf olduğu davalara ve icra takiplerine ilişkin olarak, dava veya icra takip konusunun faaliyete ilişkin olmasında davanın veya icra takibinin tarafı Üretim A.Ş.; dava veya icra takibi konusunun iştiraklere ilişkin olması durumunda ise İştirakler A.Ş. olarak değişecektir.

MADDE 17: ŞİRKETİN ŞUBELERİ, İRTİBAT BÜROLARI VE FABRİKALARI

Bölünen Şirket'in şubesi Üretim A.Ş.'ye; ... kurulu irtibat ofisi İştirakler A.Ş.'ye tüm hak ve vecibeleri ile devri gerçekleştirilecektir.

MADDE 18: BÖLÜNMENİN GEÇERLİLİĞİ

İşbu Tam Bölünme, Bölünen Şirket Genel Kurulu tarafından bölünmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili ile geçerlilik kazanacak olup tescil tarihi bölünme tarihi olarak kabul edilecektir.

MADDE 19: BÖLÜNMEYE KONU MALVARLIĞININ DEVRİ

Bölünme konusunu teşkil eden ve Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunda yer alan malvarlığı, alacak ve borçlar, işbu bölünme planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanmasını takiben kurulacak şirketlere devredilecek olup yeni kurulacak olan şirketlerin kuruluş işlemleri, bölünme planının Bölünen Şirket'in Genel Kurulu'nda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır. Bölünme Bilançosunun tarihi ile bölünme kararının tescil edileceği tarih arasında Bölünen Şirket'in faaliyetlerine devam edecek olması sebebiyle malvarlığında meydana gelebilecek değişiklikler, dağılım planına paralel olarak ve servet dengelerini koruyacak şekilde İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. hesaplarına nakledilecektir.

MADDE 20: ALACAKLILARIN KORUNMASI

Bölünen Şirket'in tüm malvarlığı, alacak ve borçları yeni kurulacak tam mükellef İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye kayıtlı değerleri üzerinden devredileceğinden, İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. Bölünen Şirket'in mevcut borçlarının ödenmesinden müteselsilen sorumlu olacaklardır.

MADDE 21: VERGİ BORÇLARINDAN DOĞAN SORUMLULUK

Yeni kurulacak olan şirketler, KVK'nın 20. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Bölünen Şirket'in bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından sorumlu olacaktır. Bu durum bir taahhütname ile vergi dairesine yasal süresi içerisinde bildirilecektir.

MADDE 22: GENEL KURUL İÇİN AZAMİ SÜRE

Bölünen Şirket Genel Kurulu, Yönetim Kurulu tarafından, işbu planın imzalanmasını takiben 15.07.2013 tarihine kadar, ilgili mevzuatın öngördüğü sürelerle uygun olarak toplanacaktır.

MADDE 23: YÜKÜMLÜLÜKLERİN GEREĞİ GİBİ İFA EDİLMEMESİ

Bölünen Şirket ve yeni kurulacak şirketler, bölünme planında belirtilen yükümlülüklerini haklı bir sebep olmaksızın yerine getirmedikleri takdirde, diğer tarafların maruz kaldıkları zararları ayrı ayrı ödeyeceklerdir.

MADDE 24: İMZA

İşbu "Bölünme Planı", [3] nüsha halinde düzenlenmiş olup Bölünen Şirket'in genel kuruluna ayrı nüsha sunularak, onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir. Bu bölünme planı, 4684 sayılı Kanun ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun (2) sayılı tablosuna eklenen hüküm (IV- 17 no.lu pozisyon) uyarınca damga vergisinden istisna olacaktır.

İSTANBUL, 07.03.2013

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 17. Tam Bölünme Planının İmzalanması Hakkında Yönetim Kurulu Kararı

(E) A.Ş.

YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO :
TOPLANTI TARİHİ : 07.03.2013
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ : Tam bölünme planının imzalanması
TOPLANTIYA KATILANLAR :

KARARIN METNİ :

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı. Şirket ana sözleşmesinde öngörülen Yönetim Kurulu toplantı nisabının gerçekleştiği görüldü.

Şirket yönetiminin 12.02.2013 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde başlanılan tam bölünme işlemlerine ilişkin olarak; 05.03.2013 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir Raporu ile de mevzuat hükümlerine uygunluğu tespit edilen tam bölünme planının Yönetim Kurulumuzca imzalanmasına, Genel Kurul'un onayına sunulmasına ve devamında tam bölünme işlemlerinin tamamlanmasını teminen gerekli işlemlerin icrasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 18. Tam Bölünme Raporu

(E) A.Ş.

TAM BÖLÜNME RAPORU

(E) A.Ş (“Bölünen Şirket”) 12.02.2013 tarih ve sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu’ndan onay alınması şartıyla, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (“TTK”)’nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (“KVK”)’nın “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde, tasfiyesiz olarak infisah etmek suretiyle bütün malvarlığını, alacaklarını ve borçlarını kayıtlı değerleri üzerinden tam bölünme suretiyle yeni kurulacak iki sermaye şirketine (İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş.) devredilmesine ve bu kapsamda bölünme işlemleri için gerekli yasal muamelelerin yapılarak ilgili mercilere başvurulmasına oybirliği ile karar vermiştir.

Bu kapsamda, (E) A.Ş. ilgili mevzuat gereği tam bölünme işlemine ilişkin olarak Yeminli Mali Müşavir (“YMM”) raporu temin etmiştir. Bahsi geçen 05.03.2013 tarihli ve sayılı YMM raporunda özet olarak:

- Bölünen Şirket’in 31.12.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 24.230.804,66 TL olduğu,
- Bölünen Şirket’in esas sermayesi olan 3.000.000,00 TL’nin tamamının ödenmiş olduğu; TTK’nın 376. maddesi yönünden, tespit edilen 3.000.000,00 TL’lik ödenmiş sermayenin 24.230.804,66 TL’lik şirket özvarlığı içinde korumakta olduğu, böylece tam bölünmeye engel bir durumun bulunmadığı,
- Tam bölünme işleminin, Bölünen Şirket’in 31.12.2012 bilançosunda yer alan varlıkların ve borçların bu tarihteki kayıtlı değerleri üzerinden yapılacağı, tam bölünme kapsamında tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket’e ait aktif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket (E) A.Ş.’ye ait pasif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; bu kapsamda Bölünen Şirket bünyesinde bulunan ve tam bölünme suretiyle devredilecek aktif toplamının 51.338.593,33 TL ve pasif toplamının 51.338.593,33 TL olduğu,
- 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL aktif ile 51.338.593,33 TL pasiften oluşan Bölünen Şirket malvarlığının tüm aktif ve pasifleri ile tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş’ye devredilmesi işleminin TTK’nın 159 ile 179. maddeleri, KVK’nın 19/(a) ve 20. maddeleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine ve diğer ilgili yasal mevzuatlara uygun olduğu,

- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 2.524.220,00 TL olduğu,
- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 475.780,00 TL olduğu,
- Bölünen Şirket'in tam bölünme suretiyle 31.12.2012 tarihli mali tablolarında kayıtlı malvarlığını kayıtlı değerlerden devredecek olması ve bu kapsamda tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle; değiştirme birimi (1) olarak uygulanacak olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyeceği; bu yöntemin başkaca yöntemler ile karşılaştırılmasına gerek bulunmadığı ve böylelikle uygulanan yöntemin ve bu yöntemle göre hesaplanan değiştirme biriminin 1 (bir) olarak belirlenmesinin adil ve yeterli olduğu,
- Tam bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve tam bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı

hususları tespit edilmiştir.

Bu kapsamda TTK'nın 169. maddesi uyarınca Bölünen Şirket tarafından gerçekleştirilecek olan söz konusu tam bölünme hakkında hazırlanan bölünme raporu, şirketin yönetim kurulunca müzakere edilmiş olup yapılan değerlendirmelerin sonucu aşağıdaki gibidir.

a) Bölünmenin Amacı ve Sonuçları

Bölünen Şirket, şirket ana sözleşmesinin "Amaç ve Konu" başlıklı 3. maddesinde belirtilmiş olduğu üzere; enerji tesisleri, doğalgaz santralleri, iletim dağıtım hatları vb. faaliyetlerle iştigal etmekte olup sınai ve ticari teşebbüslere katılarak resmi, özel ve karma kuruluşlarla ortaklıklar kurmakta veyahut mevcut ortaklıklara iştirak etmektedir.

Dolayısıyla, Bölünen Şirket bünyesinde gerçekleştirilecek tam bölünme işlemi suretiyle şirket içinde birbirinden farklı çalışan birimler (İştirakler ve Üretim Birimleri) birbirinden ayrılarak yeni kurulacak İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek ve bu kapsamda, ölçek ekonomisinden yararlanılarak mevcut karmaşık şirket yapısı basitleştirilerek daha karlı ve verimli bir kuruluş yaratılmış olacaktır.

Bölünen Şirket'in yeniden yapılandırılması ve ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin sağlanması amaçları çerçevesinde, uzmanlaşma ve iş bölümünü sağlamak, maliyeti düşürmek, verimliliği ve üretimi artırmak, tasarruf sağlamak ve yeni pazarlar yaratmak, kısaca ölçek ekonomilerinden yararlanmak amacıyla gerçekleştirilecek tam bölünme işlemi neticesinde, şirket bünyesinde yürütülen birden çok faaliyetinin birbirinden ayrılması sağlanacak olup; sağlıksız büyüme ve neticesinde ortaya çıkabilecek hantal yapı ortadan kaldırılabilir.

Öte yandan, tam bölüne neticesinde kurulacak İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş. arasında gerçekleştirilecek operasyonel işlemler ile işletme genel ilkeleri doğrultusunda daha güçlü bir yapı oluşturulabilecek; üretim fonksiyonunun etkinliği artırılabilir;

iştirak yatırımları ayrı bir şirket altında birleştirilerek daha karlı ve güçlü bir yapıya kavuşturulabilecektir.

b) Bölünme Planı

Bölünen Şirket, 07/03/2013 tarihli Sayılı YKK kararıyla tam bölünme planını imzalamıştır. Anılan Plan uyarınca aşağıdaki hususlar belirlenmiş bulunmaktadır:

- Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihi itibarıyla özvarlığı 24.230.804,66 TL olduğu,
- Tam bölünme işleminin, Bölünen Şirket'in 31.12.2012 bilançosunda yer alan varlıkların ve borçların bu tarihteki kayıtlı değerleri üzerinden yapılacağı, tam bölünme kapsamında tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket'e ait aktif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; tasfiyesiz infisah edecek Bölünen Şirket (E) A.Ş.'ye ait pasif toplamının 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL olduğu; bu kapsamda Bölünen Şirket bünyesinde bulunan ve tam bölünme suretiyle devredilecek aktif toplamının 51.338.593,33 TL ve pasif toplamının 51.338.593,33 TL olduğu,
- Bölünme Bilançosunun tarihi ile bölünme kararının tescil edileceği tarih arasında Bölünen Şirket'in malvarlığında meydana gelebilecek değişikliklerin, yeni kurulacak sermaye şirketlerine özvarlık payları oranında kaydedileceği,
- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 2.524.220,00 TL olduğu,
- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.'nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 475.780,00 TL olduğu,
- Bölünen Şirket'in tam bölünme suretiyle 31.12.2012 tarihli mali tablolarında kayıtlı malvarlığını kayıtlı değerlerden devredecek olması ve bu kapsamda tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle; değiştirme birimi (1) olarak uygulanacağı; herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyeceği.

c) Payların değişim oranları ve gereğinde ödenecek denkleştirme tutarı, devreden şirketin ortaklarının devralan şirketteki hakları:

Bölünen Şirket'in paylarının değişim oranı 1 (bir) olup, herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmesine gerek bulunmamaktadır.

Tam bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

d) Değişim Oranının Saptanmasında, Payların Değerlemesine İlişkin Özellikler:

Tam bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

e) Bölünme Dolayısıyla Ortaklar için Doğacak Olan Ek Ödeme Yükümlülükleri, Diğer Kişisel Edim Yükümlülükleri:

Tam bölünme sebebiyle ortaklar için bir ek ödeme yükümlülüğü veya kişisel bir edim yükümlülüğü doğmayacaktır.

f) Bölünmeye Katılan Şirketlerin Türlerinin Farklı Olması Halinde, Ortakların Yeni Tür Sebebiyle Söz Konusu Olan Yükümlülükleri

Bölünen Şirket ve tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. A.Ş.'dir.

g) Bölünmenin İşçiler Üzerindeki Etkileri ile İçeriği

Gerçekleştirilmesi planlanan tam bölünme işlemi neticesinde, Bölünen Şirket'te çalışmakta olan ve 31.12.2012 tarihi itibarıyla Bölünen Şirket tarafından bordrolanmakta olan personel tam bölünme işlemi neticesinde kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecektir.

Devredilen personeller hakkında, Devralan Şirket tarafından TTK'nın 178. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri yerine getirilecektir.

Söz konusu personelin hangilerinin tam bölünme işlemi neticesinde İştirakler A.Ş.'ye, hangilerinin Üretim A.Ş.'ye devredileceğini gösterir listeye bölünme planı ekinde yer verilmektedir.

h) Bölünmenin, Bölünmeye Katılan Şirketlerin Alacaklıları Üzerindeki Etkileri

Tam bölünme işlemi neticesinde tasfiyesiz olarak infisah edecek olan (E) A.Ş.'nin 31.12.2012 tarihli bilançosunda yer alan tüm borçları tam bölünme suretiyle kayıtlı değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye devredilecek olup; tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına hisseleri oranında verilecektir.

Bu kapsamda, Bölünen Şirket'in tam bölünme suretiyle tasfiyesiz olarak infisah etmesi neticesinde 31.12.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı borçlarına ilişkin alacaklılarının haklarına hanel gelmeyecektir.

i) Bölünen Şirket'in bölünmeye konu olan; tapu, gemi ve fikri mülkiyet sicilleri ile benzeri sicillerde kayıtlı bulunan mal ve haklarının listesi, bunların kayıtlı olduğu siciller ile söz konusu mal ve hakların ilgili sicillerdeki kayıtlarına ilişkin bilgileri içeren beyan:

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı gayrimenkullere ilişkin detaylı bilgilere aşağıda yer verilmiştir:

Tür	İl/İlçe/Mahalle	Pafta/Ada/Parsel	M2	Niteliği	Arsa Payı	Blok/Kat	Bağımsız Blm. No
Tapu							
Tapu							

Bölünen Şirket'in 31.12.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı araçlara ilişkin detaylı bilgiler ise şu şekildedir;

Tür	Plaka	Markası	Ticari Adı	Model Yılı
Taşıt				2011
Taşıt				2010
Taşıt				2010
Taşıt				2010
Taşıt				2011
Taşıt				2011
Taşıt				2010
Motosiklet				2010
Motosiklet				2012

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 19. Tam Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu

08.03.2013

İstanbul Ticaret Sicili Müdürlüğü

Ticaret Sicil No : ...
Ticaret Unvanı : (E) A.Ş
Ticari Adresi : ...

Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimizin Yönetim Kurulunca Bölünme işlemine ilişkin alınan 12/02/2013 tarihli karar doğrultusunda hazırlanan Bölünme Planı, Bölünme Raporu, Son Üç Yılın Finansal Tabloları ile Faaliyet Raporları Genel Kurulun onayına sunulmasından önce iki ay süresince 25/04/2013 tarihinden itibaren adresinde ve şirket merkezimizde ortaklarımızın incelemesine hazır bulundurulacağı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 171 inci maddesi gereğince ilan olunur.

Şirket
Yetkilisi/Yetkilileri
Adı – Soyadı
Kaşe – İmza

Ek 20. Tam Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Yapılan Çağrı

12.03.2013

İstanbul Ticaret Sicili Müdürlüğü

Ticaret Sicil No :
Ticaret Unvanı : (E) A.Ş
Ticari Adresi :

Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimiz 12/02/2013 tarihli Yönetim Kurulu Kararı çerçevesinde Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerine göre tam bölünme işlemi gerçekleştirilecek ve Şirketimizin mal varlığı, alacakları ve borçları yeni kurulacak iki şirkete devredilecektir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 174 ve 175. maddeleri uyarınca; şirketimiz alacaklılarının ellerindeki belgelerle birlikte; ... adresine müracaatla alacaklarının teminata bağlanmasını isteyebilecekleri; ancak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 175. maddesinin 2. fıkrasına göre; bölünme ile Şirketimiz alacaklılarının alacaklarının tehlikeye düşmediği bölünme işlemine ilişkin olarak hazırlanan 05/03/2013 tarih ve ... sayılı Yeminli Mali Müşavir Raporu mucibince ispatlanmış olduğundan Şirketimizin anılan alacakları teminat altına alma yükümlülüğü bulunmadığı ilan olunur.

Şirket
Yetkilisi/Yetkilileri

Adı Soyadı

Kaşe – İmza

Ek 21. Olağanüstü Genel Kurul Çağrısına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı

(E) A.Ş.

YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR TARİHİ : 05/06/2013
KARAR NO :
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTIYA KATILANLAR :

GÜNDEM:

Şirket'in yeniden yapılandırılması ve ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin sağlanması amaçları çerçevesinde, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan onay alınması şartıyla, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde başlanılan tam bölünme işlemi kapsamında, 05.03.2013 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu mucibinde mevzuat hükümlerine uygunluğu tespit edilen ve Yönetim Kurulunca imzalanan Tam Bölünme Planı'nın Şirketimiz Genel Kurulu'nun onayına sunulmak üzere toplanması gereken Olağanüstü Genel Kurul'un yapılacağı gün, saat, yer ve toplantıya ait gündemin belirlenmesidir.

KARAR:

1. Şirketimiz Olağanüstü Genel Kurulu'nun 27/06/2013 tarihinde saat 11.00'de adresinde aşağıda belirtilen gündemde yer alan hususları müzakere ederek karara bağlamak üzere TTK'nın 416. maddesi doğrultusunda toplanmasına,
2. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına Bakanlık Temsilcisi tayin edilebilmesi için İstanbul İl Ticaret Müdürlüğüne başvurulmasına,
3. İlgili Olağanüstü Genel Kurul Toplantı tutanağı ve ilgili sair evrakın Ticaret Sicili'nde ve Ticaret Sicil Gazetesinde ilanına oyçokluğu ile karar verildi.

GÜNDEM:

1. Açılış ve Divan Heyetinin Teşekkülü,
2. Toplantı tutanağının imzalanması konusunda divan heyetine yetki verilmesi,

3. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (“TTK”)’nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (“KVK”)’nun “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde başlanılan tam bölünme işlemi kapsamında, 05.03.2013 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu mucibinde mevzuat hükümlerine uygunluğu tespit edilen ve Yönetim Kurulunca imzalanan Tam Bölünme Planı’nın Genel Kurul onayına sunulması,
4. Tam Bölünme Planı uyarınca, tasfiyesiz olarak infisah edecek olan Şirketimiz (E) A.Ş.’ye ait tüm malvarlığının 31.12.2012 tarihli mali tablolarında yer verilen kayıtlı değerleri üzerinden bölünme sonrası kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.’ye devredilmesine karar verilmesi,
5. Keyfiyetin tescil ve ilanına karar verilmesi,
6. Dilekler ve Kapanış

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

YÖNETİM KURULU BAŞKAN YRD.

YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Ek 22. Bakanlık Temsilcisi Atanmasına İlişkin Dilekçe

05/06/2013

**İSTANBUL VALİLİĞİNE
(İL TİCARET MÜDÜRLÜĞÜ)**

Şirketimizin 2013 yılına ait olağanüstü genel kurul toplantısı 27/06/2013 tarihinde saat 11:00'de şirket merkezi olan adresinde yapılacaktır. Söz konusu toplantıda Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesini arz ederiz.

Şirketin tescilli adresi : ...
Telefon numarası : ...
Ticaret Sicili Numarası : ... /İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu

(E) A.Ş.

Kaşe
Şirket Adına İmza atmaya Yetkili
Kişinin / Kişilerin
Adı ve Soyadı
İmza

Ek 23. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı

(E) A.Ş.

27/06/2013 TARİHLİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTISI TOPLANTI TUTANAĞI

(E) Anonim Şirketi'nin Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı 27/06/2013 tarihinde, saat 11:00'de şirket merkez adresi olan ...adresinde, İstanbul İl Ticaret Müdürlüğü'nün ... tarih ve sayılı yazılarıyla görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi Sn. gözetiminde yapılmıştır.

Şirketimiz pay sahiplerinin isimleri ile sahip oldukları payların adedi, grubu ve itibari değerleri aşağıdaki şekildedir:

Hissedarın Adı Soyadı	Sermaye Payı (TL)	Pay Oranı (%)
...	2.490.000	83
...	420.000	14
...	30.000	1
...	30.000	1
...	30.000	1
TOPLAM	3.000.000,00	100

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 416. maddesine istinaden yapılması istenilen bu toplantıda pay sahipleri ve vekillerinin herhangi bir itirazlarının bulunmadığının, şirketin hazır bulunanlar listesinin tetkikinden şirketin toplam 3.000.000,00 TL'lik sermayesine tekabül eden beheri 1 TL itibari değere sahip 300.0000 adet hissesinin ... adedi asaleten ve ... adedi vekaleten toplantıda temsil edildiğinin ve böylece gerek Kanun ve gerekse ana sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının mevcut olduğunun anlaşılması üzerine gündemin görüşülmesine geçilmiştir.

- 1) Divan Başkanlığına Sayın, Oy Toplayıcılığına Sayın ve Katipliğe Sayın seçilmelerine oybirliği ile karar verildi.
- 2) Genel Kurul Tutanaklarının imzalanması için Divan Heyetine Yetki verilmesine oybirliği ile karar verildi.
- 3) Şirket'in yeniden yapılandırılması ve ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin sağlanması amaçları çerçevesinde, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan onay alınması şartıyla, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine

İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde başlanılan tam bölünme işlemi kapsamında, 05.03.2013 tarih vesayılı Yeminli Mali Müşavir raporu mucibinde mevzuat hükümlerine uygunluğu tespit edilen Tam Bölünme Planı okundu, müzakere edildi ve

- Tam bölünme işleminin, (E) A.Ş.’nin 31.12.2012 bilançosunda yer alan varlıkların ve borçların bu tarihteki kayıtlı değerleri üzerinden yapılacağı,
- 05.03.2013 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu ile 31.12.2012 tarihli mali tabloları esas alınmak suretiyle (E) A.Ş.’nin esas sermayesi olan 3.000.000,00 TL’nin tamamının ödenmiş olduğu,
- TTK’nın 376. maddesi yönünden, tespit edilen 3.000.000,00 TL’lik ödenmiş sermayenin 24.230.804,66 TL’lik şirket özvarlığı içinde korumakta olduğu ve böylece tam bölünmeye engel bir durumun bulunmadığı,
- 31.12.2012 tarihi itibarıyla, tam bölünme kapsamında tasfiyesiz infisah edecek (E) A.Ş.’ye ait aktif toplamının 51.338.593,33 TL ve pasif toplamının 51.338.593,33 TL olduğu,
- Bu kapsamda (E) A.Ş. bünyesinde bulunan ve tam bölünme suretiyle devredilecek aktif toplamının 51.338.593,33 TL ve pasif toplamının 51.338.593,33 TL olduğu,
- 31.12.2012 tarihi itibarıyla 51.338.593,33 TL aktif ile 51.338.593,33 TL pasiften oluşan (E) A.Ş.’nin malvarlığının tüm aktif ve pasifleri ile tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.’ye devredileceği,
- Tam bölünme işleminin TTK’nın 159 ile 179. maddeleri, KVK’nın 19/(a) ve 20. maddeleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine ve diğer ilgili yasal mevzuatlara uygun olduğu,
- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan İştirakler A.Ş.’nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 2.524.220,00 TL olduğu,
- Tam bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak olan Üretim A.Ş.’nin kuruluş sermayesinin, tam bölünme işlemi kapsamında devredilecek malvarlığı doğrultusunda 475.780,00 TL olduğu,
- (E) A.Ş.’nin tam bölünme suretiyle 31.12.2012 tarihli mali tablolarında kayıtlı malvarlığını kayıtlı değerlerden devredeceği ve bu kapsamda tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş. tarafından çıkarılacak nama yazılı hisselerin bölünen şirket ortaklarına hisseleri oranında verileceği,
- Bu kapsamda, değiştirme biriminin (1) olarak uygulanacağı ve herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyeceği; bu yöntemin başkaca yöntemler ile karşılaştırılmasına gerek bulunmadığı ve böylelikle uygulanan yöntemin ve bu yöntemle göre hesaplanan değiştirme biriminin 1 (bir) olarak belirlenmesinin adil ve yeterli olduğu,
- Bölünme bilançosunun tarihi ile bölünme kararının tescil edileceği tarih arasında (E) A.Ş.’nin faaliyetlerine devam edecek olması sebebiyle

malvarlığında meydana gelebilecek değişikliklerin, dağılım planına paralel olarak ve servet dengelerini koruyacak şekilde tam bölünme sonucunda kurulacak İştirakler A.Ş ile Üretim A.Ş. hesaplarına nakledileceği,

- Tam bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve tam bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı

hususlarını öngören ve 07/03/2013 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından imzalanan Tam Bölünme Planı'nın onaylanmasına oybirliği ile karar verildi.

- 4) Şirket'in Enerji Piyasası Denetleme Kurumu iznine tabi faaliyetleri bulunan iştiraklerine ilişkin olarak Enerji Piyasası Denetleme Kurumu'ndan ilgili onay yazıları alınmış olduğundan; bölünme işlemlerinin tamamlanmasına oybirliğiyle karar verildi.
- 5) Tam Bölünme Planı uyarınca, tam bölünme işlemi neticesinde tasfiyesiz olarak infisah edecek olan Şirketimiz (E) A.Ş.'ye ait tüm malvarlığının 31.12.2012 tarihli mali tablolarında yer verilen kayıtlı değerleri üzerinden bölünme sonrası kurulacak İştirakler A.Ş ve Üretim A.Ş'ye devredilmesine oybirliğiyle karar verildi.
- 6) İşbu karar ile keyfiyetin tescil ve ilanına oybirliği ile karar verildi.
- 7) Dilekler ve öneriler dinlendi, gündemde görülecek başka bir konu bulunmadığından Divan Başkanı tarafından toplantıya son verildi.

Toplantı tutanağı zabıt mahallinde, Bakanlık Temsilcisi ve Divan Heyeti tarafından imza edildi.

BAKANLIK TEMSİLCİSİ

DİVAN BAŞKANI

KATİP

OY TOPLAYICI

**Ek 24. Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağının Tescil ve İlanı İçin
Ticaret Sicil Müdürlüğü'ne Dilekçe Verilmesi**

28.06.2013

İSTANBUL TİCARET SİCİLİ MEMURLUĞU'NA

Memurluğunuzda ... sicil numarası ile kayıtlı bulunan şirketimiz (E) ANONİM ŞİRKETİ'nin, 27.06.2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın tescil ve ilanını makamlarınızdan arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla,

(E) A.Ş.

EKLER:

1. Genel Kurul Toplantı Tutanağı
2. Hazirun Cetveli
3. Bakanlık Temsilcisi Atama Yazısı

Ek 25. Taahhütname

İŞTİRAKLER A.Ş.

ve

ÜRETİM A.Ş.

ÖDEME TAAHHÜTNAMESİ

(E) A.Ş., Müdürlüğünüzün numaralı mükellefi olup, ../../2013 tarih ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nden görüleceği üzere, İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'na sırasıyla ve sicil numaraları ile kayıtlı bulunan İştirakler A.Ş. ve Üretim A.Ş.'ye 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19 ve 20. maddeleri mucibinde gerçekleştirilen tam bölünme işlemi kapsamında devrolmuştur.

Buna göre, Türk Ticaret Kanunu hükümleri ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19 ve 20. maddeleri ve diğer ilgili maddeler uyarınca imzalanan "*Tam Bölünme Planı*" kapsamında, tam bölünme suretiyle tasfiyesiz olarak infisah eden ve İstanbul Ticaret Sicili Memurluğu'na numarası ile kayıtlı bulunan (E) A.Ş. adına tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarını ödemeyi ve adı geçen kurumun vergileme ile ilgili diğer görevlerini yerine getirmeyi taahhüt ederiz.

DEVRALANLAR

İştirakler A.Ş.

Üretim A.Ş.

Ek 26. Kısmi Bölünmeye İlişkin İşlemlerin Başlatılmasına Dair Yönetim Kurulu Kararı

**(Y) ANONİM ŞİRKETİ
YÖNETİM KURULU KARARI**

KARAR NO : ...
TOPLANTI TARİHİ : 05/12/2012
TOPLANTI YERİ : ...
TOPLANTI GÜNDEMİ : Kısmi bölünme işlemlerine başlanması
hakkında karar alınması
TOPLANTIYA KATILANLAR : ...

KARARIN METNİ :

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı. Şirket ana sözleşmesinde öngörülen Yönetim Kurulu toplantı nisabının gerçekleştiği görüldü.

Şirket'in aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmının ve iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamının, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri dairesinde gerçekleştirilecek kısmi bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine ayni sermaye olarak devri hususu müzakere edilmiştir.

Sonuç Olarak:

- i. Şirketin aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmının ve iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak bir sermaye şirketine ayni sermaye olarak devrine ve buna yönelik çalışmalara başlanmasına,
- ii. Kısmi bölünme işleminin, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19.

maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde yapılmasına,

- iii. Kısmi bölünme işlemine ilişkin çalışmaların Şirket’in 30.09.2012 tarihli mali tabloları esas alınarak gerçekleştirilmesine,
- iv. Kısmi bölünme neticesinde yeni kurulacak şirketten alınacak hisselerin Şirket ortaklarına Şirket’teki hisseleri oranında verilmesine

karar verilmiştir.

Bu kapsamda; Yönetim Kurulumuzca bölünme planı ve bölünme raporu taslağının hazırlanması, ilgili Yeminli Mali Müşavir raporunun temini ve sair her türlü işlem tesis edilecek, çalışmalar sonucunda olumlu bir sonuca ulaşılması halinde nihai hale getirilecek bölünme planının son hali Şirket Genel Kurulu’nun onayına sunulacaktır.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 27. Yeminli Mali Müşavir Tarafınca Hazırlanan Özvarlık Tespit Raporu

Raporun Sayısı : Ankara, 21.12.2012

Rapor Ekleri :

**YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
ÖZVARLIK TESPİT RAPORU**

İNCELEMİYİ YAPAN YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRİN

Adı Soyadı :

Bağlı Olduğu Şirket :

Bağlı Bulunduğu Oda :

İş Adresi :

Telefon Numarası :

TESPİTİ İSTENİLEN MÜKELLEFİN (BÖLÜNEN/DEVREDEN ŞİRKET)

Adı veya unvan : (Y) A.Ş.

Adresi :

Telefon :

Ticaret Sicil No :

Sermayesi : 3.700.000,00 TL

KONU : Özvarlık- Değişme Birimi Katsayı Tespiti-
Alacaklıların Alacaklarının Tehlikeye
Düşmediğinin Tespiti- Bölünmeye Konu Mal
ve Hakların Tespiti

SONUÇ : Raporun sonuç bölümünde açıklanmıştır.

1. GENEL BİLGİ

(Y) Anonim Şirketi

a) Şirket Bilgileri

(Y) Anonim Şirketi (“**Bölünen Şirket**”)’nin, Ankara Ticaret Sicil Memurluğunun ... sicil numarası ile anonim şirket nev’inde ve (Y) A.Ş. unvanı altında kurulmuş olduğu ve kuruluşunun 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak tarihinde tescil ve tarihli ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi’nde ilan edildiği anlaşılmıştır.

Bölünen Şirket’in ticari merkezinin, ... tarihli ve ... sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi’nde ilan edilen şekliyle olduğu ve Bölünen Şirket’inVergi Dairesinin vergi kimlik numarası ile kayıtlı kurumlar vergisi mükellefi olduğu anlaşılmıştır.

b) Sermaye Bilgileri

Devrolan şirketin mevcut sermayesi 3.700.000,00 TL olup, sermayesinin tamamının ödendiği şirket kayıtlarından tespit edilmiştir. Bu hususta Yeminli Mali Müşavir’in tarih ve sayılı sermayenin ödendiğinin tespitine ait yeminli mali müşavirlik tasdik raporu bulunmaktadır.

Bölünen Şirket’in 3.700.000,00 TL tutarındaki sermayesinin ortaklar arasındaki dağılımı aşağıdaki gibidir:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Pay Oranı (%)
...	...	50
...	...	50
TOPLAM	3.700.000,00	100

2. İNCELENEN BELGELER

Bölünen Şirket’in tasdik durumları aşağıda belirtilen yasal defterleri ve kısmi bölünme işlemi kapsamında hazırlanan ve detayları aşağıda yer alan dayanak belgeler incelemeye konu edilmiştir.

3. İNCELENEN DEFTERLER

(Y) A.Ş.’ye ait noter tasdik durumları aşağıda belirtilen ticari defterler:

Yıl	Defterin Cinsi	Noter Bilgisi	Tasdik	Yevmiye No.
2012	Yevmiye / Açılış			
2012	Defter-i Kebir / Açılış			
2012	Envanter / Açılış			
2011	Yevmiye / Açılış			
2011	Defter-i Kebir / Açılış			
2011	Envanter / Açılış			

Yukarıda görüldüğü üzere; Bölünen Şirket'in faaliyetleri kapsamında tanzim ettikleri defterler Yeminli Mali Müşavirliğimizce incelenmiştir. Örneklem yöntemi ile gerçekleştirilen incelemede, defter kayıtlarının, Vergi Usul Kanunu ("VUK")'nın kayıt nizamına ilişkin hükümlerine ve Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde belirtilen muhasebe ilkelerine göre tutulduğu, defter kayıtlarına dayanak teşkil eden belgelerin, VUK ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun ve genel durumu yansıttığı kanaatine varılmıştır.

4. YAPILAN İNCELEMELER

Bölünen Şirket, 27.01.2013 tarih ve 28541 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Sicili Yönetmeliği'nin 128. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" in 5. maddesinin (b) bendi uyarınca Yeminli Mali Müşavirliğimize başvurmak suretiyle, resmi kayıtları üzerinde kısmi bölünmeye konu şirketin öz kaynaklarının, kısmi bölünme konusu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin mukayyet değerlerinin ve varsa cari değerlerinin, kısmi bölünmede uygulanacak yöntemin yeterli olup olmadığının, kısmi bölünme nedeniyle varsa gerçekleştirilecek sermaye azaltımının, kısmi bölünme neticesinde alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin ve düşünülen kısmi bölünmenin gerçekleştirilmesinde sakınca olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla gerekli incelemelerin yapılmasını talep etmişlerdir.

Bu kapsamda Yeminli Mali Müşavirliğimizce yapılan incelemede (Y) A.Ş.'nin 05.12.2012 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile, *Şirketin yeniden yapılandırılması ve ekonomik faaliyetlerinde verimliliğin sağlanması amaçları çerçevesinde, Şirket'in aktifine kayıtlı gayrimenkuller ile şirket aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin kısmi bölünme suretiyle kayıtlı değerleri üzerinden, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK")'nın 159 ila 179. maddeleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ("KVK")'nın 19. ve 20. maddeleri, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri kapsamında yeni kurulacak bir sermaye şirketine ayni sermaye olarak devrine ilişkin işlemlerin başlanmasına oybirliği ile karar verildiği tespit edilmiş olup Bölünen Şirket'in 242 İştirakler Hesabına Ait Muavin Defter Kayıtlarının tetkiki ile mübrez ticari defter kayıtlarına uygunluğu tespit edilen 30.09.2012 tarihli ara bilançosunun kısmi bölünme işlemine esas alınacağı anlaşılmıştır.*

Bununla birlikte, Kısmi Bölünmeye Konu Şirket tarafından TTK'nın 167. maddesi kapsamında tanzim edilen taslak Kısmi Bölünme Planı ve TTK'nın 169. maddesi uyarınca tanzim edilen taslak Kısmi Bölünme Raporu ile diğer sair evrakın hazırlanmasını müteakip Genel Kurulların onayına sunulacağı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, TTK'nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ile 179. maddelerinde yer verilen düzenlemeler, KVK'nın "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme

İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası işbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan kısmi bölünme işlemi için Bölünen Şirket’in talebi üzerine 30.09.2012 tarihli bilançoları ve mizanları esas alınmak suretiyle kısmi bölünmeye konu olan malvarlığı bölümlerinin değerleri; bölünme işlemi kapsamında sermaye azaltımına gerek olup olmadığı hususu; yeni kurulacak olan sermaye şirketine bölünme işlemi kapsamında ayni sermaye olarak konulacak olan tutar, değişme birimi katsayıları hususları ve kısmi bölünme sonucunda alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediği hususlarının tespiti bakımından Yeminli Mali Müşavirliğimizce yapılan inceleme sonuçları aşağıda gösterilmiştir.

A. Talep Konusu İşlemin ve Temel Unsurlarının Hukuki Açıdan Vasıflandırılması:

TTK’nın bölünme işlemlerini düzenleyen 159 ile 179 uncu maddeleri ve ilgili bir kısım yasal düzenlemeler aşağıdaki şekildedir:

“(1) Bir şirket tam veya kısmi bölünebilir.

.....

- a) Kısmi bölünmede, bir şirketin malvarlığının bir veya birden fazla bölümü diğer şirketlere devrolunur. Bölünen şirketin ortakları, devralan şirketlerin paylarını ve haklarını iktisap ederler veya bölünen şirket, devredilen malvarlığı bölümlerinin karşılığında devralan şirketlerdeki payları ve hakları elde ederek yavru şirketini oluşturur.”

TTK’nın “Geçerli Bölünmeler” başlıklı 160. maddesinde sermaye şirketleri ve kooperatiflerin sermaye şirketlerine ve kooperatiflere bölünebileceği düzenleme altına alınmıştır.

TTK’nın “Alacakların Teminat Altına Alınması” başlıklı 175. maddesinde ise;

“(1) Bölünmeye katılan şirketler, 174 üncü maddede öngörülen ilanların yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde, istemde bulunan alacaklıların alacaklarını teminat altına almak zorundadırlar.

(2) Bölünme ile, alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin ispatı hâlinde, teminat altına almak yükümü ortadan kalkar.

(3) Diğer alacaklıların zarara uğramayacaklarının anlaşılması hâlinde, şirket, teminat göstermek yerine borcu ödeyebilir.”

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen TTK hükümlerinin yanı sıra, KVK’nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde KVK yönünden “Kısmi Bölünme” ve 20. maddesinde “Bölünme” ile ilgili vergisel düzenlemeler hükme bağlanmıştır.

KVK’nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki hükmü amirdir:

“Tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye’deki iş yeri veya daimi temsilcisinin bilançosunda yer alan taşınmazlar ile en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçını

kayıtlı sermaye şirketine devretmesi, bu Kanunun uygulanmasında kısmi bölünme hükmündedir. Ancak, üretim veya hizmet işletmelerinin devrinde, işletme bütünlüğü korunacak şekilde faaliyetin devamı için gerekli aktif ve pasif kalemlerin tümünün devredilmesi zorunludur. Kısmi bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkete kalacağı gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebilir. Taşınmaz ve iştirak hisselerinin bu bent kapsamında devrinde, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunludur.”

Tetkikinden de anlaşılacağı gibi KVK'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde kısmi bölünme konu iktisadi kıymetler tek tek sayılmaktadır.

Buna göre kısmi bölünme işlemi kapsamında, tam mükellef bir sermaye şirketinin veya sermaye şirketi niteliğindeki bir yabancı kurumun Türkiye’de iş yeri ve daimi temsilcisinin bilançosunda yer alan:

- (1) Taşınmazlar ile
- (2) En az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisseleri ya da
- (3) Sahip oldukları üretim veya hizmet işletmelerinin bir veya birkaçı

kayıtlı değerleri üzerinden mevcut veya yeni kurulacak bir şirkete aynı sermaye olarak koyulabilecektir.

Bunun yanında, 1 Seri No’lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nin 19.2.2 no.lu kısmında kısmi bölünme müessesesi ayrıntılı olarak düzenlenmiş olup 19.2.2.3 no.lu kısmında, iştirak hisselerinin ortaklara verilmesine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Söz konusu açıklamalar aşağıdaki gibidir;

“Kısmi bölünmede devredilen varlıklara karşılık edinilen devralan şirket hisseleri, devreden şirkette kalabileceği gibi doğrudan bu şirketin ortaklarına da verilebilir. Taşınmaz ve iştirak hisselerinin Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine göre devrinde, devralan şirketin hisselerinin devreden şirketin ortaklarına verilmesi halinde, devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin borçların da devri zorunludur.

Örneğin; Ortakları (A) ve (B) olan (R) Limited Şirketi aktifinde kayıtlı olan ve banka kredisi kullanılarak satın alınmış olup henüz ödenmemiş 50.000.- YTL borcu bulunan taşınmazı, kayıtlı değeri olan 100.000.- YTL üzerinden (Y) A.Ş.’ye kısmi bölünme kapsamında devretmiş ve bu devir karşılığında (Y) A.Ş.’den alınan hisse senetleri Ortak (A) ve (B)’ye verilmiştir.

Buna göre, (Y) A.Ş. aynı sermaye olarak konulan taşınmaz nedeniyle 50.000.- YTL’lik sermaye artırımında bulunacak, bu sermaye artırımına ilişkin hisse senetlerinin (R) Limited Şirketinin ortaklarına verilmesi nedeniyle, (R) Limited Şirketi de 50.000.- YTL’lik sermaye azaltımında bulunacaktır.

Örnekten de anlaşılacağı üzere, devredilen kıymetlere karşılık edinilen devralan şirket hisselerinin ortaklara verilmesi halinde, bölünen şirkette sermaye azaltımına gidileceği tabiidir.

Öte yandan, devralan şirketin hisselerinin devreden şirkette kalması halinde, devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerine ilişkin pasif kıymetlerin (borçların) devri ihtiyaridir.”

Öte yandan, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ”in “ Sermaye Azaltılması” başlıklı 2 numaralı bölümü uyarınca;

“Sermaye azaltımı ile eş zamanlı olarak ve isteğe bağlı şekilde nakit olarak veya şirket bilançosunda yer alan hesapların müsait olması ve üçüncü şahısların haklarını zedelememesi şartıyla, öncelikle şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden karşılanması suretiyle sermaye artırımı yapılması da mümkündür.”

Ayrıca, T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 31.10.2012 tarihli 28453 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ”in 5. maddesinde;

“Ayni sermaye konulması sonucu mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların mahkemece atanan bilirkişiler tarafından tespit edilmiş değeri; birleşme, bölünme ve tür değişikliğinde ise mülkiyet değişikliğine konu olan mal ve hakların yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, denetime tabi şirketlerde ise denetçi tarafından tespit edilmiş değeri saptanır”

açıklamasına yer verilmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere; gerek kısmi bölünmeyi düzenleyen KVK’nın ilgili maddeleri gerekse kısmi bölünmeyle ilgili detaylı açıklamaların yer aldığı 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği’nde yer alan düzenlemeleri ile TTK’nın yukarıda yer verilen hükümleri ve diğer sair yasal düzenlemeler uyarınca; gayrimenkuller ile şirketin aktifinde yer alan ve en az iki tam yıl süreyle elde tutulan iştirak hisselerinin kısmi bölünme suretiyle bir başka şirkete devredilmesi mümkündür.

B. (Y) A.Ş.’nin Özvarlığının Tespiti:

Yapılan inceleme neticesinde, Bölünen Şirket’in 30.09.2012 tarihli bilanço ve mizanının ticari defterleri ile uyumlu olduğu tespit edilmiş olup bu bilanço ve mizanın incelenmesi neticesinde şirketin aktif ve pasif hesapları ile özvarlık hesabının aşağıda arz edildiği gibi olduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

a. Şirketin 30.09.2012 tarihli bilançosu:

<u>AKTİFLER (VARLIKLAR)</u>	<u>TUTAR (TL)</u>
Dönen Varlıklar	3.610.400,00
Duran Varlıklar	3.856.000,00
AKTİF TOPLAMI	7.466.400,00
<u>PASİFLER (KAYNAKLAR)</u>	<u>TUTAR (TL)</u>
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.130.000,00
ÖZ KAYNAKLAR	6.336.400,00
PASİF TOPLAMI	7.466.400,00

b. Şirketin 30.09.2012 tarihi itibarıyla Öz Kaynak Durumu:

	<u>TUTAR (TL)</u>
Sermaye	3.700.000,00
Yasal Yedekler	90.000,00
Olağanüstü Yedekler	1.710.000,00
Geçmiş Yıl Karları	489.400,00
Dönem Net Karı	347.000,00
Öz kaynak Toplamı	6.336.400,00

c. Şirketin 30.09.2012 tarihi itibarıyla Öz Varlık Durumu:

	<u>TUTAR (TL)</u>
AKTİF TOPLAMI	7.466.400,00
BORÇLARIN TOPLAMI	1.130.000,00
ÖZ VARLIK TOPLAMI	6.336.400,00

Yeminli Mali Müşavirliğimiz tarafından Bölünen Şirket defter ve kayıtları üzerinden yapılan incelemeler neticesinde Bölünen Şirket'in sermayesinin 3.700.000,00 TL olduğu, bu tutarın tamamen ödenmiş olduğu ve tespit edilen 3.700.000,00 TL'lik sermayenin tamamının 6.336.400,00 TL'lik şirket özvarlığı içinde tamamıyla korunduğu tespit edilmiştir.

C. (Y) A.Ş.'nin Kısmi Bölünmeye Konu Malvarlığı Bölümlerine İlişkin Esaslar:

Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı değerleri esas alınarak gerçekleştirecek kısmi bölünme işlemine konu gayrimenkullere aşağıda yer verilmiştir:

İl/İlçe/Mahalle	Ada	Parsel	Yüzölçümü	Pay Miktarı
....	...	..	.. m2	Tamamı
....	...	..	.. m2	Tamamı

Kısmi bölünme işlemine konu iştirak hisselerinin listesi ise şu şekildedir:

Ticaret Sicili	Sicil No.	İştirak Edilen Şirket Unvanı	Hisse Değeri	Tertip	Hisse Adedi
..	..	...	..	..	150.000,00
..	..	...	..	..	250.000,00
..	..	...	..	..	400.000,00

Bunların dışında, kısmi bölünmeye konu herhangi bir gayrimenkul veya iştirak hissesi bulunmamaktadır.

1. Trafik Siciline Kayıtlı Araçlar

Gerçekleştirilmesi planlanan kısmi bölünme işlemi neticesinde sadece gayrimenkul ve iştirak hissesinin devri söz konusu olacağından, bölünme dolayısıyla herhangi bir aracın devri söz konusu olmayacaktır.

2. Tapu Siciline Kayıtlı Gayrimenkul ve Haklar

Gerçekleştirilen inceleme neticesinde, Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosunun aktif değerleri içerisinde kısmi bölünme işlemine konu detaylarına aşağıda yer verilen tapu sicillerine kayıtlı 2 adet gayrimenkulün mevcut olduğu, bunun yanında tapu siciline kayıtlı herhangi bir hakkın olmadığı hususları tespit edilmiştir.

3. Fikri Mülkiyete İlişkin Sicillere Kayıtlı Mal ve Haklar

Gerçekleştirilmesi planlanan kısmi bölünme işlemi neticesinde sadece gayrimenkul ve iştirak hissesinin devri söz konusu olacağından, bölünme dolayısıyla fikri mülkiyete ilişkin herhangi bir hakkın devri söz konusu olmayacaktır.

4. İş İlişkileri

Gerçekleştirilmesi planlanan kısmi bölünme işlemi neticesinde sadece gayrimenkul ve iştirak hissesinin devri söz konusu olacağından, bölünme dolayısıyla personel aktarımı olmayacaktır; dolayısıyla bölünmenin işçiler üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

5. Devre Konu Varlıklara Bağlı Borçlar

1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği açıklamaları uyarınca; kısmi bölünmeye konu edilen gayrimenkul ve iştirak hisselerine karşılık edinilen yeni kurulacak şirket hisselerinin (Y) A.Ş.'nin ortaklarına, (Y) A.Ş.'deki hisseleri oranında verilecek olması nedeniyle, devredilen gayrimenkul ve iştirak hisselerine ilişkin pasif kıymetlerin (borçların) de devrinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır. Hal böyle olmakla birlikte, kısmi bölünmeye konu edilen gayrimenkul ve iştirak hisselerine ilişkin herhangi bir pasif kıymet (borç) bulunmadığı tespit edilmiştir.

D. Kısmi Bölünmeye Konu Gayrimenkullerin Mukayyet Değerlerinin Tespiti

Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli mali tablo ve bilançosu üzerinden kısmi bölünmesi suretiyle yeni kurulacak olan tam mükellef sermaye şirketine devredilecek gayrimenkullerin şirket kayıtları içerisindeki varlığı Bölünen Şirket defterlerinden tespit edilmiştir.

Kısmi bölünme işlemine konu gayrimenkullerin Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosundaki mukayyet değerinin 600.000,00 TL olduğu; devre konu gayrimenkule ilişkin birikmiş amortismanın ise 100.000,00 TL olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla kısmi bölünmeyle devredilecek gayrimenkullerin toplam net mukayyet değerinin 500.000,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Bölünen Şirket kayıtlarına göre kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak olan şirkete devredilecek gayrimenkullerin kayıtlı değerleri aşağıda bulunmaktadır.

GAYRİMENKULLER					
İl/İlçe/Mahalle	Ada	Parsel	Yüzölçümü	Pay Miktarı	Kayıtlı Değer
				Tamamı	200.000,00 TL
				Tamamı	400.000,00 TL
TOPLAM					600.000,00 TL

E. Kısmi Bölünmeye Konu İştirak Hisselerinin Mukayyet Değerinin Tespiti:

Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli mali tablo ve bilançosu üzerinden kısmi bölünmesi suretiyle yeni kurulacak olan tam mükellef sermaye şirketine devredilecek iştirak hisselerinin şirket kayıtları içerisindeki varlığı Bölünen Şirket defterlerinden tespit edilmiştir.

Kısmi bölünme işlemine konu iştirak hisselerinin Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosundaki toplam kayıtlı değerinin 800.000,00 TL olduğu anlaşılmıştır.

Kısmi bölünme işlemine konu iştirak hisselerinin listesi ve mukayyet değerleri ise aşağıdaki gibidir:

İŞTİRAK HİSSELERİ						
Ticaret	Sicil	İştirak Edilen	Hisse	Tertip	Hisse	Kayıtlı Değer
..	..	...	..	..	..	150.000,00
..	..	...	..	..	..	250.000,00
..	..	...	..	..	..	400.000,00
TOPLAM						800.000,00

F. Hisselerin Değiş Tokuş Oranı ve Değişim Birimi Tespiti:

Bölünen Şirket'in bünyesinde yer alan ve bölünmeye konu gayrimenkuller ile aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle mukayyet değerleri üzerinden yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulacak olması ve bu kapsamda yeni kurulacak olan şirket tarafından çıkarılacak hisselerin (Y) A.Ş.'nin ortaklarına şirketteki hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle değiştirme birimi 1 (bir) olarak uygulanacak olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmeyecektir. Ayrıca, kısmi bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi de uygulanmayacaktır.

G. Bölünen Şirket'te Sermaye Azaltımı

Kısmi bölünme kapsamında, Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli mali tablosu uyarınca toplam kaydi değeri 500.000,00 TL olan bölünmeye konu gayrimenkuller ile 30.09.2012 tarihli mali tablosu uyarınca toplam kaydi değeri 800.000,00 TL olan ve iki yıldan fazla süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulması sebebiyle çıkarılacak hisseler, Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecek olduğundan Bölünen Şirket'te toplam 1.300.000,00 TL tutarında sermaye azaltımı ihtiyacı doğacaktır. Ancak bu ihtiyaç, Bölünen Şirket özkaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacak olup

Bölünen Şirket nezdinde ayrıca bir sermaye azaltımı yapılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, kısmi bölünme işlemi sonucu Bölünen Şirket nezdinde sermaye azaltımı yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmıştır.

H. Yeni Kurulacak Sermaye Şirketinin Sermayesi ve Ortaklık Yapısı

Kısmi bölünme neticesinde yeni kurulacak olan sermaye şirketinin sermayesi 1.300.000,00 TL olup sermayenin tamamı Bölünen Şirket'in devre konu malvarlığının mukayyet değerinden karşılanacaktır.

Kısmi bölünme işleminden sonra yeni kurulacak sermaye şirketinin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı (%)
...	650.000,00	50
...	650.000,00	50
TOPLAM	1.300.000,00	100

İ. Kısmi Bölünme İşlemi Uyarınca (Y) A.Ş.nin Alacaklılarının ve Alacak Haklarının Tespiti

Tarafımıza sunulan mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilen inceleme neticesinde, (Y) A.Ş.nin 30.09.2012 tarihli bilançosu itibariyle aktif toplamının 7.466.400,00 TL olduğu, buna karşın toplam borcunun 1.130.000,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Kısmi bölünme yoluyla yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak devri gerçekleşecek gayrimenkul ve iştirak hisselerinin mukayyet değeri olan toplam 1.300.000,00 TL'nin Bölünen Şirket aktifinden çıkarılması neticesinde Bölünen Şirket bilançosu aşağıdaki gibi olacaktır:

a. Şirketin Kısmi Bölünme İşleminde Sonraki Bilançosu:

<u>AKTİFLER (VARLIKLAR)</u>	<u>TUTAR (TL)</u>
Dönen Varlıklar	3.610.400,00
Duran Varlıklar	2.556.000,00
AKTİF TOPLAMI	6.166.400,00
<u>PASİFLER (KAYNAKLAR)</u>	<u>TUTAR (TL)</u>
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1.130.000,00
ÖZ KAYNAKLAR	5.036.400,00
PASİF TOPLAMI	6.166.400,00

b. Şirketin Kısmi Bölünme İşleminde Sonraki Öz Kaynak Durumu:

	<u>TUTAR (TL)</u>
Sermaye	3.700.000,00
Yasal Yedekler	90.000,00
Olağanüstü Yedekler	410.000,00
Geçmiş Yıl Karları	489.400,00
Dönem Net Karı	347.000,00
ÖZ KAYNAK TOPLAMI	5.036.400,00

c. Şirketin Kısmi Bölünme İşleminde Sonraki Öz Varlık Durumu:

	<u>TUTAR (TL)</u>
AKTİF TOPLAMI	6.166.400,00
BORÇLARIN TOPLAMI	1.130.000,00
ÖZ VARLIK TOPLAMI	5.036.400,00

Gerçekleştirilen inceleme neticesinde, kısmi bölünme sonrasında kalan 5.036.400,00 TL (6.336.400,00 TL – 1.300.000,00 TL) tutarındaki öz varlığın, alacaklarının alacak tutarı olan 1.130.000,00 TL’yi fazlasıyla karşılayabileceği tespit edilmiştir.

Bu nedenle, şirket alacaklılarının haklarına hanel gelmeyeceği ve incelenen kısmi bölünme işlemi nedeniyle alacaklıların haklarının tehlikeye düşmeyeceği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla, TTK’nın 175. maddesinin ikinci fıkrası gereği, alacaklıların haklarının teminat altına alınma yükümlülüğü ortadan kalkacağı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

5. SONUÇ

Talep konusu işlemde; (Y) A.Ş. aktifinde yer alan gayrimenkullerin ve şirket aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin, TTK’nın 159. ile 179. maddeleri ile KVK’nın 19 ve 20. maddeleri, 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ve 31.10.2012 tarihli 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” düzenlemeleri ile ilgili yasal mevzuatlara göre kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak olan şirkete ayni sermaye olarak devredilmesi öngörülmüştür.

Dolayısıyla, Bölünen Şirket’in talebine uygun olarak, kısmi bölünme kapsamında Bölünen Şirket’e ait 30.09.2012 tarihli bilanço ve mizan esas alınmak suretiyle bölünmeye konu olan malvarlığı bölümleri değerlerinin, bölünme işlemi kapsamında sermaye azaltımına gerek olup olmadığı hususunun; yeni kurulacak olan şirkete bölünme işlemi sonucunda devredilecek olan ayni sermaye tutarı, değişme birimi

katsayılarının ve kısmi bölünme neticesinde alacaklıların alacaklarının tehlikeye düşmediğinin işbu rapor dahilinde tespit edilmesi gerekmiştir.

Bu çerçevede;

- 1) Bölünen Şirket (Y) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihi itibarıyla özvarlığının 6.336.400,00 TL olduğu,
- 2) (Y) A.Ş.'nin esas sermayesi olan 3.700.000,00 TL'nin tamamının ödenmiş ve TTK'nın 376. maddesi yönünden, sermayenin 6.336.400,00 TL'lik şirket özvarlığı içinde korumakta olduğu, böylece kısmi bölünmeye engel bir durumun bulunmadığı,
- 3) Kısmi bölünme kapsamında bölünmeye konu olan gayrimenkul ve iştirak hisseleri değerlerinin işbu Raporumuzun (D) ve (E) Bölümünde belirtildiği şekilde olduğu,
- 4) 30.09.2012 tarihli mali tablosu uyarınca; Kısmi bölünme işlemi suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulacak Bölünen Şirket'in aktifine kayıtlı gayrimenkullerin mukayyet değerinin 500.000,00 TL, Bölünen Şirket'in aktifine iki yıldan fazla süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin mukayyet değerinin ise 800.0000,00 TL olduğu,
- 5) Bölünen (Y) A.Ş. bünyesinde bulunan ve kısmi bölünme kapsamında devredilecek gayrimenkul ve iştirak hisselerinin kayıtlı değerinin 30.09.2012 tarihi itibarıyla toplam 1.300.000,00 TL olduğu, kısmi bölünme kapsamında devredilecek gayrimenkul ve iştirak hisselerine ait pasif kıymetin bulunmadığı ve bu hususların şirket kayıtları ve ticari defterleri ile uyumlu olduğu,
- 6) Bölünen Şirket'in toplam 1.300.000,00 TL kayıtlı değeri haiz varlıklarının kısmi bölünme kapsamında yeni kurulacak şirkete devri neticesinde kalan 5.036.400,00 TL tutarındaki öz varlığının, alacaklarının alacak tutarı olan 1.130.000,00 TL'yi fazlasıyla karşılayabileceği,
- 7) Net kayıtlı değeri 1.300.000,00 TL olarak tespit edilen gayrimenkul ve iştirak hisselerinin kısmi bölünme kapsamında yeni kurulacak olan şirkete aynı sermaye olarak konulması işleminin TTK'nın 159 ile 179. maddeleri, KVK'nın 19/(b) ve 20. maddeleri ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği hükümlerine ve diğer ilgili yasal mevzuatlara uygun olduğu,
- 8) Kısmi bölünme sonucu kurulacak olan ve sermayesi 1.300.000,00 TL olarak belirlenen yeni şirketin sermayesinin bölünmeye konu malvarlıklarının mukayyet değerinden aynı olarak karşılanacağı,
- 9) Kısmi bölünme suretiyle (Y) A.Ş. bünyesinde yer alan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin yeni kurulacak olan şirkete kayıtlı değerleri üzerinden devredilmesi ve bölünme sonucu bu kapsamda yeni kurulacak olan şirket tarafından çıkarılacak hisselerin (Y) A.Ş. ortaklarına (Y) A.Ş.'deki hisseleri oranında verilecek olması sebebiyle değiştirme biriminin 1 (bir) olarak uygulanacağı; değiştirme biriminin ve değiştirme biriminin hesaplanmasına ilişkin kullanılan yöntemin başkaca yöntemler ile karşılaştırılmasına gerek olmadığı ve böylelikle uygulanan yöntemin ve bu yönteme göre 1 (bir) olarak belirlenen değiştirme biriminin yeterli ve adil olduğu,

- 10) Kayıtlı değeri 1.300.000,00 TL olarak tespit edilen gayrimenkul ve iştirak hisselerinin kısmi bölünme işlemi kapsamında yeni kurulacak olan şirkete aynı sermaye olarak konulması neticesinde, Bölünen (Y) A.Ş.'de kısmi bölünme sebebiyle doğan sermaye azaltımı ihtiyacının, Şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacağı; dolayısıyla (Y) A.Ş.'de kalan aktiflerin, kalan borçları karşılamada yeterli olacağı, kısmi bölünme nedeniyle şirket alacaklılarının haklarına hanel gelmeyeceği,
- 11) İncelenen kısmi bölünme işlemi nedeniyle, Bölünen (Y) A.Ş. nezdinde alacaklıların haklarının tehlikeye düşmeyeceği sonucuna varıldığından; TTK'nın 175. maddesinin ikinci fıkrası gereği, alacaklıların haklarının teminat altına alınma yükümü bulunmadığı,
- 12) Kısmi bölünme neticesinde, Bölünen Şirket ile yeni kurulacak olan şirketin sermaye tutarı ile sermaye pay ve oranlarının rapor içinde belirtildiği şekilde olduğu,
- 13) Bu kapsamda TTK'nın "Yeni Kuruluş" başlıklı 164. maddesinin birinci fıkrası uyarınca; bölünme çerçevesinde yeni bir şirket kurulmasına bu Kanun'un uygulanacağı ve sermaye şirketlerinin kurulmasında, kurucuların asgari sayısına ve aynı sermaye konulmasına ilişkin hükümlerin uygulanmayacağı
- tespit edilmiş; Kısmi bölünme işlemi kapsamında kullanılan tüm yöntemlerin yeterli ve adil olduğu ve kısmi bölünmenin gerçekleştirilmesinde yasal bir sakıncanın bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Saygılarımızla,

.....

**YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
A.Ş.**

.....

Yeminli Mali Müşavir

Ek 28. Kısmi Bölünme Planı

(Y) A.Ş.

KISMİ BÖLÜNME PLANI

MADDE 1: KISMİ BÖLÜNME PLANININ KONUSU

İşbu Kısmi Bölünme Planının (“Plan”) konusunu, Ankara Ticaret Sicili Memurluğunun ... sicil numarasında kayıtlı ve ... adresinde mukim (Y) A.Ş. (“Bölünen Şirket”)’nin, aktifinde yer alan gayrimenkullerin bir kısmının ve aktive iki yıldan uzun süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin tamamının, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ’nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ila 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (“KVK”) ’nun “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde gerçekleştirilecek kısmi bölünme işlemi neticesinde yeni kurulacak sermaye şirketine ayni sermaye olarak devri hususu teşkil etmektedir.

İşbu plan, (Y) A.Ş.’nin yukarıdaki mevzuat hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek kısmi bölünme işlemine ilişkin olarak tarafların hak ve yükümlülükleri ile söz konusu kısmi bölünmenin hüküm ve şartlarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE 2: PLANA KONU KISMİ BÖLÜNME İŞLEMİ

İşbu plan ile çerçevesi çizilen kısmi bölünme işlemi uyarınca; Bölünen Şirket’in aktifinde bulunan gayrimenkullerin bir kısmı ile aktive iki yıldan uzun süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin tamamı, kısmi bölünme suretiyle kaydi değerleri üzerinden yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine ayni sermaye olarak tahsis edilecek ve ayni sermaye karşılığı elde edilen hisseler (Y) A.Ş.’nin ortaklarına (Y) A.Ş.’deki hisseleri oranında intikal ettirilecektir.

İşbu plana konu kısmi bölünme işlemi, TTK’nın bölünme müessesesini düzenleyen 159 ila 179. maddeleri, KVK’nın “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri dairesinde gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda, Bölünen Şirket Yönetim Kurulu’nun 05.12.2012 tarih ve ... sayılı kararı ile Bölünen Şirketin 30.09.2012 tarihli bilançosunda yer alan ve kaydi değeri 1.300.000,00 TL olan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin yukarıda yer verilen

mevzuat hükümlerine istinaden, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine aynı sermaye olarak devrine yönelik sair işlemlerin başlamasına yönelik karar alınmıştır.

MADDE 3: KISMI BÖLÜNME İŞLEMİNE ESAS MALİ TABLOLAR

Kısmi bölünme işlemine esas alınacak olan, Bölünen Şirket'in bilançosu, 30.09.2012 tarihli yasal defterlerdeki kayıtlar esas alınmak suretiyle hazırlanmıştır.

Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosunda kaydi değeri 1.300.000,00 TL olan gayrimenkul ve iştirak hisseleri, Madde 4'te atıf yapılan 21.12.2012 tarihli ve sayılı Yeminli Mali Müşavir Raporu ile de tevsik olunduğu üzere; yeni kurulacak tam mükellef bir sermaye şirketine aynı sermaye olarak devredilecektir.

MADDE 4: YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR RAPORU

İşbu plana dayanak 21.12.2012 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu mucibince;

- Şirketin sermayesinin tamamının ödenmiş olduğu ve sermayesinin özvarlığı içerisinde korunmakta olduğu,
- Yeni kurulacak şirketin kuruluş işleminin, bölünme planının şirketin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacağı,
- 30.09.2012 tarihli mali tabloya göre kısmi bölünmeye konu gayrimenkullerin kaydi değerlerinin toplamının 500.000,00 TL; iştirak hisselerinin ise kaydi değerlerinin toplamının 800.000,00 TL olarak hesaplandığı, dolayısıyla devri gerçekleşecek değerlerin kaydi değerlerinin toplamının 1.300.000,00 TL olduğu,
- Kısmi bölünme işlemi nedeniyle yeni kurulacak şirketin sermayesinin 1.300.000,00 TL tutarında olacağı,
- Bu tutarın bölünmeye konu gayrimenkullerin ve iştirak hisselerinin toplam kaydi değerinden karşılanacağı,
- Şirket tarafından bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 1.300.000 adet hamiline yazılı hisse çıkarılacağı ve bu hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına Şirket'teki hisseleri oranında verileceği,
- 16.09.2003 tarihli ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" in "Sermayenin Azaltılması" başlıklı 2. maddesi uyarınca; kısmi bölünme sebebiyle Şirket'te doğan sermaye azaltımı ihtiyacının, Şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacağı,
- TTK'nın 175. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; bölünme işlemi ile Şirket alacaklılarının alacaklarının tehlikeye düşmediği,
- Kısmi bölünme için öngörülen yöntemlerin uygun ve yeterli olduğu,
- Kısmi bölünme işlemine yasal bir engel bulunmadığı

hususları tespit edilmiştir.

MADDE 5: KISMİ BÖLÜNMEYE KONU MALVARLIĞI

İşbu kısmi bölünmeye konu Bölünen Şirket'in aktifine kayıtlı gayrimenkul ve iştirak hisselerinin değerinin belirlenmesinde, kayıtlı değerler dikkate alınacaktır. Söz konusu kayıtlı değerler yukarıda belirtilen 21.12.2012 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporunda belirlenmiş bulunmaktadır.

Bu kapsamda kısmi bölünme işlemine konu gayrimenkul ve iştirak hisselerinin Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosundaki kayıtlı değeri 1.400.000,00 TL'dir. Devre konu gayrimenkule ilişkin birikmiş amortismanın kayıtlı değerinin ise 100.000,00 TL olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla kısmi bölünmeyle devredilecek gayrimenkul ve iştirak hisselerinin net kayıtlı değeri 1.300.000,00 TL'dir.

Buna göre; kısmi bölünme işlemine konu gayrimenkullerin listesi ve kayıtlı değerlerine aşağıda yer verilmiştir:

GAYRİMENKULLER					
İl/İlçe/Mahalle	Ada	Parsel	Yüzölçümü	Pay Miktarı	Kayıtlı Değer (TL)
				Tamamı	200.000,00 TL
				Tamamı	400.000,00 TL
TOPLAM					600.000,00 TL

Kısmi bölünme işlemine konu iştirak hisselerinin listesi ise şu şekildedir:

İŞTİRAK HİSSELERİ						
Ticaret Sicili	Sicil No.	İştirak Edilen Şirket Unvanı	Hisse Değeri	Tertip	Hisse Adedi	Kayıtlı Değer
						150.000,00 TL
						250.000,00 TL
						400.000,00 TL
TOPLAM						800.000,00 TL

Bunların dışında, kısmi bölünmeye konu herhangi gayrimenkul veya iştirak hissesi bulunmamaktadır.

MADDE 6: BÖLÜNME SONRASI YAPI

21.12.2012 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu ile kısmi bölünme işlemlerinde (Y) A.Ş.'nin mevcut ortaklarının haklarının korunacağı anlaşılmıştır.

(Y) A.Ş.'nin bünyesinde bulunan kaydi değeri 500.000,00 TL olan gayrimenkuller ile kaydi değeri 800.000,00 TL olan, aktife iki yıldan uzun süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulması suretiyle gerçekleşecek kısmi bölünme işlemi, işbu Plan'ın (Y) A.Ş.'nin genel kurul toplantısında onaylanması ile karara bağlanacak ve Ticaret Sicili Memurluğu nezdinde tescille yürürlüğe girecektir.

Bu kapsamda, kısmi bölünme sebebiyle eşzamanlı olarak kurulacak yeni şirketin sermayesi, toplam kaydi değeri 1.300.000,00 TL olan devre konu gayrimenkul ve iştirak hisselerinden karşılanacaktır.

Yeni kurulacak şirketin kuruluş işlemi, bölünme planının Bölünen Şirketin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır.

Yeni kurulacak şirket tarafından bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 1.300.000 adet hamiline yazılı hisse çıkarılacak olup bu hisseler Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecektir.

Buna göre, yeni kurulacak olan şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olacaktır:

Hissedar	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Oranı
...	650.000,00	50
...	650.000,00	50
TOPLAM	1.300.000,00	100

MADDE 7: SERMAYE AZALTIMI

Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli mali tablosu uyarınca kaydi değeri 500.000,00 TL olan bölünmeye konu gayrimenkuller ve kaydi değeri 800.000,00 TL olan iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulması sebebiyle çıkarılacak hisseler Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecek olduğundan kısmi bölünme sebebiyle doğan sermaye azaltımı ihtiyacı, Bölünen Şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacağından Bölünen Şirket nezdinde sermaye azaltımı yapılmasına ihtiyaç bulunmamaktadır. Nitekim, söz konusu husus ekte yer alan 21.12.2012 tarihli ve sayılı YMM raporu ile de tespit altına alınmış olup buna göre; bölünme işlemi sonucu Bölünen Şirket nezdinde sermaye azaltımı yapılmasına ihtiyaç olmadığı, bu kapsamda şirket alacaklılarının haklarına hanel gelmeyeceği ve incelenen kısmi bölünme işlemi nedeniyle alacaklıların haklarının tehlikeye düşmeyeceği ve dolayısıyla TTK'nın 175. maddesinin 2. fıkrası gereği, alacaklıların haklarının teminat altına alınması yükümlülüğü bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

MADDE 8: PAYLARIN DEĞİŞİM ORANI ve DENKLEŞTİRME TUTARI

Bölünen Şirket paylarının değişim oranı 1 (bir) olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmesine gerek bulunmamaktadır. Kısmi bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

MADDE 9: DEVRALAN'IN İNTİFA SENEDİ, OYDAN YOKSUN PAY ve ÖZEL HAK SAHİPLERİNE TAHSİS ETTİĞİ HAKLAR

Yeni kurulacak şirket nezdinde intifa senedi, oydan yoksun pay ve özel hak sahipleri bulunmamaktadır.

MADDE 10: PAYLARININ DEĞİŞİM TARZI

Kısmi bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

MADDE 11: KAR PAYI

Yeni kurulacak olan şirket, kısmi bölünme suretiyle Bölünen Şirket'in aktifinde kayıtlı gayrimenkul ve iştirak hisselerine istinaden bölünmenin tescil tarihinden itibaren dağıtılacak kar paylarını almaya hak kazanacaktır. Bu durum işbu planın onaylanacağı Genel Kurul kararında yer alacaktır.

MADDE 12: BÖLÜNEN ŞİRKETİN İŞLEM VE EYLEMLERİNİN YENİ KURULACAK ŞİRKET HESABINA YAPILMIŞ SAYILACAĞI TARİH

Bölünen Şirket'in Genel Kurulu tarafından kısmi bölünme işleminin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescil tarihi olan bölünme tarihinden itibaren Bölünen Şirket'in işlem ve eylemleri yeni kurulacak olan şirket hesabına yapılmış sayılacaktır.

MADDE 13: YÖNETİM ORGANLARI ÜYELERİNE, MÜDÜRLERE, YÖNETİM HAKKINA SAHİP DİĞER KİŞİLERE VE DENETÇİLERE TANINAN ÖZEL MENFAATLER

Bölünen Şirket'in esas sözleşmesinde belirtilen hususlar hariç işbu kısmi bölünme işlemi nedeniyle yönetim organları üyelerine, müdürlere, yönetim hakkına sahip diğer kişilere ve denetçilere herhangi özel bir yarar sağlanmayacaktır.

MADDE 14: BÖLÜNMENİN İŞÇİLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ VE İÇERİĞİ

İşbu kısmi bölünmede, sadece gayrimenkul ve iştirak hisselerinin devri söz konusu olduğundan, bölünme dolayısıyla personel aktarımı olmayacaktır; dolayısıyla bölünmenin işçiler üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

MADDE 15: KISMİ BÖLÜNMENİN GEÇERLİLİĞİ

İşbu Kısmi Bölünme, Bölünen Şirket Genel Kurulu tarafından bölünmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili ile geçerlilik kazanacak olup tescil tarihi bölünme tarihi olarak kabul edilecektir.

MADDE 16: KISMİ BÖLÜNMEYE KONU MALVARLIĞININ DEVRİ

Bölünme konusunu teşkil eden ve Bölünen Şirket'in 30.09.2012 tarihli bilançosunda 1.300.000,00 TL kayıtlı değeri ile yer alan gayrimenkul ve iştirak hisseleri, işbu kısmi bölünme planının Bölünen Şirket Genel Kurulunda onaylanmasını takiben kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulacak olup yeni kurulacak olan şirketin

kuruluş işlemi, bölünme planının Bölünen Şirketin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır.

MADDE 17: VERGİ BORÇLARINDAN DOĞAN SORUMLULUK

Yeni kurulacak olan şirket, KVK'nın 20. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Bölünen Şirket'in bölünme tarihine kadar tahakkuk etmiş ve edecek vergi borçlarından, devraldığı gayrimenkul ve iştirak hisselerinin emsal bedeli ile sınırlı olarak Bölünen Şirket ile müteselsilen sorumlu olacaktır. Bu durum bir taahhütname ile vergi dairesine yasal süresi içerisinde bildirilecektir.

MADDE 18: ALACAKLILARIN KORUNMASI

Bölünme işlemine konu gayrimenkuller ve iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulması sebebiyle çıkarılacak yeni şirket hisseleri Bölünen Şirket ortaklarına Bölünen Şirket'teki hisseleri oranında verilecek olduğundan kısmi bölünme sebebiyle doğan sermaye azaltımı ihtiyacı, Bölünen Şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacak olup Bölünen Şirket nezdinde sermaye azaltımı ihtiyacı doğmamaktadır.

Bölünen Şirket'in öz sermayesinde bir değişiklik (azalma) meydana gelmeyecek olması nedeniyle alacakların haklarına halel gelmeyeceği 21.12.2012 tarih ve sayılı Yeminli Mali Müşavir raporu ile de tespit edilmiştir.

MADDE 19: GENEL KURUL İÇİN AZAMİ SÜRE

(Y) A.Ş. Genel Kurulu, Yönetim Kurulu tarafından, işbu planın imzalanmasını takiben 30/04/2013 tarihine kadar, ilgili mevzuatın öngördüğü sürelerle uygun olarak toplanacaktır.

MADDE 20: YÜKÜMLÜLÜKLERİN GEREĞİ GİBİ İFA EDİLMEMESİ

(Y) A.Ş. ve yeni kurulacak şirket, bölünme planında belirtilen yükümlülüklerini haklı bir sebep olmaksızın yerine getirmedikleri takdirde, diğer tarafların maruz kaldıkları zararları ayrı ayrı ödeyeceklerdir.

MADDE 21: İMZA

İşbu "Bölünme Planı", [1] nüsha halinde düzenlenmiş olup "Bölünen Şirket" in genel kuruluna ayrı nüsha sunularak, onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir. Bu bölünme planı, 4684 sayılı Kanun ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun (2) sayılı tablosuna eklenen hüküm (IV- 17 no.lu pozisyon) uyarınca damga vergisinden istisna olacaktır.

ANKARA, 25/12/2012

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 29. Kısmi Bölünme Planının İmzalanması Hakkında Yönetim Kurulu Kararı

(Y) A.Ş.

YÖNETİM KURULU KARARI

KARAR NO : ...
TOPLANTI TARİHİ : 25/12/2012
TOPLANTI YERİ : Şirket Merkezi
TOPLANTI GÜNDEMİ : Kısmi bölünme planının imzalanması.
TOPLANTIYA KATILANLAR : ...

KARARIN METNİ

Şirket Yönetim Kurulu aşağıda adı-soyadı yazılı, imzaları bulunan üyelerin katılımı ile toplandı. Şirket ana sözleşmesinde öngörülen Yönetim Kurulu toplantı nisabının gerçekleştiği görüldü.

Şirket Yönetim Kurulu'nun 05/12/2012 tarih ve ... sayılı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ hükümleri ile, 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümleri kapsamında başlanılan kısmi bölünme işlemlerine ilişkin olarak; 21/12/2012 tarihli ve sayılı Yeminli Mali Müşavir Raporu ile de mevzuat hükümlerine uygunluğu tespit edilen KISMİ BÖLÜNME PLANININ;

- a) Karara ekli şekilde Yönetim Kurulumuzca imzalanmasına,
- b) Genel Kurulun onayına sunulmasına,
- c) Devamında kısmi bölünme işlemlerinin tamamlanmasını teminen gerekli işlemlerin icrasına

oy birliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 30. Kısmi Bölünme Raporu

(Y) A.Ş.

BÖLÜNME RAPORU

(Y) A.Ş. (“BÖLÜNEN ŞİRKET”) 05.12.2012 tarih ve sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile, şirketin aktifine kayıtlı gayrimenkuller ile şirket aktifinde iki yıldan fazla süre ile kayıtlı bulunan iştirak hisselerinin kısmi bölünme suretiyle kayıtlı değerleri üzerinden 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ila 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi” başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve “Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme” başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ” hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ” hükümleri çerçevesinde yeni kurulacak bir sermaye şirketine ayni sermaye olarak devrine ilişkin işlemlerin başlanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda (Y) A.Ş. ilgili mevzuat gereği kısmi bölünme işlemine ilişkin olarak Yeminli Mali Müşavir (“YMM”) raporu temin etmiştir. Bahsi geçen 21.12.2012 tarih ve sayılı YMM raporunda özet olarak;

- Şirketin sermayesinin tamamının ödenmiş olduğu ve sermayesinin özvarlığı içerisinde korunmakta olduğu,
- Yeni kurulacak şirketin kuruluş işleminin, bölünme planının şirketin Genel Kurul’unda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacağı,
- 30.09.2012 tarihli mali tabloya göre kısmi bölünmeye konu gayrimenkullerin net kaydi değerlerinin toplamının 500.000,00 TL; iştirak hisselerinin kaydi değerlerinin toplamının ise 800.000,00 TL olduğu, dolayısıyla devri gerçekleşecek değerlerin kaydi değerlerinin toplamının 1.300.000,00 TL olarak hesaplandığı,
- Kısmi bölünme işlemi nedeniyle yeni kurulacak şirketin sermayesinin, 1.300.000,00 TL tutarındaki kısmının bölünmeye konu gayrimenkullerin ve iştirak hisselerinin toplam kaydi değerinden karşılanacağı,
- Şirket tarafından bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 1.300.000 adet hamiline yazılı hisse çıkarılacağı ve bu hisselerin Bölünen Şirket ortaklarına Şirket’teki hisseleri oranında verileceği,
- Kısmi bölünme sebebiyle Şirket’te doğan sermaye azaltımı ihtiyacının, Şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacağı,
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 175. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; bölünme işlemi ile Şirket alacaklılarının alacaklarının tehlikeye düşmediği,
- Kısmi bölünme için öngörülen yöntemlerin uygun ve yeterli olduğu,

➤ Kısmi bölünme işlemine yasal bir engel bulunmadığı hususları tespit edilmiştir.

Bu kapsamda Türk Ticaret Kanunu'nun 169. maddesi uyarınca (Y) A.Ş. tarafından gerçekleştirilecek olan söz konusu kısmi bölünme işlemi hakkında hazırlanan bölünme raporu, şirket yönetim kurulunca müzakere edilmiş olup yapılan değerlendirmelerin sonucu aşağıdaki gibidir.

a) Bölünmenin Amacı ve Sonuçları:

(Y) A.Ş. faaliyet gösterdiği alanda uzmanlaşmayı ve iş bölümünü sağlamak, maliyeti düşürmek, verimliliği ve üretimi artırmak, tasarruf sağlamak ve yeni pazarlar yaratmak, kısaca ölçek ekonomilerinden yararlanmak amacıyla bölünerek yeni bir Anonim Şirket kurmayı amaçlamaktadır.

b) Bölünme Planı

(Y) A.Ş. 25.12.2012 tarihinde aldığı ... sayılı yönetim kurulu kararı ile kısmi bölünme planını imzalamıştır. Anılan plan uyarınca aşağıdaki hususlar belirlenmiş bulunmaktadır:

- (Y) A.Ş. bünyesinde kısmi bölünmeye konu toplam kaydi değeri 1.300.000,00 TL olan gayrimenkul ve aktife iki seneden uzun süre ile kayıtlı iştirak hisseleri yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulacaktır.
- Yeni kurulacak olan şirketin kuruluş işlemi, bölünme planının şirketin Genel Kurul'unda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yapılacaktır. Kısmi bölünme işlemi nedeniyle yeni kurulacak şirketin sermayesi 1.300.000,00 TL tutarında olacaktır.
- Bu tutar, kısmi bölünmeye konu gayrimenkullerin ve iştirak hisselerinin toplam net kaydi değerinden karşılanacaktır.
- Yeni kurulacak şirket tarafından bu suretle her birinin nominal değeri 1 (bir) TL olan 1.300.000 adet hamiline yazılı hisse çıkarılacak olup bu hisseler (Y) A.Ş. ortaklarına (Y) A.Ş.'deki hisseleri oranında verilecektir.
- Bölünmeye konu gayrimenkuller ve aktife iki seneden uzun süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin, kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulması sebebiyle çıkarılacak hisseler (Y) A.Ş. ortaklarına (Y) A.Ş.'deki hisseleri oranında verilecek olduğundan kısmi bölünme sebebiyle doğan sermaye azaltımı ihtiyacı, (Y) A.Ş. şirket öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacaktır.
- Kısmi Bölünme, (Y) A.Ş. Genel Kurulu tarafından bölünmenin onaylanmasına ilişkin verilecek kararın tescili ile geçerlilik kazanacak olup tescil tarihi bölünme tarihi olarak kabul edilecektir.
- Bölünme konusunu teşkil eden ve (Y) A.Ş.'nin 30.09.2012 tarihli bilançosunda toplam 1.300.000,00 TL kayıtlı değeri ile yer alan gayrimenkuller ve iştirak hisseleri, Bölünme Planı'nın (Y) A.Ş. Genel Kurulunda onaylanmasını takiben yeni kurulacak şirkete devredilecektir.

c) Payların Değişim Oranları ve Gereğinde Ödenecek Denkleştirme Tutarı, Devreden Şirketin Ortaklarının Devralan Şirketteki Hakları:

Payların değişim oranı 1 (bir) olup herhangi bir denkleştirme tutarı ödenmesine gerek bulunmamaktadır. Kısmi bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

d) Değişim Oranının Saptanmasında, Payların Değerlemesine İlişkin Özellikler:

Kısmi bölünme işlemi çerçevesinde herhangi bir pay değişimi uygulanmayacaktır.

e) Bölünme Dolayısıyla Ortaklar için Doğacak Olan Ek Ödeme Yükümlülükleri, Diğer Kişisel Edim Yükümlülükleri:

Kısmi bölünme sebebiyle ortaklar için bir ek ödeme yükümlülüğü veya kişisel bir edim yükümlülüğü doğmayacaktır. Ayrıca, ortaklar nezdinde sınırsız sorumluluk hali bulunmamaktadır.

f) Bölünmeye Katılan Şirketlerin Türlerinin Farklı Olması Halinde, Ortakların Yeni Tür Sebebiyle Söz Konusu Olan Yükümlülükleri:

Bölünmeye katılan şirket ve yeni kurulacak şirket, anonim şirkettir.

g) Bölünmenin İşçiler Üzerindeki Etkileri ile İçeriği:

İşbu kısmi bölünmede sadece gayrimenkul ve iştirak hissesi devri söz konusu olduğundan, bölünme dolayısıyla personel aktarımı olmayacaktır; dolayısıyla bölünmenin işçiler üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

h) Bölünmenin, Bölünen Şirketin Alacaklıları Üzerindeki Etkileri:

Kısmi bölünme neticesinde; kısmi bölünmeye konu net kaydi değeri toplam 1.300.000,00 TL'ye isabet eden gayrimenkuller ve iştirak hisseleri, kısmi bölüne suretiyle yeni kurulacak sermaye şirketine aynı sermaye olarak devredilecektir. Bu suretle, yeni kurulacak şirket tarafından her birinin nominal değeri 1 (Bir) TL olan 1.300.000 adet hamiline yazılı hisse çıkarılacaktır.

İşbu hisseler, (Y) A.Ş. ortaklarına (Y) A.Ş.'deki hisseleri oranında dağıtılacaktır. Kısmi bölünme sebebiyle doğan sermaye azaltımı ihtiyacı ise, (Y) A.Ş.'nin öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacaktır.

- i) **Bölünen Şirket'in Bölünmeye Konu Olan; Tapu, Gemi Ve Fikri Mülkiyet Sicilleri İle Benzeri Sicillerde Kayıtlı Bulunan Mal Ve Haklarının Listesi, Bunların Kayıtlı Olduğu Siciller İle Söz Konusu Mal Ve Hakların İlgili Sicillerdeki Kayıtlarına İlişkin Bilgileri İçeren Beyan:**

(Y) A.Ş.'nin bölünmeye konu olan gayrimenkulleri ve söz konusu gayrimenkullerin ilgili tapu sicillerindeki kayıtlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki şekildedir:

- a.
b.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Başkanı

Ek 31. Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı İlan Metni

27.12.2012

Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğü

Ticaret Sicil No: ...

Ticaret Unvanı: (Y) ANONİM ŞİRKETİ

Ticari Adresi:, Ankara

Bölünme İşlemi İnceleme Hakkı Duyurusu,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimizin Yönetim Kurulunca Bölünme işlemine ilişkin hazırlanan Bölünme Planı, Bölünme Raporu, Son Üç Yılın Finansal Tabloları ile Faaliyet Raporlarının, Genel Kurulun onayına sunulmasından önce iki ay süresince 11.02.2013 tarihinden itibaren ... adresinde ortaklarımızın incelemesine hazır bulundurulacağı 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 171. maddesi gereğince ilan olunur.

**Şirket
Yetkilisi/Yetkilileri**

[Adı – Soyadı]

Kaşe – İmza

Ek 32. Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı yapılması

31.12.2012

Ankara Ticaret Sicili Müdürlüğü

Ticaret Sicil No : ...
Ticaret Unvanı : (Y) ANONİM ŞİRKETİ
Ticari Adresi : ...

Bölünmeden Dolayı Alacaklılara Çağrı,

Yukarıda bilgileri yazılı şirketimiz 05.12.2012 tarihli Yönetim Kurulu Kararı çerçevesinde bölünen şirket olarak bilgileri aşağıya çıkarılan şirket ile Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddelerine istinaden bölünme işlemi gerçekleştirecektir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 174 ve 175. maddeleri uyarınca; şirketimiz alacaklılarının ellerindeki belgelerle birlikte ... adresine müracaatla alacaklarının teminata bağlanmasını isteyebileceği; ancak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 175. maddesinin 2. fıkrasına göre; bölünme ile Şirketimiz alacaklılarının alacaklarının tehlikeye düşmediği bölünme işlemine ilişkin olarak hazırlanan Yeminli Mali Müşavir Raporu mucibince ispatlanmış olduğundan Şirketimizin anılan alacakları teminat altına alma yükümlülüğü bulunmadığı ilan olunur.

**Şirket
Yetkilisi/Yetkilileri**

[Adı Soyadı]

Kaşe – İmza

Ek 33. Genel Kurul Çağrısının Yapılmasına İlişkin Yönetim Kurulu Kararı

**(Y) ANONİM ŞİRKETİ
YÖNETİM KURULU KARARI**

TOPLANTI TARİHİ/NO : 12.03.2013/..

TOPLANTI YERİ : ANKARA

TOPLANTIYA KATILANLAR :

GÜNDEM :

Olağanüstü genel kurul tarihi, yeri ve gündeminin tespiti.

KARAR :

Aşağıdaki gündem maddelerini görüşmek üzere olağanüstü genel kurul toplantısının... adresindeki toplantı salonunda 15.04.2013 günü, saat 10.30'da yapılmasına,

OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLDİ.

GÜNDEM :

1. Açılış ve Genel Kurul Başkanlık Divanı'nın seçimi,
2. Genel Kurul toplantı tutanağının ortaklar adına imzalanması için Divan Heyeti'ne yetki verilmesi,
3. Kısmi Bölünme Planı'nın görüşülmesi ve onaylanması,
4. Kısmi bölünme kapsamında yeni şirket kuruluşu ile sermayesinin görüşülmesi ve onaylanması,
5. Kısmi bölünme kapsamında yeni kurulacak şirket ortaklarına verilecek hisselerin görüşülmesi ve onaylanması,
6. Kısmi bölünme işlemi sonucunda ortaya çıkacak sermaye azaltımı ihtiyacının görüşülmesi ve onaylanması,
7. Dilek ve kapanış.

Yönetim Kurulu Üyesi

Yönetim Kurulu Üyesi Yönetim

Yönetim Kurulu Başkanı

**Ek 34. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına Bakanlık Temsilcisi Atanması İçin
Yapılan Başvuru**

12/03/2013

ANKARA İL TİCARET MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

(Y) Anonim Şirketi ticaret unvanlı Şirketimizin 2013 yılı Olağanüstü Genel Kurul toplantısı 15/04/2013 tarihinde saat 10:30'da şirket merkezi olan ... adresinde yapılacaktır.

Söz konusu toplantıda Ankara İl Ticaret Müdürlüğünü temsilen Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesini arz ederiz.

Şirketin Tescilli Adresi	:	
Telefon Numarası	:	
Ticaret Sicil Numarası	:	
Vergi No	:	
Şirketin Ticaret Unvanı	:	(Y) Anonim Şirketi
Şirket Adına İmza atmaya Yetkili		Yönetim Kurulu Başkanı:
Kişinin / Kişilerin Unvanı ile Ad ve		Yönetim Kurulu Üyesi:
Soyadları		Yönetim Kurulu Üyesi:
Kaşe/İmza	:	

EKLER:

1. Genel kurulu toplantıya çağıran 12.03.2013 tarihli Yönetim Kurulu kararının noter tasdikli örneği
2. Gündem
3. Bakanlık temsilcisi ücretinin yatırıldığına dair banka dekontu
4. Dilekçeyi imzalayanların imza sirküleri
5. Genel kurulu toplantıya çağıran Yönetim Kurulu'nun göreve seçildiklerini gösterir Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi

Ek 35. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Toplantı Tutanağı

(Y) ANONİM ŞİRKETİ'NİN 15 NİSAN 2013 TARİHİNDE YAPILAN OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL TOPLANTI TUTANAĞI

(Y) Anonim Şirketi'nin Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı, 15 Nisan 2013 tarihinde saat 10.30'da, şirket merkez adresi olan ... adresinde, T.C. Ankara Valiliği Ticaret İl Müdürlüğü'nün tarih ve ---- sayılı yazılarıyla görevlendirilen Bakanlık Temsilcisi ----- gözetiminde yapılmıştır.

Toplantıya ait çağrı, kanun ve ana sözleşmede öngörüldüğü gibi ve gündemi de ihtiva edecek şekilde, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin ... tarih ve ... sayılı nüshası ile ... tarihli Sonsöz Gazetesinde ilan edilerek, süresi içinde yapılmıştır.

Hazır bulunanlar listesinin tetkikinden, şirketin toplam 3.700.000,00 Türk Liralık sermayesine tekabül eden 3.700.000 adet hisseden ----- TL'lik sermayeye karşılık ----- adet hissenin asaleten, TL'lik sermayeye karşılık adet hissenin de vekaleten olmak üzere toplam 3.700.000 adet hissenin toplantıda temsil edildiğinin ve böylece gerek kanun ve gerekse ana sözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının mevcut olduğunun anlaşılması üzerine toplantı Yönetim Kurulu Başkanı tarafından açılarak gündemin görüşülmesine geçilmiştir.

1) Genel Kurul Başkanlık Divanı için ortaklarca verilen teklif üzerine yapılan açık oylama sonucunda:

Divan Başkanlığına :

Divan Katipliğine :

Oy Toplayıcılığına :

oy birliği ile seçildiler.

2) Gündemin ikinci maddesine geçildi. Genel kurul başkanlık divanı tarafından imzalanması için yapılan açık oylama sonucunda, toplantı zaptının Divan Heyeti tarafından imzalanması oy birliği ile kabul edildi.

3) Gündemin üçüncü maddesi "Kısmi Bölünme Planı"nın görüşülmesi ve onaylanması idi. Görüşmelere geçilerek, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun bölünme müessesesini düzenleyen 159 ila 179. maddeleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi" başlıklı 19. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi ve "Devir, Bölünme ve Hisse Değişimi Hallerinde Vergilendirme" başlıklı 20. maddesi, 16.09.2003 tarih ve 25231 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim ve Limited Şirketlerin Kısmi Bölünme İşlemlerinin Usul ve Esaslarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ" hükümleri ile 31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Ayni Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ" hükümlerine uygun olarak Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan Bölünme Planı okundu. Daha sonra, Yönetim Kurulu Üyesi bölünme gerekçelerini izah etti ve devamında Bölünme Planı müzakere edildi. Arkasından oylamaya geçildi. Yapılan oylama neticesinde, Genel Kurulun tasvibine sunulan "Kısmi Bölünme Planı" oy birliği ile kabul edildi.

4) Gündemin dördüncü maddesinde yer alan, kısmi bölünme kapsamında yeni şirketin kurulması ve yeni kurulacak şirketin sermayesi görüşüldükten sonra, konu hakkında söz almak isteyen ortak olmayınca, oylamaya geçildi.

Yapılan oylama neticesinde;

- a. Şirketimizin 30.09.2012 tarihli bilançosunda kayıtlı, toplam net kaydi değeri 500.000,00 TL olan bölünmeye konu gayrimenkuller ile toplam kaydi değeri 800.000,00 TL olan iki yıldan fazla süre ile kayıtlı iştirak hisselerinin, bahsi geçen Kanun ve Tebliğ hükümlerine uygun olarak kısmi bölünme suretiyle yeni kurulacak şirkete aynı sermaye olarak konulmasına,
- b. Kısmi bölünme kapsamında kurulacak yeni şirketin sermayesinin 1.300.000,00 TL olmasına,
- c. İşbu sermayenin kısmi bölünmeye konu malvarlığından aynı olarak karşılanmasına,
- d. Kısmi bölünme işlemi kapsamında hazırlanan kısmi bölünme planının şirketimizin Genel Kurulunda onaylanması kararının tescili ile eş zamanlı olarak yeni kurulacak şirketle ilgili kuruluş, aynı sermaye konulması, tescil ve diğer gerekli tüm işlemlerin yürütülmesine,

oy birliği ile karar verildi.

5) Gündemin beşinci maddesinde, şirketimizin yönetim kurulu başkan yeni kurulacak şirketin ortaklık yapısı hakkında bilgi verdi. Başka söz almak isteyen ortak olmayınca oylamaya geçildi. Yapılan oylama neticesinde, Kısmi bölünme kapsamında kurulacak yeni şirket tarafından çıkarılacak hisse senetlerinin, Kısmi Bölünme Planına uygun olarak Şirketimiz ortaklarına Şirketimizdeki hisseleri ile orantılı olarak verilmesine oybirliği ile karar verildi.

6) Gündemin altıncı maddesi gereği, kısmi bölünme işlemi sonucunda ortaya çıkacak sermaye azaltımı ihtiyacı görüşüldü. Görüşme tamamlandıktan sonra oylamaya geçildi. Yapılan oylama sonucunda, Kısmi Bölünme işlemi sonucunda ortaya çıkacak sermaye azaltımı ihtiyacının, Şirketimizin öz kaynaklarının müsait olması ve üçüncü şahısların haklarının zedelenmemesi şartıyla, şirketin üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği sermaye ve kar yedeklerinden doğrudan karşılanacağından, Şirketimiz nezdinde ayrıca bir sermaye azaltımı yapılmamasına oy birliği ile karar verildi.

7) Gündemin yedinci maddesine dilekler ve öneriler dinlendi. Gündemde görüşülecek başka bir konu bulunmadığından Divan Başkanı tarafından toplantıya son verildi.

Toplantı tutanağı zabıt mahallinde, Bakanlık Temsilcisi ve Divan Heyeti tarafından imza edildi.

Bakanlık Temsilcisi

Divan Başkanı

Oy Toplayıcı

Katip

**Ek 36. Genel Kurul Toplantı Tutanağının Tescil ve İlanı İçin Ticaret Sicil
Müdürlüğü'ne Dilekçe Verilmesi**

16.04.2013

ANKARA TİCARET SİCİLİ MEMURLUĞU'NA

Memurluğunuzda ... sicil numarası ile kayıtlı bulunan şirketimiz, (Y) ANONİM ŞİRKETİ'nin, 15.04.2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nın tescil ve ilanını makamlarınızdan arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla,
(Y) A.Ş.

EKLER:

1. Genel Kurul Toplantı Tutanağı (2 adet)
2. Hazirun Cetveli
3. Bakanlık Temsilcisi Atama Yazısı

ÖZGEÇMİŞ

Gözde Deniz Erol, 18 Ocak 1985'te Balıkesir'de doğdu. Sırrı Yırcalı Anadolu Lisesinde başladığı lise öğrenimini 2003 yılında tamamladı. 2007 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi İktisat bölümünü bitirdi. Halen Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Yüksek Lisans Programı'na kayıtlıdır. Kendisi Ernst&Young şirketinde Satın Alma Danışmanlık ve Destek Hizmetleri departmanında çalışmaktadır.